

පිංචි මහා වාදය

බෞද්ධ ක්‍රියායානී දෙපක්ෂයේ අතර වූ
මහා වාද පස

ප්‍රකාශක:

වී. ඇස්. බණ්ඩාරත්න

ප්‍රස්තාවනා

පංච මහා වාදය වූකලී බෞද්ධ - ක්‍රිස්තියානි දෙපස අතර කලකට පෙර ඇතිවූ වාද පසක් එක් රැස් කොට අප විසින් සම්පාදනය කරන ලද ශ්‍රව්‍යයකි. ගම්පල වාදය, පානදුරේ වාදය, උදුරුවිට වාදය, බද්දේගම වාදය හා උරුගොඩ වත්තේ වාදයක් මෙයට ඇතුළත්ය.

බෞද්ධයා බෞද්ධයෙකු හැටියට පෙනී සිටීමට පසුබට වූ අවදියකදී මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් හා ක්‍රිස්තියානි වියතුන් අතර ඇතිවුණු මෙහි මුලින් දක්වූ වාද සතර නියා බෞද්ධයන්ට බෞද්ධයන් හැටියට පෙරමුණට යාමට ඉමහත් රුකුලක් ලැබිණි. ඒ අවදියේදී රජයේ උපකාරය ලැබුනේ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයටය. එකල ක්‍රිස්තියානි දේව ගැතිවරයන්ගේ වැටුප් පවා ගෙවන ලද්දේ ලක් රජය මගිනි. රැකි-රක්ෂා හා තාත්ත මාත්ත බලාපොරොත්තුවෙන් සමහරු ක්‍රිස්තියානිය වැළඳ ගත්හ.

ගුණානන්ද හිමියන්ගේ අභාවයෙන් නව වසකට පසු උරුගොඩ වත්තේ වාදය ඇතිවිණි. එහි බෞද්ධ පක්ෂයේ කට්ඨකයා වූයේ මොහොට්ටි වත්තේ ජනානන්ද හිමිතුමාය.

බෞද්ධ-ක්‍රිස්තියානි දෙපස අතර ඇතිවූ මේ වාද කථා අතුරින් කීපයක් එකල විසූ පවුළුවන් විසින් ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කරන ලදුව ප්‍රසිද්ධ කරවූහ. ඒ පොත් වල පිටපත් ඉංග්‍රීසි, ප්‍රංසු, රුසියන්, අමෙරිකන් ආදී විදේශික පශ්චාත්‍යන් අතට පත්විණි. ඒ පොත් කියවූ කර්නල් ඕල්කොට්, ලෙඩබ්ටර්, බෙන්ට් ආදී උතුමන් හා බැලවැස්කි මැතිනිය ද බුඩ් බම්ය සෙවීම පිණිස සිරිලකට යැපත් වූහ. ඔවුන්ගේ පැමිණීමක් සිදු නොවුනි නම් අද අප රටේ බෞද්ධ අධ්‍යාපනයෙහි මෙතරම් දියුණුවක් කිසිසේත් ඇති නොවේ.

ටී. ඇස්. ධම්බන්ද්‍ර

ගම්පල වාදය එහි පොරොන්දු පත්‍රය

වස 1871ක්වූ ජුනි මස 7 වෙනි දින ගම්පල දිය. බුද්ධ පක්ෂය හා ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසිනුත් 1871 ජුනි මස 9 වෙනි දින සහ 10 වෙනි දින දිත් වාද කරුවන් කිරීමට දෙපක්ෂය විසින්ම කැමතිව මෙහි පහත යඳහන් වූ නියෝග නියම කරන්නට යෙදුනා ඇත.

1. වාද කරන ස්ථානය නම් කහට්ටියේ බෝමලුවේ විහාර ස්ථානේ දිය.
2. වාද කරන වේලාවල් නම් 9 වෙනි දින එකේ පටන් සහ දක්වාද, 10 වෙනි දින 8 පටන් 10 දක්වාද, එද සවස එකේ පටන් සහ දක්වාද කරා කිරීමට නියම කර ගත්තාය.
3. එක එක පක්ෂයට කරා කිරීමට මර්ලෝසු පැයින් පැය පැය බැගින්ද එක් පැයක් තුළදී කරන කරාව එක් කෙනෙක් පමණක් කරාකර තීන්දු කිරීමටත් ය.
4. පළමුවැනි පැය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් ද, දෙවැනි පැය බුද්ධ පක්ෂයෙන් ද කරා කිරීමටය. ඒ පිළිවෙළින්ම වාදය තීන්දු වන තුරු කරා කිරීමට ය.
5. ඉහතකී වාද කරාවට ඉහතකී දිනේට වේලාවට නියම කළ ස්ථානයට යම් පක්ෂයක් එනම් මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උත්තාන්තේ ඇතුළුව බුද්ධ පක්ෂයේ අයවල් නුමුත් සී. පී. රණසිංහ පාදිළි උත්තාන්තේ ඇතුළුව ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ අයවල් නුමුත් නො පැමිනුනොත් ඒ නො පැමිනුනේ බුද්ධ පක්ෂය නම් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ අලාභය වෙනුවට පවුන් 5 ක් දෙන් හර්මානිස් අප්පුහාමි විසින් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට දීමටත් එසේ නො පැමිනුන පක්ෂය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය නම් බුද්ධ පක්ෂයේ අලාභය වෙනුවට පවුන් 5 ක් දෙන් දැනියෙල් ප්‍රනාන්දු විසින් බුද්ධ පක්ෂයට දෙන ලෙසටත් දෙපක්ෂයම එකඟ වූනාය.
6. ඉහතකී පිළිවෙළට මේ කාරණා ඉෂ්ට කරන පිණිස දෙපක්ෂයේම කැමැත්තෙන් ඉහතකී දෙන් හර්මානිස් අප්පුහාමි සහ දෙන් දැනියෙල් ප්‍රනාන්දුවත් නියමකර පත්කර ගත්තා සහ ඒ දෙන්නාට බලය දෙන්ටත් යෙදුනාය. මේ කරාව මෙසේ සිට වෙන හැටියට දෙපක්ෂයේම කැමැත්තෙන් මෙහි අත්සන් කරන්ට යෙදුනා ඇත.

මේවිට,

M. Goonananda
C. P. Ranasingha

සාක්ෂි:

D. D. Fernando
D. H. Appuhamy

පංච මහා වාදය

(ගම්පල වාදය)

මෙකී පොරොන්දුවල ප්‍රකාරයට එකඟව ගම්පල නඩුකාර තැනගෙන් අවසරය ඇතුළුව ගම්පල ස්කෝල්දී වාද කරාව කරන්ඩ යෙදුනාය.

මෙම කරාව පිණිස බුඩ පක්ෂයට කොළඹ කොටහේනේ දීප්‍රත්තමාරාම විහාරාධිවාසි මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උත්තාන්තේද, දෙන් අන්ද්‍රිස් බටුවන්තුඩාවේ පණ්ඩිත මහත්මයාද, ඇතුළුව තවත් ගිහි පැවිදි බුඩාගමිකාර බොහෝ සමූහයක්ද ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට කාර්ටර් පාදිලි උත්තාන්තේද, සී. පී. රණසිංහ, ගුණසේකර බර්තලමෙවුස්, සාමුවෙල් ප්‍රේරා යන මෙකී පාදිලි උත්තාන්තේදාද, සිරිමාන්ත කතිසේරු තැනද, හුනුපාල ගුරුත්තාන්තේද ඇතුළුව ක්‍රිස්තියානිකාර සමූහයක්ද පැමිණ සිටියෝය.

මෙකී ඇත්තන්ගෙන් බුද්ධ පක්ෂයට කරා කෙළේ මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද උත්තාන්තේ පමණක් ය. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට සිරිමාන්ත කතිසේරු තැනද, හුනුපාල ගුරුත්තාන්තේද, තවත් පාදිලි කෙනෙක්ද කරා කළාය.

මේ දෙපක්ෂය විසින් දෙදවසක් කළ කරාවේ විස්තර හැර ගතයුතු ප්‍රධාන කාරණා පමණක් මෙහි ගෙන හැර දක්වන්නෙමු. හේ මනා කොට අසා බලා ධාරණය කටයුතු.

සිරිමාන්ත කතිසේරු තැන විසින් පළමුකොටම බුඩාගමේ අසත්‍ය කමක් පෙන්වීම පිණිස කළ කරාව මෙන්න.

1 කොට බුඩාගමේ ධර්මය බුදුන් පිරිනිවන් පා අවුරුදු 453 කට පසු මෙම ලක්දිව මාතලේ අළුවිහාරේදී පොත්වල ලිවා මිස රිට ප්‍රථම කොයි කලකවත් ලිව්වේ නැත කියාද, එපමණ දීර්ඝ කාලයක් බුදුන් විසින් දේශනා කළ ධර්මය ඒ ඒ ලෙසම පාඩමීම තබා ගෙන රහතුන් විසින් ආරක්ෂා කර ගෙන ආවාය කියන

කියමන පිළිගත්තේ නුපුළුවන කියාද, බුදුන් ජීවත්ව සිටින කාලේදී බණ පොත්වල ලියා නො තිබුන නිසත් පසුව ලී නිසත් ඒ පොත් ලිවූ සභිසයාට ඕනෑ අන්දමකට ලියා නො ගත්තාය කියා හිතන්නේ බැරිය. බුද්ධාගමේ ධර්මය ලීම ගැණ මේ අන්දමේ දෙස් නගා කපා මාගියක්ද,

2 නිව වෙස්සන්තර රජපුරුවෝ බුදු බව පතා අඹු දරුවන් දත් දුන්න එක ශිලාවාර ක්‍රියාවක් නොවේය. ඒ ලදරුවන්ට ඒ දීම නිසා බොහෝ දුක් ලැබුනාය. යමෙකුට දුක්දී එයින් ලබන පින මොකද? මේ සිටින්නාවූ අය අතරෙන් යමෙක් තමාගේ ස්ත්‍රිය පින් පිණිස අනුන්ට පාවා දෙනවා ඇද්ද? වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ අඹු දරුවන් දීම ගැන මේ අන්දමේ දෙස් දක්වා කපා මාගියක්ද,

3 නිව පංච සීලය කියා සීලයක් බුද්ධාගමි කාරයෝ රක්ෂා කරනවාය. ඒ රක්ෂා කරන්නේ බුදුන්ගේ නියමේ හැටියටය. බුදුන්ට එබඳු ආඥාවක් කරන්නේ බුදුන් ලෝකේ මැවුම් කාරයෙක් නොවන නිසා බැරිය. බුදුන් ලෝකේ උපදින්නේ මත්තෙහුත් තිබුනාය. ඒ පංච සීලය කොයි කෙනෙකුත්කින් රකින්නේ බැරි බවට කාරණාද, එනම් බුද්ධාගමිකාර සියල්ලෝම වතුර බොනවාය. ඒ වතුරේ ඉන්නා පත්‍රවෝ කොපමණ හොඳට පෙරුවත් නැති කරන්නේ බැරිය. ඒ බව එරෝපාකාරයන් විසින් උපදවා තිබෙන සියුම් දේ බලන කන්නාඩි වලින් බැලුවාම කාටත් තේරුම් ගත්තේ පුළුවන් දෙයක්ය. ඇරත් ගොවිතැන් කරන සියල්ලන් ගෙන්ම අනන්ත ප්‍රාණින් විනාශ වෙනවාය. ලෙඩ රෝග ඇල්ලුවාම ලදරුවන්ට පත්‍රවන් වැටෙන්නේබයි කියා බුද්ධාගමිකාරයෝ බෙහෙත් දෙනවාය. එයාකාර බෙහෙත් නෙදී උන්නොත් ඒ ලදරුවන්ගේ ප්‍රාණය හානි වෙනවාය. එලෙස බලාපොරොත්තු වෙන බුද්ධාගමි කාරයෝ රටේ නැත කියා මේ අන්දමේ කපාවක් පංච සීලය ගැණද,

4 බුදුන් පළමුකොට බණ කියන්නේ නියමකර ගත්තේ හෙවත් කල්පනා කෙළේ එවකට මෙලොව ජීවත්ව නැති ආලාරකාලාම නම් තවුසාටය. ඒ තවුසා මැරී දූතට හත් දවසක් බව දේවතා වෙක් විසින් කියා දුන්නාය. ඉන්පසු උද්දකාරාම පුත්‍රයාට බණ කියන්නේ කල්පනා කර ගත්තාය. ඔහුත් මැරුණු බව දේවතාවෙක් කීවාය කියා බුදුන්ගේ දේශනාවෙම තිබෙනවාය. මේ අන්දමට මැරුණාවූ දෙදෙනෙකුට බණ කියන්නේ සභීඤ්ඤ කෙනෙක් නො-හොත් සියල්ල දත් කෙනෙක් කල්පනා කරාය කියනවා නම් එය බුදුන්ගේ සියල්ල දත් කමට කොපමණ වැරදිද කියා බුදුන්ගේ සභීඤ්ඤා ඥානයේ දෙස් දක්වා කපා මාගියක්ද,

5 සුයඹ වන්ද ග්‍රහණ රාහු කියා ග්‍රහයෙක් විසින් කරණ බව බුද්ධාගම්කාරයෝ විශ්වාස කරති. එසේ විශ්වාස කරන්නේ බුද්ධන්ගේ දේශනාවේ හෙවත් වන්ද පරිත්ත-සූරිය පරිත්ත කියන සූත්‍රවල තිබෙන නිසාය. එය බුද්ධන් නො දැනම කී බවත් භූමි ශාස්ත්‍රය දත් ලමයි පවා දන්නාවූ දෙයක් බුද්ධන් නොදැන තිබිය නිසා බුද්ධන්ට සඵඥා ඥානයක් තිබුණාය කියා කෙලෙස විශ්වාස කරනවාද යනාදි වශයෙන් ග්‍රහණ ගැණ කථාවක්ද.

6 සේරිවානිජ ජාතකයේදී අනුන්ට ලැබෙන්නි තිබුණු ලාභයක් වංචාවෙන් ගත්තෙන් මේ නුඹලා බුද්ධන්ය කියන උත්තමයාය. ඒ නිසා උප උපත් නැත මරණවාය කියා වැලි දෝතක් අරගත ගහට විසිකොට මහත් ක්‍රොධයක් උපදවා ගත් තෙත් බුද්ධන්ය කියා දෙව්දත් කථාව ගැණ කථා මාගියක්ද.

7 ලිච්ඡවීන්ගේ විනාශයට නුඹලා ඔය මහා කරුණාවන්ත යාය කියන බුද්ධන් මැදහත්ව ක්‍රියා කළ බව මහා පරිනිවෘණ සූත්‍රයෙහි පෙනෙයි. ඒ තිබෙන්නේ මෙසේයි-වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා ලිච්ඡවීන් විනාශකරන කල්පනාවෙන් බුද්ධන් කරා ගොස් ලිච්ඡවීන්ගේ දියුණුව ගැණ බුද්ධන් සමග කථා කළාම බුද්ධන් ඊට උත්තර දුන්නේ ඔවුන්ගේ සමගිකම තිබෙනතුරු ඔවුන්ට භානියක් වෙන්නේ නැත කියාය. ඒ කීමෙන් වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා ඔවුන්ගේ සමගිකම නැතිකරන අදහසින් ලිච්ඡවී නුවරට ගොස් ඔවුන්ගේ සමගිකම නැති කළාය. ඒ සමගිකම නැතිවීමෙන් ඔවුන්ගේ භානිය ඔවුන්ට පැමිණුණාය. ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ ලිච්ඡවීන්ගේ විනාශයට බුද්ධන් ගුරුකම් දුන්න බවය. ඔබ්බු නපුරු දේ කරන අදහසින් පැමිණි වස්සකාරයාට බුද්ධන් ගුරුකම් දුන් හෙයින් බුද්ධන් ඒ නපුරට මැදහත් කාරයෙක් වූණාය කිසිදා.

8 විඤ්චිමානවිකාව බුද්ධන්ට නිග්‍රහයට ගියද බුද්ධන් බලා සිටිද්දීම බුද්ධන්ට පක්ෂ පිරිස විඤ්චිමානවිකාව මරා තාප්පෙන් පිටට දමමාය. මේ නපුරු ක්‍රියාව බුද්ධන් ඉදිරි පිටදී කරද්දී එය නවත්වන්න කිසි කල්පනාවක් නැතුව ඊට ප්‍රසන්නව උත්තාය කිහිප අභූත කථා රාගියක් ද යන මේ අන්දමේ කථා මාගියක් කොට ඔහුගේ කථාව කෙළවර කරන්න බව යෙදුණාය.

මෙයට උත්තර වශයෙන් මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උත්තාන්තේ විසින් බුඩාගමේ සත්‍යකම පෙන්වීම පිණිස කළ කථාව.

මේ කතියේ රු තැන විසින් මෙපමණ වේලා බුඩාගමට විරුඩව කළාවූ මේ කථාව පණ්ඩිත ගෝවර වූ කථාවක් නොවේය මොහු බුඩාගම පොත්වල තිබෙනවාය කියා ගෙනහැර දක්වූ බොහෝ කාරණා බුඩාගමේ නැත්තාවූ මොහුගේ ම මතයෙන් කියන්නාවූ අරියෙන් සුත්‍ය වූ බොල් කථාවල්ය. ඒවා ගැන වැඩිපුර මහත්සි අරගෙන කථා කිරීම නිෂේදය. නමුත් මොහු දැනට මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කළේ බුඩාගමට විරුඩව ප්‍රධාන කාරණා අටක්ය. ඒ කාරණා අටටම පිළිවෙළින් පැහැදිලි ලෙස උත්තර දෙමි. ඒ මනාව සියල්ලෝ යහපත්ව අසත්වා.

1. බුඩාගමේ ධර්ම ලිවීම ගැන කළ කථාවට උත්තර:-

බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පා අවුරුදු 453 කට පසු මාතලේ අප්ථිභාරේදී රහතන් වහන්සේලා විසින් ධර්ම පොත්-වල ලිව්වා සත්තකය. රහතුන් කියන්නේ දිව්‍ය ඥානය ඇත්තාවූ නික්ලේසි වූ ආකාශයෙන් යන සෘද්ධි ඇත්තා වූ උත්තම කොට්ඨාසයක්ය. උන්වහන්සේලාට කිසි කලකයමක් වරදින්ට බැරිය. බුදුන් දේශනා කළ ධර්ම එක ඉස්පිල්ලක් පාපිල්ලක් පමණක් අඩු වැඩි කොට උන්වහන්සේලා ලියන්නේ නැත. එසේ වරද්ද ලියනවා නම් නොහොත් වරදි-නවා නම් උන්වහන්සේලා රහතුන් වහන්සේලා නොවේය. රහතුන්ගේ ඇති තේරේබල පරාක්‍රම ඥාන ගති මේ කතියේ රු තැන දන්වවා නම් රහතුන්ගේ ලියමනේ දෙස් දක්වීම පිණිස මොහු උත්සාහ කරන්නේ නැත. ඒ ගැන මොහුගේ ලමා ගතියට අපට තිබෙන්නේ මොහුට අනුකම්පා කරන්ඩි පමණය. තවද බුඩාගම කාරයන්ට බුදුන් හැර රහතුන් හා සමාන උත්තම-යෙක් නැත. එබඳු උත්තමයෝ බුඩාගමකාරයින් සරණ යන ත්‍රිවිධ රත්නයට ඇතුළත්ය. ඒ නිසා උන්වහන්සේලාගේ ලිවීම බුදුන්ගේ ලිවීමක් හා සමාන විශ්වාස කටයුතුව තිබෙනවා පමණක් නොව එබඳු රහතුන් වහන්සේට කොපමණ දීර්ඝ කාලයක් නමුත් ධර්ම බුදුන් දේශනා කළ ලෙසටම පාඩමේ තිබූ ගැනීමත් දුෂ්කර දෙයක් නොවේය. තවද බුදුන් ජීවත්ව වැඩ සිටින කාලේදී බිම්බිසාර රජතෙම රත්න පත්ඉරු තනා එහි ධර්ම ලියා පුක්කුසාති රජහට ඇරිය බව පෙනෙයි.* එයිනුත් බුදුන් ජීවත්ව සිටිද්දී පවා ධර්ම ලියන සිරිතක් තිබුන බව පෙනෙයි. තේපාලාදී රටවල සංස්කෘත භාෂාවට පෙරලාපු

* ප්‍රථමසූතී නම් අඩුවෑමේ ධාතු විභංගාදියෙන් දක්නුය.

බණ පොත් තිබෙන බව ඉංග්‍රීසි පක්ෂිතයන් විසින් කරනලද පොත්වල පවා පෙනෙයි. ඒවා ඒ රටවලට ලබාදීමෙන් ගෙනිව්වා නොව දඹදිව තිබුණු පොත් වලින් සංස්කෘත භාෂාවට පෙරලුවාට සැක නැත. සංස්කෘත භාෂාවට පෙරලාපු ධර්ම පුස්තකවලින් සමහර කෘෂ්ණ මේ රටට පවා ලැබී තිබෙයි. එනම් ලලිත විස්තරය ආදී නාගර අකුරෙන් අවිච්ඡිද්‍ර ගහපු පොත්ය. මේ ආර බුදුන් පිරිනිව් වර්ෂයේදී කළ පළමු වෙති සංගායනාවේදී අසවල් සථර පරම්පරාවට අසවල් අසවල් පොත භාර කළා කියා පෙනෙයි. එයින් එවකටත් පොත් ලියා නොතිබුණාය කියා පෙනෙන්නේ නැත. බුදුන් පිරිනිව් 453 කට පසු මේ ලබාදීමෙන් පොත් ලිව්වා සත්තකය. ඒ පොත් ලිව්වා වූ එක කාලයක්ය. ඒ ලිවීමෙන් ඊට ප්‍රථම පොත් ලියා නොතිබුණු බවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත.

තවද බුදුන් පිරිනිව් 237 වෙනි වර්ෂයේදී මහින්ද සථරයන්ගේ කාලේදී අටුවා පොත් ලිව් බව කියා තිබෙයි. මේ කථාකාර කතීසේරු තැන බුඩාගමේ පොත් ලිවීම ගැන දැනගෙන තිබෙනවා ඉතා මදිය. ඒ නිසා බුඩාගමේ අසත්‍ය කමක් පෙන්වීමට මොහු විසින් පොත් ලිවීම ගැන කිව කාරණා තිස්සාර වූ අරි සුත්‍ය වූ බොල් කථා වල්ය. ඒ නිසා බුඩාගම කාරයෝ ඊට වස්ථුවල නොවෙතැයි සිතෙන නිසා ඒ ගැන දෙන උත්තර මෙයින් නවත්වනවා. වෙස්සන්තර රජපුරාවත්ගේ දැන දුසා කරන අදහසින් මේ කතීසේරු තැන විසින් දෙබෙව් පුලාප ගැන වැඩිදුර මහන්සි නොගෙන ඉතා සුළු වශයෙන් උත්තර දෙමි. හේ මනාව ඇසිය යුතු.

2. වෙස්සන්තර මහරජ මහ පොලොව පවා කම්පා කරවා උදරතරවූ දැනමය පුත්‍ය ක්‍රියාවෙන් අගනැත්පත් උත්තමයෙක්ය. උත්තමන්සේ බුද්ධත්වය ලැබීම පිණිස දශ පාරමිතාවන් පුරණය කරගෙන ආවා වූ කෙනෙක. දශ පාරමිතා ධර්මයෙන් දැන පාරමිතාව පළමුවෙනි පාරමිතා ධර්මය වෙයි. දැන යනු දීමයි. දීමට - ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වන්නට ඕනැය. වෙස්සන්තර මහ රජතුමාගේ තමන් සතු දරුවන් පුජක නම් බමුණා ඉල්ලූ කල බුදුන්තා නම් දරුවන් කෙරෙහි ඇති ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වා දැන වේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත කරන්නට උත්තමන්සේට නුපුළුවන් වූ බව පෙනෙයි. බුද්ධත්වය නම් සර්ව ලෝකයික නායක වූ දෙව්නිදේව වූ උතුම් පදවියක්ය. එබඳු උතුම් පදවියක් ලබන්නට ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වා දැන වේතනාව ජයගන්ට යමෙකුට නුපුළුවන් නම් - ඔහුට බුඩ පදවිය නොලැබෙයි. ඒ නිසා බෝධිසත්වයන් වහන්සේ දරුවන් කෙරෙහි ඇති ආසාවට වඩා දැනට තිබුණු ආසාව මහත් බැවින් පුජක නම් බමුණාට දරුවන් දුන්නේය. එය මහත් ආශ්වාසයක්

ක්‍රියාවක් හෙයින් මහ පොළොව පවා කම්පා වූයේය. ලෝභය මැඩ පවත්වා දැන චේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත කිරීම උතුම් වූ කුශල ක්‍රියාවක් බව මේ කතීයේරු තැනට තේරුම් ගත් බැරුවාට අපි පුදුම නොවෙමු. මක්නිසාද? මිත්රායාදායී නමැති අන්ධකාරී ගිලී සිටින නිසයි. තවද වෙස්සන්තර රජහුගේ දරුවන් දීම නිසා දරුවන්ට සැපක් මිස දුකක් පැමිණුනේ නැති බව පෙනෙයි. හේ කෙසේද? වන මුල් පලාහාරයෙන් ජීවත්ව අනන්ත දුක් ගෙන වනයෙහි සිටි ඒ කුමාරයින් පූජක නම් බමුණාට දුන් හෙයින් ඒ කුමාරයින් සඳ මහ රජපුරුවන්ට ලැබී සැප අනුභව කොට වැඩුණු බව ඒ කරාවෙම පෙනෙයි. ඉතින් වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දරුවන් දන්දීමෙන් ඒ දරුවන්ට දුක් නොව සැප ලැබුණු බවත් උන්වහන්සේගේ දැන චේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත වූ බවත් මෙහි සිටින සියල්ලන්ටම මෙයින් තේරුම් යන්ට ඇත. තවද උන්වහන්සේගේ මහෙසිකාව වන මද්‍රි දේවියත් දන් පිණිස දුන්නා සත්තකය. ඒ මද්‍රි දේවිය ලබා ගැනීම පිණිස උන්වහන්සේ කරා මිනිස් වෙස් ගෙන පැමිණුනේ දෙදෙව්ලොවට අධිපති වන ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයාය. උන්වහන්සේ විසින් මද්‍රි දේවිය දුන්නෙන් වෙන එසේ මෙසේ අයෙකුට නොව ශක්‍ර බ්‍රාහ්මණයාටය. උන්වහන්සේගේ දැන චේතනාව මුදුන්පත් කරවන අදහසින් දේවිය ලබා ගෙන එම ක්ෂණේදීම දෙවනු එම දේවිය වෙස්සන්තර රජහටම භාරකොට තමා ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයා බව කියා අහසට නැඟී ගිය බව එම කරාවෙ සඳහන්ව තිබෙයි. ඉතින් මේ දීමෙන් උන්වහන්සේගේ දැන චේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත වූ බව මිස ඒ දේවියට නින්දාවක් දුකක් වෙලා නැත. මේ කතීයේරු තැන වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දුකාධ්‍යාසය වනවර ක්‍රියාවක්ය කීවා මේ සභාවේ සියල්ලන්ටම ඇසෙන්නි ඇත. නමුත් උන්වහන්සේගේ ඒ ක්‍රියා වනවර ක්‍රියා නොව යහපත් ක්‍රියා බව දෙවියෝ පවා මැදහත් වීමෙන් පෙනෙයි. තවද වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ මහෙසිකාව ශක්‍රයාට පිරි නැමුවාය යන වචන මාත්‍රය පමණක් සම්පූර්ණ කොට දැන චේතනාව මස්තකප්‍රාප්ත කළා වූ ඒ උතුම් වූ ක්‍රියාවට සමකිරීම පිණිස මේ නුගත් කතීයේරු තැන සභාවට කරාකොට උඹලාගේ ස්ත්‍රීන් උඹලා පිනට කාටවත් දෙනවාද? යනාදී මුළු කරාවක් කළාට උන්නැඟ්ගේ ලමා ගතියට මිස ඒ කරාවට මේ සභාවේ සිටින්නන් පුදුම වෙන්නේ නැතුවා සත්තකය. අප මහා බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ස්ත්‍රී දරුවන් යම් තැනකදී දුන්නා නම් ඒ දීල ඇත්තේ මෙලෙසට ස්තූති කටයුතු අන්දමට මිස නින්දා කටයුතු අන්දමකට නොවේය. නින්දා කටයුතු අන්දමකට ස්ත්‍රීයෙක් දුන් තැනක් පුළුවන් නම් පොතකින් පතකින් පෙන්නාපුවා වේ. එසේ පෙන්නු විටක

ඊට උත්තර දීම පිණිස අපිද සුදුනම් ව සිටින්නෙමු—වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දනාධ්‍යාසය දුසා කිරීම පිණිස මේ කතිසේරු තැන කළාවූ කථාවට මෙපමණ සැහෙන නිසා මෙයින් නවත්වා බුඩාගම් කාරයන් විසින් රකින පඤ්චසීලය ගැන එම කතිසේරු තැන විසින් කළ කථාවට උත්තර දෙමි. හෙද මනාව ඇසිය යුතු.

3 වෙනිව පංච සීලය ගැණ—මේ කතිසේරු තැන පංච සීලය ගැණ කළාවූ කථාව භාත්පසින්ම නිෂ්ඵල වූ කථාවක් ය. එය යහපත්ව දනගැනීම පිණිස ඊට උත්තර මඳක් කියමි. ප්‍රාණසාතාදි පස් පවෙන් වැලකීම පංච සීලය නම් වේ. එය ගෘහස්ථයන්ට නිත්‍ය සීලයක් වසයෙන් අනන්ත කාලයක පටන් නියම කරගෙන එන්නාවූ සීලයක් ය. ඒ නිසා පංච සීලය ඉහත බුදු වුනාවූ උතුමන්ගෙන් දනගත් ලෝකයා එය දන හිටියා සත්තකය. යෙහෝව: වැනි අමනුෂ්‍යයෙකුට මෙබඳු අනක් ලෝකයාට දෙන්ඩ බැරුවා මිස සියලු දෙවියන්ගෙන් වැදුම් පිදුම් ලබන ලෝකෝත්තම වූ සච්ඡයන් වහන්සේට දෙන්ඩ බැරි කමක් නැත. තවද ඒ පංච සීලයට අයිති ප්‍රාණ සාතාදි පස් පවෙන් වැලකීමක් නැණවත් අපට ඉතා පහසුය. ගොඩිතැන් කිරීමෙන් අනන්ත ප්‍රාණින් විනාශ වෙනවාය කියාද, වතුර බීමෙන්ද එසේම ප්‍රාණින් විනාශ වෙනවාය කියාද මේ කතිසේරු තැන මහත් බරපතල වශයෙන් කාරණා ගෙන හැර දක්වුයේ ප්‍රාණසාතය සිඬවෙන අන්දම ගැන බුදුන් නියම කළ ධර්මය ගැන නොදන්නා කමින් ය. ඒ බව මෙයින් දනගත යුතුයි. ප්‍රාණසාතය සිද්ධවීමට සතර අංගයක් ඕනෑ කෙරේ. ඒ සතර අංගය නම් සත්තො, සත්තොති සඤ්ඤාව වධක චිත්ත මුපක්කමො තෙන ජීවිත නා සොච භත්ථා වතුරංගිකො, මෙහි අභිප්‍රාච නම් ප්‍රාණය ඇති සතෙක් එසේම දන්ගැන්මද ඔහු මරමි යන සිතද ආයුධාදියෙන් කරන උපක්‍රමයද එම උපක්‍රමයෙන් දිවි නැසීමද යන මේ අංග සතර ප්‍රාණසාතය සිඬවීමට ඕනෑ කරනවාය. ගොවිතැන් කරන්නාවූ ගොවීන්ට වත් වතුර බොන අයට වත් මෙකී අංග නැතුවා සත්තකය. ගොවිතැන් කරන අය වෙල් කොටන්නේ හේන් ගිනි තියන්නේ සතුන් මරණ අදහසක් ඇතුව නොවේය. වතුරේ කොපමණ ප්‍රාණින් හිටියත් වතුර බොන අයට සත්තු ඇත කියා සිතූනි නම් ඒ ගැණ උපදින පිළිතුළ නිසා ඒ වතුර නොබි අත් හැර දමනවා සත්තකය. එසේ අත්හැර නොදමා වතුර බොන අයට අස්පානක සහිතව හෙවත් මේ වතුරේ පත්‍රවෝ නැත කියා ඒ වේලාවට හිත පහල වෙන නිසා සියල්ලෝම වතුර බොනවා මිස නැත්නම් බොන්ඩි බැරිකමට මේ හිටින සියල්ලෝම සාක්ෂිකාරයෝ වෙත්. ඉතින් වතුර බීමෙන් ප්‍රාණසාත

අකුසලයක් සිඬවෙන්ඩ ඉහතකී අංගවලින් මුක්ත හෙයින් අති-
සයින් යුතුනැත. රෝගකාර ලමයින්ට අවුසද කරන්නෙන්
ප්‍රාණසාත කරන අදහස් පිට නොව රෝගය සුවකරන අදහසින්
පමණය. සියලුම කුසල් අකුසල් සිඬවීමට හිතම මුල්ය. ඒ
බව මනො ප්‍රබ්බඞ්ගමා ධම්මා මනො සෙට්ඨා මනොමයා යන
බුඬ දෙශනාවෙන්ද ඔප්පුවෙයි. යම් කෙනෙකුගෙන් යම්
ප්‍රාණයක් විනාශවූ පමණකින් ම එය ප්‍රාණසාත අකුසල යයි
බුදුන් විසින් නියම කෙළේ නැත. එසේ නියම කළා නම්
මේ කතිසේරු තැනගේ කථාව ප්‍රයෝජනවා මිස ප්‍රාණසාත
අකුසලය ආදි සියලු අකුසල් වලට අභිග නියම කොට තිබෙන
හෙයින් මේ කතිසේරු තැනගේ මේ කථාවල් අරියෙන් සුන්‍යාවූ
බොල් කථාවල්ය. එහෙයින් මේ ගැණ උත්තර දීම මෙයින්
නවත්වා ආලාරකාලාම උද්දකාරාම පුත්‍ර යන දෙදෙනාට
පළමු කොට ධර්ම දේශනා කිරීම පිණිස බුදුරජාණන් වහන්සේ
විසින් කළ කල්පනාවේ දෙස් දැක්වීම පිණිස මේ කතිසේරු තැන
විසින් කීවා වූ කාරණාවලට උත්තර දෙමි. හෙද මනාව ඇසිය
යුතු.

4. ස්වඥා ඥානයේ දෙස් දැක්වීමට කළ කථාවට උත්තර—

බොධි සත්වයන් වහන්සේ දුස්කර ක්‍රියාවෙන් හැසිරෙන
කාලයෙහි දූත ඇදින ගෙන සිටින ඇත්තන්ගෙන් ආලාරකාලාම,
උද්දකාරාම පුත්‍ර යන තවුසන් දෙදෙනා වැනි ප්‍රඥාවන්තයෝ
වෙත නොසිටිය බව උන්වහන්සේ දන්තවාය. ඒ දූත ගැනීම
පිට ඒ තවුසන්ට පළමුකොට ධර්ම දේශනා කිරීම සුදුසුය කියා
බුඬත්වයට පැමිණියායින් පසු උන්වහන්සේ කල්පනා කළාය.
ඒ හා සමගම ඒ තවුසන් එවකට ජීවත්ව නැති බව දේවතාවා
විසින් කීවාය. එකල උන්වහන්සේ දිව්‍ය ඥානයෙන් බලා
උත්පත්ති කළ තැන් පවා දනගත්තාය. ඒ බව විනේ පිටකේට
අයිති මහා වග පාලියේ පෙනේ. දිව්‍ය ඥානය ආවර්ජනාව
පිළිබඳව පවත්නාවූ ඥානයක්ය ආවර්ජනාවක් නැති කල්හි
නිතර පෙනෙන්නාවූ ඥානයක් බුදුන්ට නැත. සියල්ල නිතර
පෙනෙන්නාවූ ඥානයක් යමෙකුට ඇත් නම් ඔහුට තරක
දුක් හා සමාන දුක් නිතර ලැබෙයි. ඒ කෙසේද? මේ ලෝකේ
දකින්නට අප්‍රිය වූ බොහෝ දේ තිබෙයි. එනම් මල මුත්‍ර කිරීම්
ආදී දකින්නට අප්‍රිය වූ නින්දිත දේවල්ය. සියල්ල නිතර පෙනෙන
ආවර්ජනා රහිත ඥාන ගතියක් යෙහෝව්‍යට ඇත කියා
ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයෝ කියනවාය. එසේ නම්
යෙහෝව්‍ය මේ ලෝකයේ ඇතිතාක් දකින්නට අප්‍රිය දේ නිතර
දැක දැක අනන්ත දුක් විඳිනවා සත්තකය, අපි විස්වාස කරන
ස්වඥාන් වහන්සේට එබඳු දුකක් නැත්තේමය. මක්නිසාද?

යමක් බැලීම පිණිස දිව්‍ය ඥානය නමැති ඇස ඇරිය වේලාවක නොහොත් ආවර්ජනා කළ වේලාවක එම ඇසක් ජේතවා මීස, නිතර පෙනෙන්නේ නැත. ආලාරකාලාම උද්දකාරාම පුත්‍ර යන තවුසන් එවකට ජීවත්ව නැති බව උන්වහන්සේ දිව්‍ය ඥාන නමැති ඇස ඇර බැලූවා නම් පෙනෙනවා සත්තකය. එසේ නොබැලූ නිසා උන්වහන්සේට නොපෙනුනාට උන්වහන්සේගේ සඵඤ්ඤා ඥානයට දෙස් තැබීම යුතු නැත. ඇස් ඇත්තාවූ යම් පුද්ගලයෙක් නමුත් යම් විටක ඇස් පියාගෙන ඉන්නවා නම් ඒ වේලාවට ඔහු ඉදිරිපිට සිටි වෙන දේ පවා පෙනෙන්නේ නැත. ඒ නොපෙනීම නිසා ඔහුට ඇස් නැත කියාද ඔහු පුරුෂයාගේ ඇස් ගැන දෙස් කියනවා නම් ඒ කියන පුද්ගලයා මහත් අඤ්ඤායෙක් බවට සිහි ඇති ලෝකයා සලකත්. එසේම සඵඤ්ඤා වහන්සේගේ ආවර්ජනාව පිළිබඳ දිව්‍යඥාන නමැති ඇස ඇර නොබැලූ කල යමක් නොපෙනුනාට උන්වහන්සේගේ සඵඤ්ඤා ඥානයට පඵද්‍යවක් වෙන්නේ නැත. ඉන්නිසා මේ කතිසේරු තැනගේ ප්‍රලාප කරාවට උත්තර මෙපමණ සෑහෙන නිසා මෙයින් තවත්වා වන්ද සුයඹී ග්‍රහණ ගැන මොහු ප්‍රකාශ කළ කාරණා වලට උත්තර දෙමි. හෙද මනාකොට අසන්නවා.

5. වෙනුව සුයඹී වන්ද ග්‍රහණ ගැන—

මේ කතිසේරු තැන වන්ද සුයඹී ග්‍රහණ ගැන කරාවක් කළාය. ඒ කරාව මොහු විසින් කෙළේ දැනට මෙලොව මනුෂ්‍යයින්ට පෙනෙන්නා වූ වන්ද ග්‍රහණ සුයඹී ග්‍රහණ ගැන වන්ද පරිත්ත, සූරිය පරිත්ත යන පිරිත් සූත්‍රවල කිබෙනවාය කියා ආරංචියෙන් දැනගත් දැනගැනීමක් පිට බව මොහුගේ කරාවෙන්ම අපට දැන ගත්ත කිබෙයි. ඒ නිසා මොහුගේ නුගත්කමේ විපාකය මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කරනවාට අපිද බොහොම ළතවෙමු. වන්ද පරිත්ත ආදී සූත්‍රවල සඳහන්ව කිබෙන්නේ “වන්දීමා දෙව පුත්තො රාහුතා අසුරන්දො ගහිතො හොති” කියාලාය. එයින් හැඟෙන්නේ රාහු අසුරන්ද්‍රයා විසින් වන්ද දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම ග්‍රහණය කරන ලද බවයි. මනුෂ්‍යයින්ට පෙනෙන්නේ වන්ද මණ්ඩලය ඡායාවකින් මුවා වෙන අන්දමක්ය. ඒ සූත්‍රයේ ආ දිව්‍ය පුත්‍රයාගේ ග්‍රහණය අනිකක්ය. මනුෂ්‍යයන්ට පෙනෙන ග්‍රහණය අනිකක්ය. ඒ නිසා මේ කතිසේරු තැන ඒ පිරිත් සූත්‍රවල අදහස නොදැන මුළාවෙන් කරන මේ කරාවට වැඩිපුර මහන්සි ගෙන කරා කරන්ට තවත් ඕනෑ කරන්නේ නැත. මොහු සේරිවානිජ ජාතක ගැන මහා හැල්ලක් කීවාය. ඒ කී කාරණා ගැන මෙතැන් පටන් උත්තර දෙමි. හෙද මනාව ඇසිය යුතු.

6. සේරිවානිජ ජාතකේ ගැන කළ කථාවට උත්තර දෙමි.

මේ කතියේරු තැන සේරිවානිජ ජාතකේ ගැන කථා කළ සියල්ලම මුළු පුලාපවල්ය. ඒ ජාතකේ කාරණ යන්නම් අකුරු පුළුවන් ස්ත්‍රී ජාතියට පවා දැනගත්ති පුළුවන්වූ දේවල්ය. එබඳු සැහැල්ලු වූ ජාතකේක අදහස පවා මොහුට හරි ආකාර දැන ගත්ති බැරිව මෙබඳු සභාවකට ආ එක නැණවතුන්ට භාග්‍යයාත් පාදනයට කැරණක්ය. අනුන්ට ලැබෙන්නි තිබුණු ලාභයක් වංචාවෙන් බුදුන් ගත්ත බව ඒ ජාතකේ සඳහන්ව තිබෙනවාය කියා මොහු මුරගැහුවා මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන්ටම ඇසෙන්නට ඇත. එසේ නමුත් අන්තිම බුදුවෙන ජාතියේදී පවා සවාසනා සකල ක්ලේශයන් නසා බුදුවෙන්ති මත්තෙන් බුදුන් නොවේය. බුදුවෙන්ට මත්තෙන් උන්වහන්සේට සිඬාරි කුමාරයෝය නො හොත් බොධි සත්වයෝය කියන්නට පුළුවන, බුදු වන ජාතියේදී පවා මෙසේ කොට ඊට ඉහත ජාති ගැන කියනුම කවරේද? බුදුවෙන්ට ඉහත ජාතිවල බොධිසත්වයා කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෙක් නිසා සමහර තැන්වලදී වැරදි කරන්නක් ඇත. නමුත් සේරි වානිජ ජාතියේදී ධාර්මිකව වෙළඳාම් කළා මිස අධර්මික අන්දමට වෙළඳාමවත් කෙළේ නැති බව අඩු මිලට ගන්නට සැදු රන්තලිය වැඩි මිලට ගන්න බැව් පෙනේ — එහිදී ක්‍රොධ බැඳ ගත්තේ දෙවිදන්ය. එපමණ වත් නොදැන මේ කතියේරු තැන වැලි දෝතක් ගෙන ගහට වීසි කෙළේ බුදුන්ය කියා මුසාවාදයක් මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කළාට පොත්වල නැති මුසාවාද කියන මුත්තැහේලා සමග කරන වාද කථාවට වැඩිදුර මාන්සි ගැනීම නිෂේද්‍රය. එහෙත් මේ ගැන කරන කථාව මෙයින් අන්තිවට මොහු ලිවිපවින් ගැන කළ කථාවට උත්තර දෙමි. එය හොඳ ලෙස අසන සේක්වා.

7. ලිවිපවින් ගැන කළ කථාවට උත්තර.

ලිවිපවින්ගේ විනාශයට සවිඥයන් වහන්සේ මැදහත්කාරයෙක් වූනා කියා මේ කථාකාර කතියේරු තැන එහි තත්ත්වය ඇති සැටි නොදැන කීවේ වී නමුත් මේ සභාවේ සිටින සිහි පරික්ෂා ඇති මහත්තැන් ඒත්තු ගන්නවා ඇත කියා කිසිසේත් නො සිතමි. නමුත් මෙහි සිටින සමහර උදවිය එහි තත්ත්වය නොදැන මුළා වේදෝ හිතෙන බැවින් ඒ ගැන උත්තර දීම අපේ යුතු කමක්ය. ඒ නිසා ඒ ගැන උත්තර වශයෙන් මදක් කියමි.

බිම්බිසාර රජපුරුවන්ගේ අග්‍ර අමාත්‍යයා වන වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා බුදුන්ගෙන් බණ අසනු පිණිස ලිවිපව් රජදරුවන්ගේ තිබෙන බල ප්‍රාක්‍රම කම එහිදී ප්‍රකාශකළා සත්තකය. සවිඥයන්

වහන්සේ ආනන්ද සංවිරයන් වහන්සේට ආමන්ත්‍රණය කොට සත්ත අපරිභානිය බවයන් විස්තර කොට දේශනා කළා ඇත. ඒ දේශනා කළේ සච්ඡෙදයන් වහන්සේගේ පිරිනිවීම ලඟ නිසා ශාසනාභිවාදය සඳහාම බව එම සූත්‍රයෙහි අභිප්‍රාන්තය දැනගත්ත බැවින් නැණවත් ලෝකයාට සැපයේ වැටහෙයි. එය මෙයින් පෙනේ. සංඝයාගේ සමගිකම යම්කාක් කල් නොකඩවා පවතිනවා ඇද්ද? ඒ තාක් මගේ ශාසනය පවතින්නේය. යම් කලක සංඝයාගේ අසමගිකම විරුඩිතාවය හටගන්නවා ඇද්ද ඒ කාලයෙහි මගේ ශාසනය නැතිවන්නේය. එසේම ලිච්ඡවීන්ගේ සමගිකම තිබෙන තුරු ඔවුන්ට භානියක් නැත්තේය. යනාදී දේශනාවක් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් කළ බව මහා පරිනිව්‍රාණ සූත්‍රයෙහි පෙනෙයි. වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා එයින් ගුරුකම ගෙන ලිච්ඡවීන්ගේ සමගිකම බිඳ ලිච්ඡවීන් හා සමග යුධ කොට ඒ නුවර අත්පත්කර ගත්තත් ඊට සච්ඡෙදයන් වහන්සේට දෝෂයක් උපදින්නට බැරිය. ඒ මක්නිසාද? කිව්වොත් මේ මේ දෙය විෂය, එය කැවොත් ජීවිතක්ෂයට පැමිණෙයි කියාද මනුෂ්‍යයින්ගේ ශරීරවල අසවල් අසවල් ස්ථාන මඬස්ථාන වෙයි. ඒ ඉඩම් කැපීම: විදීම ආදී සල්ල විධියට ඇතුළත් නොකරව, එසේ කළහොත් ජීවිතක්ෂයට පැමිණෙයි කියාද කරුණාවන්ත සෘෂිවරයෙක් ලෝකයාට වැඩ පිණිස ප්‍රකාශ කළ කල්හි එහි ස්වභාවය සිටි දුෂ්ටයෙක් එයින් විෂ ඇඳින විෂදීලා හෝ මඬස්ථාන ඒ කියමන් වලින් දැන ඒ ස්ථානයකට ඇත කොට හෝ යමෙක් මැරුවේ වීනම් ඒ මැරූ තැනැත්තා මිස ලොවට කරුණාවෙන් ඇත්ත කී සෘෂිවරයාත් වරදකාරයෙක් වෙනවා නම් ලෝකයාට හොඳ නරක සහ එහි විපාකය කියාදීම අධම්මිකියාවක් වෙන්ට ඕනෑය. මේ කතියේරු තැන වැනි ලාමක මෝහයෙන් මුළාවේව යහපත් සිහියක් නැති අයට හොඳ නරක කියාදීම වරදක් කොට පෙනෙන්නේ වී නමුත් මේ සභාවේ සිටින සිහි ඇත්තන් එය සැබැවක් කොට පිළිනොගනිත්. ඉන්නිසා මේ ගැන කථාව මෙ පමණ සැහෙන නිසා මෙ පමණින් කථාව අත්හිටවා මොහු විසින් වී-ව මාන-විකාව ගැන ගෙන හැර දක්වූ අහුත කියමන්වලට මදක් කාරනා කියමි.

8. වී-ව මානවිකාව ගැන කී කාරණාවලට උත්තර:—

බොරු කියන්නට විලිබිය නැති මේ කතියේරු තැන බුදුන් ඉදිරිපිටදී වී-ව මානවිකාවගේ ජීවිත භානියකට තාපපෙන් පිටට දම්මාය කියා මුසාවාදයක් ප්‍රකාශ කළාය. වී-ව මානවිකාව මැරූ බවක් බුද්ධාගමේ පොතක නැත. වී-ව මානවිකාව විසින් නිරවද්‍යවූ බුදුන්ට නින්ද අපහාස කළ නිසා එය දුටු සමුහයා

ඇට පහර දී එහි හිටින්නා ඉඩ නොදී පැන්නු බව කියා තිබෙයි. ඇ කළ අපරාධයට මෙලොවදී හිංසා පීඩාද, පරලොව නරකාදී දුක් ලැබුනු බව ද පොත්වල පෙනෙයි. ඇ කළ අකුසල කම්යට ඇට ලැබුනු ප්‍රතිඵල ගැණ සවිඥයන් වහන්සේට දෙස් කීම මේ කතිසේරු තැනගේ නුගත්කමය. ඉන්නිසා මේ ගැන මීට වඩා උත්තර දීමෙන් ප්‍රයෝජන නැති නිසා මේ කථාව මෙයින් නවත්වමි. තවද මගේ කාලය තව සවිල්පයක් තිබෙන බැවින් ක්‍රිස්තියානි ආගම ගැනත් මඳක් කාරණා ගෙනහැර දක්වීමට කැමතිය. ඒ නිසා මේ සභාවේ සිටින සියල්ලෝම අගති විරහිතව එය ශ්‍රවණ කළ මැනවි.

මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානාඤ්ඤ ස්වාමීන් විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම පෙන්වීම පිණිස ගෙනහැර දක්වූ කාරණා මෙන්න.

ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ පරලොව වැඩ පිණිස විශ්වාස කරන යෙහෝව්‍යට සියල්ල දන්නා දිව්‍යඥානයක් නැති බවත්, සියළු බලේ නැති බවත් ඔහු කරුණාවන්තයෙක් නොවන බවත්, දෙවි කෙනෙක් නොවන බවත් බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කරන්නට සුළු වන. තවද ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ ගැලවුම් කාරයාය කියා විශ්වාස කරන ක්‍රිස්තුස් අසත්‍යවූ ආගමක් උගන්වා මනුෂ්‍යයන් අපායෙහි හෙළීමට මෙලොව උපන් කෙනෙක් බව බයිබලයෙන් පැහැදිලිව පෙනෙයි. මේ කාරණා ගැන විස්තර වශයෙන් කාරණා ගෙන හැර දක්වීමට කාලය මදිය. එම නිසා සංක්ෂේපයෙන් කියමි. යෙහෝව්‍යට සියල්ල දන්නා දිව්‍යඥානයක් නැති බව ඔප්පු කිරීමට පෙන්වූ කාරණය මිසර වාසින්ගේ කුළුණුල් දරුවන් මැරීමට යෙහෝව්‍ය පැමිණි දවසෙහි ඊශ්‍රාලිතවරුන්ගේ ගෙවල් ඇඳින ගැනීමට ඔවුන්ගේ ගෙවල්වල උළුවස්සේ උඩ පඩිකදේ බැටළු ලේ ගාන්ට කියා යෙහෝව්‍යට නියම කොට තිබෙයි. එසේ නියම කොට තිබෙන්නේ ලේ නොගා තිබෙන ගෙවල් වලට යෙහෝව්‍ය වැදී ඒ ගෙවල්වල දරුවන් මැරීමටත් ලේ ගාලා තිබෙන ගෙවල් ඉක්මවා යාමටත්ය. ඒ එසේම බව යෙහෝව්‍ය වහන්සේ මිසර දේස වාසින්ට පහර දෙන පිණිස ගොස් උළුවස්සේ උඩ පඩිකදෙහිද කනු දෙකෙහිද ලේ දූක දෙර ඉක්මවා යනාසේක. නික්ම 12 යෙහි 23 පදයෙන් පෙනේ. ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ යෙහෝව්‍යට ලකුණක් නැතිව ගෙයක්වත් ඇඳින ගන්ට බැරි බවය. මෙබඳු ලාමක ගතියක් ඇති යෙහෝව්‍යට සියල්ල දන්නා දිව්‍යඥානයක් ඇත කියා මනුෂ්‍ය සිහියක් ඇති කවරෙක් විශ්වාස කෙරේද? නොකරන්නේ මය. තවද බයිබලේ සඳහන්ව තිබෙන දසවෙනි පනත යෙහෝව්‍යගේම

ඇඟිල්ලෙන් ලිව්වා කියා තිබෙයි. අනිත් කාරණා කොහොම නූමුත් ඇඟිල්ලෙන්ම ලිව් කාරණා දසයවත් එකිනෙකට විරුධ නොවෙන්නට ලියන්නට බැරිබව ඒ අනඥ දසයෙන්ම පෙනෙයි. හේ කෙසේද? පරදර කම් නොකරව යනුද ඒ ඇඟිල්ලෙන් ලිව් දසවෙති පනතෙන් එකක්ය. ඒ අණ කඩකරලා යමක් පරදර කම්ය කළේ වීනම් - ඔවුන්ට දරුවන් ඉපදවීම යෙහෝව්‍යට යුතු නැත. ඊට යෙහෝව්‍ය මැදහත් නම් ඔහුගේ අණට ඔහුම පහර දුන්බව පෙනෙයි. යම් රටක රජෙක් හොරකම් කරන්න එපාය කියා අනඥවක් කොට දෙවනු ගෙවල් බිඳින හොරුන්ට එකතුව බිඳින බිඳින ගෙවල්වල බඩු එලියට අරන්දීමට එම රජාම උදව් වෙනවා නම් එය රජා-ගයට යුතු ක්‍රියාවක් නොවෙයි. එසේම යෙහෝව්‍යගේ අණට විරුධව පරදර කම්ය කරන අයට යෙහෝව්‍ය විසින් දරුවන් උපදවා දෙනවා නම් හොරුන්ට බඩු එලියට අරන් දුන් අඥාන රජා හා සමානය. පරදර ක්‍රියාව නිසා උපදින දරුවන් යෙහෝව්‍ය මවනවා නොවේ නම් සියළු දෙනාම මවන්නේ යෙහෝව්‍ය විසින්ය කියා ක්‍රිස්ත්‍රියානි කාරයෝ කරන විශ්වාසය අනිශ්චිත්ත වැරදිය. ඉතින් මෙයාකාර පරස්පර විරුධ වන ලෙස දසවෙති පනත යෙහෝව්‍යගේම ඇඟිල්ලෙන් ලිව්වාය කියන නිසා ඔහුට සියල්ල දක්නා දිවා ඥානයක් තිබෙන්නට බැරුවා සත්තකය.

යෙහෝව්‍යට

සියලු බලේ නැති බව ගැන.

යෙහෝව්‍ය වහන්සේ යුද සමග සිටියේක. ඔහුද කන්දේ වැසියන් ඇබේව්වේය. එහෙත් සමතලාවේ වැසියන්ට යකඩ රට තිබුනු නිසා ඔවුන් අඹවන්ට නොහැකි විය. විනිශ්චය 1 පරිච්ඡේද 18 වෙති පදේ මෙසේ තිබෙයි. ඉතින් මෙයින් හැහෙන්නේ යෙහෝව්‍ය වහන්සේ යුද සමග සිටගන්නා යකඩ රට තිබුනු අය අඹවන්ට නොහැකි වූ බවයි. මේ අන්දමේ දුච්ච වූ යෙහෝව්‍යට සියලු බලේ තිබෙනවාය කියා විශ්වාස කිරීම කොපමණ වැරදිද?

ක්‍රිස්තුස් ගැලවුම් කාරයෙක් නොවන බවට ප්‍රකාශ කළ කාරණා නම්:- ක්‍රිස්තුස් ලෝකේ උපදින්නේ සියල්ලන් නරක දුකින් ගලවන පිණිසය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියනවා පමණක් නොව එය ඔවුන් තදබල ලෙස විශ්වාස කරනවාය. නමුත් ඒ විශ්වාසයට කිසිම සාක්ෂියක් නැත. ක්‍රිස්තුස් මනුෂ්‍ය යන් අපා දුකට හෙලන්ට මේ ලොව උපන් අවාසනාවන්ත ප්‍රද්ගලයෙක් බව ඔප්පුකරන්නට බයිබලයේ වැදගත් සාක්ෂි තිබෙයි. එනම් ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලේදී ඔහුගේ උත්පත්තිය

නිසා ඔහු උපන් බැත්තෙකුම යන ප්‍රදේශයෙහිද, එහි සියළු සීමාවලද සිටී දැවුරුදු වයස් වූද ඊට බාල වූද සියලු දරුවන් මැරෙව් බව මනෙව් 2, 86 වෙනි පදේ පෙනේ. යම් ගෙදරක වාසනාවන්ත දරුවෙක් උපන්නොත් ඒ දෙමව්පියන්ගේ සිත් ප්‍රීති උපදවන යහපත් ලකුණු පහලවෙයි. එසේම අවාසනාවන්ත දරුවෙක් උපන්නොත් ඒ ගෙදරට සියල්ලෙන්ම හානි පැමිණෙයි. එයින් ඒ අවාසනාවන්ත දරුවාගේ ස්වභාව ප්‍රකාශ වෙයි. ඉතා සුළු වූ ගෙදරක පවා උපදින දරුවාගේ තත්ත්වය ඒ දරුවන් උපන් උපන් කාලවල පැමිණෙන දේ වලින් පෙනෙයි. ඒ එසේම සැබෑ බව මේ හිටින සියල්ලගේම හෘද සාක්ෂියට වැටහෙයි. ඉතින් සියළු ලෝකයා නරකාදී දුකින් ගලවන්ඩ උපන්නාය කියන ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයේදී සියළු දෙනාට ප්‍රීති උපදවන සැප ගෙනදෙන යහපත් මඩගලය ලකුණු පහල වෙන්ඩ ඕනෑය. එසේ මඩගලය ලකුණක් පහල නොවී අඩන්ටත් සිනාසෙන්නඩත් මීය වෙන කිසි දෙයක් නොදන්නා ලක්ෂගණන් ලදරුවන්ට පැමිණි මරණය මහත් අවමඩගලය ලකුණක්ය. මෙබඳු හිතන්ඩත් බැරි තරම් මහා දුක් උපදවන කෲරතර ලකුණක් පහල කර ගෙන මෙලොව උපන් ක්‍රිස්තුගේ විශ්වාසයෙන් වැඩක් නොවන බව සත්තකය. තවද ක්‍රිස්තුස් දෙව පුත්‍රයෙක් නොවන බවත් ගැලවුන් කාරයෙක් නොවන බවත් මලවුන්ගෙන් නො නැගිටිට බවත් ඔප්පු කරන්ඩ මීටත් වඩා සාක්ෂි බයිබලයේ තිබෙයි. ඒ සියල්ල එකිනෙකට ප්‍රකාශ කරන්ඩ කාලය මේ වරට මදි නමුත් මේ සභාවේ කරා කරන්ඩ තව ඉදිරියට මට ලැබෙන කාලවල් තිබෙන හෙයින් ඒ ගැන මම මහත් ප්‍රීතියකින් සිටිමි කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේගේ කථාව අත්හිටෙව්වෙය.

ඉන්පසු හුනුපොළ ගුරුන්නාන්සේ කථාවට පටන් ගත්තාය. ඒ ගුරුන්නාන්සේගේ කථාව ඒ සභාවේ සිටිය අයට තේරුම් ගන්ඩ බැරි අන්දමේ අරියෙන් සුන්‍ය හිස් කථා මාගියක්ය. ඒ නිසා ඒ කථාව ගැන වැඩි විස්තර ඕනෑ නොකරණ නමුත් මදක් ඒ ගැන කාරණා ගෙනහැර දක්වමි. හෙද මනාව අසන්වා.

හුනුපොළ ගුරුන්නාන්සේ

බුඩාගමට විරුඩව කළ කථාව මෙසේය.

මෙහි රැස්ව සිටින ක්‍රිස්තියානිකාර බුඩාගමිකාර දෙපක්ෂයේ සමූහයා විසින් මම කියන්නාවූ කාරණා ගැන අගති විරහිතව කල්පනා කරන්ඩ ඕනෑය. දශපාරමිතා ධර්මය පූරණය කොට බුදුන් බුදුවූ බව බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙනවා සත්තකය. ඒ දශපාරමිතා ධර්මයන් අතුරෙන් දහපාරමිතාව පළමුවෙනි පාර

මිනා ධර්මය නම් වෙයි. එය සම්පූර්ණ කිරීම පිණිස හිස් කපා දන්දුන් බවද, ඇස් උපුටා දන්දුන් බවද පෙනෙයි. යමෙකුගේ හිසකපා යමෙකුට දීමෙන් ඒ හිස් ලබන්නාට ඇති ප්‍රයෝජනයද, ඇස් උගුලා දීමෙන් ඇස් ලැබූ තැනැත්තාට ඇති ප්‍රයෝජනයද යහපත් අන්දමින් පෙන්වුවොත් මිස නැත්නම් එබඳු ක්‍රියා කුසල ක්‍රියා කොට ඒත්තු ගන්ට බැරිය. හිස් කපා දීමෙන් ඔහුගේ ජීවිත හානියත්, ඇස් උපුටා දීමෙන් අත් ධ කමත් මිස වෙන එළයක් පෙන්වන්ට පුළුවන් නැත කියා මේ අන්දමේ කථාවක්ද, බන්මාලු කියා දෙවර්ගයක් අපි අනුභව කරනවාය, එයින් බත් සපයන්ඩ කරන ගොවිතැන් වලින් අනන්ත ප්‍රාණීන් විනාශ වෙනවාය. එබඳු වැඩෙන් ලබන බත් උඩ ප්‍රාණීන් එකෙක් දෙන්නෙක් නොහොත් ඊට වැඩි ගණනක් මරා උයා තබාගත අනුභව කිරීම වරද නම් ගොයිතැන් නොකර අවිත්තිව ඕනෑය. ප්‍රාණඝාත නොකර කිසිවෙකුට ජීවත් වෙන්නක් බැරිය. ප්‍රාණඝාත කරලා පුරුදු නැති ඇත්තන්ඩ එය මහත් අම්හිරියක් කොට පෙනෙයි. නොහොත් නිෂ්ප්‍රයෝජනේ යම් සතෙක් මැරීම වරදවා මිස ප්‍රයෝජනය පිණිස සත්තු මැරුවාට වරදක් නැත කියා කථා මාගියක්ද, සියළු ලෝකේ මැවුන් කාර දෙව් කෙනෙක් ඉන්නවාය. එ බව මම ඉතා සැලකිලි කරනු වලින් මේ සභාවට තේරුම් යන ලෙස කියමි. මොකවත් නොදන්න අම්මන්ඩිලා පවා දරුවෙක් ලැබුණු විට දෙවියෝ දුන් මගේ පුතාය කියනවා. මේ සියල්ලෝම වගේ දන්නවා ඇත. දේව කරුණාවෙන් දේව පිහිටෙන් අපි ජීවත්ව සිටිනවා යනාදී කථාවල් බුඩාගම්කාර ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ පවා නිතර කථා කරති. එසේ කථාවෙන් සියල්ලට ආධාර වූ දෙව්කෙනෙක් ලෝකයේ සිටින නිසාය කියා දෙවියෝ ගැන කථා මාගියක්ද, දුටු ගැමුණු රජපුරුවෝ අටළොස් අක්ෂොණියක් දෙමළ සේනාව නැතිකළාය කියා බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙනවාය, නමුත් ඒ රජහට ඒ ගැන පවි සිඩවුනේ දෙතුන් දෙනෙකුගේය කියාත් එම පොත්වලම තිබෙනවාය කියා දුටුගැමුණු රජගැන කථා මාගියක්ද බුදුන් පිරිනිවන්පා 453 වෙනතුරු බුදුන් දෙශනා කළ ලෙස ධර්ම පාඩමේ තබාගෙන රහතුන්ගේ පරම්පරාවෙන් ධර්ම නොනසා පවත්වා ගෙන ආවාය කියා පළමුවෙන් සිරි මාන්න කතිසේරු තැන පොත් ලිම ගැන කළ කථාවට අයිති ඒවාම ප්‍රකාශ කොට කථා මාගියක්ද, මට ඉස්සරින් කථාකළ මේ මොහොට්ටිවත්තේ උන්නාන්සේ විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධිව කළ කථාවලට උත්තර දීමට මට වඩා සමර්ප් පාදිලි උන්නාන්සේලා හිටින නිසා ඒ ගැන යමක් මම නොකියමි කියා කථාව අත්හිටෙව්වාය. හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේගේ කථාව මෙහි සඳහන් කළ කර්මට නිරාකූල්ව තිබුනේ නැත. නමුත්

මේ අදහසේ කථාවල් නොයෙක් අතට පටල පටලා කිසිවෙකුට තේරුම් ගත්ත බැරි ලෙසට කළාය. එලෙස පටලා අපත් මෙහි සඳහන් කළොත් පිස්සිගේ පලාමල්ල වෙයි. එලෙස ලිම දුස්කර නිසා කථාවේ අභිප්‍රාය ගෙන නිරාකුල්කොට ලිව් බව දකියුතු.

හුනුපොළ නිලමෙගේ කථාවට **මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානාඤ්ඤ ස්වාමීන් විසින්** **උත්තර වශයෙන් කළ කථාව මෙන්ත.**

බුද්ධාගමට විරුධව මෙපමණ වේලා මේ නිලමේ කළ කථාව අරියෙන් සුන්‍යය. එහෙයින් ඉතා ඉක්මනට උත්තර දීම හැකිවෙයි. ඉන් නිසා මේ ගැන වඩා කාලය ඉකුත් නොකොට සාල්ප කාලයක් ඇතුළත ඊට සැහෙන උත්තර දී ඉන්පසු ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම් ගැන බොහෝ කාරණා කියමි. හෙද මේ සභාවේ සිටින සියල්ලෝම සාදරයෙන් අසත්වා. බොධි සත්වයෝය කියන උත්තම පුරුෂයෝ ගරිථ අවයවයන් කෙරෙහි ඇත්තාවූ ලෝභය පවා මැඩ පවත්වා දන වේතනාව මස්තක ප්‍රාප්ත කරනවා සත්තකය. එය බුද්ධාගම කාරයො නැත කියන්නේ නැත. යමෙකුට හිසක් කපා දීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත. එය නිෂ්ඵලය කියා මේ කථාකාරයා කීවා මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන්ටම ඇසෙන්නට ඇත. හිස් කපා දීමෙන් අනන්ත ප්‍රයෝජනය ලැබෙන්නක් පුළුවන් බවට වැදගත් සාක්ෂි යක් පෙන්වන්නෙමි.

ශ්‍රී සහබෝය කියා රජ කෙනෙක් මේ ලංකාද්වීපයේ පුරාණ රජ කළාය. ඒ රජපුරුවෝ ඉතා ධාර්මිකවූ පිටකත්‍රධාරී වූ පණ්ඩිතොත්තමයෙක්ය. ඒ රජහුගේ සහෝදරයෙක් ශ්‍රී සහබෝ රජපුරුවන් මරා රාජ්‍යය ගැනීමට කල්පනා කොට කැරැල්ලක් ඉපදෙව්වාය. එකල රජ වනාන්තර ගතවී එකලට මේ රටේ මද්දිම පලාතය වූ මායාරටට පැමිණ සිතාකෝල්ලේය කියන පලාතේ අත්තනගල්ලට පැමිණියාය. රජ මරණ අදහසින් කමන්වහන්සේගේ සහෝදරයා විසින් සිරිසහබෝ රජපුරුවන්ගේ හිස ගෙනැත් දුන් කෙනෙකුටම මසුරන් දහසක් දෙනවාය කියා අනබෙර ප්‍රසිද්ධ කෙරෙව්වාය. එකල වස්තු ලෝභයෙන් නොයෙක් අයවල් නොයෙක් අයවලුන්ගේ හිස් කපා මේ ශ්‍රී සහබෝ රජපුරුවන්ගේ හිසය කියා දුන්නාහුය. ඒ රජද ඒ ගෙනෙන ලද හිස් ශ්‍රී සහබෝ රජපුරුවන්ගේ හිස නොවෙය කියා ප්‍රතික්ෂේප කරන නමුත් මනුෂ්‍යයින්ගේ හිස් කප කපා ගෙනයාම නොනැවතී තිබෙන කල මගී පුරුෂයෙක් අප්‍රසිද්ධ වෙශයෙන් වනයෙහි සිටි ශ්‍රී සහබෝ රජු දක ආහාරයෙන්

ක්ලාන්තව සිටින්නාවූ ඒ පින්වත් උත්තමයාට තමන් අත තිබුණු බත් මුල උනා එයින් බත් අනුභව කෙරෙහි පසු ඒ රජ අනුරාධපුරයෙහි ප්‍රවාන්ති ඒ මගී පුරුෂයාගෙන් ඇසුවේය. එකල බොහෝ මනුෂ්‍යයින්ගේ හිස් කපා ගෙන ගොස් ඒ රජහට දෙන බවත් ඒ හිස් ශ්‍රී සහබෝ රජුගේ හිස් නොවේය කියා ප්‍රතික්ෂේප කරන බවත් ඒ පුරුෂයා විසින් දන්වූ කල්හි ඒ පින්වත් ශ්‍රී සහබෝ රජතෙම සංවේගයට පැමිණ මෙසේ සිතූ සේක. මේ ලෝකයේ යම් මනුෂ්‍යයෙකුගේ හිසක් කැපූ කල්හි ඇට කාසියකටවත් අගය කළ නොහැක්කේය. එසේද වුවත් මගේ හිස කැපූ කල්හි මසුරන් දහසක් අගය වන්නේය. එබැවින් මගේ හිස කපා මේ දුප්පත් මගී පුරුෂයාට දුන්නේ විනම් ඔහුට මසුරන් දහසක් දුන්නා නම් වේ. එපමණක් නොව අනාරො හිස් කැපුම් කා ජීවිත භාතියට පැමිණෙන බොහෝ අයට ජීවිත දනයක් දුන්නා නම් වන්නේ යයි සිතා ඒ රජතෙම බුදු බව පතා තමන්ගේ හිස කපා ඒ මගී පුරුෂයාට දුන් බව අත්තනගලු වංශය නම් වූ පොතෙහි පෙනෙයි. තවද ඔහුගේ හිස ගෙන ගොස් දී මසුරන් දහසක් ලබාගත් බවද එතැන් පටන් අනාරො මිය යන සත්ත්වයින්ට ජීවිත දනය ලැබුණු බව පෙනෙයි. එම නිසා සඵල වූ ලෙස හිස් කපා දෙන්නට පුළුවන් බව මේ ආදී බොහෝ කාරණාවලින් පෙන හෙයින් මේ හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේ හිස් කපා දීම ගැන කළ කථාව අතීතයින් මුළු ප්‍රලාපයක්ය. බෝධි සත්ත්වයන් වහන්සේලා ඉතා පණ්ඩිත වූ කරුණාවන්ත පුද්ගල කොටයාගයක්ය. උන්වහන්සේලා හිස් කපා දන් දුන් තැනක් ඇත්නම් මේ අන්දමේ බොහෝ සත්ව සමූහයාට වැඩ පිණිස වන්නේය. එසේ නොව නිස් කාරණේ යම් බෝධිසත්ත්ව කෙනෙක් හිස් කපා දුන් තැනක් නැත්තේය. එහෙයින් මේ හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේගේ කථාව අතීතයින් අපි සුන්‍යය. මෙබඳු ලදරුවන් දෙඩන ප්‍රලාප වැනි කථාවලට වැඩි දුර කාරණා පෙන්වා කථාකිරීම නිෂේදය. එබැවින් කථාව මෙයින් නවත්වා මොහු විසින් ගෙන හැර දක්වූ ඇස් දන් දීම ගැන කාරණා සාද්‍රවයක් කියමි.

ඇස් දන් දීම ගැන.

දෙදෙව් ලොවට අධිපති වූ ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයා සිටි රජපුරුවන්ගේ සර්ධාව පරික්ෂා කිරීම පිණිස ඇස් ඉල්ලුවේය. එකල්හි උන්වහන්සේ ඇස් දීමට අකමැති වූනා නම් ඇසට තිබෙන්නාවූ ආසාව මැඩ පවත්වන්නා බැරිවූ බව පෙනෙයි. එබඳු ඇත්තන්ට බුඩත්වය ලබන්නට බැරිය. එම නිසා ඇස් වලට ඇති ආසාව මැඩ පවත්වා වේකනාව ජය ගන්වන සාධනාව සියළු බෝධි-

සත්ව වරයන්ගේ ඇති ධර්මාවක් නිසා සිව් රජ තෙම ඇස් උපුටා මනුෂ්‍ය වෙස් ගෙන සිටිය ශක්‍රයා හට දුන්නේය. එම හේතුවෙන් ඒ රජ හට දිව ඇස් ලැබුණු බව කියා තිබෙයි. එම නිසා උන්වහන්සේ ස්වර්ෂයට සර්ධාව පරීක්ෂා කරන පිණිස පැමිණි ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයාට උන්වහන්සේගේ දෙ ඇස උපුටා දුන්නා සත්තකය. එම දීම නිසා එම ආත්ම භාවයෙහි උන්වහන්සේට දිවැස් පහල වූ බව කියා තිබෙයි. ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍ර තෙම මිනිස් වෙස් ගෙන බෝධිසත්වයන් වහන්සේ කරා පැමිණ ඇස් ඉල්ලුවේ ඇස්වලින් ප්‍රයෝජනයක් ගන්ඩ නොව උන්වහන්සේගේ දූත පාරමිතාව මුදුන්පත් කරවන පිණිසය. ඇස් දන් දීම ප්‍රකාශ වූ සිව් ජාතකේ පරමාර්ථය මෙලෙස වෙයි. මෙබඳු අභිප්‍රාචක් ඇති ජාතක ධර්ම අන්‍යාකාරයකට පෙරලා ලොවට අභවන්ඩ මොහු උත්සාහ කළත් එය පුළුවන් වැඩක් නොවේය. තවද ඇස් වලින් ප්‍රයෝජන ගැනීම පරමාර්ථකොට බෝධි සත්වයන් වහන්සේගෙන් යමෙක් ඇස් ලබා ගත්ත තැනක් වත් දුන් තැනක් වත් පුළුවන් නම් පෙන්නාපුවා වේ. එසේ පෙන්නුවොත් මිස තැත්නම් මොහුගේ කතාව නිෂ්ථලය. සිව් රජපුරුවන්ගේ සර්ධාව පරීක්ෂා කරනු පිණිස ශක්‍රයා විසින් ඇස් ඉල්ලුවා මිස ශක්‍රයාට ඒ ඇස් වලින් ප්‍රයෝජනයක් ලබා ගන්ඩ ඉල්ලුවා නොවේය. එම නිසා මේ හුනුපොල ගුරුන්තාන්සේගේ කරා භාත්පසින්ම නිෂ්ථලය, තුව්ඡය, නින්දිතය, මෙබඳු නින්දිත කියමන් ගැන මගේ කාලය මිඩංගු කරන්නේ නැත. තවද මොහු විසින් ප්‍රාණසාතය ගැන බත් උඩ මාලු තබාගන්නවාය යනාදී ප්‍රලාප සහිත කරාවකින් ප්‍රාණසාතයෙහි නිදෙස්කම පෙන්නන්ඩ උත්සාහ කළාය. නමුත් එයින් ප්‍රයෝජනයක් ඔහුට ලබන්ඩ පුළුවන් නැත. මක්නිසාද? මීට ප්‍රථම පැයේදී මා විසින් ප්‍රාණසාතය ගැණ ප්‍රකාශ කළ කාරණා මේ සභාවේ භිට්ඨ සියල්ලෝම දන්න නිසාය. ඉතින් මොහුගේ මේ කරා ගැන දෙන උත්තර මෙයින් නවත්වා මේ හුනුපොල ගුරුන්තාන්සේ විසින් මැවුන්කාර දෙව්කෙනෙක් ඇති බවට ගෙන හැර දක්වූ කාරණා වලට උත්තර දෙමි. හෙද ඇසිය යුතු.

හුනුපොල ගුරුන්තාන්ගේ විසින් මැවුම් කාරයෙක් ඇති බවට කී කාරණාවලට උත්තර.

දරුවෙක් ලැබුනු විට දෙවියෝ දුන් මගේ පුතාය කියා මොකවත් නොදන්නා අම්මන්ඩිලා පවා කියන බවද දේව පිහිටෙන් අපි ජීවත්ව ඉන්නවාය කියා බුඩාගම් කාරයෝ පවා කියන බවද මේ හුනුපොල ගුරුන්තාන්ගේ විසින් මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කෙළේ මැවුම් කාරයෙක් ඇති බවට සාක්ෂි වශයෙන් ය. මැවුම්කාරයෙක් ඇති බවට මොහු විසින් ප්‍රකාශ කළා වූ මේ කාරණා ඉතාම නිෂ්ඵලය. මක්නිසාද ලෝකයේ සවභා ධර්මය නොදන්නා වූද යමක් සිඬ වූ විට එය සිඬ වුනු අන්දම නොදන්නා වූද-අඤාන පුද්ගලයෝ ඒ සියල්ල දෙවියන් පිට තබා කරා කිරීම දුන් පමණක් නොව සියළු කාලයෙහිම ඇත්තේය. ඒ බව බයිබලයෙන් පවා ඔප්පු වෙයි. හේ කෙසේද? මිසරයට ධාන්‍ය ගැනීමට ගිය යෝශෂ්ගේ සහෝදර-යින්ට ධාන්‍ය මැන දෙවා ඒ වෙනුවට ඔවුන් දුන් මුදලක් ඔවුන්ට නොදන්වා ඔවුන්ගේම ගෝනිවලට යෝශෂ් විසින් ම දූම්මෙව්-වේය. දෙවනු ඒ බව දැනගත් යෝශෂ්ගේ සහෝදරයෝ බිය පත්ව දෙවියන් වහන්සේ විසින් අපට මේ කුමක් කරා දැයි කියා ලක වූ බව උත්පත්ති 42 වෙනි පරිච්ඡෙදේ 25 වෙනි පදේ පටන් සඳහන්ව තිබෙයි. මෙයින් පෙනෙන්නේ නොදන්නා දේ ගැන දෙවියන් පිට තබා කරා කරන පුරුද්ද සියලු කාලයෙහිම ඇති බවය. දැනුණු අඤාන ස්ත්‍රීයෝ දරුවෙක් ලැබුනු විට ඒ දරුවා ලැබුනු අන්දම දැන ගත්ව පමණ ලෝක සවභාව නොදන්නා හෙයින් දෙවියෝ දුන් පුතාය කියන එක පුද්ගමයක් නොවේය. යම් ස්ත්‍රීයෙක් දරුවෙක් ඉල්ලා කොපමණ කලක් දෙවියන්ට යාඥා කළත් පුරුෂ සංසර්ගයක් නැත්නම් ඇට දරුවෙක් නොලැබෙන්නේය. දෙවියන්ට යාඥාවක් නැතුව පුරුෂ සංසර්ගය පමණක් ඇත්තා වූ ස්ත්‍රීන්ට දරුවන් ලැබෙන්නේ ය. ඉතින් දරුවන් මැවුන් කාරයෝ තරුණ පුරුෂයෝ මිය දෙව් කෙනෙක් නොවේය. තවද පුරුෂ සංසර්ගයක් නැතුව මේරිගේ කුසේ ක්‍රිස්තුස් උපන්නාය. ඔහු දෙවියන්ගේ පුතාය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරති. එය එසේ නොවන බව වර්ෂ 1848 වේ අවුරුද්දේ අවුට් ගස්වා ප්‍රසිඬ කොට තිබෙන පි ජේ... හැසලම්ගේ පොතෙන් පෙනෙයි. ක්‍රිස්තුස්ගේ මව වන මේරි යෝශෂ්ට පාවා දෙන්නට මත්තෙන් පැන්තීරස් කියා සොල්දාසුවෙකුට එකතුව සිට දරු ගැබක් හටගන්නායින් පසු යෝශෂ්ට පාවා දුන්නාය කියාද ක්‍රිස්තුස් ගේ පියා දෙව් කෙනෙක් නොව පැන්තීරස් කියන සොල්දාසුවාය කියාද, ක්‍රිස්තුස් උපදින කාලේදී ලියන ලද පොත් වලින් කාරණ ගෙන “සැල්සස්”

කියන පණ්ඩිතයාගේ පොත ඊට යාක්ෂි කොට පෙන්වා
සි. ඡේ. නැයලම් විසින් ඇක්සිටර්වල බ්ලොස්ට් ලියන ලියුම්
වලින් ප්‍රතිමණ්ඩිතව පොතේ තිබෙයි. මා විසින් ක්‍රිස්තියානි
ආගමට නින්දාවක් වශයෙන් මේ කාරණා ප්‍රකාශ කළා නොව
යථෝක්ත පොතේ තිබෙන නිසාම කී බව ඒ පොත කියවාපු
අය දැනේ. මෙයින් ද පුරුෂ සංඝරීයක් නැතුව දරුවන්
උපදින්නට බැරි බව සහ ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක් නොවන බව
පෙනෙයි. ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන ලෙස මැවුන්-
කාර එක දෙව් කෙනෙක් නැත්තේය. එසේ වී නමුත් මනුෂ්‍ය
ලෝකයට ආධාර උපකාර කරන ආත්මා සම්පන්න දෙවියන්
වහන්සේලා බොහෝ සිටිති. එම දෙවියන් වහන්සේලාගෙන්
මනුෂ්‍යයින්ට අනන්ත උපකාර ලැබෙයි. සිලවතී බිසව ආදී
බ්ලොස්ට්වරුන්ට ගනු දේවත්වයාගේ ආධාරයෙන් දරුවන්
ලැබුණු බව කුසරාතකය ආදී ජාතක වලින් පෙනෙයි. මෙ
ආර උලකුඩය දෙවියට දරුවන් නැති නිසා විභීෂණ දිව්‍යරාජයාට
ඔප්පු කිරීම පිණිස සැලලිහිණි සන්දේශය නම් මාහැඟි පොත
තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල සංවරයන් වහන්සේ විසින් ප්‍රබන්ධ
කළ බවත් ඉන් පසු ඒ දෙවියට දරුවෙක් ලැබුණු බවත් පෙනෙයි.
සිලවතී ආදී පුණ්‍යවන්ත ස්ත්‍රීන්ට දරුවන් ලැබීම පිණිස ගනුදි
මහෙශාකාර දෙවියන් වහන්සේලා උපකාර කළා මිස උත්-
වහන්සේලා විසින් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන ලෙස
මැවීමක් කළා නොවේය. ආයු පිරිහිවිව දේවතාවෝ දක
ඔවුන්ට අසවල් ස්වාතයේ පිළිසිඳ ගනුවයි කියා උන්වහන්සේ-
ලාගේ ඉල්ලීම පමණකින් ඒ ඒ දේවතාවා ඇවිත් පිළිසිඳ ගත්
බව පෙනෙයි. මේ අන්දමේ දෙව් උපකාර තිබෙනු හෙයින්
බ්‍රහ්මාගම් කාරයෝ දෙවියන් වහන්සේලාට ගරු නම්බු කරති.
ඒ මිස මැවුම්කාර දෙව් කෙනෙක් ඇත කියා බ්‍රහ්මාගම් කාරයෝ
අතරේ විශ්වාසයක් නැත. තවද සියල්ලට මුල් වූ මැවුම්කාර
දෙව් කෙනෙක් ඉන්නවා නම් ඒ දෙවියන් මැවීම පිණිසත් වෙන
දෙව් කෙනෙක් සිටින්නට ඕනෑ බව එයින් පෙනෙයි. එසේ
නැතුව මැවුම්කාර දෙවියන්ට පමණක් පටන් ගැන්මක් අන්තිම-
යක් නැතිව සදකල් හිටින්නට පුළුවන් නම් අතිකුසු ප්‍රාණ ලත්
සත්වයින්ගේ ආත්ම ස්වභාවත් එසේ පවතින්නට බැරි කමක්
නැත්තේය. තවද මේ ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයෝ කියන
අන්දමට ප්‍රාණවත් වූ මැවුන් කාරයෙක් නැත්තේමය. එසේ ද
වුවත් සියල්ල උත්පාදයට හේතු වූ මැවුම් කාරයෝ තුන්
දෙනෙක් ඇත්තේය. ඒ තුන්දෙනා නම් වායෝ තෙජෝ
ආපෝ යන තුන් දෙනාය. එම ධාතු තුනට පටන් ගැන්මක්වත්
අන්තිමයක් නැත්තේය. සෑම තැනම වැඩ හිටින්නේය.
සියළු බලය ඇත්තේය. පෘථිවියද පෘථිවියෙහි තිබෙන්නා වූ

සියල්ලද එම ධාතු කරණකොට ගෙන උපදින්නේ ය. මෙකී ධාතුන් තනි තනිව තිබීමෙන් යමක් හට නොගන්නේ ය. ඊට කාරණ නම් පොල් ගෙඩියක් තුළ තිබෙන ජලය මාස දහයක් දෙළසක් තිබෙන්නේ වී නමුත් කිසිත් පරාණයක් එහි හටගන්නේ නැත. මක්නිසා ද? වායෝ තේජෝ යන ධාතුන් එහි සංසරීයක් නැති නිසාම ය. පොල් ගෙඩියක් සිදුරු කොට තැබුවේ වී නම් එහි පත්‍රවො හටගන්නවා සත්තකමය. වායෝ තේජෝ යන ධාතුන් ආපේ ධාතුව හා සංසරීය වීමෙන් පණුවන් හට ගන්නේය. මෙසේ උපදින ලද පණුවන් එහිම මැරී යාමෙන් ද්‍රව්‍ය වත් වූ පස් හටගන්න හැකි වන්නේය. බයිබලේ ලිවූ තැනැත්තාද මෙ කී ධාතු සංසරීයෙන් පෘථිවිය සහ එහි තිබෙන්නා සියල්ල හටගත්ව පුළුවන් බව දනගන හිටියා වූ පණ්ඩිතයෙක් වන්නේ ය. ඊට කාරණ නම් ලෝකය මැවූ අන්දම ප්‍රකාශ වූ බයිබලයේ මුලම පරිච්ඡේදයෙහි දෙවියන් වහන්සේගේ ස්ත්‍රීකුට ජලමතුයෙහි හැසුරුණේය යයි කියමනෙන් පෙනෙයි. ඉතින් බයිබලයෙහි පවා පෙනෙන මැවුන් කාරයෝ නම් දනට ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන යෙහෝව: නොව හුලහත් ගිනිත් වතුරත් සියලු ලොව මවන බව පෙනෙන හෙයින් මැවුම් කාරයෝ කොට අදහනවා නම් මෙකී ධාතු මැවුම් කාරයෝ බවට විශ්වාස කරන්ට වටී. පිතෘ පුත්‍ර ස්ත්‍රීකු යන ත්‍රිත්වයත් මෙකී ධාතුව වන්නේ ය. ඒ බව මෙකී කාරණවලින් පැහැදිලිව පෙන හෙයින් අන්‍ය වූ මැවුම්කාර දෙවි කෙනෙක් ඇත කියා පෙන්වීම පිණිස අතිශයින් නිෂ්ඵල වන්නේ ය. තුව්ජ වන්නේ ය, නින්දිත වන්නේ ය. ප්‍රාණවත් වූ සියලු බලේ ඇත්තා වූ දෙවි කෙනෙක් ඇත කියා පෙන්වීම පිණිස මෙපමණ වෙලා මුර ගැසුවා වූ මේ හුතුවොල ගුරුත්තාන්සේගේ කථාවට උත්තර මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවත්වා මෙතැන් පටන් ඔහු විසින් ගෙන හැර දුන් වූ අනිකුදු කාරණවලට උත්තර දෙමි. හෙද මනාව ඇසිය යුතු.

දුටු ගැමුණු රජ විසින් විනාශ කළ දෙමළ සේනාව ගැන කළ කථාවට උත්තර.

බුදු බණෙහි ප්‍රකාශ වූ පරිද්දෙන් සියල්ලටම කුසලා කුසල කමයන්ගේ විපාක ලැබෙයි. දුටුගැමුණු රජුටුවො පමණක් එයින් මුක්ත වූ බවක් ධර්මයෙහි පෙනී නැත. අල්ප සාවද්‍ය, මහා සාවද්‍ය කියා සියළුම කමයන් දෙකොට්ඨාශයකට බෙදෙයි. ඒ රජ විසින් කළා වූ අල්ප සාවද්‍ය කමයන්ට අල්ප වූ විපාකද මහා සාවද්‍ය කමයන්ට මහත් වූ විපාකද ලැබෙන බව ප්‍රකාශ කළා වූ බුදු බණක් නොවන්නා වූ රසවාහිනී නම් වූ පොතේ

ආ කියමන මේ ගුරුත්තාන්සේට තේරුම් ගත්ත බැරුව දෙබඩව ප්‍රලාපවලට මීට වඩා උත්තර දීමෙන් ප්‍රයෝජන නැත. තවද පොතේ ලිවීම ගැන මීට ප්‍රථම වරක් මා විසින් උත්තර දුන් නිසා මෙහිදී ඒ ගැන කියන්න ඕනෑ කරන්නේ නැත කියා හුණුපොල ගුරුත්තාන්සේගේ කථාවට මේ අන්දමින් උත්තර දීමෙන් පසු ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දෙස් දක්වන්නට පටන් ගෙන මෙහි පහත සඳහන් වෙන කාරණා ගෙන හැර දක්වන්නට යෙදුනාය. හෙද යහපත්ව ඇසිය යුතු.

මොහොට්ට්වත්තේ ගුණානන්ද යාමින් විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍ය කම පෙන්වීමට දෙවෙනි වර ගෙන හැර දක් වූ කාරණා මෙන්න.

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම පෙන්වීම පිණිස මින් පසු මා විසින් ගෙනහැර දක්වන කාරණා ගැන මේ සියල්ලෝම අගති වීරහිතව කල්පනා කරන මෙන් ඉල්ලමි. ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන යෙහෝව: දෙවි කෙනෙක් නොවේය. ඔහුට දේව අභිගයක් ඇත්තේම නැත. ඒ බව විනිශ්චයකාරයන්ගේ පොතේ 11 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 19 වෙනි පදේ පටන් 39 වෙනි පදේ දක්වා සඳහන්වෙන කථාවෙන් පෙනෙයි:— එහි සඳහන්ව තිබෙන යජ්‍යාගේ ද්‍රව යෙහෝව: විසින් දවන පූජාවෙන් පුද ගත් බවය. දවන පූජාව නම් යෙහෝව: ගේ පූජාසනේ ඉදිරිපිටට ගොතෙක් හෝ එළුවක් ගෙන ගොස් පළමු කොට බොටුව කපා එයින් වැගෙන ලේ යෙහෝව:ගේ ආසනේ ඉස දෙවනුව ඒ යජ්‍යා කැබලි කපා දරපිට තියා එම ආසනේ උඩම පිළිස්සීමය. එසේ කරන්නේ එයින් නගින දුම යෙහෝව:ට මිහිරි සුවදක්ය කියා බයිබලේ බොහෝ තැන්වල ප්‍රකාශව තිබෙන නිසාය. යජ්‍යාගේ ද්‍රවගෙන් බොටුව කපා ඇගේ ලේත් ආසනේ ඉස්ස බවත් ඇගේ මාලු එම ආසනේ උඩ පිළිස්සු බවත් ඔහු කළ පොරොන්දුව ලෙස ආට කෙළේය යන කියමනෙන් පැහැදිලිව ඔප්පුවෙයි. යජ්‍යා යෙහෝව: සමග වුණු පොරොන්දුව නම්, යුද්දෙන් දිනා එන කල ඔහු ඉදිරියට එන කවරෙක් නමුත් යෙහෝව: වහන්සේට දවන පූජාවක් කොට පූජා කරන්නටය. එලෙස ඉදිරියට ආවේ යජ්‍යාගේ ද්‍රවය. ඒ නිසා යජ්‍යා මහත් කනගාටුවට පැමිණ පොරොන්දුව ඉෂ්ට කළ බව කියා තිබෙයි. මේ අන්දමේ මනුෂ්‍ය බිලි ගැනීමක් දෙවි කෙනෙක් කරන්නේ නැත. යජ්‍යාගේ ද්‍රවගේ බොටුව කපා යෙහෝව:ට පූජා කළේ නැත කියා බයිබලයේ කියවා බලන කිසිවෙකුට කියන්නට බැරිය. මේ ඇර යෙහෝව: සියල්ල දක්නා ඥානයක් ඇති දෙවි කෙනෙක්

නොවන බවට තවත් අනන්ත සාක්ෂි තිබෙයි. එයින් මඳක් කියමි. යෙහෝව: දෙවියන් වහන්සේ පොළොවේ මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් තැවුණු සේක. උන්වහන්සේගේ හෘදයෙහි සෝක වූයේය.

උත්පත්ති 6 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 6 වෙනි පදයේ මෙලෙස තිබෙයි. මේ කියමනෙන් යෙහෝව:ට මත්තට වන දේ නොපෙනුන බව හැඟෙයි. නිතර පවතින දිවා ඥානයක් යෙහෝව:ට ඇතුළු තිබෙනවා නම් මත්තට දුක් උපදින දෙයක් කරන්නේ නැත. මත්තට දුක් උපදින මෙබඳු මැවීමක් නොදන කළ නිසා යෙහෝව:ට සියල් දක්නා ඥානයක් නැත්තේමය. සීලාචාර මනුෂ්‍යයෙකුට ඇති පදම ගුණ ධර්මයන් යෙහෝව:ට නැති බවට තවත් අනන්ත සාක්ෂි තිබෙයි. එනම්:-මෝසෙස් ද පූජක වූ එලියාසර් ද යෙහෝව: වහන්සේ අණ කළ ලෙස කළේය. ඒ කොල්ල ගත් දෙය එනම්:- යුධ පුරුෂයන් විසින් අල්වා ගත් ඉතිරි වූ ගෝවරය හලක්ෂ හත්තෑ පන්දහක් බැටළුවෝද, හත්තෑදෙහක් ගවයෝද වූවෝය. පුරුෂ සංඝභිය නොලැබුවා වූ ස්ත්රීන් තිස්දෙහක් යුධයට නික්ම ගිය තැනැත්තන්ගේ කොටස නම් තුන්ලක්ෂ තිස්හත්දහස් පන්සියයක් බැටළුවෝය. යෙහෝව: වහන්සේගේ පවුරු නම් බැටළුවන්ගෙන් හසිය හත්තෑපස්දෙනෙකි. සතියදහසක් ගවයෝය. ඉන් දෙසෑත්තෑවක් යෙහෝව: වහන්සේගේ පවුරුය. තිස්දහස් පන්සියයක් කොටළුවෝය. ඉන් හැටදෙනෙක් යෙහෝව: වහන්සේගේ පවුරුය. සොළොස්දහසක් මනුෂ්‍යයෝය. ඉන් දෙකිස් දෙනෙක් යෙහෝව: වහන්සේගේ පවුරුය. මෝසෙස් යෙහෝව: වහන්සේගේ තේව පූජාව පිණිස වූ පවුරු යෙහෝව: වහන්සේ මෝසෙස්ට අණ කළ ලෙස පූජකවූ එලියාසර්ට දුන්නේය. ගණන් කරුවා වේ 31 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 31 වෙනි පදේ පටන් 43 වෙනි පදේ දක්වා මෙලෙස සඳහන්ව තිබෙයි. ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ අනුන් සතු හරක් එළු බැටළු පුරුෂ ස්ත්රීන් කොල්ලකෑමට යෙහෝව: මැදහත් බවත් එයින් කොටසක් යෙහෝව: බාරගත් බවත්ය.

තවද, යෙහෝව: වහන්සේට බොහෝ පූජාවක් පිණිස පිරිසිදු තැනක තද මුද්‍රික පානය වත්කරන්ට සලසාලව, කියා ගණන් 28 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 7 වෙනි පදේ තිබෙයි. තවද මුද්‍රික පානය නම් ඉතා මත්වෙන බීම වර්ගයක්ය. සීලාචාර මනුෂ්‍යයින් පවා නින්ද කරන්නාවූ සුරාපානාදී මෙබඳු නොකටයුතු ක්‍රියාවලින් පිරි හිටින කෙනෙක් උත්තම වූ දෙව් කෙනෙක්ය කියා ඇදහීමෙන් පරලොව වැඩක් සිද්ධකරගන්ව ඇතියැයිත් බැරිය. එබැවින් යෙහෝව: දෙව්කෙනෙකුත් නොවේය. මැවුම්කාරයෙකුත් නොවේය. සියළු බලේ ඇත්තාවූ කෙනෙකුත්

නොවේය. සියල්ල දක්නා ඥානය ඇති කෙනෙකුත් නොවේය. ඔහු වනාහි මංග බිලි මනුෂ්‍ය බිලි ගැනීමට ඉතා ප්‍රිය වූ තද ඵරුෂ අමනුෂ්‍යයෙක් වන්නේය. ඒ බව ඔප්පුකිරීමට තවත් වැදගත් අන්‍යත්ත සාක්ෂි තිබේය. එයින් සමහරක් ගෙනහැර දක්වමි. ක්‍රිස්තියානි ආගම සහමුලයෙන්ම ධරාතීබෙත්තේ බැයිබලේ නම් පොතේය. එම පොත පළමුවෙන් ලිව්වෙන් යෙහෝව්‍යේගේ ආගම මුලින් ඉපදෙව්වෙන් මෝසෙස් නම් පුරුෂයාය. මෝසෙස් වනාහි මිනි මරා හැරී රටහැර ගොස් මිදියන් දේශයට පැමිණ යේත්‍රෝ නම් කපුරාළගේ දියනි කෙනෙක් වූ සිප්පෝරා කියන ස්ත්‍රී පාවාගෙන යෙහෝව්‍යේ කියා කෙනෙක් මට සම්බ වුනා යයි කියා ඕනට නොයෙක් දෙල බිලි දෙමින් බන්ධනය කොට මිසරයට පැමිණ මිසරයෙහි වාල්ව සිටි තමන්ගේ ජාතියෙහි රිශ්‍රාලිත. සෙනග එයින් මුදවා ගෙන ගිය අන්දමත් අන්‍යත්ත ස්ථානවලදී යෙහෝව්‍යේට දෙල බිලි දුන් අන්දමත් ප්‍රකාශව තිබෙයි. මේ කියමන් එකිනෙක කල්පනාකර බැලීමෙන් පෙනෙන්නේ මෝසෙස් තමන්ගේ බන්ධුන් වහල් කමෙන් නිදහස් කර ගැනීමට යක්ෂ බන්ධන යක් කරගෙන එම යකාට නොයෙක් දෙල බිලි දෙමින් භාස්කම් පෙන්නු බවය. මෙසේ අමනුෂ්‍ය පිළිවෙත් වලින් සංග්‍රහ වූ බැයිබලය පරලොව ගැලවීමේ මාර්ගයක් කියා විශ්වාස කිරීමත් එහි සඳහන් වූ යෙහෝව්‍යේ දෙව්කෙනෙක කියාත් ඔහු මැවුම් කාරයෙක කියාත් හිතා ගෙන ක්‍රිස්තියානි ආගම විසඳාස කරනවා නම් එයත් නුවණට හුරු වූ ක්‍රියාවක් නොවේය. එසේ බව නික්මයාම නම් පොතේ මුල පටන් කියවා බලන කාටත් තේරුම් ගත්ක පුළුවන් නිසා ඒ ගැන බයිබලයෙන් පදයන් දක්වීමට මෙහිදී වැඩි මහන්සි ගන්නේ නැත. තවද ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍ය කම් පෙන්වීම පිණිස වැදගත් කාරණ රාශියක් බයිබලයෙන් ඔප්පු කරන්නට තිබෙන්නේ වී නමුත් අපේ පොරොන්දු වල ප්‍රකාරයට අද කාලය නැත. හෙට දවසෙන් මේ සභාවේ මෙලෙසම කරාකරන්නට මට ඉඩ ප්‍රස්ථා තිබෙන නිසා ඒ ගැන මම මහත් ප්‍රීතියෙන් පසුවෙන බව සභාවට දනුම්දී මොහොට්ටි වත්තේ ස්වාමීන්ගේ කරාව අත්හිටවන්නට යෙදුනා ඇත. ඉන් පසු එහි රැස්ව හිටියා වූ දෙපක්ෂෙ උදවියම තම තමන්ගේ නිවාස ස්ථානවලට පැමිණියා ඇත. බුඩ පක්ෂයෙ උදවිය එද මහත් ප්‍රීතියෙන් ගිය බවත් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂෙ උදවිය එලෙස ප්‍රීතිමත් කමක් නැතිව දුර්වලව ගිය බවත් හුනුපොල ගුරුන්නාන්සේගේ කරාවට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂෙ උදවිය අප්‍රසන්න වූ බවත් දුටුමු.

යුනි මස 10 වෙනි දින උදය වරුවේ සිරිමාන්න **කතිසේරු තැන විසින් බුඩාගමට විරුඩව** **කළ කථාව මෙන්න.**

1 වෙනුව මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන්ටම බුඩාගමේ අසත්‍යකම් දැන ගැනීම පිණිස මට ගෙනහැර දක්වන්නට බොහෝ කාරණ කිබෙයි. එයින් පළමු වෙනුව මා විසින් ප්‍රකාශ කරන්නේ නම් බුඩාගමේ තුන් පිටකය වෙත රටක නොලී බවය. ඊට මම ගෙන හැර දක්වන කාරණ නම් දඹදිව පුරාණ කාලවල පොත් ලියා තිබුනා නම් ඒවා මේ රටට ගෙනෙන්නට ඕනෑය. එසේ ගෙනා බවක් බුඩාගමේ පොත්වල සඳහන්ව නැති නිසාද,

2 වෙනුව රහතුන් හිටියාය කියා බුඩාගම කාරයෝ විශ්වාස කරනවා මිස ඊට සාක්ෂියක් පෙන්වන්නට බුඩාගම කාරයින්ට බැරිය කියාද,

3 වෙනුව නර වෙළඳාම බුදුන් විසින් තහනම් කරලා තිබෙන නමුත් වෙස්සන්තර රජ දරුවන් දුන්න එක නර වෙළඳාම වෙනවාය කියාද,

4 වෙනුව බරදට නම් යක්ෂයාට බෝධි සත්වයන් දරුවන් දෙන්නෙක් දන් දුන්නාම මුරු මුරු යන අනුකරණ පවත්වා බොධිසත්වයා ඉදිරිපිටදීම ඒ දරුදෙන්නා ලේපෙර පෙරා කෑ බව බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙනවාය. නමුත් මෙබඳු කාරතර අසන්නට පමණක් අමිහිරි දේවල් බුදුබව ලබන පින්ය කියා බුඩාගම කාරයෝ විශ්වාස කරනවාය කියාද,

5 වෙනුව බුඩාගම කාරයෝ ආත්මයක් නැත කියනවාය. නමුත් පරලොව වැඩ පිණිස පින්කිරීම ආත්මයක් නැත කියන්නන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත කියාද,

6 වෙනුව බුදුන් ජීවත්ව සිටින කාලේදී පවා බුදුන්ගේ ශ්‍රාවකයෝ බොහෝ වැරදි කළාය කියා බණ පොත්වල තිබෙනවාය. ඒ වැරදි නම් දැන් සිටින ඇත්තන්ට අසන්නටත් පිළිතුල් වූ දේවල්ය කියාද,

7 වෙනුව බුදු බව ලැබීමට පතන්නා වූ බෝධි සත්වවරු බුදුවරුන් ගෙන් විවරණ ලබන්නට ඕනෑය කියා බුඩාගම කාරයෝ කියති. එසේ ඒ විවරණ නො ලැබ යමෙකුට බුදු වෙන්නට බැරිය කියනවා නම් මුලදී බුදු වුනු බුදුන් විවරණ නොලබා බුදු වුනේ කෙලෙසද කියාද,

8 වෙනුව සංඝයා මස් කෑමෙන් තුරන් කරවන පිණිස දෙවිදත් තෙර බුදුන් ගෙන් වරයක් ඉල්ලූ කල මස් කෑම ඉතා හොඳ දෙයක්ය කියා බුදුන් කීවාය කියාද කථාවක් කළාය. ඒ කථාවට මේ කාරණ නැවත කියමින් කථාව දික්කර

ගත්තා මිස වෙන සාරවත් වූ කර්මයක් ඔහු විසින් කෙළේ නැත. ඉන් පසු මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් මේ කාරණ වලට පිළිවෙළින් උත්තර දුන්නාය. හේ මෙසේය:

1 වෙනුව මේ සභාවේ හිටින සියල්ලන්ටම මේ කතියේරු තැනගේ කර්ම ඇසෙන්නට ඇත. මොහු ඊයේ දවසෙන් පළමු කොටම කරා කෙළේ බුඩ්ධගමේ පොත් ලිම ගැනය. ඒ කර්මයට සැහෙන උත්තර මා විසින් ඒ දවසේ ප්‍රකාශ කළ බව මේ සියල්ලෝම දන්නවා ඇත. ඒ නිසා ඒ ගැන වැඩි මහත්සි ගත්ඩි ඕනෑ කරන්නේ නැත. දඹදිව ලියාපු පොත් මේ ලංකාවට ගෙනා බවත් බුඩ්ධගමේ පොත්වල සඳහන්ව නැත කියා මොහු විසින් ප්‍රකාශ කෙළේ මොහුගේ නො දනුම් කමිත්ය. දඹදිව පුරාණ කාලේ පැවති අකුරු වලින් ලියාපු සමහර ධර්ම කොට්ඨාශවල් මේ රටේ ගල්වල පවා කොටා තිබෙනවාය. ඒ බව මිහින්තලේට ගියොත් කියවා පෙන්වන්නට පුළුවන. එබැවින් දඹදිව ලියු බණ පොත් පුරාණ කාලේ මේ රටට නොගෙනාවාය කියා සිහි ඇති කවරෙකුට නමුත් කියන්නට බැරිය. තවද කාමරෝප, බුරුම සියම් යන අකුරු වලින් ලියාපු බණ පොත් මේ රටේ බොහෝම ගණනක් තිබෙනවාය. ඒවා මේ රටට කලින් කල ගෙනා පොත්ය. ඉන් නිසා දඹදිවට අයිති රටවලින් මේ රටට බණ පොත් ගෙන ඒම පුරාණ පවත් පැවති සිරිතක් බව ඔප්පු වෙයි. මේ කතියේරු තැන මේ ආදි කාරණ ගැන කිසිත් නොදන කළ කර්මයට මීට වඩා යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

2 වෙනුව රහතුන් හිටියාට කිසිම සාක්ෂියක් නැත කියා මේ කතියේරු තැන මේ සභාවේ මුරගැහුවා මේ සියල්ලන්ටම ඇසෙන්නට ඇත. මොහු වැනි නුගත් අයට රහතුන් හිටිය බවට සාක්ෂි නැති නමුත් උගත් පණ්ඩිතයන්ට රහතුන් හිටිය බව දන ගැනීමට අනන්ත සාක්ෂි තිබෙයි. එයින් සාද්ධිකයන් මා විසින් ගෙන හැර දක්වමි. සාද්ධි වන්තයෙකුට මිස වෙන මොනායම් මනුෂ්‍යයෙකුට වත් හිමාල කන්ද මුදුනට යන්නට බැරිය. ඒ හිමාල කන්දේ මිස වෙන කොයි ස්ථානයකවත් වන්දනාන්ති, සුවිසකාන්ති කියන සිලා වර්ග ඇත්තේ නැත. එයින් වන්දනාන්තිය කියන සිලා වර්ගයෙන් ගලක් මිහින්තලේ අම්බසංල කියන දගැබ ස්වමිපයෙහි තිබෙනවාය. ඒ ගල කොයි කෙනාකුට නමුත් එහි ගියොත් බලන්නට පුළුවන. ඒ ගල සාද්ධි වන්ත රහත් කෙනෙක් විසින් හිමාලයෙන් ගෙනැත් එහි තැබුවා සත්තකය. එය එසේ කළේ අනාගත කාලේ උපදින මනුෂ්‍යයින්ට රහතුන් සිටිය බව දන ගැනීමට ලකුණක් වශයෙන් ය. රහතුන් සිටිය බව ඔප්පු කිරීමට මේ කාරණාව ඉතාමත් සුළුය. මීට වඩා වැදගත් ඔප්පු සාක්ෂි පොත්වල බොහෝසේ තිබෙයි.

මහා වංශය කියන පාලි පොත බණ පොතක් නොවේය. මේ රටේ රජ කළ රජ දරුවන්ගේ පිළිවෙළ කථාවය. එහි අනන්ත ස්ථානවල රහතන් වහන්සේලා හිටිය බවත් උන්වහන්සේලාගේ ඉරි ප්‍රාතිහායී ගැනත් සඳහන්ව තිබෙන අන්දම මේ කරුණාකාරයා දන්නවා නම් රහතුන් හිටිය බවට කිසිම සාක්ෂියක් පොත්වල නැත කියා මුර ගසන්නේ නැතුවා සත්තකය. තවද කරුණ ව්‍යාකරණාදී සමස්ත ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණි වන්ද්‍යාරතී නම් බ්‍රාහ්මණ පණ්ඩිතෝත්තමයා විසින් රචනා කරනලද බෞද්ධ ශතකය නම් පොතේ කිසිවෙකුට නැති කරන්ඩ බැරි ආනුභාවක් ඇති සධානුක සිලා ප්‍රතිමාවක් ගල් පිළිම වහන්සේ නමක් දඹදිව ජය මහ බෝධි මූලයෙහි තිබෙන බව කියා තිබෙයි. වන්ද්‍යාරතී වැනි උත්තම පණ්ඩිතයින් පවා ඉරිඬිවත්ත රහතුන් වහන්සේලා හිටිය බව විශ්වාස කොට උන්වහන්සේලාගේ අධිෂ්ඨාන බලය ලෝකයාට අභවන පිණිස

“නාගාලයෝ පරිධරාලය වක්‍රවාරු-

මුර්ධි ත්‍රිකුට ගත කාංචන ගෞල ශ්‍රීගෙ

බොධිද්‍රමුල නිහිතාක්ෂය ධාතු බිම්බා-

විහ්‍රාන්තමාමී සිරසා ජින වෛතෘ මසියම්”

යන මේ ශ්ලෝකය එම පොතට ඇතුළත්කර තිබෙන්නේය. මේ ආදී අනන්ත පණ්ඩිතයන් විසින් රහතුන් හිටිය බවට අනන්ත සාක්ෂි ගෙන හැර දක්වා පොත්වල තිබෙද්දීත් රහතුන් හිටිය බවට කිසිම සාක්ෂියක් පොත්වල නැත කියා මොහු කීවේ මොහුගේම තිබෙන අභ්‍යාන කමේ බලවත් කම නිසාමය. ඒ නිසා මේ ගැන කරන කරාව මෙයින් නවත්වමි. ඉන් පසු වෙස්සන්තර රජ බමුණාට දරුවන් වික්කේ නැත. ඒ නිසා ඒ ගැන උත්තර දීම නිෂ්ඵලය. බරදය නම් යක්ෂයා මංගල බෝධි සත්වයන් වහන්සේගෙන් දරුවන් ලබාගෙන එය යක්ෂයා කළ කෲර ක්‍රියාව බෝධි සත්වයන් පිට හෙලන්ඩ උත්සාහ කළ කතිසේරු තැනගේ කරාවට උත්තර දෙමි. මනාව ඇසියයුතු.

මංගල බෝධිසත්වයන් විසින් දුන් දරුවන්
ගැන කළ කරාවට උත්තර මෙන්න.

4 වෙනුව බරදය නම් යක්ෂයෙක් මිනිස් වෙස් ගෙන මංගල බෝධි සත්වයන් කරා විත් උන්වහන්සේ ගෙන් දරුවන් දෙන්නා ලබාගෙන දෙවනු යක්ෂ වෙසයෙන් සිටගෙන එම දරුවන් කෑ බව බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙනවා සත්තකය. මේ අන්දමේ නපුරු අදහසක් පිට දරුවන් ඉල්ලූ බවක්වත් ඔහු යකෙක්

බවක්වත් මංගල බෝධි සත්වයා දන්නේ නැත. එබැවින් දැන ගැනීමට උත්වහන්සේට එම ආත්මේදී දිව්‍ය ඥානයක් පහළව තිබුනේ නැත. එබඳු ඥානයක් තිබුණා නම් උත්වහන්සේගේ දනාධ්‍යාසයත් සම්පූර්ණ කොට දරුවන්ට භානියක් නැති කරනවා සත්තකය. යම්කිසි ධනවත් පුරුෂයෙක් පිටිසර ගමක දරුවන් ඇති ගෙදරකට පැමිණ ඒ ගෙදරින් කොල්ලෙක් ඉල්ලා ගෙන විත් දෙවනුව එම පුරුෂයා විසින් ඒ කොල්ලා යම් කරුණක් ගැන මරා දමමාට ඒ කොල්ලා බාරදුන් දෙමව් පියන් ඒ ගැන වරදකාරයෝ වෙන්නේ නැත. මෙබඳු තඩුවක් දුන් පවතින අධිකරණ ශාලාවක් ඉදිරිපිටට ගෙනාවොත් කොළවා මැරූ පුරුෂයාට අවිච්ඡි කරනවා මිස කොළවාගේ දෙමව්පියන්ට කිසි අවිච්ඡි කරන්නේ නැතුවා සත්තකය. මක්නිසාද? කොළවා බාර දුන් දෙමව් පියෝ ඒ කළ අපරාධයට මොන අන්දමකින්වත් මැදහත් නැති නිසාය. එසේම මඩගල බෝධි සත්වයා විසින් වැඩ ගැනීමට බාරදුන් දරුවන් කැවාට එම යක්ෂයා වැරදි කාරයා වෙනවා මිස ඒ ගැන මොන අන්දමින් වත් බැඳී නැති බෝධිසත්වයා වරද කාරයෙක් වෙන්නේ නැත. යම්තම් සිහිය ඇති කාටත් තේරුම් ගත්ට පුළුවන් මෙබඳු සැහැල්ලු දේ මහත් බරපතල කාරණා කොට අභවා මනුෂ්‍යයන් මුළු කරන්ට හදන මේ කතිසේරු තැනගේ අදහස සම්පූර්ණ කිරීමට අවකාශ ලැබෙන්නේ නැත. ඉන් නිසා මේ ගැන කරන කථාව මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවත්වා බුඩ්ධ ධර්මයෙහි තිබෙන අනන්තා යන පදය ගැන මේ කතිසේරු තැන කී කාරණාවලට උත්තර දෙමි. හේ ශ්‍රවණය කටයුතු.

5 වෙනුව අනිච්චා; දුක්ඛ, අනත්තා කියා බුඩ්ධ ධර්මයෙහි තිබෙනවා සත්තකය. සියලු සංස්කාර ධර්මයන් ඇතිවන හෙයින් අනිච්චා කියාද, භවයෙහි සියලු තන්හිම දුක් හෙයින් දුක්ඛා කියාද ආත්මයයි කියා පෙන්වන්ට දෙයක් නැති හෙයින් අනත්තා කියාද බුදුන් විසින් දේශනා කොට තිබෙයි. රූප ස්කන්ධ, වේදනාස්කන්ධ සංඝාස්කන්ධ, සංඛාරස්කන්ධ, විඤ්ඤාන ස්කන්ධ යන පඤ්චස්කන්ධයම මෙහිම නිරූඪ වෙයි. මේ පඤ්චස්කන්ධයෙන් කිසි දෙයක් පරලොව නොයන්නේය. එසේ වුවත් මේ සත්වයාම පරලොව උපදින්නේය කියා බුඩ්ධ ධර්මයෙහි පෙනෙයි. මේ ධර්මය ඉතා ගාමිහිර වූ පණ්ඩිත ගොවර වූ ධර්මයක්ය. මෙහි අදහස මේ කතිසේරු තැනට තේරුම් ගත්ට බැරුවාට අපිද පුදුම නොවෙමු. ආත්ම ස්වභාව නාදුන්නා වූ ක්‍රිස්තියානි කාරයන් කියන්නා වූ ප්‍රකාරයට ප්‍රාණය මෙයින් පිටත්ව යන්නා වූ දෙයක් නම් එය නැවැත්වීමට හැකි වෙයි. හේ කෙසේද? තදබල පව් කළා වූ පුරුෂයෙක්

ආසන්න කාලයෙහි සන වූ ලෝභ බ්‍රහ්මාණ්ඩයක් තුළට ප්‍රවිෂ්ට කරවා මනාකොට පියත්පත ගසා තවත් පිටින් ඊයම් ගා තැබූ චිතම් ඔහුගේ ප්‍රාණය පිටවෙන්ඩ නොහැකිව එහිම තිබෙයි. එසේ කල පරලොව උත්පත්තිය නැතිවෙයි. සද්කාලික ගින්නෙන් දවන නරකාදී දුකද ඔහුට නොලැබෙයි. දෙවියන්ගේ නියමයද කඩ වන්නේය. සියළු ධර්මයන් සභාකාරයෙන් අවබෝධ කළා වූ සභිඥයන් වහන්සේ පමණක් ආත්ම සවිභාව මනා කොට දැනගත් හෙයින් ඇත්ත ඇති හැටි කියා තිබෙයි. එය අවබෝධ වීම පිණිස නාගසේන සථවිරයන් වහන්සේද නොයෙක් උද්භරණ පෙන්වා තිබෙයි. ඒ නම් යම් පොතකින් තවත් පොතක් ලිව්කල පළමු තිබූ පොතෙන් අළුත් පොතට කිසිත් නොගියේ ය. එසේ නොගියත් වෙන පොතක් නොව පළමු පොතම වන්නේය. මරණාසන්න කාලයෙහි කම්මානුරූපව උත්පත්ති ස්ථානය පෙනෙයි. එකල තෘෂ්ණාව කරණකොට ගෙන එහි ඇලෙයි. එම නිසා සත්වයන්ගේ චුක්චිමත් ඉපදීමත් එකවිට වෙයි. අතරක් නැතිවෙයි. මේ අන්දමට සත්වයන් පරලොව උපදිනවා මිස මේ පංචස්කන්ධයෙන් පරලොවට ගමන් කරන්නා වූ දෙයක් ඇත්තේ නැත. මේ කියමන ඉතාම නුවණ ඇති අයට ගෝචරවා මිස මේ කතිසේරු තැන වැනි මන්ද බුද්ධීන්ට ගෝචර නොවෙයි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි නමැති අන්ධකාරයේ ගිලී හිටින නුවණ මද අයට මිස නැණවත් අයට තේරුම් ගත්ව බැරිකමක් නැත. එම නිසා ඒ ගැන කරන කථාව මෙපමණින් නවත්වා බුදුන් හිටිය කාලේදී පවා බුඩ ශ්‍රාවකයෝ වැරදි කළාය කියා මේ කතිසේරු තැන කළ කථාවට උත්තර දෙමි. හෙද අසන්නවා!

6 වෙනුව බුදුන් සිටිය කාලේදීද ඊට පසු කාලවලද වැරදි කළා වූ බුඩ ශ්‍රාවකයෝ හිටියා සත්තකය. දැන් පවතින කාලේත් එසේම වැරදි කරන ශ්‍රාවකයෝ නැත කියා අපි කියන්නේ නැත. පටිටු වූ පුද්ගලයෙක් බුදුන්ට ශ්‍රාවකයෙක් වුනේ වී නමුත් ඔහුගේ පටිටු ගතිය අත් නොහැර වැරදි කළාට ඒ ගැන සභිඥයන් වහන්සේටත් උන්වහන්සේගේ ධර්මයටත් යහපත් සංසයාවටත් ඒ ගැන දෝෂයක් කියනවා නම් ඒ කියන තැනැත්තා තදබල අඥානයක්ය. එබඳු අඥාන ගතියක් මේ කථාකාරයාටත් ඇති බව මේ සභාවට ඇහෙව්වා මිස වෙන ප්‍රයෝජනයක් නැත්තේය. එබැවින් මේ ගැන කරණ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

බොධිසත්වයන් වහන්සේලාගේ විවරණ ශ්‍රීය ගැන කළ කථාවට උත්තර දෙමි.

හෙද ඇසුව මැනවි.

7 වෙනුව මුල් වූ බුදු කෙනෙක් ඇත කියා මේ කතියේ රු තැන කියයි. එසේ මුත්තැගේ කියන්නේ වී නමුත් අපි කියන්නේ නැත. “අනම්තග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො පුබ්බා කොට්ඨපඤ්ඤායති” කියා බුදුන් වදළ ධර්මයෙහි ආකාරයටත් එබන්දක් නොසැනෙයි. බුද්ධධර්මයට විරුධව කරන මෙබඳු කථාවලට උත්තර දීමට අපේ කාලය ප්‍රමාද කරන්නට ඕනෑ නැත. එසේ වී නමුත් බුද්ධාගමේ තත්ත්වය නොදන්නා අයට ප්‍රයෝජන වීම පිණිස මේ ගැන මඳක් කාරණා කියමි. අනන්ත වූ ලෝක ධාතු හෙවත් සක්වළවල් ඇත්තේය. ඒවා කලින් කල සැදෙන්නේ ය. එසේම කලින් කල විනාශ වන්නේ ය. මේ අන්දමින් ඇතිව නැතිවන්නා වූ ලෝක ධාතුවල අනන්ත ක්‍රමවලින් යුත් සත්ව සමූහයක්ද ඇත්තේය. ඔවුන්ද වූකී ප්‍රතිසන්ධි වශයෙන් නොයෙක් තත්හි සැරිසරා ඇවිදින්නාහුය. මෙකී ප්‍රාණවත් වූද සියල්ල හටගන්නා වූද මුල් වූ මුලක් ඇත්තේ නැත.

මේ ලෝක ධාතුවෙන් හා සත්වයෝත් අසවල් කාලේ සැදු නාය. ඊට ප්‍රථම ඇත්තේ නැත කියා යමෙක් කියනවා නම් ඊට ප්‍රථම කිසිත් නැති අනන්ත භිස් කුහරයක් පමණක් ඇති බව හැඟෙයි. එසේ කිසිත් නැති කමකින් අනන්ත කාලයක් පසුව මෙබඳු ලෝකයක් සහ සත්වයන් සැදුනා නම් ඊට ප්‍රථමත් වෙන්ඩ බැරි නැත දෙවියෙක් නමුත් මේ ලෝකය සහ සත්වයෝ යම් කලක මැරීවා නම් ඊට ප්‍රථමත් මෙබඳු මැරීම් නොකළාය කියා භිතන්ට කිසියෙක් යුතුකමක් නැත. මේ ලෝකය සහ සත්වයෝත් යම් හේතුවකින් සැදෙන්නට හෝ යමක් විසින් සාදන්නට හෝ යම් කාලයක ප්‍රථමන කියා සීමාවක් නියමකර ගන්නවා නම් ඒ සීමාවට ප්‍රථමත් එලෙස වෙන්ඩ ප්‍රථමත් බවට එකම සාක්ෂි වෙයි. ඉන් නිසා මේ ලෝකයාට මුල් වූ පටන් ගැන්මක් තිබෙන්නට බැරිය. ඇතිව නැතිවන්නා වූ ස්වභාවයෙන් යුක්තව සදකල් පවතින්නා වූ ලෝකයටද එහි වාසය කරන්නා වූ අනන්ත වූ සත්වයන්ටද ආදියක් නැත්තේය. අන්තයක් නැත්තේය. එබඳු සත්වයන් අතරේ පහල වෙන්නා වූ බුදු වරයන්ද අනන්ත වන්නේය. එබැවින් මුලින්ම බුදු වූ මුල් වූ බුදු කෙනෙක් නැත්තේය. එම නිසා මේ කතියේ රු තැන මුලින් බුදු වූ බුදුන් විවරණ ලැබුවේ හෙවත් සරණ ගත්තේ කොයි බුදුන්ගෙන්ද කියා අපෙන් ඇසුවේ බුද්ධ

ධර්මෙ හරි ආකාර නොදන්නා බව පෙනෙයි. තමන් විශ්වාස කරන ක්‍රිස්තියානි ආගමවත් බුද්ධාගමවත් දෙකම ගැන කිසිත් නොදන්නා මේ කතිසේරු තැනගේ කථාවට උත්තර මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවත්වා දෙවිදත්තෙර බුදුන්ගෙන් ඉල්ලූ වර ගැන මොහු කළ කථාවට උත්තර දෙමි. එයද අසත්වා!

8 වෙනුව මේ කතිසේරු තැන විසින් දෙවිදත් තෙරගේ වර ගැන ප්‍රකාශ කළ කාරණ බුද්ධාගමේ පොත්වල තිබෙන අන්දමට භාත්පසින්ම විරුඩ ය. මස් කෑමෙන් සංඝයා තුරන් කරවනු පිණිස ශික්ෂා පදයක් පනවන ලෙස දෙවිදත්තෙර බුදුන්ගෙන් වර ඉල්ලුවා සැබෑය. ඒ ඉල්ලීමට සවිඥයන් වහන්සේ එකඟ වුනේ නැත. එහිදී මස් කෑම ඉතා හොඳ දෙයක්ය කියා සවිඥයන් වහන්සේ විසින් වෂිතා කළ බවක් බුද්ධාගම පොතක ඇත්තේ නැත. නමුත් මේ කතිසේරු තැන මස් කෑම ඉතා හොඳ දෙයක්ය කියා බුදුන් වෂිතා කළ බවක් කියා පෙන්වා දුන්නාය. බුද්ධාගමේ පොත්වල නැති දේ ඇත කියා මෙබඳු සභාවල ප්‍රකාශ කරන්නේ බොරු කීමට විලිඛිය නැති කමිත්ය. එම නිසා මුත්තාගේගේ අභූත කියමන්වලට මීට වඩා කථාවක් අපට කරන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත. තවද ක්‍රිස්තියානි ආගම අසත්‍ය ආගමක් බව පෙන්වාදීම පිණිස මීට ප්‍රථම මේ සභාවේ මා විසින් ප්‍රකාශ කළ කාරණා ගැන ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට මේ සභාවේ කථා කළ කොයි කෙනෙක්වත් නිසි උත්තර දුන්නේ නැත. එසේද වුවත් අඤ්ඤායෙන් රවටන්ට සිතාගත තමන් විශ්වාස කරන බයිබලේට පවා විරුඩව කියමන් වගයක් ප්‍රකාශ කළාය ඒ නම් මිසරයේ කුච්චුලන් මැරීම පිණිස යෙහෝව: ගියේ නැත කියාය. ඒ කියමන භාත්පසින්ම බයිබලේට විරුඩය. හේ කෙසේද? යෙහෝව: වහන්සේ මිසර වාසින්ට පහර දෙන පිණිස ගොස් උන්වහන්සේ උඩ පඩි කඳෙහිද කනු දෙකෙහිද ලේ දැක දෙර ඉක්මවා යන සේක යනු බයිබලයෙහි තිබෙයි. මෙබඳු උගත් පණ්ඩිතයින්ගෙන් යුක්ත වූ සභාවල මෙබඳු බොරු කියන්ඩ විලිඛිය නැති මුත්තාගේලා ආගමික ගුරුවරයෝ කොට පත්කර ගෙන හිදීම අනිශ්චිත්ය යුතු නැත. තවත් යෙහෝව:ගේ අනඥාවට විරුඩව පරදර කම්යෙහි හැසිරෙන තැනැත්තාට ලැබෙන දරුවන් මවන්ගේ කවුද? ඔවුන් යෙහෝව: මවනවා නම් තමන් කළ අනඥාවට විරුඩව කරන ක්‍රියාවට තමන් මැදහත් වුනු බව පෙනෙයි. යනාදීන් මා විසින් කළ කථාවට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ කථාකාරයෝ කිසිම උත්තරයක් දුන්නේ නැති බව මේ සියල්ලෝම දනිති. ඒ නිසා ඒ ගැන මම වැඩිපුර යමක් නොකියමි. යකඩ රථ ගැන මා විසින් කළ කථාවට දුන්න

උත්තර නම් යුද්ධයේ සර්ධාව නැති නිසා ඔවුන්ගෙන් ජය ගත්ව බැරි වුනාය කියාය. මේ උත්තරයත් එකිනෙකට විරුධය. හේ කෙසේද? අතීත අනාගත වර්තමාන කාලත්‍රය වර්තනී වූ සියල්ල දක්නා ඥානයක් යෙහෝව්‍යාට කිවෙතවාය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියන්නේය, එසේ නම් යුද්ධයේ අසර්ධාවන්තකම යෙහෝව්‍යාට පෙනී යුද්ධයේ සමග යුධයට නොගොස් නවතින්නි ඕනෑය. එසේ නවතින්නේ නැතුව යෙහෝව්‍යා යුද්ධයේ සිටගත යුධය කළ හෙයින් යෙහෝව්‍යාට සියල්ල දක්නා ඥානයක් නැති බව ඔප්පු වෙයි. එකක් හරිගස්සන්ට ගියාම අතිකව වන වැරද්ද මුත්තැහේලාට පමණක් නොව බොරු දෙව්වන සියල්ලන්ටම වෙන වැරද්දක්ය. ඒ නිසා ඒ ගැන වැඩිය කාරණ නොකියමි. තවද ක්‍රිස්තුස් උපන්කාලේදී දරුවන් මැරීමෙන් ලොවට පහල වූ අවමභීගල ලකුණ නිසා ක්‍රිස්තුස් නරකාදී දුකින් ගලවන්නි නොව සියල්ල සතර අපා දුකට හෙලන්ට ආ කෙනෙක් බවට සලකන්ට යුතුය-කියා මා විසින් ප්‍රකාශ කළ වැදගත් කාරණයට කිසිම උත්තරයක් මේ වන තුරුම දුන්නේ නැත. ඒ නිසා ක්‍රිස්තු අපි කියන ලෙසටම ලොවට අතර් කාරයෙක් බවට මුත්තැහේලාත් එක්තු ගත්තා වෙන්ට ඇත, කියා මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද සභාවෙන්ගේ ඒ පැයේදී කරන කථාව මෙපමණකින් නවත්වන්නි යෙදුනාය.

මින් පසු සාමුවෙල් පේරා පාදිලි උත්තැහේ බුඩාගමට විරුධව කථා කරන්ට පටන් ගත්තාය.

ඔහු විසින් කළ කථාව මෙන්න.

1. මේ සභාවේ දනට රැස්ව සිටින සියල්ලන්ටම බුඩාගමේ අසත්‍යකමත් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍යකමත් දැනගැනීමට මඳක් කාරනා කියමි. එය අගතිවිරහිතව සියල්ලන් විසින්ම යහපත්ව අසන්ට ඕනෑය. බුඩාගමේ අසත්‍යකම පෙන්වීම පිණිස මා විසින් පෙන්වා දෙන පළමුවෙනි කාරණය නම් මහොසධ පණ්ඩිතයන් විසින් කේවට්ටයා සමග කළ ධර්ම යුධය නම් වෙයි. එම යුධයෙහිදී මහොසධ පණ්ඩිතයා විසින් තාකි කේවට්ට බමුණාගේ බෙල්ල අල්ලා බිම උලා හිංසා කළාය. ඒ හිංසාව ඔහු විසින් කෙළේ අතේ මැණිකක් තියාගත ඉඳලා ඒක කේවට්ටයාට දෙන්ට හද මැණික බිම දමාලා ඒක ගන්ධ හදන-කොටය. ඉතින් මේකළ ක්‍රියාව වංචාවක් බවනොපෙනෙන්නේ කාටද? මෙබඳු වංචාකාරයෙක් උත්තමයාය කියා විශ්වාස කරන එක පුද්ගලයෙක් කියාද,

2. ත්‍රිවිධරත්නේ ආධාර නැතිව කොයි කුසලක්වත් කරන්නට බැරිය. බුදුවෙන්තෙත් ත්‍රිවිධරත්නේ ආධාර ඇතිව නම් මුලින්ම බුදු වූ බුදුන්ට ආධාර වූ ත්‍රිවිධරත්නේ පෙන්වා දෙන්නට ඕනෑය කියාද.

3. බුදුවරයෝ මිනි මරා තිබෙනවාය, ඒක ඔප්පුවෙන්තේ මනුෂ්‍යයින් විසින් කපා පූජා කරන භික්ෂු බුදුවරු පිළිගත් නිසාය කියාද.

4. සිංහලී කුමාරයා උපන්නේ හත් දවසින් මැණියෝ මැරුණාය. ඒ මැරීම වුනේ ඔහු උපන් නිසාය. මෙබඳු අරිෂ්ට උතුණක් බුදුන් උපන් කාලේ සිංහව්‍යාය. ඒ නිසා ඔහු මනුෂ්‍යයින්ට හොඳක් කරන්නට ආ කෙනෙක් නොවේය කියාද.

5. බුදුන් උපන්ද කළ අභිත කේසර සිංහ නාදේ දස දහසක් සක්වළට ඇසුනාය කියා බුද්ධගම්කාරයෝ කියනවාය. එබඳු කාරතර නාදයක් උපන්හැටියේ කළානම් එයින් කොපමණ සත්වයන්ට මරණ ලැබෙන්නට ඇද්ද? ඒ නාදයෙන් මිනිස්සුන්ගේ කන් පැළී යන්නට නැද්ද? ස්වල්ප දුරක් ඇසෙන්නට කරන සිංහයාගේ නාදයෙන් කන් පැළී යනවාය කියා බුද්ධගම්කාරයෝ කියනවාය. දසදහසක්වළට ඇසෙන්නට කළ සිංහනාදෙන් කොපමණ අයට මරණ පැමිණෙන්නට නැද්ද කියාද?

6. බුදුන් උපන්ද මුහුදේ වතුර මිදුනාය කියා බුද්ධගම් කාරයෝ කියනවාය, එසේ වතුර මිදුනා නම් මුහුදේ මණ්ඩකයෝ සේරම මැරෙන්නට ඇත කියාද?

7. මේ ලෝකය සහ සත්වයෝ අවිද්‍යාවෙන් සැදෙනවාය කියා බුද්ධගම්කාරයෝ කියති. අවිද්‍යාව කියන්නේ මෝඩකමය. මෝඩ කමින් ලෝකයක් සහ සත්වයින් සැදෙන්නට පුළුවන් නැත කියාද? මේ කාරණා නැවත නැවතත් ප්‍රකාශ කරමින් කරාව දික්කර ගත්තා මිස බුද්ධගමට විරුද්ධව වෙන යමක් ගෙනහැර දක්වූයේ නැත. නමුත් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යාකම පෙන්වීම පිණිස මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව කී කාරණාවලට උත්තරය කියා තමාම භික්ෂුගත ප්‍රලාප වගයක් දෙවෙඩිවාය. ඒවා මේ මේ අන්දමය කියා මේ ළඟට කරණ කරාවට අඩංගු වෙන නිසා මෙහිදී දක්වන්නේ නැත.

මේ පාදිලි තැන විසින් බුඩාගමට විරුධව කළ කර්මයට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් දුන් උත්තර මෙන්න.

මේ පාදිලි තැන පළමුවෙන් බුඩාගමේ අසත්‍ය කමක් පෙන්වන්නට ගෙනහැර දක්වුයේ මහොෂධ පණ්ඩිතයින්ගේ වැරද්දක්ය, මහොෂධ පණ්ඩිතයෝ නම් කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෙක්ය. ඔහු වැරදි නොකළාය කියා වත් කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෝ වැරදි කරන්නේ නැත කියා වත් අපි කියන්නේ නැත. බුඩාගමිකාරයෝ මහොෂධ පණ්ඩිතයින්ගේ සරණ යන්නේ නැත, බුඩාගමිකාරයෝ අදහන්නේ බුදුන්ය. බුඩ බෝධියත්වරු බුදුවන්නට මත්තෙන් අනන්ත වැරදි කරණවා සහතිකය. ඒවා ගෙනාත් පා බුඩාගමේ දෙස් දක්වන්නට උත්සාහ කිරීම හෙවනැල්ලක් අල්ලා ඒ හෙවනැල්ල ඇති පුරුෂයා නවත්වන්නට කරන උත්සාහයක් වැනිය. ඒ නිසා මේ කර්මයට මීට වඩා උත්තර ඕනෑ නොකරන හෙයින් මෙයින් නවතිමි.

2. මුලින්ම බුදු වූ බුදුකෙනෙක් ඇත කියා බුඩාගමිකාරයෝ කියන්නේ නැත. ඒ නිසා මොහුගේ මේ කර්මයට උත්තර දීම නිෂ්ඵලයි. නමුත් සිරිමාන්න කතිපේරු තැනගේ මෙවැනි කර්මයට මීට ප්‍රථම මෙම සභාවේ මා විසින් ගෙනහැර දක්වූ කාරණා මේ ගැන උත්තර හෙයින් වැඩි මාත්සිගන්ට කොහෙත්ම ඕනෑ කරන්නේ නැත.

3. බුදුවරයෝ මිනි මරා තිබෙනවාය කියාද ඒ බව ඔප්පු වෙන්නෙ මනුෂ්‍යයින් කපා පුදන හිස් බුදුවරයෝ පිළි අරගෙන තිබෙනවාය කියාද මේ පාදිලි තැන කීවාය. මෙබඳු කියමන් මේ පාදිලි තැන කීවා මිස අසවල් පොතේ තිබෙනවාය කියා පෙන්වා දුන්නේ නැත. ඒ නිසා මොහුගේ මේ කීම අතිශයින්ම භාරගත යුතු කීමක් නොවේය. පිටකත්‍ර ධර්මයට ඇතුළත් කොයි පොතක වත් බුදුවරයන්ට යමෙක් හිස් කපා පූජා කළ බවක්වත් පිළිගත් බවක්වත් සඳහන්ව ඇත්තේ නැත. ඒ නිසා මේ පාදිලි තැනගේ කර්මය නිෂ්ඵලය, කුච්ඡය, නින්දිතය.

4. සිඬාරි කුමාරයා උපන් හත් දවසින් මැණියෝ මැරුණාය ඒක හොඳ ලකුණක් නොවේය කියා මේ පාදිලි තැන බුඩාගමේ දෙස් දක්වන්නට පටන් ගත්තේ බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙන කාරණා කිසි දෙයක් නොදනාය. ඊට කාරණා නම් පවර්ණ භවික බෝධියත්වයා යම් මැණි කෙනෙකුන්ගේ බඩේ පිළිසිඳ ගන්නවා නම් ඒ මැණියන්ට දසමස් සත් දවසකට වඩා ආයුෂ එක දවසක් වත් වැඩියෙන් තිබෙනවා නම් ඒ දවස පසුවන කුරු බෝධියත්වයා පිළිසිඳ ගන්නේ නැත. මක්නිසාද? බුඩ මාතාවරු ඒ බුදුවන බෝධියත්වයා උපන් සත් දවසින් මැරී

දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදින එක වාරිනු බව්‍යක් නිසාය. බුද්ධ මාතෘවරුන්ගේ ආයුෂ්‍ය හැටියට ඔවුන් කාලක්‍රියා කරණවා මිස බුදුවෙන උත්තමයා උපන් නිසා මැණියෝ හත් දවසෙන් කාලක්‍රියා කරනවා නොවේය. මෙපමණ තේරුම් ඇතුළු බණ පොත් වල තිබෙන කාරණය අනික් අතට පෙරළා කථා කරණ මුන්නාහේලා වැනි ලාමක අදහස් ඇති තැනැත්තෝ සොයා ගැනීම දුර්ලභය. මේ අන්දමේ හිටගෙන ලාමක කමින් මෙබඳු සභාවල ඇසුරක් සහිතව දෙඩනවාට අපිද පුළුල් වෙමු.

5. බෝධි සත්වයන් වහන්සේ මවු කුසින් බිහිවුණුද පැවැත්වූ අභිත කේසර සිංහනාදය නිසා බොහෝ සත්වයන්ට අන්තරා පැමිණියාය කියා මේ පාදිලි තැන කීවාය. නමුත් බෝධි සත්වයන් වහන්සේ කළ නාදයට සිංහනාදේය කියා ව්‍යාවහාර කොට තිබෙන්නේ සිංහයෙකුගේ මෙන් කෲර නාදයක් නොව උත්තම නාදයක් බව අභවන පිණිසයි. ඒ ශබ්දය දස දහසක් සක්වළට ඇසුනාය, කීවේ එහි සැරගතියක් ඇති නිසා නොවේය. පශ්චිම භවික බෝධි සත්වයා විසින් පවත්වන අභිත කේසර සිංහ නාදය කොපමණ කුඩා වූ නාදයක් වූයේ ඒ නමුත් දසදහසක් සක්වළ සියලු දෙවියන්ටම තම තමන් ළඟ පවත්වන ශබ්දයක් මෙන් ඇසෙන ඉරිධානු භාවයක් ඒ ශබ්දයෙහි ඇත්තේය. ඒ ආනුභාව බුදුවෙන ජාතියේ උපදින බෝධිසත්වයාගේ මිස වෙන කිසි දිව්‍ය බ්‍රහ්මයෙකුගේ ඇත්තේ නැත. තවද දෙවියන් වහන්සේලා නම් ඉතා ආනුභාව සම්පන්න ඇත්තෝ ය. උන්වහන්සේලාට එක අස්ලෝමයකින් වැඩී යන තරම් ඉතා කුඩා අවකාශයක සිට දහස් ගණන් ආත්මවල් මවාගත හිටිත්ති පුළුවන. අපි කියන දෙවියන් වහන්සේලාට යේහෝව්‍යාට වගේ ලේ ලකුණකින් ගෙවල් ඇඳින ගන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත. අපි කියන දෙවියන් යේහෝව්‍යාට සමාන කරගත කල්පනා කිරීමෙන් ඔය අන්දමේ දේ සිතනවා මිස දසදහසක් සක්වළ දෙවියන්ට එද ළඟම සිටගත උන්වහන්සේගේ අභිත කේසර සිංහ නාදය අසන්ති බැරිකමක් තිබුනේ නැත. එසේ ස්වමිපව සිටගත දසදහසක් සක්වළ දෙවියෝ ඒ ශබ්දය ඇසූ නිසාත් දසදහසක් සක්වළට ඇසෙන සේ අභිත කේසර සිංහනාදය පැවැත්තුවාය කියා කීවාටත් වැරද්දක් නැත. මේ කාරණා මෙලෙස බැවින් මේ ගැනකරණ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

6. මුහුදේ වතුර බුදුන් උපන් ද මිදුනාය කියා බුද්ධාගමික කාරයෝ කියන්නේ නැත. එසේ බුද්ධාගමේ පොතකක් නැත. මුහුදේ කරදිය මිහිරි වුනාය කියා දෙතිස් මහා සූරී නිමිති ප්‍රකාශකරන තැන තිබෙයි. ඒක හිතාගෙන මේ පාදිලි තැනට වැරදුනාය කියා සිතමි. මුහුදේ වතුර මිහිරි දිය වුනාට මුහුදේ මිශ්ටකයෝ මැරෙන්නට බැරිය. එසේ මැරෙනවා නම් ගංගා

මෝදරවල්වල අනන්ත මාලාවෝ මැරී පාවෙන්ට ඕනෑය. මුහුදේ මස්ටකයෝ ගංගාවලට පැමිණ එහිම හිටින බව මාලු අල්ලන අයගෙන් පවා දනගත්ත ඵලවන. ක්‍රිස්තුස් සහ ගෝලයෝ මස් ඇල්ලීමේ පුරුදු කාරයෝ නිසා ඒ ගෝල්ලන්ගේ පොත්පත් කියවීමෙන් මේ කාරණය මුත්තාභේලා තේරුම් නොගත්තා වැරදිය. තවද මුහුදේ කරදිය මිහිරි දිය වෙලා වැඩි කාලයක් පැවතුනා නොවේය. ඉරිදියක් වශයෙන් ටික වේලාවක් පැවැත්මය, ඒ ගැන කිසි වෙනුවට සැපක් මිය දුකක් ලැබෙන්න බැරිය.

7. අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා යනාදීන් බුදුන් වදළ ධර්මයෙන් ප්‍රකාශ වෙන්නේ සත්වයෝ සංසාරේ ඉපිද ඉපද යාමට අවිද්‍යාව මුල් බවය. ඒ මිය මුලින් සත්වයා සැදෙන්නේ අවිද්‍යාවෙනැයි කියා බුදුබණේ නැත්තේය. ඒ නිසා බණේ නැති දේ ගැන කියන කාරණා වලට මීට වඩා යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත. තවද ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලේ සිට වූ දරුවන්ගේ මරණයට වැරදි කාරයා වෙන්ට ඕනෑ කරන්නේ ඒ නපුරු ක්‍රියාව කෙරෙහි හොරොදු නම් රජය. ඒ නිසා ඒ ගැන දෝෂයක් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ කෙරෙහි වෙන්ට බැරිය කියා මේ පාදිලි තැන කියන්නේ ය. නමුත් මේ උත්තරය මගේ කීමට සැහෙන උත්තරයක් නොවන්නේය. මක්නිසාද දරුවන් මැරවීමට සිටි වුනේ ක්‍රිස්තුස් නිසාය. ක්‍රිස්තුස් කියා කෙනෙක් ඒ කාලේ නුපන්නා නම් ඒ දරුවන් මැරවීම සිඩුවෙන්නේ නැතුවා සත්තකය. මෙබඳු නපුරක් ලොවට පෙන්වා ගත උපන් යමක් ඇද්ද? ඔහු නිසා ලෝකයට වැඩ සිටි වෙයි කියා හිතන්න බැරිය, එබැවින් ක්‍රිස්තුස් ගැලවුම් කාරයෙක් නො වන්නේය.

තවද මේ පාදිලි තැන ගෙවල් සාදන විධියක්ද ඒවාට ලිදවූ ගන්නා අන්දමක්ද පෙන්වා මැවුම් කාරයෙක් ඇති බවට ඔප්පු කරන්නට උත්සාහ කළාය. එයින් කිසිත් සාරයක් පෙනෙන්නේ නැත. ඒ නිසා ඒ උත්තර දීමට මගේ කාලය මිඩන්ගු කිරීමට ඕනෑ කරන්නේ නැති බවත් මීට ප්‍රථම මා විසින් ගෙන හැර දුන් වූ කාරණ එවැනි කථාවලට උත්තර බවත් සියල්ලන් විසින් කල්පනා කරන්නට ඕනෑය කියා මොහොට්ටි වන්නේ ගුණානන්ද උත්තරාන්තරයේ කථාව අත්හිටුවුවේය. ඉන්පසු සිරිමාන්න කතියේරු තැන කථාව පටන් ගත්තාය.

ඔහු විසින් අන්තිම පැයේදී ගෙනහැර දක්වූ කාරණා මෙන්න.

1. ත්‍රිස්තියානි ආගම නම් සියල්ලන්ට ගැලවීම ගෙන දෙන්නා වූ සැබෑ වූ ආගමක්ය. ඒ බව භෞදාකාර තේරුම් යන ලෙස තවත් කියනට වැදගත් කාරණා තිබෙයි. එනම් යම් වඩුවෙක් ගෙයක් සාදන විට ගෙට ඕනෑ වූ ලී දඩු එක දිගට කපන්නේ නැත. ඒවා ඕනෑ ඕනෑ අන්දමට කපා ගේ සාදනවාය. එසේම මැවුන්කාර දෙවියන් වහන්සේත් මනුෂ්‍යාගේ ශරීරාවයවයන් ප්‍රයෝජනවත් ලෙස සාදා තිබෙන බව පෙනෙයි. අතේ ඇඟිලි පවා එක දිගට තිබුණා නම් යමක් අල්ලන්ඩ පුළුවන් නැත අපට ලැබී තිබෙන ඇස් දෙක දැනට මේ තිබෙන ස්ථානේ ඈර වෙත ස්ථානයක තිබෙනවා නම් මෙපමණ ප්‍රයෝජන සහ භාදන් නැත. අනිකුදු ශරීරාවයවයන්ද එලෙස ප්‍රයෝජනවත් ලෙස ප්‍රඥ වත්ත කෙනෙක් විසින් කළ වැඩක් වශයෙන් පෙනෙයි. මේ මනුෂ්‍යයා ඉබේ සැදුණා නම් මෙලෙස ප්‍රයෝජනවත් ලෙස සාදෙන්නේ නැත. එම නිසා මැවුන් කාරයෙක් ඇති බව මෙයින් ඔප්පු වෙයි කියා මැවුන් කාරයෙක් ඇති බවට කාරණද,

2. යාප්තාගේ දුටු දවන පුජාවෙන් පුජා කළාය කියා මේ උන්නාන්සේ බයිබලේ තිබෙන අන්දම පෙරළා වෙන අන්දමකට තේරුම් කර දුන්නාය. එසේ තේරුම් කර දුන්නේ වී නමුත් යප්තාගේ දු යේහෝව්: වහන්සේට කැප කළා මිස දවන පුජාවක් කළේ නැත කියාද මිසරයෙහි කුළුණුලත් මැරීමට ගීයේ දුතයා මිස යේහෝව්: වහන්සේ නොවේය කියාද,

3. දෙවියන් වහන්සේ කරන සියල්ලම මනුෂ්‍යයා ආකාරයට මිස දේව ආකාරයට කරන්නේ නැත කියාද මේ අන්දමේ කථාවක් කළාය. තවත් මේ කතියේරු තැනැ නැවත නැවතත් කී ඒවාට ඒ අත මේ අත පටල පටලා කථාව දික්කර ගත්තා මිස වෙන සාරවත් වූ කථාවක් කෙළේ නැත. එම නිසා සිරිමාන්න කතියේරු තැනගේ අන්තිම වර කළ කථාව ගැන මීට වඩා යමක් සඳහන් කරන්ට ඇත්තේ නැත.

**මේ කථාවට පසු මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද
ස්වාමීන් විසින් කළ කථාව මෙන්න.**

මේ සභාවේ සිටින සියල්ලෝටම මේ කතියේරු තැන විසින් මෙපමණ වේලා කළාවූ කථාව ඇසෙන්නට ඇත. මුන්නැහේගේ මේ කථාව භාත්පසින්ම ආකූල වූ කථාවක්ය. එසේ වුවත් ඊට උත්තර දීම අපේ යුතුකමක්ය. මේ කතියේරු තැන මැවුන්

කාරයෙන් ඇති බව ඔප්පු කිරීමට ගෙයක් උපමාවට ගත්තාය. එයින්ම මැවුම් කාරයෙක් නැති බව ඔප්පු වෙයි. හේ කෙසේද? ගෙයක් සාදන වඩුවෙක් ගෙට ඕනෑ ලෙස ලී දඩු කපා නොගෙන ගෙයිවැඩ වලට ගත්ට බැරි අන්දමට පළමු කොට ලී දඩු කපා ගත්තොත් ඒ ලී දඩු වලින් වැඩ ගත්ට බැරිලෙස ගෙයක් සෑදූ වොත් ඒ වඩුවා වඩු වැඩ නොදන්නා වූ අඥානයෙන් බවත් ඒ ලී වලින් ගෙය සාදන්නට බැරි බවත් ඔප්පු වෙයි. මැවුන් කාරයා මවනවයි කියන මනුෂ්‍යයන් අතරෙන් සමහරෙක් ඇස් දෙක කනකරලා මවන්නේය. සමහරෙකුගේ එක ඇසක් කන කරලා මවන්නේය. සමහරෙක් ගොළුවෙක් කරලාද සමහරෙක් බිහිරෙක් කරලාද සමහරෙක් කොර කරලාද සමහරෙක් අත් නැතිවද සමහරෙක් පා නැතිවද සමහරෙක් අත් පා දෙකම නැතුවමද මවන්නේය. සමහරෙකුට එක ඔලුවක් ඇතුවද සමහරෙකුට ඔලු දෙකක් අත් හතරක් පා දෙකක් ඇතුවද සමහරෙක් ඥානවන්තයෝ කොටද සමහරෙක් අඥානයෝ කොටද මවන්නේය. මේ අන්දමේ අනන්ත විකාරයන් යුක්තව මනුෂ්‍යයන් හිටිනවා සත්තකය. ගෙයක් සාදන වඩුවෙක් ගෙට ඕනෑ ලෙස ලී දඩු කපා ගේ සාදන්නේ නැතුව සමහර ලී කොට කරලා කපා ගෙයින් ගන්නා වූ ප්‍රයෝජන ගත්ට බැරි ලෙස සාදනවා නම් ඒ වඩුවා ඥානවන්ත වඩුවෙක් නොවන්නේය. එසේම මනුෂ්‍යයාට උපන්නා වූ ප්‍රයෝජන ගත්ට බැරි ලෙස ඉහත කී ප්‍රකාරයට ශරීරාවයවයන් හීන කොට යම් මැවුන් කාරයෙක් විසින් මනුෂ්‍යයන් මවනවා නම් ඒ මැවුම් කාරයන් ඉහත කී අඥන වඩුවා හා සමාන වෙයි. තවද එකාකාර නොවැරදිවූ මනුෂ්‍යයන් අතරෙන් සමහරෙකුට නොයෙක් සැපද සමහරෙකුට නොයෙක් දුක්ද ලැබෙන්නට යම් මැවුන් කාරයෙක් මැවුවා නම් ඒ මැවුම් කාරයා සර්ව සාදරණ කෙනෙක් නොවේය. එක දිග මහතට ගෙවල් දෙකක් සාදන්නට එක ගණනකට පොරොන්දුව භාරගත් වඩුවෙක් එයින් එක ගෙයක් ගෙයින් ගන්නා ප්‍රයෝජන ගත්ට බැරි ලෙසට ඉතා තරක් කරලාත් එක ගෙයක් ඉතා හොඳ කරලාත් සාද භාර දෙනවා නම් ඒ වඩුවා අසත් පුරුෂයෙක් තරක මිනිහෙක් බව ඔප්පු වෙයි. එකාකාර නොවැරදිකාර මිනිසුන්ගෙන් සමහරුන්ට සැපත් සමහරුන්ට දුකත් ලැබෙන ලෙස මැවුන් කාරයෙක් මවනවා නම් ඒ මැවුන් කාරයාත් ඒ අසත් පුරුෂ වඩුවා හා සමාන වෙයි. එමනිසා එබඳු අසත් පුරුෂයෙක් ලෝකේ උත්තමයෙක් මැවුන් කාරයෙක් වෙන්ඩවත් බැරිය.

තවද මේ කතිසේරු තැන විසින් මැවුන් කාරයෙක් ඇති බවට තවත් කාරණයක් ගෙනහැර දක්වුවාය, එනම් මනුෂ්‍ය ශරීරයෙහි පිහිටා තිබෙන්නා වූ ඇස් ආදී අවයවයන් ප්‍රයෝජන වත් ලෙස ඒ ඒ තන්හි පිහිටුවා ඇතාවත්ත වූ මැවුන් කාරයෙක් විසින් මැව්වාය කිව්වා මේ සියල්ලන්ටම ඇසෙන්ට ඇත, නමුත් දැන් තිබෙනවාට වඩා ප්‍රයෝජනවත් ලෙස මනුෂ්‍ය ශරීර මවන්ට ඇතාවත්තයෙකුට ඊළඟ පුළුවන්වා සත්තකය. හේ කෙසේද? පස්සටත් ඇසක් ඇතුළු මනුෂ්‍යයා මැව්වා නම් පස්සෙන් වෙන සියළු අතරී පෙනෙයි. ඒ පෙනීමෙන් පස්සෙන් වෙන අතරියන්ගෙන් ගැලවෙන්න පුළුවන් වෙයි, පස්සට ඇසක් ඇතුළු මැව්වා නම් මැවුන් කාරයා මහත් කරුණාවත්තයෙක් බව ඔප්පු වෙයි, තදබල ලෙඩෙක්වූ විට ආහාර අනුභව කරන්ට දැන් තිබෙන මුඛයෙන් ඉතා දුස්කරය, ඒ දුස්කර කම නිසා බොහෝ දෙනෙක් ආහාර නැති කමින් මියයි, ලෙඩක් වූ කල ආහාර ගැනීම පිණිස පුංචි පාහේ සිදුරක් නොපෙනෙන ස්ථානයක තබා මේ මනුෂ්‍යයන් මැව්වා නම් ඒකත් මහත් ප්‍රයෝජනයක් වෙයි, මේ අන්දමේ ප්‍රයෝජනවත් දේ කියන්ට නම් අනන්තව තිබෙයි, මෙබඳු අනන්ත ප්‍රයෝජනවත් දේ නොසලකා නිස්ප්‍රයෝජන වූ ලෙස දිය බුබුලක් මිරිඟු ජලයක් මෙන් අනිස්ථිරාකාරයට මේ මනුෂ්‍යයා සෑදී තිබෙන නිසා මැවුන් කාරයෙක් නැති බවම ඔප්පු වෙයි.

2. යජ්‍නාගේ දු දවන පුජාවෙන් පුජා කෙළේනැත කියා මේ කතිසේරු තැන විලිඛිය නැතිව කීවාට පුදුම වෙමි. යජ්‍නාගේ දු දවන පුජාවෙන් පුජා කළ බව වරක් බයිබලයෙන් හොඳ ලෙස ඔප්පු කළා ඇත. එම නිසා දෙවනුව ආයෙන් ඒවා ගෙනහැර දක්වීමෙන් අන්‍ය වූ ප්‍රයෝජනයක් නැත.

3 මිසරයෙහි කුළුඳුලන් මැරීමට යේහෝව්‍යා ගියේ නැත කියා මේ කතිසේරු තැන කියන්නේය. නමුත් යේහෝව්‍යාම ගිය බව බයිබලයෙහි තිබෙයි. ඒ බව බයිබලයෙන් වරක් කියා පෙන්වා දුන්නා ඇත. ඒ නිසා දැන් ඒ ගැන කථාකිරීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත.

4 දෙවියන් වහන්සේ කරන සියල්ලම මනුෂ්‍යාකාරයට මිස දේවාකාරයට කරන්නේ නැත කියයි. එසේ කියන්නේ යේහෝව්‍යාට බැරිවුන දේ පිරිමසන්ටයි. ඔය අන්දමින් පිරි මසන්ට ගියොත් ආදම් ඒව යන දෙන්නා මැව්වේත් දේව ආකාරයෙන් නොව මනුෂ්‍යාකාරයෙන් බව හැඟෙයි. එසේ

නම් ආදම්ම මවෙක් සිටිය බවත් ඇ හා සමග යේහෝව: එක තුළ ආදම් ඉපද වූ බවත් පෙනෙයි. සිරිමාන්ත කතියේ රු තැනගේ අන්තිම පැයේදී කළ කථාවට මේ අන්දමින් උත්තර දී ඉන් පසු මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමානික විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ දෙස් දක්වා වැදගත් කථාවක් කළාය. හේ මෙසේ වෙයි.

මිත්‍රවරුනි,

පළමුවෙන් අප දෙපක්ෂය අතරේ ලියාගත් පොරොන්දු පත්‍රයේ ප්‍රකාරයට දැනට අන්තිම පැය සම්ප්‍රාප්තව තිබෙයි. අපේ කථාවේ ප්‍රයෝජනය පෙන්වා දෙන්නට අන්තිම පැය මට ලැබුනාට මහත් ප්‍රීතියකින් සිටිමි. ක්‍රිස්තියානි ආගම අදහා පරලොව ගැලවෙන්නට පුළුවන් නැත. ඒ බව දැන ගැනීම පිණිස තවත් වැදගත් කාරණා සම්ප්‍රදායක් කියා පෙන්වා දෙන්නට තිබෙයි. ඒ නම් ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක්ය, මළවුන්ගෙන් නැගිට සමගියට නැංගාය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරති. එසේ විශ්වාස කරන්නේ වී නමුත් එය එසේ නොවන බව බැයිබලයේ තිබෙන කියමන් වලින්ම පැහැදිලිව පෙනෙන්නේය. හේ කෙසේද? ක්‍රිස්තුස් කියන පුරුෂයාගේ මැණියෝ නම් මරියා කියන ස්ත්‍රීය ඒ ස්ත්‍රී ජෝසැප් කියා පුරුෂයෙකුට සරණ පාවා දුන්නාය. ජෝසැප් පාවාගන්නට මත්තෙන් ගර්භනීව හිටිය බව ජෝසැප් දැන ගත්තාය. ඉන් පසු ජෝසැප්ට දේවදූතයෙක් හිතෙන් පෙනුනු බවත් ඒ හිතේ අන්දමට ජෝසැප් මරියන් සමග බැත්ලෙහෙම හැර මිශරයට ගිය බවත් බයිබලයෙහි පෙනෙයි. යමෙක් දේවතාවෙක් හිතෙන් දුටුවොත් ඕනෑම රට හැර යන්නට වෙන බව සාප්තවල විපාක දක්වන ශාස්ත්‍රයෙහි ඇත්තේය. හේ කෙසේද?

“අ ය යෝ යන බසින් අඩා සෙමෙන් සිතාසේ නම් යො ද
දෙ වි යෝ පැන පැන නටමින් සිටියා සිතෙන් දැක්ම ද
නොවියෝ වම් සිටි නැයන් හැර දෙස් යනවා නියම ද
ස වි යෝ බලවත් අයටත් මරණක් අත්වෙයි නියම ද

මෙ කවිය අප විසින් ඉපදෙව්වා නොව පුරාණ සාම්ප්‍රදායන් විසින් රචනා කරනලද සංස්කෘත ශ්ලෝකවල අදහස කවිකොට තිබෙන සාප්ත මාලයෙහි තිබෙයි. ජෝසැප් දුටු හීනයෙහි හරි අභිප්‍රාථ සාප්ත ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයට පවා එකඟ වෙයි. මෙකී ශාස්ත්‍රයට එකඟ නොවන්නා වූ යමක් එම හීනයට ඇතුළත් නම් ඒ සියල්ල ජෝසැප් විසින් උපදවා ප්‍රකට කළා වූ බොරු බවට කාරණා තිබෙයි. එනම් මරියා ශ්‍රියාවන්ත ගැණියෙක් වෙන්නට ඇත. ඇ කෙරෙහි බැඳුනා වූ හිත අත්

හරිත්ට බැරි හෙයින් ආ දේව අදහසින් ගර්භනීව ඉන්නවා යයි පොසැප් විසින් ඒ වික අමුතුවෙන් ගොතා ප්‍රසිද්ධ කෙළේ නැත කියා කිසිවෙකුට හිතාගන්ව බැරිය. මක්නිසාද? මේ කාලයෙහි පවා මෙබඳු අකටයුතු ක්‍රියාවකට බැඳී යම් වැදගත් තරුණ ස්ත්‍රියෙකුට දරුගැබක් හටගත්තේ වීනම් එයින් සුඛ කරනු පිණිස ආට එකතු වූ සවාමියා ඒ ගෙදර වැඩකාරයෙක් බව සහ තිකව දැනගත්තත් ඒ බව ප්‍රසිද්ධ නොකොට අසවල් රාලහාමී මේ ක්‍රියාව කළාය කියා හෝ නැතහොත් කිට්ටුවර නැදෑ පවුලක තරුණයෙක් මේ ක්‍රියාව කළාය කියා හෝ එසේත් බැරි නම් විය බෙහෙත් දීලා දරුගැබ හෙලාදමා හෝ එසේත් බැරිවුවහොත් දරුවා වැදූ කල රහසෙන් මරා දමා හෝ නම්බුව රක්ෂාකරගන්ට උත්සාහ කරනවා මිස දේව අදහසින් මේ තරුණීව ගර්භනී වුනාය කියා ප්‍රසිද්ධ නොකරති. මක්නිසාද? ක්‍රියාත්මක උපන් කාලයේ පමණ අඤාන සත්වයෝ මේ කාලයේ නැති නිසාමය. පෝසැප් දුටු භීතයෙහි හරි අභිප්‍රාච් මෙලෙස බවට පෝසැප් තේරු භීතවලිනුත් පෙනෙයි, හේ කෙසේද? මිශරයෙහි පාරාවෝ රජපුරුවන්ගේ බීම දෙන්නාද රොටි සාදන්නාද වැරදිකාරයෝ හිරගෙයි ඉන්නා කල භීත දෙකක් දුටුවෝය, ඒ භීත දෙකින් බීම දෙන්නා දුටු භීතය නම් පාරාවෝ රජුහට මුද්‍රික. රසය දෙනවා දැකීමය, මුද්‍රික රසය නම් සුප වශීයක් ය, ඔහු හිරෙන් නිදහස් වෙන බවත් ඔහුගේ ධාන්‍යාන්තරය ඔහුට දෙවනු ලැබෙන බවත් මේ භීතෝ විපාක වන්නෝය කියා පෝසැප් විසින් ඒ භීතය තේරුම්කර දුන්නෝය, මේ තේරීම අපේ සාප්ත තේරීමේ ශාස්ත්‍රයට අනිශ්චිත්ම එකඟ වෙයි, හේ මෙයින් දනගුතු.

රු දි ර	සුරා සිනෙන් දුටුවොති	න
නොහැර	ලබති සැප කීවේ වීදු ද	න
ක ව ර	අයෙක් සෙසු දිවි නම් මෙලෙසි	න
ස ත ර	සැපත් ලැබ ජයවෙයි නොලයි	න'

රොටි සාදන්නා දුටු භීතය නම් ඔහුගේ හිස පිට තිබුණු පෙට්ටියේ කැම කුරුල්ලෝ කනවා දැක්මය. පාරාවෝ රජ-විසින් තොප මරණයට පත් කරන්නෝය, කියා මේ භීතයත් මනාකොට පෝසැප් විසින් තේරුම් කර දුන්නෝය, මේ සාප්තයත් සාප්ත මාලයෙහි ආ ලෙසටම එකඟ වෙයි. හේ කෙසේද?

"ම හ ව ත්	ගේ කුරුළු අළුතිල් කොබෝ කැ	ල
න ද යු ත්	කොටුල් පාරාපත මියුරු දු	ල
වි සි ර ත්	එක්ව නැගෙමින් නිල් අභස්ත	ල
පැය කුත්	පමා නැත එන සතුරු වියවු	ල"

උත්පත්ති 39 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 5 වෙනි පදේ පටන් 19 වෙනි පදේ දක්වා සඳහන්ව තිබෙන ජෝසැප්ගේ භීත තේරීමේ ක්‍රමය පුරාණ පණ්ඩිතයන් විසින් රචනා කරනලද ස්වල්ප ලක්ෂණ දක්වන ශාස්ත්‍රයට අවිරුඬ බව මෙහි ඉහත දක් වූ කාරණා වලින් පෙනෙයි. මරියාගේ පුරුෂයා වූ ජෝසැප් දුටු භීතයෙහි යම් කොටසක් ඒ ශාස්ත්‍රවලට එකඟ නැත්නම් ඒ කොටස ජෝසප් විසින් අමුතුවෙන් උපද්‍රව්‍යගත් බවට මෙහි ඉහත දක්වූ කාරණ සාක්ෂි වෙයි. එම නිසා ජෝසප් දුටු භීතයෙහිම කාරණා ගෙන පරීක්ෂාකර බැලීමෙන් ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක් නොවන බව ඔප්පු වෙයි. තවද සමහර අයට භීතෙන් නානා ප්‍රකාර දේ පෙනෙන්නේය. එනම් සමහරෙක් රජ වෙන බවද, සමහරෙක් මරණයට පමුණුවනවාද, සමහරෙක් අභයින් යනවාද, සමහරෙකුට නානා ප්‍රකාර වද දෙනවාද, සමහරෙකුට අනන්ත වස්තු ලැබෙනවාද, භීතෙන් දකිති. ඒ සියල්ල එසේ නොව අන්‍යාකාරයකට පෙරළී විපාක දෙති. නැතහොත් කිසිත් විපාකයක් නැතුව දෙස් කෝප වීමෙන්ද දක්නා වූ ස්වල්ප සංඛ්‍යාවට යන්නේය. මේ අන්දමින් අතීස්ථිර ස්වභාවයක් ඇති ජෝසැප් දුටු භීතයෙහි පිළි නොගත යුතු කොට්ඨාශය පිළිගෙන ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක කියා යමෙක් ඒ විශ්වාස කරනවා නම් ඔහු තණකොළ නොම කමින් බිම වැදහෙව නිදන්නා වූ බත් කන ගොතෙක් වෙයි. ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක් බවට ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ට ඔප්පු කරන්ට තිබෙන එකම සාක්ෂිය නම් ජෝසැප් දුටු භීතය මිස වෙන දෙයක් ඇත්තේ නැත. ඒ භීතයත් මේ අන්දමේ පලදු වලින් යුක්ත හෙයින් භාන්පසින්ම ක්‍රිස්තුස් දේව පුත්‍රයෙක් නොවන බව පැහැදිලි ලෙස ඔප්පු වෙයි.

2 තවද ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් තුන්වෙනි දින නැගීට ස්වර්ගයට ගියාය කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරති. එම විශ්වාසය එලෙස නොවන බව බයිබලයෙන් ඔප්පු වෙයි. ඒ කෙසේද? ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගීට ස්වර්ගයට ගියාය කියා පළමුවෙන් කියා තිබෙන්නේ මද්ගලායේ මරියාය කියා ගැණියෙක්ය. මේ ගැණියෝ වචනය විශ්වාස කොට ක්‍රිස්තුස්ගේ ගෝලයෝ ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගීට ස්වර්ගයට ගියාය කියා ලොව ප්‍රකට කළ බව පෙනෙයි.

ස්ත්‍රී ජාතිය නම් බොහෝ බොරු උපද්‍රවන ලාමක ජාතියක් ය. මෙබඳු ලාමක ස්ත්‍රීයකුගේ වචනයක් සැබැවට ගෙන වෙන කිසිම විභාගයක් නැතුව ක්‍රීස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිට්ටාය කියා විශ්වාස කිරීම අතිශයින් යුතු නැත. එපමණක් නොව මද්ගලායේ මරියා යකුන් හත්දෙනෙක් වැහිවිට පිස්සු ගැණියෙක් ය. ඒ බව මාර්ක් 16 වැනි පරිච්ඡේදයේ 9 වෙනි පදයෙන් පෙනෙයි. මෙබඳු පිස්සු ගැනියෙක් විසින් කියනලද වචනය විශ්වාස කොට ක්‍රීස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිට්ටාය, ඔහු දෙව පුත්‍රයෙක. ඔහු ඇදහීමෙන් පරලොව ගැලවීම ලැබෙයි. කියා යමෙක් විශ්වාස කරනවා නම්, ඔහු තමාගේ ආත්මයට කරුණා නැත්තෙක් බව පෙනෙයි. මක්නිසාද මද්ගලායේ මරියා පිස්සියෙක් නිසා ඒ පිස්සි කී වචනය පිස්සුවෙන් දෙඩ වූ දෙඩ-වීමක් නොවේය කියා හිතන්න බැරිය. එසේ කල ක්‍රීස්තුස් එබඳු ආනුභාවයක් නැත්තා වූ වැරද්දට මැරුම් කෑවා වූ ලාමක පුද්ගලයෙක් වෙයි. එබඳු ලාමක පුද්ගලයෙක් අදහා පරලොව ගැලවෙන්නට පුළුවන් නම් මේ කාලයේදී වැරදිවලට මරාදමන පුද්ගලයන් ලෝකයා ගැලවීම පිණිස මැරුම් කෑවේය. දුක් වින්දේය කියා විශ්වාස නොකරන්නේ මන්ද? මද්ගලායේ මරියාට වැහුණු යකුන් හත්දෙන ක්‍රීස්තුස් විසින් දුරු කළාය, ක්‍රීස්තුස් මරණ කාලේදී ඒ ගැනිට පිස්සුවක් නැත කියා ක්‍රීස්තියානි කාරයෝ කියති. එයින් මද්ගලායේ මරියා ඒ කාලයේ පිස්සියෙක් නොවන බව ඔප්පු වෙන්නේ නැත. හේ කෙසේද? ඇට වැහුන යකා ක්‍රීස්තුස් විසින් එලවා සුවකිරීමේදී දෙවනු යකෙක් නොවැහෙන ලෙස සුව නොකළ බැවින් යකුන් හත්දෙනෙක් පිළිවෙළින් වැහුණු බව පෙනෙයි. ක්‍රීස්තුස් ජීවත්ව සිටින කාලේදී යකුන් හත්දෙනෙක් වැහී ඒ හත්දෙනම ක්‍රීස්තුස් විසින් දුරු කෙළේ වී නමුත් ක්‍රීස්තුස් මැරුණායින් පසු අට වෙනි යකාට වැහෙන්නට බැරිකමක් නැත. මද්ගලායේ මරියා ක්‍රීස්තුස් මරා තැන්පත් කළ සොහොන් ගෙය බලන්නට යන කල එහි සිටියාය කියන දේවදූතයා ඇට අටවෙනි වර වැහුන යකාය කියා හිතන්න යුතුකම තිබෙයි. එම නිසා ඇ ඒ යකා දැකීමෙන් සිහි විකලත්වය ඇවිත් පිස්සුවෙන් දෙඩවූවා වූ ප්‍රලාප කරාව භාරගෙන ක්‍රීස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිට්ටාය කියා විශ්වාස කිරීම නුවණට හුරු වැඩක් නොවෙයි. තවද මද්ගලායේ මරියා සහ අනිත් මරියන් සොහොන් ගෙය බලන්නට ගිය කල එහි එක දේවදූතයෙක් හිටිය බව මතෙව් 18 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි කියා තිබේ. මේ ගැන මීට විරුඩ්ව වෙන තැනක තිබෙයි. හේ කෙසේද? මද්ගලායේ මරියා සහ තවත් අය සොහොන් ගෙය බලන්නට ගිය කල එහි දේවදූතයෝ දෙන්නෙක් හිටියාය - කියා එක් 26 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි කියා

නිබ්බේ. එක් කෙනෙකුට කී කාරණයක් තව කෙනෙකුට නොවරදද එලෙසම කියන්නට පිස්සියෙකුට පුළුවන්කමක් නැත. ක්‍රිස්තුස්ගේ ගෝලයෝ වන මනෙව්, එක් යන දෙදෙනාට එම කාරණය දෙයාකාරයකට කී නිසා මද්ගලායේ මරියාට ඒ කාලේ පිස්සු තිබුණු බව හොඳ ලෙස ඔප්පු වෙයි. ඉතින් මෙබඳු පිස්සියේ පිස්සු කථාව ඒත්තු ගෙන පොත් ලිව් මනෙව්, ලුක් යන දෙදෙනාත් මද්ගලාවේ මරියාට වඩා කුඩා පිස්සෝ නොවේය. මේ පිස්සුන්ගේ ප්‍රලාප කථාවල් ඒත්තු ගෙන ක්‍රිස්තියානි ආගම් වැලඳ ගන්නා ඇත්තන්ගේ පිස්සුවත් ඉතා කුඩා පටු පිස්සුවක් නොවේය. තවද ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිට සිටියට නොගිය බවත් ක්‍රිස්තුගේ මිනිය ක්‍රිස්තුගේ ගෝලයන් විසින් භාරකම් කර වෙන තැනක දමා මළවුන් ගෙන් නැගිට්වාය කියා බොරු ප්‍රසිදියක් කොට ලෝකයා මුළු කෙරෙහි බවත් ඒ රැවිට්ල අස්ථිරව අද දක්වා පවත්නා බවත් බයිබලයෙන් ඔප්පු වෙයි. හේ කෙසේද? යුදෙව්වන්ගේ මඩගලා දවසෙහි ක්‍රිස්තු කුරුසයෙහි ඇත ගසා මරා බව මනෙව් 27 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි 15 වෙනි පදේ පටන් තිබෙන වගන්ති කියවා බලන කාටත් තේරුම් ගත්ති පුළුවන. එසේ මඩගලා දවසෙහි ක්‍රිස්තු මරා සොහොන් ගෙයි තැන්පත් කර තැබුදට පසුවෙනි දවසෙහි යුදෙව්වන්ගේ පූජකයෝ ඇවිත් පිලාත්හට මෙසේ කියා තිබෙයි. කෙසේද ක්‍රිස්තු කියන වංචා පුරුෂයා තුන්වෙනි දින මළවුන්ගෙන් නැගිටිනවා ඇත කියා බොරුවක් කියා ලෝකයා වංචා කළාය. දැනට ඔහුගේ ගෝලයෝ මිණිය භාරකම් කර ගත්තොත් ඒ වංචාව සම්පූර්ණ වෙයි, එසේ කල පළමු කළ වංචාවට වඩා මේ වංචාව බරපතල වෙයි. එනිසා ඒ මිණිවල මුද්දර කරවා මුර තබන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටිනවාය-යන මේ කියමන ගැන වල මුද්දර කරවා මුර තැබූ බව පෙනෙයි. ඉතින් අපට පරීක්ෂා කරන්න ඕනෑ කරන්නේ වල මුද්දර කොට මුර නොතබා කොපමණ දවස් පසු ගියාද කියාය. මඩගලා දවසට පසුවෙනි දවසේ වල මුද්දර කරවා මුර තබන්නට ඉල්ලූ බව මනෙව් 27 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 62 වෙනි පදයෙන් පෙනෙයි. එම ඉල්ලීමෙන් පසු වල මුද්දර කර තැබූ නිසාත් මිනිය භාරකම් කර ගන්නා කෙනෙකුට දවසකුත් වරුවක් ඉඩ ප්‍රස්ථා ලැබී තිබෙයි. මිනිය භාරකම් කරන යන විස්වාසයක් එකාලයේදී තිබුණු බව වල මුද්දර කරන්නට ඉල්ලූ බැවින් ඔප්පු වේ.

එම නිසා ක්‍රිස්තුස්ගේ මිනිය භාරකම් කර වෙන තැනක සහවා තබා ක්‍රිස්තු මළවුන් ගෙන් නැගිට්වාය කියා ගෝලයන් විසින් බොරු ප්‍රසිදියක් කළ බවට මේක වැදගත් සාක්ෂියක් වෙයි. මඩගලා දවසට පසුවද වල මුද්දර කරන්නට ඉල්ලූ බැවින් දවසක් පසු වූ බවද නඩු කාරයෙක් උදයම උසාවියකට එන්නා වූ

සිරිතක් ඇත්තේ නැත. පිලාත් නම් නඩුකාරයා එද දවල් වුවායින් පසු විනිශ්චයාසනා රුඬ වෙන්ට ඇතුළුවට සැක නැත. එම නිසා යුදෙව්වන්ගේ පූජකයන් පිලාත් කරා පැමිණීමටත් වල මුද්දර කොට මුර තබන්ට ඉල්ලීමටත් එ ගැන කින්දුව දීමටත් මුරකාරයෝ සූදනම්කර එහි යැවීමටත් වල මුද්දර කිරීමටත් මුරහිටවීමටත් ක්‍රිස්තු මරා භූමිදන කළ දෙවෙනි දවසේ වරුවකට වඩා පසුව යන්ඩ ඕනෑ බව මේ කාරණා වලින් පෙනෙයි. ඉතින් මෙපමණ කාරණා වලින් ක්‍රිස්තුස්ගේ මිනිසා භාරකම් කිරීමට ඉඩ ප්‍රසාදව තිබුණු බව පෙනෙන හෙයින් ඇදුමක් සහිතව හිට ගෙන ක්‍රිස්තු මළවුන්ගෙන් නැගිටියා කියා යමෙක් කියා නම් එය ආශ්වයාමත් කාරණයක් ය. තවත් 'යෙහෝවා වහන්සේ පොළොවේ මනුෂ්‍යයා මැවූ බැවින් තැවුණු සේක. උන්වහන්සේගේ හෘදයෙහි ගොත වූසේක' කියා උත්පත්ති 6 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි 5 වෙනි පදේ පෙනෙයි. අනාගත ඥාණයක් ඇති කෙනෙක් මේ අන්දමේ පශ්චාත්තාප වෙනදේ නොකරන්නේය. මෙයින් යෙහෝව්‍යට සියල්ල දන්නා දිව්‍ය ඥානයක් නැති බව ඔප්පු වෙයි. යක්ෂයා විසින් ක්‍රිස්තු කන්දක් උඩට ගෙනිව්ව බව බයිබලයෙහි පෙනෙයි. ක්‍රිස්තු දේව පුත්‍රයෙක් නම් ඔහු යකෙකුට කන්දක් උඩට අරන් යන්ඩ පුළුවන් වුනු එක මහත් පුද්ගලයෙක්ය. මෙයින් යක්ෂයා ක්‍රිස්තුව වඩා බල පුළුවන් කාරයෙක් බව පෙනෙයි. එම නිසා ගැලවුම් කාරයා කොට අදහනවා නම් යක්ෂයා ඇදහීම ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ට වටී. මේ කී කාරණා මා විසින් මීට ප්‍රථම මේ සභාවේ ප්‍රකාශ කළා ඇත. එගැන නිසි උත්තර මේ වනතුරු කවරෙක්වත් දුන්නේ නැත. මෙපමණකින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ වූ ආගමක් නොවන බවත් පරලොව ගැලවීම පිණිස අදහන්ට ඕනෑ නොහොත් විසවාස කරන්ට යුතු නැති බවත් දන් මෙහි රැස්ව සිටින නැණවත් සමූහයා තේරුම් ගන්නවා සත්තකය. එම නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම පෙන්වීම පිණිස කරණ කථාව මෙයින් නවත්වමි. එසේ නැවැත්තුවේ වී නමුත් මට කථාකරන්ට ලැබී තිබෙන අන්තිම පැය තවම කෙළවර නුවුහෙයින් එමපැය අන්තිම වනතුරු කථාකිරීම මටම අයිතිය. එබැවින් දනට ඉතිරිව තිබෙන සාල්ප කාලයකුළු කුන්ලොවට අග්‍ර වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උත්තමකම ඔප්පු කිරීමට සැහෙන්නා වූ වැදගත් කාරණා අතරෙන් මඳක් කාරණා ගෙනහැර දක්වමි. මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන් විසින් ඒ මනාකොට ඇසිය යුතු රත්‍රන් බඩු මිලේට ගන්නා වූ යමෙක් ඇත්නම් ඔහු රත්‍රන්වල හොඳ නොහොඳ දෑ ගැනීමට සමර්ථයෙක් නොවේ නම් රත්‍රන් වැඩ කාරයෙකුට ඒ බඩු පළමු කොට පෙන්නා ඒවායේ වටිනා කම දැනගත

ඒ පමණ මිලදී ගන්නේය. එසේ කරන්නේ රත්න බඩුවල විටිනාකම හොඳාකාර නොදන්න නිසා එයින් අලාභයක් පැමිණේදෝ යන හයිත්ය. සාමාන්‍ය මුදලක් ගැන මේ පමණ ප්‍රවේශමයින් ක්‍රියාකරනවා නම් විටිනා කමේ ප්‍රමාණය නියම කරන්න බැරි ආත්මයට හෙවත් ප්‍රාණයට වැඩ සිඩකර ගැනීම පිණිස කරන්නා වූ යම් ක්‍රියාවක් ඇත්නම් ඒ ක්‍රියාව ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කරනට යුතුය. ආත්ම ගැලවීමට කරන ක්‍රියාව නම් සැබෑ වූ ආගමක් සොයා ගෙන ඇදහීමය. සැබෑ වූ ආගමක් අදහා මිස වෙන මොනායම් දෙයක් කරලාවත් පරලොව වැඩ සිඩකර ගැනීම පුළුවන් නැත, එම නිසා සැබෑ වූ ආගමක් සොයා ගැනීම අපි සියල්ලන්ගේම යුතුකමක්ව තිබෙනවාය. පරීක්ෂා කරවා රත්න බඩු මිලේට ගන්නවා වගේම ආගම්වල සත්‍යාසත්‍ය කම පරීක්ෂා කිරීමට පළමුකොට පණ්ඩිතයන්ට භාරදීම යුතුය. පුරාණ සිටිය සෘෂිත් වහන්සේලා නම් මහ පොළොව හා සමාන විශාල වූ ප්‍රඥාවකින් යුක්ත වූ සියලු ලෝකයා විසින් ගරු කටයුතු වූ සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණියා වූ උත්තමයන් වහන්සේලාය. ඒ උත්තමයන් වහන්සේලාගේ යටි පතුලෙහි තැවරුණු ධූලි ඇටයකට සමකරනට පණ්ඩිතයෙක් දනට ලෝකයේ ඇත්තේ නැත. එම නිසා දැන් සිටින පණ්ඩිතයන් ලවා ආගම්වල සත්‍යාසත්‍යකම පරීක්ෂා කරවීමට වඩා පුරාණ සෘෂිත් වහන්සේලා ජීවත්ව තැනි නමුත් උන්වහන්සේලා කරපු පොත්වලින් පරීක්ෂා කිරීමට යුතුය, පුරාණ සෘෂිත් වහන්සේලා විසින් ලෝකයාට වැඩ පිණිස උපදවා තිබෙන්නා වූ වෛද්‍ය තක්ෂස්ත්‍රාදී ශාස්ත්‍ර පොත්වල යම් ආගමක් සැබෑ බවට එම සෘෂිත් වහන්සේලා විසිනුත් ඒත්තු අරගෙන තිබෙනවා පෙනේ නම් ඒ ආගම සැබෑවූ ආගමක් වෙන්නට ඕනෑය. සෘෂිවරයෝ නම් මහා සමුද්‍රයට බිඳු ගම්හීර වූ ප්‍රඥාවකින් යුක්ත ඇත්තෝය. එම උත්තමයෝ බොරු ආගමක් සැබෑය කියා පිළිගන්නේ නැත. පුරාණ සෘෂිවරයන් විසින් බුඩාගම සැබෑ වූ ආගම බවට පිළි අරගෙන තිබෙයි. ඒ බව එම සෘෂිත් වහන්සේලාගේ කියමන් වලින්ම ඔප්පු කරමි. එය මනාකොට අසන්නවා ව්‍යාස සෘෂියා විසින් රචනා කරනලද ව්‍යාසකාරයෙහි

“යදානවේසු සාමරී අවේසු පිව විද්‍යාති
හස්තසං නහවෙන් කශ්චිරි සර්වියං සොගතං පදං”

මෙහි අභිප්‍රාච නම් අනර් කිරීමට ඇති උත්සාහය හොඳ කිරීමටත් ඇත්නම් සියල්ලන්ට හිත වූ සියලු ලොවට නායක වූ සර්වඥ පදවිය කාගේ අතට නොලැබෙන්නේද? ලැබෙන්නේමය (යනු අභිප්‍රායයි) සියල්ලන්ට හිත වූ සර්වඥ පදවියක් ඇති නිසාම “සර්වියන් සොගතං පදං කියා මේ ශ්ලෝකයෙහි

අන්තිම පදයෙන් බුදුන්ගේ උත්තමකම ප්‍රකාශ කළ බව පෙනෙයි. ව්‍යාස සෘෂිත් වහන්සේ නම් සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණි අනන්ත පණ්ඩිතයන්ගෙන් ප්‍රශංසා ලබාගෙන තිබියා වූ ශාස්ත්‍ර කාරක උත්තමයෙක් බව එම ව්‍යාස සෘෂිත් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කොට තිබෙන මේ ආදි කියමන් වලින් පෙනෙයි. එම නිසා පුරාණ සෘෂිවරයන් ගියමග යාම සියල්ලන්ටම යුතුය. සථිඥයන් වහන්සේගේ එබඳු ගුණයක් නැත්නම් ව්‍යාස ආදි සෘෂිවරයෝ උන්වහන්සේ ලෝකෝත්තමයෙක් කොට පිළිගන්නේ නැත, එම නිසා අප වැනි අය උන්වහන්සේගේ සරණ යන එක පුද්ගලයක් නොවේය, තවද නාගාර්ජුන කියා පුරාණ පණ්ඩිතයෙක් සිටියාය. ඔහු විසින් කරනලද “රාජ තරංගනිය” කියන පොතේ පවා උන්වහන්සේගේ උත්තමකම ප්‍රකාශ කොට පොත කළ නාගාර්ජුන කියන සෘෂිවරයා ලෝකයෙහි සිටිය ප්‍රධාන රස ඉර්ෂිත් ගෙන් පස් වෙනි ඉර්ෂියාය. ඒ බව රසකල්පදාමය කියන මාහැඟි පොතෙහි තිබෙයි. එම පොතෙක් පෙනෙයි. හේ කෙසේද?

“ව්‍යාල වායුස්වන්ද්‍රසේනා සුඛිණීර වාහනං

නාගාර්ජුනො රත්නගොසො සාරානන්දෙ යසොදනා:”

යන මෙහි නාගාර්ජුන කීවේ එම සෘෂිත් වහන්සේටය. එම සෘෂිත් වහන්සේ අභසින් යන ඉරිඬි ඇත්තා වූ රස සටික දෙකක් උපදවාපු කෙනෙක්ය. ඒ බව රස ශාස්ත්‍රයෙහි පෙනෙයි. එබඳු උත්තම සෘෂිවරයා විසින් කරන ලද රාජ තරංගනියෙහි ඝඩහික්වං නසංසයි කියා බුදුන්ගේ සට අභ්‍යාඥනයට උන්වහන්සේ සැක කරන්නේ නැත කියා තිබෙයි, මෙබඳු උත්තමයෝ බුදුන්ගේ සථිඥතාඥනයට සැක කරන්නේ නැත කියා මාහැඟි ශාස්ත්‍ර පොත්වල තිබෙන්නේ වී නමුත් උන්වහන්සේලාගේ යටි පතුලේ තැවැරුණු ධූලි ඇටයකට සමකරන්ට නුපුළුවන් වූ ලාමක පුද්ගලයින් සථිඥයන් වහන්සේ ගැන යම් සැකයක් කරනවා නම් එය භාසොත්පාදනයට කරුණක්ය, වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය වනාහි ලෝකයාට කරුණාවෙන් පුරාණ සෘෂිවරයන් විසින් උපදවාපු ශාස්ත්‍රයක්ය, එම ශාස්ත්‍රයෙහි පවා බුඩාගමේ උතුම් කම ගැන සඳහන් වෙයි. හේ කෙසේ ද? කීර්ති ශ්‍රී මහරජ මේ රටේ රජ කරන කාලේදී දඹදිවින් මේ රටට ගෙනාවා වූ මාහැඟි වෙද පොතක් දුනට රටේ ප්‍රකාශව තිබෙයි. එම පොත වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයට අයිති ඉර්ෂි භාෂිතේ බොහෝ පොත් බලා සාරවත් ඖෂධ යෝගයන් එකතු කොට සාද තිබෙන මාහැඟි පොතක්ය, එම පොත බුඩාගමකාරයෙක් විසින් සාද නැති බව එම පොතේ මුල ශ්ලෝකයෙන් පෙනෙයි, හෙතෙමේ කල්පයයි ව්‍යවහාරවූ එම පොතේ මුල “ගජවදන

මවින්තාං කික්ඡණදගිෂ්ටං ත්‍රි නෙත්‍රං” යන්නෙන් ගණ දෙවියන්ට පළමු කොට නමස්කාර කොට පොත කොට තිබේ, එසේද වුවත් පුරාණ ඉර්ෂි වාක්‍යාවල තිබුණු බෙහෙත් ශ්ලෝක එලෙසම එම පොතට එකතු කොට තිබෙන හෙයින් බුඩ්ධාගමේ අගය ඒවායින් පවා පෙනෙයි,

“පිප්ප්ලිවාෂවිහිත කොෂධං ධන්වියාස සහිතංග්‍රතං පයා:
පිත්තකාශ විෂමජ්වරං ජයෙන්-ජාති දුක්ඛවිව සොගතාගමං”

තිප්පිලි, වං ඇපල, බුළු, ඉඟුරු, කසබ්ලියා යන මෙයින් කරන ලද කෂායෙන් පිත්ත කාශයද, විෂම උණද නැති කරන්නේය. කෙසේ නැති කරන්නේද? යත්, සංසාර දුක බුඩ්ධාගමෙන් නැති කරන්නාක් මෙන්ය යනු අභිප්‍රායයි. සංසාර දුක බුඩ්ධාගම අදහා නැති කරන්නාක් මෙන් මේ කෂායෙන් පිතින් උපදින ලද කාශයද විෂම උණද නැති කරන්නේය. යනුයි. මේ අන්දමේ ශාස්ත්‍රකාරක උත්තමයන් පවා බුඩ්ධාගම උතුම් ආගමක් කොට පිළි අරගෙන තිබෙයි. තවද ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රය මාහැඟි උත්තම ශාස්ත්‍රයක්ය. ඒ ශාස්ත්‍රය හරියාකාර උගත් අයට නෂ්ට කේන්ද්‍ර, ගර්භ කේන්ද්‍ර සාදන්ට පුළුවන. ආයුර්ද ගණිතයෙන් ආයුෂ ප්‍රමාණය හරියාකාර කියන්ට පුළුවන. මේ හැර යමෙකුගේ කේන්ද්‍රය බලා ඔහුට වන්නා වූ සියළු හොඳ නො හොඳ කියන්ට පුළුවන්වා පමණක් නොව කේන්ද්‍ර බැලීමෙන් පුළු ජාතියද ඒ ජාතියේ දී කළාවූ සුවර්ත දුශ්වර්ත දෙකද මත්තට උපදින්නා වූ ජාතියද කියන්ට පුළුවන. ඒ බව ඔප්පු කිරීම පිණිස මෙක් කරුණා කියමි.

“පුත්‍රාදිත්‍ය ස්වලග්ණ ජන්මායතේ ආදිත්‍ය හවතේ පති
මාතෘසාත පරාථී වොරක්‍රතමුත් පාදෙව සුචේ තිරෙ”

යන මේ ශ්ලෝක පදයෙහි කී අන්දමට යමෙක් උපන් කේන්ද්‍රයෙහි ග්‍රහයෝ සිටියොත් ඔහු පුළු ජාතියෙහිදී මවු මරා අනුන් සතු වස්තුව සොරකම්කොට නරකයෙහි ඉපද සිට එයින් චුතව මේ මිනිස් ලොව උපන්නේය කියාද, ජාතසා රොරෙ පුතා: කියා එම ශ්ලෝකයෙහි අන්තිම පාදයෙන් ජේන හෙයින් මේ ආත්මයේදී එලෙසට පව්කොට රොරව නම් සතරවෙනි නරකයෙහි උපදින්නේය කියාද ජේන හෙයින් පුළු ජාතියත් ඇති බව මෙබඳු උත්තම ශාස්ත්‍ර වලින් පවා පෙනෙයි. සථිඥ යන් වහන්සේගේ දේශනාවේ තිබෙන සත්‍යකම මේ ආදී අනන්ත කාරණා වලින් ඔප්පු වෙයි. එම නිසා බුඩ්ධාගම ඒ-කාන්ත සත්‍ය වූ ආගම වන්නේය. වාස සාෂි ආදී උත්තම ඉර්ෂිවරයන් විශ්වාස කළා වූ ආගමක් වන්නේය. ත්‍රිස්තියානි ආගම පණ්ඩිත වූ ඉංග්‍රීසි කාරයෝ පවා බොරුය කියා නොයෙක්

පොත් සාද තිබෙන්නේය. බිසොස් කොලාංසො කියන පණ්ඩිත මහතා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ නායක ගුරුවරයෙක්ව සිටින්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බැයිබලය බොරුය කියා පොත් සාද තිබෙයි. එපමණක්ද නොව අපි දනට යවත්ව සිටින මෙහෙසිකාවගේ ස්වාමී පුරුෂයා වන ඇල්බට් කුමාරයා පවා ක්‍රිස්තියානි ආගමට වරදව පොතක් ලියා තබා පරලෝකප්‍රාප්ත වූ බව වසි 1862 දී ප්‍රසිද්ධ කරපු 'ඇග්ගමනර්' නම් ආරංචි පත්‍රයෙන් දනගන්ට ලැබුනා ඇත. එරෝපාකාර පණ්ඩිතයන් පවා මේ අන්දමින් විශ්වාස නොකොට අත්හැර දමා තිබෙන ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ වූ ආගමක්ය කියා යමක් විශ්වාස කරනවා නම්, එයින් ඔහුගේ අවාසනාවන්ත කම ඔප්පු වෙයි. ඉතින් මට ලැබී තිබුණු කාලය අත්තිම වෙන්ට ගිය නිසා මගේ කථාව අත්තිටවිමි. මුල පටන් මා විසින් කළා වූ කථාවලින් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍ය කමත් බුද්ධාගමේ සත්‍යකමත් මෙහි සිටින බොහෝ දෙනෙකුට වැටහෙන්නට ඇත. එම නිසා අපි සියල්ලන්ටම ප්‍රීතිවෙන්ඩ යුතුය කියා මේ මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේගේ කථාව සමාර කෙළේය. එම ක්ෂණේදී එහි සිටියා වූ බුද්ධාගමිකාර සමූහයා මහත් ප්‍රීතියෙන් තුන් යලක් සාධුකාර පැවැත්වුවෝය.

මේ කථාව තීන්දු වුනායින් පසු බුද්ධාගමිකාර සමූහයා මහත් සන්තෝෂයකින් මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් සහ බටුවන්තුඩාවේ පණ්ඩිත මහත්මයාද පෙරවූ කරගෙන ගිය බවත් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ මහත් දුර්මුඛ භාවයකින් කඩින් කඩ විසිර ගිය බවත් දුටිමු.

මේ දවසේ ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කීපදෙනෙක් බුද්ධාගම සැබෑ වූ ආගම බව තේරුම් ගෙන බුද්ධාගමට හැරුණු බවත් අපි දැනිමු. ගම්පල දයක මහතුන්ගේ ඕනෑකම පිට මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් කහට පිටියේ බෝ මලුවේ එක රැයක් එළිවෙනතුරු දේශනාවක්ද, කීරපනේ කඩේ දේශනාවක්ද, නාවලපිටියේ රඹුක් පිටි පලාතේ දයක-යින්ගේ ඕනෑකම පිට ඒ පලාතේ අළුතෙන් සෑදූ අම්බලම් දෙහෙක දේශනා දෙකක්ද දෙලොස් බාගේ දයකයින්ගේ ඕනෑකම පිට එම පලාතේ දේශනාවක්ද කරන්නට යෙදුනාය. නැවත ගම්පල දයක මහතුන් විසින් දහස් ගණනක් මනුෂ්‍යයන්ගෙන් යුත් මහත් පෙරහැරක් සුදුනම් කරගෙන මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් එම සූනි මස 20 වෙනි දින වැඩමවා ගෙන විත් පැනිදෙතිසෙන් දුම කොව්වියට නංවා කොළඹට පිටත්

කර එව්වා පමණකුත් නොව උන්වහන්සේ විසින් කරන්නා වූ බුද්ධ ශාසනාභිවාද්ධියට හේතු පොත්පත් අවිවු ගැසීමේ වියදම වෙනුවට පවුන් 57 ක් ද, උන්වහන්සේට භාරදුන් බවත් දනිමු. එම දයකයන් විසින් මෙපමණ අතර්ඝ අන්දමට මේ ක්‍රියා මෙලෙස කෙළේ මේ වාද කථාවෙන් බුද්ධාගමි කාරයන්ට ලබාදන්නා වූ නම්වුවත් ඒ දයක මහතුන්ට දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් සහ කෙළවර නිව්‍යාණ සම්පත් ලබන පිණිසත්වාට කොහෙත්ම සෑක නැත.

පානදුරේ වාදය

සංඥාපනය

බෞද්ධ ක්‍රියාකාරී යන ආගම් දෙක පිළිබඳව වාග්මයවර මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමීන් වහන්සේ සහ දවත් ද සිල්වා පාදිලි උත්තාන්සේ අතර 1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි 28 වෙනි දෙනි පාණ්දුරේදී කරන්ට යෙදුන විවිත්‍රාලංකාර විශාල විවාදයේ සම්පූර්ණ අදහස මෙහි අන්තර්ගත වේ. “සිලෝන් ටෙටම්ස්” නම් ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයේ කතෘගුණ ජෝන් කැපර් මහත්මයා විසින් මෙම විවාදයේ සම්පූර්ණ භාවය විවාදය කළ වෙලාවන්හිදීම උගත් ඇඩ්වඩ් ප්‍රේරා මහත්මයා ලවා ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කරවා ගෙන පිටපත් දහස් ගණනක් මුද්‍රණය කරවා ප්‍රසිද්ධ කරණ ලදී. “මේ විවාදය ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පිටපත් කරණු ලැබූ ක්‍රියාකාරී ලබ්ධික ඇඩ්වඩ් ප්‍රේරා මහත්මයා සහ එය ප්‍රසිද්ධ කරවන්ට යෙදුන ජෝන් කැපර් මහත්මයාත් අගතිගාමී නොව සාධාරණ ලෙස සිය යුතුකම් ඉෂ්ටකළෝය”යි පළමුවෙනි වර මුද්‍රණයකර තිබෙන සිංහල පිටපත් වල සඳහන් කරණ ලද “මුළු හඳයෙන්” යුත් ස්තුතියම කිරීමට අපිදු මසුරු නොවෙමු.

කැපර් මහත්මයා විසින් ප්‍රසිද්ධ කරණලද එම පොතක් අමරිකා දෙශිකයෙක්වූ පණ්ඩිතාවායථි ඩිබ්ලේ මහත්මයාට ගාල්ලේදී දකින්ට ලැබී එය සිය රටට ගෙන ගොස් මෙම විවාදයෙන් ක්‍රියාකාරී ලබ්ධියේ තත්වාකාර මිථ්‍යා ස්වභාව බෞද්ධ පක්ෂය විසින් මොනවට එළිදරව් කරණ ලද බව හා සම්බුද්ධ සමයේ එකාන්ත සාප්පු සත්‍යතාව පෙන්වා ධාර්මික පරිද්දෙන් ජයග්‍රීහ්‍රණය කරණ ලද බවත් ප්‍රකාශ කරමින් අගති රහිත විනිශ්චයක් කොට අමරිකා දෙශිකයන් අතර එම පිටපත් දහස් ගණනක් මුද්‍රණයකර විසුරුවා හැර තිබේ. එම විනිශ්චය සහිත පොත් කර්නල් එච්. ඇස්. ඕල්කොට්, මැඩැම් බ්ලවැස්කි ආදී උත්තම උත්තමීයන්ට දකින්ට ලැබී එතුමෝද මෙම විවාදය කළ ප්‍රචාර ජය ගුමිය දර්ශනය කිරීම විශේෂ කරුණක් කොට සිත්හි තබාගෙන 1880 වේ අවුරුද්දේදී එහි පැමිණ එම ජය ගුමිය සම්බන්ධව ගුහාසිංහන වාක්‍යයන් සහිත උද්ඝෝෂණය කරන්ට යෙදුනා ඇත. ඕල්කොට් ආදී උතුමන්ගේ ලංකාතරණය හේතුකොට ගෙන සෞභාලික බෞද්ධ ලබ්ධිකවූ මහාජනයාට සවසමයාහිවාර්ධිවර්ධනය උදෙසා

කලාතුරුප කටයුතු කිරීම පිණිස කොළඹ ගාල්ල ආදී පළාත්වල පරමවිඥානාර්ථ බෞද්ධ සමාගම් පිහිටුවීමටද ඒ ඒ ගම් නියමිතව වල බෞද්ධ පාඨශාලා පිහිටුවීමටද, පෙර නොකුඩුනු දෛශ්‍යයක් ඇතිවිය.

මෙයින් අවුරුදු 30 කින් පෙර කාලයෙහි බුද්ධසමය පිළිබඳවැ නොතිබුනා වූ ශ්‍රද්ධාධ්‍යායෙක් ලක්වැසි බෞද්ධ මහජනයා කෙරෙහි මෙකල ඇතිවීමට හා අමෙරිකාදී දෙසදෙශාන්තරයන්හි සම්බුද්ධ සමය පැතිරයාමටත් පාන්දරේ වාදය අසභාය හේතුවූ බව කවුරුත් පිළිගන්නා සත්‍යයකි. බුද්ධාගමේ අභිවාර්ධය පිණිස ඒසා මහත් වාදයක් කොට අනල්ප උපකාරයක් කළ වාගීශ්වර මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමීන්වහන්සේ සහ උන්වහන්සේට ඒ පිණිස විශෙෂ ආධාරොපකාර කළ ත්‍රිපිටක වාගීශ්වරා-වායථි සිස්කඩුවෙ ශ්‍රී සුමංගලාභිධාන නායක සථිර සාමීන් වහන්සේද, සාසනවංසාලංකාර කවිධර විනයාවරිය වැලිගම ශ්‍රී සුමංගලාභිධාන නායක සථිර සාමීන් වහන්සේද, පාණ්දරේ ගුණරත්න නිස්සාභිධාන මහා සථිර සාමීන් වහන්සේද, ප්‍රධාන දයක මූලික මහතුන් වන කොරනේලිස් පේරා කරුණාරත්න මහත්මයාද, පී. ජෙරමියෙස් දියෙස් මහත්මයාද, එම අගදාශ වාද භූමියද සිහිපත්වීමට සුදුසු යමක් කිරීම වර්තමාන කාලික බෞද්ධ මහජනයාගේ බලවත් යුතුකමකි. එබව මෙනෙහි කරණ ලද්දවූ මහතුන් කීප දෙනෙකුත් විසින් පසුගිය පෙබ්වාරි මස 15 වෙනි දින පාණ්දරේ උපාධ්‍යාය සමාගමේ පාඨශාලාවට බෞද්ධ මහාජනයාගෙන් යුත් මහා සභාවක් පවුණුවා ගෙන එම සභා සම්මතයෙන් යථෝක්ත වාද භූමියෙහි ගුණානන්දසාමීන් වහන්සේ උදෙසා ශිලාසථම්භයක් සහිත ශිලා ප්‍රතිමාවක් පිහිට වීමටද, අතිකුදු නායක මහා සථිර සාමීන් වහන්සේලා ගෙන් සහ මූලික දයක මහතුන් දෙදෙනාගෙන් ලත් ආධාරොපකාර සඳහන් කොට ශිලා ලේඛනයක් පිහිටුවීමටද නියමකර ගන්නා ලදී. තවද මේ සත්කෘත්‍යයන් සඳහා බෞද්ධ මහජනයාගෙන් ලැබෙන ආධාර මුදල් නොමදවී අතිරෙක මුදලක් ඇතිවිනම් මහ ජනයාට ප්‍රයෝජන වියයුතු පරිදි ප්‍රසිද්ධ ශාලාවක් තැනවීමටද යම්මත කර ගනිමු.

මෙම විවාද පොතෙන් පිටපත් දහස් ගණනක් 1874 රේ අවුරුද්දේ මුද්‍රණය කරවා ලක්වැසි මහාජනයා අතර විසුරුවා හරිණ ලද නමුත් වර්තමාන කාලයෙහි ඒ වුවමනා වූ බොහෝ දෙනෙකුන්ට සොයා ගැනීම දුෂ්කරව තිබේ. එම පාඩුව පිරි

මැසීමට හා කියන ලද සත්කෘත්‍යයන් සඳහා වියදම් කිරීමට මහත් මුදලක් ඕනෑ කරණ හෙයින් මෙම පොත් විකිනීමෙන් ලැබෙන ලාභ මුදලද එකී මුදල් සංඛ්‍යාවට එකතු කිරීමට අදහස් කොට දෙවෙනි වර මින් පිටපත් 2000 ක් අප සමිතිය විසින් මුද්‍රණය කරවන ලද්දේය.

මෙම පොත පළමු වර මුද්‍රණය කිරීමේදී යොදා තිබෙන සංඥාපනයෙහි වාද කථාව ඇසීම පිණිස බොහෝ ලබ්ධිකයෝ හත් අට දහස් පමණද (විවාදය අවසාන වූ දින දසදහස් පමණද) ක්‍රිස්තු ලබ්ධිකයෝ සිය ගණනක් පමණද පැමිණි බව කියා තිබේ. තවද බොහෝ පක්ෂයට සිප්කඩුවේ ශ්‍රී සුමධිගලාභිධාන නායක සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, රත්මලානේ ධම්මාලඞ්ඛිකාරාභිධාන නායක සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, බුලත්ගම සිරිසුමනනිස්ස සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, වැලිගම ශ්‍රී සුමධිගලාභිධාන නායක සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, වස්කඩුවේ පවරනිරුක්තිකාවරිය මහා විභාවී සුභුකි නායක සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, පොතුපිල ඉන්ද්‍රජෝති සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, කොග්ගල සිරි සංඝනිස්ස සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, නලා හේනේ අමරමොලී සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, මුල්ලේරියාවේ ගුණරතන සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේද, මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේද යනාදී සියක් නමක් පමණ සියම් අමරපුර දෙතිකායික සථවිර ස්වාමීන් වහන්සේලා පැමිණ හුන් බව ප්‍රකාශකර තිබේ. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ ප්‍රධානියෝ වශයෙන් දවින් ද සිල්වා, ඇස්. ලන්ඩන්, ආර්. වැබ්, ඇස්. කෝල්ස්, සී. ජයසිංහ, පී. රුදිරිගේ ආදී පාදිලිවරුද, සිරිමාන්න ආදී කතිසේරුවරු කීපදෙනෙක්ද, හුණුපල නිලමේද, ස්ටෙපල් දෙස්තර තැනද, ජයසිංහ පෙරකදෝරු තැනද, සුසෙවිද සොයිසා මුදලිතුමන් ආදී වැදගත් මහතුන්ද පැමිණ සිටියෝ යයි කියා තිබේ.

මේ දෙපක්ෂයෙන් බොහෝ පක්ෂයට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේද ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට දවින් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ සහ සිරිමාන්න කතිසේරු තැනැත්තා කළ බව කියා තිබෙනවත් හැර කිසි කලකෝලාභලයක් නැතිව යහපත් ලෙස විවාදය කරන්ට යෙදුන බවද කියා තිබේ. 1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි දින පූ. හා. 8 - 9 දක්වා දවින් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් ප්‍රතිත්‍ය සමුද්වර්තන ධර්මයට දෙශාරොපනය කිරීම වශයෙන් හා මනුෂ්‍යාගෙන් පරලොවට යන “ආත්මයක් නැතැයි උගන්වා තිබෙන බොහෝ මතය මර්‍යාය” යි ප්‍රකාශ කිරීම වශයෙන්ද කරණ ලද කථාවට පූ. හා. 9 - 10 දක්වා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් පිළිතුරු දී යලිත් ක්‍රිස්තියානිත්තේ දෙවියෝ (යෙහෝව:

වහන්සේ) රීඝුවන්ත වූ ද, දිව්‍යඤ්ඤා රහිතවූ ද, සියලු බලය නැත්තාවූ ද, හය සුළු වූ ද, පිළිකුල් කටයුතු ද්‍රව්‍යයන්හි ගිණු වූ ද කෙනෙක් බව හේතු සහිතව පෙන්වා කථාවක් කරණ ලදී. අගෝස්තු මස 26 වෙනි දිනම අ. භා. 3 - 4 දක්වා දවත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේගේ කථාවේ කරුණු කීපයකට ප්‍රත්‍යුත්තර වශයෙන් කථාවක් කිරීම සහ ප්‍රතිත්‍යාස සමුද්‍ර්පන්න ධර්මය සම්බන්ධව තම මූලාවූ අදහස්ම නැවතත් ගෙන හැර පා කථා කිරීමද, 4 - 5 දක්වා ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ තම පළමුවෙනි පැයේදී Jelous God යන වචනය සඳහා අසන ලද ප්‍රශ්නවල ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් උත්තර නුදුන් බවද, “තවතාමො පවිත්රොහොතු” යයි තිබෙන පාලි වාසගම් කැබැල්ල බයිබලයේ බුරුම පිටපතෙන් උපුටා සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේගේ “ග්‍රන්ථ සෙකරය”ට ඇතුළත් කිරීමේදී තමන් පාලි භාෂාව උගතෙක් නම් මෙහි විද්‍යමාන වූ දෙය හරි නොගස්සා නො යොදන බවද, සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් පාලි භාෂාව නිසිලෙස නොදැනුම හේතු කොට ගෙන ආකූල කරගන්නා ලද ප්‍රතිත්‍යාස සමුද්‍ර්පන්න ධර්මයෙහි සංක්ෂේප විස්තරයක් සහිත සත්වයන්ගේ වුනිප්‍රති-සත්ධිය වන පරිදිද ක්‍රිස්තු ලබ්ධියෙහි දෙස් දක්වා තවත් කරුණුද ප්‍රකාශ කරණ ලදී.

අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින පූ. භා. 8 - 9 දක්වා ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය වෙනුවෙන් සිරිමාන්න කකිසේරු තැන විසින් ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේගේ කථාවට නො ගැලපෙන කරුණු උත්තර වශයෙන් ගෙන හැර පා ඉක්බිති ගෞතම බොධිසත්වයන් වහන්සේගේ දනපාරමිතාදියටද, බුඩ්දි රත්නත්‍රයටද, දෙසාරොපනය කොට කථාවක් කරණ ලදී. එම කථාව 9 - 10 දක්වා ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ සච්ඡකාරයෙන්ම ප්‍රත්‍යුත්තර වන්නාවූ තර්කානුකූල ඉතා පැහැදිලි කථාවක් කර ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ එඩිතර භාවය මැඩපවත්වමින් ප්‍රශ්න කීපයකට මතු පැමිණෙන පැයේදී පිළිතුරු දෙන බව ප්‍රකාශ කර තිබේ. 28 වෙනි දින අ. භා. 3 - 4 දක්වා නැවතත් දවත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් තමන්ගේ මූල කථාවම ඉදිරියට පා අඩුල්

කරමින් කථා කරන ලදුවත් හැර “මහමෙර” නම් පථිතයක් නැත කියාද, විනයනිදන කථාදියට දෙස් පැවරීමක්ද කොට කථාවක් කරණ ලදී. 4-5 දක්වා ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ අවසාන කථාව පටන් ගෙන ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් අසන ලදින් ඉතිරිව තුබූ ප්‍රශ්නවලට උත්තර දී අතිරේක වශයෙන් කියයුතු කරුණුද විවිත්‍රාලභිකාර වාක්ෂ්‍ය වූ වාගීශ භාවයෙන් යුක්තව ප්‍රකාශ කොට සමාජික කළ බැව් දක්වා තිබේ.

P. A. Peiris

James Dias

මො. ගුණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ ආදී උතුමන් සිහිපත්-
වීම පිළිබඳ කෘත්‍ය සාධක සමිතියේ ලේකම්වරු වම්හ.

1903 ඔක්තෝම්බර් මස 30
වෙනි දින පානදුරේ දීය.

වාදය කිරීම පිළිබඳ ගන්නා ලද ගිවිසුම.

1. වාදය මුඛ වචනයෙන් කෙරිය යුතුය.
2. දෙපාර්ශ්වයෙන් දෙන්නෙක් විසින් ඒ කථාවල භාවය ලියා ගත යුතුය. ඒ ලියන ලද කථා කථාකාරයන්ගේ අත්සන් තිබීමෙන් සහතික කළ යුතුය.
3. ඒ ඒ පාර්ශ්වය විසින් ගෙනහැර දක්වන්නාවූ කාරණා අසවල් පොත්පත් වලින් යයි නම් සඳහන් කර කිය යුතුය.
4. එක පාර්ශ්වයකට තමන්ගේ කථාව පිණිස එක්වරකට ඉංග්‍රීසි පැයක් ගත හැකිය.
5. පළමුවෙනි පැය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් “බුද්ධාගමේ අසත්‍ය කම” පෙන්වාදීම පිණිස කථා කිරීමය. දෙවෙනි පැය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් “බුද්ධාගමේ අසත්‍යකම” පෙන්වාදී කළ කථාවට (බුද්ධ පක්ෂය විසින්) උත්තර දීම සහ “ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම” පෙන්වාදීම පිණිස කථා කිරීමය.
6. කථාව ලබන මස (අගෝස්තු) 26 වෙනි හා 28 වෙනි දවස් දෙකට නියම කර ගෙන කෙරිය යුතුය.
7. කථා කිරීම උදය 8-10 දක්වාද, එ දවසේම පස්වරු 3-5 දක්වාද කෙරිය යුතුය.
8. වාදය කරණ අතර කිසි ගාලාගෝචරීයක් කිසි කැරලි කොලාහලයක් නොවන හැටියට දෙපාර්ශ්වය විසින් බලා ගත යුතුය.

9. වාදය කරණ අතර කථා කරණ තැනැත්තා හැර අන් සියල්ලන් විසින් නිශ්ශබ්දව අසාගෙන සිටිය යුතුය. එසේ කරවීමට මෙහි අත්සන් කරණ තැනැත්තන්ට සම්පූර්ණ බලය ඇතුව තිබිය යුතුය.
10. මේ වාදය පාණ්දුරේ පට්ටියේ තිබෙන දෙබහවත්තේදී කෙරෙණ හැටියට දෙපාර්ශ්වය විසින් එහි බංගලාවක් සාදවා දෙන ලෙසටද නියමකර ගනිමු.

මෙම පොරොන්දු පත්‍රයේ බුඩ පක්ෂය වෙනුවෙන් කුරුකුල සූරිය කොර්නේලිය ප්‍රේරා මහත්මයාද, ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය වෙනුවෙන් මත්තේස් සුවාරියේ ගුණවර්ධන මහත්මයාද අත්සන් කරන ලදී.

1873 ජූලි මස 24 වෙනි දින

මීට එකඟව දෙපාර්ශ්වයෙහිම

අත්සන් කරන්ට යෙදුනා ඇත.

පානදුරේ වාදය

(වස 1873 ක්වූ අගෝස්තු මස 26 වෙනි දින උදය 8 පටන් 9 දක්වා දවස් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාසේ කළ කථාව)

පසුගිය පුනි මස 12 වෙනි දින වැස්ලියන් දෙවසරානායෙහි මා විසින් දේශනාවක් කළාය. ඒ දේශනාවේදී සත්වයාගේ ආත්මය ගැණ බුඩාගමේ පොත්වල දක්වා තිබෙන අන්දම විස්තර වශයෙන් කියා දුන්නාය. මගේ ඒ දේශනාවට විරුඩව බුඩාගමේ දේශනාකාරයෙක් එම මස 19 වෙනි දින දේශනාවක් කළාය. මෙකී දේශනා දෙක පිළිබඳව මේ වාද කථාව හට ගත්තාය. එම නිසා අදත් ඒ දේශනාවේදී මා විසින් ගණ හැර දුක්වූ කාරණාව විස්තරව කියා දෙමි. ඊට විරුඩව බුඩ පක්ෂයට යමක් කියන්නට හැකි නම් කියා පෙන්වා දුන්නාවේ. අපි දෙපක්ෂය කියන කාරණා වලින් පිළිගත යුතුව තිබෙන්නේ කොයි පක්ෂයේ කියමන්ද කියා විනිශ්චය කිරීම මේ සමූහයාටම භාරවේය.

බුඩාගමේ ප්‍රකාරයට මනුෂ්‍යයාට ආත්මයක් ඇත්තේ නැත. කුසලාකුසල කම් කරණම තැනැත්තාට එහි විපාක ලැබෙන්නේ නැත. ඒ බව බුඩාගමේ පොත්වලින්ම පෙන්වා දෙමි. සත්වයා ස්කන්ධ වශයෙන් පසකට බෙදී තිබේ. ඒ පස නම් රූපස්කන්ධය වේදනාස්කන්ධය සංකල්පස්කන්ධය සංඛාරාස්කන්ධය විඤ්ඤාණස්කන්ධය යන පසය. ඒ බව සංයුත් සභියෙහි කියා තිබේ.

“පඤ්චව භික්ඛවෙ ඛන්ධෙදෙසිස්සාමි” යනාදියෙන්ද “යෙහි කෙ වී සංඛාරා අතීතානාගත” යනාදියෙන්ද වේ. නැවත උපාද්‍යාස්කන්ධය ගැණද එසේමය. “කතමොව භික්ඛවෙ පංචුපාද්‍යාත්ඛන්ධාය” යනාදියෙන්ද පඤ්චස්කන්ධය ගැණ කී කී වචනම කිය කියා රූපුපාද්‍යාස්කන්ධය මෙය යනාදී වශයෙන්

කියා තිබෙනවාය. නැවතද “යෙහිකෙහි භික්ඛවෙ සමණාවා බ්‍රාහ්මණාවා” යනාදි සංයුත්සහියේ පාඨයෙන්ද සත්වයාට ඇති සියල්ලම පඤ්චස්කන්ධයට අයිති බව කියා තිබෙනවාය. මේ බව ත්‍රිපිටකයේ බොහෝ තැන්වලද කාව්‍යසෙබරයේ—

“පස්කදසකෙලෙ	සේ
දුක්නම් වේය එමෙ	සේ
රුවෙයිත් සත් ර	සේ
සකර වීන් නැත නමින් මෙප	සේ”

යන මේ කවියෙන්ද පේණවාය.

නැවතද මෙම සත්වයාම ආයතන වශයෙන් දෙළොසකින් යුක්තය. එනම් - චක්ඛායතනාදි සයත් රූපයතනාදි සයත්ය. ඒ බව “කතමංච භික්ඛවෙ සලායතනං චක්ඛායතනං” යනාදි පාඨයෙන්ද, සබ්බංවො භික්ඛවෙ දෙසිස්සාමී තං සුනාථ කිඤ්ච භික්ඛවෙ රූපඤ්ච” යනාදියෙන්ද විභභ ප්‍රකරණයෙන්ද පේණවාය නැවතද මෙම සත්වයාම නාම රූප දෙකට ඇතුළත්කර තිබෙන වාය. ඒ බව සංයුත්සහියෙහි තිබේ. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ නාම රූපං වේදනා සඤ්ඤා” යනාදි පාඨයෙන්ද “චත්තාරො මහ භූතා” යනාදි පාඨ වලින්ද නාමය රූපය මේය කියා තිබෙනවාය.

නැවතද “තත්ථකතමංනාමං වේදනාක්ඛන්ධා” යනාදි පාඨයෙන්ද වේදනාස්කන්ධය සඤ්ඤා ස්කන්ධය සංඛාරාස්කන්ධය යන තුන නාමයට අයිති බවද කියා තිබෙනවාය. මෙසේ රූප වේදනා සඤ්ඤා සංඛාරා යන ස්කන්ධ සතර නාම රූප දෙකට ඇතුළත් බවද “යං ඔලාරිකං එතං රූපං” යනාදි මිලින්ද ප්‍රශ්නයේ පාඨයෙන් යමක් “ඔලාරිකද ඒ රූපය. යමක් සුබ්‍රමචිත්ත චෛතසික ධර්මද ඒ නාමය” කියාද දක්වා තිබෙනවාය. මෙසේ රූපස්කන්ධ යත් චිත්ත චෛතසික ධර්මයෝත් නාම රූප දෙකට අයිතිය. මෙයින් නාම රූප දෙකට අයිති ස්කන්ධ සතර පමණක් විඤ්ඤා ස්කන්ධය ඊට අයිති නැතැයි කීවොත් නාම රූප දෙක නැතුව විඤ්ඤාණයට පවතින්ට නුපුළුවන් බව “යොහි භික්ඛවෙ එවං වදෙය්‍ය අභමඤ්ඤත්‍ර වේදනාය” යනාදි සංයුත්සහියේ පාඨයෙන් රූපාධි ස්කන්ධ සතර හැර විඤ්ඤාණයාගේ චූති උත්පත්තියක් පෙන්වන්ට පුළුවනැයි කීවොත් එසේ නුපුළුවනැයි කියා තිබෙන බව මේ පාඨයෙන් පෙනෙනවාය ඇරත් පිළිසිඳ ගන්නා ක්ෂණයෙහි පඤ්චස්කන්ධයේ සම්පූර්ණයෙන් පිළිසිඳ ගන්නා බව “ගබ්භසෙය්‍යාක සත්තානංහි පටිසංධික්ඛණේ” යන පාඨයෙන් පෙනවාය ඇරත්—

“නම් රු දෙක හැරුණු රා
නැත අන් පුහුල් බැහැරුණු රා”

යන කාව්‍යසෙබරයේ කවියෙන්ද පෙනවිය. මෙසේ සත්වයා සම්පූර්ණයෙන්ම ස්කන්ධායතන නම් රූප වලට ඇතුළත් බව පැහැදිලිව පෙනෙයි. ඉතින් “මේ ස්කන්ධායතනාදී කිසිම තැනක ආත්මයක් නැතැ”යි බුදුන් විසින් උගන්වා තිබෙනවාය. ඒ කියා තිබෙන්නේ “රූපං භික්ඛවෙ අනත්තං” යනාදී පාඨවලින්ය. ඇරත් යම්කිසි තුන්කල් පිළිබඳ රූපාදී ස්කන්ධ වන් ඒ මේ මාගේ නොවන්නේය. මේ තෙමේ මම නොවත් නෙමි කියා තිබෙනවාය.

“යංකිංචිරූපං අතීතානාගත පච්චුප්පන්නං” යනාදී සංයුත් සභියෙ පාඨයකින්ය. ඇරත් “රූපංභික්ඛවෙ අනත්තං” යනාදී යෙන් “රූපාදී ස්කන්ධයෝ අනාත්මය” බුදුන් කියනවාය.

තවද ආයතන ගැණක් බුදුන්ගේ කීම “චක්ඛුං භික්ඛවෙ අනත්තං” යනාදියෙන් එසේමය. ඇරත් මරණය ගැන බුදුන් කියා තිබෙන්නේ—

“කතමංච භික්ඛවෙ මරණං යං තෙසංතෙසං සත්තානං
තම්භා තම්භා සත්තනිකායා චුතිවචනතා”

යනාදියෙන් මරණය නම් සත්වයාගේ ඒ ඒ සත්වනිකායෙන් චුතවීමය. මිදීමය යනාදී ක්‍රමයෙන්ය. මෙයින් පෙනෙන්නේ සත්වයාගේ නොමැරී ඉතිරිවෙන දෙයක් නැති බවය.

තවද ඡන්දරාගය අත්හැර දැමීම පිණිස බුදුන් විසින් දුන් අවසරයකදී “යො භික්ඛවෙ රූපස්මිං ඡන්දරාගො තං පජහත රූපං පහිනං භවිස්සති” යනාදී සංයුත්සභියේ කියමනෙන් පෙනෙන්නේ මේ රූපය ප්‍රහීනවෙනවාය මුලින්ම සිදි යනවාය. කියා සිතා ඡන්දරාගය හැර දමන්ට නියමකළාය.

තවද “යංකිංචි සමුදයධම්මානංතිරොධ ධම්මං” කියා මහ ප්‍රධාන සූත්‍රයෙහි පෙනෙයි—එනම්—යම් කිසිවෙක් උපදින ස්වභාවයද ඒ නිරුච්චෙන ස්වභාවයයි කියා තිබෙනවාය.

තවද “උප්පාදෙජාති අක්ඛාතෙනහඬිගො තතාව යොතිව” යන මේ ගාථා දෙපදයේ හඬිගවෙනවාය කීවේ නැත්තමට නැති වෙනවාය කීමයි. මෙසේ බුද්ධාගමේ ප්‍රකාරයට මනුෂ්‍යයාට ආත්මයක් නැත මනුෂ්‍යාට ඇති සියල්ලම මරණයේදී හඬිගවෙනවාය.

මෙසේ විනම් මනුෂ්‍යාද ගෙමැඩියෙක් ගැරඬියෙක් බල්ලෙක් උරෙක් අශ්වයෙක් මෙන් ඉපදී ඒ සතුන් මැරීයනවාය. ඒ සතුන්ට ඇතුළුව වඩා මනුෂ්‍යයාට කිසි දෙයක් ඇත්තේ නැත. සියලු නිරිසතුන් ජාතීන්ට ස්වාමියෙක්ද රජෙක්ද කොට මවන

ලද මේ මනුෂ්‍යයා තීරයනකුට වඩා උත්තම කමක් නැත්තෙක් කොට බුඩාගමේ උගන්වනවාය. යන්තම්වත් සිහිකල්පනා ඇත්තෙකුට මේ ඉගැන්වීම පිළිගන්ට පුළුවන්ද? මනුෂ්‍යයා තීරයනෙක් නම් තීරයනෙක් සේම නොයිද ආගමක් ඕනෑ කරන්නේ මොකටද? තීරයන්හුත් බණ අසා දිව්‍ය ලෝකවල උපන්නාය කියා බුඩාගමේ කියාතිබෙන නිසා මෙකලටත් තීරයන්හුත්ට බණ නොකියන්නේ මන්ද? තීරයන්හු තීරයන්-හුවා මිස මනුෂ්‍යයෝ නොවන බව සියල්ලන්ටම හැඟියනවා ඇත. එනිසා මනුෂ්‍යයාට ආත්මයක් නැත කියන බුඩාගමේ ඉගැන්වීම දුරලා සැබෑ වූ ක්‍රිස්ත්‍රියානි ආගමේ මනුෂ්‍යයාට නොමැරෙන්නාවූ ආත්මයක් ඇති බව කල්පනාවට ගන්ට යුතුය.

ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ සමඟ කුරුසියෙහි ඇතඟයන ලද වරද-කාරයෙකුට “සැබෑවක් නුඹට කියමි අදම නුඹ මා සමඟ පරාදිසයෙහි සිටිනවා ඇතැයි” යන කීමෙන්ද “සවාමීන්වහන්ස මාගේ ආත්මය ගත මැනවයි” ස්ථොත් විසින් කියන ලද කීමෙන්ද කොරින්තිවරුන්ට ලියන ලද පළමුවෙනි පත්‍රයේ පස්වෙනි පරිච්ඡේදයේ තුන්වෙනි පදයේ “මම ගරීරයෙන් දුරුව සිටින නමුත් ආත්මයෙන් ලන්ව සිට යනාදි කීමෙන්ද පිළිප්-වරුන්ට ලියන ලද පත්‍රයේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 23 වෙනි පදයේ “ගරීරයෙන් වෙන්ව ගොස් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ සමඟ සිටීම වඩා හොඳ නිසා” යනාදි කීමවලින්ද වෙනත් නොයෙක් කීමවලින්ද මනුෂ්‍යයාට නොමැරෙන්නා වූ ආත්මයක් ඇතිබව ඔප්පු වෙනවාය.

කුසලාකුසල කම්කළ තැනැත්තාටම එහි විපාක නොලැබෙන බවත් අන් කෙනෙකුන්ට ලැබෙන බවත් ඔප්පුකිරීම පිණිස කීවේ— “කිංනුබො හො ගොතම සො කරොති සො පටිසං-වෙදියති ති” යනාදියෙන් කුසලාකුසල කම්කළ තැනැත්තෙම එහි විපාක විඳින්නේයයි සිතීම එක් අන්තකයෙක කියා බුදුන් විසින් කියා තිබෙනවාය.

ඇරත් “අත්ථි කොථි සත්තො ඉමම්ආකායා අඤ්ඤං කායං පටිසංකමති” මේ කයින් අන් කයකට යන්නා වූ යම් සත්වයෙක් යම් කිසිවක් ඇද්දැයි මිලිදුරප ඇසු කල්හි “නහි මහාරාජ ඉමිනා පන මහාරාජ නාමරූපෙන කම්මං කරොති සොභනංවා පාප කංවා තෙන කම්මෙන අඤ්ඤං නාමරූපං පටිසං දහති ති” එනම් නැවත මහරජ මේ නාමරූපය විසින් සොභන වූ හෝ

පාපිෂ්ට වූ කම් කරණවාය. ඒ කම්යෙන් අතික් රූපයක් පිළිසිඳගන්නවා යයි නාගසෙන විසින් උත්තර දුන්නාක් මෙන් පෙනීයනවාය.

ඇරත් “අතීත හවෙ කම්මප්පව්වයෙන නිබ්බන්තා” යනාදි පාඨයෙන් අතීත හවයේ කම්ප්‍රත්‍යයෙන් උපන්නා වූ ස්කන්ධයෝ එහිම නිරුඬවෙනවාය අතීත හවයෙන් මේ හවයට පැමිණියා වූ එකම දෙයක්වත් නැත කියනවාය.

ඇරත් “සත්තෙන කතකම්මප්පව්වයානුභාවෙන අනුපව්-
ඡින්නා කිලෙස” යනාදි පාඨයෙන්ද සත්වයා විසින් කරණ ලද කම් ප්‍රත්‍යානු භාවයෙන් නොසන්සිදි පවතින්නාවූ ක්ලේශ බලයෙන් නියමකරණ ලද්දවූ අතික් නාම රූපයක් පහළවෙයි. කියා තිබෙන හෙයින්ද,

ඇරත් ජාතියේදී එනම් ඉපදීමේදී ස්කන්ධ සම්පූර්ණයෙන්ම පහළවෙන බව “කතමංව භික්ඛවෙ ජාතියාව තෙසං තෙසං සන්තානං” යනාදි සංයුත්සහියේද මහාසතිපට්ඨාන සූත්‍රයේද වෙනත් බොහෝ තැන්වලද පෙනෙන පාඨයන්ගෙන්ද ස්කන්ධ හා ආයතන “උප්පත්තික්ඛණ්ඩපාකුභවති” යන මේ පාඨ කැබැල්ලෙන්ද පෙනේ.

මෙසේ සත්වයාගෙන් කිසිම ස්කන්ධයක්වත් ආයතනයක්වත් අන් තැනකින් එන්නේවත් යන්නේවත් නැත. සත්වයා මැරෙණ කල සම්පූර්ණ සත්වයාම මැරෙනවායයි පැහැදිලිව කියා තිබෙනවාය. මේ ඉගැන්වීම සැබෑය කියා යමෙක් විසින් පිළිගන්නොත් මනුෂ්‍යයා විසින් තමාගේ සම්පත් වියහියදම් කරගෙන කුසල් යයි නොයෙක් දේ කරනත් ඒ කරණ දෙයින් විපාකයක් තමාට නොලැබෙන බව තේරුම්ගන්නට යුතුය.

ඇරත් මේ ඉගැන්වීම සැබෑය කියා පිළිගන්නවා නම් අවකල් ක්‍රියාකර අසත්ප්‍රමීයන්ට තමන්ගේ පාපක්‍රියා වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස මීට වඩා උපකාරයක් වෙන තැනි බව පැහැදිලිවේ. ලෝකයේ මිනීමැරීම සොරකම්කිරීම ආදී නපුරු ක්‍රියා කරන්නෝ ඒ ක්‍රියාවන්ගේ විපාක ඇති බව දන්නවාය. නමුත් ඒ විපාක තමන්ට නොව අන්‍යන්ට ලැබෙනවාට ඒ අසත්පුරුෂයෝ අකමැති නැත.

ඇරත් වරදක් කළා වූ කෙනෙකුන්ට මිස වරද නොකළ කෙනෙකුන්ට දඩුවම් කිරීම ලෝකයේ කිසිම මාගියකට එකඟ නැත. මෙසේ තියෙද්දී මෙයාකාර සත්පුරුෂ ක්‍රියා වලක්වා අසත්පුරුෂ ක්‍රියා වැඩි දියුණුවීමට ආධාරව දහම් උගන්වන ආගමක් සැබෑවෙන්ට යුතුද? බුදුන් විසින් “මධ්‍යම

ප්‍රතිපදාවක් දෙන්නා කළාය" කියමින් නොයෙක් උපමාවලින් ඒ බව දක්වන්ට බුඩාගමි කාරයෝ උත්සාහ කරන්. මේ ගැන උපමාවලින් ප්‍රයෝජන නැත. ඒ සුදුසු තැනදී පෙන්වන්ට යෙදෙනවා ඇත.

(මෙසේ කියා යහපත්සේ කෝලාහල නැතුව අසාගත සිටිය සමූහයාට ස්තුතීමකොට කථාව හමාරකළාය.)

(වම් 1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි දිනය උදය 9 පටන් 10 දක්වා මොහොටවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේ කළ කථාව)

මෙපමණවේලා මේ දවත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් බුඩාගමට වීරුඬව ගෙනහැර දුන්වූ කාරණා බොහෝ ආකූල සහිතය. එම නිසා මෙහි රැස්ව සිටින සමූහයාට මොහුගේ කථාව තේරෙන්නට ඇත කියා මට සිතන්නට බැරිය. බුඩාගමට වීරුඬව බුඩ දෙශනාවෙන් ගෙනහැර දුන්වූ පාඨ කැබලිවල අර්ථයක්වත් අදහසක්වත් මේ සමූහයාට තේරෙන ලෙස මේ සභාවේ ප්‍රකාශකෙළෙත් නැත. නමුත් මොහුගේ කථාවෙන් එකම අභිප්‍රායක් තේරුම්ගියාය. එනම් "සත්වයාගේ මරණයේදී මේ පඤ්චස්කන්ධය මෙතනම නිරුඬවෙන නිසා පරලොව උපදින සත්වයා අන්‍ය සත්වයෙක" යන මේ අභිප්‍රාය පමණක් මේ හිටින සමූහයාගෙන් සාමාන්‍ය දෙනෙකුන්ට තේරෙන්නට ඇත කියා සිතමි. එම නිසා ඒ ගැණ උත්තරදීම මගේ යුතුකමය.

සත්වයාගේ මරණයේදී පඤ්චස්කන්ධයෙන් කිසිදෙයක් පර ලොව යන්නේ නැත කියා බුඩදේශනාවේ තිබෙනවා සත්තකය. මේ පඤ්චස්කන්ධයෙන් කිසි දෙයක් පරලොව යන්නේ නැති නමුත් මේ සත්වයා නිසා පරලොව උපදින සත්වයා අනිකෙක් නොවේය. ඒ බව මම ඉතා කඩිනමින් ඔප්පුකරමි.

බුදුන් වදළ පඤ්චස්කන්ධ ධර්ම කොට්ඨාසය ඉතා ගැඹුරුය. එය තිබෙන්නේ පාලි භාෂාවෙන්ය. මේ පාදිලිතැන පාලිභාෂාව මනාකොට දන්නෙක් නොවේය. ඒ නොදන්නම කරුණකොට ගෙන බුඩදේශනාව අන්‍යාකාරයකට පෙරලා හිතට ගෙන මෙපමණ වේලා කළාවූ කථා සියල්ලම නිෂ්ඵලය. මොහුගේ පාලි දැනීමේ තරම මේ සමූහයාට තේරුම්කර දීමට මට හොඳ කාරණයක් ලැබී තිබේ. එනම් මේ පාදිලිතැන විසින් සාදුපු මේ "ග්‍රන්ථසෙබරය" කියන පොතය. ඒ පොත මෙන්න. මේ පොතේ පේලි හතරකින් යුත් සුළු පාලි වාසගමක් තිබේ. අළුත් තෙස්තමේන්තුවේ තිබෙන අභිප්‍රායක් පාලියට නගා මීට ඇතුළත්කර තිබෙන බව මේ පොතෙන්ම පෙනේ. පේලි හතරකින් යුත් මේ වාසගමේ මුල පේලියේම කීප පලක වැරදි

තිබේ. එයින් පළමුවෙනි වැරද්ද “තවනාමොපවින්ථො-
හොතු” යන පදයෙහි බොහොම ලොකු මහාප්‍රාණයක් යොදා
තිබීමය. “පවින්තො” කියා මිස “පවින්ථො” කියා පාලි
වචනයක් පාලිභාෂාවේ ඇත්තේ නැත. තවද “තවනාමො යන
තැන පුරුෂලිංගිකව යෙදුවත් වරදය. මෙබඳු සුළු පාලි වාස-
ගමක් මෙපමණ වැරදි සහිතව යෙදූ නිසා මේ පාදිලි තැනගේ
පාලිදැනීමේ තරම මෙයින්ම තේරේය. පාලි ව්‍යාකරණාදිය
ගැණ මා විසින් ගෙන හැර දුන්වූ කාරණා මේ සමූහයාට තේරුම්
ගත්ට නුපුළුවන් නමුත් මෙහි දැනට පැමිණි සිටින පාලිභාෂාවෙහි
අති දක්ෂ සමථි සංවිරයන් වහන්සේලා දනිති. එනිසා මේ
ගැණ විනිශ්චය උන්වහන්සේලාට භාර දෙමි. මෙපමණ සුළු
පාලි වාසගම් කැබැල්ලක් වත් හරියට යොදා ගත්ට බැරි මේ
පාදිලි තැන ගම්හිරවූ පඤ්චස්කන්ධ ධර්ම කොට්ඨාශය තේරුම්
කර ගත්ට ගිය එක පණ්ඩිතයන්ට විහිළුවක් කොට පෙනේ.

පඤ්චස්කන්ධය කියන්නේ සංස්කාරස්කන්ධය විඤ්ඤාණස්-
කන්ධය යන පසය. එයින් රූපස්කන්ධය කියන්නේ අපේ
ඇසට පේණ මේ රූපය නම් වේ. වේදනාස්කන්ධය කියන්නේ
සැප දුක් වැටහීමය. සත්වයාගේ මරණයේදී රූපස්කන්ධ
හෙවත් මේ ශරීරය මෙතනම නවතින බවත් ඒක සොහොන්
භූමියකට ගෙන ගොස් වලලාදමන බවත් මේ සිටින සියල්ලෝම
දනිති. වේදනාස්කන්ධය කියන ලද සැප දුක් වැටහීමත්
සත්වයාගේ මරණයේදී මෙහිම නිරුඳි වෙනවාය. එයින්
පරලොව යන්ට දෙයක් ඇත්තේ නැත. මෙසේ අනිකුදු
ස්කන්ධයොත් මෙහිම නිරුඳි වෙනවා මිස එයින් කිසිදෙයක්
පරලොව යන්නේ නැත. මේ පඤ්චස්කන්ධය මෙහිම නිරුඳි
වීම හා සමග මේ සත්වයා නිසා පරලොව උපදින සත්වයා
අනිකෙක් නොවේය.

මේ සත්වයාගේ ආත්මය මෙයින් පිටත්ව ගොස් පරලොව
උපදිනවා නම් සංගීයෙහි සිටින්නෙත් මනුෂ්‍යයෝම වෙන්ට
ඕනෑය. මක්නිසාද මනුෂ්‍යයාට ඇති ආත්මයට මනුෂ්‍ය
ආත්මයයි කියනවාය. එම මනුෂ්‍ය ආත්මයම මෙයින් පිටත්ව
ගොස් සංගීයෙහි නැවතුනොත් සංගීයෙහිම සිටින්නෙත්
මනුෂ්‍යයෝමයි කිසි සැකයක් නැත. මේ පාදිලි උන්නාන්සේ
මෙහෙත් පිටත්ව වැල්ලවත්තට ගියාට එහිදී මුත්තැහේ වෙන
ඇත්තෙක් වෙන්ට බැරිය. මෙහිදී මුත්තැහේට ව්‍යවහාර කරණ
නාමයම එහිදීත් ව්‍යවහාර කරණවා සත්තකය. එමෙන්ම
මේ ආත්මයම මෙයින් පිටත්ව ගමන් කර පරලොව යනවා නම්
සංගීයෙහි සිටින්නෙත් මනුෂ්‍යයෝමය.

තවද මේ පඤ්චස්කන්ධයෙන් කිසිවක් පරලොව නොහොස් මේ සත්වයා නිසා පරලොව උපදින සත්වයා අනා සත්වයෙක් නොවේ බව ඔප්පු කරන්නට තව වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් මගේ අතේ තිබෙන මේ බයිබලය මෝසෙස් ආදී අයවල් විසින් ලියූ බයිබලය නම් පොතය. නමුත් මෝසෙස් ආදී අයවල් විසින් ලියුවේ මේ පොතම නොවේය. ඒ අයවල් විසින් ලියුවාය කියන මුල් පොතෙන් වෙන පොතක් ලියුවාය. ඒ පොතෙන් තව පොතක් ලියුවාය, මේ ක්‍රමයෙන් අතින් අතට ලියාගෙන එන පොත්වලට මුල් පොත්වල කිබුණු අකුරුවත් කොලවත් ගැලවී ආවේ නැත. එසේ නා නමුත් ඒ මුල් පොතේ කිබුණු අදහස්ද වගන්තිද මේ බයිබලයේ තිබේ. එසේම මේ සත්වයාගේ මරණයේදී මෙයින් යමක් පරලොව නොගියත් මේ නිසා උපදින සත්වයා අතීතෙක් නොවේ. ඒ බව පිරිසුදුව ඔප්පු කිරීම පිණිස තව වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. ඒ මනාව ඇසිය යුතුය.

“සව පුග්ගලො සන්ධාවතී අස්මාලොකං පරං ලොකා පරස්මා ලොකා ඉමං ලොකන්ති ආමන්තා අත්ථකොච්චි මනුස්සො හුත්වා දෙවොහොතිති මිථිජායවෙති සන්ධාවතී සෙව්ව පුග්ගලො ඉතො වුතො පරලොකං අනඤ්ඤා හෙවං මරණං න හොතිති සානාතිපාතොපි තුපප්පබ්බති”

යන මේ පාඨය අතිශයී පිටකයෙහි කරාවස්තු ප්‍රකරණයෙහි තිබේ. මෙයින් හැඟෙන්නේ මෙලොවින් පරලොවට පරලොවින් මෙලොවට එම පුද්ගලයාම නොයන බවය. මනුෂ්‍යයෙක් හෙවත් මනුෂ්‍යයෙකුගේ ආත්මය මේ ශරීරයෙන් පිටත්ව දිව්‍යලොකයකට යනවා නම් දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නෙත් මනුෂ්‍යයෝම වෙන්නට ඕනෑය. එසේ නොව දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නේ දෙවියෝ නම් මනුෂ්‍යයෙක් දිව්‍යලෝකයට යනවාය කියා සිතීම අතිශයින් වරදය. මක්නිසාද මනුෂ්‍යයාගේ ආත්මයට මනුෂ්‍යාත්මයයි කියති. එම මනුෂ්‍යාත්මය හෙවත් මනුෂ්‍ය ප්‍රාණය මේ ශරීරයෙන් නික්ම දිව්‍යලෝකයට යනවානම් එහි දිව්‍යාත්ම නැතුවා සත්තකය. තවද මේ ශරීරයෙන් පිටත්ව පරලොව ගමන් කරන නො නඟින ආත්මයක් මනුෂ්‍යයාට ඇතුව තිබෙනවානම් මනුෂ්‍ය සාත්තයක් හෙවත් මිනීමැරීමක් නොහොත් ප්‍රාණසාත්තයක් යමෙකුට කරන්නට බැරිය. මක්නිසාද නොනඟින ආත්මයක් හෙවත් ප්‍රාණයක් මනුෂ්‍යයාට තිබෙනවාය කියන නිසාය.

තවද - සත්වයාට ක්ෂණික මරණය පරලොව යන මරණයයි කියා දෙකක් වේ. ජීවත්වෙන සත්වයින්ට සිත් ඉපදීමද නැසීමද ක්ෂණිකක්ෂණයෙහි වේ. පළමු උපන් සිත නැසුනායින් පසු උපදින සිත මුලින් උපන් සිත නොවේ. මේ අන්දමට සිත්

ආදිය ඉපද ක්ෂණක්ෂණයෙහි නැසියාම ක්ෂණික මරණය වේ. සත්වයාගේ රූපස්කන්ධයත් මෙසේම ක්ෂණක්ෂණයෙහි ඉපිද නසීන්නේය. හේ කෙසේද? සත්වයාගේ ශරීරය කොටස් තිස්දෙකකින් යුක්තය. එයින් ඉසකේ පළමුවෙනි කොටස වේ. ඉසකේවලද නිතරම ඉපදීමක්ද නැසීමක්ද තිබේ. ඒ බව තේරුම් යාම පිණිස මඳක් කාරණා කියමි. ඉසකේ සුමානයකට අහල් බාගයක් පමණ වැඩෙන්නේය. ඒවා අගින් කැඩී කැඩී යාමෙන් නිතර නැති වන්නේය. එසේ නොව වැඩෙන පමණ ඉසකේ කැඩී යාමෙන් වත් කපා දැමීමෙන් වත් නැති වෙන්නේ නැත්නම් අවුරුද්දක් තුළ වැඩෙන ඉසකේ සියක් රියනක් පමණ වෙන්ට බැරි නැත. එසේ නොව ඉසකේ වඩන ඇත්තන්ගෙන් ඉසකේ කොටව තිබෙන්නේ අගින් සිදිසිදි යන නිසාය. දැනට අපේ මේ තිබෙන ඉසකේ කුඩා කාලයේ ආ ඒවා නොවේය. ශරීරයෙහි අනිකුදු කොට්ඨාශයන්ද මෙසේම ඇතිව නැතිවීමෙන් පවතින්නේය. රූපස්කන්ධයට ඇතුළත් කොට්ඨාශයන්ද මෙසේ ක්ෂණික මරණයට ඇතුළත් වේ. සත්වයා මැරෙණ කාලයෙහි ඉන්ද්‍රිය සිදි පරලොව ඉපදීම ජීවිතෙන්ද්‍රිය සිදෙන මරණය වේ. සත්වයාගේ මැරීමේදී පළමු සිත් නැති පසුව සිත් උපදින්නේ වී නමුත් සිත් පරම්පරාව කඩ නොවන නිසා පරලොව උපදින්නේ අතිකෙක් නොවේය.

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ඉගැන්වීම් වල අන්දමට සත්වයාට නොනසින ආත්මයක් තිබෙනවා නම් ඒ ආත්මයම පරලොව යනවා නම් ඒ ඒ ආත්මය කොයි ආකාර එකක්ද? ලියක් වාගේද? ගෙඩියක් වාගේද? කිකිළිබිජුවක් වාගේද? කියා ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් අපට තේරුම් කර දෙන්නට ඕනෑය. එසේ තේරුම්කර දෙන්නට බැරි වුනි නම් පරලොව ගමන් කරන්නා වූ ආත්මයක් නැති බව එයින්ම ඔප්පු වේය.

තවද "නො නඟින්නාවූ මේ ශරීරයෙන් පිටත්ව පරලොවට යන්නා වූ වස්තුවක් හෙවත් ආත්මයක් මනුෂ්‍යයාට තිබෙනවාය" කියා මේ පාදිලි තැන කීවා මේ සමූහයාට ඇසෙන්නට ඇත. මේ පාදිලි තැන කියන අන්දමේ ආත්මය හෙවත් ප්‍රාණය හුළඟ සමාන ද්‍රව්‍යවූ වස්තුවක් උනත් එය පරලොව යන්නට නොදී නවත්වන්නට පුළුවන. හේ කෙසේද - මරණසන්නාවූ සත්වයෙක් සනවූ ලොහමය භාජනයකට ඇතුල්කොට වසා ඊට පිටින් හුළඟ නොයන ලෙස රීයන් ගා තැබුවේ නම් එහි තුළ ඉන්නා මනුෂ්‍යයා මැරුණායින් පසු ඔහුගේ ප්‍රාණය ශරීරයෙන් පිටත්ව පරලොවට ගමන් කරණ එකක් නම් යන්නට අවකාශයක් නැති නිසා එහිම නවතින්නට ඕනෑවා සත්තකය. එසේ නොනැවතී පරලොව යනවාය කියනවානම් ශරීරයෙන් පිටත්ව පරලොව ගමන් කරන්නාවූ වස්තුවක් නැතිබව මෙයින් පැහැදිලිව ඔප්පුවේ.

පරලොව යන සත්වයා ගැණ අපට උගන්වා තිබෙන්නේ “නවයො නවඅඤ්ඤා” කියාය. නවයො කීමෙන් ඒ ඇත්තා නොවෙයි කියන්නා වාගේම නවඅඤ්ඤා කීමෙන් අතිකෙක් නොවේ කියා අතික් අතටත් ඔප්පු වේ. මේ ආදී බොහෝ කාරණා වලින් මෙලොව ජීවත්වන සත්වයාම වෙනස් නොවී පරලොව යන්නේ නැති බවත් ඒ සත්වයාගේ සිත් පරම්පරාවෙන්ම පරලොව උපදින නිසා අතිකෙක් නොවන බවත් පෙනේ. මේ නිසා “කම් කළ ඇත්තාම නොව අතිකෙක් පරලොව දුක් සැප විඳිනවායයි” කී මේ පාදිලි තැනගේ කීම අතිශයින්ම වරදය. මේ ගැණ තවත් කියන්නට කාරණා තිබේ. ඒවා මත්තට දක්වමි.

කියා බුඩාගමට විරුඬව දවත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ කළ කථාවට මෙසේ උත්තර දී ඉක්බිති ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වන්නට පටන් ගත්තාය.

මීට ඉහත පැයේදී බුඩාගමට විරුඬව කථා කළ මේ පාදිලි තැනගේ කථා සියල්ලම මගේ කථාවෙන් බිඳ වැටුණා සත්තකය. එසේ වුවද තවත් ඒ ගැණ කියන්නට බොහෝ කාරණා තිබේ. ඒවා ඉදිරියට මට ලැබෙන පැයකදී කියමි. මේ පැය තුළ කථා කරන්නට තව මට කාලය තිබෙන නිසා ඒ කාලය ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වාදීමට ඉතිරිකර ගනිමි.

ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑවූ ආගමක් නොවේය. ඒ ආගම අදහා කිසිවෙකුන්ට පරලොව ගැලවෙන්නට බැරිය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව ඔප්පු වීමට කියන්නට තිබෙන කාරණා බොහෝය. එයින් පුළුල් කාරණයක් පළමුකොට දන්වමි. එය ඇසුව මැනව් — නික්මයාම — 205 පදේ ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ “දෙවියෝය” කියා විශ්වාස කරණ යෙහෝව්ට “ජවලිත වූ දෙව් කෙනෙක්” කියා සිංහලට පිටපත් කොට තිබේ. “Jealous God” කියා ඉංග්‍රීසියෙන් තිබෙන වචනය සිංහලට “ජවලිත වූ දෙව් කෙනෙක්” කියා තේරීම භාත්පයින්ම වැරදිය. “ජවලිත” යන වචනයේ “දිලිහෙන්නාවූ හෙවත් බබළන්නාවූ” යන අර්ථයක් ඇත්තේය. “Jealous” යන ඉංග්‍රීසි වචනයට එබඳු අර්ථයක් කියන්නට බැරිය. එයට “රිෂ්ඨාවත්තවූ” කියා අර්ථයක් තිබේ. “Jealous” යන වචනයට එම අර්ථය කිවහොත් හරිය. “රිෂ්ඨාවත්තවූ දෙව් කෙනෙක්” කීමෙන් මිනිසුන් රවටන්නට බැරි නිසා මෙසේ කළායයි සිතමි. මෙසේ වංචාවෙන් මිනිසුන් රවටා තමන්ගේ ආගමට හරවා ගන්නට උත්සාහ කිරීම ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයන්ගේ සිරිතය. එබව ඔප්පු කරන්නට මට වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් — ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරණ දෙවියන්ට කල්කථාවේදී ව්‍යවහාර කරන්නේ “රිශ්වර” කියාය. ඒ බව “රිශ්වරෙක

සුතෙකැමෙ" යන ශ්ලෝක පදයෙන් පෙනේ. කල්කටාවාසී හින්දු මනුෂ්‍යයෝ ඊශ්වරයාට ගෞරව කරන්නෝය. එම නිසා ඒ රටේදී "ඊශ්වර" කියා ව්‍යවහාර කළාය. මේ රටේ සිංහල මනුෂ්‍යයෝ දෙවියන්ට බොහෝසේ ගෞරව කරන්නෝය. එම නිසා මේ රටේදී යෙහෝව්‍යට "දෙවියෝය" කියා ව්‍යවහාර කරනවාය. මේ අන්දමේ වංචා තේරුම් ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයෝ අතර පවතිනවා සත්තකය. මෙබඳු වංචා තේරුම් කරන්නේ එයින්වත් තමන්ගේ ආගමට වාසියක් ලබාගන්නට පුළුවන යන අභිප්‍රායෙන්ය.

තවද - ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම්කාරයෝ තමන්ගේ බයිබලයේ තිබෙන සම්භර වචන ඒ ඒ සරානාවලින් අරන්දමනවාය. ඒ බව ඔප්පුකරන්නට මට වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් ලෙවි කථාවේ 17. 6. පදේ "මිථ්‍යාවාරයෙන් ක්‍රියාකළ යක්ෂයින්ට ඔවුන් තවත් පුජා නොකරන්නෝය" කියා 1840 යේදී මේ පාදිලිතැනගේ සමාගමෙන්ම ප්‍රසිද්ධ කරපු සිංහල බයිබලයෙහි තිබේ. ඉන්පසු එම සමාගම විසින්ම ප්‍රසිද්ධ කරපු සිංහල බයිබලයේ ඒ පදේ එතන ඇත්තේ නැත. මේක වංචාවක්ය කියා සිතන්නට කාරණා තිබේ. යක්ෂ පුජාවල් කිරීම ක්‍රිස්තියානි කාරයින්ගේ සිරිතක් බව හැඟෙනවාට මේ පදේ මෙතනින් අරන් දමමා වෙන්ට ඇත. මේ අන්දමින් හිතෙන හිතෙන වේලාවල් වලදී බයිබලය වෙනස් කිරීම රෙපරමාදු ක්‍රිස්තියානි කාරයින්ගේ සිරිතක්ය. රෝමානු ක්‍රිස්තියානි කාරයින්ට මෙහිදී ස්තූතියක් දෙන්නට වී. මක්නිසාද ඔවුන් කවර කලකවත් බයිබලය වෙනස් කරන්නේ නැත. ඒ නිසා ඔවුන්ට ස්තූති කරමි. මෙයින්ද ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තිබෙන අසත්‍යතාවය පෙනේ.

ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වන්නට මට තවත් වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් - උත්පත්ති 6, 6 පදේ "මනුෂ්‍යයා මැවූ බැවින් තැවුණුසේක" කියා තිබේ. මේ කණගාටුව යෙහෝව්‍යට ඉපදිලා තිබෙන්නේ මනුෂ්‍යයා මැවූ නිසාය. මත්තට කණගාටු උපදින ක්‍රියා කරන්නේ කිසිවක් නොදන්නා මෝඩයෝය. "සියල්ල දක්නා දිව්‍යඥනයක් තිබෙනවාය" කියන මැවුන් කාරයා තමන්ටම සෝක උපදින ක්‍රියා කරන එක මහත් විභිච්චක්ය. මෙයින් යෙහෝව්‍යට මත්තට වෙන ක්‍රියා ජෙන ඥානයක් නැති බව පිරිසිදු ලෙස ඔප්පුවේ. මෙබඳු කෙනෙකුට "සථිප්‍රාක්‍රමය" වත් "සියලු බලය" වත් නැත. ඉතින් මේ අන්දමේ කණගාටු උපදින ක්‍රියාකළ දුර්වල කෙනෙක් "මැවුන් කාරයා" ය "සියළු බලේ ඇත්තාය" කියා විශ්වාස කිරීම කිසිසේත් යුතුනැති බව සියල්ලන්ටම හැඟියනවා ඇත.

මේ සියලු දෙනාටම ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව වැටහීම පිණිස කියාදෙන්නට තවත් වැදගත් කාරණයක් තිබේ. ඒක මීට ප්‍රථමයෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව ගෙනහැර දක්වූ කාරණා වලට වඩා සියල්ලටම තේරුම් ගැනීමට පහසු එකක්ය. එනම් නික්මයාම 12, 23, පදේ මෙසේ තිබේ. "යෙහෝව: වහන්සේ මිසර වාසින්ට පහර දෙන පිණිස ගොස් උළුවස්සේ උඩ පඩි කදෙහිද කනු දෙකෙහිද ලේ දෑක දෙර ඉක්මවා යනසේක" යනුයි. මෙයින් හැඟෙන්නේ ඊශ්‍රාලීන්වරුන්ගේ ගෙවල් හැදින ගැනීමට යෙහෝව:ට ලකුණක් නැතිව බැරිවූ බවය. කණෙකුට ගමන්කරන්නට කණවැල ඇල්ලීම පිණිස කෙණෙක් ඕනෑ කරන්නාක් මෙන් මෙතනදී යෙහෝව:ටත් ගෙවල් හැදිනගැනීමට ලකුණක් ඕනෑ කළබව පෙනේ. මෙබඳු කෙනෙකුන්ට දෙවිය කියන්නටත් සියල්ල දක්නා දෙනායක් ඇත කියන්නටත් තිබෙන යුතුකම මොකද? මේවාට අපේ මේ මිත්‍රයා "ක්‍රිස්තුගේ මරණයට මේක ලකුණක්ය" කියා විහිළු උත්තරයක් දෙනවා ඇත. ක්‍රිස්තුගේ මරණයේදී ලේ ගැමක් සිටුවුනේ නැත. එය නිසා එබඳු ලාමක උත්තර දීලා මෙයින් බේරෙන්නට මම ඉඩ දෙන්නේ නැත.

තවද - යෙහෝව:ට සියල්ල දක්නා දිව්‍යදෙනයක් නැති බව ඔප්පුකරන්නට වැදගත් කාරණයක් ගෙනහැර දක්වමි. හේ මනාව ඇසිය යුතු නික්ම - 4, 6 පදේ "පළමුවෙනි භාස්කම විශ්වාස නොකළොත් දෙවැනි භාස්කම විශ්වාස කරන්නේය." යනාදී කියමනක් තිබේ. මෙයින් හැඟෙන්නේ යෙහෝව:ට මේ ක්‍රියාවේදී අනුමාන තිබුණු බවය. එසේ අනුමානයක් නොතිබුනා නම් "පළමුවෙනි භාස්කම විශ්වාස නොකළොත් - දෙවැනි භාස්කම විශ්වාස කරන" කියන්නට කොහෙත්ම යුතු කමක් ඇත්තේ නැත. මෙයින් යෙහෝව:ගේ සියල්ල දක්නා දිව්‍යදෙනයට පලුදුවිය.

තවත් - ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරන යෙහෝව:ට සියලු බලේ නැතිබව පෙන්වීමට වැදගත් කාරණයක් තිබේ. එනම් - විනිශ්චය, 1, 18, පදේ මෙසේ තිබේ. කෙසේද යෙහෝව:වහන්සේද යුද සමඟ සිටියේක. ඔහුද කන්දේ වැසියන් ඇඹව්වේය. එහෙත් සමතලාවේ වැසියන්ට යකඩ රට තිබුනු නිසා ඔවුන් අඹවන්ට නොහැකිවිය" කියා තිබේ. මෙතනදී යෙහෝව: යුද සමඟ සිටගනත් යකඩ රට තිබුන නිසා ඔවුන් පරාජය කරන්නට බැරිවූ බව පැහැදිලිව පෙනේ. ඉතින් ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ යෙහෝව:ට සියලු බලේ තිබෙනවාය කියා විශ්වාසකිරීම කොපමණ ලාමකද? යකඩට බයවෙන්නේ කවද කියා සිංහල මිනිස්සු භොදාකාර දන්නවා ඇත. එක ගෙදරක හිටලා තවත් ගෙදරකට රාත්‍රියකට යම් කෑම වගියක්

ගෙණ යන විට ඒකේ යකඩයක් තබාගෙණ යාම සියලු සිංහල මනුෂ්‍යයන්ගේ සිරිතකි. තවද කසායක් උණුකරණකොට කසාය හැලියේ යකඩයක් බැඳීමත් සිංහල මනුෂ්‍යයන්ගේ සිරිතකි. මේවා මෙලෙස කරන්නේ යකුන්ගෙන් පැමිණෙන දෙස් නැති කිරීමටය. ඉතින් යෙහෝව: යකඩට හයවූ නිසා ඔහු කවද? කියාත් ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ගේ ඇදහිල්ල මොකක්ද? කියාත් මම විස්තර නොකළාට මේ සමූහයාටත් තේරුම් ගත්ට බැරි නැත. එනිසා මේ ගැණ කරණ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

තවද - ක්‍රිස්තියානිකාරයින්ගේ දෙවියන්ගේ තරමත් ඒ දෙවියෝ කවද කියාත් සිතන්නට තව හොඳ කාරියක් පෙන්වමි. නික්මයාම 4. 24. “පදේ ඔහු යනකල නවාතැන්හිදී යෙහෝව: වහන්සේට ඔහු සම්බව් ඔහු මරන්ට සෙව්විට සිප්පෝරා තියුණු ගලක් රැගෙණ ඇගේ පුත්‍රයා ජින්න නම් කොට ඒ හම ඔහුගේ පාදමුලයට හෙලා සැබැවින් නුඹ මට ලෙහෙයෙන් ස්වාමියෙකැයි කීවාය. එවිට උන්වහන්සේ ඔහු යන්ට හැරිසේක” යන මේ කියමනෙන් ඔප්පු වෙන්නේ යෙහෝව: හොඳ මිනිහෙක්කොට තෝරාගත් මෝසෙස් දෙවනු මරන්ට හැදුවිට මෝසෙස්ගේ ස්ත්‍රී ඇගේ පුත්‍රයා ජින්න නම් කොට හම යෙහෝව:ට පුද මෝසෙස් ගලවාගත් බවය. මෙහි ජින්න නම් කළාය කීවාම මේ සමූහයාට තේරුම් ගන්ට අමාරුය. නමුත් ඒක මීට වඩා සිංහලෙන් මේ සභාවේ මට කියන්ට බැරිය. “ජින්න නම්” කිරීමය කියන්නේ මහම්මත් ආගම්කාරයන් ආගමට ඇතුළත් කරගැනීමට කරණ ක්‍රියාව හා සමාන ක්‍රියාවක්ය. සිප්පෝරා තමාගේ දරුවාගෙන් කැපු කැබෙල්ල යෙහෝව: ඉදිරියට විසිකළායින් පසු මෝසෙස් නොමරා ඇරියා වගේම මේ රටෙන් යම් මනුෂ්‍යයෙකුට යක්ෂයෙකුගෙන් ලෙඩක් පැමිණි විට ඒ ඇත්තා එයින් ගලවා ගැනීම පිණිස බිල්ලක් දෙනවිට කුකුළෙක් බිලිදෙනවා නම් ඒ කුකුළාගේ කරමලින් ටිකක් කපා දෙන එක යකැදුරන්ගේ සිරිතක්ය. එච්චෙක් බිලිදෙනවා නම් එච්චාගේ කණෙන් ටිකක් වත් කපා යකාට පුද ලෙඩා යකාගෙන් බේරාගන්නවාය. එසේම සිප්පෝරා කළ ක්‍රියාවත් මීට සමාන වන බව සිහි ඇති කාටත් පෙනේ. ඉතින් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ විශ්වාස කරණ යෙහෝව: දෙවි කෙනෙක්ද නැද්ද කියා දනගැණීමට මේවා වැදගත් සාක්ෂිවේ. දනට මට ලැබී තිබුනු කාලය අන්තිම වෙන්ට ගිය නිසා මගේ කථාව මෙයින් අත්හිට වන බව මේ සියල්ලෝම දනගනිත්වා. තවත් මට මේ වාද කථාව කරන්ට අද දවසේම සවස්වරුවේ කාලයක්ද ලබන බ්‍රහස්පතින්ද උදය සවස දෙකේ කාලදෙකක්ද ලැබී තිබේ. ඒ

කාලවලදී ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වා දීමට තිබෙන වැදගත් කරුණු කියාදෙන්නෙමි. බුද්ධාගමේ තිබෙන සත්‍යතාවත් එසේම පෙන්වා දෙන බව මේ සියල්ලෝම දන ගනිතිවා.

(කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේගේ කථාව හමාරකරන්ට යෙදුනාය)

(වසි 1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි දින සවස
3 පටන් 4 දක්වා දවිත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ
විසින් කළ කථාව)

මීට ප්‍රථම කථාකළ මගේ විරුද්ධකාරයා විසින් ග්‍රන්ථශෙඛරය ගැණ මට දෙස් කීවා කොහෙත්ම හරි නැත. මක්නිසාද - ඒ පොතේ තිබෙන ඒ පාලිවාසගම මා විසින් සෑදූ එකක් නොවේය. පාලියට නගා බුරුම අකුරෙන් අවිච්ඡි ගසා තිබෙන අලුත් තෙස්තමේන්තුවේ ඒ පාලි වාසගම තිබේ. එයින් උදුරාගෙන මා විසින් කළ ග්‍රන්ථ ශෙඛරයට ඒ වාසගම අඩංගු කළා සත්තකය. ඒ බව එම පොතේ පිටකොලයේ සඳහන් වේ. එපමණවත් තේරුම් නොගෙන මට දෙස් කී එක හරි නැත.

තවද - ආත්මය යකඩ භාජනයක දමා නවත්වාගන්ට පුළුවනැයි යන කීමක් මගේ විරුද්ධකාරයා කීවා මේ කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. විද්‍යුත් (එනම් වීදුලිය) වාතයට වඩා සියුම්ය. එය කොයි ආකාර භාජනයක දමලාවත් නවත්වන්නට බැරිය. ආත්මයත් එසේ නවත්වන්නට බැරි එකක්ය.

මේ ඇර මගේ විරුද්ධකාරයා ඉන්දියාවේ ක්‍රිස්තියානිකාරයන් විසින් "දෙවියන් වහන්සේ" යන වචනය "රීශ්වර" යන නාමයෙන් පිටපත්කර තිබෙන බවක් කියා ඊට දෙස් කීවා. "රීශ්වර" යන නාමය "බලසම්පන්නවු" කෙතෙක යන අරියක් ඇති නමක්ය. ඒ නාමය සියලු බලැති අපේ දෙවියන් වහන්සේට ව්‍යවහාර කරණ කථා අතිශයින් සුදුසුය. ඒ ගැණ දෙස් කීවේ මගේ විරුද්ධකාරයාගේ නොදනුම් කමිත්ය. තවද මගේ විරුද්ධකාරයා දෙවියෝය. යන වචනයටත් විරුද්ධ ප්‍රලාපවගයක් දෙඩෙව්වාය. අප විසින් වන්දනා කරණ තැනැත්තාට අපේ භාෂාවෙන් ඊට වඩා සුදුසු නාමයක් ව්‍යවහාර කරන්නට නැත.

අපේ දෙවියන් වහන්සේ ජීවලිත දෙවිකෙතෙකැ'යි කියා මගේ විරුද්ධකාරයා ඊට දෙස් කීවා හරිනැත. මක්නිසාද - යම් භාෂාවක වචනයකට එකම අර්ථයක් මිස වෙන අර්ථ නැතැයි කියා කථාකිරීම අභ්‍යුත්තරවරය. වචනයකට නානා අර්ථ

කිබෙන්ට පුළුවන. විනය පිටකයෙහි මහවග කියන පොතේ 'පණ්ඩකො හික්බවෙ නාසෙ තබ්බො' කියා තිබේ. 'නාසෙ තබ්බො' කී වචනය 'නැසිය යුතුය' යි සන්න කරන්ට පුළුවන. එසේ වී නමුත් ප්‍රාණසාත්‍ය වැලැක්වූ බුදුන් විසින් නාසෙ තබ්බො කී හෙයින් 'පණ්ඩකයා උපසම්පද, කළොත් ඔහුගේ සිවුරු කඩාදමන්නට නියමකළා පමණකැ යි අපි කියමු. මෙසේ පාලිභාෂාවේ වචනද ඒ ඒ තැනට සුදුසු පරිද්දෙන් කිය යුතුය.

ලෙව් 17, 3-7 පදේ තිබෙන කාණ්ඩය ඒ තිබුනු තැනින් අන්තරාව වැලැක්වීම පිණිස අන්තැනකට ගෙණ යොදා තිබේ. බයිබලය සිංහලට පිටපත්කළ උත්තමයන්ට ගල් කැටයක් ගසන්ට පුළුවන් සම්ප්‍රියෝ ඇත්තේ නැත. මගේ විරුධකාරයා අරන් දම්මාය කියන පදේ බයිබලයේම වෙන තැනක තිබේ. පළමුවෙන් කළ ත්‍රන්සලාත්තුවට වඩා දෙවනු කළ ත්‍රන්සලාත්තුවට ඉතා හොඳය. එම නිසා මගේ විරුධකාරයා බයිබලය පිටපත් කළ උත්තමයන් පිටට ගොඩනගන්නට ගිය දෙය ප්‍රථම උත්තමයන්ට ලැබෙන්නේ නැත.

උත්තමයන් පොතේ 6, වෙනි පදයේ පෙණෙන පස්වෘත්තාපයට මුල්වූ හෙබ්‍රෙව් භාෂාවේ පාර්ථිවිකර තිබෙන 'නොගම' යන වචනයටද නොයෙක් අර්ථ තිබේ. මෙහිදී ගතයුතු අර්ථය 'වෙනස්ව ක්‍රියා කරණවාය' කියාය. මේ ගැණ සුධම් ප්‍රකරණයේ ඉතා පැහැදිලි ලෙස කියා තිබෙනවාය (කියා ඒ පොත කියවා පෙන්වා දුන්නා ඇත.)

නික්මයාමේ පොතේ 12, 23 ඊශ්‍රාලිතවරුන් වාසය කළ ගෙවල්වල උළුවස්සේ බැටළු ලේ ගැමට විරුධව ගෙණහැර දක්වූ කාරණා නිෂ්චලය. ඊශ්‍රාලිතවරුන් විසින් පැවැත්වියයුතු අණක් දෙවියන් වහන්සේ ඔවුන්ට දුන්නාය. මිසර වාසීන්ට දඩුවම් දෙන කල මේ අණ රක්ෂාකළ අය රක්ෂාවෙන්වා ඇත. නොසැලකුවොත් නාස්ති වෙනවා ඇත. ඇරත් ඒ නියෝගය ක්‍රිස්තුස්වහන්සේගේ මරණය දක්වූ පුළුල්ක්ෂණ නියෝගයක (II) මාගේ විරුධකාරයා විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව ඇසූ ප්‍රශ්නවලට මේ උත්තර සෑහෙන නිසා මීට වඩා ඒ ගැන උත්තර දීමට පමාවෙන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

(කියා ඉක්බිති බුඩාගමට විරුධව කථාකරන්ට පටන් ගත්තාය.)

මෙතැන් සිට බුඩාගමේ අසත්‍යතාව පෙන්වාදීමට වැදගත් කාරණයක් කියමි. ඒ ඇසුව මැනව, බුඩාගමේ වැදගත් ඉගැන්වීමක්ව තිබෙන්නේ ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රපාද ධර්මකොට්ඨාශයවේ. ඒ ධර්මය ඉතාම ආකූලය; එබව ඔප්පු කිරීම පිණිස සංයුත්සහියේ

ඒ ගැණ කියා තිබෙන පාඨයකියමි - කතමංව භික්ඛවෙ පටිච්ච සමුප්පාදෙ අවිජ්ජා පටිච්චයා භික්ඛවෙ සංඛාරා, සංඛාරා පටිච්චයා විඤ්ඤාණං, යනාදි පාඨයෙන් උගන්වා තිබෙන්නේ අවිද්‍යාව නිසා සංස්කාරයද, සංස්කාරය නිසා විඤ්ඤාණයද, විඤ්ඤාණය නිසා නාම රූපයද, උපදිනවාය කියාය. ඉතින් මේ ඉගැන්වුමේ හැටියට අවිද්‍යාව කියන නොදැනුමි කමින් නොහොත් මෝඩකමින් සංස්කාරයෝ උපදින බවත් සංස්කාරයෝ නිසා විඤ්ඤාණය උපදින බවත් පෙනේ. ආයෙන්මත් විඤ්ඤාණය නිසා නාමරූප උපදින බවද පෙනේ. නාමරූප දෙකට පංචස්කන්ධ ඇතුළත් වේ. පංචස්කන්ධයේදීත් විඤ්ඤාණස්කන්ධයක් පෙන්වා තිබේ. ඉතින් මේ කියමන කොපමණ ආකූලද? එකතැනක සංස්කාරය නිසා විඤ්ඤාණයක් උපදිනවාය කියාත් ආයෙන්ම එකතැනක විඤ්ඤාණය නිසා නාම රූපය උපදිනවාය කියාත් තිබේ. නාමරූපයටත් විඤ්ඤාණය අයිති නිසා මේ කියමනෙන් පෙනෙන්නේ 'අප්පා නිසා පුතා උපදිනවාය, පුතා නිසා අප්පා උපදිනවාය කීවා වගේය.' බුදුන්ගේ අගේ ඇති ධම්මයක් තමයි. මෙබඳු කිසිවෙකුට තේරුම් ගත්ට බැරි කිසියෙක් නොගැලපෙන දහම් සැබෑය කියා සිහි ඇති කවරෙක් තමුත් පිළිගන්නවා ඇද්ද?

තවද - නාමරූප දෙදෙනා ප්‍රත්‍යකොට සලායතන (එනම් ඇස්, කන්, නාසාදිය) පහළවෙනවාය කියනවා, ඒ කීම සැබෑනම් සත්වයා ඇස්, කන්, නාසාදිය නැත්තෙක් වෙන්ට ඕනෑය. මෙසේ ඇස්, කන් ආදිය නැති නාමරූප දෙකක් තිබෙනවාද? මීට වඩා පටලැවිලි අවුල් කීමක් වෙන තිබෙන්නට පුළුවන්ද? ඊළඟට ආයතනයන් ප්‍රත්‍යකොට ස්ථිතිය වෙනවාය, මේ ස්ථිතියත් වක්ෂු ශ්‍රෝතයන්ගේ ස්ථිතියයි. "ඇරත් කතමංවභික්ඛවෙ නාමරූපං" යනාදි කියමණක් සංයුත්සහියේ තිබේ. ඒ කියමනේ හැටියට ස්ථිතිය නාමයට අයිති බව පෙනේ. මේවා එකක් සැබෑනම් අනික බොරු බව පෙනේ. මෙහෙම පටලැවිල්ලක් අනික් මිනිසෙකුට උතාය කියා සිතන්නට පුළුවන්ද? "මේ ධම්මභීරය දකින්නට අමාරුය කී පමණින් පිළිගන්නට කැමති තැනැත්තාට එහි අමාරුකමක් පෙනී යනත් මේ එකිනෙකට විරුඩ වූ මහා පටලැවිල්ලක් ගෙන පැවැත් අපරික්ෂාකාර බුඩ්ධාගමිකාරයන්ට ගෝචරවා මිස "ඥානාලෝකයට කැමති තැනැත්තා පිළිනොගනී. තවද "එස්ස පටිච්චයා වෙදනං" ස්ථිතිය ප්‍රත්‍යකොටගෙන වෙදනාව උපදිනවාය යන කීමත් එසේම අවුල්ය. මක්නිසාද - නාම රූප දෙක සෑදුන තැනදී නාමයට වෙදනා ස්කන්ධයක් ඇතුළත් හෙයින් වෙදනාව සෑදුනේ විඤ්ඤාණය ප්‍රත්‍යකොටගෙනය. මෙතන වෙදනාවට ප්‍රත්‍යව ස්ථිතියයි කියනවාය. මෙයින් එකක් සැබෑනම් අනික

මිථ්‍යාය, මට කථාකරන්නට නියම වේලාව අනික්‍රාන්ත වෙන්නට ලඟ බැවින් තව එකක් දක්වා හමාරකරනවාය. වේදනාව ප්‍රත්‍යකොට තණ්හාව සැදෙනවාය. තණ්හාව ප්‍රත්‍යකොට උපාදනය, උපාදනය ප්‍රත්‍යකොට හවය, හවය ප්‍රත්‍යකොට ගේණ ජාතිය වෙනවාය. ඉතින් ජාතිය නම් ඉපදීමයි කීවේ “බන්ධානං පාතුභාවො අයතනානං පටිලාභො” ස්කන්ධයන්ගේ පහළවීමය. ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභය, මෙසේ ස්කන්ධයන්ගේ පහළවීමටත් ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභයටත් ප්‍රත්‍යව තිබෙන්නේ හවයයිකියනවාය. නුමුත් කුසලාකුසල සංඛාරය විඤ්ඤාණයට ප්‍රත්‍යව තිබෙනවාය. විඤ්ඤාණය නාමරූප දෙකට ප්‍රත්‍යව තිබෙනවාය. ඒ විඤ්ඤාණය හා නාමරූප දෙකට පංචස්කන්ධය ඇතුළත් ය. ඒ පංචස්කන්ධයෙහි විඤ්ඤාණයට කුසලාකුසල සංඛාරය ප්‍රත්‍යව තිබුණාය. විඤ්ඤාණයට කුසලාකුසල සංඛාරය ප්‍රත්‍යව තිබුණාය. විඤ්ඤාණය නාමරූප දෙකට ප්‍රත්‍යව තිබුණාය. මෙහිදී ස්කන්ධයන්ගේ පහළවීමටත් ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභයටත් හවය ප්‍රත්‍යයයි කියනවාය. එකක් සැබෑනම් අනික බොරුය. මගේ විරුධකාරයාට පුළුවන්නම් මේ පටලවිල්ල හැරලා බේරාදුන්නාවේ.

(මෙසේ කියා අසාගෙන සිටිය සමුහයා සන්සුන්ව අසාගෙන සිටියාට ස්තුතියකොට කථාව හමාර කළාය.)

(1873 අගෝස්තු මස 26 වෙනි දින සවස 4 පටන් 5 දක්වා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේ කළ කථාව)

මෙහි රැස්ව සිටින සමුහයාට පළමුකොට දැනුම්දිය යුතු කාරණාවක් තිබේ. එනම්-බුඩාගමට විරුඬව කථාකළ මේ කථා කාරයාට ඔහුගේ නම ව්‍යවහාර කරන්නට ඕනෑකළ ප්‍රස්ථාවලදී ‘පාදිලි උන්නාන්සේය’ කියා මා විසින් ව්‍යවහාර කළ බව මේ සියල්ලන්ටම මතක ඇත. එසේ මම කථාකළේ විනමුත් මේ කථාකාරයා මට ව්‍යවහාර කටයුතු නම එසේ ව්‍යවහාර නොකර “විරුඬකාරයාය” කියා ව්‍යවහාරකළ නිසා මොහුටත් ඒ නමම ව්‍යවහාර කරන්නට උනාට කනගාවුය. ඉතින් මෙතැන් පටන් ‘විරුඬකාරයාය’ හතුරාය, යන නමක් මේ කථාවේදී මා විසින් ව්‍යවහාර කළොත් නම මොහුට බව මේ සියල්ලෝම දනගනිත්වා. අපේ ආගම් දෙකේ හරි වැරදි කල්පනාකරන්නට අප දෙපක්ෂය මේ කථාව මෙලෙස කරන්නේ වී නමුත් අපි දෙදෙනා අතරේ මීට ප්‍රථම එබඳු විරුඬකාරකමක් හතුරුකමක් තිබුණු බව මම දන්නේ නැත. ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුඬව මා විසින් ඇසූ ප්‍රශ්නවලින් පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය ඉංග්‍රීසි බයිබලයේ තිබෙන “ජැලස්ගෝඩ්” යන

වචනයට දියයුතු හරි තේරුම නොදී නූගත් සිංහල මනුෂ්‍යයන් රචනාවට බොරු අර්ථයක් ප්‍රකාශකොට සිංහල බයිබලවල තිබෙන බවය. ඒ ගැණ කිසි උත්තරයක් මගේ විරුධකාරයා නුදුන් බවත් ඒ වචනය ඔහුගේ කථාවේදී මතක්කරන්නේවත් නැතුව අත්හැර දමා ගිය බවත් මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන්ටම මට වගේම මතක ඇත. එසේ කළේ මගේ විරුධකාරයාට ඒ ගැන හරි උත්තරයක් දෙන්න බැරි නිසාවට කොහෙත් සැක නැත, ඔහුට ඒ ගැණ හරි උත්තරයක් දෙන්න නැතුවා මමත් දනිමි. ඒ බව මේ සියල්ලෝම දනගන්නා සේක්වා.

තවද මගේ විරුද්ධකාරයා පාළිභාෂාව නොදන්නෙක් බවට මා විසින් ගෙනහැර දක්වූ කාරණා බිඳහෙළන්නට බොහොම තැත්කළේවිනමුත් ඒ උත්සාහය හරිගියේ නැත. ඔහු විසින් සංග්‍රහ කළාය කියන පොතේ තිබෙන “තවනාමො පච්ඡරො හොතු” යනාදී පාළි වාසගම ඔහු සෑදූ එකක් නොවේ බවත් පාළිභාෂාවට නගා බුරුම අකුරෙන් අවිද්‍යාසා තිබෙන අළුත් තෙස්තමේන්තුවෙන් උදුරා ඔහු විසින් සංග්‍රහ කළ ‘ග්‍රන්ථ-සෙබරය’ කියන පොතට ඇතුළත් කළ බවත් ඔහු කීවා මේ සියල්ලන්ටම මතක ඇත. අළුත් තෙස්තමේන්තුව අපට අයිති පොතක් නොවේය. ඒක ක්‍රිස්තියානිකාරයින්ගේම පොතක්ය. ඒකේ තිබුණු වාසගම අතරෙන් මෙබඳු වැරදිවලින් යුත් වාසගම කැබැල්ල ඔහුගේ පොතට එකතුකරන්නට තෝරාගත් එකක් පුද්ගලයෙක්ය! මගේ විරුද්ධකාරයා පාළිභාෂාව දන්නෙක් නම් මේ අන්දමේ නින්දිත වැරදිවලින් යුත් වචන සාම්ප්‍රදාය හරිනොගස්සා තමන්ගේ සංග්‍රහව එකතුකරන්නේ ඒ වාසගම කැබැල්ල එකතුකිරීමෙන් මගේ විරුද්ධ කාරයා පාළිභාෂාව නොදන්නෙක් බවට ස්ථිරඋනා සත්තකය. මගේ විරුද්ධකාරයා පාළිභාෂාව දන්නෙක්ය කියා එරෝපාකාර මහත්තැන් අතරේ අහවාගෙන සිටියා සත්තකය. ඒ සිටිය අඩියට වඩා පහළ අඩියකට මේ ගැණ උත්තරදීමට ගොස් පැමිණුණාට මට කණගාටුය. එමනිසා මොහුගේ පාළි නොදැනීමේ තරම් ඉතා කුඩාපටු නොවේ බව මේ සියල්ලන්ටම හැඟෙනවා ඇත.

මේ ආර මගේ විරුද්ධකාරයා බයිබලය සිංහල භාෂාවට පිටත් කිරීමේ නෙවරදිකම අභවනට කළ කථාව කොහෙත්ම ඔබ්බෙන් නැත. මක්නිසාද මා විසින් පෙන්වා දුන්නේ 1830 දී වැස්ලියන් සමාගමනමින් සිංහලභාෂාවට පිටපත්කොට අවිද්‍යාසා තිබෙන බයිබලයේ පදයක් එම සමාගම නමින්ම දෙවනු ප්‍රසිද්ධ කරනු බයිබලයේ එම සථානයෙන් අරන්දමා, තිබෙන බවය, මගේ විරුධකාරයා කියන්නේ ඒ පදේ ඉහළට ඇද්ද ය කියාලාය. තවත් බයිබලය සිංහලට පිටපත් කළ අයගේ උතුම්කම සහ සමර්ථ කමය. ඒ උත්තමයන්ට කිසිවෙකුට ගල්කැටයක්

ගසන්ට බැරිළු” ඉතින් මගේ විරුධකාරයාගේ මේ උත්තරය මගේ ප්‍රශ්නයට කොහෙත්ම ඔබින්තේ නැත. ඒ බව මේ සමූහයාට තේරුම්යාම පිණිස කියාදෙමි. බයිබලය සිංහලට පිටපත් කළ සමහරෙක් බයිබලයේ තිබෙන පද ඉහළ අදින්ටත් සමහරෙක් පහළ අදින්ටත් ගියාම ඔය දෙගොල්ලම එකාකාර උත්මයෝ වෙන්ටත් එකාකාර සමථියෝ වෙන්ටවත් බැරිය. එකකට එකක් විරුඩව තිබෙන මේ බයිබල දෙකින් එකක් වරද මය. යම් ස්ථානයක යම් පදයක් යෙදීමෙන් එහි හරි අර්ථය ලැබේ නම් ඒක එතන තිබෙන්නට නැර වෙන තැනකට ඇද්දම එයින් වෙනස්ව හරි නැත්තාවූ අර්ථයක්ම ප්‍රකාශවේ. එසේ වරින් වර වෙනස්කොට අවිච්ඡින්නව තිබෙන බයිබල් වලින් හරිය කියා පිළිගන්නේ කොයි බයිබලයද? මේ අන්දමට රෙපරමාදු ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ වරින් වර තම තමන්ට හිතෙන හිතෙන හැටියට බයිබලය වෙනස්කර ප්‍රසිද්ධ කරති. රෝමානු ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ තමන්ගේ බයිබලය වෙනස් කරන්නේ නැතුව කිවුණු හැටියටම තබාගෙන ඉන්න නිසා ඔවුන්ට ස්තූතිකරන්නට වී.

ක්‍රිස්තුස් රිස්වරයාගේ පුතාය කියා ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වුම් කාරයෝ කල්කටාවේදී කියන්නේ ඒ රටේ ඉන්න හින්දුවරු රටටන්ට බව වරක් මම කීවා. ඒ ගැණ මගේ විරුධකාරයා උත්තර දෙන්නට ගත් උත්සාහය ඉතාම නිෂ්ඵල වෙව්ව. මක්නිසාද රිස්වර යන වචනයට අර්ථ කිවුනත් හින්දුවරු අදහන දෙවියන්ට ඔවුන් රිස්වර කියන නිසා එහිදී ඒ නම ගත්තේ ඔවුන් රටටන අදහස පිටමය. හොඳයි ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ අදහන්නේ රිස්වරයා නම් ඔහුට “උමයඩගතාව” කියා භාය්‍යාවක් ඉන්නවා වාගේම යෙහෝව්‍යාටත් භාර්යාවක් ඉන්නවාද? යෙහෝව්‍යාටත් භාර්යාවක් ඉන්න බව ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ නොදන්න නමුත් මම දන්නවා. මට ලැබෙන පැයකදී යෙහෝව්‍යාගේ භාර්යාව කවද කියා මම පෙන්වා දෙනවා.

“යෙහෝව්‍යා මනුෂ්‍යයා මැවූ බැවින් තැවුණුසේක” කියා උත්පත්ති 6, 6 පදේ කියා තිබේ. තැවෙන ක්‍රියා සෝකවෙන ක්‍රියා කරන්නේ මෝඩයෝය. මෙයින් යෙහෝව්‍යාට දිව්‍යඥා-යක් නැතිබව පෙන්වා මා විසින් කළ ඒ කථාවට මගේ විරුධ-කාරයා කිසි උත්තරයක් දුන්නේ නැත. නොබෝද ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ අයවල් සමග බුඩපක්ෂයේ අයවල් කළ වාදයකදී ඔවුන් ප්‍රසිද්ධකරපු “සුධම්මප්‍රකරණය” කියන පොතක් මේ සභාවේ

කියෙව්වා මේ කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. ඒ කියවීම මගේ ඒ ඇතිමට උත්තරයක් නොවේය. ඒ බව මට වාගේම මේ හිටින සියල්ලන්ටත් හැඟෙන්නට ඇත. ඒ පොතේ තිබෙන සියල්ලටම අපි උත්තරදී ඒ සන්දිගේ බිඳහෙළවා සත්තකය. ඒ අවලඟු පොත මේ වාදය ඉදිරිපිටට ගෙන ඒම කොහෙත්ම සැහෙන්නේ නැත.

යෙහෝව්‍යේ අසව්ඤ්ඤාම ගැණ හෙවත් සියල්ල දක්නා ඥානයක් නැතිකම ගැණ මා විසින් පෙන්වා දුන්නේ ඊශ්‍රාලිත-වරුන්ගේ ගෙවල් යෙහෝව්‍යට ඇඳින ගැනීම පිණිස ඒ ගෙවල්-වල උළුවස්සේ ලේ ගා තබන්නට යෙහෝව්‍යම කී බවය. ඒ ගැණ මගේ විරුධකාරයා දුන් උත්තරය නම්, ක්‍රිස්තු මැරෙණවාට එක ලකුණක්ය. කියාය ඒ උත්තරය කොහෙත්ම හරිනැත. මක්නිසාද? ක්‍රිස්තුස්ගේ මරණයේදී උලුවහුවල ලේ ගැමක් කරලා නැත. එමනිසා මොහුගේ මේ උත්තරය කිසියෙක් පණ්ඩිත ගෝවර නොවේ. යෙහෝව්‍ය: මීගරයේ කුළුණුලත් මරන්නට ගියද ලේ ලකුණු දක ඒ ගෙවල් ඇර ගියනිසා යෙහෝව්‍යට යම්දෙයක් විනිශ්චයකර ගැණීමට ඇහැට පෙන ලකුණක් ඕනෑ කරන බව පෙනේ. කනෙකුට කනවැල අල්ලන්නට කෙනෙක් ඕනෑ කරන්නාක්මෙන් මෙහිදී යෙහෝව්‍යට ගෙවල් ඇඳින ගැණීමට ලකුණක් ඕනෑකළා මහත් විහිළුවක්ය.

“පළමුවෙනි හාස්කම අදහා නොගත්තොත් දෙවෙනි හාස්කමද දෙවෙනි හාස්කම අදහා නොගත්තොත් තුන්වෙනි හාස්කමද කරව” කියා යෙහෝව්‍ය: මෝසෙස්ට ඉගැන්නූහෙයින් යෙහෝව්‍යට මතුවන දේ පේණ ඥානයක් නැතිබව පෙන්වා මා විසින් කළ කථාවට කිසිම උත්තරයක් නුදුන් බව මේ සියල්ලෝම දනගනිත්වා.

තවද මා විසින් ඇසූ ප්‍රශ්නවලින් දෙකක් ගැණ මගේ විරුධ කාරයා මේ වනතුරු කිසි උත්තරයක් දුන්නේ නැත. ඒ ගැණ මතක් කළේවත් නැතිබව මේ සියල්ලන්ටම සිහිකරවමි. එනම් යෙහෝව්‍ය: යුද්ධමග සිට කළ යුද්ධයෙහි යකඩ රළුවලට යෙහෝව්‍ය: හයවූ කාරණාව ගැණ මා විසින් කළ කථාවද මෝසෙස්ගේ පුත්‍රයා ජින්නනම් කිරීම ගැන මා විසින් කළ කථාවද යන දෙකය, මේ වැදගත් ප්‍රශ්න දෙක ගැණ මගේ විරුද්ධකාරයා යම් උත්තරයක් දෙනවාතබා ඒ ගැණ මතක්-කෙළේවත් නැත. ඒවා ගැණ යම් උත්තරයක් දෙන්නට බැරිබව ඒක ලකුණකි, යකඩෙට බයවෙන්නෙත් මිනී ලේ වලට ප්‍රිය

වෙන්තෙන් අමනුෂ්‍යයෝ බව මේ සමූහයාට වරක් හොඳටම තේරුම්කර දුන්නා. ඒ නිසා මේගැණ වැඩිය කාරණා මෙහිදී ගෙනහැර නොදක්කුවත් යේහෝව: වෙත අමනුෂ්‍යයන් මෙන්ම මිනි ලේවලට ප්‍රිය බව මෝසෙස්ගේ ප්‍රකාශ කළ කාරියෙන්ම පෙනේ.

මා විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව ඇසුරුවූ ප්‍රශ්න ගැණ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් දුන් උත්තරවලට මට කියන්නට තිබෙන්නේ ඔපමණය.

තවද ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් කියන නොනස්නා ආත්මය කෙබඳු එකක්ද? ඒක කුමකින් සෑදී තිබේද? ඒක බුඩාගම් කාරයන් විසින් කියන ආත්මයට සමාන නැත්නම් ඒක මොකක් වාගේද? කියා මීට ප්‍රථම පැයේදී මා විසින් ඇසුවාය. ඒ ගැණ උත්තරයක් තවම දුන්නේ නැත. ඒ ගැණ උත්තරයක් ඔය දෘෂ්ටිය පිට හිටගණ විරුද්ධ පක්ෂයට දෙන්නට බැරුවා සත්තකය.

බුද්ධධර්මයේ ප්‍රකාශවූ පඤ්චස්කන්ධ ධර්මයාගේ අදහස තේරුම් ගැනීම නුවණමද අයට දුෂ්කරය. සත්වයෙකුගේ මැරීමත් පරලොව ඉපදීමත් ගැණ තේරුම් ගැනීමද එසේම දුෂ්කරය. සත්වයෙකුගේ මැරීමේදී මේ සත්වයාගෙන් කිසිදෙයක් පරලොව යන්නේ නැත. එසේ යන්නේ නැති නමුත් මේ සත්වයා කරණකොටගෙන පරලොව උපදින සත්වයා අතිකෙක් නොවේ. සත්වයෙකුගේ චුති ප්‍රතිසන්ධි දෙකේ ආකාර තේරුම්යාම පිණිස බුද්ධධර්මයේ කියා තිබෙන පාඨයක් දක්වමි. හේ මනාව ඇසියයුතු.

“මාරනාන්තිකවෙදනා සන්තත්තානං සන්තිපාතං අසහන්-
තස්ස ආතපෙට්ඨන්ත හරිත්තාලපන්නම්ච කමෙන උපසුස්ස
මානාසරිරෙ නිරුද්ධෙසු වක්ඛාදිසු ඉන්ද්‍රියෙසු හදයවත්ථු
මත්තෙපතිට්ඨතෙ කායින්ද්‍රිය මනින්ද්‍රිය ජිවිතින්ද්‍රියෙසු තං
නාවසෙස හදයවත්ථු සන් නිස්සිතං විඤ්ඤාණගරුසමාසෙවිතා
සන්තප්පබ්බකානං අඤ්ඤතරං ලද්ධාවස්සෙ පච්චයසඛිධාරා
සඛිධාතං විසයමාරබ්භ පචත්තති තදෙවං පචත්තමංතං තණ්හා
විජ්ජානං අප්පහිනත්තා අවිජ්ජා පටිච්ඡා දිතාදිනවෙ තස්මි-
විසයෙතණ්හා නමෙති සහජාත සඛිධාර බ්බන්නි සන්තති
වසෙන තණ්හානම්යමංතං සංඛාරෙහි ධිප්පමාන ඔරිමතිර-
රුක්ඛෙව්විතිබ්දං රජ්ජුමාලම්බිත්වා මාතිකාතික්කමකොචිය
පුරිමවනිස්සයංජහති අපරවකම්ම සමුදාපි තං නිස්සයං ආසාදය
මානා ආනාසාදයමානංවා අරම්මනාදිහි එව පච්චයෙහි
පවත්තති.”

යන මේ පාඨයෙන්ද පෙන්වා තිබෙන්නේ සත්වයෙකුගේ මරණයත් පරලොව ඉපදීමත් දෙක දැනගැනීම පිණිස කාරණාව එමනිසා මේ පාඨයෙහිද සංක්ෂේප අභිප්‍රාචය කියාදෙමි. ඒ ඇසුව මැන. අවිවේචි දමන ලද අවු කල් කොලයෙහි තිබෙන නිල්පාට ක්‍රමයෙන් නැතිවී ගොස් සුදුපාට වේ. එසේම සත්වයාගේ මරණාසන්න කාලයෙහි සත්වයාට ඇතුළු තිබුණු ඉන්ද්‍රිය ශක්තිය මරණ වේදනාව කරණකොටගෙන නැතිවේ. ඉන්ද්‍රිය ශක්තිය නම් ඇහැ පෙණීම කන්ඇඟීම ආදියය. එසේ ඉන්ද්‍රිය ශක්තිය නැතුව යාමේදී ඉන්ද්‍රියෝ තුන්දෙනෙක් ඇතුළුව හෘදය වස්තුව ආශ්‍රය කරගෙන සිටී. ඒ ඉන්ද්‍රියෝ තුන්දෙනා නම් කායින්ද්‍රිය, මනින්ද්‍රිය, ජීවිතීන්ද්‍රිය යන තුනයි. හෘදය වස්තුව ආශ්‍රය වූ ඒ ඉන්ද්‍රියෝ තුන්දෙනාගෙන් කායින්ද්‍රිය කියන්නේ ශරීරයට යමක් ස්පෂ්ට වූ විට ඒ දැනගන්නා ගතියටය, මනින්ද්‍රිය කියන්නේ මේ වෘක්ෂයය මේ සත්වයාය කියා වෙන්වෙන්කොට සලකන්න පුළුවන් ගතියටය. ජීවිතීන්ද්‍රිය කියන්නේ නොමැරී ජීවත්වෙන ගතියටය. මෙකියන ලද ඉන්ද්‍රියයයෝ හෘදය වස්තුව ආශ්‍රයකොට පවත්නා කල්හි මැරෙන්නාවූ සත්වයාට කම්නිමිත්ත ගතිනිමිත්ත කියා දෙකක් පෙනේය, එයින් කම්නිමිත්ත පහළවෙනවාය කියන්නේ තමා බහුලව කරගණ ආ භෞද හෝ නරක හෝ කරන්නාක්මෙන් පෙණීමය. ඒ ස්වප්නයෙන් යමක් පෙනෙන්නාක් මෙන් පෙණීමය. යමෙක් බොහෝකලක් පුරුද්දක් වශයෙන් කරගෙන ආවේ ප්‍රාණසාකාදි පටි නම් මරණාසන්න කාලයෙහිත් ඒවා කරන්නාක් මෙන් පෙනේ. යමෙක් පුරුදු කරගණ ආවේ දැන සිලාදි පින්කම් නම් ඒවා කරන්නාක්මෙන් පෙනේ. මෙසේ පෙනෙන්නාවූ කම්නිමිත්තයන් අතුරෙන් යමෙකුට කුසලකම් නිමිත්තක් වැටහුනොත් ඔහුගේ උත්පත්තිය සුගතියකවේ. යමෙකුට අකුසලකම් නිමිත්තක් වැටහුනොත් ඔහුගේ උත්පත්තිය දුගතියකවේ. කම් නිමිත්තෙන් පසු ගති නිමිත්ත පෙනේ. එනම් උත්පත්තිය කරණ ඉබ්බ ස්වප්නයෙන් යමක් පෙනෙන්නාක් මෙන් පෙණීමය. ඒ පෙණීම වන්නේ සුභ වශයෙන් නිසා තෘෂ්ණා සහිත සත්වයාගේ සිත එහි ඇලේ. ඒ ඇලීම කරණකොට ගෙන එහි උපදි මෙසේ චුතිප්‍රතිසන්ධි දෙකින් යුත් සත්වයාගේ චුති චිත්තය හා සමග ප්‍රතිසන්ධි චිත්තය හටගනී. ශරීරයෙන් පිටවෙලා ගමනේ ගොස් පරලොව උපදින්නට යම්දෙයක් ඇත්තේ නැත. එසේද වුවත් මේ සත්වයාගේ පැවති තෘෂ්ණාව නිසා ගතිනිමිත්ත පහළවූ කල්හි එහි ඇලෙන්නේය. ඒ ඇලීමනිසා උපදින්නේය. එමනිසා පරලොව උපදින සත්වයා අත්‍යා සත්වයෙක් නොවන්නේ.

තවද යමෙක් සුගතියක හෝ දුගතියක උපදිනවානම් සුභ අසුභ ලකුණු පහළවේ. සුගතියක උපදින ඇත්තාට දිව්‍යවිමානාදී හිත ප්‍රියකරණ දේ පෙණීමෙන් මහත් සන්තෝෂයට පැමිණේ. දුගතියක උපදින ඇත්තාට නරකාග්නි ආදී හිතට හය උපදින දේ පෙණෙන නිසා මහත් හයට පැමිණේ. මේ ආසන්න කාලයෙහි පැමිණෙන ලකුණුද සත්වයෙකුගේ ගතිය දැනගැනීමට කාරණා වේ. “අනම්කල්ගොයං තික්ඛවෙ සංසාරො පුබ්බා කොට්ඨාසස්සොයති” යනාදී බුද්ධ දෙශනාවේ ප්‍රකාරයට සත්වයෙකුට පටන්ගැන්මක් අන්තිමයක්වත් නැතිබව පෙනේ. මෙකී බුද්ධ දෙශනාවද ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බයිබලයෙන් ස්ථිර කරත්. හේ කෙසේද-උත්පත්ති 2, 7 වෙනි පදේ. “යෙහෝව්‍ය: දෙවියන් වහන්සේ පොළවේ දුට්ඨලෙන් මනුෂ්‍යයා මවා ඔහුගේ නාසිකා තුළෙහි ජීවනයෙහි හුස්ම පිහිසේක. එවිට මනුෂ්‍යයා ජීවමාන ආත්මයක් වූයේය.” යනමේ කියමනෙන් හැඟෙන්නේ පොළවේ දුට්ඨලෙන් ආදම් කියන පළමුවෙනි මනුෂ්‍යයා සැදූ බවත් දෙවියන්ගේ සද්කාල ජීවන හුස්ම ඒ රූපයට ඇතුල්කළ බවත්ය. එයින් ඔහු ජීවමාන ආත්මයක්වූ හෙයින් ඔහුගේ ජීවන හුස්ම අමුතුවෙන් මැව් එකක් නොවේය. ඒ හුස්ම යෙහෝව්‍ය:ගේ හුස්මය. යෙහෝව්‍ය:ගේ සද් කාල ජීවන හුස්මෙන් කොටසක් ආදම්ට ලැබුනු නිසා ආදම්ගේ ජීවන හුස්ම පටන්ගැන්මක් නැත. දැනට ජීවත් ව ඉන්න සත්වයන්ගේ ජීවන හුස්ම ඔවුන්ගේ පියවරුන් ගෙන්ද, ඒ පියවරුන්ගේ හුස්ම ඒ ඇත්තන්ගේ පියවරුන්ගෙන්ද යන ක්‍රමයෙන් දත්වැලක පුරුක් එකින් එක අල්ල අල්ලා යන්නාක් මෙන් ඉහලට කල්පනා කර බැලුවාම ආදම් නැමති මුල් පියාගේ ජීවන හුස්ම කරා පැමිණේ. ආදම්ගේ ජීවන හුස්ම කොහෙන් ආ එකක් දැයි කියා කල්පනා කලාම ඒක පටන් ගැන්මක් නැති! යෙහෝව්‍ය:ගේ ජීවන හුස්මේ කොටසක් බව පෙනේ. යෙහෝව්‍ය:ගේ ජීවන හුස්මට පටන්ගැන්මක් නැති නිසා සියල්ලන්ගේම ජීවන හුස්මටත් පටන්ගැන්මක් නැතිබව පැහැදිලිව පෙනේ. ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ සත්වයාගේ ආත්ම ශරීර දෙකම දෙවියෝ මැව්වාය කියා විශ්වාස කරන්නේවී නමුත් ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ කියන ආත්මය පටන්ගැන්මක් නැති එකක් බව මෙයින් තේරුම් ගනින්නවා. තවද මෙහි කී කියමනෙන් බුද්ධ ධර්මයද ස්ථිරවූ බවත් දැනගනින්නවා.

තවද ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ විශ්වාසකරන යෙහෝව්‍ය: දෙවිකෙනෙක් නොවන බව පැහැදිලිව ඔප්පුකරන්නට පුළුවන් වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම් - විනිශ්චයකාරයාගේ පොතේ 11 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 19 වෙනි පදේ පටන් 39 වෙනි පදේ දක්වා සඳහන්ව තිබෙන වගන්තිවලින් පෙනෙන්නේ “යජ්‍යාගේ

ද්විතීය බොධිව කපා පුළුස්සා යෙහෝවිච්ඡාදාකළ බවය” රෙපරමාදු ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ “යජ්‍යතමේ ද්විතීය බොධිව කපා දවනපුජා කළේ” නැතැයි කියන්නට උත්සාහ කරණවා සත්තකය. නමුත් රෝමානු ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ගේ බයිබලයේ යජ්‍යතමේ ද්විතීය බොධිව කපා දවන පුජාවම කළ බව ස්ථිර-කොට තේරුම්කරදී තිබේ. ඒ බව මම රෝමානු බයිබලයෙන් ඔප්පු කරන්නෙමි. ඉතින් මෙයින් හැඟෙන්නේ යෙහෝවි: මිනිසුන් වලට ප්‍රිය බවය. මේ ආදි නින්දිත බිලිගැණීමට ප්‍රිය වෙන්නේ කවිද කියා මෙහි සිටින සියල්ලෝම දනිත්. එමනිසා ඒ ගැණ වැඩි විස්තර නොකරමි.

“ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ රැතුනකුත් දවල් තුනකුත් පාර්ටි ගර්භය තුළ වාසයකරණවා ඇත” කියා මතෙවු 12, 4 පදේ සඳහන්ව තිබේ. නමුත් ඒ අනාගත වාක්‍යය හරිහිසේ නැත. මක්නිසාද ක්‍රිස්තුගේ ශරීරය සිකුරුද හුම්දන කළ බවත් ඉරිදට එළිවෙන්නට මත්තෙන් මළවුන්ගෙන් නැගිටිට බවත් මතෙවු 28, 1 වෙති පදයෙන් ඔප්පුවෙන නිසාය මේ ගැන උත්තරදීමට මගේ විරුධකාරයා නොයෙක් දේ අතින් මිටින් දමාගෙන උත්සාහ කරණවා ඇත. එසේ උත්සාහ කළාට ඒක පුළුවන් වැඩක් නොවේය. මේක මම පමණක් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව උපදවාපු ප්‍රශ්නයක් නොවේය. නොබෝදු එඩ්ගල්න්තයේ වැදගත් සභාවකදී “බ්‍රැඩ්ලෝ” කියන පණ්ඩිතයා පවා මේ ප්‍රශ්නය ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව ඇසූ බව ඉංග්‍රීසි ආරංචි පත්‍ර මාගීයෙන්ද අපට දැනගන්නට ලැබුණාය. මේ ප්‍රශ්නය අහන දවසේ එම සභානායක මේ රටේ සිටිය පණ්ඩිත “බ්‍රිෂොප් ක්ලෝටන්” උන්නාන්සේ සිටිය නමුත් උන්නාන්සේවත් මේ ගැන උත්තර දීලා නැත. එසේ නමුත් මගේ විරුද්ධකාරයාලාගේ පක්ෂයේ ඇත්තන් මේ ගැන උත්තරය කියා විහිළුවක් නොදෙසා අරින්නේ නැත. එසේ දෙබඩවත් ඒවා හරිනැත්තම් පණ්ඩිතයෝ භාරගන්නේ නැත. “බ්‍රිෂොප් ක්ලෝටන්ටත්” වැනි උගත් මහතුවන් උත්තර දෙන්නට බැරිවූ එකකට මගේ විරුද්ධකාරයාට උත්තර දෙන්නට පුළුවන්වේ යයි නොසිතමි. එමනිසා මේ ගැණ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

කළු මනුෂ්‍යයින්ගේ රටවල සියල්ලන්ම යමකට පෙරටුව පැමිණෙන සුභාසුභ නිමිති ගැන විශ්වාසකරණ බව කවුරුත් දන්නා ඇත්තකි. එනම් යහපතක් පැමිණීමට පළමු සුභ නිමිත්තක්ද, අයහපතකට පෙරටුව අසුභ නිමිත්තක්ද පැමිණීමය. මීට යාක්ෂි පොත්පත් වලින්ද වෙනත් කාරණාවලින්ද පෙන්වන්නට පුළුවන. එයින් මදක් කියමි. දඹදිව පුරාණ බිම්බියාර කියා රජකෙනෙක් සිටියාය. ඒ රජුගේ අග්‍ර මහෙසිකාවට දරුගැබක් හටගත් කල්හි ඒ දේවියට උපන් දෙළඳුක නම් තමාගේ ස්වාමීවූ

රජාගේ ශරීරයේ ලේබොන්ටය. ඒ කල්පනාව ඉෂ්ට වූවායින් පසු කුමාරයෙකු ප්‍රසූත කළාය. ඒ කුමාරයා තමාගේ පියරජ මරා රාජ්‍යයට පැමිණි බව කියා තිබේ. අයහපත් ලකුණෙන් අයහ-පතක්ම පැමිණිබව මෙයින්ද ඔප්පුවේ. මෙසේම ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයෙහි පහළවූ ලකුණක් යහපත් ලකුණක් නොවේ. එනම් ක්‍රිස්තුස් - උපන් බැත්ලෙහෙම කියන පළාතේද ඒ අසල පළාත්-වලද සිටිය දැවුරුදු වයස්වූද ඊට බාලවූද සියලු පිරිමි දරුවන් මැරෙව් බව මනෙව් 2, 16 වෙනි පදේ පෙනේ. අඩන්ටත් භිතතවෙන්නක් මිස වෙන කිසි දෙයක් නොදන්නා නිරපරාධ ළදරු සමූහයකට මරණය සිඛ උනේ ක්‍රිස්තුස් උපන් නිසාමය. බුදුන් මේ ලෝකයෙ උපන් නිසා ඒ කාලයේදී මෙබඳු අවමඬගල-යක් නොහොත් අසූහ නිමිත්තක් පහළවුනේ නැත. ඒ අපේ උත්තමයා දිව්‍යලෝකයෙන් වූකව දබ්දිව සුඛොදන රජ්‍යරුවන් නිසා මහාමායා බිසව කුස පිළිසිඳගත් දවසේද උන්වහන්සේ මවුකුසින බිහිවුනු දවසේද බුදුවූ දවසේද පළමුවෙන් දම්සක් පැවැත්වූ දවසේද සියල්ලන්ගේ හිත් ප්‍රීතිකරණ මංගල ලකුණුම පහළවූ බව බුද්ධාගමේ පොත්වලද පෙනේ ඒ පහළවූ ලකුණු නම්- ජාත්‍යන්ධයන්ට නොහොත් උත්පත්තියේ පටන් ඇස් නැතුව හිටිය අයට ඇස් ලැබීමද, ජාති බධිරයන්ට කන් ලැබුනු බවද, ජාති පිලුන්ට සෘජු ගමන්කරන්ට පුළුවන්වූ බවද, නරකාදිවල ගිනි නිවීමද, ප්‍රේතයන්ගේ සාපිපාස නැතිවීමද, සුව කරන්ට බැරි ආසාධ්‍ය රෝග සුවවීමද, යනාදී තිස්දෙකක් මංගල ලකුණුය. මෙසේ සියලු දෙනාගේ සිත් ප්‍රීතිකරන හොඳ ලකුණු උන්වහන්-සේගේ උත්පත්තිය නිසා සිඬවූ හෙයින් උන්වහන්සේ ලෝකයා සසරදුකින් ගලවන්ට නොහොත් ලෝක සත්වයන්ට හොඳක් කරන්ට හෙවත් සැබෑ ආගමක් ප්‍රකාශකරන්ට මෙලොව උපන් කෙනෙක් බවට මෙහි දක්වූ කාරණා සාක්ෂිවේ. ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයෙහි සියලු දෙනාගේම හිත් අප්‍රියකරන්නාවූ ඇසු පමණ-කින්ම හය උපදින්නාවූ ළදරුවන් රාසියකගේම මරණය නමැති නපුරු ලකුණු පහළවූ හෙයින් ක්‍රිස්තුස් ලෝකයා ගලවන්ට ආ කෙනෙක් නොවන බව ඔප්පුවේය. ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයේ නපුරු ලකුණු පහළවූ හෙයින් ඔහු බොරු ආගමක් ලෝකයාට උගන්වා ලෝකයා නරකාදියෙහි හෙළන්ට ආ නපුරෙක්වාට කොහෙත් සැක නැත. එම නිසා ක්‍රිස්තුස්ගේ සරණ ගෙණ පරලොව ගැලවෙන්නට නුපුළුවන් බව සියල්ලෝම කල්පනාවට ගනිත්වා. බුදුන් උපන් කාලයෙහි කුහුඹියෙකුටවත් උන්වහන්-සේගේ උත්පත්තිය නිසා මරණයක් පැමිණුණාය කියා යමෙකුට පෙන්වන්ට පුළුවන්නම් අනික් අය කෙසේ උනත් මම බුද්ධාගම අදහන්නේ නැත.

තවද ක්‍රිස්තුස් අපේ නැයෙකුත් නොවේය. බුදුන් අපේ නැයෙකුත් නොවේය. මේ දෙදෙනා පිළිබඳ ආගම් දෙකෙන් යම් ආගමක් සත්‍යනම් ඒ ආගමේ ප්‍රධානියා අපේ නැයක් වේ. ස්වාමියක් වේ. එමනිසා සත්‍ය ආගමක් සොයා ගැනීමට සියල්ලෝම උත්සාහ කරන්නවා. මේ ඇර මගේ කථාවේදී වේගවත්ව තරඟවෙන් වගේ කථා කළේ පිරිස වැඩි නිසාය. සියල්ලන්ටම ඇහෙන්නට ඕනෑ නිසාය. මේ සිටින සියල්ලෝම ඒ බවද දැන ගන්නා සේක්වා.

(කියා මොහොට්ටිවත්තේ භූෂානන්ද උන්නාන්සේගේ කථාව හමාර කරන්නට යෙදුනාය.

(වම් 1873 ක්වූ අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින
උදය 8 පටන් 9 දක්වා සිරිමාන්න කතිසේරු තැන විසින්
කළ කථාව.

යමෙකුට උණ රෝගයක් වැළඳී තිබෙන තුරු ඔහුට සියළු මිහිරි ආහාර තිත්තය. එසේ මගේ මිත්‍ර වූ මේ කථාකාර උන්නාන්සේට මීට්‍යාදාෂ්ටිය නමැති උණ රෝගය වැළඳී තිබෙනතුරු සත්‍යවූ ක්‍රිස්තියානි ධර්මය වැටහෙන්නේ නැත. ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව මේ උන්නාන්සේ ගෙන හැර දක්වූ කාරණා ඉතා ගම්භීරයයි ක්‍රිස්තියානි ආගම නුගත් අය හිතනවා ඇත. ඒවා එසේ ගම්භීර ප්‍රශ්න නොවේය. ස්කෝලයකට වික කලක් ගිය ලමයෙක් පවා ඒවාට උත්තර දෙනවා ඇත. ඊට උත්තර දෙන්නට මත්තෙන් මේ සභාවට දැනුම් දිය යුතු වැදගත් කාරණයක් තිබේ. එනම් ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් බුද්ධාගමට විරුධව ගෙන හැර දක්වූ කාරණාවලට බුද්ධ පක්ෂය විසින් හරි උත්තරයක් දුන්නේ නැත. බුද්ධ පක්ෂය විසින් දුන්නාවූ උත්තර වලින් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ කියමන් ස්ථිර උතා සත්තකය. ඒ බව දැනගැනීම පිණිස මඳක් කාරණා කියමි. බුද්ධාගමකාර මිත්‍රයෙහි, “මනුෂ්‍යයාගේ මරණයේදී පඤ්චස්කන්ධය මෙහිම නිරුඳි වෙනවාය. නොමැරී ඉතුරු වෙන කිසිම වස්තුවක් නැතැ”යි කියා බුද්ධාගමේ උගන්වා තිබෙනවාය. ඒ ඉගැන්වීම ඉතා විස්තර ලෙස පළමුවෙනි පැයේදී පෙන්වා දුන්නා ඇත. ඒවා ගැණ මේ උන්නාන්සේ දුන් උත්තර වලින් අපේ කියමන් ස්ථිර කළා පමණකි. එමනිසා ඒ ගැණ මම වඩා කියන්නේ නැත. ආත්මය ආකාර රහිතය. එමනිසා ඒක අසවල් හැටිය කියා පෙන්වා දෙන්නට බැරිය. අරුපි බ්‍රහ්ම ලෝකවල ඉන්න බ්‍රහ්මයන්ට ශරීරයක් නැත. සිත පමණක් පවතිනවාය කියා බුද්ධාගමේ උගන්වා තිබෙනවාය. ආත්මයේ අන්දමත්. එලෙසය කියා අපට කියන්නට පුළුවන.

දෙවියන් වහන්සේ රීෂ්ඨාවන්ත කෙනෙක කියා ඔප්පු කරන්නට මේ උන්නාන්සේ කළාවූ උත්සාහය නිෂ්ඵලය. මක්නිසාද අන්තර්ගතයෙන් යුත් උන්වහන්සේ රීෂ්ඨාව ඇති කෙනෙක් නොවේය උන්වහන්සේට “ජවලිතවූ” දෙවිකෙනෙක කියා බයිබලයෙහි තිබෙනවා සැබෑය. උන්වහන්සේට දියයුතු ගෞරවය අත්කෙනෙකුට දෙනවාට උන්වහන්සේ අකමැතිය. ඒ අකමැත්ත උන්වහන්සේ කෙරෙහි පිහිටා තිබෙන නිසා උන්වහන්සේට “ජවලිතවූ” දෙවියෝය (!) කියනවාය.

මිසර දේශ වාසින් පිටට දෙවියන් වහන්සේ වසන්ගත දසයක් එව්වා සැබෑය. ඒ නිසා දෙවියන් වහන්සේ සියල්ල දත් කෙනෙක් නොවේයයි මුන්නාන්සේ කීවාය. වසන්ගත දසයක් මිසර වාසින්ට එව් කාරණාවෙන් දෙවියන් වහන්සේගේ සියල්ල දත් ඥානයට කිසි පලදාවක් නැත.

සිප්පෝරා විසින් ඇගේ පුත්‍රයා පින්ත නම් කොට ඒ වම්ය විසිකෙළේ මෝසෙස් ඉදිරියටය. යෙහෝව: වහන්සේ ඉදිරියට විසිකළාය කීම මිථ්‍යාවක්ය. ඒ බව බයිබලයෙහි ‘ඔහු’ කියා යොදා තිබෙන සවිනාම වචනයෙන් ඔප්පු වේ.

දෙවියන් වහන්සේ යකඩ රථවලට හයවුනාය කීම වැරදිය. මක්නිසාද යකඩ රථ 900 යුක්ත සේනාවකින් ජය ගත් බව විනිශ්චය 3 පරි 3-15 වෙනි පදවලද තව රථ 600 යකින් යුත් සේනාවකින් ජය ගත් බව නික්ම 14, 7 වෙනි පදේද පෙනේ. නමුත් යුද්ධ යකඩ රථවලින් ජයගන්නට බැරි උනේ ශ්‍රඩාවේ මදි කමෙන්ය. යෙහෝව: වහන්සේ යුද සමග සිට සියල්ලෙන් ජය ලබා දුන්නාය. එසේද වුවත් යුද සමතලාවේ වැසියන්ගේ යකඩ රථ දක ඔහු හයවුනාය. ඒ හයවීමෙන් ඔහුගේ ශ්‍රඩාව පිරිහුනාය. ශ්‍රඩාව පිරිහීමෙන් ඔහු යුධයෙන් පරාජය උනා සත්තකය. එමනිසා යෙහෝව: වහන්සේ යුද සමග සිටියත් එයින් උන්වහන්සේට පලදාවක් නැත.

“දෙවියන් වහන්සේ ආදම්ගේ නාසිකා තුළට ජීවනයේ හුස්ම පිම්බාය. ඒ පිම්මෙන් උන්වහන්සේගේ හුස්ම ආදම් තුළට ගියාය” කීම ලාමක කථාවක්ය. යම් කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුගේ කනට තෙල් ටිකක් පිම්බාය කීවාම ඒ පිම්බ අයගේ ආත්මයෙන් කොටසක් කණ ඇතුළට ගියාය කියා මේ සිටින්නන්ගෙන් එක් කෙනෙක් වත් සිතට ගණිද්ද? නාසිකා තුළට ජීවනයේ හුස්ම පිම්බාය යනු මනුෂ්‍ය ව්‍යවහාරයෙන් කියා තිබෙන කීමකි. එහි අභිප්‍රාය නම් දෙවියන් වහන්සේ මනුෂ්‍යා තුළ ආත්මය පිහිටෙව්වාය හෙවත් තැබුවාය යන බව යයි දත යුතුයි.

යථතාගේ ද්‍රව මරා පූජා කළාය කියා තේරුම් ගත්ට හේතු වූ කිසිවක් නොපෙනේ. මනුෂ්‍ය පුජාව දෙවියන් වහන්සේ තහනම් කර තිබෙනවත් හැර යමෙකු විසින් එබඳු ගිවිසීමක් කරගන්නොත් නොහොත් මනුෂ්‍යයෙක් පුජාවට කැප උනොත් ඒ ගැන කරන්නට තිසි ව්‍යවස්ථා පණවා තිබෙනවාය. එනම් පූජකයාට මුදල් ගෙවා මුදන්ට කීවාය. “ඔහු වුනු පොරොන්දුව ලෙස ඇට කළාය” කියා ප්‍රථම ලියවිල්ලේ තිබෙනවා සත්තකය. යථතාගේ පොරොන්දුව නම් “යුධයෙන් දිනා ගෙදර එනවිට ඉස්සරහට සම්බවුන මොකෙක් නමුත් යෙහෝව්: වහන්සේට දවන පුජාවක් කරන්නටය. ඒ පොරොන්දුව එලෙස ඉෂ්ට කළාය” කියා තිබීමෙන් ඇ දවන පුජාවෙන් යෙහෝව්: වහන්සේට පුජා කෙළේ නැත. කියන්නට බැරි නමුත් ඇ යෙහෙලින් සම්ග දෙමසක් කන්‍යාකම් ගැණ වැලපුනා මිසක් මරණය ගැණ වැලපී නැති හෙයින් ඇ යෙහෝව්: වහන්සේට කැපකළා පමණක් කියන්නට පුළුවන. හොදයි යථතා එසේ කෙළේ වී නමුත් දෙවියන් වහන්සේ ඊට එකඟ උනේවත් ඊට අවසර දුන්නේ වත් නැත්නම් උන්වහන්සේට ඉන් කිසිම කිලිටක් නැත.

“මනුෂ්‍ය පුත්‍රයා දවල් තුනකුත් රැ තුනකුත් පොළව ගැබේ හෙවත් මිනිවලේ හිටිනවා ඇත” යන කීම ගෙන හැර දක්වා එරෝපයේ පණ්ඩිතයෙක්ය කියා නාස්තික දෘෂ්ටි ගත් කෙනෙකුත් සරණකරගණ බිෂොප් ක්ලෝටන් වත් ඊට එකතුකරගණ මගේ මිත්‍රයා මිත්‍යාවක් ප්‍රකාශකළාය. ඒ ප්‍රශ්නයට වචන සාද්‍රව්‍යයකින් උත්තරදෙමි. අපි දවස් තුනක යන්නෙ නියමයක් තේරුම් ගන්නවාද? එම තේරුම් දක්වනු පිණිස ‘යුදෙව්’ භාෂාවේ වචන ව්‍යවහාරයේ හැටියට දවල් තුනකුත් රැ තුනකුත් යයි භාවිතා කළාය. දවසකින් ඉතා සාද්‍රව්‍ය කොටසක් අසුඋනත් මුළු දවසම අල්ලා කපාකරණ සිරිතක් යුදෙව්වරුන් අතරේ පැවැතුනාය. ඒ ප්‍රකාරයට දවල් තුනකුත් යයි කියන්නට පුළුවන. මේ ගැණ මීට වඩා යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ උපන් දවසේ දහස් ගණන් පිරිමි දරුවන් මැරුන්කැවාය කියා මගේ මිත්‍රයා කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්ට ඇත. ඒ දරුවන් මැරුන්කැවේ ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ උපන් දවසේ නොවේය. උන්වහන්සේ උපන් දවසේ එහෙම යමක් සිඬ උනාය කියා මේ බයිබලයෙන් කිසිවෙකුට පෙන්වන්නට බැරිය. ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ ඉපදිලා අවුරුදු දෙකක් පමණ පසු උනායින් පසු එවකට හිටිය ‘හෙරෝද්’ නම් දුෂ්ට රජා රාජ්‍ය ලෝභයෙන්

ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ මරණ අදහස පිට ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ උපන් බැත්ලෙහෙමේද ඒ අසල ගම්වලද සිටී දැවුරුදු වයස්වූද, ඊට බාලවූද, පිරිමි දරුවන් මැරෙව්වා සත්තකය. එයින් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේට කිසි අපහාසයක් ඇත්තේ නැත. එම නිසා මේ ගැණ මීට වඩා උත්තර ඕනෑ නොකරයි.

තවද “බුදුන්ගේ ඉපදීම කරණ කොට ගෙණ කුහුඹියෙක්වත් මැරුණේ නැතැයි මේ උන්නාන්සේ කීවාය. එසේ මැරුණු බවක් පෙන්වන්ට පුළුවන්නම් අනිත් ඇත්තෝ කොහොම වෙතත් මේ උන්නාන්සේ බුඩාගම අදහන්නේ නැතැ”යි කීවා මේ සමූහයාටත් ඇසෙන්නට ඇත. එම නිසා මේ උන්නාන්සේ බුඩාගමෙන් අත්හැරවන්ට කුහුඹියකුට වඩා ලොකු කෙනෙක් මැරුණ බව මා විසින් ඔප්පු කරදෙමි. බුදුන්ගේ මැනියෝ බුදුන් උපන් සත්දවසින් මැරුණාය කියා බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. කුහුඹියෙකුට වඩා බුදුන්ගේ මැනියෝ ලොකු නැද්ද? මේ හැර බුදුන් උපන් දවසේ අභීත කේශර සිංහනාදයක් කළාය කියා තිබේ. සිංහනාදයට මනුෂ්‍ය කිරිසන් සත්වයෝ මැරෙණ- වාය කියා බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. අගනිවා බ්‍රහ්මලෝකයට ඇසෙන තරමට කළාය කියන ඒ සිංහනාදයේදී කොපමණ සත්වයෝ මැරෙන්නට ඇද්ද? තවත් නොයෙක් වතාවලදී බුදුන් නිසා අනන්ත සත්වයෝ මැරුණාය. ඒවා ඔප්පු කිරීමට මා විසින් මහත්සි ගන්නේ නැත. මේ වතාවට මෙපමණ ඇත කියා මෙයින් තවත්වමි.

සුභාසුභ ලකුණු ගැණ මේ උන්නාන්සේ තෝරාපු හැටියට අපි තෝරන්නේ නැත. අපේ තේරුම සම්පූර්ණයෙන්ම අනික් අතට වන බැවින් එයත් අසා සාධාරණව තිබෙන්නේ කාගේ තේරීමදැයි කල්පනා කරණ මෙන් සමූහයාගෙන් ඉල්ලමි. ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ මෙලොවට ආවේ මේ හිටින මනුෂ්‍යයෝ පවුකොට නිරා ගින්නට පත්වෙන්නට සිටින නිසා ඔවුන් තරකාදියෙන් ගලවන පිණිසය.

එම නිසා උන්වහන්සේ ලොව පහළවූ විට මෙහි සිටි හොරොද් ආදී පාපකරයෝ “මෙන්න අපේ පාප සැපත විනාසකරණ සතුරා එනවාය, මොහු පාපරාජ්‍යය විනාශ කොට ධර්මිෂ්ටකමේ රාජ්‍යය පිහිටුවන්ට ආවාය. මොහු නසමුව” කියා යක්ෂයාගේ උපදෙසින් උත්සාහ කරමින් නොයෙක් අසුභ ලකුණු පහළ කළාය. ඒ අසුභ ලකුණු පහළ වීමෙන් ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ පාපයේ සතුරා වග ඔප්පු වෙනවාය.

මගේ මිත්‍රයා විසින් ක්‍රීස්තියානි ආගමට විරුධව ගෙනහැර දක්වූ කාරණාවලට උත්තර මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවත්වා බුද්ධාගමේ අසත්‍යාකම පෙන්වීමට මඳක් කාරණා කියමි. බුද්ධාගමකාර මිත්‍රවරුනි,

නුඹලා විශ්වාස කරගෙන එන බුද්ධාගම දරාතිබෙන්නේ තුන් පිටකය කියන පොත් වලය. ඒ පොත් ලිව්වේ බුදුන් උපන් රටේදීවත් බුදුන් උපන් කාලයේදීවත් නොවෙයි. ඒවා ලිව්වේ බුදුන් මැරිලා හාරසිය පණස්තුන් අවුරුද්දක් පසු ගියායින් පසු දඹදිවට බොහොමයුරු රටක් වන මෙම ලංකාද්වීපයෙහි මාතලේ කියන පලාතේ අළුතිහාරයේදීය. ඒ බව මහාවංසය ආදී පොත්වල පෙනේ. ඉතින් මිත්‍රවරුණි, මෙපමණ දුර රටකදී මෙපමණ කල් ගියායින් පසු ලිවුවාවූ ධර්මය බුදුන් විසින් දේශනා කළ ධර්මයයි කියා විශ්වාස කරන්නට පුළුවන්ද?

තවද ගෞතම බුදුන් විසින් බුද්ධත්වය ලබා ගැනීම පිණිස කළ කුසල් වලින් එක කුසලක් නම් අඹුදරුවන් දන් දීමයි. වෙස්සන්තර රජ දරුවන් දෙන්නා දුන්නේ කොපමණ කාසර අඳහසකින්දැයි කියා වෙස්සන්තර ජාතකය කියවන කාටත් දනගන්ට පුළුවන. එපමණක් නොව තමාගේ ස්ත්‍රී දනට දුන්නාය. අඹුදරුවෝ කාටවත් දෙනවා නබා එක මාසයක්වත් ඔවුන්ට සංග්‍රහ නොකර ඇරියොත් ආණ්ඩුව ඔවුන්ට අවිවූ කරති. දන් කාලයේ පින්ගන්ට යමෙක් අඹුව කාටවත් දුන්නොත් වෙන අය ගල් ගසති. ඇස් ඉස් මස් ලේ දන්දීම ගැණ කියා තිබෙන්නේ මහපොළොවේ පස් පරදවා, මස් දන් දුන්නාය, මුහුරේ දිය පරදවා ලේ දන් දුන්නාය, මෙරගල් පරදවා ඔවුනු පලන් හිස් දන් දුන්නාය. මේවා මෙපමණ දෙන්නට තමුන්ම නසාගන්ට ඕනෑය. තමුන්ම නසාගැනීමත් අනුන් මරන්නා වගේම හයානක පාප ක්‍රියාවකි. මේවා බුද්ධාගමේ පොත්වන අමාවතුර ආදී පොත්වල තිබේ. බුද්ධත්වය ලබා ගැනීම පිණිස බුදුන් කළ පින් මේවා නමාය. මේවත් පින්ද කියා නැණවත් ලෝකයා කල්පනා කරන්නවා.

බුදුන්ට තිබුණාය කියන සඵඥතාඥානය මහ පුදුම අන්දමේ එකක්ය. මක්නිසාද? ඔහුගේ ඒ ඥාණයට ඇති අය නැති හැටියටත් නැති අය ඇති හැටියටත් ඔහුට පෙනී තිබෙනවාය. ඒ බව ඔප්පු කරණ පිණිස මඳක් කාරණා කියමි. බුදුන් බුදු වුනායින් පසු තමන්ගේ ධර්මය දේශනා කළොත් තේරුම් ගන්ට කෙනෙක් නැතැයි කියා බණ නොකියන්ට සිතටගත් බවද ඉන්පසු බ්‍රහ්මයා ඇවිත් බණ තේරුම් ගන්ට පුළුවන් අය සිටිනවායයි කීවාම බණ කියන්ට සිතට ගත් බවත් මහවග කියන පාතේ පෙනේ. තවද බුදුන් බණ කියන්ට කාට යුතු දැයි කියා

බැලුවාම ආලාරකාරාම නම් තාපසයාට බණ කියන්ට ඕනෑය කියා සිතු බවත් ඒ කාලයේ ඔහු මැරීලා බවත් දේවතාවෙක් දැනුම් දුන්නාම උද්දකාරාම පුත්‍රයා නම් තාපසයාට බණ කියන්ට ඕනෑයයි සිතුවාය. ඔහුත් එවකට මැරීලා බව දේවතාවෙක් විසින් දැනුම් දුන්නාය. මේවාත් ඉහතකී පොතේම තිබේ. ඉතින් මේ කියමන් වලින් ඔප්පුවෙන්නේ බුදුන්ට දිව්‍ය ඥානයක් නැති බවය. බුදුන්ට දිව්‍ය ඥානයක් නැති බව බණ තේරුම්ගත්ට පුළුවන් අය නැතැයි කියා පළමු කොට සිතා දෙවනු බ්‍රහ්මයාගේ ආරාධනාවෙන් පසුව බණ තේරුම්ගත්ට පුළුවන් අය සිටිනවාට ඒත්තුගෙන බණ කියන්ට සිතට ගත් එකින්ද මැරුණාටු දෙදෙනෙකුට බණ කියන්ට කල්පනා කළ එකින්ද පෙණේ. බුදුන්ට යන්නන්වත් ඥානයක් නොතිබුනු බවට කියන්ට මේ ඇර නොයෙක් කාරණා තිබේ. ඒවා කියන්ට මට ලැබී තිබෙන කාලය මදිය. ඒ නිසා මෙයින් නවත්වමි.

බුඩාගම් කාරයිනි, නුඹලා බුදුන් දහම් සංඝයා යන තුන් සරණ යක් කෙරේ සරණා ගමනය කරණ නිසා ඒ ගැණත් කාරණා සවල්පයක් කියමි. පළමු කොට “බුඩං සරණං ගච්ඡාමි” කියාද දෙවනුව “ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි” කියාද තුන්වෙනුව “සංඝං සරණං ගච්ඡාමි” කියාද සරණ යති. බුදුන් දුනට ජීවත්ව නැත. බුදුන් මැරීලාය මැරීවිච්ච බුදුන්ගේ සරණ ගියාම ඇති ඵලය මොකද? ධම්මයෙන් නුඹලාට සරණ තිබෙනවාද? ධම්ම කියන්නේ පුස්කොලවල ලියා තිබෙන පොත්ය. ඒ පොත් නුඹලාගේ සරණින් පවතිනවා මිස ඒ පොත් නුඹලාට පිහිට වෙන්වෙන්නොහොමද? නුඹලා ගන්න සඬ්ඝං සරණය ගැණ ඇත්තටම පුදුම නොවී බැරිය. ඒ ගැන මම වඩා කාරණා නොදක්වුවාට මේ හිටින සියල්ලෝම සඬ්ඝයාගේ තරම දන්නවා ඇත. මේ පව්වු පවුකාර මනුෂ්‍යයන් කෙරේ සරණයාම කොපමණ මෝඩකමක් ද? මේ සඬ්ඝයා කියන අය ක්‍රෝධ මෝහ රාග තණ්හා මාන්ත ආදියෙන් පිරි හිටින්නාවූ කොයිතරම් පාපයක් තමුත් කරන්ට කැමති අය බව නුඹලා නොදනිද්ද? මේ ලඬිකාවේ සිටින සඬ්ඝයා සියම් අමරපුර කියා සමාගම් දෙකකට අයිතිය. ඒ සමාගම් දෙකින් එක සමාගමක අය අනෙක් සමාගමේ අයට සරණවත්, සිල්වත්, උපසම්පදවත් නැත කියා ඒ ගැණ බොහෝ කාරණා වලින් ඔප්පුකර තිබේ. අනික් සමාගමේ අයත් ඒ වාගේම තමන් විරුද්ධ පාර්ශ්වයට සරණසිල් උපසම්පද නැත කියා ඔප්පුකර තිබේ. මේ දෙගොල්ලම තමතමන්ගේ කියමන් ඉස්ථිර කර ගැනීමට වැදගත් කාරණා ගෙනහැර දක්වා තිබෙන බව කිරින පත්‍ර ඥාණොපායනී ආදී ප්‍රසිද්ධ පත්‍ර කියවන කවරුන් දනිති. මෙයින් නුඹලා පිළිගන්නේ කාගේ කීමිද? මෙයින් එක ගොල්ලකට වත් එකතු නොවී දෙගොල්ලගේම කීමි

පිළිගෙණ මොවුන් මහණ කමක් නැති දුස්සිල පාපින් බව සලකා මොවුන්ගේ සරණ නොගෙණ අත් හැර දැමීම නුඹලාට යුතු නොවේද? මිත්‍රයනි, ඉතින්වත් නුඹලා ගන්නා තුන්සරණයේ තිබෙන නිෂ්ඵලකම සලකා ඒ ඇරදමා සියළු ලෝකය මවා ආරක්ෂාකරන්නාවූ දෙවියන් වහන්සේගේ සරණය ගනිල්ලා එකම ගැලවුම්කාරවූ යෙසුස් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ අදහා ගනිල්ලා එවිට නුඹලා ගලවනු ලැබේ.

(කියා සිරිමාන්න කතියේරු තැනගේ කරාව
අත්තිටවන්ට යෙදුනාය.)

(1873 ක්වූ අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින උදය 9 සේ පටන්
10 දක්වා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේ විසින්
කළ කරාව)

මාගේ මිත්‍රවූ මේ සිරිමාන්න කතියේරුතුනු බුඩාගමට වීරුඬව මෙපමණ වේලා කළා වූ කරාව භාත්පසින්ම පණ්ඩිත ගෝවර වූ කරාවක් නොවේය. මොහු පළමුවෙන්ම කරාකරන්ට පටන් ගත්තේ උණ රෝගයක් ගැණය. ඒ ගැණ යමක් කියන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත. මක්නිසාද—ඒක නිෂ්ඵල කරාවක් නිසාය, තවද මේ කතියේරු තැන බුඩපක්ෂයෙන් ඉෂ්ටනොකළ කරුණ ඉෂ්ටකළාය කියා බොරුවක් කීවාය. එනම් “ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් පංචස්කන්ධය ගැණ යමක් කීවනම් ඒ සියල්ල බුඩ පක්ෂයෙන් ස්ථිර කළාය” යන කීමය. පංචස්කන්ධය ගැණ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් බුඩාගමට වීරුඬව යමක් කීවා ඇද්ද? ඒ සියල්ලම බුද්ධපක්ෂයෙන් උත්තරදී බිඳහෙලූ බව මේ සියල්ල-ටම මතක ඇත. එමනිසා පංචස්කන්ධය ගැණ වැඩිපුර යමක් මෙහිදී කියන්ට ඕනෑකරන්නේ නැත.

තවද මගේ මිත්‍රයා “ජැලස්ගෝඩ්” යන වචනය ගැණ උත්තර දුන්නා කදිමයි! එයින් මගේ කීම ස්ථිරඋනා සත්තකය. හේ කෙසේද? මේ කතියේරු තැන “ජැලස්ගෝඩ්” යන වචනය තේරුවේ යෙහෝව්:වහන්සේ “රිෂ්ඨාවත්ත” දෙව්කෙනෙක් බව හැඟෙන්නටය. ඒ බව ඔහුගේ මේ කියමනෙන් පෙනේ. “දෙව් යන්වහන්සේ, තමන්වහන්සේට ලැබෙන ගෞරවය අනුන්ට ලැබෙනවාට අකමැතිය එසේ අකමැති නිසා දෙවියන්වහන්සේට

“ජැලස්ගොඩ” යයි කියනවාය” ඉතින් මොහුගේ මේ තේරුම් “ජවලිත”* දෙව් කෙනෙක යන තේරුමට කොහෙත්ම එකඟ වෙන්නේ නැත. යමෙකුට ලැබෙන හොඳට යමක් අකමැති නම් “රිෂ්ඨාවන්ත” කියන්නේ ඒක තමයි “ලෙඩෙත් වලගේය” කීවාටගේ මුත්තැහේගේ තේරුමත් තරකනා!!

පළමුවෙනි භාස්කම් අදහා නොගත්තොත් දෙවෙනි භාස්කමද දෙවැනි භාස්කම් අදහානොගත්තොත් තුන්වෙනි භාස්කමද, කරන්ට යෙහෝව්: මෝසෙස්ට ඉගැන්නූ හෙයින් යෙහෝව්:ටම යමක් නිශ්චය කරන්ට බැරිබව ඔප්පුකිරීම පිණිස මම කළ ඒ කර්මයට මේ කතිස්සේරු තැන මීගරයට පැමිණුන වසංගත වගයක් ගැණ ප්‍රකාශ කළා. මීගරයට පැමිණි වසංගත ප්‍රකාශකළ එක මගේ කර්මයට උත්තර නොවේය. ඒ බව මෙහි සිටින සිහි ඇති කාටත් තේරෙන්නට ඇත. එම නිසා මේ ගැන වැඩිය කරා නොකරමි.

මෝසෙස්ගේ පුතාගේ “ජින්තනම්” කිරීම ගැන මම කළ කර්මයට මේ කතිස්සේරු තැනට කොහෙත්ම තේරී-නැත. තේරු-නානම් ඒ ජින්තනම් කරපු “කැබැල්ල මෝසෙස් ඉදිරියට දමමාය” යන උත්තරය දෙන්නේ නැත. යෙහෝව්: මෝසෙස් මරන්ට සෙවූවිට ඒ බව මෝසෙස්ගේ ස්ත්‍රීවන “සිප්පෝරා දන තමාගේ පුතා ජින්තනම් කොට ඒ කැබැල්ල පුද මෝසෙස් මරණයෙන් නිදහස් කරගත් බව බයිබලයෙහි පෙනේ. මරන්ට සෙවූ කෙනෙකුන්ට ඒ පුජාව දෙන්නට ඕනෑ මිස මරණයට පත්ව තිටි මෝසෙස්ට කොහෙත්ම දෙන්නට ඕනෑ නැත. ජින්තනම් කිරීම යෙහෝව්:ගේ ආඥාවක්ලි. ඒ ආඥාව කඩකළ නිසා මෝසෙස් මරන්ට සෙව්වායයි මොහු කීවා. ඒ උත්තරයෙන්ද යෙහෝව්: මිනීමස් මිනී ලේ වලට ප්‍රියවෙන බව ඔප්පුවෙනවා සත්තකය. එමනිසා මේ ගැන කරණ කර්මයද මෙයින් නවත්වමි.

යකඩරට ගැන මා විසින් ඇසූ ප්‍රශ්නයට මගේ මිත්‍රවූ මේ කතිස්සේරු තැන දුන් උත්තර භාත්පසින්ම වැරදිය. මක්නිසාද “යකඩ රට 900 කින් යුත් සේනාවකින් යෙහෝව්:වහන්සේ ජයගත් බව විනිශ්චය 3 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 3 වෙනි පදේ පටන් 15 වෙනි පදේ දක්වා සඳහන්ව තිබෙනවාය”යි මේ කතිස්සේරු තැන කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. එබඳු කීමක් බයිබලයේ එම පදවල සඳහන්ව නැත. බයිබලයේ නැති කියමන් ඇතැයි කියා මෙබඳු වැදගත් සභාවක ප්‍රකාශකළා පුද්ගලයෙක්ය. භාත් පසින්ම මිත්ථායා ආගමක් විශ්වාසකරණ අයට ඉදහිටලා මෙබඳු බොරුවක් කීවාට ඒක එපමණ බරපතල නොවේය! කොපමණ

ජවලිත යන්නට ශබ්දපොම්මහානිදි යෙහි තේරු තිබෙන්නේ දීපනේ උජවලේ කියාලයි එහි තේරුම බැබලීමය;

බොරු කීවත් යෙහෝව: යකඩට බයවුනේ නැතැයි කියා ඔප්පු කරන්නට බැරිය. හොඳයි යුදගේ ශ්‍රඩාව මදිකමින් ඒ යුධයෙන් යුදට ජයගන්නට බැරිඋනාය කියන නිසා එයින් යෙහෝව:ට සියල්ල දක්නා දිව්‍යඥානයක් නැති බවද පැහැදිලිව මේ සභාවට වැටහෙන්නට ඇත. යුදගේ ශ්‍රඩාව මදිකමින් ඒ යුධයෙන් ජය ගන්නට බැරිඋනාය. යෙහෝව:වහන්සේ යකඩට භයඋනේ නැත යන මේ කියමන් මේ කතියේරුතුන කීබව මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. හොඳයි යෙහෝව: යකඩට භයඋනේ නැත්නම් යෙහෝව: යුදසමග සිටලත් ඒ යුධයෙන් ජයගන්නට බැරිඋනේ මන්ද? යුදගේ ශ්‍රඩාව මදිකමින් පැරදුනාය කියනවානම් ශ්‍රඩාව මදවන කෙනෙකුන්ට සියල්ල දක්නා ඥානයක් ඇති යෙහෝව: එකතු උනේ ඇයි? එකක් හරිගස්සන්නට ගියාම අනිකට වෙන වැරද්ද නොපෙනේ මෙබඳු උත්තරදීම අඥානගෝචරය. ඉතින් මේ ගැණ මෙපමන සැහෙන නිසා මෙයින් නවත්වමි.

තවත් මගේ මිත්‍රයා කණට තෙල් පිඹීම ගැණ කළ කථාවක් නිෂ්චලය. කණට තෙල් පිඹිනවාය යන කීමෙන් හැඟෙන්නේ කණේ තෙල් වක්කර ඒවා ඇතුල්වීමට පිඹීමය. එයින් ජීවන හුස්මක් පිම්බාය කියා හැඟෙන්නේ නැත. ලෙඩෙකුගේ කණේ තෙල්වත්කොට කණට පිඹිනවාය කියනවා මිස කණට ජීවන හුස්ම පිඹිනවාය කියා කවරෙක්වත් කියන්නේ නැත. එම නිසා මොහු ගෙණ හැරදක්වූ තෙල් පිඹීමේ කථාව ප්‍රලාපයක්ය. ආදම්ගේ නාසිකාතුළට යෙහෝව: ජීවනහුස්ම පිම්බාය කීමෙන් හැඟෙන්නේ යෙහෝව:ගේ ජීවන හුස්ම ආදම්ගේ ශරීරයට ඇතුල්කළ බවය. යෙහෝව:ගේ ජීවන හුස්ම ආදම්ගේ ශරීරයට ඇතුල් කෙළේ නැති බව පෙන්වන්නට මොහුගේ මේ තෙල් පිඹීමේ උදහරණය කොහෙක් සැහෙන්නේ නැත. කණේතෙල් වක්කරණ අයවල් තෙල්වක්කර දෙවනු පිඹින්නේ තෙල් ඇතුල් කිරීමට ඔවුන්ට ආතුභාවක් බලයක් නැති නිසාය. එසේම යෙහෝව:ටත් ජීවනය ඇතුල් කරන්නට බලයක් නැති නිසා පිම්බාද? ඉතින් මේ ගැන මීට වඩා යමක් කීම නිෂ්ප්‍රයෝජන නිසා වඩා නො යමි.

තවද මගේ මිත්‍රයා යජ්‍යාගේ දූව ගැණ උත්තර දුන්නේ ඇගේ බොටුව නොකැපූ බවටය. "ඈ වෙනුවට මුදලක් යෙහෝව:ට ගෙවා ගලවාගන්නාය" කියාය. හොඳයි එසේ ගලවාගන්නා නම් "යජ්‍යාගේ පොරොන්දුව ඉෂ්ටකළාය" කියා බයිබලයේ ලියා තිබෙන්නේ මන්ද? යජ්‍යාගේ පොරොන්දුව නම් යුද්ධයෙන් දිනා ගෙදර එනවිට මොකක් නමුත් ඉස්සරහට ආවොත් ඒ ආ එකා යෙහෝව:ට දවන පූජාවක් කරන්නටය. "ඒ පොරොන්දුව එලෙස ඉෂ්ටකළාය" කීමෙන් හැඟෙන්නේ ඔහුගේ ඉදිරියට ආ ඔහුගේම දූව යෙහෝව:ට දවන පූජාවක්කොට පිදූ බවය.

මේ ඇර යජ්‍යාගේ දූවගේ බොටුව කපා දවන පුජාවක් කොට යෙහෝව්‍යට පුජාකළ බව ඒත්තුයාම පිණිස දක්වන්ට මට වැදගත් සාක්ෂියක් තිබේ. එනම්:—රෝමානු කාරයින්ගේ බයිබලයය. ඒ බයිබලය මෙන්ම ඔය කාරණාව ගැණ මේ බයිබලයේ විස්තර කොට තිබෙන්නේ යජ්‍යාගේ දූවගේ බොටුව කපා දවන පුජාවක් කළබවමය. ඒ ගැණ අනුමාන නම් මෙයින් බලාගණිවා (කියා එම බයිබලය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට භාරදුන්නාය.) මේ අන්දමේ වැදගත් සාක්ෂි තිබෙන කාරණා නැතිකරන්ට කපා කරණ මුත්තැහේලා සමගමෙබදු කපාවල් කරන්ට සැහෙන්තේ නැත. ඉතින් මේගැණ කරණකපාව මෙයින් අත්හිටවමි.

තවද මගේ මිත්‍රයා ක්‍රිස්තුස්ගේ ශරීරය මිනිවලේ රැතුණකුත් දවල් තුණකුත් තිබුනුබව ඔප්පුකරන්ට දුන්න උත්තරය නම් “යුදෙව්වන් දවස ගණින්නේ හෙවත් දවසේ මුළුට ගණින්නේ උදය හයේ පටන්ය. එම නිසා තුන්දවස අසුවේ”යි කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්ට ඇත. මොහුගේ මේ උත්තරයට මට කියන්ට තිබෙන්නේ නොවාසනාවත් කියා පමණක්ය. නමුත් දවසේ මුල උදය හයට ගන්නවානම් සෙනසුරාදට එළි වෙන්ට මත්තෙන් ක්‍රිස්තුස් මළවුන්ගෙන් නැගිට්වාය කීවාම ක්‍රිස්තුස්ගේ මළවුන්ගෙන් නැගිටීම සෙනසුරාද උදය හයට ඉස්සරියෙන් ඉරිදි ලබන්ට මත්තෙන් බව ඔප්පුවේ. එතකොට ඉරිදි දවසින් මදක්වත් අසුවෙන්නේ නැත. එම නිසා තුන් දවසට ගණන් ගන්ට කොයිප්‍රකාරයකින්වත් බැරිය. මේ ගැණ මීට වඩා යමක් නොකියමි.

තවත් මේ ඇත්තා තදබල මුසාවාදයක් මේ සභාවේ කීවා ඒක මේ සමූහයාට මතක්කරවමි. “ක්‍රිස්තුස් උපන් දවසේ ළදරුවන් මැරුවාය” කියා මගේ කථාවේදී මම කීවාලු. මම කීවේ එසේ නොවේ. ක්‍රිස්තුස් උපන් කාලයේදී හෙරෝද් විසින් ක්‍රිස්තුස්ගේ උත්පත්තිය නිසා ලදරුවෝ මැරූ බවය. මම නොකී බවක් කීවාය කියන්නේ මුසාවාදයට විලිබිය නැති නිසාය. මගේ මේ කීම ගැණ මෙහි සිටින සියල්ලෝම මා වෙනුවට සාක්ෂි කියති.

ක්‍රිස්තුස් නිසා වූ කැතය නැත කියන්ට බැරිකමෙන් ඒ වාගේම කැතයක් බුදුන් උඩටත් ගොඩනගන්ට බුදුන් උපන් සත් දවසින් මැනියෝ මැරුණු එක ගැණ මේ කතිසේරුතැන කපා කළා මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. බුදුන් උපන් නිසා නොවේ ඒ දේවියට ආයු ඇත්තේ එපමණ නිසාය. බොධිසත්වයෝ දිව්‍ය ලෝකයෙන් වුතුවෙන්ට මත්තෙන් කාරණා පහක් බැලූබව බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. එයින් එකක් මැනියන්ගේ ආයුප්‍රමාණය බැලීමය. දසමස් සත්දවසක් ඉදිරියට ආයුතිබේදී බෝසතාණෝ මව්තුස පිළිසිදගත් බව බුදුබණේ තිබේ. දසමාසයක් ගර්භනිව

හිටිය කාලයට ගියාම ඉතිරි ආයුස ඇත්තේ හත්දවසය. බෝ-සනාණේ උපන් හත්දවසින් මැනියන් මැරුණේ මැනියන්ගේ ආයුප්‍රමාණයේ හැටියටය. මේ අන්දමේ පැහැදිලිව බුඩාගමේ පොත්වල කිබෙන ඇත්ත වසා නැත්ත පෙන්වා කරා කරණ මුත්තැහෙලා සමග කරණ වාදය මොකද? මේ අන්දමේ මුසාවාද කියා පැවැට ක්‍රිස්තුස් උපන් නිසාවූ ළදරුවන්ගේ මරණය හොඳ අතකට හරවන්ට බැරිවේය. බුදුන්ගේ මැනියන්ගේ ආයු ප්‍රමාණයේ හැටියට වූ මරණය බුදුන් උපන් නිසා වියයි හඟවන්ට කළ උත්සාහයෙන් කිසිම ප්‍රයෝජනයක් ලැබුනේ නැත. එම නිසා මේ ගැණ කරණ කරාවන් මේ ඇතැයි සිතමි.

තවත් මේ ඇත්තා කළා වූ සියලු කරාවල් වලට වඩා නැණවත් අයට හිතා විය යුතු කරාවක් කළා. එනම් - බොධිසත්වයා මව් කුසින් බිහිවූවායින් පසු අභිත කේසර සිංහ නාදයක් කළාය කියාද සිංහ නාදය නම් සත්වයන් ගේ කණ පැලියන කෲර නාදයක්ය කියාද ඒ නාදයට බොහෝ සත්වයෝ මැරුණාය කියාද මේ කතිසේරු තැන කීවා මේ සියල්ලන්ටම ඇසෙන්නට ඇත. මේ කතිසේරු තැනගේ මේ කරාවෙන් මොහුගේ නූගත්කම ප්‍රකාශ වෙනවා මිය බුඩාගමට මෙයින් කිසිම අපහාසයක් නැත. මක්නිසාද බොධිසත්වයා මව් කුසින් ප්‍රසූත වූවායින් පසු අභිත කේසර සිංහ නාදයක් පැවැත් වූවාය කීවේ "උතුන් නාදයක්" පැවැත් වූ බව හඟවන්නටය. "රාජසිංහ" කීවේ සිංහ රජෙක් වාට නොවේය. "උතුම් රජෙක්" යන අර්ථය හඟවන්නටය මේ කතිසේරු තැනගේ අඤාන මේ කියමන් වලින් මොහුගේ තරම මේ සමූහයාට පෙන්වා දීමේ ප්‍රයෝජනය මොහුට ලැබුනා සත්තකය. මොහුගේ ලාමක කරා වලින් බුඩාගමට කිසිම හානියක් නැත. හොඳයි බෝධිසත්වයා මව් කුසින් ප්‍රසූත වූවායින් පසු කළ සිංහ නාදයෙන් යම් සත්වයෙකුට අන්තරාවක් උනාය කියා බුඩාගමේ පොතක තිබෙනවාද? එසේ ඇතුළුවා නම් ඒ බව පෙන්වන මෙන් ඉල්ලමි.

නැවත මගේ මිත්‍රයා ක්‍රිස්තුස් උපන් නිසා උනාවූ ළදරුවන් මැරීමේ දෙසයෙන් ක්‍රිස්තුස් මුදවන්ට දුන්න උත්තරය නම් මෙසේය. "ක්‍රිස්තුස් පාපයෙහි හතුරාය. ඒ නිසා ළදරුවන් මැරීමේ පාප ලකුණ පහළ උනාය." මගේ මිත්‍රයාගේ මේ උත්තරය ඉතා නිෂ්ඵලය, නින්දිතය. මක්නිසාද ක්‍රිස්තුස් පාපයෙහි හතුරා නොව මිතුරා බව පාප ලකුණු පහළ වීමෙන්ම පෙනේ. හොඳයි හොඳක් සිඩකර දෙන්නට ආ කෙනෙක් උපන් කාලයෙහි පහළ වෙන්ට ඕනෑ හොඳ ලකුණක්ය. ළදරුවන්ගේ මරණය හොඳ ලකුණක් නොවේ නිසා ක්‍රිස්තුස් කරණකොට ගෙන සත්වයින්ට නපුරක්ම සිඩවෙනවාට සැක නැත. යමෙක් ගමනක් යන්ට පිටත්වූ කල්හි යහපත් කෙනෙක් ඉස්සරහට

ආවොත් ඒ ගමනෙන් වැඩක්ම සිඬවෙන බවත්, අයහපත් කෙනෙක් ඉස්සරහට ආවොත් ඒ ගමනෙන් අවැඩ සිඬවෙන බවත් සියල්ලන්ට අත් දකින්නට ලැබෙන ඇත්තක්ය. මේ කතිසේරු තැන මේ ඇත්ත අතික් අතට හරවන්නට කළ උත්සාහයෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය මොහුගේ කපටිකම මේ සභාවට ඇහුනා පමණය. මෙකී පුච්ඡිමිති ගැණ මීට පුරම බොහෝ විස්තරව කී නිසා මෙහිදී මීට වැඩි යමක් කියන්නට ඕනෑ නොකරයි.

මේ කතිසේරු තැන බුඩාගමට විරුඩව ගෙන හැර දක්වූ අතිකුසු කාරණා ගැණ දෙවනු උත්තර දෙන්නෙමි.

පසුගිය අහඟරුවාද මගේ විරුඩකාර පාදිලි තැන පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මයෙන් බුඩාගමේ දෙස් දක්වන්නට උත්සාහ කළා. ඒ ගැණ දෙවනු උත්තර දෙනවාය. කියා මගේ පොරොන්දුවක් ඇත. ඒ පොරොන්දුව මේ පැයේදී ඉෂ්ට කිරීම මගේ යුතුකමකි. පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය තේරුම් ගැනීමේ තිබෙන දුෂ්කරකම ගැණ බුඩසොෂකාවායායීයන් වහන්සේ මෙසේ කියා තිබේ. කෙසේදයත්—

“වත්තුකාමො අහං අප්ප පට්ඨයාකාර වණ්ණනං.

පතිට්ඨංතාධි ගච්ඡාමි අපේක්ඛාගාළ්භොව සාගරං.”

යන මේ කියමන විසුද්ධිමාර්ගයෙහි තිබේ. මෙහි අභිප්‍රාථ නම් මුහුදේ වැටුනාවූ කෙනෙකුන්ට පිහිටක් නැත්තාක්මෙන් පටිච්ච සමුප්පාද ධර්ම නමැති මුහුදට වැටුනාවූ මටත් පිහිටක් නැත්තේය. එසේවී නමුත් අධිගමයට පැමිණි ඤාණවත්තයන්ට පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මය වැටහෙණ බවත් පෘථක්ජනයන්ට වැටහීම දුෂ්කර බවත් මේ ගාථාවේ අභිප්‍රාථ වේ. බුඩ සොෂකාවායායීයන් වහන්සේ වැනි පිටකත්‍රයාධාරී උත්තමයෝ පවා මෙලෙස දක්වූ පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය තේරුම් ගෙන දෙස් කියන්නට තැත්කළ මගේ විරුඩකාරයාගේ කරාව කෙබඳුද කීවොත් හදට ඉෂ්ඨාවෙන් බුරන බල්ලන්ගේ බිරීම හා සමාන වේ. පටිච්චසමුප්පාද ධර්මයේ අග මූලවත් මගේ මේ විරුඩ කාරයාට හැඟිලා නැත. “අප්පා නිසා පුතත්, පුතා නිසා අප්පත් උපදිනවාය” කියන උපමාව දක්වූයේ ඒ නිසාවට කෙහෙත් සැක නැත. එබඳු වටකුරු උත්පත්තියක් ක්‍රියිතියානි ආගමේ තිබෙන බව මට ඉදිරියට කරා කරන්නට ලැබෙන පැයකදී පෙන්වා දෙන්නෙමි. පටිච්චසමුප්පාද ධර්මයේ තත්වය මදක් තේරුම් යාම පිණිස මගේ දැනුම පමණින් කියමි. එය කලබල නැතුව සියලුදෙනාම අසන සේක්වා.

“අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා සංඛාරා පච්චයා විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණං පච්චයා නාමරූපං නාමරූප පච්චයා සලායතනං සලායතන පච්චයා එස්සො එස්සපච්චයා වෙදනා වෙදනා පච්චයා තණ්හා තණ්හා පච්චයා උපාදානං උපාදාන පච්චයා භවො භව පච්චයා ජාති ජාති පච්චයා ජරා මරණං සෝක පරිදේව දුක්ඛ දෙමනස්සුපායාසා සම්භවන්ති.”

මෙහි සංකේෂප අභිප්‍රාථ නම් අවිජ්ජාව නිසා සංස්කාරයෝ භට ගණිත්. සංස්කාරයෝ නිසා විඤ්ඤාණය භට ගනිත්, විඤ්ඤාණය නිසා නාමරූපයෝ භට ගණිත් යනාදි ක්‍රමයෙන් එකකට එකක් ප්‍රත්‍යාව මෙකී සියල්ලම භටගන්නා බව බුදුන් වදන ලා තිබේ. මේ කියමන මගේ විරුධිකාර පාදිලි කැනට තේරුම් ගත්ට බැරිකමෙන් “අවිද්‍යාව කියා සත්වයෙක් නැතුව පවතින දේකින් සංස්කාරයෝ උපදිනවාය සංස්කාරයෙන් විඤ්ඤාණය උපදිනවාය” කියා වරදවා සිතා ගණ පටිච්ච සමුප්පාදය ගැණ දෙබඩව සියල්ලක්ම ප්‍රලාපය. තවද මොහුගේ ඒ කල්පනාවේ වැරදිකම හඟවත්ට සුළු උද්භරණයක් දක්වමි. ඒ ඇසුව මැනව. හුන්කිරි නිසා මිදිව්ව කිරිද මිදිව්ව කිරි නිසා වෙබරුද වෙබරු නිසා ගිතෙල්ද භටගණි යයි කීවාම හුන්කිරි මිදිව්ව කිරි වෙබරු ගිතෙල් යන සියල්ලම වෙන් වෙන් ස්වභාවට පැමිණුනේ විනමුත් ඒ සියල්ලම එකාබඩව එකට තිබුනා සත්තකය. එමෙන්ම සත්වයෙක් නැතුව තනිකර අවිජ්ජාවක් නැතුව තනිකර සංස්කාරයෝ තිබුනේවත් සංස්කාරයෝ නැතුව තනිකර නාම රූප දෙකක් තිබුනේවත් නැත. මේ සියල්ලම එකාබඩව පවතිනවා සත්තකය. සත්වයෙක් සංසාරයේ හැසිරෙණ අන්දම දක්වන්නට බුදුන් වදළ ධර්ම නොපිටට පෙරළාගෙන මගේ විරුධිකාරයා කළ කථාව ප්‍රලාපයක් වැනිය. තවද මේ ගැනම අභිධර්මයේ පටිථාන ප්‍රකරණයෙහි මෙසේ කියා තිබේ. කෙසේද:-

“මොහං පටිච්චසම්පයුත්තකා ඛන්ධොපටිසන්ධික්ඛණේ වත්ථුං පටිච්චසහෙතුකාඛන්ධා”

යනාදි මෙයින්ද තේරුම් කර තිබෙන්නේ ප්‍රතිත්‍ය සමුත් පාද ධර්මයම තේරුම් ගැනීමට කාරණය එනම් - මෝහය නිසා එක්ව යෙදුනු ස්කන්ධයෝද වස්තු රූපය නිසා එක්ව යෙදුනු ස්කන්ධයෝද උපදින කියාය සංස්කාරයෝ තනිව නුපදින බව හඟවත්ට විසුද්ධි මාභියෙහිද මෙසේ කියා තිබේ.

“සංඛාරාකම්පජපච්චයෙනව උපනිස්සය පච්චයෙනව පච්චයා භොන්ති”

යනාදියද සංස්කාරයෝ කම් ප්‍රත්‍යවීමෙන්ද ආශ්‍රය හේතු වීමෙන්ද විඤ්ඤාණයට ප්‍රත්‍යය වේ කියා හැඟේ.

“විපාක විඤ්ඤාණං සහජාත අඤ්ඤමඤ්ඤනිස්සයසම්පයුත්ත විපාක ආහාර ඉන්ද්‍රිය අර් අවිගත පච්චයෙහිනවධාපච්චයාභොති”

යන මෙයින් විඤ්ඤාණය නාමරූප දෙකට ඉස්සරියෙන් උපන්නා නොව සමගම උපදින බව පෙනේ. තවද මෙහි විස්තර නම් විපාක විඤ්ඤාණය සමගම උපන්නාවූ ද අන්‍යාත්‍යාවූ ද හේතුවූ ද ආශ්‍රයවූ ද එකට යෙදුනාවූ ද විපාකවූ ද ආහාරවූ ද ඉන්ද්‍රියවූ ද විද්‍යාමානවූ ද වෙන්වූ ද ප්‍රත්‍යාවලින් නව ආකාරයකින් ප්‍රත්‍යාවේ. මේ ආකාරයෙන් සියුම් ලෙස දැන ගත් විට විඤ්ඤාණයට පසුව නාමරූපය උපදිනවායයි තේරුම් ගත්ට හැකිවේ. මෙබඳු සියුම්වූ අභිප්‍රාචක් ඇති පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය තේරුම්කර ගත්ට ගියේ අන්ධ ඇතෙක් වනාන්තරයෙහි ගමන් කරන්නාක් මෙනි. එම නිසා මේ ගැණ ද කරණ කථාව මෙයින් අත්හිටවමි.

තවද මගේ මිත්‍රවූ කතිසේරු තැන බුඩාගමේ පොත් ලිවීම ගැණ කළ කථාවන් අතිශයින්ම නිෂ්ඵලය. බුදුන්ගේ මරණයෙන් අවුරුදු හාරසිය පණහකට පසු බුඩාගමේ ධර්මය පොත්වල ලිව්වාය කියාද, එපමණ දීර්ඝකාලයක් බුදුන් විසින් දෙසූ ධර්මය පාඩමෙන්ම ගෙණෙන්නට බැරිය කියාද පොත් ලිව් කාලයේ හිටිය සංඝයාට ඕනෑ ඕනෑ අන්දමට ලියා ගත්තෝ යයි කියාද මේ කතිසේරු තැන කීවා මේ කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. මේ කතිසේරු තැනගේ මේ කථාවේ තිබෙන නිස්සාරකම පෙන්වා දෙමි. හේ මනාව ඇසිය යුතු. බුදුන් පිරිනිවන් පා අවුරුදු හාරසිය පණස් තුනකට පසු වලගම්බාහු රජු කාලයේ මේ ලඬිකාවේදී බුඩදෙශනාව පොත්වල ලිවා සත්තකය. බුදුන් ජීවත් ව වැඩසිටි කාලයේ දීත් රත්රන් පත්‍රවල පවා ධර්මය ලියූ බව පෙනේ. මේ රටේදී පොත් ලිව්වේ දිව්‍යඥානය ඇති කෙලෙස් නසාපු රහතන් වහන්සේලා ජීවත්ව සිටි කාලයේ දීය. රහතන් වහන්සේලාට යමක් වරදින්තේ නැත. බුදුන් ඇරුනාම රහතුන්ට වඩා උත්තමයෝ නැත. උන් වහන්සේලාට යමක් පාඩමේ තිබා ගැණීම අමාරුවක් නොවේ. උන්වහන්සේලාගේ ලියමනේදී උන්වහන්සේලාට එක ඉස්පිල්ලක්වත් පාපිල්ලක්වත් බුදුන් වදනට වඩා අඩු වැඩි වෙන්නේ නැත.

ක්‍රිස්තියානි බයිබලය ලිව්වේ මේ අන්දමේ උත්තමයෝ නොවේ. මිනීමරා හැන්ගී රට ඇර ගිය මෝසෙස් ආදී කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෝය. තවද බයිබලය වරක් පුළුස්සා දමා නැති කළ බව බයිබලයෙහිම පෙනේ. ආයේම වරක් යේහෝව්‍යගේ කපුරුළු කෙනෙක් විසින් තමාට ඕනෑ හැටියට ලියා ඒ කාලයේ හිටිය රජා රවටා ක්‍රියා කළ බවද පෙනේ. මේ කාරණාවල විස්තර ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුධව ප්‍රසිද්ධ කොට තිබෙන විහජ්ජ වාදයෙන් දැනගන්නට පුළුවන. මේ ගැණ විස්තර දෙවනු මට ඉඩ ලැබුනොත් කියා දෙමි.

තවද මේ කතිසේරු තැන වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ දනාඩාසායය ගැණ නින්දා කරන්ට භිතාගණ කථා කළා. ඒ කථාවෙන් ඒ ගැණ කිසිම පඵලවක් කරන්ට බැරිවිය. මක්නිසාද මේ ලෝකයේ ඇති සියල්ලටම වඩා බුඩ පදවිය උතුමිය. ඒ බුඩත්වය ලබන්ට ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වන්ට ඕනෑය. බුදු බව පතාගණ ආ වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ ස්ත්‍රී දරුවෝ ඉල්ලූ කල්හි නූදුන්තා නම් ස්ත්‍රීන්ටත් දරුවන්ටත් ඇති ලෝභ-කම මැඩ පවත්වන්ට බැරි බව එයින් පෙනේ. දන වේතනාව ජය ගන්වන්ට ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වන්ට ඕනෑවා සත්ත-කය. ලෝභ වේතනාව මැඩ පවත්වා දන වේතනාව ජය ගන්වන්ට බැරි කෙනෙකුන්ට තුන්ලොකාග්‍ර වූ බුඩ පදවිය නොලැබේ. එම නිසා වෙස්සන්තර රජතෙම පූජක නම් බමුණාට දරුවන් දුන්නාය. ඒ දීමෙන් ඒ දරුවන්ට සැපක් මිස දුකක් ලැබුනේ නැත. ඒ බව වෙස්සන්තර ජාතකයෙන් බණ ඇසූ ස්ත්‍රීන් පවා දනිත්. මේ කතිසේරු තැන කී ප්‍රකාරයට වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ගේ මහෙසිකාව යමෙකුට භායභාවක් උනේ නැත. දෙදෙව්ලොවට අධිපති ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍ර තෙම වෙස්සන්තර මහ රජහුගේ දනපාරමිතාව මස්තකප්‍රාප්ත කිරීම පිණිස මිනිස් වෙසක් රැගෙනවිත් මහෙසිකාව ලබාගණ එම ක්ෂණයේදීම දෙවනුත් මහෙසිකාව වෙස්සන්තර මහ රජහටම පාවාදී ගිය බව එම ජාතකයෙහිම පෙනේ. ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ එම රජහුගේ දනපාරමිතාව මස්තකප්‍රාප්ත වූ බවය. මේ කතිසේරු තැන කී ලෙස ඒ මහෙසිකාව යමෙකුට භායභාව උනේ නැත. එම නිසා මොහුගේ ඒ කථාවට මීට වඩා කථා කිරීම නිෂ්ඵලය.

තවද මීට ප්‍රථම දවසේ කථා කළ මගේ විරුඩ කාරයා බුඩාගම තබා තමන් විසවාස කරණ ක්‍රිස්තියානි ආගමවත් දන්නෙක් නොවේය. ඔහු ඒ දවසේ බුඩාගමට විරුඩව කළ කථාවෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගමට පොළ පහර වැදුනා මිස බුඩාගමට එයින් කිසි හානියක් නැත. “මක්නිසාද උරෙකුට බල්ලෙකුට ගැරඬි-යෙකුට මනුෂ්‍යයා සමාන කරලා බුඩාගමේ තිබෙනවාය”යි කියාද මේ අන්දමේ විශ්වාස කරන්ට බැරි මුසාවාද වලින් පිරිවිව බුඩාගම විශ්වාස කරන්ට බැරිය කියාද ඒ පාදලි තැන කීවා. මේ කාටත් ඇහෙන්ට ඇත. මගේ මේ විරුඩ කාරයා කී ලෙස එබන්දක් බුඩාගමේ පොතක නැත. මනුෂ්‍යයා මාගයෙකුට සමාන කරලා තිබෙන්නේ බයිබලයේය. ඒ බව පැහැදිලිව ඔප්පු කරමි. මේ සියල්ලෝම අසන සේක්වා.

“මනුෂ්‍ය පුත්‍රයන්ට සිදුවන දේ මාගයින්ටත් වන්නේය. එකම දෙයක් ඔවුන්ට සිදුවෙයි. එකෙක් තසින හැටියේ අනිකා තසින්නේය. ඔවුන් සැමටම එක හුස්මක මාගයෙකුට වඩා

මිනිසෙකුට කිසි උතුම් කමක් නැත. මක්නිසාද සියල්ල නිෂ්-
ඵලය" දේශනා කාරයාගේ පොතේ 3 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ
19 වෙනි පදේ මෙලෙස තිබේ. ඉතින් මනුෂ්‍යයා මාගයෙකුට
සමානකළේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ කියමන් වලින් නොවේද?
බුද්ධාගමේ කියමනක් මේ වාගේ මනුෂ්‍යයා මාගයෙකුට සමානකර
තිබේද? නැත්තේමය. එමනිසා මගේ විරුධ කාරයා තමාගේම
ආගම බොරු බව මෙයින් ඔප්පු කළා නොවේද? මොහුගේ
සමාගමේ ප්‍රධානියා දුනට මේ සභානයෙහි ඇත්තම් මොහුගේ
ඔය ධානාන්තරය පමණවත් තිබෙන්නට අරිණවා ඇත කියා
නොසිතමි.

මේ හැර මගේ විරුධකාර පක්ෂයෙන් තවත් ප්‍රශ්නයක් අසමි.
ඒ කෙසේද - කොරොන්තිවරුන්ට ලියන ලද 7 වෙනි පත්‍රයේ
15 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 22 වෙනි පදේ පටන් 28 වෙනි පදේ
දක්වා තිබෙන්නේ මෙලෙසය.

තවද ආදම් කරණකොට ගෙන සියල්ලෝම මරණයට
පැමිණෙන්නාක් මෙන් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ කරණකොට ගෙන
සියල්ලෝම ජීවත්වනු ලබනවා ඇත." යනාදියය මේ කියමන්
වලින් පෙන්වා තිබෙන්නේ ක්‍රිස්තුස් විශ්වාස කරණ සියල්ලෝම
සදකාල නරකාදී දුකට නොපැමිණෙන බවය. ක්‍රිස්තියානිකාර
යන්ගේ විශ්වාසයන් මෙලෙසමය. මේ කියමනට විරුධව තව
කියමනක් බයිබලයෙහි තිබේ. හේ කෙසේ ද—

"පසුව වම්පැත්තේ සිටින්නන්ට කියනසේක් සාපලත්
නැතැත්තෙහි, මා කෙරෙන් පහව සාතන්ටත් ඔහුගේ දුකයන්ටත්
සාද තිබෙන සදකාල ගින්නට පලයල්ලාය. මක්නිසාද—
බඩගිනි ඇතිවීමේ නුඹලා මට කෑම දුන්නේ නැත. පිපාස
ඇතිවීමි. නුඹලා මට බොන්නට දුන්නේ නැත. ආගන්තුක
වීමි. නුඹලා මට වාසස්ථාන දුන්නේ නැත. අදින්නට නැතිවීමි.
නුඹලා මට ඇඳුම් දුන්නේ නැත. රෝගාතුරවද හිරගෙයිද
සිටියෙමි. නුඹලා මා බලන්නට ආවේ නැතැයි කියනසේක.
එවිට ඔවුනුත් උත්තරදෙමින් සවාමිනි, කොයි කලක බඩගිනි
ඇතිවුවත් පිපාස ඇතිවුවත් ආගන්තුකවුවත් ඇඳුම් නැතිවුවත්
රෝගාතුර වුවත් හිරගෙයි සිටියාවුවත් ඔබවහන්සේ දක
උපස්ථාන නොකෙළෙමුදැයි කියනවා ඇත. එවිට උන්වහන්සේ
උත්තරදෙමින් සැබැවක් නුඹලාට කියමි. මොවුන්ගෙන් ඉතා
කුඩා එකෙකුටත් යමක් නොකර ඇරියොත් ඒක මට
නොකොළෝය කියනසේක. ඔවුන් සදකාල දඩුවමටත්

ධර්මිෂ්ඨයෝ සදකාල ජීවනයටත් යනවා ඇතැයි කීසේක” මතෙව් 25 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 41 වෙනි පදේ පටන් 46 වෙනි පදේ දක්වා මෙලෙස තිබේ. ඉතින් මෙයින් හැඟෙන්නේ ක්‍රිස්තුස් විශ්වාස කළ පමණකින් පරලොව ගැලවිල්ලක් නොලැබෙන බවත් ධර්මිෂ්ඨකමෙන් හෙවත් හොඳ කිරීමෙන් පරලොව ගැලවෙන බවත්ය.

බයිබලයේ එකපලක “ක්‍රිස්තුස් නිසා සියල්ලෝම ගැලවෙනවාය” කියාද, තවපලක “ධර්මිෂ්ඨයෝ පමණක් ගැලවෙනවාය” කියාද තිබෙන මේ කියමන් දෙකින් භාරගන්නේ කොයි එකද? මෙයින් එකක් සැබෑ නම් එකක් බොරු වෙනවා සත්තකය. මෙලෙස එකකට එකක් විරුඩවූ මේ බයිබලයේ කියමන් භාත්පසින්ම විශ්වාස කරන්නට බැරිය. එම නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ ආගමක් වෙන්නට බැරිය. ඒ බව සියල්ලෝම දනගනින්නවා මගේ කථාවට ලැබී තිබුණු පැය දනට ඉවරවෙන්නට ගොස් තිබේ. එමනිසා මේ කතිසේරු තැන ඇසුවාටු ප්‍රශ්නවලින් ඉතුරුව තිබෙන ප්‍රශ්නවලට දෙවනු උත්තර දෙන්නෙමි.

(කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේගේ ඒ පැයේ කථාව අත්හිටවන්නට යෙදුනාය.)

(වසි 1873 අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින සවස 3 පටන් 4 දක්වා දවත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් කළ කථාව)

මේ සවස කථාකළායින් පසු මේ වාදය හමාරවෙනවාය. එම නිසා මේ අන්තිම කථාව යහපත්ලෙස අසා සිත්වලට ගන්නා මෙන් මේ සමූහයාගෙන් ඉල්ලමි. බ්‍රිඩ්පක්ෂයට කථා කරණ මේ උන්නාන්සේට මම “විරුධකාරයාය” කීවාය කියා කෝපවී ඔහු මට “හතුරාය” යන නමක් කියාගණ එනවාය. ‘විරුධකාරයා’ ය යන වචනයේ කිසි අපහාසයක් නැත. එසේද වුවත් අපි දෙදෙනා කිසිකලක මෙබඳු කාරණාවලදී විරුඩව සිටියේ නැත. එම නිසා මගේ මිතුරා “විරුධකාරයාමය” නමුත් මගේ වචනයේ අර්ථ නොසලකා නොහොත් “අපත්තකං ධානමෙතං” යන ගාථා පදයේ අභිප්‍රාච්ඡා පමණවත් නොසලකා මට හතුරෙක් වෙන්නට කැමති උණාට කනගාටුය.

මගේ මිත්‍රයා දේශනා කාරයාගේ පොතේ 3, 19, න් මනුෂ්‍යයා තීර්ඝනාට සමාන කළාය.” කියා ඔප්පු කරන්නට, උත්සාහ කළාය. ඒක ඔහුට බැරි වැඩක්ය. මනුෂ්‍යයාට තීර්ඝවීන මැරෙණ සාධාරණයක් ඇති කාණ්ඩයක් තිබේ. මේ ශරීරයට පරාමරණ දෙක පැමිණේ. ඒක තීර්ඝනාටත් වේ. එම නිසා මනුෂ්‍යයා තීර්ඝනාට සමාන කළාට වරදක් නැත.

තවද මගේ මිතුරා ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මය තෝරාදුන්නාය. නමුත් බුඩසෝෂටත් තෝරාදෙන්නට බැරුව “මුදේ වැට්ලා දහලුවාය” යන්නක් කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. බුඩසෝෂටත් බැරිවුනු ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මය තෝරාදෙන්නට මගේ මිතුරා තැත්කෙළේ බුඩසෝෂටත් වඩා මගේ මිතුරා ව්‍යක්තයෙක්ද? කියා මේ සමූහයා කල්පනා කරන සේක්වා.

ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මය ගැන නැවතත් විකක් මතක් කරවා හරින්නට කැමතිය විඤ්ඤාණය නිසා නාමරූප සෑදෙනවාය. නාමරූප නිසා ආයතන භය සෑදෙනවාය. ආයතන භය නිසා ස්ප්‍රීය සෑදෙනවාය. එසේ එකක් නිසා එකක් සෑදීමෙන් ගොස් භවය නිසා ජාතිය සෑදෙනවායයි කියනවාය. විඤ්ඤාණය කියන්නේ ඇස් කන් නාසාදීන්ගේ විඤ්ඤාණය. ඒ විඤ්ඤාණය නිසා ආයතනයෝ පහළවෙනවායයි කියනවාය. ආයතනය කියන්නේ ඇස් කන් නාසාදියය. මේ ආකාර පටලාචුම් සහිත කීමක් වෙනත් තිබෙනවාද? මෙසේ එකිනෙකට විරුධවූ කීම ඇති බුදුන්ගේ මේ ඉගැන්වීම කෙලෙසද කීවොත් “අප්පා නිසා පුතා උපදිනවාය පුතා නිසා අප්පා උපදිනවාය” කීවා හා සමානය.

සියලු මනුෂ්‍යයන්ට නොමැරෙන ආත්මයක් තිබෙනවා සත්තකය. එම ආත්මයම දිව්‍ය ලෝකයට යනවාය! දිව්‍ය ලෝකයේ සිටින්නේත් අපරාමර වාසනාවන්ත මනුෂ්‍යයෝමය!!

තවද “ආදම් නිසා පාපයට වැටුන සියල්ලෝම ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නිසා ජීවත්වනු ලබනවා ඇත” යන කීමත් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නිසා සියල්ලෝ ගැලවෙන්නේ නැත යන කීමත් බයිබලයේ මගේ මිතුරා පෙන්වා දුන් පදවල තිබෙනවා සත්තකය. එසේද වුවත් මගේ මිතුරාට එබඳු තර්කයක් කරන්නට හිතුවේ ජීවත්වනු බලනවාය යන කීම තේරුම් ගන්නට බැරිවෙලාවට කොහෙත් සැක නැත.

අරූපලෝක ගැණ මගේ මිතුරා කීවේ ඒවා තේරුම්ගන්නට බැරි සියුම් ධර්මකොට්ඨාසයට අධිතිය කියාලාය. එසේ නම් ඉතා සියුම් වූ ආත්මය කෙබඳු එකක්ද කියා අපෙන් ඇසුරු ක විහිලුවක් නොවේද?

තුන් පිටකය ගැණ මගේ මිතුරා කීවේ බුදුන් කාලයේදීත් රන් පත්‍රවල බණ ලිව්වාය කියාලාය. ඒ කීම ඒත්තුගන්නට බැරි කාරණා තිබේ. එනම් අටුවා සහිත සියලු බුඩ වචනයන් බුදුන් පිරිනිව් භාරසිය පනස් වර්ෂයක් වනතුරු මුඛපාඨයෙන්ම

ගෙනාවාය කියලා තිබෙන නිසාය. මගේ මිතුරාගේ ඒ උත්තරය නිස්සාරය- ඒ උත්තරය සවිකරන්ට නම් මුඛපාඨයෙන් ගෙනාවේ මොනවාද කියා පෙන්වන්ට ඕනෑය.

මෝසෙස් මිනීමැරුවෙකැයි කියාද ඒ මෝසෙස් විසින් ලිවූ දේව වාක්‍යය පිළිගන්ට බැරිය කියාද මගේ මිතුරා කීවා. මෝසෙස් එයාකාර මිනීමැරුවේ දෙවියන්වහන්සේ භාරගන්ට ඉස්සරියෙන්ය. ඇරත් අපි මෝසෙස් සරණ යන්නේ නැත. එම නිසා මෝසෙස් කොපමණ වැරද්දක් කළත් එයින් අපට ඕනෑකමක් නැත.

බුද්ධාගමිකාරයෝ සරණ යන ඇත්තන්ගෙන් එක්කෙනෙක් අංගුලිමාලයෝය. ඔහු මිනිස්සු නවසිය අනූනව දෙනෙක් මරලා තිබෙනවාය. මේ තරම් ක්ෂර පුද්ගලයා බුදුන් එකපාරට මහණ උපසම්පද කළා පමණක් නොව රහත් වුනායයි කියාත් බුද්ධාගමිකාරයෝ කියනවාය. අංගුලිමාල පිරිතෙයි කියා මේ ඇත්තාගේ නමින් පිරිතකුත් සාදාගෙන බුද්ධාගමිකාරයෝ කියනවාය.

ආලවක යක්ෂයා අවුරුදු දෙළහක් මුළුල්ලේ දවසකට එකා බැගින් මිනිස්සු භාරදස් තුන්සියයකට වඩා මරා කෑ කෙනෙක්ය. නමුත් ඔහු සොවාන් වුනාය කියා බුද්ධාගමිකාරයෝ සරණ යනවාය.

බුදුන් බෝධිසත්ව කාලයේදී හෙවත් වෙස්සන්තර රජව උපන් කාලයේදී තමන්ගේ ස්ත්‍රී බමුණෙකුට දීලා තිබේ. බෝධිසත්වයෝ තමාගේ ස්ත්‍රී කිසිවෙකුට අඹුකමට දුන්නේ නැතැයි අපේ මිතුරා කීවාය. නමුත් අපේ මිතුරාගේ ආගමේ පොත්වල “නොකකොට්ඨසහස්සානංභරියන්ථායදුමිං” යනාදී ගාථාව තිබේ. මේ ගාථාව කියා තිබෙන්නේ යසෝදරා සථවිරි විසින්ය. මේවා කුඳුගොත් සතියෙ පෙරි අපදනායෙහි කියා තිබේ. ඉහතකී ගාථාපදයේ අභිප්‍රාච නම් “නොයෙක් කෙළ සහස්‍රවාරවල අනුන්ට අඹුකමට මා දුන්නාය; ඒත් මම නුඹ වහන්සේට අමනාපයක් වුනේ නැත” යනුයි. මේ අන්දමේ බුද්ධාගමේ පොත්වල තිබෙන කියමන් අතික් අතට පෙරලන්ට මේ පිරිවරාගණ ඉන්න සමථියොත් එකතුවෙලා සිටින කවුරුත් දනගණිත්වා.

තවද “ආගතාගතානංයාවකානං” යනාදී පාඨයෙන් පෙණෙන්නේ “ඉල්ලා එන එන තැනැත්තන්ට හියගසා දුන්නාය. ලේ බොන්ට දුන්නාය. ඇස් උගුලා දුන්නාය. දරුවන් දුන්නාය. භායභාව දුන්නාය. මා විසින් නුදුන් දනයක් නැත” කියා බුදුන් කියා තිබෙනවාය. ඉතින් මේවා නැත කියන්නන් සමග කරණ වාදය මොකද?

ඉතින් මෙතැන්පටන් මේ 'බුඩාංකුර' ගේ ලක්ෂණ පෙන්වාදෙමි. 'අංකුරය' කියන්නේ පැලෑටියය. බුදුවෙන පැලෑටියේ හැටි පෙන්වා දෙන්නට ජාතක දෙකක් තුනක් පෙන්වා දෙමි. ඒ ඇසුව මැනව. පරන්තප ජාතකය බලනු. එම ජාතකයේ බුඩාංකුර රාජ කුමාරයෙක්ව තමාගේ පියාට විරුඬව කැරලි ගැසුවාය. පියරජ තමන් බිසවත් "පරන්තප" නම් දයයන් සමග වල්වැදුනාය. එහිදී පරන්තපයා බිසවට එකතු වෙලා පියරජ මැරුවාය. දෙවනු උපන් කුමාරයා පරන්තපයා මැරුවාය. මේ සියලු අනතුරු සිඬ උනේ බුඩාංකුර කළ ද්‍රෝහිකම නිසාය. මේ බුදුවෙන්ට ලොකුවේ ගණ එන තැනැත්තා කළ වැඩේය.

සුසන්දිය ජාතකය. ඒ ජාතකයේදී බොධිසත්වයෝ ගුරු-ලෙක-ඔහු සුදුකෙළියට රජ ගෙයකට ගොස් ඒ රජුරුවන්ගේ බිසව හොරකම් කරගණ පැන්නාය. මේ ක්‍රියා ලොකුවේගණ බුදුවීමට එන අතර කළ වැඩේය. මේවා බුදුවීමට කරණ වැඩ නම් බුදු බව පතන අතින් අයටත් ආදර්ශයට ගත්ට හොඳය.

බුදුච්ඡායිත් පසු සථිඤ්ඤායක් තබා මේ කාලයේදී ලමයෙකුට ඇති තරම් ඤායක් නොතිබුනු බවට වැදගත් කාරණා වලින් සාක්ෂි දෙමි. අභිගොන්තර සභියේ සජ්ඣ සුයෙඨාද්ගමන සූත්‍රයෙහි.

“සිනෙරුහික්ඛවෙ පබ්බහරාජා චතුරාසිනියොජන සහස්සානි ආයාමෙන.”

යනාදි පාඨයෙන් පෙන්වා තිබෙන්නේ මහමෙර කියන පච්ඡයෙහි උස මහත සහ කල්පවිනාසයේදී සුයඨයන් හත්-දෙනෙක් පායන අන්දමය. “සිනෙරු පච්ඡරාජයා අයමින් අසුහාරදහක් යොදුන. විතරින් අසුහාරදහක් යොදුන. අසුහාර දහක් යොදුන් මහාසමුද්‍රයෙහි ගිලිතිබෙන්නේය. එපමණ මහාසමුද්‍රයෙන් උස්ව නැගේය” කියා එම පාඨයෙන් පෙනේ. ඉතින් මෙපමණ උස මහත ඇති මේ පච්ඡ රාජයා තිබෙන්නේ මේ ලෝකයේ කොතනද? ඒක මනුෂ්‍යයන්ගේ ඇසට නො-පෙනේ තිබෙන්නේ කොහොමද? (මෙහිදී ලෝකසංයාන බෝලයක් පෙන්වා) මේ ලෝක බෝලයේ වට ප්‍රමාණය නම් හැතැක්ම විසිපන් දහය. ඒ බව ලෝකයේ ඥානවත්ත පණ්ඩිත සියල්ලන් විසින් පිළිගෙන තිබේ. ඉතින් ඉහත කී තරමේ විශාල පච්ඡයන් මෙපමණ කුඩා ලෝකයක තිබෙන්නට බැරිය. ඇරන් ලෝකයේ මේ ආකාර එකක් තිබෙනවාද? කියා සති ගණනකදී දැන ගන්නට ලෝකය වටේ යාත්‍රා කරන්නට

පුළුවන. එබඳු නැව්වල යාත්‍රා කරණ කොයි පණ්ඩිතයෙකුටත් මෙබඳු පරීතයක් තිබෙන බවට ලකුණක් ලැබී නැත. එම නිසා මෙබඳු පරීතයක් ඇත කියා දේශනාකළ බුදුන්ට හාත්පසින්ම සම්භූතාභූතයක් නැත. එබඳු කෙනෙක් සියල්ල දන්තවාය කියා පිළිගෙන දහලීම නිෂ්ඵලය.

තවද බ්‍රහ්ම ලෝකවල උපදින්නට පතා ගණ මාතර උන්-නාන්දේශ්වා වගයක් පිස්සු අල්ලන කල් ධ්‍යාන භාවනා කළ වගක් පසුගිය කාලයේ අපට සැලය. ඒ වාගේ පිස්සන්ට මේ ධම්මල් හොඳවා මිස නැණවතුන්ට හොඳ නැකුවා සත්තකය.

තවද බුදුන්ගේ ගෝලයෝ බුදුන් ජීවත්ත සිටිද්දීම අනන්ත පාප ක්‍රියා කරලා තිබෙන බව පාරාජිකා පොතේ පෙනේ. ඒවා මේ මේවායයි විස්තර වශයෙන් මෙබඳු සභාවල කියා දෙන්නට බැරිය. නමුත් සාල්පයක් කියමි.

මක්කටිකාවස්තු ආදි වස්තුවලින් “තෙතබොපන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛුසිවථිකං ගන්ත්වායෙභුයොන බාධිතං සරිරං පස්සිත්වා මෙටුනධම්මංපතිසෙවි” යනාදියෙන් පෙනේ.

මේ ඇර බුදුන්ගේ මරණය ගැණ මදක් කියමි. බුදුන් මැරුණේ චූන්දනම් තාපසයා විසින් දෙන ලද සුකරමද්දවය අනුභව කොට ලෝභිතපක්ඛේදිකානම් රෝගයෙන්ය. එනම් ලේ අතිසාර රෝගයෙන්ය. ඒ රෝගය අල්ලා නොයෙක් දුක් විඳ තැන්තැන්වල යන්ට බැරුව ඉඳ ඉඳ කුසිනාරා නුවරට ගිය බව මහාපරිනිව්චාණ සූත්‍රයෙහි පෙනේ. මේ දුක් විඳීමේදී බුදුන්ට තිබුණාස කියන ඉර්ධියක්වත් දිවා බ්‍රහ්මයන්ගෙන් උපකාරයක්වත් ඇති බව නොපෙනේ. මෙයින් පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ බුදුන් සම්බන්ධව කියා තිබෙන කියමන අඤ්ඤා-යන් රවටන්ට කියා තිබෙන ප්‍රලාප බවය.

මේ කීම කොයිහැටි වුනත් අපි සියල්ලන්ම මවා ආරක්ෂා කරන්නාවූ සම්පරාක්‍රමයානන්වහන්සේන් උන්වහන්සේගේ ඒක ජාත පුත්‍රයාවන අපේ පව්වලට දුක්වින්දවූ යෙසුස්ක්‍රිස්තුස් වහන්සේන් විශ්වාස කොට අපේ ගැලවීම ලබා ගන්ට ඕනෑය. ඉතින් අප විසින් බුඩාගමට විරුඬව ගෙනහැරදක්වූ කාරණා වලින් එකම කාරණයකටවත් අපේ මිත්‍රයා උත්තර නුදුන් බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුඬව ඇසුවාවූ සියල්ලටම අප විසින් උත්තරදුන් බවත් මේ සියල්ලම හිත්වල තබා ගන්නා මෙන්ද ඉල්ලනවාය. මගේ කථාව මෙයින් තවත්වමි.

(කියා දවත් ද සිල්වා පාදිලි උන්නාන්දේගේ කථාව අත්හිටවන්ට යෙදුණාය.)

වසර 1873 ක්වූ අගෝස්තු මස 28 වෙනි දින සවස 4 පටන් 5 දක්වා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්තාන්ගේ විසින් කළ කථාව.

මේ පාදිලි තැන මීට ඉහත කථාකරද්දී මට 'විරුඩ්කාරයාය' කියාත් මවිසින් ඒ ගැණ කාරණා කීවායින් පසු "මිත්‍රයාය" කියාත් ව්‍යවහාර කළාය. එයින් ඔහුගේ වැරද්ද ඔහුටම තේරුම්ගිය බව පෙනේ. එම නිසා ඒ ගැණ යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

පසුගිය අහඟරුවාද උදය වරුවේ මේ පාදිලි තැන කළ කථාවේදී "මනුෂ්‍යයන් මාගයන්ට සමාන කරලා බුඩ්ධගමේ තිබෙනවා" යි කීවාය. එබඳු ඉගැන්වීමක් බුඩ්ධගමේ පොත්වල නැත. මනුෂ්‍යයන් මාගයන්ට සමාන කරලා තිබෙන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේය. ඒ බව මීට ඉහත බයිබලයෙන්ම වරක් මා විසින් ඔප්පු කළාය. නමුත් ඒ කාරණාවම තවවරක් ඔප්පු කරමු. මක්නිසාද? ඒ ප්‍රස්ථාවට ඒ කථාව අහගණ නොසිටිය වැදගත් උදවිය දැනට පැමිණ හිටින නිසාය. දේශනා කාරයාගේ 1 වෙනි පොතේ 3 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 19 වෙනි පදේ මෙලෙස තිබේ. "මනුෂ්‍යපුත්‍රයන්ට සිදුවන දේ මාගයන්ටත් වන්නේය. එකම දෙයක් ඔවුන්ට සිදුවේ. එකෙක් තසින හැටියේ අනිකා නසින්නේය. ඔවුන් සැමටම එක හුස්මක මාගයෙකුට වඩා මිනිහෙකුට කිසි උතුම් කමක් නැත" ඉතින් මනුෂ්‍යයන් මාගයන්ට සමාන කරලා තිබෙන බව මෙයින් පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. 'මනුෂ්‍යයන් මාගයන්ට සමාන කරලා තිබෙන බව ක්‍රිස්තියානි ආගමෙන් ඔප්පු කරන්නට බැරිය' කියා මේ පාදිලි තැන කී නමුත් "ඔවුන් සැමටම එක හුස්මක" යන බයිබලයේ තිබෙන වචන වලින් මාගයන්ගේද, මනුෂ්‍යයන්ගේද, වෙනසක් නැති බව ඔප්පුවේ.

ප්‍රතිත්‍යාසම්ප්‍රපාද ධර්මය තේරුම් ගැනීමේ අමාරුව ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස බුඩ්ධසෝඡ තෙරුන්තාන්ගේ විසින් දක්වා තිබෙන "වන්තුකාමො අභිංආජ්ජ" යනාදි ගාථාවේ අභිප්‍රාථ මා විසින් කියාදී ඉන්පසු මගේ දැනුම් පමණින් ප්‍රතිත්‍යා සම්ප්‍රපාද ධර්මය තේරුම්කර දුන්නා ඇත. එම නිසා බුඩ්ධසෝඡ තෙරුන්තාන්ගේට වඩා මම සමර්ථයෙක්! වෙන්නේ නැත. එබැවින් මා විසින් ඇහෙහිවෙත් නැත. මෙලෙස නිවරදිව කළාවූ මාගේ ඒ කථාවට මේ පාදිලි තැන දෙස් කීවේ මොහුගේ පාලි දැනීමේ තරම මා විසින් මේ සමූහයාට පෙන්වා කළ කථාවට ඊෂ්ඨා-වෙන්ය කියා සිතමි. එම නිසා මේ ගැණ මීට වඩා යමක් කියන්නට ඕනෑ නොකරමි.

තවද මේ පාදිලි තැන ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මය ගැණ නැවතත් කියා දෙනවාය කියා පටන් ගෙන කාටවත් නොතේරෙන හැල්ලක් කියාගෙන ගොස් “බුදුන්ගේ ඉගැන්වීම අවුල් සහිතය” කියාද, “එකකට එකක් විරුධය” කියාද, තීන්දු කළාය. මේ පාදිලිතැන කී ලෙස ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මයෙහි අවුල්ලක්වත් එකකට එකක් විරුධ කමක්වත් ඇත්තේ නැත. මේ පාදිලි තැනට උත්පත්ති විඤ්ඤාණ චිත්තයෙන් ඇස් කන් නාසාදින් සම්බන්ධව පවතින වක්ෂුර් විඤ්ඤාණාදින්ගෙන් වෙනස තේරෙන්නේ නැත, එසේ තේරෙනවා නම් “ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මය අවුල්ය. එකකට එකක් විරුධය” කියන්නේ නැත. උත්පත්ති විඤ්ඤාණ චිත්තයෙන් වක්ෂුර්විඤ්ඤාණාදින්ගෙන් වෙනස දැන ගැනීමට සෑහෙන තරමට මීට ඉහත වරක් මා විසින් කාරණ කියා දුන්නාය. එම නිසා මෙහිදී ඒ ගැණ වඩා විස්තර නොකරමි. මේ පාදිලි තැන “අප්පා නිසා පුතාද, පුතා නිසා අප්පාද උපදිනවාය කීවාක් මෙන් ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මයද අවුල්ය” යි කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. එම නිසා ඒ ගැණ යමක් නොකියාම බැරිය. “අප්පා නිසා පුතාද පුතා නිසා අප්පාද උපදිනවාය.” කීවාම ඒ උත්පත්තියේ වටකුරු ගතියක් තිබේ. එබඳු වටකුරු උත්පත්තියක් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තිබේ. ඒ කෙසේ ද යෙහෝව්: විසින් ක්‍රිස්තුස්ගේ මැනියෝ වන මරියා මැරි නිසා යෙහෝව්: මරියාගේ පියාවේ, මරියා යෙහෝව්:ගේ දුව වේ. සුඛාත්මය මරියාගේ බවේ පළිසිදගත් නිසා යෙහෝව්: මරියාගේ පුතා වේ. මරියා යෙහෝව්:ගේ මව් වේ. ක්‍රිස්තුස් මරියාගේ පුතා නිසා යෙහෝව්: මරියාගේ පුරුෂයාවේ, මරියා යෙහෝව්:ගේ ස්ත්‍රීවේ, ඉතින් මෙයින් පෙනෙන්නේ එකම මරියා එකවරකට යෙහෝව්:ගේ දු! බවත් එකවරකට යෙහෝව්:ගේ මව්!! බවත් එකවරකට යෙහෝව්:ගේ ස්ත්‍රී!!! බවත්ය. මෙබඳු නින්දිත උත්පත්තියක් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තිබේද්දී ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාද ධර්මයට “අප්පා නිසා පුතාද පුතා නිසා අප්පාද උපදිනවාය” යන උපමාව කීවා කොහෙන්ම හරි නැත. අප්පා නිසා පුතාද පුතා නිසා අප්පාද උපන්නාය කීම භාත්පසින්ම ක්‍රිස්තුස්ගේ උත්පත්තියට කීවා නම් හරිය. එම නිසා මේ ගැණ මීට වඩා යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

ඉන්පසු මේ පාදිලිතැන “දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නෙත් මනුෂ්‍යයෝ” යි කීවා මේ පිරිසට ඇසෙන්නට ඇත. දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නේ මනුෂ්‍යයෝය” යි මේ පාදිලිතැන කියනවා මිස මොනායම් ශාස්ත්‍රාගමකවත් කියලා නැත. මුත්තෑහේගේ මේ කියමන අළුත් කියමනක්ය. “පරලොව ගමන් කරණ ආත්මයක් ඇත” කියන මුත්තෑහේලාට මේ අන්දමේ ප්‍රලාප නොදෙඩා බැරිය. බොරු දෘෂ්ටිය සවිකරන්නට කියන්නට ඕනෑ බොරුමය.

මිත්‍යාදාෂ්ටිත්ගේ කියමන්වල තිබෙන නිස්සාරකම මෙයින් දැනගතත්වය. “මෙලොවින් පිටත්ව පරලොවට ආත්මයක් ගමන්කරණවා නම් දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නෙක් මනුෂ්‍යයෝ වෙන්ට ඕනෑය” කියා මව්සින් ඇසූ ප්‍රශ්නයට උත්තරයක් දෙන්නට බැරිකම නිසා “දිව්‍යලෝකයේ සිටින්නෙක් මනුෂ්‍යයෝය” කියා දහලන බව මේ කථාවලින් පෙනේ. මේ අන්දමේ හැරුණු හැරුණු අතට උත්තර දෙන තමන්ගේම ආගමටත් විරුධිත කියමන් කියන මුත්තැහේලා සමග වාද කරණවාට වඩා නිකන්හිඳීම යුතුය. දිව්‍යලෝකවල මනුෂ්‍යයෝ නැති බවත් ඒවායේ ආනුෂා සම්පන්න දෙවියන් වහන්සේලා සිටින බවත් මේ සියල්ලන්ගේ භික්වල ඇඳී තිබෙන ඇත්තක් නිසා ඒ ගැණ වැඩිය යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

“ජීවත්වනු ලබනවා ඇත” යන වචනය “මට තේරෙන්නේ නැතැ”යි කීවා මිස මේ පාදිලිතැවත් ඒ ගැණ අමුතු තේරුමක් කෙළේ නැත. “ආදම් කරණකොට ගෙණ සියල්ලෝම මරණයට පැමිණෙන්නාක්මෙන් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ කරණකොට ගෙණ සියල්ලෝ ජීවත්වනු ලබනවා ඇත” කියා බයිබලයේ තිබේ. ඒ ගැණ මීට ඉහත විස්තරකොට කීම්. එම නිසා මෙහිදී ඒ ගැණ බයිබලය පෙරලෙන්නේ නැත. මෙලොව ජීවත්වීමට “ජීවත්වනු ලබනවා ඇත” කීවා නම් ක්‍රිස්තුස්ට ගැලවුම් කාරයායයි කියන්නට ඕනෑකරන්නේ නැත. ක්‍රිස්තුස් ඇඳහීමෙන් පරලොවට වැඩකුත් නැත.

මෙලොවින් පරලොවට ගමන්කරණ ආත්මය ඉතා සියුම් නිසා ඒකේ ආකාර කියන්න බැරිඑ. එසේ සියුම් නම් පරලොවට ගමන යන බව දැන හේතේ කොහොමද? අරුප ලෝකවල උපදින සත්වයන්ගේ චිත්තලක්ෂණයන් කියා දීමට “කාලය මදි බැව්” කීවා මිස “කියන්නට බැරිය”යි නොකීවෙමි. අරුප ලෝකවල ඉපදී සිටින බ්‍රහ්මයන්ගේ ආත්මත් මුත්තැහේලා කියන ලෙස ගමන් යන්නේ නැත, මුත්තැහේලා එබඳු බ්‍රහ්ම ලෝකවල් ඇතකියා විශ්වාස කරන්නේ නැත, එමනිසා මුත්තැහේලා කියන ආත්මය ඊට සමානකළා වැරදිය.

අද උදය වරුවේ කථාකළ සිරිමාන්න කතිසේරු තැන විසින් බුද්ධගමේ දෙස් දක්වීම පිණිස කළ කථාවක් මේ පාදිලිතැන විසිනුත් ගෙණහැර දක්වුවා එනම් “බුදුන් පිරිනිවන්පාලා අවුරුදු 453 කට පසු බුද්ධගමේ ධර්ම පොත්වල ලිවුවාය” යන කීමය. ඒ කියමනට මව්සින් නිසි උත්තර ඒ ලඟ පැයේදී

දුන්නා ඇත. එබැවින් මේ පැයේදී ඒ ගැණ වැඩිය යමක් නොකියමි. නමුත් “සමයසංග්‍රහව” කියන පත්‍රයේ 4 වෙනි කලාපයෙහි ඒ ගැණ විස්තර කියමින් තිබේ. එමනිසා ඒ සංග්‍රහව උන්නාහේලාට භාරදීම ඊට උත්තර වේ. (කියා ‘ඒ සංග්‍රහව ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට භාර දුන්නා ඇත.)

තවද මේ පාදිලිතූන මෝසෙස්ගේ උත්තමකම හඟවත්ව උත්සාහ කළා. ඒ උත්සාහය ස්ථිරකරන්ට අතිශයින්ම බැරිය. මක්නිසාද මෝසෙස් මිනීමරා රට භාරගිය තක්කඩියෙක්ය, “ඔහු යෙහෝව: භාරගත්තායින් පසු එලෙස තක්කඩිකම් කෙළේ නැතැ” යි කියා මේ පාදිලිතූන කීනමුත් බයිබලයේ නික්මයාමේ පොත කියවා බලන කාට නමුත් පෙණෙන්නට තිබෙන්නේ මෝසෙස් මැරෙනතුරුම මිනී මැරූ බවය. එබැවින් මෝසෙස් කොයි කාලයකවත් ධර්මිෂ්ට පුද්ගලයෙක් නොවේ බව මේ සියල්ලන් විසින් තේරුම් ගනින්නවා. මෝසෙස් වැනි මිනීමරුවෙක් විසින් ලියනලද “බයිබලය සැබෑවූ පොතක්ය. ඒ පොතේ කියමන් විශ්වාස කොට පරලොව ගැලවෙන්නට පුළුවනැ” යි සිතීම වැලි මිරිකා තෙල් ගත්ව කරණ උත්සාහයක් වැනිය. මේ ආදී අනන්ත කාරණාවලින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ නොවන බව ඔප්පු වේ. එමනිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම දුරින්ම දුරුකට යුතු.

“අංගුලිමාල තෙරුන්නාන්සේ මිනීමරුවෙකැ” යි මේ පාදිලි තූන කීවා ඒ කීම භාත්පයින්ම බොරුය, අංගුලිමාල තෙරුන් නාන්සේ කිසි කලක මිනිහෙක් මැරීම තබා කුහුඹුවෙක් පමණ වත් මැරුවේ නැත. එබන්දක් මේ පාදිලි තූනට බුඩාගමේ පොතකින් පෙන්වන්නක් බැරිය. “අංගුලිමාල තෙරුන්නාන්සේය” යන නාමය උන්වහන්සේට ලැබුනේ මහණව රහත් වූවායින් පසුවය. බුඩාගමිකාරයෝ වැළුම් පිදුම් පවත්වන්නේ එම රහතන්වහන්සේටය. මහණව රහත්වෙන්නට මත්තෙන් වැරදි කෙළේ ඒ රහතන් වහන්සේ නොවේය, ඒ වැරදි කෙළේ ප්‍රථමයන පුද්ගලයෙක්ය. ඒ පුද්ගලයා උත්තමයෙකැයි අපි කියන්නේ නැත. ‘අංගුලිමාල’ නම් කෙළෙස් සහිත ගෘහස්ථ පුද්ගලයෙක් සිටියා සත්තකය. ඒ පුද්ගලයා කළ වැරදි ආයඬ පුද්ගලයෙක් පිටට හෙළන්ට උත්සාහ කළාට ඒක පුළුවන් වැඩක් නොවේය. අරහත්භික ආලවක ගැණන් දෙන උත්තර එලෙසමය. එමනිසා ඒ ගැණ මගේ කාලය මීඬන්ගු කරන්නේ නැත.

තවද මේ පාදිලි තූන වෙස්සන්තර රජ්ජුරුවන්ගේ දනා-ඛ්‍යාගයට නින්ද කරණු කැමතිව කථාවක් කළාය. අද උදය වරුවේ සිරිමාන්න කතිසේරු තූන විසින් කළ කථාවත් මේ කථාවමය. එමනිසා සිරිමාන්න කතිසේරු තූනගේ ඒ කථාවට

මව්සින් දුන් උත්තරම මේ කථාවට උත්තර වේ. එබැවින් මේ පාදිලි තැන වෙස්සන්තර රජපුරුවෝ ගැණ කී කථාවට උත්තර ඒවාම බව සැලකිය යුතු නමුත් මේ පාදිලි තැන “ථෙරිඅපාදන” යෙහි තිබෙන ගාථා කැබෙලි කීපයක් කීවා එනම් “නෙකකොට් සහස්සානං හරියත්ථායද්ධිමං” යනාදිය ය. මේ ගාථා කැබෙලි කීවේ බෝධිසත්වයෝ තමන්ගේ ස්ත්‍රී අඹුකමට අනුන්ට පාවාදුන්හු බව ඔප්පු කරන්නටය. ඒ ගාථා වලින් එබන්දක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. මක්නිසාද වෙස්සන්තර රජ ශක්‍ර බ්‍රාහ්මණයාට මන්ත්‍රිදේවී පාවා දුන්නා සත්තකය. ඒ දීමට “හරියත්ථායද්ධිමං” නොකියා බැරිය. නමුත් ඒ බ්‍රාහ්මණයා මන්ත්‍රිදේවී අඹුකමට ගත්තේ නැත. එම වෙස්සන්තර රජපුරුවන්ටම එම ක්ෂණයේදීම ආපසු භාරදී ගිය බව වෙස්සන්තර ජාතකයෙහි පෙනේ. එමනිසා ඒ ගාථාපද වලින් එබන්දක් ඔප්පු නොවේ. “බෝධිසත්වයෝ තමාගේ ස්ත්‍රී අඹුකමට දුන්නාය කියා ඔප්පු කරන්නට නම් එසේ දීපු කාලයෙහි ස්ත්‍රීකොට තබාගණ උන්හු තැනක් පොතකින් පෙන්වන්නට ඕනෑය, එසේ පෙන්වන්නට මේ පාදිලි තැනගේ සමර්ථකම මදිය. මේ ගැණ උත්තර මෙපමණ සැහෙන නිසා මෙයින් නවත්වමි.

තවද මේ පාදිලිතැන “ආගතාගතානං” යනාදී පාලි වාසගම් කැබැල්ලක් කීවා. ඒ වාසගම් බුඩ්දෙශනාවය කියාලාත් බොහොම උඩපැන්නා. එබඳු පාලි වාසගම් කැබැල්ලක් බුඩ්දෙශනාවේ කොතනකවත් ඇත්තේ නැත. එසේ ඇතුළුවා නම් දේශනා පොතකින් පෙන්විය යුතු ඒ පෙන්වන්නට බැරුවා සත්තකය. බෝධිසත්වයෝ දන් පිණිස ඇස්, ඉස්, මස්, ලේ, අඹු දරුවන් දුන්නා සත්තකය, බුබ්බත්වය ලෝකෝත්තම පදවියක් නිසා එබඳු ආශ්වාසිමත් දනාඛ්‍යායක් ඇති කෙනෙකුන්ට මිස නැති කෙනෙකුන්ට ලබන්නට බැරිය. මේ ගැණත් මීට ඉහත මව්සින් කාරණා පෙන්වාදුන් නිසා මීට වැඩිය යමක් කියන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත.

තවද මේ පාදිලි තැන බුදුරජාණන් වහන්සේට නින්ද කිරීම පිණිස පරන්තපජාතකයද, සුස්සන්දියජාතකයද, යන ජාතක දෙක ගෙණහැර දක්වා එහිදී බෝධිසත්වයෝ වැරදි කළ බව කීවා මේ ඇත්තන්ට ඇසෙන්නට ඇත. එයින් බුදුරජාණන් වහන්සේටවත් බුඩ්ධාගමටවත් කිසි අපහාසයක් නැත. මක්නිසාද කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෝ වැරදි කරණවා සත්තකය. කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෙක් වැරදි කළාට නිකෙලෙස් වූ බුදුන්ට එයින් කිසි අපහාසයක් නැත. “බෝධිසම්භාරය පුරණ බෝධිසත්වයන් වහන්සේලා වැරදි කරන්නේ නැත” කියා අපි කියන්නේ නැත. බුදුඋනායින් පසු උන්වහන්සේ කිසි වැරද්දක් කෙළේ නැත. බුඩ්ධාගම්කාරයෝ වන අපි සරණයන්නේ අදහන්නේ

වදින්නේ පුදන්නෙ බුදුන්ටය. බෝධිසත්වයන් සරණයාමක් අපේ නැත. එමනිසා බෝධිසත්වයෝ කළ දෝෂයක් ගෙනහැර දක්වීම නිෂ්ඵලය. තවද, “බුඩාංකුර” කියන්නේ පැලවේගෙන යන බුදුන්ය” කියා මේ පාදිලිතැන කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්ට ඇත. එබඳු අර්ථයක් බුඩාංකුර යන වචනයට කියන්ට බැරිය. මේ පාදිලි තැනගේ තිබෙන නුගත්කම නිසා ඔය අන්දමේ ප්‍රලාප දෙබඩවා මිස උගතෙක් නම් දෙඩවන්නේ නැතුවා සත්තකය.

තවද “බුදුන්ට සම්භ්‍යාඥනයක් තබා ලමයකුට ඇති නුවණක්වත් නැත” කියා මේ පාදිලිතැන කීවා. ඒ බව පෙන්වන්නට “සිනෙරුභික්ඛවේ පබ්බතරාජා” යනාදී පාඨයක් ගෙනහැර දක්වුවා ඒ පාඨය ගෙනහැර දක්වුවේ “මහාමෙරු පරිත්තය කියා පරිත්තයක් ඇතැයි බුදුන්ගේ දේශනාමේ තිබෙනවා” යයි පෙන්වන්නටය. මහමෙර නැති බව පෙන්වන්නට මේ පාදිලි තැන ඉදිරියට ගෙනාවේ ඉංග්‍රීසි භූමියාස්ත්‍රය ය. ඒ භූමියාස්ත්‍රය ඉපදෙව්වේ “සර් ථේසෙක් නිව්ටන්” යන ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයාය. ඒ පණ්ඩිතයා ඉපදෙව් භූමි ශාස්ත්‍රයට විරුධව “ආර්. ජේ. මොරියොන්” කියන ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයා පොතක් සාද තිබේ. ඒ පොත දැනට මා ලඟ තිබේ. ඒ පොතේ කියා තිබෙන කියමන්වල හැටියට නිව්ටන්ගේ භූමියාස්ත්‍රය බොරු බව ඔප්පුවේ. මේ පාදිලිතැන සරණ කොටගත් නිව්ටන්ගේ භූමියාස්ත්‍රයේ අන්දමට රූ දවල් වෙන්තේ පොළොව කරකැවීමෙන්ය. නමුත් මොරියන්ගේ කියමන්වල හැටියට ඉර ගමන් කරණ බවත් පොළොව නිශ්චලව තිබෙන බවත් පෙනේ. ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් අතරේ පවා මෙලෙස එක්සත් කමක් නැතුව වාද විවාදව තිබෙන භූමියාස්ත්‍රයකින් බුඩධම්ම බොරුකරන්නට ආ එක කොපමණ ලාමකද? මේ පාදිලිතැන බෝලයක් දික්කළ බව කාටත් පෙනෙන්නට ඇත. ඒ පෙන්වුවේ නිව්ටන් ඉපදෙව් භූමියාස්ත්‍රයේ අන්දමට සදු පු බෝලයක්ය. ඒ බෝලය ඉතා ඉක්මනින් විසිකරමි. හේ කෙසේද - මොරියොන් කියන්නෙත් වැදගත් ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයෙක්ය. ඔහු පොළොව කර නොකැවෙන බවට අනන්ත සාක්ෂි දීලා තිබේ. (ඒවා ගැණිමට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට ඒ පොත භාරදුන්නාය) එයින් ඉහත පෙන්නු බෝලය විසිවුනා සත්තකය. තවද මේ පාදිලි තැන පෙන්වා තිබිය භූමි ශාස්ත්‍රය ගැණ ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් අතරේද, “සුය්ඞ්ඞාන්ත” ආදී පොත් කළ සංස්කෘත පණ්ඩිතයන් අතරේද, කිසි කලක නිශ්චයකට පැමිණිලා නැත. ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් නිතරම භූමි ශාස්ත්‍රය ගැණ වාද විවාද කරති. මේ අන්දමෙන් නිශ්චයකට නොපැමිණ තිබෙන අවලංගු ශාස්ත්‍රයකින් කාරණා පෙන්වා බුඩධම්ම බොරු කරන්නට ආ එක මහත් විභිච්චක්ය. මේ පාදිලි

තැනගේ බෝලයද විසිවිය. තවද “මහමෙර” කියා විශාල පරිත්‍යක් උතුරු දිශාවේ තිබෙන බවට වැදගත් සාක්ෂි තිබේ. එනම් “කොම්පාස්එකය” එම කොම්පාස් එකේ කාන්දම් බැඳී කොන නිතර උතුරටම හැරී සිටී. වෙන දිසාවකට ඒ කටුව කොයි කලකවත් හැරී සිටින්නේ නැත. එයින් කාන්දම් අදින වස්තුවක් උතුරු දිශාවේ තිබෙන බව ඔප්පුවේ. “මහමෙර තිබෙන්නේත් සතර මහ ද්වීපයට උතුරෙන්ය” කියා බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. එමනිසා මහමෙරට කාන්දම් අදිනවා වෙන්ට ඕනෑවා සත්තකය. එසේ නොවේ නම් කොම්පාස් එකේ කාන්දම් බැඳී කොන වෙන දිසා වලටත් ඇදී සිටින්නට ඕනෑය. වෙන කොයි දිසාවකටත් හැරී සිටින්නේ නැතුව එම කටුව උතුරටම හැරී සිටින නිසා වෙන දිසාවල නැති වස්තුවක් උතුරේ තිබෙන බව ඔප්පුවේ. ඒ වස්තුව ආම් අපි කියන මහමෙරය. මගේ මේ කියමන බිඳ හෙළන්නට කිසිවෙකුන්ට බැරුවා සත්තකය. එමනිසා මහමෙර ඇති බව මෙයින් ඔප්පුවේ. තවද කොම්පාස් කටුවේ කාන්දම් බැඳී කොන උතුරට අදින්නේ මේ නිසාය කියා කොයියම් ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයෙක් වත් සොයාලා තිබේද? සොයාලා තිබෙනවා නම් කියන්නට හොඳා. ඒ ගැණ යමක් මේ හිටින කිසිවෙකුන්ට කියන්නට බැරුවා සත්තකය. මහමෙර සමාන විශාල පරිත්‍යක් ලෝකයේ වෙන නැත්තේය. එමනිසා ඒ පරිත්‍ය තිබෙන දිසාවට කාන්දම් කටුව අදින්නේය. තව ද ලෝකයේ වට මහත හැතැක්ම විසිපන්දහක් බවද මහමෙර ජලයෙන් උඩට අසුහාරදහක් තිබෙන බවද කියා එපමණ ලොකු පරිත්‍යක් මෙපමණ පුංචි ලෝකයක තිබෙන්නට බැරි බව ඔප්පු කරන්නට මේ පාදිලි තැන උත්සාහ කළා. ඒ උත්සාහයත් ඉතා නිෂ්ඵලය. මක්නිසාද ලෝකයේ ප්‍රමාණය කියා දුන්නේත් නිව්ටන්ගේ ශාස්ත්‍රයේ හැටියටය. වෙන ඉංග්‍රීසි පණ්ඩිතයන් දෙස් කියන අස්ථිර ශාස්ත්‍රයෙන් ගෙන හැර පෑ ලෝකයේ ප්‍රමාණය ඒත්තු ගන්ට බැරිය. මේ හැර දබිදිව පණ්ඩිතයන් අතරේ යොදුන්වල ප්‍රමාණය ගැණ නානාමත තිබේ. ඉන්නිසා බුඩාගමේ පොත්වල ජේණ යොදුන් ප්‍රමාණය එයින් කොයි ප්‍රමාණයට එකතු දැයි මේ පාදිලි තැන දන්නවාද? ඉතින් මහමෙර ගැණ මේ පාදිලි තැන කළ කථාවට දියයුතු උත්තර මෙපමණ සැහෙන හෙයින් මෙයින් නවතිමි. නමුත් මහමෙරක් ඇති බවට මිනිසින් ගෙන හැර දක්වූ කාරණාවල තිබෙන ස්ථිරකමත් මේ පාදිලි තැන මහමෙරක් නැති බවට ගෙන හැර දක්වූ කාරණාවල තිබෙන අස්ථිරකමත් එපමණින් මේ සමූහයාට වැටහෙන්නට ඇත කියා සිතමි.

මේ ළඟට පාදිලි තැන කථා කළේ මාතර දිසාවේ උන්නාන්සේ කෙනෙකුන්ට ඇල්ලූ පිස්සුවක් ගැණය. උන්නාන්සේ කෙනෙකුන්ට ලෙඩක් ඇල්ලීම බුඩාගමට නින්දවක් නොවේ. බුඩාගමේ තිබෙන භාවනා ක්‍රමය නොදැන දුස්සිලව හිටගණ භාවනාවේ යෙදෙන අයට පිස්සු අල්ලන බව බුඩාගමේ පොත්වල තිබේ. ඒ නිසා එයින් බුඩාගමට කිසි පඵදුවක් නැත. තවද මේ පාදිලිතැන බුදුන් ජීවත්ව සිටිය කාලයේ හිටිය කෙලෙස් සහිත පාපිෂ්ට භික්ෂූන් කළ වැරදි කීවා, පාපිෂ්ට පුද්ගලයන් වැරදි කරන්නේ නැත කියා අපි කියන්නේ නැත. මේ කාලයේද එසේම වැරදි කරණ භික්ෂූන් හිටිනවා සත්තකය. එයින් බුඩාගමට කිසි දෙයක් ඇත්තේ නැත. ශික්ෂාපද පැණෙව්වායින් පසු වැරදි කළ භික්ෂූන් බුදුන් විසින් නියම කළ දඬුවම්වලට යටත්වා මිස ශික්ෂා පද පණවන්ට මත්තෙන් වැරදි කළ භික්ෂූන්ට දඬුවමක් පණවා ඇත්තේ නැත. යම් රජ කෙනෙක් අඟවක් පැණෙව්වොත් ඒ අඟාව කඩකළ ඇත්තන්ට දඬුවම් කරණවා මිස අඟවට ප්‍රථම ඒ ක්‍රියාවට යමෙකුට දඬුවම් දෙන සිරිතක් ඇත්තේ නැත. එමෙන්ම විනය ධර්මයෙහි ආදි කාර්මිකයාට දඬුවමක් නියමකළ බව පෙණෙන්නේ නැත. වැරදි කළ භික්ෂූන්ට අවිච්ඡි දුන්නේ නැතැයි කියා මේ පාදිලි තැන කීවේ මේ කාරණාව තේරුම් ගන්ට බැරි අඟාන කමිත්ය. අසවල් භික්ෂුව අසවල් වැරද්ද කළාය. ඒ ගැණ මෙනම් අවිච්ඡි නියම කළාය යනාදි වශයෙන් ඒ ඒ වැරදි කළ භික්ෂූන්ගේ නම්ද ඒවා ගැණ නියම කළ ශික්ෂා පදද විනයෙහි පැහැදිලිව පෙණේ. එසේ තිබීමෙන් බුඩා ධර්මයෙහි තිබෙන නිමිලකම ඔප්පු වේ. මේ පාදිලි තැන එබඳු නිමිල විනය ධර්මයෙහි දෙස් දක්වීම පිණිස ඒවා ප්‍රකාශ කළාට එයින් බුඩාගමට කිසිම කිප්ටක් නැත. දරු ගැබක් හෙළන්ට උපක්‍රම යෙදූ පාපිෂ්ට ශ්‍රමණයෙක් ශාසනයෙන් තුරන් කළ බව විනයෙහි පෙණේ. ඒ ශ්‍රමණයාට “දුස්කට ආපත්තියක් නියම කළාය”යි මේ පාදිලි තැන බොරුවක් කීවා. එබන්දක් විනය ධර්මයෙන් මොහුව පෙන්වන්ට බැරුවා සත්තකය. බුඩධර්මයේ නැති කරුණු ඇතැයි කියාද ඇති කරුණු නැතැයි කියාද මිථ්‍යා වචන කියන්නේ මේ පාදිලි තැනගේ තිබෙන නුගත්කම නිසාමය.

“වුන්ද නම් තාපසයෙක් බුදුන්ට සුකර මාංසයක් දුන්න” බවක් මේ පාදිලි තැන කීවා එබන්දක් බණ පොතක ඇත්තේ නැත. වුන්ද නම් කමාර පුත්‍රයාය කියා කෙනෙක් බුදුන් පිරිනිවන් පාන දවසේ සුකර මද්දවයක් සහිත දනයක් දුන්න බව බණ පොත්වල පෙණේ. එම දනය වැලඳු නිසා ඒ ආබාධ බුදුන්ට වැළඳුනා නොවේ. ඒ දනය ඒ දවසේ වැළඳුවේ නැතත් බුදුරජානන් වහන්සේගේ පිරිනිවන් පෑම ඒ දවසේ වෙනවා

සත්තකය. බුදුන් පිරිනිවන් පෑ දවසේ වැළඳු දනය කීවා මිස ඒ දනය නිසා බුදුරජානන් වහන්සේට ඒ ආබාධය සෑදුනු බවක් පෙන්වන්නට කීවා නොවේය. ඒ දවසේ වෙන දෙයක් වැළඳුවත් ඒත් ඔය අන්දමටම කියනවා ඇත. එමනිසා මේ ගැණ වැඩිය කාරණා කියන්නට ඕනෑ නොකරමි.

මේ පාදිලි තැන විසින් බුඩාගමට විරුඬව ගෙනහැර දක්වූ කාරණාවලට උත්තර මෙපමණ සෑහෙන නිසා මෙයින් නවතිමි. අද උදය වරුවේ කපාකළ කතිසේරු තැන විසින් බුඩාගමට විරුඬව ගෙන හැර දක්වූ කාරණා වලින් උත්තර නොදී ඉතුරුව තුනක් තිබේ. එනම් තුන්සරණය ගැණද උපසම්පදාව ගැණද, ආලාරකාලාම උද්දකාරාම යන දෙදෙනා ගැනද, කළ කපා තුනයි. ඒ ගැණ කීවේ බුදුන් ජීවත්ව නැති නිසා ඒ බුදුන්ගේ සරණයාමෙන් පලක් නැතිලී. බුදුන්ගේ මරණය ගැණ මේ කතිසේරු තැන යමක් නොදන්නා බව මොහුගේ කපාවෙන්ම පෙනේ. හේ කෙසේද —

බුදුන්ගේ මරණය කාල තුනකට වේ. එයින් පළමුවෙනි මරණය නම් ක්ලේශ පරිනිවෘණයයි. දෙවෙනි මරණය ස්කන්ධ පරිනිවෘණයයි - තුන්වෙනි මරණය ධාතු පරිනිවෘණයයි. එයින් පළමුවෙනි මරණය වූ ක්ලේශ පරිනිවෘණය බුදු වූ දවසේ බෝධි මූලයෙහිදී වූයේය. එනම් සියළු කෙලෙස් නසා සම්භූතාභ්‍යන්තයට පැමිණීමය, ස්කන්ධ පරිනිවෘණය මල්ලව රජ දරුවන්ගේ සල්ලයනෙහිදී වූයේය. එනම් පඤ්චස්කන්ධය නිරුඬවීමෙන් නිවණට පැමිණීමය. ධාතු පරිනිවෘණය බුදුන් පිරිනිවී තැන් පටන් අවුරුදු පන්දහක් ගිය තැන බුදුන්ගේ සියලු ධාතු දඹදිව ජය මහා බෝධිදාම මූලයට පැමිණ එයින් ජීවමාන බුදුන්ගේ බුඩ රූපයක් නිර්මිතව සචල්ප කාලයක් දෙවියන්ට බණ කියා ඉන්පසු ධාතු ආදහනය වීමය. ඒ ධාතු අදහනය වීමට තව අවුරුදු දෙසූ පන්සිය ගණනක් තිබේ.

ඒ කාලය යනතුරු බුදුන්ගේ ධාතු තිබෙන නිසා බුදුන්ගේ පිරිනිවීමේ සම්පූර්ණ තීන්දුව වෙන්නේ නැත. එම නිසා බුදුන්ගේ පැවැත්ම දනට ලෝකයේ නැතැයි කියා මේ කතිසේරු තැන කීවා වැරදිය. සර්ධාව ඇති අයට ජීවමාන බුදුන්ට වැද පුද ලබන ආනිසංස සධාතුක වෛත්‍යාදියව වැද පුදලත් ලබාගන්නට පුළුවන. තවද බුදුන්ගේ ගුණ ශරීරය සිහිකරන්නට පුළුවන් අය යම් පමණ කාලයක් ඇතුළු සිටිනවා නම් එපමණ කල් නැති වෙන්නේ නැත. ධර්මයේ සරණ යනවාය කියන්නේ බණ පොත් වල සරණ යාම නොවේ. ධර්මය කියන්නේ බුදුන් වදළ නව ලෝකොත්තර ශ්‍රී සඬ්ථි රත්නයටය. ඒ ධර්මය බුදුන්ටත් ගුරුවේ. ඒ ධර්මය යමෙක් විශ්වාස කරණවා නම් එලෙස පිළිපදිනවා නම් එයින් පරලොව ගැලවීම ලැබේ.

ධම්මයේ සරණ යාමේ අදහස මෙයින් තේරුම් ගනින්නවා. “සංඝං සරණං ගච්ඡාමි” යන පදයට ඇතුළත් වෙන්නේ දැන් තිටින මේ සංඝයා නොවේ. සංඝයා වනාහි “ආයථි සංඝයාය. සම්මුති සංඝයාය” කියා කොට්ඨාස දෙකක් වේ. එයින් ආයථි සංඝයා කියන්නේ සතර මග සතර ඵලයට පැමිණි අෂ්ටායථි පුද්ගල සංසරන්නයය. සම්මුති සංඝයාය කියන්නේ චතුර්විධ විනයකම්යට ඇතුළත් උපසම්පද සංඝයාය. මෙකී ද්විප්පකාර සංඝයා අතුරෙන් ආයථි සංඝයා සරණ ගැනීමට ඇතුළත් වේ. එබඳු උත්තමයන් විශ්වාස කිරීමෙන්ද උන්වහන්සේලාට වන්දනාමානාදිය කිරීමෙන්ද අනන්ත පිං ලැබේ. සංඝයාගේ සරණ යාමේ අදහසද මෙයින් දැනගනින්නවා.

තවද මේ කතියේරු තැන සියම්, අමරපුර යන සමාගම් දෙකේ සංඝයාට දොස් කීම් ගැණ ලක්රිවිකිරන් පත්‍ර මාග්ගයෙන් කරණ උපසම්පද වාදය ගෙන හැර දක්වුවාය. ඒ වාදයට සියම් අමරපුර යන සමාගම් දෙකේ තිටින වැදගත් සංඝයා වහන්සේලා බැඳී නැත. ඒ වාදයෙන් එයට බැඳී තිටින දෙදෙනාගේ මොකක්දෝ අදහසක් ඉෂ්ටකර ගැනීමට හරි නම් වලින් ඉදිරියට නැවත් සැඟවිලා හිටගණ කරණ මිථ්‍යා වාදයක් බව පෙනේ. සච්ඡකාරයෙන්ම ඒ බව ඔප්පු කරන්ට පුළුවන. එමනිසා ඒ වාදය කිරීමෙන් අපේ මේ සමාගම් දෙකේ සංඝයාට කිසිම කිළටක් නැත. එබැවින් ඒ ගැණ කරණ කථාවද මෙයින් නවත්වමි.

අලාරකාලාම උද්දකාරාම යන දෙදෙනා ගැණ මේ කතියේරු තැන කළ කථාවට නිසි උත්තර මීට ප්‍රථම අපි දෙපක්ෂය අතරේ කළ බද්දෙගම වාදයේද වෙනත් වාද වලදීද දීලා ඇත. ඒ ගැණ අවිටු ගහපු පොත්පවා දැනට මා ලග තිබේ. එයින් පොතක් ක්‍රිස්තියානි ආගමට හාර දිම ඊට උත්තර වේය. නමුත් මට ලැබී තිබෙන පැය තව ඉකුත් නොවූ බැවින් ඒ ගැණ මඳක් කාරණා කියමි.

බුදුන්ට නිතර පේණ ඥානයක් ඇත්තේ නැත. උන්වහන්සේගේ සච්ඡකාරාඥානාය ආවර්ජනාව පිළිබඳය, එනම් උන්වහන්සේට යමක් බලන්ට ඕනෑවූ විටක දිව්‍යඥානය නමැති ඇස ඇර බැලීමය. එසේ බැලූ කල්හි ඒ සියල්ල පේණවාය. මේ මනුෂ්‍යයන්ගේ ඇස්වලට නමුත් යමක් පෙනෙන්නේ ඇස් හැර බැථවා මය. ඇස ඇර නොබැථ යමක් නුදුටුවාට ඇස් තිබෙන කෙනෙකුන්ට ඇස් නැත කීම වැරදිය. ආලාරකාලාම උද්දකාරාම යන තවුසන් දෙදෙනාට බණ කියන්ට බුදුන් කල්පනා කළා මිස දිව්‍යඥාන නැමති ඇස ඇර බැථවේ නැත. එකල ඒ දෙදෙනා මැරිලා බව දේවතාවෙක් විසින් කීවාය. ඉන්පසු දිව්‍යඥානයෙන් බලා ඒ දෙදෙනා උපන් තැන් පවා දැනගත් බව බුදු දේශනාවේ තිබේ. ඒ දෙදෙනාට බණ කියන්ට

බුදුන් සිතුවේ ඔවුන් ආශ්‍රය කරලා අඳුනන නිසාය. නිතර සියල්ල පෙණි පෙණි තිබෙන ඥානයක් යමෙකුත්ට ඇතුළුවානම් ඒ ඇත්තාට ඒක තරකාදී දුකක් හා සමාන වේය. එබඳු ඥානයක් බුදුන්ට නැත. "යෙහෝව්‍යං එබඳු ඥානයක් තිබෙනවාය" යි ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියති. එබඳු නිතර පෙණෙන ඥානයක් යෙහෝව්‍යං තිබෙන නිසා මේ ලෝකයේ මනුෂ්‍යයන් අතරේ පවතින ඇහැට දකින්නට අප්‍රිය වූ මලමුත්‍ර කිරීම් ආදී නින්දිත දේ පෙණි පෙණි ඉන්නවා සත්තකය. එසේ නින්දිත දේ පෙණි පෙණි ඉන්න යෙහෝව්‍යං ඇති දුක තරකාදී දුකක් හා සමානාය. බුදුරජානන් වහන්සේට එබඳු දුකක් ඇත්තේ නැත. මක්නිසාද නිතර සියල්ල පේණ ඥානයක් උන්වහන්සේට නැති නිසාය. සඵඤ්ඤාඥානය ආවර්ජනාව පිළිබඳය. යෙහෝව්‍යංගේ නිතර පේණ ඥානය අවාසනාවන්ත ඥානයක් බවත් ආවර්ජනාව සහිත බුදුන්ගේ ඥානය වාසනාවන්ත ඥානයක් බවත් මෙයින් ඔප්පුවේ. ආලාරකාරාම උද්දකාරාම යන දෙදෙනා ගැණ ඇසූ ප්‍රශ්නයට මේ උත්තර ඕනෑවටත් වැඩි නිසා මෙයින් නවතිමි.

මිත්‍රවරුනි, මට කතා කරන්නට බලේ තිබෙන පැයෙන් තව යටල්ප කාලයක් ඉතිරිව තිබේ. ඒ කාලය අතර ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තත්වය පෙන්වීම පිණිස මඳක් කාරණා කියමි, ඒ යහපත්ව ඇසිය යුතු.

ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ මැවුන්කාරයා කවද කියා අඳුනන්නේ නැත. ඒ බවට සාක්ෂි බයිබලයෙන්ම මට පෙන්වන්නට පුළුවන. "දෙවියන් වහන්සේගේ ඉස්මිතුව ජල මතුයෙහි හැසුරුන්නේය" කියා බයිබලයෙහි මුලම තිබේ. ඒ වචනය ලිව්වා වූ බයිබල් කාරයන් එපමණ මෝඩයෙක් නොවේය මක්නිසාද ඉස්මිතුව ජල මතුයෙහි හැසිරෙන්නේ නැතුව යමක් හටගන්නට හෙවත් මැවෙන්නට බැරි නිසාය. ඒ බව හොඳට වැටහෙන්නට වැදගත් සාක්ෂියක් පෙන්වමි.

මේ පොල් ගස්වල තිබෙන පොල්ගෙඩි මාස දෙළහක් පමණ ගහේ තිබෙනවාය. ඒ ගෙඩියේ වතුර තිබෙන නමුත් ඒ වතුරේ පත්‍රවෝ නැත. එම පොල්ගෙඩිය හිල්කරලා කීපදවසක් තිබෙන්නට ඇරියොත් එහි පත්‍රවෝ උපදිනවා සත්තකය. පොල්ගෙඩිය හිල් කරන්නට මත්තෙන් පත්‍රවෝ නූපදින්නෙන් හිල් කළායින් පසු පත්‍රවෝ උපදින්නෙන් මක්නිසාද කියා කල්පනා කටයුතු කොපමණ කාලයක් නමුත් හුළඟ නොවදින්නට වතුර තිබෙන්නට පුළුවන්නම් පත්‍රවෙක් වත් වෙන මොනායම් සතෙක්වත් එහි හටගන්නේ නැත. හුළඟ වදින ලෙස ටික දවසක් වතුර යම් තැනක තිබුණොත් එහි පත්‍රවෝ හටගනී. මක්නිසාද වායෝ තේජෝ අපෝ යන ධාතු තුන එකට සංසර්ග වන නිසාය.

“දෙවියන් වහන්සේගේ ඉස්මිතුව ජල මතුයෙහි හැසුරුනාය” කියා බයිබලකාරයා ලිවේ යමක් හට ගැනීමට ඕනෑ කරන්නාවූ හේතුව පෙන්වීම පිණිස කොහෙන් සැක නැත. “වායෝ තේජෝ ආපෝ” කියන හුලභන් ගිනිත් වතුරත් යන ධාතුත්‍රය නිසා සියල්ල හට ගන්නවා සත්තකය. එමනිසා මේ ධාතු තුන මැවුන්කාරයෝ වේය. මේ ධාතුන්ගේ ආධාරය නැතුව ලෝකයේ කිසි දෙයක් පවතින්නට බැරිය. එබැවින් සියල්ල රක්ෂා කරන්නාවූ ආරක්ෂාකාරයොත් මේ ධාතූමය වේය. තවද මේ කියන ලද ධාතුත්‍රය සියළු තැන පැතිරී තිබේ. එමනිසා “සියළු තැන පිරි වැඩ සිටිනවාය” කීවාටත් කොහෙන් වැරද්දක් නැත. තවද මේ ධාතුත්‍රයට පටන් ගැන්මක්වත් අන්තිමයක් වත් නැති නිසා “සදකාලිකය” කීවාටත් වැරද්දක් නැත. ඇරත් මේ ධාතු තුන නිතරම ඒකාබද්ධව පවතී. හේ කෙසේද වායෝ ධාතුවෙහි අපෝ ගුණයද, තේජෝ ගුණයද දෙකම පවතී. එම නිසා මේ තුන්දෙනාට “එක්කෙනාය” කීවටත් වැරද්දක් නැත. මෙකියන ලද ධාතු තුනට “පිතා පුත්‍ර ඉස්මිතූ සාන්තූ” කියා අමුතු නම් තුනක් දමාගණ “එකම දෙවියෝය” කියා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උපදවා තිබේ. මේ ධාතුත්‍රයට “බ්‍රහ්ම විෂණු මහේශ්වර” කියා හෝ “පිතා පුත්‍ර ඉස්මිතූ” කියා හෝ කොයි කොයි නාමයක් ව්‍යාච්ඡාර කළත් මැවුන් කාරයෝ නම් මුන්වහන්සේලා තුන්දෙනාමය. වෙන මැවුන්කාර දෙවි කෙනෙක් ඇත්තේ නැත.

තවද බයිබලයේ කියා තිබෙන තහනම් ගහන් ඒ ගහේ ගෙඩි කෑමත් ඒ ගෙඩි කෑමට උපක්‍රම යෙදූ සජීයාත් ඒ ගෙඩි කෑ වැරද්දට දුන් අවිවූවත් මොකද කියා ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ පවා දන්නේ නැත. දන්නවානම් “සියලු මනුෂ්‍යයින් මවන්නේ දෙවියෝය” කියා විශ්වාස කරන්නේ නැත. තහනම් ගහන් ගෙඩිකෑමත් සර්පයන් යන මේ ආදිය තේරුම්ගන්නට බැරිකමෙන් “මනුෂ්‍යයන් මවන්නට දෙවි කෙනෙක් ඇත” කියා විශ්වාස කරති. එම නිසා ඒ ගැණ මඳක් කරණා කියමි. ඒ මනාකොට ඇසිය යුතු තහනම් ගහනම් ආදම්ය. ගෙඩි කෑමට උපක්‍රම යෙදූ සර්පයා නම් ඒවගේ හිතේ පැවති රාගහිතය. ගෙඩි කෑවාය කීවේ නම් ඒ දෙදෙනාගේ එකතුවීමටය. මගේ මේ අභිප්‍රාථ මෙලෙසම බවට තිබෙන වැදගත් සාක්ෂිය නම් ඒවා ගෙඩි කෑ වැරද්දට ආට ලැබුන අවිවූය ඒ අවිවූ නම් “ගර්භධාරීමේ දුකත් දුකින් දරුවන් වැදීමත් ඒවාට සහ එයින් පැවතෙන සියළු ස්ත්‍රීන්ට ලැබුනාය” කියා බයිබලයේ ලියා තිබීමය. දනට නමුත් ඔය ගෙඩිය කෑමෙන් ස්ත්‍රීන්ට ලැබෙන්නේ ගර්භනීවීමත් දුකින් දරුවන් වැදීමෙන් යන දෙක පමණය. මුලින් බයිබලය ලිවී තැනැත්තා මේ සියලු මනුෂ්‍යයන් දෙදෙනෙකුගෙන් පැවත

එනවාය කියා සිතාගෙන මුලට “ආදම් ඒව” කියා දෙන්නෙක් නියම කොට ඒ දෙදෙනාගේ සංසර්ගයෙන් බෝවිල්ලවන බව හඟවන්නට ලිවී ලියවිල්ලක් බව නැවතත් ලෝකයාට තේරුම් ගත්තට පුළුවන. එසේ නොවේ නම් තහනම් ගමන් ගෙඩි කැඩාට ගර්භ දූර්මත් දුකින් දරුවන් වැදීමත් නියම කරන්නට කොහෙත් ඕනෑකරන්නේ නැත. පුහුල් භොරා කරන්නට අඳුනන්නට පුළුවන් වාගේම ඒවට දුන් අවිච්ඡිකේත්ම තහනම් ගමන් සර්පයන් ගෙඩිකෑමත් මොකද කියා නැණවත් අයට තේරුම්ගන්නට පුළුවන. මනුෂ්‍යයන්ගේ බෝවිල්ල පෙන්වීම පිණිස බයිබලයේ තිබෙන උපමා කරාව තේරුම් නොගෙන මැඩුන්කාර දෙව් කෙනෙක් ඇත කියා ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ මුලාව සිටිති. ඒ මුලාවෙන් දුරුවීම පිණිස මින් ඉහත දක්වූ කාරණා ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේය. මේ ආදී කාරණා වලින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ නොවන ආගමක් බවත් පරලොව ගැලවීම පිණිස විශ්වාස කරන්නට යුතු නැති බවත් මෙහි රැස්ව සිටින සමූහයා විසින් තේරුම් ගනින්නට තවද මට කරාකරන්නට ලැබී තිබෙන අන්තිම පැය තවම කෙළවර උනේ නැත. තව සෙල්ප කාලයක් කරාකරන්නට මට බලය තිබේ. ඒ කාලය තුළ තුන්ලෝකාග්‍රවු බුදු රජානන් වහන්සේගේ උත්තමකම ඔප්පු කිරීමට තිබෙන්නාවූ වැදගත් කාරණා වලින් සෙල්පයක් ගෙනහැර දක්වමි. මේ සභාවේ හිටින සියල්ලන් විසින් එය මනා කොට ඇසියයුතු. මෙලොව ප්‍රයෝජනය ලැබීම පිණිස කරන්නාවූ සියල්ලන්ටම වඩා පරලොව ගැලවීම පිණිස කරන්නාවූ වැඩේ ඉතා ප්‍රවේසමෙන් කටයුතුය. මක්නිසාද පරලොව වැඩ සිඬ කර ගැනීම පිණිස කරණ ක්‍රියාව නම් සැබෑවූ ආගමක් සොයාගෙන ඇදහීමය. සැබෑවූ ආගමක් අදහා මිස වෙන මොනායම් දෙයක් කරලාවත් පරලොව වැඩක් සිඬකරගන්නට බැරිය. එමනිසා සැබෑවූ ආගමක් සොයාගැනීම අප සියල්ලන්ටම යුතුය. රත්රන් බඩු මිළේට ගන්න අය රන්කරුවන් ලවා පරීක්ෂාකරවා ඒවායේ වටිනාකම දැන මිළේට ගනිති. එසේ කරන්නේ ඒ බඩු ගන්න තැනැත්තාට එයින් අලාභයක් පැමිණේදෝ යන හයිත්ය. ඒ වාගේම ආගම්වල සත්‍යාසත්‍යකම පරීක්ෂා කිරීම පිණිස පළමුකොට පණ්ඩිතයන්ට භාරදීම යුතුය. පුරාණ හිටිය ඉරිමිවරයන් වහන්සේලා නම් මහපොළොව සමාන විශාලවූ ප්‍රඥාවකින් යුක්තව සියලු ලෝකයා විසින් ගරුකට යුතුව සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණියාවූ උත්තමයන් වහන්සේලාය. ඒ උත්තමයන් වහන්සේලාගේ යටිපතුලෙහි තැවරුණාවූ ධූවිල්ලකට සමාන කරන්නට පුළුවන් පණ්ඩිතයෙක් දැනට ලෝකයේ නැත්තේය. එම නිසා

උන්වහන්සේලා දූතට ලෝකයේ ජීවත්ව නැති නමුත් උන්වහන්සේලා විසින් කරපු පොත්පත් තවම තිබේ. එබැවින් ඒ පොත්වලින් කොයි ආගම සැබෑදැයි කියා පරීක්ෂාකිරීම යුතුය. පුරාණ ඉර්ෂින් වහන්සේලා විසින් කරණ ලද වේද පුරාණ වෛද්‍ය නක්ෂත්‍රාදී නොයෙක් පොත් තිබේ. එයින් හඟවත් පුරාණය කියන පොත වේදව්‍යාස කියන උත්තම ඉර්ෂින් විසින් කරණ ලද පොතක්ය. ඒ පොත දූතට මාලහ තිබේ. ඒ පොත මෙන්. මේ පාතේ මෙලෙස කියා තිබේ.

“අරුකලොසංප්‍ර වාන්තේ සම්මොහාය සුරද්වියාම
බුධො නාමිනාථිනසුතා කිකටෙසුභවිෂ්‍යති”

මේ පොත කරණලද ව්‍යාස ඉර්ෂින්වහන්සේ ජීවත්ව හිටලා තිබෙන්නේ මේ දූත පවතින කලියුගයට ප්‍රථම කිබුනු ද්වාපර යුගයේදීය. ඒ ද්වාපර යුගයේදී ජීවත්ව හිටිය ව්‍යාසඉර්ෂි විසින් කියන්නේ ඒ කලියුග වර්ෂ පැමිණි කල්හි ගයාඕර්ෂයෙහි බුදු කෙනෙක් පහළවන බවය. බුදුන් බුදුවෙන්ට බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණනකට ප්‍රථම බුදුන් කියා ලෝකෝත්තම කෙනෙක් පහළවෙන බව මෙබඳු උත්තමයන් පවා කියා තිබේ. මේ හඟවත් පුරාණේ කියන මේ පොත බණ පොතක් නොවේය. මේ පොත ඉර්ෂිවාක්‍යයක්ය. මෙබඳු උත්තම ඉර්ෂිවාක්‍යවලින් පවා බුදුකෙනෙක් ලෝකයේ පහළවූ බව ඔප්පුවේය. යෙහෝව්‍යා කියා මැවූත් කාර දෙවියෙක් වත්. “ක්‍රිස්තුස් කියා ගැලවුම්කාර දේවපුත්‍රයෙක්වත්” ලෝකයේ හිටින බවක් මෙබඳු සෘෂිවාක්‍යයකින් තබා පුරාණ මොනයම් පණ්ඩිත වාක්‍යයකින්වත් ඔප්පු කරන්ට බැරිය. ඔය දෙදෙනා ගැණ යමක් ඔප්පුකරනවානම් පුළුවන් කම තිබෙන්නේ මස් කඩවල තිබෙන හරක් එළුවන් මැරූ ගණන ලියා තිබෙන ගණන් පොතක් වැනි හරක් එළු බැටළු කොබෙයි පරෙව් ආදී සතුන් මැරීමේ ගණන ලිවීමෙන්ම පිරි තිබෙන බයිබල් කබල පමණය. මේ බයිබල් කබල “සැබෑ පොතක්ය” කියා දූත හිටින එරෝපාකාර කොයිසම් පණ්ඩිතයෙක් වත් ඒත්තුගන්නේ නැත. බයිබලය හොඳට බල ලා පුරුදු ඒරෝපාකාර පණ්ඩිතයෝ පවා ඒත්තු නොගන්නාවූ ක්‍රිස්තියානි ආගම අපරට වාසින්ට ඒත්තුගන්ට තිබෙන යුතුකම මොකද? කිසිත් යුතුකමක් නැත්තේය. එම නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම දුරින්ම දුරුකට යුතුයි.

තවද වෛද්‍යශාස්ත්‍රය වනාහි ලෝකයාට කරුණාවෙන් පුරාණ සිටිය සෘෂින් විසින් උපදවාපු ශාස්ත්‍රයක්ය. එම ශාස්ත්‍රයෙන් පවා බුධාගමේ උතුම්කම ප්‍රකාශවේ හේ කෙසේද—

“පිප්පලිවාෂ්ටිභිෂකොෂධං ධන්වායාස සහිතාග්‍රතංපයා
පිත්තකාශවිෂමජ්වරංජයෙන් ජාතිදුක්ඛමිව සොගතාගමං”

යන මේ ශ්ලෝකය හෙසප්ප කල්පයෙහි කාශරොග චිකිත්සාවේ තිබේ.

මෙහි අභිප්‍රාථ තිප්පලි වං ඇපල බුළු ඉඟුරු කසඹිලියා යන මෙයින් කකාරණලද කසායෙන් පිත්තකාශයද විශම උණද නැති කරන්නේ කෙසේද කීවොත් සංසාර දුක බුඩාගම ඇදහීමෙන් නැති කරන්නාක් මෙනි යනුයි. මේ ආදි ශාස්ත්‍රපොත්වල පවා බුඩාගමේ උතුම්කම සඳහන්වේ. මේ ඇර ජොතිශ් ශාස්ත්‍රයද ප්‍රශස්ත සාෂිත් විසින් කරණලද ශාස්ත්‍රයක්ය. ඒ ශාස්ත්‍රයෙන්ද බුඩාගමේ සැබෑකම ඔප්පුවේ. හේ කෙසේද—

කේන්ද්‍රවල ග්‍රහයන් හිටින අන්දමින් පූර්ජාතියද ඒ ජාතියේදී කළාවූ සුවරිත දුශ්චරිත දෙකද මෙහිදී කරණලද පිත්තවද කියන්ට පුළුවන. ඊට සාක්ෂි:—

“පුත්‍ර දිත්‍යඤ්චලන්තජම්මායතෙ ආදිත්‍යභවනෙපඤ්ඤා
මාතෘසාතපරාථිවොරක්‍රතමුත් පාදෙවපුච්චිතිරො”

යනාදී කියමන්ය. මෙයින්ද ඔප්පුවන්නේ යමෙක් උපන් ලන්තයෙහි ශතීද සිංහරාසියෙහි රාහුද සිටියොත් ඔහු පූර්වජාති යෙහිදී මව්මරා අනුන්සතු වස්තුව සොරකම් කොට නරකාදියෙහි සිටිය බවය, මෙහිදීද එසේම පවතොට දෙවනුත් රොරව නිරයෙහි උපදින බවය. ඉතින් මේ අන්දමට සාක්ෂි වාක්‍යවලින් පවා පූර්වජාතියක් තිබුනු බව ඔප්පුවෙන හෙවත් පූර්ව ජාතියක් ඇත කියන බුඩාගම සත්‍යාගමක් බවත් පූර්වජාතියක් නැත කියන ක්‍රිස්තියානි ආගම බොරු ආගමක් බවත් මේ සියල්ලන් විසින්ම දනගනින්නවා.

තවද දශකුමාර චරිත කාව්‍යාදර්ශාදී මහා ග්‍රන්ථයන් කළාවූ දණ්ඩ නම් මහාකවිහු විසින් කරණලද කාව්‍ය දර්ශයෙහි “සත්‍යමේ වාගපුගතා සංස්කාරානවිතස්ථරං” යන්නෙන් සඵඥයන් වහන්සේ සත්‍යයම වදළ බව කියා තිබේ. එම ටිකාවෙහි “ක්ෂණභගවාදී නාංසොගතානාමතෙ” යනාදියෙන් බුඩාගමේ ප්‍රසස්ත භාවයද කියන ලදී. සඵඥයන් වහන්සේගේ දේශනාවේ කීබෙන සත්‍ය කම මේ ආදි අනන්ත කාරණාවලින් ඔප්පුවේ. එමනිසා බුඩාගම ඒකාන්ත සත්‍යවූ ආගමක් වන්නේය. එබැවින් ක්‍රිස්තියානි ආගම අත්හරින්න සුඩවූ ඒකාන්ත සත්‍යවූ බුඩාගම පිළිගන්නට මෙහි දැක්වූ කාරණා ඇතැයි කියා සිතමි.

තවද මේ පාදිලිතැන “නැව් යාත්‍රාකරන්නට කිසිකලකවත් මහමෙර දකින්නට නොලැබුනු නිසා එබඳු පර්වතයක් නැත”යි කීවා මේ කාටත් ඇසෙන්නට ඇත. දකින්නට නොලැබුනුදේ

නැතැයි කීම පණ්ඩිත ගෝඨර කියමනක් නම් කිසිවෙක් කිසි කලක නුදුටු තහනම් ගහන් නැතැයි කීම යුතුය. බොහෝ දුරට කාරණා සොයන ඉංග්‍රීසි කාරයෝවත් තහනම් ගහ තිබෙන තැන සොයාලා දැනගත්තාද? නැත්තේමය. එමනිසා මේ පාදිලි තැන මහමෙර නැති බව ඔප්පුකරන්ට ගෙණ හැරදක්වූ කාරණා නිෂ්ඵල බව දෙවනුත් මේ සියල්ලන් විසින් දැනගනිත්වා. මීට ඉහත මා විසින් කළාවූ කථාවලදී “ආත්මය, ප්‍රාණය,” කියා ව්‍යවහාරය කළා නම් ඒ ව්‍යවහාරයක් දැනට පවතින සම්මතයට එකඟ කොට කළ බවත් මේ සියල්ලන් විසින්ම දැන ගනිත්වා (කියා ඉන්පසු) යහපතක් දුටුකැන එය තදින් අල්ලාගැනීම නුවණැත්තන්ගේ වාරිත්‍ර ධර්මයක් නිසා සැබෑව බුඩාගම පිළිගෙන සසර දුකින් මිදී උතුම්වූ නිර්වාණ සම්පත් සිඬකර ගැනීමට සියල්ලන් විසින් උත්සාහ කටයුතුය. (කියා මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්දේගේ අන්තිම පැයේ කථාව අත්හිටවන්ට යෙදුනා ඇත.) එකල එහි රැස්ව සිටිය දසදහසක් පමණ සේනාවෙන් වික දෙනෙක් හැර බුඩපක්ෂයෙහිද ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙහිද රැස්ව සිටිය දෙ සෙනහ අතරේ මහත් ලොකු සාධුකාර ශබ්දයක් පැවැත්වූවාය. ඊට ක්‍රිස්තියානිකාර සමහර දෙනෙක් කෝපවූ බවද පෙනුණි. නමුත් ඒ ගැණ කිසිම කෝලාහලයක් වුනේ නැත. ඒ කෝලාහලය වේගණ යන අතර බුද්ධපක්ෂයට කරා කළ මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්දේ විසින් ඒ සමූහයා දෙස බලා සියල්ලම නිශ්ශබ්ද වියයුතුය”යි කියනවා සමගම ඒ මහත සමූහයාගේ වංචල භාවය නැතිවුනා සත්තකය. ඉන් පසු බුඩාගමිකාර සමූහයා මහත් ප්‍රීතියකින්ද ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ මහත් දෙමනස-කින්ද විසිර ගියෝය.)

රිදන්විට වාදය

උදන්විට වාදය

මෙම වාදයට උදන් විට වාදයයි නම තැබුවේ සතර කෝරල යෙහි උදන්විට යන විහාරස්ථානයෙහිදී කළ නිසාය. මෙම විහාරස්ථානය ගැන “රසවාහිනී” නම් පොතේ මෙලෙස සඳහන්ව තිබේ.

ලංකායං කීර් දක්ඛිණ පස්සෙ බ්‍රාහ්මන වොලං නාම ගාමං අහොයි-පෙ-

මෙම ලඬිකාද්වීපයෙහි අනුරාධපුරයට දකුණු දිශ්භාගයෙහි බ්‍රාහ්මන වොල නම් ගමක් විය*. එහි වසන මනුෂ්‍යයෝ එක් තැනෙක සිටා වත්තක් ඉදිකොට උදු වසුලහ. ඉක්බිති ගම්වැසි මනුෂ්‍යයෝ උදු පැසුණු කල්හි උදු කඩම්හයි යන්නාහු එකලට වැසි නැති මහ නියං අවදිය හෙයින් බොන්නට පැන් හැරගෙන ගොස් එක් තැනෙක තිබුහ. එ කල ගාමාන්ත සේනාසනයෙහි වසන භික්ෂු කෙනෙකුත් වහන්සේ පිපාස අධික හෙයින් බොහෝ දෙනා සිටී තැනින් පැන් ලැබෙන්නේ වේදයි සිතා එතැන්හි වැඩී සේක. එකල්හි එක් ගම්දූරියක් පැන් පිපාසයෙන් ක්ලාන්තව මිරිකුනාවූ ශරීර ඇති උන්වහන්සේ දක උපන්නාවූ සර්ධාවෙන් කිසිකෙනෙකුන්ටත් නොහඟවා කළයෙහි තුබූ පැන් තෙරුන් වහන්සේට පිළිගන්වා සිත් පහදවා ගෙන ඉක්බිති තෙරුන් වහන්සේ වඩනා මග බල බලා පහන් සිතීන් වැඳ වැඳ සිටියාය. එකල්හි උදු කඩන මනුෂ්‍යයෝ අවුත් කළයේ පැන් නැති හෙයින් මේ කළයෙන් පැන් ගත්තෝ කවුරුදැයි විවාදාහ. එකල කුමාරිකාවෝ “සාමිනි, පැන් පිපාසයෙන් වැඩී තෙර කෙනෙකුත් වහන්සේ දක පිළිගන්වා පිමියි කීහ. එබඳු අයා මනුෂ්‍යයෝ අප බොන්නට ගෙනා පැන් අපට නොහඟවා භික්ෂු කෙනෙකුත් වහන්සේට දීපිමි කියයි. මැගේ සර්ධාවක් බලවයි කුමාරිකාවන්ට නින්දා බණ කිපි අපි හැම අවු සුළන් දෙකින් වියලි පිපාස ඉවසිය නොහිමහ. අපට යුහුව පැන් ගෙනවයි කියා කුමාරිකාවන් හා ඩබර කළාහ.

* මෙම ගමට බමුනාවුල යයි කියත්.

එකල කුමාරිකාවෝ උන් කෙනෙක් දෙවුවන් ආක්‍රොෂ පරිභව
 බිහිවුන් එබසට නොකිපී තමන් දුන් දනයම සිත සිතා සතුටුව
 කළය ගෙන උදු කඩනවුන්ට පැන් ගෙනෙමි සිතා තමන්ගේ
 සර්ධාව ආවර්ජනා කොට උදු කෙත දිසාව බැලූහ. එකල්හි
 උන්ගේ සර්ධාබලයෙන් මහ පොළොව බිඳගෙන ස්ථවික
 මාණික්‍යයක් මෙන් මහත් දිය බුබුලක් උඩ නැගී වට පැතිර
 වතුර ගෙන දිවන්නට වන. අහෝ! ඒ කුමාරිකාවන්ගේ සර්ධා
 මහන්තත්වය ආශ්වයා මැයි. එක හික්සු කෙනෙකුත් වහන්සේට
 පැන් පමණක් දන්දී එදවසම ක්ෂය නොවන්නාවූ පැන්
 පොකුණක් ලද්දහු මැයි. හේ එසේමය. දන් දීමට සර්ධාවම
 මුල් වන්නේය. සැදහැයෙන් දෙන ලද ස්වල්ප මාත්‍ර දනයෙන්
 වී නමුත් කල් නොයවා එම විගසම විපාක දෙයි. සියලු දිව්‍ය
 මනුෂ්‍ය සම්පත් ලැබීමට දනය මුල කාරණා වන්නේය. දනය
 නම් ජාතියෙන් ජාතියට එක් ව යන්නාවූ නිධානයක් හා සමානය.
 සියලු ලෝකවාසීන් තමන්ගේ වසඟත්වයට පමුණුවන දිව්‍ය
 මන්ත්‍රයක් හා සමානය. දිව්‍ය අවුසධයක් හා සමානය.
 අපදර්ශට සභායව සිටිනා එකාත්මික මිත්‍රයකු හා සමානය.
 කැමැති වස්තුව ප්‍රදානය කරන සිතුවිණි රුවනක් හා සමානය.
 දනය නම් හදු සටයක් හා සමානය. දනය නම් ඒකාන්තයෙන්ම
 කල්ප වෘක්ෂයක් හා සමානය. එබැවින් ඒ කුමාරිකාවෝ සැදහැ-
 යෙන් මෙසේ පැන් දන් දී එම ඇසිල්ලෙහි ක්ෂය නොවන්නාවූ
 සිහිල්වූ සුවද මිනිරිවූ ජලධාරාවක් ලද්දහුමය. එසේ හෙයින්
 උන්තමය, මධ්‍යමය, අධමයයි නොසිතා තිරිසනුන් පටන්
 සියල්ලන්ටම ආදි මධ්‍යාවශාන ක්‍රීඩිත වේතනාවන් සුඛකොට
 සර්ධා පෙරදැරිව හැම කල්හි දන් දිය යුත්තේය. එසේ හෙයින්
 කියන ලදී.

සධාය මූලං දන්සස සධා මූලාය සම්පද
 සංඛන කතමජපාපි දනං හොති අකාලිකා-ප-

මෙසේ ඒ කුමාරිකාවෝ දිවන්නාවූ ඒ ජලධාරාව දක සතුටු
 සිත් ඇතිව අභිප්‍රාචු පරිද්දෙන් ඉස් සෝද නහා පැන්බි පැන්
 කළය ඇරගෙන අවුත් පිපාසිත මනුෂ්‍යයන්ට පැන් දුන්නාය.
 එබඳු ජලධාරාව සෙස්සවුන්ට නොපෙනෙයි. කුමාරිකාවන්ටම
 පෙනෙයි. එසේ හෙයින් කුමාරිකාවෝ නැවත නැවතත් ගොස්
 ස්නානය කෙරෙති. පැන් බොති. කළයෙන් පැන් ගෙනවුත්
 මිනිසුන්ට දෙති. ඒ දක මනුෂ්‍යයෝ "මෙතන අපි පළමු
 පැනක් නුදුටුමහ. මැණිනි, තෙපි කොයින් ඉස් සෝද නහා
 පැන් බි එවුද? ඒ අපටත් පැන් ඇති තැන් දක්වා ලවයි කිහ.
 එබස් අසා කුමාරිකාවෝ සතුටු සිත් ඇතිව ඉදින් මේ ජලය,
 මාගේ කුසලානුභාවයෙන් උපන්නේ වී නම් ඒ ජලය සියලුම

මනුෂ්‍යයන් හා උරන් මුවන් පක්ෂීන් ඇතුළු වූ සියලු සිවුපා සතුන් ප්‍රයෝජන විඳින්නට සුදුසු පරිද්දෙන් පෙන්ව"යි සිතූහ. එකෙනෙහි කුමාරිකාවන්ගේ සර්ධා බලයෙන් ජලය විශේෂයෙන් ගෙන වඳින පෙන බුබුළු මාලා වේගයෙන් බිඳි බිඳි උඩ නැගෙන උත්තුහු තරඟ මාලාවෙන් හා මුතු පතර ඉස්නාසේ දස දිග විසිර පවත්නා ජල කනිකාවෙන් ආකිණ්ඩ පෙළින් පෙළ බිඳි දිවන ජලධාරා සොෂාවෙන් එක සොෂාව දිවන්නා වූ මහත් ගඟගා ප්‍රවාහය දක මහත් වූ ආශ්වාසී අත්භූතයට පැමිණියා වූ සිත් ඇති මනුෂ්‍යයෝ අහෝ මුත් විසින් දෙන ලද්ද වූ දනයෙහි ආනිසංසයක් බලව, මුත් දුන්නා වූ දනය ඉඳුරා සැදුනායෙන් සිල්වතුන් කෙරෙහිම පිහිටුවන ලද්දේමයයි කුමාරිකාවන්ට ප්‍රසංශා කරමින් තුමු ඉස් සෝද නහා පැන් බි ගියාහ.

එයින් මැන භාගයෙහි මනුෂ්‍යයෝ එතැන අළුත ගමක් කළාහ. ඒ ගමට උදන්විටය යි නම් විය. පසු එම ජලය නිසා එතැන්හි මහත් විහාරයක් කරවූහ. ඒ කුමාරිකාවෝ ජීවිතාන්තය දක්වා බොහෝ කුසල් කොට දෙවිලොව උපන්න. එකල දිව්‍ය ලොකයෙහි උන්ගේ කුසලානුභාවයෙන් නා නා ප්‍රකාර එල එල්ලවයෙන් සශ්‍රීක වූ දිව්‍ය වාක්ෂ පන්තින් ප්‍රතිමණ්ඩිත උද්‍යාන මාලාවෙන් විභූෂිත පස් පියුමෙන් සැදි මිහිරි ජලයෙන් පිරි සිටිනා පොකුණු පතැස් ආදියෙන් සැරහී නොයෙක් දහස් ගණන් දෙවඟනන් විසින් ගයන පිඹිනා ලද හෙරි කුයංචාදයෙන් ඒක කෝලාහල වූ නටන ගී කියන නොයෙක් සිය ගණන් දිව්‍ය නාටිකාවන් විසින් ආකිණ්ඩ දෙළොස් යොදුන් දිව්‍ය විමානයක් පහල විය. උන්ගේ සුචි කුසලය කරනු පිණිස දිව්‍යමය සුවද ජලයෙන් පිරුණා වූ සඬණි සටයෙක්ද එහිම පහල විය. ඒ සුවද දිය පිරි පුණි සටය දිව්‍ය ස්ත්‍රීය යන එන යම් තැනකට එක්වම නික්මෙයි. දෙදෙවි ලොව දෙවියන් පිරිවරා ඇවිත් පරිභොග කළත් ක්ෂය නොවන්නේමය. මෙසේ සර්ධාවන්ත සන්පුරුෂයෝ පැන් පමණක් දන් දී තමන්ගේ චිත්ත ඉද්ධි බලයෙන් මහත් වූ ශ්‍රී විභූති විඳින්නාහුමය. ඊට වඩා මහ දන් දුන්නා වූ සර්ධාවන්ත මහත්මයන් ලබන ශ්‍රී විභූතිය කවර නම් සත්ව කෙනෙක් කෙසේ කියා නිමවාද? මෙනෙකැයි කියා නිමවිය නොහෙන්නේය.

“සඬය එවං සුප්පනාපදනං

දත්වාන වින්දන්ති මහා විභූතිං

සන්කොති කො වත්තුම සෙසයිත්වා

අබුධ සත්තො බහුදය කස්ස”

ගාම දුරිකා වස්තුවය, සඬම් අලංකාරයෙහි

මෙහි දැක් වූ කථාවෙහි ප්‍රකාශ වූ උදන්විට විහාරස්ථානයට දැනටත් එම නාමය ම ව්‍යවහාර වෙයි. කථාවෙහි ප්‍රකාශ වූ ලෙස පහල වූ පොකුණත් තවම තිබේ. පසුගිය ජනවාරි මස 31 වෙනි දින එම විහාරාධිපායී සුනන්ද තෙරුන්නාන්සේගේ ආරාධනා පිට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් එම ස්ථානයෙහි ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යකම ප්‍රකාශ කොට වැදගත් දෙශනාවක් කරන්ඩ යෙදුනාය. ඊට පසුවද මින් පහත සඳහන් වෙන ප්‍රකාර වාද කථාව වූ බව දැනගත යුතු.

සතර කෝරලේ උදන්විට වාදය

වස 1866 ක්වූ පෙබරවාරි මස 1 වෙනි දින
උදන්විට විහාරස්ථානයේ දීය.

මෙම වාදයට බුඩ පක්ෂයට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන්ද, ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට ජෝන් ඇඩ්වඩ් හුනුපොල නිලමේද යන දෙදෙනා ප්‍රධාන කථාකාරයෝව සිටියාය. මෙම දෙදෙනාගේ කථාව ඉදිරිපිට අඟර උඩ පෙරකදෝරු මහත්මයාද අමරසේකර පෙරකදෝරු මහත්මයාද කතිසේරුවරු කීප දෙනෙක් ද වෙනත් ක්‍රිස්තියානිකාර සමූහයක් ද සංඝයා වහන්සේලා තිස්නමක් පමණ ද බුඩාගමිකාර සමූහයක්ද සිටියාය.

එහි පැමිණි සියල්ලන්ගේ කැමැත්ත පිට නියමකර ගත්තේ ප්‍රධාන කාරණා තුනක් ගැන වාද කථා කිරීම පිණිසය.

- එනම්:— 1. මැවුන් කාරයා ගැනත්
2. ගැලවුන්කාරයා ගැන සහ විනිශ්චකාරයා ගැනත්
3. සද්කාල සවරිය ගැනත් ය.

මෙයින් මැවුන් කාරයෙක් ඇති බව ඔප්පු කිරීම පිණිස කාරණා ගෙනහැර දක්වීමට පළමු කොට හුනුපොල නිලමේට ඔරලෝසු පැයින් පැය බාගයක් කල් දුන්නාය. එම පැය බාගය අතරේ මින් පහල ප්‍රකාශ වෙන අභිප්‍රායෙන් යුත් කථා මාභියක් වාක්ත ලෙස ප්‍රකාශ කළා-එ මෙලෙසය.

මෙහි රැස්ව සිටින මිත්‍රයින්,

මම මෙහි ප්‍රකාශ කරන කථා මාභිය යහපත් කොට සිත්හි දරා ගන්නා සේක්වා.

සියළු දේට මුල් වූ ධාතුවක් තිබෙන්නට ඕනෑය. සුභ බුඩ, චතුසච්ච බුඩ කියා බුදුවරයෝ පවා සතර කොට්ඨාශයක්ය. එයින් ඇසු පිරු තැන් ඇති සමථිසින්ටත් බුදුන්ය කියා අථි කථාදී යෙහි ජෙන හෙයින් බුදුන්ය, සච්ඡයන් වහන්සේය යන

දෙදෙනා එක්කෙනෙක් නොව දෙදෙනෙක්ම වේ. සඵඥයන් වහන්සේය කියන්නේ සියළු බලේ ඇත්තාවූ පටන් ගැන්මක් අන්තිමයක් නැත්තා වූ අරුපි වූ සියළු තැන්හි පැතිර සිටින්නා වූ උත්තම වූ දෙවියන් වහන්සේය. ඒ බව වන්දනාරතී නම් බ්‍රාහ්මණ පණ්ඩිතයා විසින් ප්‍රකාශ කොට තිබෙන “විද්‍යාරං සුක්ෂමං” යනාදි ශ්ලෝකයෙන් පවා හැඟේ.

“විද්‍යාරං සුක්ෂමං විභූ විෂදමාකාර රහිතං
නිරිහං නිරූපං නිරවධි ක්‍රපාබ්ජ මජරං
සමස්තඥං සථොපධිරහිත මෙමශ්‍යාද මුතදං
ජිනානං ගෞස් සෙව්‍යම් හවතු තද්වස්තු සරණං.”

සියුම් වූ සඵ ව්‍යාපි වූ නෙමිල වූ ආකාරයක් නැත්තා වූ ත්‍රිෂණා රහිත වූ අරුපි වූ කරුණාවන්ත වූ නිරවද්‍ය වූ ජරාවක් නැත්තා වූ සියල්ල දත්තා වූ උපධි රහිත වූ ඊශ්වර වූ මොක්ෂ සම්පත් ගෙන දෙන්නා වූ දිනන ලද ඉදුරන් ඇති ශ්‍රාවකයන් විසින් සේවනය කටයුතු වූ ඥාන ස්වරූප වූ සඵඥතාඥාන පද්ධිය තෙම මට පිහිට වේවා.

යන මේ ශ්ලෝකයෙහි අභිප්‍රාච්ඡන් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ප්‍රකාශ වෙන දෙවියන් වහන්සේගේ ස්වභාව දැක්වීම පිණිස කියා තිබෙන ස්වයම්භූ අනාදි අසර්වරො යනාදි කියමන් අභිප්‍රාච්ඡන් එක ලෙස මය. ඉන් නිසා සඵඥයන් වහන්සේ නම් අපි කියන මැවුන් කාර දෙවියන් වහන්සේමය. මෙයාකාර මුල් ධාතුවක් වන මැවුන් කාරයෙක් නැතුව ලෝකය ඉබේ සෑදෙන්නට බැරිය කියා බුද්ධාගමේ පොත්වල ධාතු ලක්ෂණ ප්‍රකාශ වූ පාඨ පන්තියක් ද ගෙන හැර දක්වා සඵඥයන් වහන්සේ කවර කලකවත් මැරෙන්නේ නැත.

යන මේ අභිප්‍රාච්ඡන් යුත් කථා මාර්ගයක් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සැබෑකම පෙන්වා දීම පිණිස හුනුපොල නිලමේ විසින් ප්‍රකාශ කළාය.

එම නිලමේ විසින් එහිදී ප්‍රකාශ කළ කථා මාර්ගයේ සම්පූර්ණ අභිප්‍රාච්ඡ සංක්ෂේපයෙන් මෙපමණ නමුත් මෙම කථාව කෙළවර කරන්නට ඉංග්‍රීසි පැයින් පැය බාගයක් පමණ කල්ගත වූනාය.

එම නිලමේගේ කථාවේ සංක්ෂේප අභිප්‍රාච්ඡ මෙපමණ බව එම සභාවේ සිටිය පෙරකඳෝරු මහත්තැන් ආදී සිහි ඇති කවුරුත් දනිත්. හුනුපොල නිලමේගේ කථාව කෙළවර වුනායින් පසු බුද්ධ පක්ෂයට කථා කිරීම පිණිස එහි පත්ව සිටිය මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් මෙහි පහල සඳහන් වූ කථා මාර්ග එම සභාව ඉදිරිපිට ප්‍රකාශ කරන්නට යෙදුනා ඇත.

මෙතැන්හි රැස්වූ සියලු සමූහයා විසින් ඇසිය යුතු.

හුනුපොල නිලමේ විසින් මෙපමණ වෙලා මේ සභාව ඉදිරිපිට ප්‍රකාශ කරන්නට යෙදුනේ බුදුන්ගේ, සභිඥය යනු දෙදෙනෙක් මිස එක් කෙනෙක් නොවන බවය.

මෙම නිලමේගේ මේ කියමන භාත්පසින් පිළිගත යුතු කියමනක්ය. ඇසු පිරු තැන් ඇති උගත් පණ්ඩිතාදීන්ට පවා බුද්ධ යන නාමය ව්‍යවහාර වෙනවා සත්තකය. සභිඥ පදය හෙවත් සභිඥයන් වහන්සේ සුතබුද්ධ, චතුසච්ච බුද්ධ, පච්චෙක බුද්ධ යන කොට්ඨාශයන්ගෙන් වෙනස් වූ කෙනෙක්වා සත්තකය.

වන්දු භාරතී විසින් එම සභිඥ පදයෙහි හෙවත් සභිඥතාඥාන නැමැති ඥාණ සාරූපයෙහි ගුණ මෙලෙස වර්ණනා කොට තිබේ.

“විද්‍යාරං සුක්ෂමං ඵලු විෂදමාකාර රහිතං

නිරිහං නිරූපං නිරවධි ක්‍රපාබ්ජ මජරං

සමස්තඥං සථොපධි රහිත මෙමයාද මුතදං

ජිතානං ගෙයස් සෙව්‍යම් භවතු තද්වස්තු සරණං”

සුක්ෂමං, පරසමය වාදීන්ට අවිසය වූ උදයවායපදි විදර්ශන ඥානය දේශනා කිරීමට සමර්ථ හෙයින් සියුම් වූ; විභූ; අනන්ත වූ විෂය ඇති බැවින්; සථි ව්‍යාපි වූ; විෂදං, නෙම්ල වූ; ආකාර රහිතං, භ්‍රශ්ව දිරසාදි සංඤාන රහිත වූ; නිරිහං, ත්‍රිෂ්ණා රහිතවූ; නිරූපං, නිලපිතාදි වණ් රහිත වූ; නිරවධි, නිස්සීම වූ; ක්‍රපා බ්ජං, මහා කරුණාව උත්පත්ති කොට ඇති; අජරං, ජරා රහිත වූ; නො හොත් නිවන් අරමුණු කොට පවත්නා වූ; සමස්තඥං, සියල්ල දත්තා වූ; සථොපධි රහිතං, සියළු කාමොපධි, ස්කන්ධොපධි, ක්ලෙශොපධි අභිසංඛාරො පධි රහිත වූ; ඵලෙයාත්, අෂ්ට පරි ශත්ථි අකම්ප ඥාන ඊශ්වර භවයෙන් යුක්ත ධර්ම දේශනාව හේතුකොට ගෙන; අමුතදං, නිවන් සැප දෙන්නාවූ; ජිතානං, ගෙය; දිනන ලද මාරයා ඇති; ශ්‍රාවකයා විසින්, සෙව්‍යම්, සෙවනය කටයුතු වූ; විද්‍යාරං, ඥාණ සාරූප වූ; තද්වස්තු, ඒ සභිඥතා ඥාන පද්ධිය තෙම; මම් මට; සරණං භවතු, පිහිට වෙවා.

යන මේ ශ්ලෝකයෙහි ප්‍රකාශ වූවාක් මෙන්ම සභිඥ පදය හෙවත් සභිඥතා ඥානය සියම් වූ සියලු තන්හි පැතිර සිටින්නාවූ නෙම්ල වූ ආකාරයක් නැත්තා වූ ත්‍රිෂ්ණා රහිත වූ රූපයක් නැත්තා වූ නිරවද්‍ය වූ කරුණාව උත්පත්ති කාරණාකොට ඇත්තා වූ ජරාවක් නැත්තා වූ සියල්ල දත්තා වූ සථොපධි රහිතවූ ඊශ්වර වූ නිචාන සම්පත් ගෙන දෙන්නා වූ දිනන ලද මාරයා ඇති ශ්‍රාවකයන් විසින් සේවනය කටයුතු වූ ඥාන සාරූපයක් බව අනිශ්චිත්ම සැබෑය.

එබඳු ඥාන සාරූපයක් ලෝකයෙහි ඇත්තේමය.

ශරීරයක් ඇති කෙණෙකුට සියල්ල දක්නා වූ ඥාන ස්වරූපයක් පහල වුනොත් එයින් ලෝකයාට ප්‍රයෝජන ලැබෙනවා මිස ශරීරයකින් අහක්ව එබඳු ඥාන ස්වරූපයක් පැවැත්මෙන් කිසි පලක් නැති බව සහ එසේ පවතින්න බැරි බවත් මින් පහල ප්‍රකාශ කරන කාරණා වලින් හැඟේ.

දර ආදී ද්‍රව්‍යයකට ගින්නේ එකතු කොට ආහාර උයා ගන්නවා මිස ගිනි ලෝකයෙහි ඇති දෙයක් ය කියා බත් හැලියක් ලිප තබා ගෙන නිකන් පිම්බාට කවර කලෙකවත් බත් පැහෙන්ගේ නැත. එසේම එලියක් ඕනෑ කල්හිත් පහන් ආදී ද්‍රව්‍යයන් වූ දෙයකට යොදා එලිය ලබා ගන්නවා මිස වෙන අන්දමකින් උත්සාහ කළාට කවර කලකවත් එලියක් ලබන්න බැරිය.

වන්දු භාරතී නම් බ්‍රාහ්මණ පණ්ඩිතයා වණ්ණා කළ අන්දමේ සියල්ල දක්නා වූ සච්ඡා ඥානයයි කියන ලද ඥාන ස්වරූපයක් ලෝකයෙහි ඇතුළා සත්තකයි. එම ඥාන ස්වරූපය ශරීරයක් ඇති කෙනෙකුට පහල වුනොත් හෙවත් ලැබුනොත් එයින් ප්‍රයෝජන වෙනවා මිස ශරීරයක් නැතිව එම ඥාන ස්වරූපයෙන් කිසියම් ප්‍රයෝජනයක් ගත්ත බැරි බව සිත් ඇති කාටත් හැඟේ.

සුඛාදන රජපුරාවත්ගේ පුත්‍රවූ සිඬාරී කුමාරයාණන් වහන්සේ එකී සච්ඡා පදය හෙවත් සච්ඡා ඥානය ලබාගත හතළිස්පස් අවුරුද්දක් වැඩ සිට පිරිනිවන් පෑ සේක. උන්වහන්සේ එම ඥාන බලයෙන් දැනගත යුතු සියල්ල දැන ලෝකයාගේ ගැලවීමේ මාර්ග තත්වූ පරිද්දෙන් ප්‍රකාශ කොට තිබේ.

ද්‍රව්‍ය ස්වභාවයෙන් හෙවත් ගිනි කවු සහ ගිනිගල එකට ස්වභාවය කිරීමෙන් ගිනි උපදින බවත් ඒ ගිනි දර ආදී ද්‍රව්‍යවලට එකතු කොට ප්‍රයෝජනය ගන්න බවත් එසේ දර ආදී ද්‍රව්‍යයකට ගිනි එකතු නොකොළොත් වහා නිවී යන බවත් එබඳු ස්වභාවයකින් උපන් ඊට මත්තෙන් යම් තැනක නොතිබුන බවත් යම්තම් සිහි ඇති කවුරුන් දනිති.

ද්‍රව්‍ය ස්වභාවයෙන් ගිනි උපදින බව සියලු කල්හිම සත්වයන් අතරේ පවත්නා දැනීමක්ය. එම දැනීම නිසා ගිනි ඕනෑ වූ සත්වයන් ඕනෑ විටක ගිනි උපදවා ද්‍රව්‍ය වලට එකතු කොට ප්‍රයෝජන ගනිත්. එසේම සියල්ල දක්නා වූ සච්ඡා පදයක් හෙවත් සච්ඡා ඥානයක් ඇති බව දැනීම සත්වයන් අතරේ සදාකල් පැවැත්මක්ය. එම දැනීම නිසා උත්තම වියච්ඡා සත්වයන් එම ඥානය ලබා ගැනීමටද දශ පාරමිතාදී සමුත්ති-සත් පාරමි ධර්මයන් විත්තය හා සමග ස්වභාවය කිරීමෙන් ලබා ගනිත්.

ගින්නේ දුර්වල වුවද එකතු කිරීමෙන් ගින්නෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ලබන්. එසේම සියල්ල දක්නා වූ සවිඥා ඥානයක් පක්ෂවස්කන්ධයෙන් යුත් ගර්භයක් ඇත්තෙකුට පහලවීමෙන් ලෝකයාගේ පරලොව ගැලවීමේ මාර්ග වූ ධර්මාධර්ම දෙක එම ඥානයෙහි බලය කරනකොට ගෙන දෙශනා කෙරෙත්.

ඥාන සාරූපයක් තනිව සිටගෙන කිසි කලබලයක් කරන්ඩ කියන්ඩ බැරි බව එසේ පැවැත්මක් නැති බව මේ ආදී බොහෝ කාරණාවලින් පෙන්වන්ඩ පුළුවන. නුමුත් දනට මට ලැබී තිබෙන කාලයෙහි මදිකම නිසා මේ කරාව මෙයින් අත්හිට වන්නෙමි.

මෙම කරා මාර්ග ප්‍රකාශ කරන්ඩ ඉංග්‍රීසි පැයෙන් පැය බාගයක් පමණ පසු වූනය.

මෙයින් පසු හුනුපොල නිලමේ තව මිනිත්තු දහයක් කල්-ඉල්ලාගෙන මැවුන් කාරයෙක් නැතුව මේ ලෝක සත්වයන් ඉබේ සැදෙන්ඩ බැරි බව සහ මැවුන්කාරයෙක් ඇති බවට කාරණා දෙවනුත් ප්‍රකාශ කළාය. හේ මෙසේය.

“බිත්දු වූලා මනාකාරො නිග්ගහිතන්ති වුව්වතෙ
කේවලස්සාප්පයොගත්තා අකාරො සන්තිධියතෙ”

යන මේ කියමනේ හැටියට හෝඩියේ අකුරු සෑදීමට පවා මුල බිත්දුවය. බිත්දුව කව වූ සම්භාවයෙන් යුක්තය. ඒක තනිව හිට ගෙන ශබ්දයක් උපදින්ඩ නුපුළුවන. අකාරාදී අක්ෂරයන්ට එකතු වීමෙන් ශබ්ද උපදී. එසේම දෙවියන් වහන්සේත් සෑම තැනම පිරි වැඩ සිටින්නාවූ සියල්ලට මුල් වූ කෙනෙක. උන් වහන්සේ මේ ලෝකය හා සත්වයන් මැව්වාය. බ්‍රහ්මාගමේ බ්‍රහ්ම බිජයකින් සෑදුනය කියන්. බ්‍රහ්මාණ්ඩ කියා ව්‍යවහාරයක් තිබෙන්නෙන් ඒ නිසාමය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ජල මතුයෙහි දෙවියන් වහන්සේගේ ස්ප්‍රිතුව හැසුරුණාය කියන්-තෙන් මේ නිසාමය.

තනිවූ බිත්දුවට දෙවනුව තව බිත්දුවක් එකතුවුනාම ඊට විසරියයි කියන්. තනිවූ බිත්දුවට සමාන වූයේ මැවුන්කාර දෙවියන් වහන්සේය. දෙවනු සෑදුනු බිත්දුවට සමානවූයේ ගැලවුන්කාර ක්‍රිස්තුස් වහන්සේයි.

දෙවෙනි වර හුනුපොල නිලමේ විසින් මේ අභිප්‍රාචෙන් යුත් කරා මාර්ගයක් කොට මිනිත්තු දහයකින් පමණ කරාව අත් හිටෙව්වාය.

මීට උත්තර වශයෙන් ගුණානන්ද ස්වාමීන් කළ කථාව මෙලෙසය.

මෙහි රැස්ව සිටින සිහි ඇති සියල්ලන්ගේම හෘද සාක්ෂියට එකඟ වන ලෙස මේ නිලමේ ගෙනහැර දක්වුවා වූ කාරණාවල නිබන්ධන නිස්සාර කම් පෙන්නා දෙමි.

බිත්ථුවකට තනිව හිටගෙන යම්කිසි ශබ්දයක් උපදවන්ට බැරුවාක්මෙන්ම අරුපි වූ ඥාන ස්වභාවයකට හෙවත් ක්‍රියිතියානි කාරයන් විසින් ප්‍රකාශ කරන ශරීරයක් නැතුව හැම තැනම පිරි වැඩ සිටිනවාය කියන දෙවියෝය කියා ව්‍යවහාර කරන භික්ෂු වචනයට කිසියම් බල පුළුවන්කමක් කරන්ඩවත් යම් දෙයක් මවන්ඩ වත් බැරිය.

එබඳු මැවුන්කාරයෙක් විසින් මේ ලෝකය හා සත්වයන් යම් කාලයක මැව්වා නම් ඒ මැවීමට මත්තෙන් මැවුන්කාරයා මෙබඳු මැවීමක් නොකර නිකන් හිටියායයි සිතීම සියල්ලන්ගේම හෘද සාක්ෂියට ඒකාන්තයෙන්ම විරුධය.

පටන් ගැන්මක් නැති සදකල් එකාකාර බලයෙන් යුක්තව සිටින මැවුන් කාරයා විසින් මේ ලෝක සත්වයන් මවා අවුරුදු හය දහසක්වත් තවම සම්පූර්ණ වූනේ නැති බව බයිබලයෙහි පෙනේ. මෙපමණ ලඟ කාලයකදී මේ ලෝක සත්වයන් මැවූ මැවුන්කාරයා විසින් ඊට එපිට කාලවලත් මේ අන්දමේ මැවීමටත් නොකළාය, කියා සිතීම ඉතා දුෂ්කරය. නමුත් ක්‍රියිතියානි කාරයෝ මේ අමත කියමන් තමන්ගේ ආගමේ නිබන්ධන නිසා පිළි ගනිත්. සියළු දෙනාටම ලැබී තිබෙන කල්පනාවට විරුධව වූ මේ අන්දමේ මිත්ථාය කියමන් තම තමන් අදහන ආගම්වල නිබන්ධන පළියට පිළිගැනීම අඥාතකමේ විපාකය වෙයි. මෙකී අඥාන අංශයෙන් ක්‍රියිතියානි කාරයෝ යෙදී නැත්නම් එකාකාර බලයෙන් යුක්තව පටන් ගැන්මක් අන්තිමයක් නැතුව සදකල් හිටින මැවුන්කාරයා අවුරුදු හයදහස් වත් සම්පූර්ණ නොවූ ලඟ කාලයකදී මේ ලෝක සත්වයන් මැව්වාය. ඊට මත්තෙන් මැව්වේ නැත කියා එක පාරටම පිළිගන්නේ නැතිවා සත්තකය.

යන මේ කථා මාගිය මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් විසින් ප්‍රකාශ කළාය.

මේ කථා මාගිය කෙළවර වූවායින් පසු හුණුපොල නිලමේ විසින් මෙසේ කීවාය.

මේ මැවීමට මත්තෙන් මැවීමක් කළ බවක්වත් නොකළ බවක් වත් බයිබලයෙහි නොපෙනේ. නමුත් සදකාලික වූ මැවුන් කාරයානන් වහන්සේ මේ මැවීමට මත්තෙන් ලෝක සත්වයන් නොයෙක්වර නොමැව්වාය කියා අපි කියන්නේ නැත.

හුනුපොල නිලමේගේ මෙම උත්තරයට මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන් දුන් උත්තරය මෙලෙසය.

මෙහි රැස්වූ සියල්ලන්ම මා විසින් ප්‍රකාශ කරන මේ කාරණා සිත්හි බරා ගනිත්වා.

හුනුපොල නිලමේ විසින් දුන් මෙහි ප්‍රකාශ කළේ බුඩාගමය ඒ බව මෙයින් ඔප්පු වේ.

සියළු ලොවට නායක වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මෙසේ ප්‍රකාශ කරන ලදී.

“අනමතග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො
පුබ්බා කොට්ඨාසං පඤ්ඤායති”

සඵඤ්ඤාත් වහන්සේ විසින් මෙයින් උගන්වා තිබෙන්නේ සංසාර චුර්තියෙන් යුත් සත්වයන්ට මුල් පටන් ගැන්මක්වත් අන්තිමයක් වත් නැති බවය.

ලෝකයක් එලෙසම ඇතිව නැතිවීමෙන් සදකල් පවතින බවත් බුඩදෙශනාවෙහි පෙනී තිබේ.

මීර්‍යාවාදීන්ගේ මේ කියමන් වලින් පවා බුඩ දේශනාවෙහි තිබෙන සත්‍ය තාවය ඔප්පුවෙන බව මෙයින් කාටත් පෙනේ. ඉන් නිසා මැවුන්කාරයෙක් ඇත කියන ක්‍රිස්තියානි කාරයෙක් ආගම අත්හැර දමා දෙවියෝද සාම්ප්‍රදායෝද අවශ්‍ය පණ්ඩිතයන්ද පිළි ගත් ඒකාන්ත සුන්දර වූ බුඩාගම පිළිගැනීම යුතුය.

මෙයින් පසු හුනුපොල නිලමේ ගැලවුන් කාරයා ගැන කථා කිරීමට පටන් ගත්තාය.

සියළු දෙනා අසන සේක්වා.

දෙවියන් වහන්සේ මාංශාකාරයෙන් මෙලොවට පැමිණ මනුෂ්‍යයන් ගැලවීම පිණිස කුරුසෙහි ඇත ගැසුන් ලබා දුන් වින්දය. මනුෂ්‍යයන් පටන්ගැන්මේ පටන් පව්කාරයෝ නිසා ඒ පාපයෙන් මුදවානු පිණිස උන්වහන්සේ වද වින්දය. බොධි සත්වයා පවා ඇස්, ඉස්, මස්, ලේ, අඹුදරුවන් දන් දුන්නාය කියා බුඩාගමේ පොත්වල පෙනේ. එමෙන්ම ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ නොයෙක් අන්දමේ දුක් වින්දේ මනුෂ්‍යයන් පාපයෙන් මුදවානු පිණිසය. උන්වහන්සේගේ වද විදීම නිසා අපි සියල්ලෝම ගැලවෙනවාය.

යන මේ අභිප්‍රායෙන් යුත් කථාවක් ගැලවුන්කාරයා ගැන හුනුපොල නිලමේ විසින් ප්‍රකාශ කළාය.

මෙයින් පසු මොහොට්ටිවත්තේ ස්වාමී කළ කථාව මෙලෙසය.
මිත්‍රවූ මහතුනි,

ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ වද විදීම නිසා මනුෂ්‍යයන් ගැලවෙන වාස කියා මෙම නිලමේ විසින් ප්‍රකාශ කළ බව මට මෙන් මෙහි රැස්ව සිටින කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. නමුත් ක්‍රිස්තුස්ගේ වද විදීමෙන් මනුෂ්‍යයන් ගැලවෙන්නේ නැත කියා සියළු සමාගම්-වල ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වීම් කාරයෝ ඉස්පිර ලෙස ලෝකයාට උගන්වන බව මට පෙන්වා දෙන්නට පුළුවන. ඒ කෙලෙසද? හොඳ කළ අය හෙවත් පින් කළ අය සදකාලික ස්වර්ගයට යන බවත්, නරක කළ අය හෙවත් පව් කළ අය සදකාලික නරකාදියට යන බවත් ක්‍රිස්තියානි ඉගැන්වීම් කාරයෝ කියා දෙන බව මෙහි රැස්ව සිටින සියල්ලෝම දනිත්.

හොඳ කළ අය ස්වර්ගයටත් නරක කළ අය නරකාදියටත් යනවා නම් ක්‍රිස්තුගේ වද විදීමෙන් සත්වයන්ට ඇති ප්‍රයෝජනය මොකද?

සත්වයින්ගේ පරලොව විපාකය හොඳ නරක දෙක නිසා වෙනවා නම් තවත් කෙනෙක් ඊට වද වින්දය කියන එක පිස්සු කථාවක්ය. මේ අන්දමේ ආදී මධ්‍ය පර්යේෂාන නොගැළපෙන වචන මෙබඳු සභාවල ප්‍රකාශ කිරීම යුතු නැත.

හොඳ කිරීමෙන් ස්වර්ග මොක්ෂ සම්පත් ලැබෙන බවත් නරක කිරීමෙන් සතර අපා දුක් ලැබෙන බවත්, “කම්ම යෝනි කම්ම බන්ධු කම්ම පටිසරණො” යනාදී බුද්ධ දේශනාවෙන් ඔප්පු වේ.

මේ ගැලවුන් කාරයා සියල්ලන් කෙරෙහිම වාසය කෙරෙත්. ඉන් නිසා තම තමන් කරන්නාවූ හොඳ නරක දෙක නිසා පරලොව සැප දුක් දෙක ලැබෙන කල්පනාවට ගෙන නරක අත්හැර දමා හොඳ කිරීම අනිසරණීය යුද්ධය.

මින්පසු හුනුපොල නිලමේ විසින් විනිශ්චය කාරයා ගැන කළ කථාව මෙලෙසය.

මිත්‍රයෙනි,

යමෙක් කළාවූ වරදට අවිටු දීමට විනිශ්චය කාරයෙක් ඕනෑ බව දැනට අපට පෙනෙන්නට තිබෙන දේවලින් පවා පෙනේ. වරද කළාවූ කෙනෙක් නවු ශාලාවක් ඉදිරිපිටට ගෙන ගොස් ඔහුගේ වරද ගැන විභාගකොට ඔහුට අවිටු දෙනවා මිස ඉබේම ඔහුට අවිටු ලැබෙන්නේ නැත.

එසේම පව් කළාවූ ඇත්තන්ටත් විභාගකොට අවිටු දෙන්නට කෙනෙක් ඕනෑය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ විනිශ්චය කාරයෙක් සිටින බව කියා තිබේ. එනම් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේය. බුද්ධාගමේ එබඳු විනිශ්චය කාරයෙක් ඇති බවක් නොපෙනේ. ඉන් නිසා බුද්ධාගම පිළිගන්නට බැරිය.

යන මේ අභිප්‍රායෙන් යුත් කර්මයක් එම නිලමේ විසින් ගෙන හැර දක්විය.

මේ ගැන මොහොට්ටිවත්තේ ස්වාමී දුන් උත්තරය මෙන්න. මිත්‍රවූ මහතුනි,

නවු මාභිය පෙන්වා දීමට විනිශ්චය කාරයෙක් හිටිත්ඬ මනා වා සත්තකය. යම් කෙනෙක් වරදක් කෙළේ වී නම් නවු මාභියෙන් ම ඔහු වරදකාරයා වෙනවා මිස නවුකාරයා විසින් වරදකාරයා කරනවා නොවේය. නවු මාභිය යහපත් ලෙස උගත් වැදගත් මහත්තැන් දෙපලක් මෙහි දනට සිටින නිසා ඒ මහතුන් මෙහි අදහස හොඳට තේරුම් ගන්නවා ඇත. වරදකාරයෝ වීම සහ නිදහස් කාරයෝ වීමත් දෙකම නවු මාභියෙන්ම වෙනවා මිස නවුකාරයෙක් විසින් නොකරන බව නැණවත් සියල්ලෝම දනිත්.

වරදේ තරමට අවිච්ඡිද්‍ර පෙන්වා දීමට නවුකාරයෝ පත්ව සිටිනවා මිස අවිච්ඡිද්‍ර දීමට පත්වූ නවුකාරයෙක් ඇත්තේ නැත. පරලොව සැප දුක් දෙක නියම කිරීම ගැන එබඳු නවුකාරයෙක් හෙවත් විනිශ්චය කාරයෙක් සිටින බව බුද්ධාගමේ පොත්වල පෙනේ. එනම් සච්ඡයන් වහන්සේය. උන්වහන්සේ සියලු ලෝකයාගේ උත්තම විනිශ්චය කාරයාණන් වහන්සේය. උන්වහන්සේගේ විනිශ්චයෙහි ප්‍රකාර සියලු දෙනාටම අවිච්ඡිද්‍ර ලැබේ. නවු මාභියෙන් වරදකාරයෙක්වූ පුද්ගලයා බන්ධනාගාරාදියට ගෙනයාමට රාජ දූතයෝ සිටින්නාක් මෙන් සච්ඡයන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කළ නවුමාභියෙන් වරද පත්වූ අය ගෙන යාමට දූතයෝ සිටිත්. ඒ නම් යමදුත පියාවාදියයි. මේ ගැන තව කියන්නට බොහෝ කාරණා තිබෙන නමුත් මේ පමණ සැහේයයි සිතමි.

මෙයින් පසු සද්කාල ස්වර්ග නොහොත් මොක්ෂය ගැන දෙපක්ෂය විසින්ම ප්‍රකාශ කළ කාරණා ගැන දෙපක්ෂයේම උදවිය සතුටුව කර්ම අත්හිටවත්ඬ යෙදුනාය. මේ කර්ම ඉදිරිපිට සිටිය සමූහයා කිසි කෝලාහලයක් නැතුව යහපත් අන්දමින් කර්ම ශ්‍රවණය කොට පිටත්ව ගිය බව දුටුමි. නමුත් මේ යහපත් කර්මවේ අභිප්‍රාථය ගැන කිසිවක් නොදත් කතිස්සේරු කෙනෙක් පමණක් තමන්ගේ අඥානකමේ ඵලය සහාව ඉදිරිපිට ප්‍රකාශ කරන්නාක් මෙන් අරියෙන් හිස්වූ කර්මයක් කළාය. ඒ නම් භුත්‍රපොල නිලමේ විසින් ප්‍රකාශ කළ සච්ඡයන් වහන්සේ සිටිනවාය මුත්වහන්සේ විසිනුත් කියනවාය, ඒ බව ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ දනගනිල්ලාය. මෙබඳු නින්දා කටයුතු වූ කියමන් ඔහු විසින් ප්‍රකාශ කළේ රවටාගෙන හිටිය නුගත් සමූහයා දෙවතුන් ධර්ම පිණිසවාට කොහෙත් සැක නැත.

උදන්විට වාද කථාව ගැන

මෙම වාද කථාව කින්දු වුනායින් පසු එහි ඇත්ත අවිච්ඡිකාවා ප්‍රසිද්ධ කරන ලෙස අපි දෙගොල්ල ගිවිස ගන්නා සැබෑය. එහෙත් ඒ අවිච්ඡිකාවීම ගැණ ඊට පසු ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ හුණුපොල නිලමේ මා සමග කිසිවක් නොකී බැවින් ඒ ගැණ නිලමේලාගේ ඕනෑකමක් නැති බව මට හැඟී ගියාය. එසේ නමුත් මගේ වචනය බොරු වෙන නිසා තනියම ඒ ගැණ වියදම් කොට එහි සිඬවූ වාද කථාවේ ඇත්ත මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්සේ වන මම අවිච්ඡි ගස්වා ප්‍රසිද්ධ කෙළෙමි. බුද්ධ පක්ෂයට හෝ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට කොයි තරම් වාසියක් අවාසියක් වුනත් එහිදී සිඬවූ වාද කථාවේ ඇත්ත එලෙසය. ඒ එසේ නමුත් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට වාසි ලබා දෙනු සඳහා හුණුපොල නිලමේ විසින් එම වාද කථාව ගැණය කියා තවත් බොහෝ කාරණා අතින් මිටින් දමා ආකූල කොට අවිච්ඡි ගස්වා ප්‍රසිද්ධ කළ පොත් පුවක් මොහොට්ටිවත්තේ උන්නාන්සේ වන මටද සම්බව කියවා බලා ගනිමි. එහි මාතෘකාවට ලියා තිබෙන්නේ උදන්විට වාද කථාව ගැණය කියාය. එය එසේමය. උදන්විට වාද කථාව ගැන සදුසු පොතක්බව මිස උදන්විට වාද කථාව නොවේය. මම ප්‍රසිද්ධ කළ පත්‍රය උදන්විට වාද කථාව ගැණ නොව උදන්විට වාද කථාවමය. යමක් ගැණ සාදන පොත් වලට තමන් ඕනෑ දෙයක් කොපමණවත් අඩංගු කරන්ට පුළුවන. නිලමේගේ පොත ඒ ගැණ සෑදූ එකක්ය. කියමින් ආයෙ ඒ වාද කථාව සිදුවුනු හරි ඇත්ත එලෙසයයි කියනවා නම් අයුතුය. අපි පළමුවෙන් ප්‍රසිද්ධ කෙළේ උදන්විට වාද කථාව බවද මේ ප්‍රසිද්ධ කරන්නේ හුණුපොල නිලමේ ඒ වාද කථාව ගැන සදුසු පොතට උත්තර බවද සියලු දෙනාම දනගනිත්වා.

මේ වගට,

මොහොට්ටි වත්තේ ගුණානන්ද
උන්නාන්සේය.

උදන්විට වාද - කරාව ගැණය.

හුණුපොල නිලමේට උත්තර

වස 1866 ක්වූ පෙබරවාරි මස 1 වෙනි දින උදන්විට
විහාරසථානයේදීය.

මෙම වාද කරාවේ දීර්ඝවූ විස්තර හැර සැකෙවින් ගත යුතු හරි අභිප්‍රාථ මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද උන්නාන්තේ වන මා විසින් අවමු ගස්වා ප්‍රසිද්ධ කළායින් පසු මගේ ප්‍රසිද්ධ කිරීම වැරදියයි ලොවට හඟවන අදහසින් හුණුපොල නිලමේ විසින් ප්‍රසිද්ධ කරන ලද සංග්‍රහයක් ද මටත් දකින්නට ලැබුණාය. එහි කියා තිබෙන කාරණා අතුරු නමුත් අප දෙදෙනා විසින් කරා කළ කරණාත් සමහරක් එහි සඳහන්ව තිබෙන නිසා ඒ ගැණ යමක් කියන්නට අපටද ඉඩ තිබෙනුය. හුණුපොල නිලමේ ඒ කරාවට උදහරණ වශයෙන් ගෙනහැර දක්වන්නට යෙදුණු අභිධම්මයට ඇතුළත් පාඨ කැබලි සමහරක් බුද්ධාගමේ පොත්වල තිබෙනවා සත්තකය. එහෙත් ඒ නිලමේ පවා තේරුම් ගෙන තිබෙන ක්‍රමය ගැන අපි ඔහුට අනුකම්පා කිරීම යුතු නමුත් ඒවා තේරුම් කරලා එම නිලමේම සැක හය නැතිව ප්‍රසිද්ධ කළ නිසා ඉතින් ඒ ගැණ යමක් නොකියාම බැරිය. පළමුවෙන් අපි දෙදෙනා කරාව කළ දවසේදීත් නිලමේ විසින් එම පාඨ කැබලි කියා තේරුම් කළ නමුත් ඒවායේ වැරදි පෙන්වීම ගැණ මා විසින් වචන මාත්‍රයකින් පමණක් නිලමේට තරවටු නොකෙළේ අපේ කරාවෙන් ගතයුතු අභිප්‍රා මාත්‍රය පමණක් ගැනීම සඳහා පමණක් නොව පටන් ගත් වාදය අස්සේ තවත් ගණන් නැති අතු වාද උපදින නිසාය. ඒ එසේ නමුත් නිලමේ ඒ ගැන කල්පනා කරලා තිබෙන්නේ එම තේරුම් අපිත් එලෙසින්ම පිළිගත් බවය. ඒ නිසා අපි තේරුම් ගත්තේ නිලමේ පාඨ කැබලි තේරුම් කරලා අවමු ගස්වා ප්‍රසිද්ධ කළ සැක හය නැති කමෙන්ය.

පළමුවෙනි කාරණය ගැණය

නිලමේ විසින් මැවුම් කාරයෙන් ඇති බව ඔප්පු කිරීම
පිණිස ගෙනහැර දක්වූ

“තත්ථ කතමං ඤාණං” යනාදී පාඨයෙන් ඤාණයක ක්‍රමයක් හඟවනවා මිස මැවුන් කාරයෙන් ඇති බවක් කිසි කලෙක හැඟෙන්නේ නැත. ඒ බව නිලමේට තේරුම් ගැනීමට සුදුසු වූ ඤාණක්තියක් ලබාගන්නට කැමති නම් දැන්වත් පාලි භාෂාව හා එහි නිරුක්ති ලක්ෂණත් මදක්වත් ඉගෙනගන්නට අපි

ආරාධනා කරමු. සූත්‍ර සන්නයක් බලා ගත් පමණින් පරම ගම්මීර අභිධම්ම තේරුම් ගැනීමට තැත් කිරීම එම නිලමේ ක්‍රියේතියානි ආගමට ගියාට කුඩා නැත. එහෙත් අන්තිමට තිබෙන ඉදං ඤානං යම්නම්වත් නිලමේට මතක් නුනාටත් කණගාටු වෙමු. තවද නිලමේ දක්වූ එම පාඨයෙහි තිබෙන “න තස්ස පරිභාණි සබ්බ කාලං පවත්තති” යන්න ගැණ නිලමේ කියන්නේ නම්, විනාශයක් නොව සද කල් පවතින දෙවියන් වහන්සේ බව ඔප්පු වෙනවාය කියාය. ක්‍රියේතියානි ආගමේ කියන මැවුම් කාරයාට කිසි කලක අන්තිමයක් නැතිව සදකල් පවතිනවාය යනු බයිබලයෙන් නිලමේ දනගෙන තිබෙන පළියට, සබ්බකාලං යනුත් එලෙසයයි පණ්ඩිත වූ නිලමේ තේරුම් ගත්තාට කනගාටුය. සබ්බකාලං යන්නෙහි කාලං යනු නිලමේට තේරුම් ගත හැකි නමුත් (සබ්බ) යන්නෙහි විශේෂ විභාගය තේරුම් ගැනීම (ශබ්ද ශාස්ත්‍රයෙහි පටුත්වයක් නොමැති බැවින්) නොහැකිය, නිලමේ දන්නේ සබ්බ ශබ්දයට (කවුරුත් දන්නා) නිප්පද්ශ සථාරීය පමණක් නිසා යථෝක්ත තේරීම කළා හරි නමුත් සබ්බ ශබ්දය, සප්පද්ශාරීයෙහිත් පවත්නා බව දන්නෝ නිලමේගේ තේරුමට කුමට හමොත්පාදනය නොකරද්ද, සබ්බස වො සාරිපුත්ත සුභාසිතං පරියායෙන, යනු හා සබ්බං වො භික්ඛවෙ දෙසිස්සාමී, තං සුනාට සාධුකං මනසි කරොට, භාසිස්සාමී යනු ද සබ්බං සබ්බතො සංජානාමි, යනු ද අපේ පණ්ඩිත නිලමේ කෙලෙස තේරුම් ගනිද්දි නොදුනෙයි. ශාස්ත්‍ර ලක්ෂණ ඔහේ තිබ්බාවෙ. නුණුපොල නිලමේ බුඩාගමට විරුඩව සටන් කරමින් දුරයින් ටික ක්‍රියේතියානි ආගමට ගත්තොත් හැමදම පඩි දෙනවා යයි, පාදිලි කෙතොත් කීවොත් මේ පාදිලි තැන කීවේ මම සසර සිටින තුරු සද කල්හි මට පඩි දෙනවා කියා යයි නිලමේ තේරුම් ගත්තොත් නිලමේ ගේ දැනීම ගැන ලෝකයා මක් නොසිතද්ද? මැවුම් කාරයෙක් හිටිත්ඬ ඕනෑ බවට කාරණා පෙන්වත්ඬ කැමති අපේ පණ්ඩිත නිලමේ විසින් බුඩාගමේ පොත්වල තිබෙන පාලි කැබලි ඔහේ තිබෙන්නඩ හැර වෙන ක්‍රියේතියානි කාරයෝ කියන කාරණා වලින් එකක් දෙකක් කීවානම් මෙ පමණ පැටලිල්ලක් වෙන්ට ඉඩ නැත. අල්ලතොත් අල්ල මහ එකාම කීවා වාගේ බුඩාගමේ දේශනා වෙන්ම මැවුම් කාරයෙක් ඇති බව පෙන්වන්නට ගිය නිසා නිලමේගේ දැනීමේ තරම එලිවූනා පමණක් නොව සමහර ලෝකයා හිතට

ගෙන තිබුණු බර ගතියත් පැහැදිලි වෙන්ට පලව්ව, නිලමේ කියන ලෙස ඥානය මැවුන් කාරයා වුනත් ඥානයෙන් අමුතු යන්ත්‍ර සුත්‍රාදී උපක්‍රම උපදවන්නට පුළුවන්වා මිස සත්වයන් අමුතුවෙන් මවන්ට බැරිය. එහෙත් එම ඥානය ශරීරයට එකඟ වීමෙන් මිස තනි ඥානය හුදකලාව පවතිමින් කිසිවක් කරන්ට බැරිය. ඒ බව විස්තර ලෙස මගේ පළමු වෙනි ප්‍රසිඩ කිරීමේදී කියා ඇති නිසා මෙහි විස්තර නොකරමු.

දෙවෙනි කාරණය ගැණය

“යත්තකං ඤාණං එත්තකං පට්ඨානං” යනාදී පාඨය දක්වමින් නිලමේ කියන්නේ නම් මෙයින් සැමතැන්හි පිරි පැතිර වැඩ ඉන්නාවූ අප්‍රමාණවූ දෙවියන් වහන්සේ බව ඔප්පු වෙනවාය යනුයි. “එත්තකං පට්ඨානං” යනු සන්න කිරීමේදී, ඒ ඥාණය පැතිර පැවතීමට එපමණ අවකාශ ඇත්තේය යනු නිලමේ කියා තිබෙයි. මේ වාද කරාව නිසා නිලමේට පාළි භාෂාව හා එහි ව්‍යාකරණ ද ඉගැන්වීමට අපට නුපුළුවන් නමුත් “එත සද්දෙ සමීප වවනො” යනු ද පට්ඨානං ගති හෙතෙසු යනු ද, දැන්වත් හිතට ගන්ට හොඳයි. මේ නිලමේ කියන ලෙස යථොක්ත පාඨයෙන් සැම තැන්හි පිරි පැතිර වැඩ ඉන්නා දෙවි කෙනෙක් ඇති බවක් අපට තේරුම් ගන්ට බැරි වුව ද එබඳු දෙවි කෙනෙක් ලෝකයෙහිවත් හිටිනවා නම් එය අප්‍රරුච්ඡි. මක්නිසාද යත්, යමෙක් සැම තැනම වැඩ ඉන්නවා නම් කියන්ට සහ හිතන්ටත් ලැජ්ජා පිළිකුල්වූ තැනුන් ලෝකයෙහි තිබෙන නිසා එබඳු තැන් වලත් ඒ තැනැත්තා ඇතුටට සැක නැත. දෙවියෙක් හෝ යකෙක් හෝ මේ ලෝකයෙහි සැම තැනම පිරි පැතිර හිටින්නට ගියොත් අනිත් ලෝකේ තිබෙන සවිඤ්ඤාණක අවිඤ්ඤාණක වස්තූන් තැබීමට වෙනත් ලෝකයක් ඕනෑ ය. ඒ නිසා මේ බඳු කෙනෙක් ඇති බව හිතන්ට නිලමේ පෙන්නු කාරණාව හිස්ය.

තුන්වෙනි කාරණය ගැන

“ඤාණ පරියන්තිකං ඤෙය්‍යං” යනාදී පාඨ දක්වා මුලින් කී කාරණයම නිලමේ කියා හිටිනවා පමණක් නොව උන්වහන්සේ මැවූ දේවල් උන්වහන්සේන් නියම ව්‍යාවස්ථා වලට වෙනස්ව නොපවතින බවද ඔප්පු වෙනවා යයි කියනවාය. ඒ ගැන අපට කියන්ට තිබෙන්නේ මෙපමණය. ඒ නම් අහස්හි ගමන් කරන වලා පටලය දෙස යමෙක් බලාගත මේ වලා පටලය මේ මේ සටහන් ඇත්තේ යයි නානා ප්‍රකාර සිංහ ව්‍යාඝ්‍ර මෘග සුකර වෘක්ෂ පච්ඡාදි ආකාරයන්ට යොමුකොට සිතන කල්හි ඒ වලා පටලය ඒ ඒ ආකාරයට පැමිණුනාක් මෙන් පෙනෙන්නා

වාගේ නිලමේන් මැවුන් කාරයෙක් සෑම තැනම පිරි පැතිර වැඩ ඉන්නවා යයි සිතීන් සිතාගෙන පොත් අතට ගෙන බලන කල්හි මේ සියලු පොත් වලම සියලු පාඨ වලම කියා තිබෙන්නේ මැවුන් කාරයෙක් සෑම තැන පිරි වැඩ ඉන්නා බව යයි නිලමේට තේරුම් යනවා හේමයි, රත්න හැදීමට උත්සාහ ගනිමින් ඒ ගැන ව්‍යාධාතව බෙහෙත් සාදන්නාක් මෙසේ කීවා. දම්පියාවේ සියළු ගාථාවලම කියා තිබෙන්නේ රත්න සාදන ගුරුකමය. එය බොහෝ දෙනෙක් තේරුම් නොගෙන තිබෙනවාය කියාය.

ඒ වගේ හුනුපොල නිලමේන් අභිධම්මයට අත්තභිත වූද නොවූ ද නොයෙක් පාඨයන් දක්වමින් ඒවායින් තේරුම් යන්නේ සියලු තැනම පිරි පැතිර වැඩ ඉන්නා දෙවිකෙනෙක් ඇති බවයයි කියනවාය. අපට උමතු ගතියකුත් නැති නිසා නිලමේ කී පලියට එලෙස තේරුම් ගත්ට බැරිය. තවද නිලමේ කියන්නේ නම්, උන්වහන්සේ මැවූ දේවල් උන්වහන්සේ කළ ව්‍යාවස්ථාවලට වෙනස්ව නොපවතින බවය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ කියා තිබෙන හැටියට ලෝකයෙහි තිබෙන සවිඤ්ඤාණක අවිඤ්ඤාණක සියල්ලම දෙවියන් වහන්සේ මැවූ නිසා බුද්ධාගම කාරයෝ බුද්ධාගම අදහන්නේ මරණකල ආගමි කාරයෝ ඒ ආගම අදහන්නේ තවත් ආගමි කාරයෝ ඒ ඒ නොයෙක් නොයෙක් ආගමි අදහන්නේ ඒ දෙවියන්ගේ ව්‍යාවස්ථාව පිට වෙන්ට ඕනෑය. මක්නිසාද? ඒ දෙවියන්ගේ මැවිල්ල ඒ දෙවියන්ගේ ව්‍යාවස්ථාව වලට නොවෙනස්ව පවතිනවා යයි කියන නිසාය.

එවිට ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ දෙවියන් අදහන්නේ බුද්ධාගම කාරයෝ සවිඤ්ඤාණ වහන්සේව අදහන්නේ දෙවියන්ගේ ව්‍යාවස්ථාව පිට නිසා දෙගොල්ලටම අමුත්තක් නොවිය යුතුය. එසේ බැලූ කල හුනුපොල නිලමේ ක්‍රිස්තියානි ආගමට ගොස් අඤ්ඤාතීන් ඒ ආගමට ගත්ට උත්සාහ කිරීමෙනුත් (පඩි සවල්පයක් ලබාගැනීම මුත්) අමුතු ඵලයක් නැති බව පෙනිනවාය.

සතරවෙනි කාරණය ගැණය

කියා නිලමේ දක්වා තිබෙන්නේ මෙලෙසය. අසංඛත ධාතුව නම්වූ එකම මුල් ධාතුවක් ඇතිබවත්, සංඛත ධාතුව යයි කියන ලද කාලික වූ චක්ෂු ධාතු ආදි සතලිහක් ධාතු ඒ සදකාලික මුල් ධාතුව නිසා වෙන බවද ප්‍රශ්න ව්‍යාකරණ විධියකින් යුත් පාඨ පිළිවෙළක් මා විසින් කියා දුනිමි, කියාය. මේ ගැන මම කියන්නේ නම් ප්‍රශ්න ව්‍යාකරණ විධියකින් යුත් ධාතු ගැන කියා තිබෙන (පිළිවෙළක් කොහොම නමුත්) පාඨයක් කිව්වා සැබෑය. නමුත් එම පාඨයෙන් (හුනුපොල නිලමේ දුන්

කියන ලෙස) අසංඛත ධාතුවකින් වක්ෂු ධාතු ආදී සතලිහක් ධාතු සෑදෙන බවක් ඔප්පු දුන්නේ වත් එලෙස ඔප්පු දෙන්නට පුළුවන් කමක් තිබුණේවත් එලෙස පාඨ පිළිවෙළක් බුඩ්ධාගමේ ඇත්තේ වත් මත්තට එලෙස පාඨ පිළිවෙළක් බුඩ්ධාගමෙන් පෙන්වන්නට නිලමේටම පුළුවන් වන්නේවත් නැති බව සත්තක ලෙසටම කියන්නට පුළුවන. පොත ලොකුවෙන නිසා ඒ පාඨ මෙහි අඩංගු කෙළේ නැත යන නිලමේගේ කීමෙන්ම එහි හිස්කම පණ්ඩිත වූ සියල්ලෝ හඟින. අසංඛත ධාතුවකින් සංඛත ධාතු හැදෙන බව කියාපු පාඨ පිළිවෙළක් බුඩ්ධාගමේ තිබෙනවා නම් අනෙක් පාඨ දක්වුවා වගේ ඒවත් නොදක්වා පොත ලොකු වෙනවාට ඔව්වර ලෝභ කමක් මොකද?

තවද ධාතුවල ස්වභාව දැනගැනීම ඉතා දුෂ්කරය කියාද පෘථිවි ධාතුව කර්කශ ලක්ෂණය කියා බුඩ්ධාගමේ පොත්වල පේනවාය කියාද තව දේවල් පෘථිවි ධාතුවය කියා බොහෝ දෙන තේරුම් කර දෙනවාය කියාද ඒ ඔවුන් ධාතුවෙන් ලක්ෂණයෙන් වෙනස නොදන්නා කමෙනුයි කියාද නිලමේගේ පොතේ කියා තිබෙනවාය. ධාතුවල ස්වභාව දැන ගැනීම ලේසි නොවන බවත්, පඨවි ධාතුව කර්කශ ලක්ෂණ බව බුඩ්ධාගමේ පොත්වල කියා තිබෙන බවත් තද දේවල් පෘථිවි ධාතුවට ඇතුළත් බවත්, එසේම බොහෝ දෙන තේරුම් කරදෙන, බවත් සැබෑය. ධාතුවෙන් ලක්ෂණයෙන් වෙනස නොදන්නා කමින් එලෙස තේරුම් කරන වාය යනු නිලමේගේ නොදත්කමින් කියන බොරුවකි. තමන්ගේ නොදත්කම ලෝකයාට භාරදී නිලමේ කර්කශ කරන එක බරපතල වැරද්දකි. ධාතුවත් ලක්ෂණයත් දෙක වෙනස් කරන්නට පුළුවන් බව නිලමේ කියන නුමුත් එය තේරුම් ගැනීම අපහසුය. මලක් ඒ මලේ තිබෙන සුවිදත් වෙන්කරන්නට බැරුවා වාගේ ධාතුව ඒ ධාතුවල තිබෙන ලක්ෂණත් වෙනස් කරන්නට බැරි බව නිලමේට නොතේරෙන්නේ ඇයි. නොතේරුම් කමක් යමෙකුට තිබීම පුද්ගලයක් නොවන නමුත් එය හරි තේරුම යයි සිතා ගනිමින් ලෝකයාගේ හරි තේරුමට දෙස් කීම පුද්ගලයකි. පෘතුවි ධාතුව කර්කශ ලක්ෂණ බව හා තද දේවල් පෘථිවි ධාතුවට ඇතුළත් යයි කියන ලෝකයාගේ කීමට දෙස් තබමින් නිලමේ කියන්නේ මෙලෙසය. “පහවො සමඤ්ඤං වාලක්ඛණං නාමං” යනු දක්වා එම තේරුම් කරන්නෙත් කෙසේද යත්, යමකින් යමක් වී හෙවත් භටගෙන නමකින් ව්‍යවහාර වේද? ඒ ලක්ෂණය නම් වේ. මෙසේ තේරුම්කර දෙවනු වශෙන වශයෙන් යථොක්ත පාඨයෙහි අභිප්‍රාථ දීමට මෙලෙස කියනවාය. මෙහි වශෙන නම් ද්‍රව්‍ය නොවූ ගුණ නොවූ ධාතුවල බලය කරණකොට ගෙන ද්‍රව්‍යවත් ගුණවත් සියළු දේවල්ම ලක්ෂණ රස ප්‍රත්‍යුපස්ථාන පදස්ථාන වශයෙන්

සෑදෙන බව බුද්ධාගමේ පොත්වල පැහැදිලිව තිබෙනවාය. සමහර පණ්ඩිතවරු පවා ඒවා නොවිමසන එක වරදයි කියමින් (බලි අරින්තෝ හැම කවිවලම අන්තිමට ආයිබේවා. කියන්නා වගේ) සියලු දේවල් මවන්ඩ බලය ඇති මැවුන් කාරයන් වහන්සේ බව මෙහිනුත් ඔප්පු වෙනවාය කියනවාය. මේ නිලමේ දැනට දකුත් වැට්ටිව කෙතෙක් දකුත් මේ කාරණාවේදී ඔහුට අපි ඉතා කුඩා බිලින්දෙක් කොට සලකන්නෙමු. මක්නිසාද? පාර්වි ධාතුව කර්කෂ ලක්ෂණය යනාදී නිවැරදි වූ කියමන් ඔහුට තේරුම් ගත නොහැකිව ඒ ගැන වරද යයි කියමින් සහ බුද්ධාගමේ පොත්වල පෙන හරිවූ පාඨයන් වරදද ගෙන ඒ වරදවූ පාඨයන් ඔහුට ඕනෑ ලෙසට කිසි අගක් මුලක් නොසලකා නොදනුම්කමින් තේරුම් කරන නිසාය. "පහවො සමඤ්ඤංවා ලක්ඛනං නාම" කියා පාඨයක් බුද්ධාගමට අදාල කිසිම පොතක පතක නැතුවා පමණක් නොව නිලමේ කියන අභිප්‍රාය ඇතිව පාඨයක් වත් ඇත්තේ නැත. "සභාවො සමඤ්ඤං ලක්ඛණං නාම" කියා පාඨයක් අභිධම් අටුවාවක ඇති බව අපට මතකයි. එහි අභිප්‍රායන් නිලමේ කියන ලෙස නොව සභාවො, (යමක ඇත්තාවූ) සභාව; වා, නොමොත්: සාමඤ්ඤං, (එහි පැවති) සාමාන්‍ය (ගති) ය; ලක්ඛණං නාම, ලක්ෂණය නම් වේ, යනුයි. මේ මිස නිලමේ කියන ලෙස පාඨයක් වත් අභිප්‍රායක් වත් බුද්ධාගමේ කිසිම තැනක නැත. අහෝ! නිලමේගේ පණ්ඩිතයෙකු දුප්පත් හැඩ කොතනදෝ වැරදිව සුත්‍ර සන්නයක තිබී නිලමේට මේ අහුන වූ පාඨ කැබෙල්ලක් ලැබී එහි පහවෝ කියා තිබුනා දැක පහවො කියන්නේ හටගැන්මට යයි කියාද සමඤ්ඤං කියා නාමයක් නමට පාලි පොත්වල තිබෙනවා දැක නිලමේ මේ ගැන ධවට්ඨනාට අපටත් කණගාටුය. ටිකක් ඉගෙන ගන්නවාට වඩා නුගත්කම් හොඳය යන ඉග්‍රීසි පණ්ඩිතයාගේ කීම මට මෙහිදී සිහිවුණාය. ඉතින් මේ හුනුපොල නිලමේ සාදගත් පාඨයෙහි අභිප්‍රායන් බැලුවාම මේ තැනැත්තා මට සම්මුඛ වී කථා කළායින් නොසිතනවා විනා උමතු ගතියක් නැතැයි නොසිතාම බැරිය. මේ නිලමේ මහණකමේ සිටියදී බණ දෙසා බැවින් මේ තේරුම් කමින් නිසා ඒකත් පුදුම වෙන්ට කරුණකි. මෙහෙම නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමට හැරී ගියා මිස බුද්ධාගම ගැන පැහැදිලි වූ දැනගැන්මක් නිලමේට ඇතුව තිබුනා නම් ඔය ගමන නොයනවා සත්තකය. ඇරන් මේ නිලමේ මහනව සිටිය

කාලේ බණ දේශනාවට යනවා යයි කියන ලීලාව සැබෑ නම් මොහු හොඳ ක්‍රිය්තියාති ආගමට මිස බුඩාගමට නොවේය. එපමණක් නොව කොයි ආගමක නමුත් සර්ධාවෙන් හීනව සහ ප්‍රතිපත්ති සුනාව යමෙක් වසනවා නම් ඔහු අතික් ආගමකට හැරී යාමත් පුදුම කරුණක් නොවෙයි.

තවද පස්වෙනි කාරණය ගැන පාඨයක් නොදක්වූ නුමුත් බුඩාගම ගැන ආරංචියක් නිලමේ විසින් කියා තිබිණවාය. කෙසේද යත් - ලොකොත්තර ධර්මය අවබෝධ කළවුන් වුන වුනත් ඒ ඥාණය කිසි වෙනසක් නොව පවතින බව බුඩාගමේ පොත්වලම පෙනවාය යනුයි. මෙහෙම එකක් නිලමේ හිතෙන් දැකලාවත් කියනවාද? නොහොත් ඉහත කී ලෙස සම්භවු පාඨයකවත් මේ බව කියා තිබෙනවාද? එසේත් නොවේ නම් පිරිසිදු විඤ්ඤාණයේ ආරංචිය මාතර පලාතෙන් වත් දැන කියනවාද? යනු අපි හරිහැටි නොදන්න නිසා නිලමේම එය තීන්දුවට කියන තුරු ඒ ගැන උත්තර නොදී නවතින්නොමු.

හවෙනි කාරණය දක්වන්නට පටන් ගෙන පණ්ඩිත වූ නිලමේ කියන්නේ නම්

බුඩාගම කාරයෝ බුදුහුත් සච්ඤයන් වහන්සේත් එක්කෙනෙක කියනවා මිස බුදුන් වෙනම කෙනෙක සච්ඤයන් වහන්සේ වෙනම කෙනෙක සච්ඤයන් වහන්සේ නම් අද්‍රවා අසර්වික කෙනෙක. මේ කාරණා දුස්කරාට් වලින් ප්‍රතිමණ්ඩිත භාරනය පටිඨානාදි වශයෙන් ත්‍රිවිධවූ අවිසර්ජනීය ප්‍රශ්න වලින් සර්ජිත පෙල අටුවාලිනාට් වලින්ම පෙන්වන්නට පුළුවන කියා මම ඒ පොත් අතට ගෙන බලන්නට කියෙමි. ඒ පොත් නොබලාම මොහොට්ටිවත්තේ උත්තාන්සේ මම කී කාරණා පිළිගත්තාය යනුයි. බුදුහුත් සච්ඤයන් වහන්සේත් දෙදෙනෙක් බව දේශනා අටුවාලිනාට් වලින් පෙන්වන්නට නිලමේම පුළුවන කියා මම ඉදිරිපිටම නිලමේ කීවා සැබෑය. නමුත් ඔහුගේ පෙන්වීම මුල කී බුඩාගමේ පාඨවලින් සැම තැනම පිරි වැඩ ඉන්නා දෙව් කෙනෙක් ඇති බව ඔප්පු කළා වාගේ වෙන්ට පුළුවන් නිසා ඔහුගේ ඒ බොරු හැල්ල නාවුස්සා කපාව කොට වෙන්ට ඕනෑ බැවින්ද, පෙල අටුවාලිනාට් ගැන හුනුපොල නිලමේගේ පටුන්වයේ තරම තත්වු පරිද්දෙන් මට හැඟී ගිය බැවින්ද, ඔහු පෙන්වන්නට ආරම්භකර ඒ කාරණය ගැන සභාව හිතා නොකරවා ඉන්ට උත්සාහ කළේ වී නමුත් සියල්ලෝම සිනාවුනා සැබෑය. ඒ ගැන නිලමේ කල්පනා කරලා තිබෙන්නේ නිලමේම එබන්දක් පෙන්වන්නට පුළුවන් බවක් මම හිතට ගත්තාය කියාය. ඒ ගැන නිලමේම ඕනෑ හැටියක් හිතා ගන්ට අපි හැම වෙල්ලේම අවසර දෙන්නොමු. තවද බොඩ ශතකය කළ වන්දනාරතී විසින් එම

පොතෙහි කියා තිබෙන “විද්‍යාරං” යනාදී ශ්ලෝකයෙහිත් සථිඥයන් වහන්සේ වෙන්කොට පිහිට ඉල්ලා තිබෙන අභිප්‍රා-
වෙන්ද සිදත් සභරාවෙහි “මහද ගඳ කිළි කර” යනාදී ගීයෙන්ද සථිඥයන් වහන්සේ අසර්වික බව ඔප්පු දුනිමු කියාද, නිලමේගේ පොතේ තිබෙන්නා. ඒ ශ්ලෝකාදියෙන් එබන්දක් ඔප්පු කළාය යනු කෙලෙස වෙනත් ඒ ශ්ලෝකාදිය නිලමේ එහිදී කීවා සැබෑය. ඒවා ගැන කිය යුතු කරුණු අපේ මුල පත්‍රයේ කියා ඇති නිසා මෙහිදී මධ්‍යස්ථ කරමු. නැවතත් කියන නිසා මෙහිදී යමක් කිය යුතුය. නිලමේගේ මේ කියමනේ අභිප්‍රාථ නම් බෞද්ධ ශතකය කළ පණ්ඩිතයා පිහිට ඉල්ලා තිබෙන්නේ සථිඥයන් වහන්සේ ගෙන් නොව යෙහෝව්‍ය: ගෙන්ය යනුයි. එසේම සිදත් සභරාවෙහි මුල ගීතයෙහි කියන සථිඥයන් වහන්සේගේ යෙහෝව්‍ය:ය යනුයි.

යම් කාරණාවක් තේරුම් ගැනීමේදී හෙවත් සෙවීමෙහිදී අග මුල මැද යන ත්‍රිවිධ ස්ථානයන්ම කල්පනා කටයුතුය. එහෙත් හුණුපොල නිලමේ එසේ කල්පනා නොකරන බව අපට සැක නැතුවම කියන්නට පුළුවන. මක්නිසාද? බෞද්ධ ශතකයේ තිබෙන විද්‍යාරං යනාදී ශ්ලෝකයට අගින් හා මුලින් තිබෙන අනෙක් ශ්ලෝක ගැන හා සිඛාන්ත සංග්‍රහයේ තිබෙන ගීයට අගින් තිබෙන අනික් කියමන් ගැනත් නිලමේගේ කිසි කල්-පනාවක් නැති නිසාය. බෞද්ධ ශතකයෙහි අගින් මුලින් තිබෙන අනික් සියලුම ශ්ලෝක වලින් බුදුරජානන් වහන්සේට ස්තූති හා නමස්කාර කරන අතර (මේ නිලමේ සථිඥයායි නමක් සාදගත්) යෙහෝව්‍ය:ට නමස්කාරයක් වත් ස්තූතියක් වත් ඔහුගෙන් පිහිට ඉල්ලීමක්වත් කරන්නට තිබෙන ඕනෑකම මොකද? සිදත් සභරාව කළ පණ්ඩිතයාද තමන්ගේ ප්‍රකරණය පටන් ගැන්මෙහිදී සථිඥවූ අප බුදුරජාණන් වහන්සේට සිහි කළ බව අලංකාර කොට හැඟවීම පිණිස “මහද ගඳ කිළි කර” යනාදී ගීය කීවා මිස නිලමේ කියන යෙහෝව්‍ය: කෙනෙක් හෘදය තුළ වාසය කරන බව කීවා නොවෙයි. නිලමේට සිහි කල්පනාවක් තිබෙනවා නම් ගඳ කිළියක් යෙහෝව්‍ය:ට නැති බව හා එය කාට අයිති එකක්ද කියා හිතන්නේ ඉඩ තිබුණාය.

කරුණු නොසලකා මුබාරුස්සු පලියට කියනවා නම් මක්කා කියන්නට බැරිද? වෙනම සථිඥවූ දෙව් කෙනෙක් ඇති බව බුදු රජාණන් වහන්සේගේ වදරා තිබෙනවා යයි බුඩාගමේ පොත්වලින් පෙන්වන්නට දහලන නිලමේට වන්දනාරතී ආදී බ්‍රාහ්මණ පණ්ඩිතයන්ගේ කියමන් ගැන මක්කියන්නට බැරිද?

හත්වෙනි කාරණය ගැනය.

නිලමේ විසින් කියා තිබෙන හැල්ල එම නිලමේට මිස අපට තේරුම් ගත්තට නොහැකි බැවින් ඒ ගැන යමක් කියන්නට ඉඩ නැත. පළමුවෙන්ම කථාව කරන දවසේදීත් බිත්දුව කුත් ඒකෙන් ශබ්දයක් නඟින හැටියකුත් මහා සමුද්‍රයෙන් නැගී ඊළ වේගයක් මෙන් ඒ බිත්දුවෙන් ආකාරයක් නික්මෙන බවකුත් නිලමේ කීවා සැබෑය.

ඒ දවසේදීත් ඒ කථාව මොහොට්ටි වත්තේ උන්නාන්සේ වන මම පමණක් නොව ඒ සභාවේ හිටිය කාටවත් තේරුනේ නැති බවත් මටද හැඟුනි. මේ කාණ්ඩයාගේ අවසානයෙහි එම නිලමේම මෙසේ කියති කෙසේද? මේ කාරණා මෙහෙම සංක්ෂේපයෙන් කියා තේරුම් කර දෙන්නවත් අයා තේරුම්කර ගත්තවත් ඉතා දුෂ්කරය කියාය. නිලමේගේ ඒ කථාව සභාවට තේරුම් නොගිය බව තමන්ටම හැඟුනු නිසා තමන්ගේ ලැජ්ජාව මකාගන්නට මෙහෙම කී එක වටින්නේ නැත. මේ ඇර නිලමේගේ පොතේ අපි විසින් උත්තර දියයුතු වෙන වැදගත් කාරණයක් නැතුවා පමණක් නොව අපි විසින් ඒවා ගැණ කිය යුතු කාරණා සහ උදන්විටදී වුණු වාද කථාවේ හරි ඇත්ත සංක්ෂේපයෙන් මා විසින් පළමුවෙන් මේ ගැන ප්‍රසිද්ධ කළ පත්‍රයේ ඇත. තවද නිලමේගේ පොතේ අන්තිම හරියේදී මා සම්බන්ධ කරගෙන කියා තිබෙන කාරණා වලින් සමහරක් සැබෑය කියන්නවත් පුළුවන් නමුත් බෝ පහුව නිලමේට ඕනෑවාට කියා තිබෙන අහුන බොරුය. ජාතක පෙළේ ගාථා පමණක් බුදු දේශනාව බවත් ජාතක කථා එලෙස නොවන බවත් එහිදී මම කීවා සැබෑයි. නමුත් නිලමේ ආරංචියෙන් දැන ගත් බුද්ධාගමේ හැටියට ජාතක කථාත් බුදු දේශනාවයයි ඊට ප්‍රථමදී සිතා සිටිය නිසා මගේ කීම නිලමේට අසුරුවක් ලෙස වැටහී ගියා පමණක් නොව ඒ නිසාම එය නිලමේගේ පොතටත් අඩංගු කළා වෙන්ට ඇත. නිලමේ බුද්ධාගමේ පොත් වලින් ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ කිරීමට යාම අඥාන ආධියා තමා අත තිබුණු හක් ගෙඩිය ගහට දමා දෙවනු තමා කරා ගෙන්නා ගැනීමට කළ උත්සාහයට වඩා කුඩා නැත.

පෙර එක් ආධියෙක් තමන්ගේ උසස් කම් පෙන්වීම පිණිසත් අඥානයන් රැවටීම පිණිසත් තමන් අත තිබෙන හක් ගෙඩිය ගහට දමමින් දෙවනු තමන් අතට එතවාය කියා බොරුවක් ප්‍රසිද්ධ කොට තිටියේය. එය ඇසූ මනුෂ්‍යයෝ ඒ හාස්කම

බැලීම පිණිස ආඩියන් සමග ගඩගාවක් සමීපයට පැමිණ හක් ගෙඩිය ගහට දැමීම පිණිස ඉල්ලා සිටියේය. ආඩියා තමන්ට මෙයින් මොන උපායකින් වත් බේරෙන්නට බැරි නිසා හක් ගෙඩියට මතුරා ගහට දැමීමය. හක් ගෙඩිය වතුර යටට බැස්සා මීස තමා කරා ආවේ නැත.

බුඩ දේශනාවෙන් ක්‍රියානියානි ආගමේ සැබෑකම පෙන්වන්නට හුණුපොල නිලමේ කරන උත්සාහය මෙම අඥාන ආඩියාගේ උත්සාහයට වඩා කුඩා නැත.

කවිය මෙන්න

හි භා	කකා උන් සැටියේ හිභා නො	කා
වි කා	රයෙන් වැහුනිය මුගෙ ඇගේ ය	කා
එ කා	කී බසට රැස්වී දෙගොඩ රැ	කා
ස කා	කිවත් තේවිය ගහ දැමූ හ	කා

දනමිති කමක්

වාසනාව තිබෙන තුරාම වැඩ සෑදි යාම බොරු නැ සැබෑ	යි
ඒ වුනට සැම දම ඒක නොතිබිය ඊට නපුරක් යෙදෙ	යි
සැම දම පිරිහීම වීම දළ ලෝබ මෝහ උදෙසා තම	යි
දේසනාව හොඳ දේකි ඊට පැවතීම කාට කාටත් හොඳ	යි

බද්දේගම වාදය

බද්දේගම වාදය

බොධ පක්ෂයෙන් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන්
ප්‍රශ්න සහ උත්තර.

“විඥාන ශාස්ත්‍ර විසරෙරපි බුද්ධි මද්ගිරි
බුඩ්ධාං සචයා නව ශතො විදිතොප නෙහා
යෙනෙහ යසාව මනො මිලිතා ඉමාට්ඨා
නිත්‍ය බුද්ධෙශ්ව විබුද්ධෙශ්වමුනිස්ස සෙව්‍යා:”

බද්දේගම පන්සලක වසන සුමඬිගල නම් වූ කුඩා හික්ෂු නමක්හුගේ වාසස්ථානයට එක් දිනක් එම ගමේ ක්‍රිස්තියානි දෙවස්ථානය ආශ්‍රය කරන කතිසේරු තනතුරට පැමිණීම පිණිස පුහුණු කරන දස දෙනෙකුට වැඩි තරම් සමූහයක් පැමිණ බුඩාගම හා ක්‍රිස්තියානි ආගම පිළිබඳ වාද කරාවක් විකක් දුර කරාකොට දන් වැඩිදුර කරාවට අවකාශ නැත. නැවත කරා කරන්ට ප්‍රසන්න දිනක් නියම කළාම අපි පැමිණෙමු. කියා ක්‍රිස්තියානි සමූහයා එතැනින් නික්ම ගියේය. නැවත සුමඬිගල හික්ෂුව විසින් වසි 1864 ක්වූ නොවැම්බු මස 21 වෙනි දින එන්ට කියා නියමකොට ලියුමක් යැවූ නමුත් ඒ අතර එක් දිනක ක්‍රිස්තියානි කීප දෙනෙක් අවුත් අපට වාදය ගැන මේ ඉඩමට එන්ට නුපුළුවන. තාත්තායමට නම් එන්ට පුළුවනැයි කියා ගියේය.

ඉන්පසු එකී 21 වෙනි දින දක්වාම ක්‍රිස්තියානි සමූහයා වාද කරාවට එන බවක් බුඩාගමේ සමූහයාට නොදන්වූහ. නමුත් ඒ නියම කළ දින ක්‍රිස්තියානි පාදිරි කතිසේරු ආදී සමූහයක් එම පක්ෂවේ මුදලි ආරච්චි ආදී මුලාදැනින් සමග එම ස්ථානයට පැමිණුණේය. එදවස වාද පිණිසම නොව බුඩාගමේ පින්කමක් පිණිස ඒ ස්ථානයට පැමිණි හික්ෂුන් වහන්සේලා සොළොස් නමක් හා ගිහි උදවියක්ද රැස්ව සිටියා පමණක් නොව

ගිහියන්ගේ යාඥවට කහවේ ආයුෂ්මන් තෙම ධර්ම දේශනාව පිණිස සැදී සිටියේය. ඒ කාලයේදී ක්‍රිස්තියානි සමූහයා අවුත් ඒ ඉඩමෙන් බැහැර සිට සුමඬගල නවක භික්ෂුහුගේ ලියුමක්ද පෙන්වමින් ඒ ඉඩමෙන් පිටට කැඳවමින් මහත් වූ සොහොවකින් යුක්තව සිටියේය. ඒ සුමඬගල භික්ෂුව ඒ ස්ථානයෙන් පිටට පැමිණ කුමක් පිණිස සොහො කරන්දැයි සමහරුන්ගෙන් විචාල කලා වාද කථාවට පැමිණෙන්නට මේ ස්ථානයේ හිමියන්ගෙන් අවසර ලබාදිය යුතුයයි සමහර ක්‍රිස්තියානින් කී විට ඉඩම හිමියන් විසින් සමාදාන කථාවක් පිණිස නම් ඉඩ දෙන්නට හැකි යයි කී කල්හි ක්‍රිස්තියානි සමූහයාද ඒ ස්ථානයට ඇතුල් විය. එදවස එතබවට උත්තරයක් නොදී සිටි පැමිණි ක්‍රිස්තියානි සමූහයා එතන ආසන දුන්නා නරකය පුටු මදිය යනාදි කෝලාහල කථාවක් උපදවා එයින් බොහෝ කල් ගත කොට යලිත් වාද කරන්නට ප්‍රසන්නාකාරයකුත් අභවා කථා කළ කල්හි එතැනට පැමිණි වැඩිවූ භික්ෂුන් වහන්සේලා අපි මෙබඳු වාද කථාවක් පිණිස පැමිණියෝ නොව මුළු-නමුත්, තමුන්නාන්සේලා වාද කරනු කැමති නම් කථා කරමුව කියන අතර ක්‍රිස්තියානි කෙනෙක් වූ ඒ පත්තුවේ මුද්‍රිතයන්සේ රාලහාමී දෙපාර්ශ්වය මැදට පැමිණ එහි සිටි ඉංග්‍රීසි දන්තන් සමග පළමුකොට ඉංග්‍රීසියෙන් කථා කොට අද වාද කථාවෙන් කම් නැත නැවත වාද කරන්නට කාලයක් නියම කරගෙන නවත්වමු යයි කීවායින් පසු ක්‍රිස්තියානි කාරයෝද අපින් අද වාද කරන අරමුනෙන් නොපැමිණියෙමුව - (එත බවට උත්තර නුදන් නුමුත්) එතට නියමය තිබුන නිසා ආවේමුව - එබැවින් අද පටන් 30 දිනක් ඇතුළත වාදයට දින නියම කොට ලියුමක් බුඩාගමේ පක්ෂයෙන් ලැබෙන්නට ඕනෑයයි කියා ගියෝය - ඉන්පසු ඒ දින නියමය සඳහා බද්දේගම සුමඬගල භික්ෂුව විසින් යවන ලද ලියුම් වලට නොයෙක් විරෝධ ලියා එවීමෙන් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් කල් ඉක්මවූ නමුත් වර්ෂ 1865 ක්වූ පෙබරවාරි මස 8 වෙනි දින නියම කොට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් තප්පරව ඕනෑ කළ ඔවුන් ගේ ජය භූමියක් වූ ගනේගම සාලාවකට දෙපක්ෂයම පැමුණුනාය. නියමකරගත් දවල් එකට ප්‍රථමයෙන් බොධ පක්ෂයෙන් බුලත්ගම; කහකොට කහවේ, සිස්කඩුවේ, වැලිගම, පොතුවිල, මොහොට්ටිවත්තේ ආදී මහනුන් වහන්සේලා සතලිස් ගණනක් පමණද සේනානායක, එදිරිසිංහ, පොන්නම්පෙරුම ආදී මහත්තැන් ඇතුළු වූ ගිහි සිය ගණනක් පමණද පැමිණියෝය. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් පාර්සෝන්ස්, සිල්වා, ගුණවර්ධන, බෝර් යන මේ වාද කාරී සමර්ථ පාදිරිවරු ප්‍රධානවූ පාදිරියෝද, ගුණසේකර, කරුණාරත්න ආදී වූ කතිසේරුවෝද ඉගැන්වුම් කාරයෝද කෝල්ස් වැන්රුයින් ආදීහුද යන මේ ක්‍රිස්තියානි

කාරයෝ හැටහැත්තැවක් පමණද පැමිණියෝය. මෙසේ පැමිණ දෙපාර්ශ්ව අතරේ වාද කථාව නියම කර ගැන්මේදී ප්‍රශ්නයකටද උත්තරයකටද ඔර්ලෝසු විනාඩි පහක් ද දහයක්ද නියම කරමු යයි ක්‍රිස්තියානි කාරයන් කී විට එයින් ප්‍රශ්නෝත්තර නොව කෝලාහලයක් කළ හැකි යයි සිතූ බොධි පක්ෂයේ ප්‍රධාන තැන් ඊට විරුඬව කළ කථාවල ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් නිකරුණේ ලැබුන කථා නිසා කාලයක් ඉක්මුණේය.

නමුත් බොධි පක්ෂයේ ඕනෑකමින් ප්‍රශ්න සහ උත්තරත් ලියාලාම තබමින් කථා කටයුත්තක් කරන ලෙස නියමයද ප්‍රශ්නයට ද උත්තරයට ද විනාඩි 10 ක් සහ පැයක් ද පක්ෂයකින් ප්‍රශ්න පහ බැගින් ද නියම කොට ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයෙන් ඕනෑ කළ ලෙස පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය බෞද්ධ පක්ෂයට දී උත්තරය දීමෙන් සභා රාජ්‍යය කිරීමට ඉඩදී බෞද්ධ පක්ෂය පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය පිළිවිසියේය. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය ප්‍රථම නියමට විරුඬව උත්තර නොලියා කථා කරන්ට පටන් ගෙන කෝලාහල අන්දමින් මොන පොරොන්දු දැයි කිය කියා කථා කළ නමුත් ඊට ඉඩ නොදී උත්තරය ලියවා ගත්තාය - මෙයාකාරයෙන් බුදු, ගුරු, කිව්, සැනි, සඳු යන මේ පස්දින අතර ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය විසින් කාල නියමාදී ප්‍රථම පොරොන්දු වරදවමින් ද ප්‍රශ්න මහත් කරන්ට ක්‍රිස්තියානි ප්‍රඥප්තිය වහල්කර ගනිමින් ද ක්‍රියා කළ නිසා දෙපක්ෂයෙන් ප්‍රශ්න තුනක් සහ උත්තර තුනක් ද විය. ඒ අතර කෝලාහල වීඩියෙන් ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් මොන පොරොන්දු ද කියමින් ක්‍රියා කළ බැවින් පෘථිවිවරු, මහනුන් වහන්සේලා පසුපස්සේ ලුහු බැන්ද නිසා ද යම් අන්දමකින් කෝලාහලයක් උපන්නොත් බෞද්ධ පක්ෂය මහත් නිසා නඩු මාඨියෙන් නිරපරාදයේ දෙස් ලැබෙන්නට පුළුවන යන භීතියක් බොධි පක්ෂයට තිබුණේය. මේ කරුණු දනගත් ක්‍රිස්තියානි කෙනෙක් වූ ගහබඩ පත්තුවේ මුදලි මැතිතු ආණ්ඩුවට රපෝර්තු කොට නඩුකාර දෙපලක් වාද භූමියට ගෙන්වූයේය.* ඒ නඩුකාර තැන් ද මේ වාදය නවත්වන්ට අපට බලයක් නැත. නමුත් මෙයින් සමාදානය කඩවෙයි යන අනුමානයක් තිබෙන නිසා මෙලෙස කිරීමට මින් මත්තට ඉඩ නොදෙමුව. කල් නියම කොට දෙපක්ෂයේ වාසස්ථාන වලම වසමින් ලියුම් ඔබ මොබ යැවීමෙන් වාදය අවසන් වනතුරු ක්‍රියා කළ මැනවැයි අනුදත් හෙයින් එතැන් පටන් ලියුම් ඔබ

*මේ නඩුකාර මහත්තැන් ගෙන්වීම මෙසේ කරනලද්දේවී නමුත් ශාල්-ලෙන් සෙනහක් කෝලාහලයට එතවා යයි කියා බුලත්ගම උන්වහන්සේ විසින් මුදියන්සේ රාලහාමින් වහන්සේට කියා සිටිය නිසා ගෙන්වන ලද්දි ක්‍රිස්තියානින් විසින් දේශනාදියෙන් රටේ ප්‍රකාශ කරන ලදී.

මොබ යැවීමෙන් වාදය අවසන් කළෙමු. අවසන් වුනාම අවිච්ඡි ගසමුව යන කථාව කිබුන හෙයින් අපි වාදය අවසන් වුනාට පසු මෙසේ අවිච්ඡිගස්සමු - මේ වාදයේදී කවුරු කුපිතව ක්‍රියා කළෝද යනු අනභිමුඛවුවන්ටත් දැනගන්නට පුළුවනි. කුමකින්ද කුපිත වුවන්ගේ ප්‍රශ්න සහ උත්තරවල පරාස බස් ඇත. ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ තමන් උත්තර මාහැඟි බැව් වැනු නමුත් ඒ ඇත්තන්ගේ පළමුවෙනි උත්තරයවත් බලා තේරුම්ගත් කෙනෙකුට දිය යුතු උත්තර නැතුව ක්‍රිස්තියානි කාරයන් පිටින් පැන්න බව වැටහෙයි - මේ වාදයෙන් පමණක් නොව පුරාණ වාද වලිනුත් බුඩාගම නම් සත්වයන්ගේ පව් නසන පිණිස ඇතිවූ ශාන්ත ප්‍රණීත සත්‍යාගම බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම නම් පාපයට බලය දෙන කෲර යක්ෂ ක්‍රියා හඟවන සත්වයන්ගේ ආත්ම සුභ සිද්ධියට හේතු නොවන අසත්‍ය ආගම බවත් ප්‍රකාශ හෙයින් එරෝපියානු බොහෝ උගත් පණ්ඩිතයන් විසින් ද ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද ක්‍රිස්තියානිය හැර දමන්නට ද දුක් ගෙවනු පිණිස ඇදහිය යුතු උතුම් බුද්ධාගම ආත්ම ශුභ සිද්ධිය සඳහා වැලඳ ගන්නට ද ප්‍රසන්න වන ලෙස මේ බලන සියළු සත්පුරුෂ ක්‍රිස්තියානි ආදීන්ට අපි අවවාද කරමු.

තව ද මේ පොත බලන ක්‍රිස්තියානි මිත්‍රවරුනි; නුඹලා සියල්ලම මේ වාදය පැවති වාද භූමියෙහි නොසිටිය හෙයින් වාද කළා වූ ක්‍රිස්තියානි පක්ෂය කොපමණ කෙරුම්ක විධියෙන් ක්‍රියා කළාද? සමඟියෙන් තබාගත් නියමවල් කොපමණ දුරට කඩකර දමමාද යනු සියල්ලන්ට ප්‍රත්‍යක්ෂ වේ. නුමුත් ඔවුන් විසින් දුන් උත්තරවල කොපමණ මායාකාර කෙරුම්ක කථා අඩංගුව තිබේද යනු සිහි නුවණින් යුක්තව පොත් බලන සියල්ලන්ටම වැටහෙන්නට පුළුවන. යම් සේ මුදල් බලය සහ අඥායින් රවටන්ට ඉන්ද්‍රජාලයක් වැනි කසාද කිරීමේ බලයක් ප්‍රධාන කොට තමන් ආගම කෙරෙහි හක්නි රහිතයන් ලවා ද ප්‍රයෝජනයට වුවමනා තැන ක්‍රිස්තියානි යයි කියවමින් මෙලොව ලාභය ආගමට සම්බන්ධ කරගත නිතරම ක්‍රියා කරන රෙප්‍රමාදු පාදිරියන් විසින් තමන් පිරිස කොපමණ දුඩ් උත්සාහයකින් රැකගන්නා ලද්දේදැයි නුඹලාට ප්‍රත්‍යක්ෂව ඇත. එසේම මේ වාදයේදීත් මේ රටේ ව්‍යවහාර කරන ලද බයිබලයක් වරදය. යනාදියෙන් කළ කෙරුම්ක කම් නම් අනන්තය. එලෙස තමන් පිරිස වරින් වර නොයෙක් අදුරුවල හෙලන පාදිරියන්ගේ බස් අසා නුඹලා ක්‍රිස්තියානි ආගම හැර දමන්නට මැලිවී අවා මහ හෙලි නොකොට මිනිස් ලොව මුදුන් පත් සැප අඵයම දැමූ කෙල පිඩක් සේ දමා සර්ව පදප්‍රාප්ත වූ ශාක්‍යසිංහයන් වහන්සේගේ සියලු පණ්ඩිතයන් විසින් වණිණියවූ ප්‍රඥප්ති පිළිගෙන උන්-වහන්සේ සරණ පරායන කොට ආත්මාර්ථ සිඩි කරගන්නා සේ

උත්සාහ වඩන පිණිස නුඹලා කෙරෙහි ඒකාන්ත කරුණාවෙන් ඉල්ලා සිටිමුව. මේ වකවානුවට යොග්‍ය වූ ආරංචියක් අසන්ට ලැබුණු හෙයින් නුඹලා ද ඊට කන් නමාපල්ලා. ඉන්දියාවේ ටයිම්ස් පත්‍රයෙන් ලක්ෂිණි පහනට ගත් ප්‍රවෘත්තියකින් මේ ස්වල්පයකි. “ටොම්” හින්දු ආගම් කාරයන්ගේ අරුපික රූප උතුම් ගෞතමයන්ගේ යයි කල්පනා කොට රැවටෙන්නට ඇත. මෙය සිතට ගෙන නැවතත් මේ උතුම් සාදර්ශික ගුරුවරයාගේ ස්වරූප ලක්ෂණයට ද්වේෂ කරන්ට ප්‍රථම තමන් තෙත් යහපත් වැඩවලට ව්‍යවහාර කරනවා ඇතැයි මම පතමි.

මෙය සච්ඡයන් වහන්සේට අහුත වශයෙන් තින්දු කළ ටොම්ට විරුද්ධව බොම්බායේ පණ්ඩිතයෙක් විසින් ලියන ලදී.

මෙහි පිළිවෙළින් ආගම් දෙකේ දෙපක්ෂයේ ප්‍රශ්න සහ උත්තරය ද ලියා දීප්‍ර ලෙස ද අවිචුග්‍යත අතර අපේ අදහස් දක්වන පිණිස සලකුණු දමා විවරණ පද්දිය ද පෙන්වමු.

මේ වගට ක්‍රිස්තියානි ආදී අසත්‍ය ආගම් කාරයන්ගේ ආත්මාර්ථ සිද්ධියම්පාදයට නිරන්තරාභිලාෂයක් ඇති බොධ හික්ෂුණුය.

(අත්සන් කළේ)

බුලත්ගම ධම්මාලංකාර ශ්‍රී සුමනනිස්ස තෙරුන්නාන්සේ ය.

ව. 1865 ක්වු මැයි මස

25 වෙනි දින ගාල්ලේදී ය.

බොධ පක්ෂයේ 1 වෙනි ප්‍රශ්නය

යෙහෝව්‍යාගේ ඥානය ගැන 1 ප්‍රශ්නය යි.

යෙහෝව්‍යාගේ ඥානය තුන් කල්හි පවත්නා සිත් ඇති නැති සියල්ල දැනීම පිණිස තිබේද එලඹ සිටින ඥානයක් ලෙස ද දර්ශනයක් එබඳු දර්ශනය ලෙසද බයිබලයෙහි ප්‍රකාශව තිබෙයි. එසේ පෙනෙන තැන්.

1. මතෙවු 6, 8, නුඹලාගේ පියානන් වහන්සේගෙන් යමක් ඉල්ලන්නට පළමුවෙන් මොන දේ නුඹලාට තිසිදැයි උන් වහන්සේ දන්නා සේක.
2. යෙරෙමියා 16, 17. මගේ ඇස් ඔවුන්ගේ සියලු මාංශවල තිබෙයි. ඔවුන් මා ඉදිරියෙන් සැඟවී නැත.

3. මනෙවු 10. 29. 30. 31 ගේ කුරුල්ලන් දෙන්නෙක් තුවුටුවකට නොවිකුනද්ද එසේත් A එයින් එකෙක්වත් නුඹලාගේ පියානත් වහන්සේ නොදනුවත්ව බිම නොවැටේ. නුඹලාගේ සියලු ඉයකෙස්ම ගණන් කර තිබෙන්නේ ය.

මෙසේ කියා තිබෙන නුමුත් ඔහුට එබඳු ඥානයක් නැතිබව බයිබලයෙන් ප්‍රකාශ වෙයි.

එසේ පෙනෙන තැන්.

1. නික්ම යාමේ 4. 8. 9. එබැවින් ඔවුන් තා විශ්වාස නොකොට පළමුවෙනි භාස්කමෙහි ශබ්ද නොඅසනවා නම් අන්තිම භාස්කමෙහි ශබ්දය විශ්වාස කරන්නේ ය. මේ ලකුණු දෙක විශ්වාස නොකොට තාගේ බස් නො අසනවා නම් ගංගාවෙන් ජලය ගෙන වියලි බිම වත් කරව. ගංගාවෙන් ගත් ජලය වියලි බිමෙහි ලේ වන්නේ යයි කී සේක.

මෙහි දෙනැතක යෙහෝව්:ට සැක තිබුණු බව පැහැදිලිව හැඟෙයි. එනම්, සැරයටිය නයා කිරීම වූ පළමුවෙනි භාස්කම මෝසෙස් විසින් කළ කල්හි ඒ දේව බලයෙන් කළායයි ර්ග්‍රාලිත වරු විශ්වාස කරනැයි යෙහෝව්: අනුමාන ලෙස කල්පනා කළාය. එහෙයින් එය අනුමාන නිසා ඒ අදහා නොගන්නොත් දෙවෙනි භාස්කම කරන්ට නියම කළාය. ඒ අදහා ගනිත කියා සැක ලෙස කල්පනා කළාය. ඒත් අනුමාන නිසා එය අදහා නොගන්නොත් තුන්වෙනි භාස්කම කරන්ට කියා නියම කළාය. මෙයින් අසවල් භාස් කමින් අදහා ගනිත යන ඒකාන්ත නියම දැනීමක් ඔහුට නොතිබුණු බව පැහැදිලි ලෙස ඔප්පු වෙයි. B.

2. විනිශ්චය 3. 1. 2 "කනාන්හි සියළු යුධවල් තුනු ර්ග්‍රායෙල් වරුන් පරික්ෂා කරනු පිණිස ද"
3. යෙරෙමියා 12 - 3 "ඔබ මා බලා ඔබ වෙත මගේ සිත පරික්ෂා කළ සේක"
4. යෙරෙමියා 17 - 10 යෙහෝව්: වූ මම සිත සොයමි.
5. ද්විතීය 13 - 2 - 3 "නුඹලාගේ මුළු හෘදයෙන් ද මුළු ආත්මයෙන් ද නුඹලාගේ දෙවිවූ යෙහෝව්: වහන්සේට ස්තෝත කෙරෙත් දැයි හැඳින ගන්ට C නුඹලාගේ දෙවිවූ යෙහෝව්: වහන්සේ නුඹලා පරික්ෂා කරන බැවින්" මෙලෙස දැනගත යුතු සිත් ගැන පරික්ෂා කරමින් හැඳින ගන්ට උත්සාහ කරනවා නම් කල් මත්තෙන් අනුන්ගේ සිත් දැනීමක් ඇති වෙන්ට පුළුවන්ද?

-
- A. මේ තැන 'එහෙත්' යන්නට වඩා 'එසේත්' යන්න භොදයි.
 B. මේ ගැන කිසිම උත්තරයක් නුදුන්නේ යෙහෝව්:ට සැක තිබෙන බව ප්‍රකාශ කළා හෙයිනි.
 C. පරික්ෂා කරන්නේ ඇඳින ගන්ටයි.

6. උත්පත්ති 6-6-7 යෙහෝව: වහන්සේ පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයා මැවූ බැවින් තැවුණු සේක. උත්වහන්සේගේ හෘදයෙහි සෝක වූයේ ය. යෙහෝව: වහන්සේ මම මනුෂ්‍යයා මැවූ නිසා තැවෙමි. එබැවින් මම මැවූ මනුෂ්‍යයා පොළෝ තලයෙන් විනාස කරන්නෙමි. තුන් කල් දත්ත කෙතෙක් තමන් විසින් සලකා යමක් කොට නැවත පසු තැවිලි වීමට යුතුකමක් නැත. තුන් කල් දත්තා සවිඤ්ඤ කෙතෙකුට මෙබඳු පශ්චාත්තාපයක් උපදින්නට පුළුවන්ද? මෙයින් මූල කියමන් සැබෑ නම් අග කියමන් මිථ්‍යාය. තුවඡය. අග කියමන් සැබෑ නම් මූල කියමන් මිථ්‍යාය. තුවඡය එපමණකුත් නොව යෙහෝව:ට සියල්ල දත් කමක් නැති බව මෙයින් අනිශ්චිත පැහැදිලිව පෙනෙයි.

(අත්සන් කළේ)

D. S. Soomanatissa

බෞද්ධ පක්ෂයේ 1 ප්‍රශ්නයට ක්‍රිස්තියානි කාරයන් විසින් දුන් උත්තර.

යෙහෝව: වහන්සේගේ අනන්ත වූ දෑත ගැනීම පෙන්වන ලද පද කීපයක් ඇඟිමේ සඳහන්ව තිබෙනවා. එහි යෙහෝව: වහන්සේගේ සත්‍ය වූ ස්වභාව එලිදරව් කර තිබෙනවා (A) සියළු මනුෂ්‍යයන්ගේ සිතිවිලි උත්වහන්සේ දත්තා සේක (B) අතීත, අනාගත (C) වර්තමාන යන තුන් කල්ම උත්වහන්සේ දත්තා සේක. උත්වහන්සේගෙන් සැඟවුණාවූ යම් දෙයක් නැත. මනුෂ්‍ය බුද්ධියට යෝග්‍යවූ පරිද්දෙන් සුඛ ලියවිල්ලේ උත්වහන්සේ ගැන ප්‍රකාශ කර තිබෙනවාය. වෙන කාරණයකින් තේරුම් කරන්නට නුපුළුවන් වූ සත්‍යයන් ඉගැන්වීම පිණිස මනුෂ්‍යයාගේ ක්‍රියාවල් සමහර විට දෙවියන් වහන්සේගේ මෙන් පෙන්වා තිබෙනවා. (D) උත්පත්ති කථාවේ 6 වෙනි පරිච්ඡේදයෙහි 6 වෙනි පදේ සඳහන්ව තිබෙන්නේ මෙලෙසය.

- සත්‍යවූ ස්වභාව නම් ඥානය අනන්ත නම් කොයි භාස්කම විශ්වාස කරද්දැයි නියමකර දෑත ගන්ට බැරිවූහෝ ඇයි?
- සිතිවිලි දත්තවා නම් ස්තෝත කරද්දැයි ඇදින ගන්ට සොයන්නෝ ඇයි; ලෙඩෙ ඕක තමයි.
- අනාගතයත් දත්තවාලු මෝසෙස් මිසරයට ගොස් කරන්නට තිබෙන භාස්කම් වලින් කුමක් ජනයෝ විශ්වාස කරන්නේද දන්නෝ නැහැ.
- මනුෂ්‍යයාගේ ක්‍රියාවල් දෙවියන්වහන්සේගේ මෙන් පෙනේ වූවාත් මනුෂ්‍යයාගේ දෙවියා මෙන් පෙනෙයි. එහෙයින් යෙහෝව:ගේ නොදැනීමට පිරිමසන්නේ කුමක්ද?

එනම් මනුෂ්‍යයන් විසින් කරන ලද යම්කිසි ගැන ඔවුන්ට පසු තැවිලි වෙන්ට කාරණා තිබෙන විට ඔවුන් යම්සේ ක්‍රියා කරාද, යෙහෝව: වහන්සේද මනුෂ්‍යයාගේ ක්‍රියා කාරකම් වෙනස් කර ගත් නිසා එසේම වෙනස් අන්දමකට ක්‍රියා කරන්ට නියම කරගත් බවය. (A) එසේ නියම කරගත් තැන් පටන් උන්-වහන්සේ ලෝකයාට ක්‍රියා කරන අන්දම වෙනස් කරනවාය. ඒ මිස නියම කරගත් අදහස් වෙනස් කෙළේ නැත (B) උන්-වහන්සේ සියල්ලම කලින් දුටුවා සහ දැන ගත්තාය, (C) ඒ බව ක්‍රියා පොතේ 15. 18. මෙලෙස කියා තිබෙනවා “දෙවියන් වහන්සේ ලෝකේ පටන් ගැනීමේ සිට තමන්වහන්සේගේ සියලු ක්‍රියාවල් දැන්නා සේක” මේ කියමන මෙහි පාවිච්චිකර තිබෙන්නේ ‘උන්වහන්සේ විසින් මවන ලද සත්වයාගේ පව කරන විට ඔවුන් උන්වහන්සේට කොපමණ අසතුටු අප්‍රයෝජනවූ අයවල්ද යන බව පැහැදිලි වශයෙන් හා බලවත් ලෙස මනුෂ්‍ය හිතට අවබෝධ කරන පිණිසය (D) ඉන් නිසා මේ පදය ප්‍රශ්නයේ සඳහන් කරන්ට යෙදුනු පදවලට සම්පූර්ණයෙන් එකතුය. නික්මයාමේ 4. 8. 9. පද විනිශ්චය කාරයාගේ පොතේ 4. 1. 2. යෙරෙමියාගේ 13. 3. පදය සහ 17 වෙනි 10 ද්විතීය වාක්‍යයේ 13, 2, 3 පද යන මේ පදවල විරුධ කියමනකට කාරණාවක් නැත. (E) නික්මයාමේ 3. 19 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවෙන අන්දමට මෙයින් 1 වෙනි පදෙන් යෙහෝව: වහන්සේගේ හිතේ සැකයක් තිබුණු බව පෙනෙන්නේ නැත.

- A. මනුෂ්‍යයාගේ තමන්ගේ බලයෙන් ක්‍රියාකාරකම් වෙනස් කර ගත් නිසා යෙහෝව: තමන්ගේ ක්‍රියාවල් වෙනස්කර ගත්තා නම් මනුෂ්‍යයා කරන කරන ලෙස යෙහෝව: ක්‍රියා කරන බව ඔප්පුවේ. අනෙක් දූපත් යෙහෝව:ට අප මිතුරු දුන් බැවේ මහත.
- B. මේ කීම මේ ලඟට මුලින් කී එකට විරුධ වූ සැටි බැලුවාට මන්ද?
- C. එහෙතම පශ්චාත්තාප වෙන්ට කරන්නේ නැහැ. දැන නොගත්තාමයි.
- D. මේ උත්තරේ කාට නම් තේරේ ද?
- E. විරුධ කියමනකට කාරණාවක් නැත කියා අවසර ලැබුනාම මදයි ඒ ගැන උත්තර නැත කීවා තමයි.

(A) දෙවියන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ සමූහයා පරීක්ෂා කළාය යන අතික් පද වලින් හා හැඟෙන්නේ උන්වහන්සේට දැන ගැන්ම පිණිස එසේ කළා නොව ඔවුන්ගේ කල් ක්‍රියාව ලෝකයාට හඟවන පිණිස එසේ කළ බවය. (B)

(අත්සන් කළේ)

George parsons

ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ගේ 1 වන ප්‍රශ්නය.

දඹදිව කිඹුල්වත් පුර නුවර උපන්නාය කියන සිඬාර් කුමාරයා ක්‍රමයෙන් වැඩිවිය පැමිණ ශාකාර්‍ය රජ දරුවන් විසින් සාද දෙන ලද හතලිස් දහසක් තඵවන් (C) පිරිවරා මදලස් බැල්මෙන් පින පිනා සිට පසුව මහණව සභිඤ්ඤා ඥානයට පැමිණිණියායි කියා “ඉති පිසො හගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධො විජ්ජා” වරණ සම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දෙව මනුස්සානං බුද්ධො හගවාති” යනාදී උත්තම නාම තමන් කෙරේ ආරුඪ කර ගත්තාය. ඒ ගුණ සිඬාර් කුමාරයා කෙරේ (D) තිබෙනවායයි සමහරු විශ්වාස කරනවාය. බුද්ධාගමේ පොත්වල නොයෙක් කාරනා වලින් මොහුට සභිඤ්ඤා ඥානයක් නොතිබුන බවත් අපි ඔප්පු කරනවාය. (E) සිඬාර් කුමාරයා බුදුන්ය සභිඤ්ඤා කියන නමුත් තිබර ඒ ඥානය ඔහුට

- සාදික්කා කලුවැල්ලේ කඩවල ඇති. සොයලා ඇරගත් නමුත් එහි තැන්නම් පිටකොටුවේ කඩවල ඇති අරගත් ඒත් තැන්නම් පිටකොටුවේ සල්පිල්වලට ගොස් සොයාපත් කියන මිනිසාටත් සැක තැන්නම් සැක ඇත්තේ කාටද?
- තමන්ට ස්නේහ කරද්දැයි ඇදින ගන්ට පරීක්ෂා කරන තමන්ගේ සිතෙන් ලෝකයාට හැඟෙන්නේ කුමක්ද?
- තඵවෝ නම් තැට්ටුවෝයි. මේ ප්‍රශ්නයේදී මේ කීම අසවල් පොතේ යයි නියම කළේ නැහැ. අමාවතුරේ නම් ඒ පොත බුදු දෙයනාවටත් අටුවාවක්වත් ටිකාවක්වත් නොවන බව දත යුතුයි.
- ඒ ගුණ සභිඤ්ඤාත් වහන්සේ කෙරෙහිය. බුදුබුනාට පසු සිඬාර්ට කුමාරයා නොවේ. සභිඤ්ඤා කෙතෙක් කුමාර වෙන්ට නුපුළුවන.
- ඔප්පු නොකළේ ඇයි?

එළඹ නැත. (A) නව හඟවනො සතතං සමීතං ඥාන දස්සනං පටිච්ච පටිඨිතං ආවර්ජනා පටිබ්බා හඟවනො සබ්බඤ්ඤාන ඥාණං ආවර්ජිත්වා යදිවජ්ඣං ජානාතීති කී හෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඥාණ දර්ශනය නිතර එළඹ සිටින්නේ නොවෙයි. භාග්‍යවතුන්ගේ සච්ඡෙදන ආවර්ජනාව ප්‍රතිබ්බ කොට ඇත්තේ ය. ඉදින් කැමති දෙයක් ආවර්ජනා කොට බලා දන ගන්නවායයි කියා තිබෙනවාය. බුදුන්ට නිරන්තරයෙන් එළඹ සිටි ප්‍රඥාවක් නැති පමණින්ම බුදුන් සච්ඡෙද නොවන බවත් බුදුන් අදහන්නවුන්ට ඔහු ජීවමානව සිටි කාලේදීවත් කිසි එළක් ලැබෙන්නට පුළුවන් කමක් නැති බවත් ඔප්පු වෙනවාය. (B) ඇරන් බුදුන් විසින් ආවර්ජනා කොට (C) දූතගන්ට කැමතිව සිටි දෙකේම බුදුන්ට හරි ආකාර නොපෙනුන බවත් බුදුන්ට වඩා හොඳට දුටු කෙනෙක් වෙත සිට බුදුන්ට දනුම්පුත් බවත් දික් සඟියෙන් හා මහවග්ගිත් ද පෙනියන නිසා ඒ අසම්පූර්ණ සච්ඡෙදනවත් බුදුන්ට නැත. (D) බුදුන් බුදුව තමන් ධර්මය ගැන සති ගණනක් (E) තනියම තැන් තැන්හි සිට සිතා ධර්මය දෙසීමෙන් වෙහෙසෙනවා පමණක් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් කමක් නැත. (F) සත්වයා ඒ දකින්නේ නැත. (G) එබැවින් දම් දෙසමහ

- A. ඒ ඥානය නිතර එළඹ නැත. කීමෙන් ආවර්ජනා කළ විට නොවලැකීම පේත බව කියවුනා ඥානයට ආධාර මනෝධාතුව හෙයින් නිතරම හැමතැන ඥානය තිබෙන්නට කොයි පරිද්දෙකිනුත් නුපුළුවන් බව චිත්ත ශාස්ත්‍රය දන්නෝ දනිත්. පොතේ ඇත්තේ ආවර්ජනා පටිබ්බා.
- B. සියලුම කටයුතු පිණිස එළඹ සිටින ඥාණයෙන් පිළිපැදිය යුතු සියලු මාණි දක්වන මේ කීමේ යුක්ත මොකක් ද?
- C. මුසාවාදයයි කියන්නේ මේ තමයි ආවර්ජනා කොට දූතගන්ට නුපුළුවන් වුනායි කිසිම බුඩ්ධාගමේ පොතකින් පාඨයක් පෙන්නුවේ නැහැ. මේ ගැන නිකම පොත්වල නම් කියා තිබෙන්නා-ඒ තැනෙක "ආවර්ජ" යන අකුරු එලෙස ගැලපුන තැනකුත් නොපෙන්නු නිසා-සම්පජන මුසාවාදයම වේ.
- D. හැබ, මහවග්ගේවත් දික් සඟියේවත් ආවර්ජනා කරලා නොපෙනුනා කීමේ කොතැනද?
- E. සති ගණනක් විමුක්ති සැප වින්ද යන කීම වෙනත් අතකට පෙරලා කීමෙන් මුසාවාදයයි.
- F. බුත්මයාගේ ආරාධනාව නැතුව ප්‍රකාශ කිරීමෙන් කමක් නැත යනු භාවයි.
- G. මෙහෙම කීමක් ඔප්පු කළේ නැහැ; (රාගයෙන් රත්වූ මෝහයෙන් මුළාවූ සත්වයෝ නොදකිත් කීවා නම් හරි)

යන සිත් නො උපතැයි (A) කියා තිබෙනවාය. මහා බ්‍රහ්මයාට මේ බුදුන්ගේ සිතිවිල්ලේ සැටි පෙනී බුදුන් සම්මුඛයට ඇවිත් ධර්මය දන ගන්නා තැනැත්තේ සිටිනවායයි කීවාය. (B) මේ නැතැයි යන සිතුවිල්ල නිසාය. බුදුන් දෙවෙනි වරද තුන්වෙනි වරද ඊට විරුඬව ධර්මය දන ගන්නා තැනැත්තේ සිටිනවා යයි කීවාය. මේ විරුඬකම් දෙකින් කාගේ කීම සැබෑ වුනාද ඒකාන්තයෙන්ම බුදුන්ගේ සිතිවිල්ලත් කියමනත් වරදය. බ්‍රහ්මයාගේ සිතුවිල්ලත් කීමත් හරිය. ඉතින් දනගන්ට අතිසයින් කැමතිව සති ගණනක් මුළුල්ලේ සිත සිතා හිඳ වත් පළමුවෙනි කල්පනාවම වරද නම් එබඳු කෙනෙකුට සරිඟියයි කීම යුතුද? (C) ඒ සරිඟිය කෙනෙකුන්ගේ හැටිද? වඩා හරි කියමනක් කී බ්‍රහ්මයා සරිඟිය සරිඟිය නොවේද? බුදුන්ට වඩා දනගත් කෙනෙක් නොවේද සිඬාචී කුමාරයාට නිතර එළඹ සිටි ප්‍රඥවතුන් නැත. සති ගණනක් සිතා බලා දනගන්ට සෑදූ දෙයක් හරි ආකාර පෙනුනෙන් නැත. (D) මහ බ්‍රහ්මයාට පෙනුනු හැටි වඩා හරිය. ඒ නිසා පසුව බුදුන් දම් දෙසන්ට යටත් වුනාය. මේ කාරණයටම සම්බන්ධවූ තවත් කරුණක් නම් බුදුන් පළමුකොටම දම් දෙසන්ට සිතට ගත්තේ සතියකට ප්‍රථම මළ ගිය කෙනෙකුටය. ඒ ආලාරකාලාම නම් තවුසාවය. මේ තැනැත්තා ජීවත්ව සිටිනවාද? නැද්ද යන වග බුදුන්ට පෙනුනේ නැත. බුදුන්ගේ ක්‍රවණට වඩා පිරිසුදු ක්‍රවණ එළඹ සිටි දේවතාවෙක් ඇවිත් ආලාරකාලාමයා සතියකට ප්‍රථම මළ බව බුදුන්ට කියා දුන්නාය. සිවු අසංඛ්‍ය කල්ලක්සයක් මුළුල්ලේ ලේ මස් අඹු දරුවන් ආදිය දන් දිදී පාරමී පුරවා ගෙන ඇවිත් පළමුකොටම දහම් තේරුම් ගන්ට කෙනෙක් නැතැයි සිතනු සිතිවිල්ල වැරදුනාවත් තමන්ට සරිඟිය කමක් නැති බව නොපෙනුන නමුත් එතැනදී හොඳටම ආවර්ජනා කරලා ජීවත්ව සිටින කෙනෙකුට පළමුවෙන් දම් දෙසන්ට නොසිතූ කෙනෙකුට සරිඟියයි කියන්ට යුතුනම් ආලාරකාලාමයා මළ බව කී දේවතාවා කොපමණ සරිඟිය නොවේද? ආලාරකාලාමයා ගැන දේවතාගෙන් දන ගත් කල ඔහුට දම්

- A. මේත් පොතේ තිබෙනවාට වෙනස් අභිප්‍රාචිකි.
- B. තැනැත්තේ නම් එකෙකි. එබඳු කීමකුත් ඒ පොත්වල නැහැ.
- C. ඒ කල්පනාවේ කිසිවක් බාර දුන්නේ නැති නිසා සරිඟියයි.
- D. මේ මුසාවාදයක් හරි ආකාර නොපෙනුනේ මොකක්ද? පොතකින් පෙන්වුවේ නැහැ.

දෙසන්ට නුපුළුවන් හෙයින් ඊළඟට වත් ජීවත්ව සිටින කෙනෙකුට ද දම් දෙසන පිණිස ආවර්ජනා කරන්ට යුතු නැද්ද (A) දෙවනුව දම් දෙසන්ට හිතට ගත්තේ උද්දකාරාම නම් තවුසාටය. පළමුවෙන් මොහුට දෙසන්ට හිතට ගැනීමේ අඥාකම් දේවතාවාට පෙනී උද්දකාරාමය ඊයේ මළායයි කීවාය.

මහවග බලනු - මෙතැන් වලදී බුදුන් ආවර්ජනා කළේ නැත කීම නිෂ්ඵලය. තුවජය. කොයි වැදගත් කාරණයක් නමුත් සිතන කියන කෙනෙක් විසින් වැරදුනා වූ අඥන වූ යමක් සිතා කියා ඒ ගැන මම ආවර්ජනා කළේ නැත කීම ගර්භා කටයුතු වූ කීමකි. (B) කිසි කුමක් ඇත්තෙක් ඒ පිළි නොගනී. මෙයින් ඔප්පු වෙන්නේ බුදුන්ට නිතර එළඹ සිටි සච්ඡ කමක් ඇත්තේ වත් ආවර්ජනා කළවිට නිර්දේශ ලෙස යමක් දැනගන්ට පුළුවන් දැන ගැනීමක් ඇතුව තිබුනේවත් නැති බවය. (C) වරදින අඥාන සියල්ලම ආවර්ජනා නොකළ ඒවාය. කීවොත් ආවර්ජනා කොට කී කාණ්ඩයක් බුදු බණේ ඉතුරු විමට අවකාශයක් නො ලැබෙන බවත් ඔප්පු වෙනවාය (D)

මේ නිසා බුදුන් කෙරේ ආරුඨ කළ සච්ඡාඥානාය මෙපමණ කින්ම මිථ්‍යා බව ඔප්පුවෙන නමුත් "සිතෙරු භික්ඛවෙ පබ්බත රාජා චතුරාසිති යොජන සහස්සානි, චිත්තාරණ චතුරා සිති යොජන සහස්සානි, මහාසමුද්දෙ අපෙක්ඛශාලොභා චතුරා සිති යොජන සහස්සානි, සමුද්දෙ අවිච්ඡිග්ගතො" කියා සජ්ඣ සුයොධාද් ගමන සුත්‍රයෙහි (E) තිබෙනවාය. මේ පච්ච රාජයාගේ රශ්මිහු සක්වළගල දක්වා යනවායයි කියා තිබෙන නිසා මේ දෙකට අතරේ දඹදිව පිහිටි බැවින් මහමෙර අපට පෙනෙන්නටම ඕනෑය. නැති දෙයක් ඇතකීම අඥානවා පමණක් නොව මුසාය. එබැවින් බුදුන් සච්ඡ නොවෙනවා පමණක් නොව රහත්වෙන්ටත් බැරිය. ඒ නිසා "හගවතො අරහං" යනාදී නම් සිඛාරී කුමාරයාට ආරුඨ කිරීම හරි නැත. ඇරන් සංයුත් සභියේ පෙනෙන ප්‍රකාරයට "තෙන බො පන සම්මෙත වන්දිමා දෙව පුත්තො රාහුතා අසුරින්දෙන ගහිතො හොති - අටකො වන්දිමා දෙව පුත්තො හගවන්තං අනුස්සරමානො

- යමක් සිතා වදාරා නැවත බලන එක ස්ථානවයි. එසේ නොකොට මේ කියන හැටි කරන්ට නම් සච්ඡයන් වහන්සේටත් යෙහෝවාට මෙන් මාන්තයක් තිබෙන්නට ඕනෑය.
- හැබ, ඥාණය මනොධාතුව පිළිබඳ නොවේ ද? චිත්ත ශාස්ත්‍රයක් දන්නවාද?
- ආවර්ජන කළ සැටියේ දනෙන නිසා මෙහෙම කියනවා ද? අනේ අඥන කම් දන් කා පිටද?
- ආවර්ජන කළ තැන් ප්‍රකාශව තිබේද? මේක ඔප්පුවෙන්තේ කෙසේද?
- මේක කොතැන තිබේද කීවේ නැත.

තායං වෙලායං ඉමං ගාථං අභාසි - නමො තෙ බුධ වීරත්ථු - විජපමුත්තොසි සබ්බධි (A) සම්බධ පටිපත්තොස්මි තස්සමෙ සරණං භවාති අප්ථං බො භගවා චන්දිමා දෙව පුත්තං ආරම්භ රාහුං අසුරින්දං ගාථාය අජ්ඣාසාසි (B) තථාගතං අරහත්තං චන්දිමා සරණං ගතො රාහු චන්දං පමුච්ඡ සුඛාලොකානු කම්පකාති - කියාද සුයා පිරිතෙති සුයා ගැන මෙසේ කියා තිබෙන බැවින්ද මෙහි ලෝක වූ චන්ද්‍ර සුයායන්ට දිවා පුත්‍රයන් යයි කීම බලවත් නොදන්නා කමකි. ඇරත් රාහු නම් සත්ව-යෙක් ඇති බවක් වත් ඇතිවුවත් යොදුන් තුන්සියයකැයි කියන රාහු මුඛයෙන් දෙලක්ෂයක් පමණ වූ සුයායා ගිලගත්ට පුළුවන් කමක් තිබේද? මේ කීම අඤාන කමට කියා තිබෙනවා නම් බුදුන් අසථිඥයයි කියා ක්ෂමාවෙන්ට පුළුවන. නමුත් චන්ද්‍ර සුයා දෙදෙනා බුදුන්ට ගාථා වලින් කථා කළායයි කීම සම්පජාන මුයාවාදයකි. එබැවින් බුදුන් අසථිඥවා පමණක් නොව අරහත්ද නොවෙයි.

G. Parsons

ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ගේ 1 වෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තර

“දඹදිව කිඹුල්වත්පුර උපන්නාය කියන සිඬාරි කුමාරයා ක්‍රමයෙන් වැඩිවිය පැමිණ ශාක්‍ය රජදරුවන් විසින් සාද දෙන ලද සතලිස් දහසක් නළුවන් පිරිවරා මදලස් වහස් බැල්මෙන් පින පිනා සිට” යනාදිය බුධ දෙශනාවේ කිසියම් තැනකින් ගෙන හැර නොදක්වා ආරංචියෙන් දනගෙන කී හෙයින් ඒ ප්‍රශ්නයේ පටන් ගැන්ම සම්පූර්ණයෙන්ම තුවෑය. නින්දිතය. අඤාන ගෝචරය. මේ ප්‍රශ්නයේ “ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධො” යනාදි නාම වලින් සම්මා සම්බුද්ධො යන්නෙහි තේරුමෙන් මනාකොට තමන්ගේ ඥානයෙන් සියලු ධර්මයන් අවබෝධ කළ හෙයින් සම්මා සම්බුද්ධො යයි ප්‍රකාශ වෙයි. ඒ දනගත් හෙවත් අවබෝධ කළ සථිඥතාඥානය සැම කල්හිම එළඹ සිටින්නේය කියා එහි නැත. මිලින්ද ප්‍රශ්නයෙහි “ආම මහා රජ, භගවා සබ්බඤ්ඤා නව භගවතො සත්තං සම්මංඤ්ඤා දස්සනං පච්ච පට්ඨිතං ආවජ්ජන පටිපඬං භගවතො සබ්බඤ්ඤා ඤාණං” එසේය. මහණෙනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සථිඥය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඥාන දර්ශනය නිතරම එළඹ සිටියේ නොවේ. සථිඥයන් වහන්සේගේ සථිඥතාඥනය ආවර්ජනාව

A.සබ්බධි

B. පොතේ ඇත්තේ අජ්ඣාසාසි,

පිළිබඳය. මෙසේ හෙයින් සථිඥයන් වහන්සේගේ ඥානය යමක් දැනගනු කැමති කල්හි ඵලඹ සිටින බව පෙනෙයි. නිතරම සථිඥයන් වහන්සේගේ ඥානය ඵලඹ සිටින්නේයයි බුද්ධ දේශනාවේ කිසි තැනකින් නොපෙනෙයි. බුද්ධාගමේ අවි-කථාචාරීහුදු භෞතියනි. ආචර්ජනාකොට දැන ගැනීමෙන් කටයුතු සිබිවීම ඉතා ධනාත්මකයැයි සමාධිවූ මහ රජුන්ගේ ගෙයි පියන ලද භෞතනය සමාද්ධව තිබෙන්නේ අනුභව කරන කාලේය. එසේ කළ සියලු ධාත්‍යාදියෙන් සමාධි නොවෙයි කියන්නට අතිශයින්ම බැරිය. තවද “හඟවතෙං සබ්බ-ඤ්ඤාඤාණං” කියනු තැන හඟව සබ්බඤ්ඤානී ඤාණං කියා මේ, ප්‍රශ්නයෙහි ප්‍රකාශව තිබෙන හෙයින් ප්‍රශ්නකාරයන් පාලියත් ධර්මයත් වරදවා ව්‍යවහාර කරන බවද පෙනෙයි. මෙයින් සථිඥයන් වහන්සේගේ ඥානය යමක් දැනගනු කල්හිම ඵලඹ සිටින බව බුද්ධ දේශනාවට දික්සඟියෙ ජනවසහ නම් සුත්‍ර දේශනාවේ “මාගධකෙ පරවාරකෙ අනරබ්භ අවධී කත්වා මනසි කත්වා සබ්බ වෙතසො සමන්තාරිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසදී ගතිං තෙසං ජාතිස්සාමී A බුද්ධාගමේ පණ්ඩිත වරද මෙසේ කියනවා විනා යෙහෝව්‍ය අදහන්නන් කියන සෙයින් බුදුන් මිනිසුන්ගේ කෙස් ගණන්කර තිබෙයි කියා වත් කියන්නේ නැත. තවද මොවුන්ගේ ප්‍රශ්නයෙහි සිද්ධාර්ථ කුමාරයාට බුදුන්ගේ සථිඥය කියන නමක් කියා තිබෙයි. සථිඥයන් වහන්සේ සිද්ධාර්ථ කුමාරයාට (B) සථිඥය කියන බවත් බුද්ධ දේශනාවේ කිසි තැනක පෙනී නැත. මෙයාකාර අභුතගොඩනගා වාද කරන්නන්ගේ වාද වලට පණ්ඩිතයන් විසින් උත්තර දියයුතු නොවේ. තවද බුදුන් විසින් ආචර්ජනා කොට දැනගන්නට කැමතිව සිටි දෙයක් බුදුන්ට හරියාකාර නොපෙනුනායයි මේ වාදකාරයන් විසින් දක්වා තිබෙන්නා මෙය දික්සඟියෙන් මහවගෙන් කියා තිබෙයි කියා ගෙනහැර දක්වා තිබෙන්නේ බ්‍රහ්මාරාධනාවයි. නමුත් බ්‍රහ්මාරාධනාව ලැබූ ධර්ම දේශනාව ගැන මන්දෙන්සාහචීමෙන් ආචර්ජනා කළ බවක් දික් සඟියෙන් වත් මහවගින්වත් වෙනයම් පොතකින් වත් ගෙනහැර දක්නු ලැබේ නැත. ඉතින් මෙලෙස පෙන්නා ඔප්පුදෙන්නට නුපුළුවන් දේ ක්‍රිස්තියානි වාදීන් විසින් කියන නමුත් මෙයාකාර සභා ඉදිරිපිට මෙබඳු මුසාවාද වලින් වාද ගොඩනැගීම වෙනයම් ආගමක ඉගැන්වුම් කාරයෙක් කරතැයි

A. මවුන්ගේ ගතිය දැනීමයි සිතා වැඩ හිඳ දන්නා බව මෙහි ප්‍රකාශිතයි. නිබඳ භාත්පසින් තිබෙයි කියන්නේ ඥානය කුමක්දැයි නොදන්නා අයයි.

B. බුදුන්ට පසු කුමාරයා නොවේ,

අපට සිතෙන්නේම නැත. සම්පූර්ණ සම්භාවයට කිසි අඩු ලුහුඬක් නැතිවූ සම්භාවයන් වහන්සේට අසම්පූර්ණ සම්භාවය භූතයකුත් නැතැයි මොවුන්ගේ කීම මහත්වූ පුද්ගලයකි. සිඬාරි කුමාරවූ බොධිසත්වයන් වහන්සේ දුස්කරත්‍රියා කොට බෝමැඩදී සම්භාවයට පැමිණ සත්සති යවා අප්පාල නාග්‍රොධ මූලයෙහි වැඩවුන් කල්හි තමන් වහන්සේ අවබෝධ කළ ධර්මය දෙසීමෙහි මන්දෙන්සාහ වන පිණිස විතර්කයක් උන් වහන්සේට උපන්නේය. එය පෙනී තිබෙන්නේ “අප බොහෝවතො රහොගතස්ස පතිලලිනස්ස එවං වෙනසො පරිචිතක්කො උදපාදි” යනාදීන් එය මහවග පාලියෙහිද මැදුම් සහිත ආදිවූ වෙනත් සූත්‍රපිටකයේ දේශනා පොත්වලද පෙනී තිබෙයි. එය උපන්නේ කුමක් හෙයින්ද? යමන්ත පාසාදිකා අටුවාවෙහි තස්මා පනායං සබ්බ බුධානං උප්පජ්ජතිති ධර්මස්ස මහන්ත භාවං ගරුභාවං භාරිභාවං පච්ච වෙක්ඛණාය බ්‍රහ්මනා යාචි තෙ දෙසෙතු කාමකායව” යනාදීන් කුමක් හෙයින් මේ විතර්කය තෙම සියළු බුදුවරයන්ට උපදීද යත් ධර්මයාගේ මහන්තත්වය, ගරු බව, බැරැරුම් බව, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරනු පිණිසද බ්‍රහ්මයා විසින් යාඤ්කළ කල්හි දෙසනු කැමති බැවින්ද වේ. මෙයාකාර විතර්කයක් උපන් කල්හි බ්‍රහ්මයා ඇවිත් ධර්ම දේශනාව ඉල්ලා සිටින්නේය. එහෙයින් සත්වයෝ ධර්මය කෙරෙහි ගෞරවයක් උපදවන්නේය. ලෝවැසි සත්වතෙම බ්‍රහ්මයා ගරුකොට ඇත්තේමයි බුදුවරයෝ දැනිත්. මේ කාරණය හෙයින් මෙබඳු විතර්කයක් උපදී. විතර්කයක් උපන් කළ ආවර්ජනාවක් එහි නැති බව අභිධර්මය දන්නා සියල්ලෝම දනිත්. “ආරම්මනෙ විත්තස්ස අභිනිරොපන ලක්ඛ නො විතක්කො” අරමුණක් කෙරේ සිත ගොඩනැගීම් ලක්ෂණ ඇත්තේ විතර්කයයි. විතර්කයෙහි ආවර්ජනා සිතක් නැති බව බුදු ධර්මයෙන්ද පැහැදිලිව තිබෙද්දී ආවර්ජනාවක් කොට ධර්ම දේශනාවට මන්දෙන්සාහ වියයි කිසියම් පොතකින් නොපෙන්නා මෙයාකාර මුසාවාදයෙන් වාද කිරීම් මුසාවාදයෙහි කිසි හයක් නැතුව තමන්ගේ ආගමෙහි ශාස්තෘ විසින් බොරු කියන්නට ඉගැන්නු කල්හි එයත් යහපත් ප්‍රඥප්තියයි පිළිගන්නා කෙනෙකුට ඔබ්බතො වීනා ශීලාවාරගුණයෙන් යුක්තව ආගම්වාද කරන කිසිවෙකුට ඔබ්බින් නැත. ධර්මය අවබෝධ කරන්ට පුළුවන් අය ලෝකයෙහි සිටිද කියා මොවුන් විසින් කියන නමුත් එබඳු කීමක් කිසියම් පොතකින් පෙන්නුවේ නැත. එලෙස මොවුන් විසින් නියම කරනලද දික්සභිය, මහවග, (A) යන

- A. මේ අයවලුන් දික්සභිය මතක් කළ නමුත් එහි සහම්පතී බ්‍රහ්මයා කළ ආරාධනාවක් නොපෙන්.

පොත් දෙකේම නැත්මය. ඉතින් මෙසේ නැති දේ ඇත් කියන අය විසින් ආගමක් ගැන වාද කටයුතු යයි කිසිම පණ්ඩිතයෙකුට හැඟේයයි අපි නොසිතමු. මෙහි ඒකාන්තයෙන් බුදුන්ගේ කීමත් සිතිවිල්ලත් වරදයයි කියා තිබෙන්නා මේ විතර්කයෙන් පසු බුදු රජාණන් වහන්සේට බ්‍රහ්මයා ආරාධනා කරන තුරු සඵඥයන් වහන්සේ වදළ දෙයක් නැත. ඉන්තියා එයින්ම මොවුන්ගේ කීම වරදය. අපගේ සඵඥයන් වහන්සේට බ්‍රහ්මයා ආරාධනය කෙළේ එකවර බව මහවග මැදුම් සහිත ආදීවු පොත්වල පෙනී තිබෙයි. (A) මොවුන් විසින් තුන් වරය කියා තිබෙන කීමත් වරදය. කී වරක් ආරාධනා කළත් බ්‍රහ්මයාගේ ආරාධනාවෙන් පසු ධර්මදේශනා කරන අදහස විය. දේශනා නොකරමි යන කල්පනාවක් තිබුන බවක් බුද්ධාගමේ නැත. (B) මොවුන් විසින් බුදුන්ට වඩා බ්‍රහ්මයා උතුම්යයි කියා තිබෙන නුමුත් සඵඥයන් වහන්සේට බ්‍රහ්මයා නමස්කාර කොට ධර්ම දේශනා කරන්ට යාඥ කළ හෙයින් සඵඥයන් වහන්සේ තුන්ලොව වාසීන්ට උතුම් බව ප්‍රකාශ වේ. මේ ගැන සුදර්ශන නම් පොතේ පැහැදිලිව උත්තර ප්‍රකාශව තිබෙන බැවින් මේ උත්තර සංක්ෂේප කරමු. මේ ගැන සඵඥයන් වහන්සේගේ කල්පනාව නිර්දේශවූ ලෝකයාට නිවන් සැප ගෙන දෙන්නාවූ කල්පනාවක් හෙයින් බ්‍රහ්මයා යාඥා කොට නමස්කාර කළ බවද එබැවින් සඵඥයන් වහන්සේම පරොපදේශ රහිතව ඥෙය්‍යා ධර්මයන් මනා කොටම අවබෝධ කළ බවද දත යුතුයි.

"මේ කාරණයටම සම්බන්ධවූ තවත් කරුණක් නම්" කියා මේ ප්‍රශ්නයටම අඩංගු කර තිබෙන්නේ ආලාරකාලාම, උද්දකාරාම නම් තාපස දෙදෙනාට ධර්ම දේශනා කරන්ට සිතා වදළ බවය. ඒ දෙකම සඵඥයන් වහන්සේගේ ඥානයට දෝෂා-රෝපනය කිරීමට කරුණු නොවේ. ඒ මක්නිසාද? යත්, සඵඥයන් වහන්සේ ලෝකයාට ධර්මදේශනා කොට නිවන් සැප සිඬකර දීමට සිතා වදරා උරුවෙල් දනව්වෙහි තපස් රකිමින් සිටියාවූ ආලාරකාලාමයා ප්‍රකෘති සිතියෙන් (C) දැන වදරන හෙයින් ප්‍රථමකොට ධර්මදේශනා කරමියි සිතා ඔහු

- ඒ බව බුදුන් වදල සැටි මැදුම් සහියෙහිද සංයුත් සහියෙහිද පෙනේ. බ්‍රහ්මයෙකුගේ ආරාධනාව ගැනීම සියළු බුදුවරයන්ගේ සිරිතකි. වාර ගණන නියම නැහැ.
- ඇත්තම ක්‍රියිකියානි ආගමේ.
- සඵඥතාඥනය අවබෝධ කරන්නට ප්‍රථමයෙන් ආශ්‍රය කළ හෙයින් ස්වභාවයෙන් නුවණ ඇත්තෙක් බව දන්නා සිතියයි දක පුරුදු චිත්‍රයෙකුට නුමුත් යමක් දෙනු කැමති සිත උපන්නට පසු ඔහු ඇද්ද නැද්ද කියා සොයා බලනවා වනා දෙන සිත නොයිපදි නිකමම මදක්වත් සිහි ඇත්තෙක් සොයා බලද්ද?

ජීවත්ව ඉදිදැයි බලා වදරන්ට ප්‍රථමයෙන් අත්තර්ධානවූ දේවතාවෙක් ඔහු සතියකට ප්‍රථමකාල ක්‍රියා කළ බව සැළකෙළේ ය. එවිට සථිඥයන් වහන්සේ බලා වදලසේක. ඒබව මහවග මෙසේ කියා තිබෙයි. “හගවතොපි ඛො ඤාණං උදපාදි, සත්තාහ කාලකතො ආලාරකාලාමොති” භාග්‍යවතුන් වහන්සේටද ඥානය පහළ විය. සත් දිනකට මත්තෙන් ආලාරකාලාමයා කාලක්‍රියා කෙළේය කියා ඉතින් බුඩ්ධ ධර්මයෙහි සථිඥයන් වහන්සේගේ සථිඥතාඥානය ආවර්ජනාව පිළිබඳ ආවර්ජනා කොට දැන වදරණසේකැයි කියා තිබෙද්දී ආවර්ජනා කරන්ට මත්තෙන් නුදුටු යමක් ගැන වරද කියන්නේ කවර ප්‍රභේදයක් සඳහාද මෙබඳු වාද ලෝකවාසීන් රවටනු පිණිස කරනු විනා ධර්මතත්වයක් දැනගනු පිණිස කරන වාදයකැයි කවර පණ්ඩිතයෙක් සිතාද? නොසිතාමය බුඩ්ධ ධර්මයෙහි ඇත්තම ප්‍රකාශවෙන බවට මේ ඉතා පැහැදිලිවූ ඉතා යොග්‍යවූ කරුණකි. ඉදින් මිථ්‍යා ධර්මයන් නම් ආලාරකාලාමයා මළ බව ප්‍රථම කොටම සථිඥයන් වහන්සේ දැන වදලසේකැයි ලියා තැබුවොත් ඊට විරුඩ්ව කියන්ට කිසිවක් නැත. එසේ නොව ඇත්තම ලියා තැබුව බව මෙයින් ඉතා පිරිසිදු ලෙසම ඔප්පුවෙයි. තවද ආවර්ජනා කොට සථිඥතාඥානයෙන් දැනගතයුතු සියල්ලම දැන වදරණ බව කියා තිබෙන හෙයින් මේ කාරණය සම්පූර්ණයෙන්ම එය පැහැදිලි කොට පිහිටුවා දෙන්නේමය. ඉන්නිසා ඒ සථිඥයන් වහන්සේ භූතවාදීවූ අසරණ සරණ ත්‍රිලෝක කේතුටු සමාසක් සම්බුධයන් වහන්සේ බව පණ්ඩිතයන්ට වැටහේමය. උද්දකාරාම පුත්‍රයාගේ මරණය ගැන උත්තරද මෙසේමය. තවද උද්දකාරාම පුත්‍රයා මළ බව දැන වදළාට පසුව පස් වග මහණුන් වහන්සේලාට ධර්ම දෙශනා කරන්ට සිතා වදලේය. එකල පස්වග මහණුන් වහන්සේලා ජීවත්ව උන්නේය. ඒ ජීවත්ව උන් බැවින් දේවතාවෙක් ඒ ගැන කිසි දෙයක් සැළකෙළේ නැත. නැවත සථිඥයන් වහන්සේ පස්වග මහණුන් ජීවත්ව කොතැනක ඉදිද්දැයි බලා වදලේය. මෙයින් සථිඥයන් වහන්සේ ගේ ඥානයෙහි කිසි ඌනත්වයක් නැති බව පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. එබැවින් ත්‍රිලෝකාවාසීවූ උන් වහන්සේ සරණ පරා-යනව පිළිපදින්නාවූන්ට සවිභිසම්පත් හා නිව්‍යාණ සම්පත්ද ලැබෙයි.

බද්දේගම වාදයෙහි ප්‍රථම කොටස නිමි.

බෞද්ධ වාග්මයර මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමිනි වහන්සේගේ

සංක්ෂේප ජීවන චරිතය

ශ්‍රී සත සුගත තථාගත සම්බුද්ධ ශාසනයාගේ විරජිතිය සඳහා පරිශ්‍රම දරමින් 18 වෙනි ශතවර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාද්වීපය කීර්ති රශ්මින් උද්දීප්තකළා වූ උතුමන් අතරෙන් බෞද්ධ වාග්මයර මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමිනි වහන්සේ ද අග්‍රසානයෙහි තැබිය යුතු උතුමෙකි.

මුත්වහන්සේ ශ්‍රී. බු. ව. 2377 වෙනි අවුරුද්දේදී (ක්‍රි. ව. 1823) අක්ෂිණ ශ්‍රී ලංකාවේ අගනුවර වන ගාලු නගරයට උතුරෙන් පස් ගව හමාරක් පමණ තැන්හි බලපිටිමුවදෙරට ආසන්න මොහොට්ටිවත්ත නම් ගමේ ශාලිග්‍රාම ගොත්‍රයට අයත් ධනවත් කුල ග්‍රහයෙක ඉපිද පුරුසද සේ ක්‍රමයෙන් වැඩෙන්නේ දෙගුරුන් විසින් අක්ෂර ශික්ෂනය කරවන ලදින් නොබෝ කලකින් හොඳින් ලියන්ට කියන්ට ප්‍රගුණවූවා පමණකුත් නොව සභාරංජනය වන සේ කථාවේද අති දක්ෂභාවයක් ඉසිළුවේය. මේ කාලයේදී ජන්මභූමියට ආසන්නව පිහිටි දෙවසාරානයක විසූ රෝමානු පූජකයෙකුගේද ආශ්‍රය ඇතිවීමෙන් ක්‍රිස්තියානි ධර්මයද හුඟක් දුරට දැනගන්ට පුළුවන්ව ඒ මාග්ගියේම ගමන් කොට පූජකයෙක් වන අදහසද පැවති නමුත් ඒ පළාතේ එවකට විසූ ධර්මවිනයධර බෞද්ධ භික්ෂූන්ගේ ආශ්‍රයෙන් සත්‍යවූ බෞද්ධ ධර්මය සම්බන්ධව තරමක් දුර කරුණු දැනගන්ට ලැබීමෙන් මිථ්‍යාපාශයට බැඳීමට ඇතිවූ බලාපොරොත්තුව සම්පූර්ණයෙන් වෙනස්ව අවුරුදු විසි ගණනක් පමණ වයසින් යුත් මේ විවක්ෂණ තරුණයා එක්දිනක් දෙඩන්දුවේ ගලලඬ විහාරයයි දැනට ප්‍රසිද්ධ කුමාර මහා විහාරස්ථානයෙහි විශාල පින්කමක් බැලීම සඳහා ගොස් එහි කීප දිනක් නතරව ඒ පිංකම සම්බන්ධ කටයුතුවලද යෙදී ඉන්න අතර තමන්ගේ පෙර පුණ්‍ය බලයෙන් මෙහෙයන ලද ශ්‍රඩාධාරාශය අධිකව සම්බුද්ධ ශාසනයෙහි පැවිදි වෙන්ට අදහස්වී ඒ පිංකම පවත්නා අතරම ඒ විහාරයෙහි එවකට විසූ තෙලිකඩ භාමුදුරුවෝය යන නමින් ප්‍රසිද්ධ ධර්මවිනයධර මහා සඨවිරයන් වහන්සේ වෙතින් ප්‍රවුජාව ලබාගන්නා පමණකුත් නොව එවකට දෙඩන්දුව පළාතේ ජනප්‍රධානියෙක්ව විසූ උස්විදනෝය යන නමින් ප්‍රසිද්ධ දතියෙල් විජයසූරිය පොලිස් විදන මහත්මයා මේ ප්‍රවුජාව සම්බන්ධ පිය තනතුරේ සියළු කටයුතු සම්පාදනය කොට දෙත්ට යෙදුනේය.

මේ ගුණානන්ද කරුණ ස්වාමීන් වහන්සේ පැවිදි වූ දිනයෙහිම තුන්සම් රාත්‍රිය මුළුල්ලේම මනෝහර ධර්මදේශනාවක් ද කෙළේ ය. මේ ධර්ම ඇසූ දහස් ගණන් ජනී ජනයෝ උන්-වහන්සේ කෙරෙහි ඉතා ප්‍රසන්නාව මේ කරුණ ස්වාමීන් වහන්සේගේ ඇතිවීමෙන් සම්බුද්ධ ශාසනයට මතු මහත් අභිවාද්ධියක් නොඅනුමානව ඇතිවෙනවාට සැක නැතැයි ස්තුති වචන පවත්වා උන්වහන්සේගේ කටයුතු වලට ආධාරකාරයෝ වෙන බව ප්‍රකාශ කොට එලෙසින්ම උන්වහන්සේට ආධාරොප-කාර කළාහුය. මහා ජනයාගේ හිත් දිනා ගනිමින් මෙසේ වාසයකළා වූ මුත්වහන්සේ කුමාර මහා විහාරයෙන් අස්ව කොළඹ කොටගත්තේ දීපදුත්තමාරාමයට පැමිණ එහි නිත්‍ය වාසයානය කොට ගෙන සම්බුද්ධ ශාසනයට දිවිපුද සිංහරාජ විලාසයෙන් සත්‍ය වූ බුද්ධ ධර්ම දේශනා කොට බෞද්ධාගමේ ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ භාවය පෙන්නුම් කළ රහ කෙසේ වනමුදු? බොහෝ කලක පටන් බෞද්ධාගමට ඉදුරාම විරුඬව ක්‍රියා කළ ක්‍රිස්තියානි දේශනාකාරයින්ට හා පොත් කර්තෘ වරයන්ට ද උන්-වහන්සේගේ ඇතිවීම හොරුන්ට හදපාන මෙන් විය.

බයිබලයේ හොඳ දැනුමක් ඇති වූ මුත්වහන්සේ ක්‍රිස්තියානි ධර්මයේ ඇති නිස්සාර භාවය බයිබලයෙන්ම හොඳින්ම පෙන්නුම් කර දෙමින් සථි ලොකොත්තම වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට හා නිම්ල ශ්‍රී සධම්ම සභික ආර්ථ සධිස රත්නයටත් ක්‍රිස්තු භක්තිකයන් විසින් කරණ ලද අසත්‍ය වෛද්‍යා සත්‍ය වූ ධර්ම මාභියෙන් ම බිඳ හෙලීමෙන් මිත්ථ්‍යා දෘෂ්ටිකයන්ට පරාජය හා බෞධ මහා ජනයාට ජය ද අත්කර දෙන ලදී.

මුත්වහන්සේ ලක්දිව නගර ග්‍රාමයන්හි දේශනා පන්දහසක් පමණ කිරීමෙන් බෞද්ධයන්ගේ සිත් ශාසනය කෙරෙහි ප්‍රසන්න කරවමින් වසනාකර “සත්‍යමාභිය” “ලක්මිණිකිරුළ” “ක්‍රිස්තියානි වාද විසාතනිය” “සත්‍ය ප්‍රකාශය” “රිවිඳස” යන ප්‍රසිද්ධ පත්‍ර වලින් හා දහස් ගණන් ධර්ම පත්‍රිකාවල මාභියෙන් ද බෞද්ධාගමට හා ආර්ථ සිංහල වර්ගයටත් අනල්ප වැඩ සලස්වා දෙන ලදී. තවද මේ අතරතුරේදී දහස්ගණන් සේනා මධ්‍යයේදී බැප්ටිස්ට මිසියොනාරිස් පාදිලිවරු සමග 1865 දී වරාගොඩ වාදය ද, 1866 දී හුණුපොල නිලමේ හා මිසියොනාරිස් වරුන් සමග ලියනගේ මුල්ලේදී ද, 1871 දී බැප්ටිස්ට වැස්ලියන් යන සමාගම් දෙකේ මිසියොනාරිස් පාදිලිවරු සමග ගම්පලවාදය ද, 1873 දී වැස්ලියන් මිසියොනාරිස් පාදිලිවරු සමග දස දහසක් පමණ මහා සේනා මධ්‍යයෙහි දී කල පානදුරේ වාදය ද යන මහා වාද සකරින් ම බෞද්ධ පක්ෂයට ලබාදුන් ජය ගැණ අවුරුදු දහස් ගණනක්ම පවතිනසේ ශිලාස්ථම්භවල සටනක් කොට තැබියයුතු

නොවේද? යුතුමැයි. මේ වාදය සම්බන්ධ තොරතුරු ඉංග්‍රීසියට නඟා පොත් ප්‍රසිද්ධ කොට ඇමරිකාවේ විදේශ වලට ද යවන ලදුව ඒ රටවල බුද්ධිමතුන්ට දැක්වීමට ලැබී ඒ මාගියෙන්ම බෞද්ධාගම ගැන කරුණු සොයා නැවත බෞද්ධයෝ වී බුද්ධාගමයට හා සිංහල වර්ගයාටත් ප්‍රයෝජන වන සේ ඒ මහතන් ක්‍රියාකොට තිබේ. ක්‍රි. වර්ෂයට අවුරුදු 103 කට පෙර වලගම්බා මහ රජතුමා විසින් කරවන ලද අභයගිරි වෛතෘය පුරාණ දේ පරීක්ෂකයන් විසින් බිඳවන ලද බැව් අයා ඒ ගැන විරුද්ධව ක්‍රියා කරණ අවයෙන් මහාජනයා රැස්කරවා අභයගිරි වෛතෘය-පකාර නමින් සමිතියක් පිහිටුවා ඒ මගින් ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවට කරුණු පෙන්වීම කර දී ඒ වෛතෘයරාජයාගේ බිඳීම නවත්වා ගන්ට යෙදුනේය. මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදය නම් පූර්විග මහා විද්‍යාලයාරම්භයේ දී ඊට ද ආධාර වනසේ දේශනා පවත්වා බෞද්ධ මහා ජනයාගෙන් ආධාරොපකාර ලබා දුන්නේ ය. කොළඹ පරම විඥානාරී බෞද්ධ සමාගම පටන් ගැනීමේ දී ආධාර ලබා දුන්නේ ය. මේ ආදී ලොක ශාසනෝපකාරී කටයුතු තමන්ගේ ප්‍රාණයටත් වඩා ගරු කොට ආත්ම සැපය පවා නොසලකා නියම පුරුෂ සිංහ ලීලාවෙන් ක්‍රියා කළ මුත් වහන්සේට හිත කය වෙහෙසීම අධික බැවින් ම සාල්ප ආබාධයක් ඇතිවී ඒද ගරු නොකොට ලොකාරීය ම ගරු කොට යහපත් ක්‍රියා වලට අනුබල දීමෙන් දිවා රාත්‍රී දෙකේහි වෙහෙසීම බලවත්වී අසනීපය ද ක්‍රම ක්‍රමයෙන් දියුණුවී එන අතර බෞද්ධ මහා ජනයාගේ ආධාර පිට ඉංග්‍රීසි සිංහල දක්ෂ වෛද්‍යවාරීන් ලවා ප්‍රතිකාර කරවා ගත් නමුත් එයින් පිහිටක් නො ලැබ සැටසත් 67 වර්ෂයක් ආයු: ශ්‍රී වළඳා ක්‍රි. ව. 1890 අවුරුද්දේ සැප්තැම්බර් මස 21 වෙනි ඉරු දින දවල් 11 ට පමණ ස්මාති සම්ප්‍රජන්‍යයෙක යුක්තව ධර්මශ්‍රවණය කරමින් සිට සාගිසාර විය. මුත්වහන්සේගේ සාගිසාරවීම සාල්ප වේලාවකදීම මුළු නගරයේම පහළවී ගියෙන් දිප්පත්තමාරාමය දවල් 12 ට පමණ වන විට නා නා ජාතික නා නා දෘෂ්ටික ජනී ජනයාගෙන් පිරී ගියේය. මුත්වහන්සේ සම්බන්ධ 1890 සැප්තැම්බර් මස 23 වෙනි අභහරුවාද සරසවි සඳරය කර්තෘ වාක්‍යයෙන් කොටසක් මෙසේ ය.

ප්‍රසිද්ධ මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමිත් වහන්සේගේ පරලෝක ප්‍රාප්තිය.

මුළු ලක්දිව වාසි සකල බෞද්ධ ජනයන්ටම සංවේග ජනක වූ ප්‍රවාත්තියක් අද අපට ප්‍රකාශ කරන්නට විය. එනම් ලංකාවේ සෞගත ජන සමූහයාගේ මුදුන් මල්කඩක් වැනි මොහොට්ටි

වත්තේ ගුණානන්ද සාමීන් වහන්සේ අවුරුදු 67 ක් ආයු වළඳා ගිය ඉරිදි සුචාර්ණ සමයේ එකොළහව පමණ පරලෝකප්‍රාප්ත වූ බවයි.

මේ සාමීන් වහන්සේට අවුරුදු කීපයක පටන් බලවත් ව්‍යාධියක් පැවති නමුත් ඉංග්‍රීසි සිංහල වෛද්‍යයන් ලවා පමණක් නොව දඹදිවවාසි වෛද්‍යයන්ගෙනුත් ප්‍රතිකාර කරවා ගැනීම කරණ කොට ගෙන යාපා භාවයට පැමිණ තිබුණේය. මේ අතරමග ලඟ ලඟදී දෙවතාවක්ම බලවත් ලෙස හතියක් හටගත්තේය. ඒ පීඩාද ප්‍රතිකාර කිරීමෙන් සුවවිය. නමුත් උන් හිටි හැටියේම ඔත්පල වී ඉන්ද්‍රිය දුර්වලව කීප දවසක් තිබී ඉංග්‍රීසි වෛද්‍යවරයන් ලවා ඉතා සුරක්ෂිත ලෙස ප්‍රතිකාර කරද්දී ඒ සියල්ල නිෂ්ඵල වී මේ මහා බෙදප්පත මරණය විය. සඵඥයන් වහන්සේගේ පිරිනිවීමෙන් පසු සම්බුද්ධ ශාසන හෙදකයන්ගෙන් හා මිට්ඨාදාෂටිකයන්ගෙන් විනාශයට පැමිණිගත යන නොයෙක් කාලවල යශ සථවිර මොග්ගලීපුත්ත සථවිර නාගර්ජුන ආදී උත්තමයන් විසින් ඒ ඒ කාලවල සතුරන් මර්දනය කොට ශාසනය පරිපාලනය කරගත එතලද බව පුරාණ කථාවලින් පෙනේ. මොහොට්ටිවත්තේ ගුණානන්ද සාමීන් වහන්සේ විසින් මේ කාලයේ සම්බුද්ධශාසනයට පැමිණි විපත්ති පහ කළ ආකාරය ගැන සලකන විට ශාසන විනාශකයන් ප්‍රති-බාහනය කළ ගුණයෙන් තමන් වහන්සේත් යථෝක්ත උත්තමයන්ගේ පදවියට පැමිණේ. බෞද්ධ රාජ පරම්පරාව සම්පූර්ණයෙන් සුන්වීමෙනුත් යුරෝපීය ආණ්ඩුව විසින් ක්‍රිස්තියානිය, දියුණු කිරීමට කළ උපකාර නිසාත් මීට අවුරුදු තිහ හතලිහකට ඉහත බුඩ සමය නිස්තේජස් සාමාන්‍යක සැඟවිලා මෙන් පැවැත්තේ. අධිකරණ සාලාවකදී හෝ යුරෝපීය ජනයෙක් ඉදිරිපිටදී තමන් බෞඩ බව ඇඟවීමට බොහෝ බෞද්ධයෝ හයවූවෝය. සමහරු ලජ්ජා වූවෝය. මේ කොළඹ නගරයේ බෞඩයන්ගේ බලය කොපමණ පහත්වී ද යත්, මරක්කල කොඵවත් පවා මහනුන්නාන්සේලාට බිලිකටු ඉල්ලමින් විදියේ යන්ට ඉඩනොදී පරිහාස කළෝය. කොළඹ වාසී බොහෝ අය රහසෙන් වාගේ බුඩාගම ඇදහූවෝය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ

තේජස් ඉතා අධිකව පැවැත්තේය. මේ කාලයෙහි මොහොට්ටි
 වත්තේ ගුණානන්ද ස්වාමීන්වහන්සේ ක්‍රිස්තියානි ආගමට
 විපක්ෂව දෙශනාකරන්ටත් පොත්-පත් පළකරන්ටත් පටන්
 ගත්තේය. ප්‍රසිද්ධ වාදමාර්ගයෙන් ක්‍රිස්තියානි බලය අභිභවනය
 කොට බෞද්ධ බලය තහවුරු කෙළේය. එහෙයින් බෞද්ධ
 ලෝකයාට මුන්වහන්සේ මහා බලයක් විය. මහත් නිර්භයක්
 හා ආඩම්බරයක් බෞද්ධයන්ට මුන්වහන්සේ නිසා පැවැත්තේය.
 අහෝ! ඒ සියල්ලම දැන් අතුරුදහන් විය. මුන්වහන්සේගේ
 කීර්ති ශරීරය ශාසනය ඇතිතාක් නොපවතියයි කාට කිව හැකිද?

කොළඹ
උතුරු ගොඩවත්තේ
වාදය

දන්විමසි

මේ වාදය සිඩ්විමට මුල් හේතුව නම්, බොක්ටර් වාර්ල්ස් ප්ලේරා උන්තැහේ විසින් ඇතැම් බොඩ මහතුන්ගෙන් බුඩාගමට විරුඩව අසන්ට යෙදුනු ප්‍රශ්න වලට උන්තරදීම පිණිස ලබන ලද ආරාධනා ඇතිව උරුගොඩවත්තේ අභිනව සාදන ලද තර්ක දේශනා ශාලාවට මෙහි පහත නම් සඳහන් කරණ මම පැමිණියෙමි. දෙස්තර උන්තැහේ විසින් අසනු ලැබූ ප්‍රශ්නවලට තුන්මාසයක් මුලුල්ලේ උන්තරදී බුඩාගමේ වැඩිදියුණුව සඳහා ඒ ප්‍රශ්නෝත්තර පත්‍රිකා හතළිස් දහක් මුද්‍රණය කරවා විසුරුවා හැරියෙමි. මේ අතුරතුරේදී රෝමානුකාරයෝ ඔවුන්ගේ පත්‍රයෙන් බොරු වාදයක් කරණවායයි අහන අපහාසයක් කළෝය. එවිට ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ ආගමක් හැටියට ඔප්පු කරන්ට පුළුවන් කැමතිම සමරී පාදිලි කෙණෙක් මේ ලබ්කා භූමිය තුළ වාසයකරණවා නම් යථෝක්ත තර්ක දේශනා ශාලාවට පැමිණෙන්නටය කියාද, මුලු ලෝකයේම ඉන්න පාදිලිවරු ආවත් ඔවුන් සමග වාදකොට ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණ පල් බොරුවක් බව ඔප්පු කිරීමට සූදනම්ව සිටින්නෙමැයි කියාද, සඳර්ස පත්‍ර මාගියෙන් ප්‍රසිඩ් කෙරෙව්වෙමි. එවිට අති දක්ෂ කථා කාරයෙක් වූ ක්‍රිස්තියානි දේශනාකාර සී. සිල්වා උන්තැහේ නිර්භීතව සභාව ඉදිරියට පැමිණ බොඩ ක්‍රිස්තියානි යන ආගම් දෙකේ සත්‍යාසත්‍ය තාවය ගැණ වාදයක් කිරීමට සාකච්ඡාකළේය. ඊට බොඩ පක්ෂය සතුටුවූ බැවින් අප දෙපක්ෂය විසින් හුවමාරු කරගන්නා ලද ලියකියමන්වල ප්‍රකාරයට පළමුවෙනි පැය ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයටද, දෙවෙනි පැය බොඩ පක්ෂයටද යන ක්‍රමයෙන් වාදය අවසාන වන තුරු පැවැත්වීමටද, දෙපක්ෂයෙන් යම් පක්ෂයක් නියම දිනට නියම වේලාවට වාද භූමියට නොපැමුණුනොත් ඒ නොපැමුණු පක්ෂය විසින් එහි පැමිණි සිටිය පක්ෂයට දඩවගයෙන් රු: 100 යක් ගෙවන හැටියටද පොරොන්දුවෙන්ට යෙදුනා ඇත. ඒ පොරොන්දුවේ අන්දමට නියම දින නියම වේලාවට දෙපක්ෂයම වාද භූමියට පැමුණුනෝය. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයට බී. ඒ. යන උගත් නාමයක් දරණ සිටි කෝලේජියේ ප්‍රධානාචාර්ය තැන්පත්, ඇස්. ජී. ලී. උන්තැහේද, මැක්ලී උන්තැහේද, සී. සිල්වා උන්තැහේද, ඊ. පී. පොන්සේකා පාදිලි උන්නාත්සේද, ඇතුළුව

ක්‍රිස්තියානි මහත් පිරිසක් පැමිණ සිටියෝය. බොධ පක්ෂයට නීතිඥ රිට්ටට ප්‍රේරා මහතා ඇතුළුව කොළඹ පරම විඥානාර්ථ බොධ සමාගමේ මහතුන්ද, පී. ජී. ටිකිරිබණ්ඩාර වෛද්‍යාචාර්ය මහතා ඇතුළුව බොධ මහා පිරිසක්ද පැමිණ සිටියෝය. දෙපක්ෂයම පන්දහසක් පමණ විය. ලඩ්කාණ්ඩුව එහි පොලිස් හටයින් එවා හාත්පස රැකවල් තබන ලදී. ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ කරාකාරයෝ පේළි නම් ආචාර්යවරයාගේ කියමන්ද ඒරෝපාකාරයන්ගේ මතද ග්‍රාමේයාපමාදියද, දක්වමින් නිම්ලවු බුඩාගමට විරුඬව අරියෙන් සුනායු ප්‍රලාප කරාවන් පැවැත්වුවාහුය. උතුම් වූ බුඩාගමට පහර දෙමැයි යන අභංකාරයෙන් කරාකළ නුමුත් සවිඥ දෙශනාවට විරුඬව සාරවත් එකම කරුණක්වත් දක්වන්ට ඔව්හු අසමරී වූවෝය. එසේද වුවත් ඔවුන්ගේ මෝඩ තර්ක අසා සිටි මන්ද බුද්ධිකයන්ගේ දැනුම් සඳහා නිම්ලවු බුඩාගමේ සත්‍යතාවයත් ලාමකවූ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාවයත් ඔවුන්ගේ මුඛ ප්‍රශ්නවලට ප්‍රත්‍යක්තර වශයෙන් කිසිවෙකුට බිඳහෙලිය නොහැකි වීශිෂ්ට කරුණුවලින්, එනම් වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙන්ද, ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රයෙන්ද, තර්ක ශාස්ත්‍රයෙන්ද, නීති ශාස්ත්‍රයෙන්ද, න්‍යාය ශාස්ත්‍රයෙන්ද, කේවුහ නම් රවතා ශාස්ත්‍රයෙන්ද, ව්‍යාස, ධන්වන්තරි, නාගර්ජුන යන උත්තම සෘෂිවරයන් වහන්සේලාගේ මාහැඟි කියමන් වලින්ද, වරාහමිහිරාචාර්ය ශ්‍රී හරිහරතා පණ්ඩිත ශ්‍රී කාලිදස පණ්ඩිත, ශ්‍රී ශිවලතමිශ්‍රාචාර්ය යන පුර්විභ උත්තම පඩිවරයන්ගේ මාහැඟි වාක්‍යවලින්ද, පතාරෝගස්, සැනේකා, ප්ලේටෝ, හැරාක්ලිටස් ඇපිකිවුරස්, ඩැමොක්‍රිටස්, සිසිරෝ, ඇරිස්ටෝටල්, ඇන්ටෝනයිනස් යන අපරදිග ශ්‍රේෂ්ඨ පඩිවරයින් ගේ වාක්‍ය වලින්ද, මෙහි පහත දක්වන වැදගත් පොත්පත් ආදියෙන්ද ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු කෙළෙමි.

ඒ පොත්පත් ආදිය නම්

1. වෘතත් සංහිතාව.	9. මිලින්දප්‍රශ්නය.
2. සිඛාන්ත සිරෝමණිය.	10. සුත්‍ර නිපාතය.
3. විෂ්ණු පුරාණය.	11. විසුද්ධිමාභිය.
4. සුභාෂිතය.	12. අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රය සහ එම අටුවාව.
5. රසවාහිනිය.	13. ජිනධම්ම විකාශනිය.
6. අභිධම්මාවතාරය	14. ව්‍යාසකාරය.
7. අරාබිත්ගේ කුරන් පොත	15. සුශ්‍රූතය.
8. හිස්ටරි ඔෆ් ටුවල්ස් නම් ඉංග්‍රීසි පොත	16. රසකල්පදාමය.

17. රාජතරභිනිය.	22. ශාන්තිශතකය.
18. හෙතෙජ්ජ කල්පය.	23. රෙපරමාදුකාරයන්ගේ
බයිබලය.
19. වරහමිහිරය.	24. රෝමානුකාරයන්ගේ
බයිබලය-යනාදියයි.
20. නීතිශතකය.	
21. රසුඩංගය.	

ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ තමන්ගේ වාසියට ගෙන හැර දක්වූ කාරණා ඔවුන්ගේම ආගමට එනම් බයිබලයට හාත්පසින්ම විරුධවිය. බොධ පක්ෂයෙන් ඇසූ එකම ප්‍රශ්නයකටවත් ක්‍රිස්තියානි පක්ෂයේ කථාකාරයන්ට හරි උත්තර දෙන්නට නුසුළුවන්වූ හෙයින් මහත් වූ පරාදයට පැමිණ දුර්වල ස්වභාවකින් හිස් එළු අත පැන ගියෝය. ක්‍රිස්තියානි ආගම පැවතීමෙන් මෙයා මහත් පරාදයක් නුසුළුයේමය. ක්‍රිස්තියානි සේනාවද මහත් වූ බෙදයට පැමිණ ඒ ඒ අත පළා ගියෝය. බොධ සේනාවද සාධුකාර පවත්වමින් ප්‍රීතිසොෂා ශබ්ද පවත්වමින් මහත් සන්තුෂ්ඨ භාවයකින් විසිර ගියාහුය.

මේවගට,

සකල බොධ කලාණ මිත්‍ර
මොහොට්ටිවත්තේ
ස්නානන්ද උන්නාන්සේය.

1904 - 3 - 10

කොළඹ උතුරුගොඩවත්තේ වාදය

වස 1899 ක්වූ සැප්තැම්බර් මස 3 වෙනි ඉරිදි දවල් 2 කට පමණ
උතුරුගොඩවත්තේ තර්ක දෙශනා ශාලාවේදී
ක්‍රිස්තියානි දේශනාකාරයෙක් වූ සිටි කොලේජියේ
උපාධ්‍යයා තැන්පත්

සී. සිල්වා මහත්මයා විසින්

බුඩාගමට විරුධව කළාවූ පළමුවෙනි කථාව.

මිත්‍රවරුනි,

මෙපමණ මහත් සමූහයක් අද මෙහි පැමිණ සිටීම දැකීම,
මට මහත් සන්තෝසයකි. මගේ කථාව පටන් ගත්ට පළමු,
මේ වාදය කරන්ට සිටි වුනේ මන්ද කියා කීම මගේ යුතුකමකි.
මට මේ වාදයට එන්ට සිටි වුනේ මා විසින් මේ සභානයට
පැමිණි පළමු වෙනි දවසේ මිනිස්සු සාමාජිකයන් අවසර ඉල්ලාගණ
පත්‍යානන්ද උන්නාන්සේගේ බණ අසන්ට පැමිණ සිටියාවූ
බුඩාගමිකාර ජනයාට ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍යතාවය ගැණ
වචන සාමාජිකයන් සාක්ෂිපයෙන් කථා කළාට පසු ඇමි.
පත්‍යානන්ද උන්නාන්සේ සභාවට පැමිණ කථා කළාවූ මට
ස්තූතියකොට ප්‍රසිද්ධ වාදයකට කැඳවූ නිසාත්, ක්‍රිස්තියානිකාරයෙක්
මෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍ය තාවය ඔප්පු කිරීමට ප්‍රයත්නවත්
පැමිණෙන අතර එසේ කිරීම, මගේ මහත් යුතුකමක් මෙන්
හැඟිගිය නිසාත්ය. බුඩාගමිකාර මිත්‍රවරුණි, සැබෑ ආගම සොයා
ගැනීම මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ සියල්ලටම වඩා වැදගත් කාරණාවය.
ලෝකේ බොහෝ ආගම් තිබේ. නමුත් ඒ සියල්ල සැබෑ
නැත. එකක්ම පමණක් සැබෑ වෙන්ට ඕනෑය. එකක් සැබෑ
වෙන අතර අනිත් සියල්ල බොරු වෙන්ට ඕනෑය. අපට
සෑම ආගමම සොයා බලන්ට බැරි නමුත් පළමුකොට ක්‍රිස්තියානි

ආගම පුළුවන් දුරටම සොයා බැලීම ප්‍රඥ ගොවරය. මක්නිසාද මනුෂ්‍යයාට ඕනෑ කර තිබෙන්නාවූ එකම දේ එනම් පව කමාව දෙත්ට පුළුවන්වූ කෙණෙක් සිටින බව ඒ ආගමේ පමණක් උගන්වයි*. අපි සියල්ලෝම පවකොට අවිච්ඡිකා ලබන්ට සිටින බව අපේ හෘදය සාක්ෂිය අපට කියනවාය. ආගම මොකක් නුමුත් මේ හැඟීම අපි සියලු දෙනාටම තිබේ. අපේ හෘදය සාක්ෂිය අපි වරදකාරයෝ බවට සාක්ෂි දෙනවාය. මේ සිටින්නා වූ සෑම දෙනාට පමණක් නොව මුළු ලෝකයේ සියළු වර්ගවල සියළු මනුෂ්‍ය ජාතීන්ටම මේ හැඟීම තිබේ. ඉතින් අපට ඕනෑකර තිබෙන්නාවූ එකම දෙය නම් අපේ වරද වලට කමාව ලබාගණ අවිච්ඡිකා නිදහස් වීමය. බුදුන් කියන්නේ කළාවූ පාපයට අවිච්ඡිකා ලැබෙනවාය කියාය. එසේ නම් අපි අවිච්ඡිකා ලබන්ටම ඕනෑය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ පමණක් වරදට කමාව අවිච්ඡිකා අප නිදහස් කරණ ගැලවුම් කාරයෙක් සිටින බව උගන්වයි. අපට ඕනෑ කරන්නාවූ එකම දේ මෙහි තිබෙන නිසා මේ ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබෑ බොරුද කියා සොයා බැලීම වටී. මේක සැබෑ නම් වෙන මොනම ආගමක්වත් සොයා බලන්ට ඕනෑ නොකරයි. මක්නිසාද? ඕනෑ කරන්නාවූ එකම දේ එහි තිබේ. මේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍යතාවය ඔප්පු කිරීමට බයිබලයේ කාරණා මම ගණ හැර දක්වන්ට යන්නේ නැත. මක්නිසාද? නුඹලා බයිබලය විශ්වාස කරන්නේ නැත. එසේම බුද්ධාගම තුන්පිටකයෙන් ඔප්පු කළාට අපි පිළිගන්නේ නැත. මක්නිසාද? ඒ පොත් අපි විශ්වාස කරන්නේ නැත. එතකොට අපි සත්‍යාසත්‍ය දනගන්නේ කොහොමද, ඇයි කිසි ආගමකට පක්ෂ නොවූ අකුරු දන්න නොදන්න සියළු දෙනාටම කියවන්ට පුළුවන්වූ පොතක් තිබේ†. ඒ පොත නම් ලෝකයය. එහි අඩංගුවූ ධර්මය නම් ලෝකධර්මයය. ඉතින් මිත්‍රවරුණි, මේ ධර්මයට විරුද්ධවූ කියමන් නොහොත් ධර්ම උගන් වන්නාවූ ආගමක් තිබේ නම් ඒ ආගම සැබෑවෙන්ට බැරිය. මක්නිසාද? ලෝක ධර්මයට සෑම මනුෂ්‍යයෝමයටහත්ය. ආගම මොකක් නමුත් එය විශ්වාස කරන්නටම ඕනෑය. සෑමදෙනා විසින් තේරුම් ගන්නා පිණිස එයින් සමහරක් මතක් කරමි. එනම්-ලෝකයේ ලොකු දේට පුංචි දේ ඇදගැණීම, ගලක් උඩ විසිකළොත් එය බිම වැටෙයි. අවිච්ඡිකා ඇවිද්දෙන් ඔළුව රත්වෙයි. ගින්නට

* ඒ හෘදය ඉන්නේ කොහේද?

† ඒක ගෙදර තිබෙන ඉල පොතද?

අත ඇල්ලුවොත් පිළිස්සෙයි,† පණ ඇති සත්වයෙක් නැතුව පණ ඇති සත්වයෙක් නූපදියි; ඒ ඒ වර්ගවල සතුන්ගෙන් ඒ ඒ සතුන් බෝවීම, හරකුන්ගෙන් හරක්ද, අශ්වයන්ගෙන් අශ්වයෝ, බල්ලන්ගෙන් බල්ලෝ, බළලුන්ගෙන් බළල්ලු, රිලවුන්ගෙන් රිලව්, වදුරන්ගෙන් වදුරන්, මිනිසුන්ගෙන් මිනිසුන් *පියාසර කරණ පක්ෂි ගැණත් එසේමය. එනම්-කපුටන්ගෙන් කපුටෝ, ලිහිණින්ගෙන් ලිහිණි, †ගස්කොළන් ගැනත් මේ ධර්මයමය එනම් - පොල් වලින් පොල්, කොස් වලින් කොස්, දෙල් වලින්, § මිත්‍රවරුණි, මේ ලෝක ධර්මයය. මෙය ලෝකය පටන් ගත් තැන් පටන් අද දක්වාම වෙනස් නොවී කෙරීගණ යනවාය. මෙය වෙනස් වනවා අපට පෙනෙන්නේ නැත. එනම් ගොණාගෙන් බල්ලෙක්වත්, රිලවුන් ගෙන් මිනිහෙක්වත්, කපුටාගෙන් ලිහිණියෙක්වත්, පොල් වලින් කොස්වත් උපදිනවා අපට පෙනෙන්නේ නැත× මේ ලෝකයේ පවතින්නාවූ ධර්මයට විරුධවූ ඉගැන්වීම්, එනම් ධර්ම උගන්වන්නාවූ ආගමක් කිසිකලක සැබෑ වෙන්ට බැරිය. ඉතින්, ක්‍රිස්තියානි ආගම සහ බුද්ධාගම මේ ලෝකයේ පවතින්නාවූ දේට එකඟද කියා බලමු. මීට විරුධ ධර්ම ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වනවා නම් ඒ ආගම සැබෑවෙන්ටත් බැරිය, බුද්ධාගමේ උගන්වනවා නම් එය සැබෑ වෙන්ටත් බැරිය. මේ කාරණා හිතේ තබාගණ මගේ කථාවට ඇහුම්කන් දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටිමි.

† මය මොනවා දෙඩවනවාද, පිස්සුවෙන්ද?

‡ ඇයි, අවික්කා ගෙඩිවලින් කෝදුරුවෝද, රෙදිපාංකඩ වලින් හික්මියෝද, මාළු කටුවලින් පක්ෂියෝද, වතුරෙන් නොයෙක් පණුවෝද, ඒ පණුවන්ගෙන් මිදුරුවෝද, අභි කොළවලින් නිල් කටුස්සෝද, දෙහිකොළවලින් එනම් සත්ත්ව වර්ගයක්ද උපදින්නේ නැද්ද?

* ඇයි, සමහර ස්ත්‍රීන් සර්පයන් ප්‍රසූත කළ බව දන්නේ නැද්ද?

+ ඇයි, පණුවන්ගෙන් සමනලයෝද, වෙයන්ගෙන් මෙරු යන සත්ත්වවර්ගයක්ද උපදින්නේ නැද්ද?

§ ඇයි, දෙඩමගෙඩියේ ඇටවලින් දෙහි, ජමනාරන් නස්නාරන් බම්බලෝසි, ඇඹුල් දෙඩම් ආදී වෙනස් වෘක්ෂයන් හටගන්නා බවද, බෝ ඇටවලින් නූග ගස් හටගන්නා බවද නොදන්නවා නම් පරීක්ෂාකොට බලා දන ගත යුතුයි.

× ඒක එසේ නමුත් සමහර වෘක්ෂයන්ගෙන් නොයෙක් විශේෂ වෘක්ෂයන් හටගන්නා බවත්, ධාතුන්ගේ තෙතක ගුණ සංසථයෙන් මේ ලෝකයේ තිබෙන සියලුම වෘක්ෂ ලතාදිය හටගත් බවත් දනගතයුතුයි. ඊට සාක්ෂියක් නම් බිංදුරු ගස් වවාගණු කැමති අයකුට බිංදුරුකුගේ මළ සිරුරක් රෝපනය කිරීමෙන් ඒ ගස් වර්ග උපදවා ගන්නට පුළුවන් වීමය. (එසේම) “වාසරණී දසුග්ධ භාවිතං, ඛිපමායායුත හස්තයොපිතම් ගොමයෙන බහුසො විරුක්ෂිතං, ක්‍රොධමාග්ධිසිතෙග්ග ධුපිතම්”

යම් ගසක් මුලින්ම උගුලා දමන්නට පුළුවන්කම තිබේ නම් ගහ උඩට ගොස් එහි එක එක අත්ත බාන්නට කාලය ගන්නා එක නිෂ්ඵලය. ආගමක් සොයා බලන අතර ද ඒ ආගමේ අත්තිවාරම එනම් එය පිහිටා තිබෙන ස්ථානය සොයා බැලීමෙන් ඒ ආගමේ හරි වැරදි දැන ගන්නට පුළුවන. සැබැවු අත්තිවාරමක් නැත්නම් මුලු ගොඩනැගිල්ලම ඇද වැටෙන්නට ඕනෑය. බුද්ධාගම ගැන මම කතාකරන්නට යන්නේ මේ ලෙසය. එනම් අත්තිවාරමෙන් නොහොත් මුලින්ම එය උගුලා දමනවා මිසක් මම එහි අතු බාන්නට යන්නේ නැත. (එනම්:- බුද්ධාගම සම්බන්ධ කතාන්තර කියන්නට යන්නේ නැත.) බුද්ධාගම පිහිටා තිබෙන්නේ බුද්ධාගමේ සර්වඥකම නැමැති අත්තිවාරම පිටිය. ඒ නිසා බුද්ධාගම සර්වඥ නැත්ද යන බව පමණක් කල්පනා කිරීමෙන් ඒ ආගමේ සත්‍ය අසත්‍ය දැනගන්නට පුළුවන. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අත්තිවාරම නම් ජීවමානවූ සියලු බලය ඇත්තාවූ සර්වඥ මැවුම්කාර ආරක්ෂාකාර ඒක දෙව් කෙනෙක් ඇති බවය. මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව අප විසින් ලෝකේ පවතින්නාවූ දේවලින් ඔප්පු කොළොත් මැවුම්කාරයෙක් නැත කියා උගන්වන්නාවූ බුද්ධාගමේ බමිය වැරදිය. බුද්ධාගම සර්වඥ නොවේය. මුලු බුද්ධාගම නමැති ගොඩනැගිල්ලම ඇදවැටෙන්නට ඕනෑය. එසේම මැවුම්කාරයෙක් නැති බව මේ ලෝකයේ පවත්නාවූ දේවලින් බුද්ධාගම පක්ෂය ඔප්පු කොළොත් ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති ගොඩනැගිල්ල ඇදවැටෙන්නට ඕනෑය. ඉතින් මා විසින් කියන්නට අරමුණු කළේ සර්වඥ බලසම්පන්නවූ මැවුම්කාරයෙක් සිටීම ගැනයි. මිත්‍රවරුණි, අපි උතුරට ගියත්, දකුණට ගියත්, බස්නාහිරට ගියත්, නැගෙනහිරට ගියත්, අහසට නැගුණත්, පාතාලයට බැස්සත් බලසම්පන්න වූ මැවුම්කාරයෙක් සිටින බවට සාක්ෂි ඔප්පු වේ. මේ සාක්ෂි බයිබලයෙන් දක්වන්නාවූ ඒවා නොව මම පළමු කී ලෙස අපට ඇස්වලින් බලා, සමහරක් අත්වලින් අත්‍යය දැනගන්නට පුළුවන්වූ මේ ලෝකයේ දැනට පවතින්නාවූ දේවල්මය. මැවුම්කාරයෙක් නැත කියා බුද්ධාගමකාර සෑමදෙනාම පිළිගෙන තිබෙන බැවින් ඒ දහම බුද්ධාගමේ ප්‍රධාන දහමක් බව ඔප්පු කිරීමට පිටකත්‍රයෙන් පාඨ ගෙනහැර දක්වන්නට ඕනෑකමක් නැත. මේ දහම සම්පූර්ණයෙන්ම බොරු බව ඔප්පු කිරීමට තිබෙන්නාවූ බොහෝ කාරණා අතරෙන් සවල්පයක් පමණක් මතක් කරමි.

1 වෙනුව-දැන් පවතින්නාවූදේය. ඒ නිසා කිසිම කෙනෙක් වත් දෙයක්වත් නොසිටිය නොතිබුන කලක් තිබුනේ නැතැයි අපි ස්ථිරකොටම කියමු. මක්නිසාද කීමටත් යම් දෙයක් ඉපදවීමට සැහෙන්නාවූ ප්‍රඥව හා බලය ඇති කෙනෙක් ක්‍රියා නොකර ඒකාන්තයෙන්ම කිසිත් නැති කමෙන් යමක් ඉපදවීම

බැරිමය. මේ ලෝකය වරක් කිසිම සත්වයෙක් වත් ගස්කොළන් වත් නැතුව තිබුන බවත් සැමදෙනා විසින් පිළිගත්ම ඕනෑය. බුඩාගමේ හැටියටද එක කල්පාන්තරයකදී මහපොළවද මුහුද සහ මහමෙරද සක්වලගල හා ඉර සඳ තාරකාද දිව්‍යලෝක සහ බ්‍රහ්මලෝකද (බ්‍රහ්මලෝක 3) කිසිදෙයක් ඉතුරු නොවී සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වෙන බව කියා තිබේ. නුමුත් දැන් පොළවත් මුහුදත් ඉර සඳ තාරකාත් යන සියල්ල තිබෙන බව පෙනේ. බුඩාගමේ හැටියට මේ සියල්ල කිසිත් නැතිකමෙන් හටගත් බව කියා තිබේ. එනම් මැවුම්කාරයෙක් නැතුව ලෝකයක් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත් පැවැත්මට ආ බවය. නුමුත් මේ සියල්ල හටගැනීමට මහත් බලසම්පන්නවූ හේතුවක් තිබෙන්නටම ඕනෑ බව අපි ඒකාන්තකොටම කියමු, මේ කාරණය යන්නම් සිහි නුවණ ඇත්තාවූ කෙනෙකුට පවා විනිශ්චයකර දැනගන්නට පුළුවන, මීට ආදාශයක්; අපි එක්කලක ගමන් යන අතර කිසි ගෙයක් දෙරක් ගහක් කොළයක් නැති වාචකා කාන්තාරයකට පැමිණුනෙමු. මීට විසි අවුරුද්දකට පස්සේ අපි නැවතත් මේ ප්‍රදේශයටම පැමිණුනාම ප්‍රථමයෙන් වාචකා කාන්තාරයක්ව තිබුන ඒ ප්‍රදේශයේ මහත්වූ අලංකාරවූ නුවරක් තිබෙන බව අපට දකින්නට ලැබේ. ලක්ෂණ ගෙවල් හා අලංකාර මාලිගාද ලීන් හා මහා ප්‍රසන්න ගස්කොළන්ද මහත් පොහොසත් සේනාවකට ඕනෑ කරණ සියලු දේද, තිබෙන බව අපට පෙනේ, අපි වැදගත් මිනිසෙකුට ආචාර සමාචාර කොට, මීට අවුරුදු විස්සකට ප්‍රථමයෙන් මම මේ ඉඩමට පැමිණුනෙමි, එවකට වාචකා කාන්තාරයක් මිසක් වෙන කිසිවක් මෙහි දකින්නට තිබුනේ නැත. මේ අලංකාරවූ නුවර කරවන ලද්දේ කා විසින්ද කියා ඇසුවාම මහත්මයානෙහි, මේ නුවර කළ කෙනෙක් නැත, මේ සියල්ලම ඉබේම කෙරුණාය ගල් ගඩොල් අළුතුණු ආදිය වෙන වෙන තැන්වල සිට ඉබේම මෙහි පැමිණුනෝය, මහා ගස් ඉබේම කැපී කම්කරුවන් නැතුව දෙර ජනේල වුනෝය, ගල් ගඩොල් හා ලී දඩුද එකමුතුව ගෙවල් හා මාලිගා වුනෝය, ගෘහකම්පාන්ත ශාස්ත්‍ර පිළිවෙලින් ඒවා යෙදුවාවූ ඒවා කළාවූ කිසි කෙනෙක් නැත කීවොත් ඒ නැත්තා කවටකම් කරන්නේය කියා අපට කල්පනාවෙන්නේ නැද්ද? ඔහුගේ කීම සැබෑවට පුළුවන්ද? අපට කම්පාන්තය පෙනේ. අපට පණ තිබෙන බව සත්තකවා වගේම මේක කම්පාන්තය කම්පාන්ත කාරයන් විසින් කළ බව සත්තකය. එක් කාලයකදී මේ ලෝකය සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වූනාය කියාත් අළුත් ලෝකයක් සෑදීමට ප්‍රත්‍ය වශයෙන් පරණ ලෝකයෙන් අළු පමණුවත් ඉතුරු වුනේ නැත කියාත් බුඩාගම්කාරයෝ නොසහවාම කියති. දැනට ලෝකයක් තිබේ. පොළොව මුහුද

තාරකා යනාදිය තිබේ. පළමු වාචකා කාන්තාරය තිබුන තැන නුවරක් ගොඩ නැගීමට වඩා බලසම්පන්න වූ කර්මාන්තයක් කෙරී තිබෙන බව අපට පෙනේ. *මක්නිසාද කීවොත් ලෝකයක් සාදනට ඕනෑව තිබුනා පමණක් නොව ඒ ලෝකය සෑදීමට ඕනෑවු ධාතු පවා කිසිත් නැති කමෙන් †උපදවනට ඕනෑව තිබුනේය, අපට කම්මාන්තය පෙනේ. ඒ නිසා ඤාණවත්ත වූ බලසම්පන්නවූ කම්මාන්ත කාරයෙක් සිටිය බව පෙනේ. බුදුන් එසේ නැත කියේය, සච්ඡෙදු කෙණෙකුට මොනයම් කාරණයක් ගැණවත් වරදින්ට බැරිය, බුදුන් කළාවූ මහත් බරපතල වැරද්ද නම් මැවුම්කාරයෙක් නැත කී එකය. ඒ නිසා බුදුන් සච්ඡෙ නොවේය, බුද්ධාගමට අත්තිවාරමක් නැත, ඒක බොරුවූ ආගමක්ය කියා, සී. සිල්වා මහත්මයාණේ 1 වෙනි පැයේ කථාව අවසාන කරනට යෙදුනාය.

**ඊට මොහොට්ටිවත්තේ ජනානන්ද උත්තාන්තේ විසින්
දුන්නාවූ උත්තරය මෙසේය.**

“සත්තමෙව ජයතෙ”

අපමිත්‍ර සී. සිල්වා මහත්මයා විසින් කළාවූ කථාවේ ප්‍රථම භාගයෙන් හැඟී ගියේ අනේක සත්වයන් විසින් කරන්නාවූ නොයෙක් පාප වලට සමවාදී අවිච්ඡේදන නිදහස් කරගන්නාවූ ගැලවුම්කාරයෙක් සිටින බව ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වා තිබෙන බවයි, ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වා තිබෙන ඒ ඉගැන්වීම ඇදහිය යුතු එකක් බවට කිසිම වැදගත් සාක්ෂියක් අප මිත්‍රයා විසින් ගෙනහැර දක්වූයේ නැති නිසා ඒ ඉගැන්වීම් බුද්ධාගම කාරයන්ට පමණක් නොව ක්‍රිස්තියානිකාරයින්ටත් කිසිසේත් පිළිගන්ට වටින්නේම නැත. මක්නිසාද ක්‍රිස්තුස් ලෝකයා ගලවා ගන්නවා තබා තමාටම ගැලවීමක නොහී කුරුසියේ ඇත ගැසුම් කා අසරණව මරණයට පැමිණුන බව එම පොත්වල කියා තිබෙන නිසාය. පව්වලට සමාව දී අවිච්ඡේදන නිදහස්කර ගන්නා ගැලවුම් කාරයෙක් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ඉන්නවාය කියන මේ කීම වැඩි දුරටත් විභාගකර බලනට වටින එකක් නිසා ඒ ගැණ ලුහුඬුවූ කාරණයක් ගෙනහැර දක්වමි, හේ මෙසේය. මේ සත්ව ලෝකයා උත්පාද කෙරෙව්වා වූ යම් දෙවිකෙණක්

*මේ කල්පනාව ගහක ගෙඩියක් දෙස බලා ඒ ගෙඩිය එක්තරා වඩුවෙන් විසින් සෑදුවාය, කියා කල්පනා කළාට වඩා අමුත්තක් අපට නොපෙනේ.

†කිරිත් නැති කමෙන් ධාතු ඉපදෙව් බව බයිබලයෙන් ඔප්පු කළොත් භරිතපනා තමයි.

සිටියා නම් ඒ දෙවියෝ සියලු ලෝකසත්වයන්ගේ එකම පියෙක් හා සමානය, ඉන්නියා අපි බොහෝ දරුවන් ඇති පියෙකුට ඒ දෙවියෝ සමානකර බලමු. බොහෝ දරුවන් ඇති යම්කිසි පියෙක් තමාගේ බාලදරුවන් විසින් කළාවූ නොයෙක් වැරදි වලට සමාව දෙන්නටයි කියා කිසිවරදක් නොකළාවූ ඉතා කීකරුවූ තමාගේ වැඩිමහල් පුතා ඒ වැරදිකාර බාලදරුවන් ලවා මරවා දමමෙව්වා නම් ඒ පියා කොපමණ තදබල අසත්පුරුෂ අඤ්ඤයෙන්ද කියා සිහි නුවණ ඇති කවරෙකුට කල්පනා වෙන්නේ නැද්ද? එබඳු අඤ්ඤ අසත් පුරුෂ පියකුගෙන් ඒ බාල දරුවන්ට යම්කිසි සැපතක් අයිතිවේය කියා හිතනවානම් දරුවන් මරාගෙන කන ගෙදර කුකුලන් ඉතුරුවෙවිය කියා හිතන්නට බැරිද? එසේ කිසිකලක විශ්වාස කරන්නට බැරි නිසා නිවරදිකාර දරුවා මැරෙව් පියාගෙන් වැරදිකාර දරුවන්ට කිසි සැපතක් ලබන්නට බැරුවා සත්තකය, එසේම ලෝකය මැව්වාය කියන යෙහෝවෑගෙන් පවිකාරයන්ට කිසිකලකවත් පාප සමාවක් ලබන්නටත් සදකාලික සාධි සැපතක් ලබන්නටත් බැරුවා සත්තකය, මක්නිසාද? ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වන අන්දමට යෙහෝවෑ ලෝකසත්වයන් මවා දෙවනු ලෝකයා පාපයට වැටෙනතුරු බලාඉඳ ඒ පාපවලින් ලෝකයා ගලවා ගන්නටයි කියා තමාගේ ඒකජාත පුත්‍රයා වන කිසි වරදක් හෙවත් පාපයක් නොකළාවූ ක්‍රිස්තුස් පවි කාරයන් ලවා මැරෙව් නිසාය, මෙසේ නිවැරදිකාරයෙක් වැරදිකාරයන් ලවා මැරවීම කොපමණ තදබල අසත් පුරුෂ අඤ්ඤ ක්‍රියාවක්ද? කියා සිහි නුවණ ඇති කවරෙකුට කල්පනා කරන්නට බැරිද? එබඳු අඤ්ඤ අසත් පුරුෂ දෙවිකෙණෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා එබඳු අඤ්ඤ දෙවියෙක් නැත කියා හිතීම ප්‍රඥාගෝචර නොවේද? එමනිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වන පාප සමාව කිසිම ඥාණවත්තයෙකුට පිළිගන්නට බැරිවූ සිතාමුපටය වැනි අමූලික පල්ම පල් බොරුවක්ය.

තවද එබඳු ගැලවුම්කාරයෙක් සිටිනවා නම්, අවුරුද්දකට වතාවක්වත්, පාප සමාව දෙන ගැලවුම්කාර දෙවි පුතා මමය, මම මෙහේ අහසේ ඉන්නවාය කියා අහසින් ලකුණක් ලෝකයාට පහළකරන්නට නරකද? එසේ කිසිම විශ්වාස කටයුතු ලකුණක් අහසෙන්වත් පොළොවෙන්වත් දැනගන්නට නැතිනිසා ගැලවුම්කාරයෙක් ඉන්නවාය කියන කීම කිසිම සාක්ෂියක් නැති බොරු පැමිණිල්ලක් මෙන් අවිශ්වාස කටයුතුවූ සම්පජාන මුසා වාදයක්ය. තවද, අප මිත්‍ර සී. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාවේ ද්විතීය භාගයෙන් ප්‍රකාශ වන්නේ, මේ ලෝකය වාචකා කාන්තාරයක් මෙන් එක් කාලයකදී සත්වයන් සහ වෘක්ෂලතාදියක් නැතුව තිබුන බවත් ඒ වාචකා කාන්තාරයේ

හෙයින් ඒ මැවුම්කාර දෙවියන්ට වඩා මනුෂ්‍යයා සම්ප්‍රකාර-
යෙන්ම ශ්‍රේෂ්ඨ බවත් බලවත්ත බවත් ඔප්පුවන්නේ නැද්ද?
ඉන් නිසා මනුෂ්‍යයෙකුටත් වඩා අතීශයින් දුර්වලවූ පහත්වූ
මැවුම්කාරයෙක් ඉන්නවාය කියා හිතනවාට වඩා මහත්
අණුවනකමක් මේ ලෝකේ තවත් ඇද්ද?

තවද මේ සංස්කාර ලෝකය කිසිම දෙවිකෙණෙක් විසින්
මැව්වා නොව ලෝකයේ සදකාලේටම පවතින්නාවූ සෘතුගුණය
කරණකොටගෙන පරමානු සංඛ්‍යාත ඉතා සියුම් ද්‍රව්‍ය ආපො,
තෙජො, වායෝ යන ධාතුන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධයෙන්
එකරාසිව භූතරූප සංඛ්‍යාත මේ මහා පෘථිවිය හටගන්නවා
සත්තකය. ඊට සාක්ෂියක් නම් ලොකු වීදුරු භාජනයක් ගෙන
එහි ඇතුළු හොඳින් පිරිසිදුකොට වාතය ප්‍රවීණය නොවෙනා
කාරයට එහි කට වසා යම්කිසි ක්‍රමයකින් එහි අභ්‍යන්තරය
අන්ධකාර කොට ගැඹුරු ජලයක බහා කලයක් තිබේන්ට ඇර
අති උදය ඇරුණෝදගමණයට ප්‍රථමයෙන් ඉතා කුඩා දේ මහත්ව
පෙණෙන්නාවූ කන්නාධියකින් ඒ වීදුරු භාජනයේ ඇතුළු බලන
කල්හි එහි සියුම්වූ පෘථිවිපටලයක් සහ නිල්තෘණ සමාන අඩකුර
රාසියකුත් දකින්නට ලැබේ. මේ කාරණයෙන් සංස්කාර ලෝකය
දෙවිකෙණෙක් විසින් මැව්වේ නැති බවත් සෘතුන්ගේ බලයෙන්
සහ ධාතුන්ගේ ආකෂිණාදී ස්වයංක්‍රීයයෙන් පරමානු එකට එකතු
වීමෙන් භූතරූපය එනම් පෘථිවිය හටගන්නා බවත් සක්සුදක්
මෙන් පෙනේය.

මේ ඉහත දක්වූ ලෝක ස්වභාව ධර්මය මෙසේම බව
නොයොයික තර්කශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවෙනවාය. ඒ මතය
වෛශෙෂිකයෝද පිළිගන්නාහුය. තවද මෙසේ කලින්කල හට
ගන්නාවූද විනාශවෙන්නාවූද ස්වාභාවධර්මයෙන් යුත් සියලු ලෝක
ධාතුන්ගේ විපයභ්‍යාසයෙන් යුත් පැවැත්ම සදකාලිකය. ඊට
සාක්ෂියක් නම් පෘථිව්‍යාදී සියලු ලෝකධාතුන් ධරාසිටින්නාවූ
අනන්තාපරිමාණ අවකාශයකුට පටන්ගැන්මක් අන්තිමයක්
නැතිව සදකාලෙන් සදකාලේටම කිසි විපයභ්‍යාසයක් නොවී
පවත්නා බව ඥාණවත්ත සියලුදෙනාම පිළිගෙන තිබෙන සත්‍ය
යක්ය. ඒ ආකාශ ධාතුව සම්බන්ධ අනිකුදු පෘථිව්‍යාදී ධාතුන්ගේ
විපයභ්‍යාසයෙන් යුත් පැවැත්ම සදකාලික බව එසේම ඔප්පුවෙනවා
සත්තකය. මේ ඉහත දක්වූ ලෝකයෙහි පවත්නා ස්වභාවධර්මය
ඒකාන්ත සත්‍යයක් බව යුරෝපීය ශ්‍රේෂ්ඨ පඬිවරයන් විසින්
පවා කියා තිබේ. ඒ මෙසේය:— සකල ස්වභාවය නොහොත්
පැවැත්ම සදකාලිකම විය යුතුයි. ලෝක ස්වභාවය නොහොත්
පරම්පරාව සදකාලිකයි. පටන්ගැන්මක් නැත්තේය යන
'ඩිමෝක්‍රිටස්' නම් පඬිවරයාගේ පණ්ඩිත වාක්‍යයෙන්ද, ලෝක
ස්වභාව පටන්ගැන්මක් නැත්තාවූ සදකාලික පැවැත්මක් බව

ඔප්පුවෙනවා ඇත. තවද අප මිත්‍රයා “ලෝකය සෑදීමට ඕනෑ වූ ධාතු පවා කිසිත් නැතිකමෙන් උපදවන්ට (යෙහෝව:ට) ඕනෑව තිබුණායයි” කියා කී බව මේ සභාවේ සිටින කාටත් ඇහුණාට අනුමාන නැත. මොහුගේ මේ කීමෙන් හැඟෙන්නේ යෙහෝව: කිසිත් නැතිකමෙන් (හෙවත් සුන්‍යත්වයෙන්) ලෝකධාතු උපදවා ගත්තාය කියාය. නමුත් මේ කීම පණ්ඩිතයන් භාශ්‍ය පහළ කරන්නාවූ ලාමක කීමක්ය. කිසිම ශාස්ත්‍රකාරක ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිතයෙක් ශාස්ත්‍රඥානයෙන් මෙබඳු කීමක් කියා නැතුවාට අනුමාන නැත. මේ කාරණය ගැණ යුරෝපීය ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිත-යෙක් වූ “ඩීමෝක්‍රිටස්” නම් පඩිවරයා කියා තිබෙන්නේ මෙසේය. සුන්‍යත්වයෙන් කිසිකලක කිසිවක් හට නොගන්නේය. එමෙන්ම දූතට පවතින කිසිම දෙයක සංයෝජිත ධාතු සුන්‍යකරන්ට නුපුළුවන” කියාය. එසේම “ඇපිකිඩුරස්” නම් පඩිවරයාද කියා තිබේ. ඒ මෙසේය “සුන්‍යයෙන් කිසිත් ඇතිකරන්ට නුපුළුවන. යමක් සුන්‍යකරන්ට පුළුවන් නම් අන්කිසි ස්වභාවයකට පැමිණිය හැකි ධාතු ගතියක් නොතබා සියළුදේම නිරුඬවීමට පැමිණෙන්නට ඕනෑය” කියාය. එසේම ‘හැරාක්‍රිටස්’ නම් පඩිවරයාද කියා තිබේ. ඒ මෙසේය. සුන්‍යයෙන් කිසිත් ඇති කරගත නොහැකිය. ලෝකය දෙව්කෙණෙක් විසින් වත් මනුෂ්‍ය කෙණෙක් විසින් වත් නොසාදන (නො මවන) ලදී. එය යුක්ත ප්‍රකාරයෙන්ම නිරතරව පැවැත්තාවූද අනාගතයෙහිත් පවතින්නාවූද අනන්තවූ ද්‍රව්‍යාන්විත පැවැත්මක්ය” කියාය. මේ ඉහත දක්වූ පණ්ඩිත වාක්‍යවලින් අප මිත්‍රයාගේ හිස් කියමන අවලංගු උනාට අනුමාන නැත. ඒ පණ්ඩිත වාක්‍ය ප්‍රකාශ කළාවූ ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිතයන්ට වඩා අප මිත්‍රයා උගතෙක කියාවත් ඊට වඩා පණ්ඩිතයෙක කියාවත් කිසිසේත් පිළිගන්ට නොහැකි නිසා මිත්‍රයාගේ ඒ කීම කිසිම ඥානවන්තයෙක් පිළි නොවන්නවා සත්තකය.

තවද අප මිත්‍රයා “බුඩාගමේ හැටියට මේ සියල්ල [එනම් ලෝකය] කිසිත් නැතිකමෙන් හටගත් බව කියා තිබෙනවායයි” කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුණාට අනුමාන නැත. නමුත් ඒ කීම සම්පජන මුසාවාදයක්ය. බුඩාගමේ කියා තිබෙන්නේ කිසිත් නැතිකමෙන් ලෝකය හට ගත්තාය කියා නොව “ලෝකය කම් සෘතු හේතු මේ කාරණාත්‍රයෙන් හට ගන්න බවත් උත්පාද ස්ථිති හතත්‍රයෙන් යුත් පැවැත්ම සදකාලික බවත්ය.” ලෝකය කිසිත් නැතිකමෙන් හටගන්ට වත් බැරුවා සත්තකය. එම නිසා අප මිත්‍රයා බුඩාගමේ ලෝකය ගැණ උගන්වා තිබෙන අන්දම මඳකුත් නොදන බුඩාගමට දෙස් කියන එක තදබල වැරද්දක්ය. මෙසේ බුඩාගමට බොරුවෙන් දෙස් පැවරූ නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාව ප්‍රකාශිත

සැබැවු දෝෂයන්ගෙන් සවිල්පයක් මට දැනට ඉදිරියට ලැබී තිබෙන කාල ප්‍රමාණයේ අන්දමට කියා දෙමි. ඒ මෙසේය - ක්‍රිස්තියානි ආගමේ උගන්වන අන්දමට ලෝකයාගේ මුල් පියා ආදම්ය. ඒ ආදම් මුල් පියෙක් නොවන බවත් ඔහු යෙහෝව: විසින් නොමැව් බවත් ඔහුට මව් පිය දෙන්නෙක් සිටිය බවත් අපි බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කළොත් ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති මුලු ගොඩනැගිල්ල ඇදවැටෙනවා සත්තකය. එම නිසා ආදම්ට මව්පිය දෙන්නෙක් සිටිය බව ඔප්පු කිරීම පිණිස උත්පත්ති පොතේ 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 24 වෙනි පදය කියවා විස්තර කරන්නෙමි.

ඒ පදය මෙසේය - "මනුෂ්‍යයා තමන්ගේ මව්පියන් හැර තමාගේ භාය්‍යාවට ඇළුම් වන්නේය" යන මේ වචන ආදම් කීවේ ස්ත්‍රී පළමුවෙන්ම දුටු හැටියේම බව ඒ පරිච්ඡේදය කියවා බලන කාටත් පෙනීයනවා ඇත. ආදම්ට බරවූ නින්දක් යෙහෝව: විසින් පමුණුවා ඔහු නිදගත් පසු ඔහුගෙන් ඉල ඇටයක් බිඳ ගෙන ඒ ඉල ඇටයෙන් ස්ත්‍රියක් මවා ඒ ස්ත්‍රී ආදම්ට පෙන්වූ වහාම ආදම් ඒ ස්ත්‍රී දෙස බලා "මනුෂ්‍යයා තමන්ගේ මව්පියන් හැර තමාගේ භාය්‍යාවට ඇළුම් වන්නේය" යන මේ වචන ආදම් කී බව බයිබලයේ එම පරිච්ඡේදයෙන් ඔප්පු වේ. ආදම් පොළවේ දුට්ල්ලෙන් මැව්වා වූ මේ ලෝකයේ මුල් මනුෂ්‍යයෙක්වා සැබෑ නම් ස්ත්‍රී පළමුවෙන් දුටුහැටියේම මව්පියන් හැර භාය්‍යාවට ඇළුම් වෙනවාය යන වචන ආදම්ට කිසි කලකවත් කියන්නට බැරිය. ආදම්ට මව් පිය දෙන්නෙක් සිටියේ නැත්නම් ඔහු "මව් පිය" යන වචනය කීවේ කොහොමද? දෙමව්පියන් නැත්තාවූ පොළවේ දුට්ල්ලෙන් මවකු ලැබුවාවූ මව්පියන් කිසිකලක නුදුටුවාවූ ආදම්ට තමාගේ ස්ත්‍රී දුටුහැටියේම "මව් පිය" යන වචනය කියන්නට පුළුවන් උනේ කොහොම දැයි කල්පනා කරන්නට වරි. කට බොරු කියතත් දිව බොරු කියන්නේ නැත යන පෞරාණික උපදේශය මෙන් ඔහුට මව් පිය දෙන්නෙක් සිටිය බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු වෙනවාය. ආදම්ට මව් පිය දෙන්නෙක් සිටියේ නැත්නම් කිසි කලකවත් මේ වචන ආදම්ට කියන්නට බැරුවා සත්තකය. මේ කාරණයෙන් ආදම්ට මව් පිය දෙන්නෙක් ඇතුළු සිටිය බව කිසි සැකයක් නැතුව ඔප්පු වෙන නිසා ආදම් මේ ලෝකයේ මුල් පියෙක් නොවන බවත් ඔහු යෙහෝව: කෙණෙක් විසින් නොමැව් බවත් භස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වෙනවා ඇත. ආදම්ගේ මැවිල්ල බොරු වෙන කොට මුලු ක්‍රිස්තියානි ආගම බොරු ආගමක් බව ඔප්පුවී ඉවරය.

තවද ආදම් ලංකාවේ සිට ගියා වූ මිනිසෙක් බවත් ඔහුගේ දෙමව්පියන් ලංකාවේ සිටිය බවත් ඔප්පු කිරීමට ඉතා වැදගත් කරුණු බොහෝ රාශියක් තිබෙන්නේ වී නමුත් දැනට මෙපමණ කින් තවත්වා යෙහෝව්: සඵඥ කෙතෙක් නොවන බව බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කරමි. ඒ ගැණ උත්පත්ති පොතේ 6 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදය කියවා විස්තර කරන්නෙමි. ඒ පදය මෙසේය - “යෙහෝව්: වහන්සේ පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් තැවුනු සේක. උත්වහන්සේගේ හෘදයෙහි සෝකවූයේය” යන මේ බයිබල් පදයෙන් ප්‍රකාශ වෙන්නේ, යෙහෝව්: මනුෂ්‍යයා මවා අන්තිමේදී ඒ මැවීම ගැණ සෝක වූනු බවත් කනගාටුවෙන් තැවුනු බවත්ය. අන්තිමේදී තැවෙන සෝකවෙන දේ කරන්නේ අඥාණයෝ මිස ඥාණවන්තයෝ නොවේය. යම් කෙනෙක් තමාගේ වත්තේ සෑම තැනම පතොක්කට වඩාලා අන්තිමේදී ඒ වැටිල්ලෙන් අප්‍රයෝජනයක් මිස කිසි ප්‍රයෝජනයක් නැති බව දැනී ඒ වැටිල්ල ගැණ තමාම සෝක වෙනවා නම් තැවෙනවා නම් ඒ තැනැත්තා තදබල අඥානයක් බව කල්පනා වෙන්නේ නැද්ද? එමෙන්ම යෙහෝව්: පොළවේ මනුෂ්‍යයා මවා අන්තිමේදී සෝක වූනු නිසාත් තැවුනු නිසාත් ඔහු මහත් අඥානයක් බව කිසි සැකයක් නැතුව ඔප්පු වෙනවාය. මෙබඳු අනුවන ක්‍රියා කරණ අඥාන යෙහෝව්: සඵඥ කෙණෙක කියා යමෙක් විශ්වාස කරණවා නම් ඔහු යෙහෝව්:ටත් වඩා මහත් අඥානයක්මය. සඵඥ කෙණෙකුට කිසිදෙයක් වරදින්ට බැරිය. එපමණක් නොව සඵඥකමක් නැත්තාවූ යම්කිසි ඥානවන්තයෙක් නමුත් කිසිකලක වත් මතු සෝක වෙන්නට වෙන්නාවූ තැවෙන්නට වෙන්නාවූ දේවල් කරන්නේ නැතුවා සත්තකය. ඥානවන්ත මනුෂ්‍යයෙකුට පමණ වත් ඥානයක් යෙහෝව්:ට නොතිබුන බව මේ කාරණයෙන් පැහැදිලිව ඔප්පු වෙන නිසා යෙහෝව්:ට සඵඥතාඥානයක් නො තිබුන බව ඔප්පු වූනා සත්තකය. සඵඥතාඥානයක් නැත්තාවූ යෙහෝව්: ලෝකය මැව්වාය කියා කිසිම ඥානවන්තයෙක් බාර ගන්නේ නැත. මෙසේ යෙහෝව්: සියල්ල දත්තෙක කියන කීම බොරුවෙනවා හා සමග ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති මුලු ගොඩනැගිල්ල සම්පූර්ණයෙන් ඇදවැටෙනවා ඇත.

තවද ක්‍රිස්තියානි කාරයෝ කියන අන්දමේ මැවුම්කාරයෙක් නැති බව ඔප්පු දීමට සැහෙන්තාවූ තවත් වැදගත් කාරණා සාද්දයක් තිබේ. ඒ මෙසේය. යම්කිසි මැවිලිකාරයෙක් නොයෙක් පලතුරු වලින් යුත් වත්තක්වවලා ඒ වත්තේ සමහර පැල හොඳින් වැවෙන්නට ඉඩ අරින්නත්, සමහර පැල උදුරන්නත්, සමහර පැල කරටියෙන්ම කඩා දමන්නත්, සමහර පැල හොඳින්

වැඩුනායින් පසු උදුරා දමන්නේ, සමහර පැල හොඳින් වැවෙන්ට ඉඩනොදී ගස් කරු බුහුටිවී පල නොදරණ්ණදමට සලස්වන්නේ සමහර පැල බොහොම හොඳින් සශ්‍රීක කරන්නේ, සමහර පැල ගින්නෙන් පුළුස්සා දමන්නේ, සමහර පැල රොගවලින් විනාස කර දමන්නේ, සමහර පැල වතුරෙන් විනාසකර දමන්නේ, සමහර පැල කඩුවෙන් කපා විනාසකර දමන්නේ, සමහර පැල දුන්නෙන් වීදි විනාසකර දමන්නේ සමහර පැල වෙඩිතබා විනාස කර දමන්නේ පටන් ගන්නොත් ඒ වැවිලිකාරයා සිහි නුවණ ඇති වැවිලිකාරයෙක්ය කියා කාට හිතන්න පුළුවන්ද? එබඳු වැවිලිකාරයෙක් මේ ලෝකයේ යම් තැනක සිටිනවා නම් ඔහු පිස්සෙක් මිස හරි සිහිය ඇති කෙණෙක කියා කවරෙකුට විශ්වාස කරන්න පුළුවන්ද? එබඳු පිස්සු වැවිලි කාරයෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා එබඳු පිස්සු වැවිලිකාරයෙක් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක නැති බව විශ්වාස කිරීම ප්‍රඥා ගෝචර නොවේද? එසේම යෙහෝව්: වීසින් මේ ලොක නමැති වත්තේ මනුෂ්‍යයන් නමැති එල දරණ වෘක්ෂයන් මවා ඒ වත්තේ සමහර පැල හොඳින් වැවෙන්ට ඉඩ ඇරියාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් ආයුෂ්‍යයාගේ කෙළවර දක්වා සැපයේ ජීවත්ව ඉන්ඩ ඉඩ අරින්නේ, සමහර පැලැටි වැවෙන්ට මත්තෙන් උදුරා දමන්නාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් මාතෘකුක්ෂියේදීම මරා දමන්නේ, සමහර පැලැටි කරටියෙන් කඩා දමන්නාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් උපන් දෙකුන් දවසෙන් මරාදමන්නේ, සමහර පැල හොඳින් වැඩුනායින් පසු උදුරා දමන්නාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් තරුණ වයසේදීම මරාදමන්නේ, සමහර පැල කරුබුහුටිකර දමන්නාක් මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් අන්ධයෝ කරන්නේ, සමහරු බිහිරෝ කරන්නේ, සමහරු ගොඵවෝ කරන්නේ, සමහර පැල බොහොම හොඳින් සශ්‍රීක කරන්නාක්මෙන්, සමහර මනුෂ්‍යයන් හොඳින් සැපවත්ව ජීවත් වෙන්ට සලස්වන්නේ, සමහර පැල ගින්නෙන් පුළුස්සා දමන්නාක්මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් ගින්නෙන් මරා දමන්නේ, සමහර පැල රෝගවලින් විනාසකර දමන්නාක්මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් වසංගත රෝග එවා මරා දමන්නේ, සමහර පැල වතුරෙන් විනාසකර දමන්නාක්මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් ජලගැල්මෙන් විනාසකර දමන්නේ සමහර පැල කඩුවෙන් කපා දමන්නාක් මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් කඩුවලින් කප්පවා මරවා දමමවන්නේ, සමහර පැල දුන්නෙන් වීදි විනාශකර දමන්නාක් මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් දුනුවලින් වීදිදවා මරවා දමන්නේ සමහර පැල වෙඩිතබා විනාසකර දමන්නාක්මෙන් සමහර මනුෂ්‍යයන් වෙඩිතිබ්බවා මරවා දමමවන්නේ පටන්ගෙන තිබෙන නිසා ඒ යෙහෝව්: නමැති වැවිලිකාරයා හරි සිහිනුවණ

ඇති මැවුම් කාරයෙක් කියා කාට හිතන්ට පුළුවන්ද? එබඳු මැවුම්කාරයෙක් මේ ලෝකයේ සිටිනවා නම් ඔහු පිස්සෙක් මිස හරි සිහිය ඇති කෙණෙක් කියා කවරෙකුට විශ්වාස කරන්ට පුළුවන්ද? එබඳු පිස්සු මැවුම්කාරයෙක් ඇතකියා හිතනවාට වඩා එබඳු පිස්සු මැවුම්කාරයෙක් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක නැතිබව විශ්වාසකිරීම ප්‍රඥාගොවර නොවේද? මේ ප්‍රශ්න තුනට බයිබලයෙන් උත්තර දීම අප මිත්‍රයාගේ යුතුකමක්ය. එමනිසා ලබන පැයේදී මේ ප්‍රශ්න වලට දෙන උත්තර බලාපොරොත්තු වෙමින් මගේ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

සී. සිල්වා මහත්මයාගේ දෙවෙනි කථාව.

මිත්‍රවරුණි,

මව්සින් සංක්ෂේපයෙන් ගෙනහැර දක්වූ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සත්‍යයන්වලට විරුධව උත්තර වශයෙන් අප මිත්‍ර ඇම්. ජනානන්ද උන්‍යාන්සේ විසින් කළ කථාව කිසි ගැලපීමක් නැත්තාවූ ආකූලවූ එකක්ය. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ධර්මයන් කිසිත් නොදන ඊට දෙස් කියන බව එයින් ඔප්පුවේ. ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ප්‍රකාශවූ පව් කමාව සහ සදකාල ජීවනාද ක්‍රිස්තුස්-වහන්සේගේ මරණ පූජාවද සම්බන්ධව දෙවියන් වහන්සේ බොහෝ දරුවන් ඇති පියෙක් තමාගේ වැඩිමහල් පුත්‍රයා සාවකීය අකීකරු පුත්‍රයන් උදෙසා මැරෙව්වා වූ පියෙකුට සමාන කිරීම වැරදිය. පව්කාරයා වෙනුවට අවිච්චිත්තයේ ත්‍රිත්වයේ තුන්දෙනා වහන්සේලාගෙන් එක්කෙණෙක්ය. පිතා පුත්‍ර සුඛාත්ම යන තුන්දෙනා වහන්සේලා එක්කෙනෙක්ව සිටියි. *මෙයින් පුත්‍රයාණන් වහන්සේ පව්කාරයා වෙනුවට සම්පූර්ණ මනුෂ්‍යකයෙක් දරාගණ පව් නසන පූජාවක්ව තමන්වහන්සේම පූජාවී ගැලවීමේ මාර්ගයක් මනුෂ්‍යයාට සම්පාදනය කර දුන්නේය. එක් මනුෂ්‍යයෙකුගේ පාපය උදෙසා සියල්ලෝම පව්කාරයෝ උනාසේම †එක්කෙනෙකුගේ ධර්මීෂ්ටකම උදෙසා සියල්ලන්ට

***තුන්හුලස් බොරු කියන්නේ මේවාට නොවේද?**

†එක මනුෂ්‍යයෙකුගේ පාපය නිසා සියල්ලෝම පව්කාරයෝ වෙනවා-නම්, එක මනුෂ්‍යයෙක් භොරකම් කළ වරදට සියල්ලෝම භොරු වෙත්ට ඕනෑ නොවේද? එක මිනිසෙක් භොරකම් කළ වරදට රටේ සිටින සියල්ලටම අවිච්චිකරණ සිරිතක් නොහොත් එබඳු නීති මාර්ගයක් ලෝකයේ තිබෙනවාද? කැකිල්ලේ රජපුරුවන්ගේ නඩු කියන්නේ ඔබ්බ ඒවාට නොවේද? එක්කෙනෙකුගේ ධර්මීෂ්ටකම නිසා සියල්ලන්ටම නිදහස්කම ලබාගන්ට පුළුවන්ද? එසේ පුළුවනම් ගෙවල් උමංකාපු භොරෙක් උසාවියට අල්ලාගෙන ගියාම භොරාගේ ගමේ එක ධර්මීෂ්ටයෙක් ඉන්නවාය කියා ඔහු නිදහස්කර හරිනවාද?

නිදහස්කම ලබාගත්ට පුළුවන්කම තිබේ. ආදම් කරණකොට-
ගෙණ පාපයත් පාපයෙහි කුලී මරණයත් ලෝකයට ඇතුල්-
උනාසේම පුත්‍රයානන්වහන්සේ එනම් සාමී වූ සේසුස් ක්‍රිස්තුස්-
වහන්සේ කරණකොටගෙණ සදකාල ජීවනය ලෝකයට
පැමිණුනේය. ඔපමණක් නොව ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ මරණ-
යෙන් පවිකාරයින්ට දෙවියන් වහන්සේගේ අතිත ප්‍රේමය
ප්‍රකාශකරණවාය. ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ පවිකාරයින් වෙනුවට
තමන් වහන්සේම පවිනසන පුජාවක්මෙන් පුජාවී තුන්වෙනිද
නැවත නැගීටිමෙන් ‡ ගැලවීමෙන් මෙහෙය සම්පූර්ණ කළසේක.
උන්වහන්සේ නොනැගීටිවනම් අපේ ඇදහීම හිස්ය. අපි
විස්වාස කරන්නේ ජීවමානවූ ගැලවුම්කාරයෙක් කෙරෙහිය.
ඊට උන්වහන්සේ කෙරෙහි ඇදහීම කරණකොටගෙණ ගැලවීම
ලබා සිටින සෑම දෙනාම සාක්ෂිකාරයෝය. ඔවුන් උන්-
වහන්සේගේ දරුවෝ බවට උන්වහන්සේගේ ආත්මය ඔවුන්ගේ
ආත්මවලට සාක්ෂි දරයි. නිරන්තරයෙන්ම ඔවුන් උන්-
වහන්සේගේ ආත්මයෙන් ගෙණයනු ලබයි. ඔවුන්ගේ
යාඤාවලට උත්තර ලබති. *මීට වඩා ජීවමාන සාක්ෂි
මොනවාද? එපමණක් නොව අහසත් පොළවත් එහි ඇත්තාවූ
විශ්මපත් දේත් උන්වහන්සේ ඊයෙන්, අදත්, මතු සදකාලේටත්
ජීවමානවූ දිව්‍ය ගැලවුම් කාරයෙක් බවත් සියල්ලෙහි කතාවූ
මැවුම්කාරයා බවත් සාක්ෂි දරයි. නමුත් අපමිත්‍ර ඇම්.
ජනානන්ද උන්නාන්සේගේ ආත්මික ඇස් මීර්‍යාදාෂ්ටිය නමැති
පටලයෙන් වැසී තිබෙන නිසා "එබඳු ගැලවුම් කාරයෙක්
සිටිනවානම් අවුරුද්දකට වතාවක්වත් පාපසමාව දෙන
ගැලවුම්කාර දෙවි පුතා මම ය. මම මෙහි අහසේ ඉන්නවාය
කියා අහසින් ලකුණක් ලෝකයට පහළ කරන්ට තරකද එසේ
කිසිම විශ්වාස කටයුතු ලකුණක් අහසෙන් වත් පොළොවෙන්වත්
දැනගන්ට නැති නිසා ගැලවුම් කාරයෙක් ඉන්නවාය කියන කීම

† මිනීමැරීමෙන් ප්‍රේමයක් ප්‍රකාශවන්නේ කෙසේද?

‡ ක්‍රිස්තු මලවුන්ගෙන් නැගීටිට බව පළමුවෙන් දුටුවාය කියා කීවේ
යකුත් හද්දෙනෙක් වැහිටිව පිස්සියක් නොවේද? ඒ පිස්සියේ කීම විශ්වාස
කරන්නෝ යකුත් අට්දෙනෙක් වැහුනු පිස්සෝ වෙන්ට මිනූ නොවේද?

* මෙහෙම ගල්පැලෙන බොරු දෙසන්ට හොඳද? ලෝකයේ ඉන්න
සියළුම භාදිලිවරු එක තැනකට රැස්වෙලාවත් ක්‍රිස්තුව මහ හයියෙන්
යාඤාවක් වෙලා සියළුදෙනාටම ඇහෙන්නට ක්‍රිස්තු ගෙන් එක උත්තර-
යක්වත් ලබා නොදෙන්නේ මන්ද?

කිසිම සාක්ෂියක් නැති බොරු පැමිණිල්ලක් මෙන් අවිශ්වාස කටයුතුය" කියා කියති. නුමුත් බුද්ධාගමිකාරයා විශ්වාස කරන්නේ මැරුණාටු අප කෙරෙහි කිසි බලයක් නැත්තාවූ බුද්ධාගමේ උගන්වන හැටියට නැත්තටම නැතිවී ගියාටු ඉමනුෂායෙක් කෙරෙහිය. ඒ නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ කතෘ ජීවමානවූ ගැලවුම් කාරයෙක් බව සාක්ෂි සමූහයකින් ඔප්පුවෙන නුමුත් බුද්ධාගමට එසේ ජීවමාන සාක්ෂියක් නැත. †ඒක පුහු ඇදහීමක්ය. ඒක අත්හැර දැමීම යුතුය. තවත් දුරට ලෝක යෙහි සියළුම මනුෂ්‍යයන්ටම වඩා වටින්නාවූ පුත්‍රයානන් වහන්සේ සියල්ලන් උදෙසා පූජාවීමෙන් දෙවියන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි සම්පූර්ණව පිළිගත යුතුවූ පව් නසන පූජාවක් වූනේය. දෙවියන් වහන්සේට සැබැලෙස පියානෝය කියනට පුළුවන් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ මරණ පූජාව කෙරෙහි ඇදහීම කරණකොටගෙන ගැලවීම් ලබාගත් අයට පමණක්ය. අදහ නොගන්නාවූ සියල්ලෝම විනාසයට නියමවී සිටියි. *ඔවුන් සාතන්ගේ දරුවෝය එනම් ඔහුගේ ක්‍රියාවල් කරන්නෝය. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ ක්‍රිස්තියානි ආගම නොදන ඊට විරුධව කරා කරණ බව මෙහි සිටින ක්‍රිස්තියානිකාරයින්ට පමණක් නොව ටිකක්වත් සිහි කල්පනා ඇති බුද්ධාගමිකාර මිත්‍රයින්ටද පෙනී යනවා ඇත. මනුෂ්‍යයාට ඕනෑකරන්නාවූ එකම දේ එනම් පාපයේ අවිටුවෙන් ගැලවී සදකාල ජීවනය ක්‍රිස්තියානි ආගමේ තිබෙන නිසා අතින් සියළුම ආගම්වලට වඩා ක්‍රිස්තියානි ආගම සොයා බැලීම ප්‍රඥා ගොවර බව නැවතත් කියමින් මගේ මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ කරාවේ දෙවෙනි පංගුවට උත්තර දෙමි.

‡ නැත්තටම නැතිවී ගියා කියා උගන්වා තිබෙන්නේ බුද්ධාගමේ කොයිපොතේද?

† ජීවමාන සාක්ෂියක් තබා ඇදහිය යුතු කිසිම සාක්ෂියක් ක්‍රිස්තියානි ආගමට ඇත්තේම නැත. ඇදහිය යුතු සාක්ෂි බුද්ධාගමට ඇද්ද නැද්ද කියා දනගන්නට ඕනෑනම් සොයු දහසක් ධර්මස්කන්දය කියවා බැලිය යුතුයි. ඒ සොයුදහසක් ධර්මස්කන්ධය සම්පූර්ණයෙන්ම නොතිබුණාටු කෙනෙකුට දේශනාකරන්නට නුපුළුවන් බව යන්නම් මොලේ ඇති අයකුට පවා තේරුම් යයි.

* අදහනොගන්නවාට විනාසකර දමන්ට යුතුව තිබෙන්නේ අදහ ගැණීමට සෑහෙන භාස්කමක් අහසෙන්වත් පොළොවෙන් පහළකරලා නොවෙද? එසේ කිසිත් නොකර නිකන් ඉඳලා අන්තිමේදී අදහගන්නේ නැත කියා විනාසකරණවාය කියන කීමට වඩා අඳහන කීමක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද?

මිත්‍රවරුණි, අප මිත්‍ර උන්තාන්තේ කියන්නේ මැවුම් කාරයෙක් නැතුව මේ ලක්ෂණ ලෝකය ඉබේටම †පැමුණුනාය කියාය. පිළිවෙල් කාරයෙක් නැතුව පිළිවෙලක් තිබෙන්නට බැරි බවත්, අදහස් කාරයෙක් නැතුව අදහසක් තිබෙන්නට බැරි බවත් යන්නම්වත් සිහිකල්පනාව ඇති අයට තේරුම් යනවාට අනුමාන නැත. මේ ලෝකයෙහි පිළිවෙලක් තිබෙන බවද, එහි තිබෙන්නාවූ දේවල අදහසක් තිබෙන බවද ඒ අදහස දවස්පතා ඉෂ්ට වෙන බවද අපට පේන්නට තිබෙන සත්‍යයකි. ඒ නිසා මේ පිළිවෙල කලින් යෙදුවා වූ මේ අදහස පූර්වයෙන් අදහස් කළා වූ මහෝත්තම වූ සියළු බලය ඇති මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑය. *මීට උදහරණ දහසක් ගෙනහැර දක්වන්නට පුළුවන. නුමුත් අප මිත්‍ර උන්තාන්තේ විසින් සමානකරන්නට බැරිය කීව උදහරණයට පමණක් දැනට උත්තර දෙමි.

එනම් වෘක්ෂ ලතාදියක් නැතුව තිබුන වාචකා කාන්තාරයකට මේ ලෝකය සමානකරන්නට බැරිය කීමය. අප මිත්‍ර උන්තාන්තේ කියන්නේ “නුවරක් නොහොත් මාලිගාවක් ගොඩ නැගූ දවසේපටන් අවුරුදු දහක් ගතවුනත් එක අඟලක්වත් ලොකු වෙන්තේවත් කුඩා වෙන්තේවත් නැත. නුමුත් ලෝකය දිනෙන් දින විපයායාවෙමින් වැඩෙමින් පවතින්නාවූ වස්තුවක්ය” කියාය. මිත්‍රවරුණි, මේ තර්කය ඉතාමත් ලාභකය, මනුෂ්‍යයාගේ ඥානය සීමා සහිතය, දෙවියන්වහන්සේගේ ඥානය සීමාරහිතය. දෙවියන්වහන්සේගේ මැවිල්ලෙන් මනුෂ්‍යයාගේ කම්පනයෙහි පේන්නට, තිබෙන්නාවූ ගුණයට වඩා මහත් විශ්මපත් වූ බල සම්පන්න වූ ඥානයක් ප්‍රකාශවෙනවා සත්තකය. නමුත් දෙවියන් වහන්සේගේ මැවිල්ලෙන් මනුෂ්‍යයාගේ කම්පනයක් වූ වාචකාකාන්තාරය තිබුණු තැන අළුත් නුවරක් ගොඩනැගී මෙන් අභිප්‍රාපියක් ඉෂ්ටවී තිබෙන බවත් පිළිවෙලක් තිබෙන බවත් ඉතා පැහැදිලි ලෙස ප්‍රකාශ වෙනවාය. ඒ නිසා අපි ස්ථිර කොටම කියන්නේ වාචකාකාන්තාරයේ නුවරක් ගොඩනැගීමේදී අභිප්‍රාපියක් ඉෂ්ටවී තිබෙන නිසා අභිප්‍රාකාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. මේ අළුත් නුවර පිළිවෙලක් තිබෙන නිසා පිළිවෙල්කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑය කියාය. මේ ලෝකයෙහිද පළමු වාචකාකාන්තාරය තිබුණු තැන නුවරක්

† එබඳු කීමක් උත්වහන්සේ විසින් කීවේ නැත.

* එබඳු අදහස් කාරයෙක් සිටින බවට කිසිම භාස්කමක් අහසින්වත් පොළොවෙන්වත් නුඹලාට පෙන්වන්නට බැරි හොරේ මොකද? බරපතල භාස්කමක් පෙන්වීම කොයිතැන වුමුත්, ගෙවල යකෙක් කරණ තරමේවත් කුඩා ලකුණක්වත් නොපෙන්වන්නේ මන්ද? මැවුම්කාරයෙක් ඉන්නවා නම්, එබඳු ලකුණක් පෙන්වන්නටම ඕනෑය.

ගොඩනැගීමේදී ප්‍රකාශවූ ඥානයටද අභිප්‍රායටද පිළිවෙලටද වඩා මහෝත්තමවූ ඥානයක්ද පිළිවෙළක්ද අභිප්‍රායක්ද ඉෂ්ටවී තිබෙන බව † ඉතා පැහැදිලි ලෙස ප්‍රකාශවේ. ඒ නිසා මේ මහත් අභිප්‍රාථීය ඉෂ්ටකළාවූ මහෝත්තම අභිප්‍රාකාරයෙක් මේ පිළිවෙල කලින් යෙදුවාවූ පිළිවෙල් කාරයෙක් සිටින්නට මිනැය. නුමුත් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ එසේ නැත කියති. ඒක අපට පේන්නට තිබෙන්නාවූ සත්‍යයට විරුධය; තර්කනයට විරුධය. නුමුත් බුඩ්ධගමේ එසේ උගන්වති. ඒ නිසා ඒ ආගම බොරුය, ඒක අත්හැරදමීම යුතුය.

නැවතද මිත්‍රවරුණි, ජීවමාන කතෘකෙනෙක් නැතුව මේ සියල්ල එනම් මේ ලෝකයත් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත්, අහසත් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත්, පැවැත්මට ආවේ ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, යන ධාතූන් පෘථිවි ධාතුව සමග සංසර්වීමෙන්ය කියා අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියයි. *මේ තර්කයද ඉතාමත් වැරදිය. ඔර්ලෝසුවක් දෙස බලා මේ ඔරලෝසුවෙන් වෙලාව පෙන්වන්නේ මෙහි ඇතුළේ තිබෙන්නාවූ රෝද ඒ ඒ අරීයන් ඉෂ්ට වෙන ලෙස පිළිවෙලට කරකැවීමෙන් මිසක් මෙය කම්මාන්තකාරයෙක් විසින් කළාවූ වැඩක් නොවේය කියා මෙහි සිටින්නාවූ යමෙක් (ඔරලෝසුවක් දිගහැර පෙන්නා) කීවොත් ඒ තැනැත්තා පිස්සෙක්ය කියා මෙහි සිටින්නාවූ අයවලුන් කියනවාට කොහෙත්ම අනුමාන නැත. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ තර්කනයත් හරියටම මේවාගේමය. කම්මාන්තකාරයාගේ අභිප්‍රාථීය ඉෂ්ටවෙන ලෙස එක් ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට ඔරලෝසු යන්ත්‍රය ක්‍රියා කරන්නාක්මෙන් මහෝත්තමවූ මැවුම්කාරයානත් වහන්සේ අභිප්‍රාථීය ඉෂ්ටවෙන ලෙස මේ ධාතු උන්වහන්සේ පිළිවෙලට යොදා ක්‍රියාකරවන බව ඉතා පැහැදිලි ලෙස පෙනේ;

† එබඳු ඥානයක් හෝ අභිප්‍රාථීයක් හෝ ඉෂ්ටවී තිබෙන බව මේ ලෝකයේ කිසිම දේකින් නුඹලාට ඔප්පුකරන්නට බැරි හොරේ මොකද? මේ ලෝකයේ දවස් පතා සිඬ වෙන්නාවූ ස්වභාව ධර්මය දෙවිකෙනෙක් පිට ආරුභ කරන්නට යන එක ලෝකස්වභාව ධර්මය නොදන්නා අනුවණකම නොවේද? එබඳු කියමන් නුඹලා වැනි අඥානයෝම පිළිගන්නවා මිස ඥාණවන්ත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැතුවා යන්නකය.

* එබඳු කීමක් උන්වහන්සේ විසින් කීවේ නැත.

‡ එබඳු පෙතිමක් මේ ලෝකයේ කිසිම ධාතුවක නැත. අඥානායින්ගේ සිත්වල හටගත් මීර්‍යාවක් මිස ඥාන නම්කී ඇසට එබන්නක් නොපෙනේ. හපන්න නම් එක ධාතුවකින්වත් එසේ පිළිවෙලට යොදා ක්‍රියා කරවන බව ඔප්පු කළ යුතුයි.

ඔරලෝසුවේ රෝද සහ කටුවලට හිතන්ටවත් යමක් යොදන්ටවත් බැරිය. නුමුත් කම්පනකාරයා ඥානවන්ත ලෙස කල්පනා කොට ඒවා යොදා තිබෙන පිළිවෙලට ක්‍රියා කෙරීමෙන් අභිප්‍රාප්තිය ඉෂ්ටවේ. එමෙන්ම ආපෝ, තේජෝ, වායෝ යන ධාතු යමක් අභිප්‍රාකරන්ට පුළුවන් පණ ඇති සත්වයෝ නොවේය. පිළිවෙලක් යොදන්ට පුළුවන් ඥානයක් ඇති සත්වයෝ නොවේය. මේවා මහෝත්තමවූ මැවුම් කාරයකුගේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට (සවිභාව ධර්මය) එකඟව තීරන්තරයෙන් ක්‍රියා කරමින් උන්වහන්සේගේ අභිප්‍රාප්තිය ඉෂ්ට කරණවාය. *ඒවා උන්වහන්සේගේ අතේ තිබෙන්නාවූ ද්‍රව්‍යය. නුමුත් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියන්නේ කම්පන කාරයෙක් නැතුව ද්‍රව්‍ය ඒවාම ඒ ඒ අරියන් අභිප්‍රාකොට එක්කාසුවී අභිප්‍රාප්තියක් ඉෂ්ටකර දෙනවාය කියාය. මේ කීම විකක්වත් කල්පනාව ඇති කෙනෙකුට විශ්වාස කරන්ට පුළුවන්ද? මෙය අපේ දවස්පතා ජීවිතයේ පේන්ට තිබෙන්නාවූ දේට විරුඩය. තර්කයනට විරුඩය. ඒ නිසා ඒ කීම සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදිය. එසේ උගන්වන්නාවූ ආගම සැබැවෙන්ට බැරිය ඒක අත්හැර දැමීම යුතුය.

* ලෝකයේ පවත්නා ධාතු මැවුම්කාරයාගේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව තීරන්තරයෙන් ක්‍රියාකරනවා නම් පල්ලිවලට හෙත ගහන්තේ මන්ද? මැවුම්කාරයාගේ ව්‍යවස්ථා පල්ලිවලට හෙතගස්වන්ටද, අවේතනිකවූ ධාතූන්ගේ සාධකත්වයෙන් පවත්නා සවිභාවධර්මය මැවුම් කාරයකුගේ ව්‍යවස්ථාවක් නොවේය. ඊට කාරණයක් නම්; තෙජෝ ධාතුව උෂ්ණස්පර්ශ සහිතය. ඒ උෂ්ණ ගුණය කරණකොට ගෙණ ලෝකයෙහි සියලුම ද්‍රව්‍යයන්ගේ තද ගතිය ගෙණදෙයි; ආපො ධාතුව ඕනස්පර්ශ සහිතය, ඒ සියල් ගුණය කරණකොටගෙණ ලෝකයෙහි සමහර ද්‍රව්‍ය ලිහිල් භාවයට පමුණුවයි. එසේම වායෝ ධාතුව රූප රහිතය, ඒ වායෝ ධාතුව කරණකොටගෙණ පාරිච්ඡාදය ගෝලාකාරයකට පමුණුවා තිබේ. ඉතින් මේ ධාතූන්ගේ සාධකත්වයෙන් පිහිටියාවූ සවිභා ගුණධර්මයන් මැවුම් කාරයෙක් විසින් පිහිටව්වාවූ හෝ එබඳු කෙනෙකුගේ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව ක්‍රියා කිරීම් වශයෙන් හෝ පිහිටි සවිභාගුණයෙන් නොව, ඒ ඒ ධාතූන්ගේ සාධකත්වයෙන්ම පිහිටියාවූ සවිභාව ධර්මයෝය. මේ ලෝක සවිභාවධර්මය නොදත් අඥාණයන්ගේ මුඛ කියමන් එබඳු අඥාණයෝම පිළිගන්නවා මිය ශාස්ත්‍රාගම දත් ඥාණවන්තයෝ පිළි නොගන්නාහුය.

නැවතද මිත්‍රවරුනි, අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියන්නේ දෙව් කෙනෙකුගේ බලයෙන් වෘක්ෂලතාදිය වැටෙනවා නම් යම් කිසිවෙක් ආපෝ, තෙජෝ, වායෝ යන ධාතුන් පෘථිවි ධාතුව සමග ස්පර්ශ නොවෙනාකාරයකට යමකින් වසා තිබුවොත් කොපමණ කාලයක් ගියත් එහි වෘක්ෂලතාදියක් හට නොගන්නේ මන්ද? කියාය. එපමණක් නොව 'ද්විල මනුෂ්‍යයකුගේ ක්‍රියාවකින් මැවුම් කාරයෙකුගේ ක්‍රියාව වලකිනවා නම් ඒ මැවුම් කාරයාට වඩා මනුෂ්‍යයා බලවත්තයෙක් බව ඔප්පු වෙනවාය කියාය. මේ කීම ඉතාමත් ලාමකය. නැවතද ඔර්ලෝසුවේ උපමාව ගෙනහැර දක්වමි. ඉතා සමථි කම්භන්ත කාරයෙක් විසින් සෘදුසු ගිනි 30 ක් නොහොත් 50 ක් වටිනා අනභි ඔර්ලෝසුවක් එහි අදහසවත් තේරුම් ගත්තට බැරිවූ කුඩා ලමයෙකුට කඩා දමන්නට පුළුවන. ඒ යන්ත්‍රයේ ක්‍රියා කිරීම මිනිත්තුවකින් ඒ කුඩා ලමයාට නවත්වන්නට පුළුවන. ඉතින් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ තර්කනයේ හැටියට ඒ කුඩා ලමයා ඉහත කී කම්භන්තකාරයාට වඩා දක්ෂයෙක, ඥාණවන්තයෙක. නුමුත් මේ කීම සිහිය හොඳ කෙනෙක් පිළිගන්නේ නැත. ඔර්ලෝසුවේ යන්ත්‍රය තීක්ෂණ ඥාණයකින් යොදා තිබෙන බව එය බලන්නාවූ කාට නුමුත් පැහැදිලි ලෙස පෙනෙනවාය. එක් පිළිවෙලකට එහි රෝද කරකැවීමෙන් අභිප්‍රාරිය ඉෂ්ටවෙන ලෙස එය සෘදු තිබෙනවාය. ඒකේ පිළිවෙලවත් අදහසවත් නොදත් කුඩා ලමයා එය කඩා දමුවාට එසේ නැත්නම් එම යන්ත්‍රය තරක් කළාට ඒ තීක්ෂණ ඥාණවන්ත කම්භන්ත කාරයාට වඩා ඒ කුඩා ලමයා ඥාණවන්තයෙක්වත් සමරියෙක්වත් නොවේය. යමක් තරක් කිරීම නොහොත් කඩා දැමීම ඉතා මහත් මෝඩයෙකුට කරන්නට පුළුවන. එයින් ඥාණවන්තයෙකුගේ ප්‍රඥාවටවත් කම්භන්තයේ උතුම් කමටවත් පළුදුවත් නොවේය. මැවුම් කාරයානන් වහන්සේද උන්වහන්සේගේ මැවිල්ල එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකින් සෑදෙන්නට අදහස් කර තිබෙනවාය. ආපෝ, තේජෝ, වායෝ යන ධාතුන් සංසථිවීමෙන් වෘක්ෂලතාදිය සෑදෙන්නට උන්වහන්සේ නියමකර තිබෙනවාය.* දක්ෂ කම්භන්ත කාරයෙක් ඔහුගේ අභිප්‍රාරිය ඉෂ්ටවෙන ලෙස ඒ ඒ ද්‍රව්‍ය පිළිවෙලට යොදන්නාක් මෙන් මහෝත්තමවූ මැවුම් කාරයන් වහන්සේද උන්වහන්සේගේ

*ඒක නියමකර තිබෙන්නේ කොයි පොතේද? බයිබලයේ කිසි තැනක කියා නැති කියමන් තමුසෙලා දන් දන් ගෙන පාන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගම සැබැවක් බව බයිබලයෙන් ඔප්පුකරන්නට බැරි නිසා නොවේද? බයිබලයේ නැති කියමන් හිතෙන් හිතහිතා කිවාට ඒවා තමුසෙලා වැනි ගොන්නුම පිළිගන්නවා මිස දෙනවත්ත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැතුවා සත්තකයි.

යහපත් අභිප්‍රාථය ඉෂ්ටවෙන ලෙස ඒ ඒ ධාතු පිළිවෙලට යොදන බව පෙනේ. වෘක්ෂලතාදිය වැවෙන පිණිස හුලහ, රස්නය, චතුර ඕනෑය. මෙය උන්වහන්සේගේ පිළිවෙලය†. යමෙක් පෘථිවිධාතුව සමග මේ ධාතූන් සංසඟි නොවන ලෙස පොළව වැහුවොත් වෘක්ෂලතාදිය වැවෙන්නේ නැත-මෙයින් මැවුම් කාරයානන් වහන්සේගේ පිළිවෙලට එනම් ඒ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයට සියල්ල සෑදෙනවා මිසක් ඒ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයට විරුධව කිසිත් නොසෑදෙන බවත් ඒ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමය කඩන අතර (සංභාධනීය) ලෝකයත්වයාට මහත් විපත්තියක් පැමිණෙන බවත් පැහැදිලි ලෙස පෙනේ. මෙයින් මනුෂ්‍යයාගේ දුච්චකමක් මැවුම් කාරයාණන් වහන්සේගේ මහෝත්තමවූ බලයත් ප්‍රකාශ කරණවා මිසක් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියන ලෙස උන්වහන්සේගේ දුච්චකමක් පෙන්වනවා නොවේය.

නැවතද මිත්‍රවරුණි, මැවුම් කාරයෙක් නැතුව මේ ලෝකය පැවැත්මට ආ බවට අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ ගණනැර දැක්වූ ලොකු වීදුරු භාජනයේ උපමාව කිසියෙක් ගලපත්ට බැරිවූ එකක්ය. වීදුරුව සේදුවාට වාතයේ තිබෙන්නාවූ ද්‍රව්‍ය නැති-වෙන්නේ නැත. අප භාත්පස්හි තිබෙන්නාවූ වාතයේ නොයෙක් ද්‍රව්‍ය තිබෙන බවට කිසි අනුමානයක් නැත. පෘථිවියෙන් නගින්නාවූ ධූලි, වැලි, බීජජාතීන් එහි නිරන්තරයෙන්ම තිබෙන බවත් අපේ ඇස්වලට නොපෙනෙන තරම පුංචි සතුන් එහි සිටින බවත් ඉතා පැහැදිලිය. කාමරයක දෙරවල් සහ ජනේල සියල්ල වසා කුඩා සිදුරකින් එහි ඇතුළට වැටී තිබෙන්නාවූ සුය්‍යාලෝකය දෙස බලනාතර එහි අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ වීදුරු භාජනය ඇතුළේ සෑදෙනවාය කියන පෘථිවිය තිබෙන බව එනම් ඒ පෘථිවිය සෑදීමට ඕනෑකරණ ද්‍රව්‍ය එහි තිබෙන බව පෙනේ. මේ සියල්ල දැනට සෑදී තිබෙන්නාවූ දේ මිසක්

†ඒක යෙහෝව්‍යගේ පිළිවෙල බව බයිබලයෙන් නොපෙන් වන්නේ මන්ද? මේභැටිමක් හැරුණු අතට කටට එන එන බොරු කියන්නට වීලි ලැජ්‍යා නැද්ද? යෙහෝව්‍ය: වෘක්ෂලතාදිය මැවී පිළිවෙල බලාගත්තට ඕනෑනම් උත්පත්ති පොතේ 1 වෙනි සරිවර්ෂදය, කියවා බැලිය යුතුයි. වෘක්ෂලතාදිය වැවෙන සැබෑ පිළිවෙල දැන් දැන් පෘථිවිවරු අපෙන්ම අසා ඉගෙන ඒ පිළිවෙල යෙහෝව්‍ය: පිට ආරුභ කරන්නට උත්සාහකරණ තමුත් බයිබලය ලිව්‍ය කියන මෝසෙස්වත් ඒ සැබෑ පිළිවෙල දැනගණ නොසිටිය බව බයිබලයේ උත්පත්ති පොතෙන්ම පෙන්ව තිබේ.

අමුතුවෙන් සැදෙන්නාවූ දේවල් නොවේය.* වීදුරු භාජනය සේදුවාට එහි ඇතුළේ තිබෙන වාතය පිටවුනේ නැත. ඒ වාතය එහි තිබෙන ද්‍රව්‍ය සමඟ එහි තිබේ. එහි කට වසනාතරද තවත් වාතය ඇතුළු වෙන්ට පුළුවන. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ එහි ඇතුළත තිබෙන වාතය සහ එහි අඩංගුවූ, ද්‍රව්‍ය සියල්ලම සම්පූර්ණයෙන්ම පිටකර වාතය ඇතුළු නොවෙන ලෙස කට වසා ගැඹුරු විලක නොහොත් ලිදක බහාතබා බොහෝ කාලයකට පසු ගත්තොත් එහි ඇතුළේ ඖය කියන්නාවූ පාර්ථිව්‍ය සෑදී නැති බව දැනගන්නට පුළුවන. ඒ නිසා ඒ තර්කනයද වැරදිය, කිසියෙක් ගළපන්නට බැරිය, මැවුම් කාරයෙක් ඉන්න බව සත්‍යකය, එසේ නැත කියන්නාවූ බුඩාගම බොරුය, ඒක අත්හැරීම යුතුය.

තවත් දුරට අප මිත්‍ර ජනානන්ද උන්නාන්සේ කියන්නේ ලෝකය කිසිත් නැතිකමෙන් හටගත්තාය කියා බුඩාගමේ උගන්වනවා නොව “ලෝකය උත්පාදස්ථිති හංගත්‍රයෙන් යුත් සදකාලික පැවැත්මක්ය.” මෙය කීමෙන් මැවුම් කාරයකුගේ මැදහත්වීමක් නැතුව ලෝකය පැවැත්මට ආවේ කෙසේද කියා පෙන්වන්නේ නැත. ‡සදකාලික පැවැත්මය කීමෙන් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ මීට ඉහත හැඟෙව්වේ “ඇතිව නැතිවෙන සංභාවයෙන් යුත් පරම්පරාවේ පටන්ගැනීමක්වත් අන්තිමයක්වත් නැති බවය, නුමුත් ලෝකය කල්පාන්තරයකදී දලාගිය බවත් අළුත් ලෝකයක් සෑදීමට අළු පමණුවත් පරණ ලෝකයෙන් ඉතුරු නූත බවත් බුඩාගමේ උගන්වයි, එමනිසා බුඩාගමේ හැටියටද දැනට මේ පවත්නා දේට සහ සත්වයාට පටන් ගැනීමක් තිබුන බව පෙනේ, හිස්ව තිබුනාවූ මේ ලෝකයෙහි දැනට වෘක්ෂලතාදියද ගංගා, මුහුදද, පණ ඇති සත්වයෝද

*උත්පාදස්ථිති හංගත්‍රයෙන් යුක්ත හෙයින් අනිත්‍යවූ ඒ සුබ්‍රව ද්‍රව්‍යයන්ගේ පරම්පරාවේ පටන් ගැනීමක්වත් අන්තිමයක්වත් නැති හෙයින් මේ ලෝකයේ කිසිම දේකට මැවුම් කාරයෙක් ඇත්තේ නැත-මැවුම් කාරයෙක් ඕනෑ කරන්නේත් නැත. සදකාලික පරම්පරාවකින් යුත් ධාතුන්ගේ සංභාව ධර්මය හෙවත් කම්, යාතු, හේතු යන තුන්කාරණයෙන් ලෝකය හටගැනීම සිදුවන්නේය.

‡මැවුම් කාරයෙකුගේ මැදහත්වීමක් නැතුව ලෝකය හටගත් බව බොහෝ පක්ෂයේ පළමුවැනි පැයදීම ඉතා වැදගත් සාක්ෂි සහිතව ඔප්පු කළා ඇත. ලෝකය පැවැත්මට ආවේ මැවුම් කාරයෙකුගේ මැදහත්වීමක් ඇතිව නම්, ඒ මැදහත්කාරයා සිටින බවට අහසෙන්වත් පොළොවෙන්වත් කිසිම ලකුණක් පහළවී නැත්තේ මන්ද? එබඳු මැදහත් කාරයෙක් සිටිනවා නම් දැන් මේ වාද විවාද හටගෙන තිබෙන කාලයේදී ඔහු සිටින බවට යම්කිසි භාස්කමක් පෙන්වන්නටම ඕනෑය.

සිටිත්; ඒ නිසා අපි අසන්නේ බලසම්පන්නව ජීවමානවූ හේතුවක් එනම් මැවුම් කාරයෙක් නැතුව මෙ සියල්ල පැවැත්මට ආවේ කෙසේද කියාය. මේ සියල්ල අභි ප්‍රාථමිකක් ඉෂ්ටවෙන් බව පෙනේ. අභිප්‍රකාරයෙක් නැතුව කිසි කලක අභිප්‍රාථමිකක් ඉෂ්ටවෙන්ට බැරිය. ඒ නිසා මේ පවතින දේ අභිප්‍රාථමිකයාට ඒ සියල්ල පැවැත්මට ගෙනොවාවූ මහොත්තමවූ ජීවමානවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑය. බුද්ධාගමේ එසේ නැත කියති. ඒ නිසා ඒ ආගම සැබෑවෙන්ට බැරිය. ඒක අත්හැර දැමීම යුතුය. අත්තිමකොට අප මිත්‍ර ඇමි. ජනානන්ද උන්නාන්සේ බයිබලයට විරුධව කිව් කාරණා ඉතාමත් ලාමකය, මට නියමවූ පැය ගෙවීමක් යන නිසා ඊට ලුහුඬෙන් උත්තර දෙමි. උත්පත්ති 2. 24. “මනුෂ්‍යයා තමන්ගේ මව්පියන් හැර තමාගේ භායානුවට ඇළුම් වන්නේය” කීමෙන් ආදම් මුල් පියෙක් නොවන බවත් ඔහු යෙහෝව: වහන්සේ විසින් නොමවන ලද බවත් ඔහුට මව්පිය දෙන්නෙක් සිටිය බවත් ඔප්පු වෙතවාය. මෙයින් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ බයිබලයෙහි දැනගැනීමේ තරම පෙනේ. බාල ලමයෙකුට මේ වචන තේරුම් ගන්නට පුළුවන. උත්පත්ති 2. 24. පොත ලිව්වේ මෝසෙස්ය. ඔහු ස්ත්‍රී මවාපු පිළිවෙල මෙහි පෙන්නා ඊළඟට මනුෂ්‍යයා සාමාන්‍ය මව්පියන් ස්ත්‍රීට මහත්ලෙස ඇළුම් වන්නේ මන්ද කියා විස්තර කරනවාය, *ආදම්ගෙන් ඉල ඇටයක් ගෙන ස්ත්‍රී මැව්වාය. පාදයෙන් ඇටයක් ගෙන මවා ස්ත්‍රී වාලියෙක් මෙන් මනුෂ්‍යයාට බාර දුන්නේ නැත. §ඔහුගේ ඉලයෙන් ඇටයක් ගෙන මැවීමෙන් ඇ ඔහුට ඉතා ඇළුම්වූ සමාගම් කාරියක් කොට මැව්වාය. ඒ නිසා අද දවස දක්වා මනුෂ්‍යයා ස්ත්‍රීයකට ඇළුම්වන බව මෝසෙස් පෙන්නා දෙනවාය. ආදම් ස්ත්‍රී දුටු හැටියේම මනුෂ්‍යයාට ඇළුම් වෙතවාය. යන වචන ආදම් කීවාය කියා අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ කියති. මේ කීම සම්පූර්ණ මුසාවාදයක්ය. එසේ නොවේ නම් ඒ බව ඔප්පු කරන හැටියට ඉල්ලා සිටිමි. ආදම් ලංකාවේ සිටි මිනිසෙක් බවත් ඔහුගේ දෙමව්පියෝ ලංකාවේ සිටිය බවත් ඔප්පු කිරීමට බොහෝ වැදගත් කරුණු රාශියක් තිබෙනවාය කිව්වා—මෙහි සිටින සෑම දෙනාටම ඇහුනා ඇත. ඒවාත් ඔප්පු කරන්නට ගියොත් බයිබල් පද ඔප්පුකළා වගේ වෙයි. ඊළඟට

*එබඳු විස්තරයක් බයිබලයෙන් පෙනෙන්නට නැත, එබඳු පල්බොරු තමුසේලා දෙයා බාන්නේ විලිලාප්පා නැතිකමේ හපන් කමෙන්වත්ද?

§පාදයෙන් ඇටයක් ගත්තානම් ආදම් කොරවෙන්නේ නැද්ද? මෙහෙම විචිච කියමන් කියන්නට ලැප්පා නැද්ද? එපමණක් නොව, ආදම්ගේ ඉලඇට බිඳිද්දී ඔහු මරණව නොදී කැමුර නොගසා සිටියානම් ඒකක් ලොකු අපූරුවයි. ගජබන්තය කියන්නේ මෙබඳු ඒවාට නොවේද?

උත්පත්ති 6, 6, "යෙහෝව: වහන්සේ පොළවෙහි මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් තැවුන සේක" යන පදයෙන් ඔප්පු වෙන්නේ යෙහෝව: වහන්සේ මනුෂ්‍යයා මවා අත්තිමේදී ඒ මැවීමගැණ සෝක උන බවත් කනගාටුවෙන් තැවුන බවත්ය කියා අප මිත්‍ර උන්තාන්සේ කියයි. මිත්‍රවරුණි, මෙයින් ප්‍රකාශ කරන්නේ දෙවියන් වහන්සේ මනුෂ්‍යයෙක් මෙන් තමා කළාවූ යම් වැරද්දක් ගැණ තැවුනා නොව උන්වහන්සේ මැව් මනුෂ්‍යයා යහපත්ව සිටින අතර උන්වහන්සේ ප්‍රිය වුනාසේම ඔහු පව්කොට අයහපත් වුන අතර උන්වහන්සේ ඔහු ගැණ අප්‍රිය වුන බවය. *දෙවියන් වහන්සේ ක්‍රියාවල් සහ අදහස් අපට තේරුම් යන භාෂාවෙන් මෝසෙස් මේ පොත ලියා තිබෙනවාය. දෙමව්-පියෝ අකීකරු දරුවන් ගැණ තැවුනාය කීමෙන් හැඟෙන්නේ ඔවුන් කළාවූ වැරද්දක් පෙනී ඒ ගැන සෝක උනා නොව ස්වකීය දරුවාගේ අකීකරු කම ගැණ ඔවුන්ගේ තද අසතුටු කමය නොහොත් අප්‍රියකමය. ‡දෙවියන් වහන්සේද උන්-වහන්සේ මැව් මනුෂ්‍යයා යහපත්ව සිටින බව දැක සතුටුවුනා-සේම ඔහු අයහපත් වුන අතර ඒ ගැණ අප්‍රිය වුනාසේක.

අප මිත්‍ර උන්තාන්සේගේ තුන්වෙනි ඇහීම නම් ලෝකය දෙව් කෙනෙක් විසින් මවනු ලැබුවානම් සමහරෙක් ගොළුවෙන්-නෙත් තවත් සමහරෙක් බිහිරෝ වෙන්නෙත් අන්ධයෝ වෙන්-නෙත් පොහොයත් වෙන්නෙත් දුප්පත් වෙන්නෙත් යනාදී මේ නොයෙක් විපයඨාස ඇතුළු තිබෙන්නේ මන්ද මේ ඇහුමද ඉතා ලාම්කය. මෙය අප මිත්‍ර උන්තාන්සේ මොන විධියට ඔප්පු-කළත් මැවුම් කාරයෙක් නැති බවක් ප්‍රකාශ කරන්නේ නැත. මේ කම්භාන්තයක් බලා ඒකේ යම් දෙයක් පෙන්ට තිබෙන

*තැවුනාය, කීවාම අප්‍රිය උනාය කියා තෝරන්ඩ ඉගැන්නු ගුරා කවුද? තැවුනාය කී වචනය අප්‍රිය උනාය කියා තෝරා තිබෙන්නේ කොයි පොතේද? බයිබලේවත් කිසිතැනක එසේ තෝරා තිබේද? මෙසේ කිසිම ශාස්ත්‍රයකට වත් පොතපතටවත් නැති භිඤ්ඤාකාර තේරවිලි තවුසේලා වැනි හොත්තුවම පිළිගත්තවා මිය ඥාණවත්ත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැතුවා සත්තකය.

‡දෙමව්පියෝ දරුවන් ගැණ තැවුනාය කීමෙන් අප්‍රිය උනාය කියා හැඟෙන්නේ කවර ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයකින්ද? තැවුනාය කියන්නේ සෝකවීමට නොහොත් කණගාටු වීමටය, අප්‍රිය උනාය කියන්නේ යම් දෙයක් ගැණ අසතුටු වීමට නොහොත් අමනාප වීමටය, මෙපමණවත් නොතේරෙණ තවුසේලා සමග අපි කරණ වාදය කුමක්ද?

නියා කම්මාන්ත කාරයෙක් විසින් ඒ කම්මාන්තය සැදුවේ නැත කියා හොඳ සිහිය ඇති කෙනෙකුට කියන්නට පුළුවන්ද? එසේ කියනවානම් ඒ තැනැත්තා පියසෙක්කය කියා කියනවාට කොහෙත්ම අනුමාන නැත. නමුත් සමහරෙක් අන්ධයෝව, කොරුව, බිහිරෝව, නොහොත් නොයෙක් විපර්යාසකම් ඇතුළු උපදින්නේ මන්ද කියා වෛද්‍ය ශාස්ත්‍ර දන්නාවූ අයවල් කියන. දෙමව්පියන්ගේ දෝෂවලින් මේ අඩග විපර්යාසවෙන බව ඉතා පැහැදිලි ලෙස දැනගන්නට තිබේ. සාමාන්‍යව ධර්මයට විරුධව ක්‍රියාකිරීමෙන් දෙමව්පියෝ සාමාන්‍ය දරුවන් පිට නොයෙක් ලෙඩරෝග පමුණුවන බව අපට පේන්නට තිබෙන සත්‍යයකි. තරුණ කාලයේදී නොයෙක් අවකල් ක්‍රියාවෙන් රෝග සදහන් අයවළුන්ගේ දරුවෝ ඉතා බෙලහීනව සිටින බවත් ඔවුන්ගේ අවකල් ක්‍රියාවේ ප්‍රමාණයට සහ සාමාන්‍යව එකඟව දරුවන්ට නොයෙක් රෝගද, අඩග විපර්යාසකම්ද මොලය නරක්ව මෝඩයෙක්වද, උපදින බව දැනවල් එළිය මෙන් පේන්නට තිබෙන්නාවූ සත්‍යයකි. ඉතා උගත් දෙමව්පියන්ගේ දරුවෝ සමහරවිට ඉතා මෝඩයෝව* සිටිනවා පේන්නට තිබේ. මේවා ජීවමාන සාක්ෂිය, මේ ගැණ දුරට කරා නොකළාට ටිකක්වත් ශාස්ත්‍රය දන්නාවූ ලෝකයේ කාරණා අත්හද බැඳවාවූ කාටත් තේරෙණවා ඇත. ශාස්ත්‍රය දන්නාවූ අයවල් අතරේ මේ ගැණ වාදයක් නැත. මෙයින් ප්‍රකාශ කරන්නේ දෙවියන් වහන්සේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට ලෝකත්වයා බෝවෙන්නට නියමකර පළමුවෙනි මනුෂ්‍යයා සහ ස්ත්‍රී මැව් බවය. ඒ උන්වහන්සේගේ ධර්මයට විරුධව ක්‍රියා කරන්නාවූ අයට මේ ලෝකයේදීම අවිච්ඡිද්ධ ලැබී තිබෙන බව අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ ගණහැර දක්වූ කරුණු වලින් පෙනෙනවා මිසක්* මැවුම්කාරයෙක් නැතුව මේ ලෝකය සැදුනාය කියාවත් මැවුම්කාරයා කෲරවූ අධර්මිෂ්ට දෙවිකෙනෙක් කියාවත් කොයි ප්‍රකාරයකින්වත් කියන්නට බැරිය. නමුත් වැරදි කොට අනුන් පිට ඒ වැරද්ද පැවරීම පාපිෂ්ට මනුෂ්‍යයාගේ සාමාන්‍යය. සාමාන්‍යය කඩ කොට නොයෙක් විපත්ති තමුන් පිට පමුණුවාගණ දෙවියන් වහන්සේට දෙස් තැබීම ඉතා වැරදිය. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ මෙසේ දෙවියන්වහන්සේට දෙස් තබනි. එය ඉතා තදබල පාපයක්ය. මේ මහත් විශාල ලෝකය එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට ක්‍රියා කරණ බවත් (සාමාන්‍යය) ඒ

*යන්නේ කොහේදයි කියා ඇසුවාම මල්ලේය පොල්ය කියා උත්තර දුන්නා වගේ බොඩ පක්ෂයේ 3 වෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තර දී තිබෙන හැටි ඉතා කදිමයි. මේ උත්තරය ඒ ප්‍රශ්නයට කොහෙත්ම ගැලපෙන්නේ නැත. ප්‍රශ්නය අනිකක්ය. උත්තරය අනිකක්ය. මේ උත්තරයේ අන්දමින් ක්‍රිස්තියානි ඝක්ෂයට ඒ ප්‍රශ්නය කොහෙත්ම තේරුම් නොගිය බව හැගේ.

ව්‍යවස්ථා ක්‍රමය කඩ කරණ අතර අවිච්ඡ ලැබෙන බවත් ඉහත පෙන්නු කරුණුවලින් පෙනේ. ඒ නිසා අපි ඒකාන්තකොටම කියන්නේ ව්‍යවස්ථා දයකයෙක් නැතිව ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයක් තිබෙන්නට බැරි බවය. මේ ලෝකයේ පණ ඇති පණ නැති සියලු දේ මහත් ව්‍යාවස්ථා ක්‍රමයකට ක්‍රියාකරණ බව පෙනේ. ඒ නිසා ඒ ව්‍යාවස්ථා ක්‍රමය යොදා ඊට එකඟව ලෝකය ක්‍රියාකරවන්නාවූ මහෝත්තමවූ ව්‍යාවස්ථා දයකයෙක් සිටින්නටම ඕනැය. නමුත් බුඩ්ධගමේ එසේ නැත කියති. ඒ ආගම බොරුය. ඒක අත්හැර දැමීම යුතුය කියා.

(සි. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාව අවසාන කරන්නට යෙදුනාය.)

ඊට මොහොට්ටිවත්තේ ජනානන්ද උත්තාත්තේ විසින් දුන්නාවූ උත්තරය මෙසේය.

“සත්‍යමෙව ජයතෙ”

අප මිත්‍ර සි. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාවෙන් ප්‍රකාශ වූනේ පිතෘපුත්‍ර සුඛාත්ම යන තුන්දෙනාගෙන් පුත්‍රයා වන ක්‍රිස්තු සම්පූර්ණ මනුෂ්‍යකයෙක් දරාගණ පව්‍යාසන පූජාවක්ව තමන් වහන්සේම පූජාවී ගැලවීමේ මාර්ගයක් මනුෂ්‍යයන්ට සම්පාදනය කරදන්නාය, කියාය - මේ කීමේ අන්දමට කල්පනාකර බලන කල ක්‍රිස්තුස් තමාම පව්‍යාසන පූජාවක් වශයෙන් පූජා වුනුබව පෙනේ - ඉතින් ඒ ක්‍රිස්තු නමැති නරබිල්ල පූජා වූනේ කාටද කියා බලනවිට යෙහෝව්‍යට බව පැහැදිලිව ඔප්පුවේ-ඒකත්යයයි, අප්පා විසින් පුතා බිල්ලට ගත් එක නරක නැහැ - ඔය ගැලවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පු කිරීමට උත්තර දෙන හැටිද? අප්පා විසින් පුතා බිල්ලට ගන්න එක කොපමණ නපුරු කෲර ක්‍රියාවක්ද කියා ලෝකයාට හිතන්නට බැරිද? එබඳු නපුරු කෲර ක්‍රියා කරණ පියෙකුගෙන් වැරදිකාර දරුවන්ට යහපතක් සිඬවේය කියා විශ්වාස කරන්නට පුළුවන්නම් දරුවන් මරාගණ කන ගෙදර කුකුළන් ඉතුරුවේය කියා විශ්වාස කරන්නත් බැරිද? එබඳු කෲර ක්‍රියා කරණ දෙව්කෙණෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා එබඳු අසත් පුරුෂ අඥාන දෙවියෙක් නැති බව විශ්වාස කිරීම ප්‍රඥාගෝචර නොවෙද? වැරදිකාර දරුවන් ලවා නිවැරදිකාර වැඩිමහල් පුතා මැරෙව්වාට අඥාන අසත් පුරුෂ පියෙකුට යෙහෝව්‍ය සමාන බව අපි විසින් වැදගත් කරුණු වලින් ඔප්පු කළාම ඊට උත්තරය කියා-අප්පා විසින් පුතා බිල්ලට ගත් බව තේරුම්කර දුන්නාට අපි විසින් ගෙනහැර දක්වූ කාරණයට කිසිසේත් උත්තර වෙන්නේම නැත. ඒ උත්තරයෙන් අපේ කීම වඩවඩා ස්ථිර වෙනවා පමණක-තවද ක්‍රිස්තු නැමති නරබිල්ල යෙහෝව්‍යට පූජා කළාය කියා අප

මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත් ඒ නරබිල්ල කැප කරන්නට යුතුව තිබුනේ යෙහෝව්‍යට නොව සාතන්ටය-මක්නිසාද යෙහෝව්‍යගේ සතුරා සාතන්ය, යෙහෝව් විසින් මවාගත් මනුෂ්‍යයන් ඔහුට ඕනෑ අන්දමට හසුරුවා ගන්නට ඉඩ නොදී නොයෙක් පාප ක්‍රියාවන් කරවමින් යෙහෝව්‍යට විරුධව කැරලි ගස්වන එකම සතුරා සාතන්මය. මේ සාතන් කරන්නාවූ සතුරු කම්වලින් යෙහෝව්‍යගේ දරුවෝවූ මනුෂ්‍යයන් ගලවා ගන්නට ඕනෑකමක් තිබුනානම්, ක්‍රිස්තු නමැති ඒ නරබිල්ල කැපකරන්නට යුතුව තිබුනේ සාතන්ටමය. සාතන් නමැතියකාට ඒ නරබිල්ල කැප කළානම් අනුමාන නැතිව එයින් මතු මනුෂ්‍යයන් පාපයට හෙලන්නේ නැතිව අත්හරිනවා ඇත. නමුත් ඒ ක්‍රිස්තු නමැති නරබිල්ල කැප කළේ සාතන්ට නොවේය, යෙහෝව්‍යටමයයි අප මිත්‍රයා කියන බැවින් පිතෘවන අප්පා විසින් පුත්‍රයා වන ක්‍රිස්තු බිල්ලට ගත්බව ඔප්පුවේ. අප්පා විසින් පුත්‍රා බිල්ලට ගත් එකක් එපමණ කුඩා පටු එකක් නොවෙයි. තවද ක්‍රිස්තුස් ලෝකයාගේ පව්නසන පූජාවක් වශයෙන් යෙහෝව්‍යට පූජා උනාය කියා, අප මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත්, බයිබලයේ පෙන්වන අන්දමට නම් ක්‍රිස්තුගේ මරණය පව්නසන පූජාවක් වශයෙන් කිසියෙක් පිළිගන්නටම බැරිය, මක්නිසාද? පව්නසන පූජාව කරන්නටය කියා බයිබලයේ නියමකර තිබෙන්නේ යෙහෝව්‍ය ඉදිරිපිටදී කැලල් නැති ගොතෙක් මරා උගේ ලේ යෙහෝව්‍ය ඉදිරිපිට හත්වරක් ඉස ඒ ගොතාගේ තෙල සහ වකුගඩු දෙකද අක්මාවද දලබුවද යන මේවා දවන පූජාසනය පිට පුළුස්සා හම සහ මස් ආදිය කඳවුරෙන් පිටදී පුළුස්සා යෙහෝව්‍යට දන්දෙන්නටයි, ඉතින් ක්‍රිස්තුවත් ඒ නියම කරපු අන්දමට කළානම් මිස නැත්තම්, ක්‍රිස්තුගේ මරණය කිසියෙක් පව්නසන පූජාවක් වෙන්නේ නැත. ක්‍රිස්තු පව්නසන පූජාවක් වශයෙන් යෙහෝව්‍යට පූජා කළා නම්, යෙහෝව්‍ය ඉදිරිපිට සහාමණ්ඩප දෙරකඩදී ක්‍රිස්තුගේ බෙල්ල කපා ලේ ගෙන හත් වරක් ඉස තෙල සහ වකුගඩු දෙකද අක්මාවද දලබුවද යන මේවා දවන පූජාසනය පිට පුළුස්සා හම සහ මස් ආදිය කඳවුරෙන් පිටදී පුළුස්සා යෙහෝව්‍යට දන්දෙන්නට ඕනෑය. ක්‍රිස්තුව එසේ කළ බවක් බයිබලයේ කිසි තැනකින් පේන්නට නැතිනිසා ක්‍රිස්තුගේ මරණය පව්නසන පූජාවක් වෙන්නට බැරිය. යුදෙව්වන් විසින් රාජපරාධ කාරයෙක් වශයෙන් අල්ලා කුරුසියේ ඇනගසා මරාදමූ බැවින් ඒ ක්‍රිස්තුගේ මරණය

කිසිකලකවත් පවිත්‍රයාන පුජාවක් වෙන්තේම නැත. එමනිසා ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ට කිසි කාලේකවත් පාප සමාවක් ලැබෙන්නේ නැතිවා සත්තකය. මිනිසුන්ට දිවි මාගයන් මෙන් මරණින් මතු මහත්වූ අපාදකට පත්වෙනවාට කිසි අනුමානයක් නැත. එමනිසා අසත්‍යවූ ක්‍රිස්තියානි ආගම අත්හැර දමා ඒකාන්ත සත්‍යවූ බුද්ධාගම වැලඳ ගැනීම යුතුය.

තවද, අපමිත්‍රයා මේ සභාවේ මුසාවාදයක් කියන්නට යෙදුනාය. එනම්:- මේ ලෝකය ඉබේටම පැමුණුනාය කියා මම කීවාය කියාය. නමුත් එබඳු කීමක් මම කීවේ නැති බවට මේ සභාව සාක්ෂිය. අපි කියන්නේ එබඳු කීමක් මම කීවේ නැති බවට මේ සභාව සාක්ෂිය. අපි කියන්නේ ලෝකය ඉබේම සෑදෙනවාය කියා නොව පංචමහා භූතයන්ගේ නිරන්තර පවත්නා පරිවර්තන ස්වභාවය ධර්මයේ අත්දමට හටගන්නවාය කියාය. මේ ගැන විස්තර මගේ පළමුවෙනි පැයේදී සැඟහෙන පමණ ප්‍රකාශකළා ඇත. තවද අප මිත්‍රයා මැවුම් කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පු කිරීමට දෙවනුත් කී එකම කියමින් කියන්නේ නුවරක් ගොඩනැගීමේදී අදහසක් සහ පිළිවෙලක් තිබෙන බව ප්‍රකාශ වෙන්නාක් මෙන් මේ ලෝකයෙහි පිළිවෙළක් තිබෙන බවත් එහි තිබෙන්නාවූ දේවල අදහසක් තිබෙන බවත්, ඒ අදහස දවස්පතා ඉෂ්ටවෙන බවත්ය. නුවරක් දෙස බලන කෙනෙකුට ඒ නුවර ගොඩනැගූ කෙනෙක් සිටින්නට ඇති බව ඒත්තුගැනීමට සැඟහෙන කාරණා ඒ ගොඩනැගිල්ලේම තිබේ. එනම්, යම්කිසි ගොඩනැගිල්ලක අත්තිවාරමේ පටන් සෙවිල්ල දක්වා පරික්ෂාවෙන් බලන කල එහි දෙර ජනේල බිත්ති ආදියෙන් සහ වැද්දුම් හේත්තුම් ලිස්තර කැටයම් ආදී නොයෙක් කාරණා වලින් ඒ ගොඩනැගිල්ල යම්කිසි කෙණෙක් විසින් කළාවූ එකක් බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවේ නමුත් මේ ලෝකය එසේ යම්කිසි දෙවියෙක් විසින් හෝ වෙන අයෙක් විසින් හෝ සෑදූ බවත් නොහොත් මැව් බවක් ඒත්තුගන්නට පුළුවන්වූ කිසිම කාරණයක් මේ ලෝකයෙන් දැන ගන්නට නැත. මේ ලෝකය මනුෂ්‍යයෙක් විසින් ගොඩනැගූ නුවරක් මෙන්, දෙවියෙක් විසින් මවාපූ එකක් නම් මේ ලෝක නමැති ගොඩනැගිල්ලේ අත්තිවාරම කොතනද? එහි සෙවිල්ල හෙවත් වහල කොතනද? දෙර ජනේල කැටයම් ලිස්තර ආදිය තිබෙන්නේ කොතනද? නැතහොත් ඒ හා සමාන අන්‍ය දේවල් නොහොත් මැවිල්ලක් කරපු බව දැනගන්නට තිබෙන අනිකුදු කාරණා මොනවාද? ඒ කිසිත් නැති මේ ලෝකය දෙවි කෙනෙක් විසින් මැව්වාය කියන එකට වඩා මහත් අනුවණ කමක් මේ ලෝකයේ තවත් ඇද්ද? මෙසේ ලෝකය නුවරකට උපමා කිරීම හාත්පසින්ම වැරදි බව ඉතා වැදගත් කාරණා වලින් මීට පෙර ඔප්පුකළා

ඇත-මේ ලෝකයේ දවස් පතා සිඬවන්නාවූ දේවලින් මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පු වෙනවාය කීමද ලෝකස්වභාව ධර්මය නොදත් අඤ්ඤා කීමක්ය-දවස්පතා ඉරසඳු කාරකාර්ථය ගමන් කරන බව අපට පෙනෙන්නට තිබේ. මේ ගමන සිඬ වෙන්නේ දේවානුභාවයකින් නොව අහසේ නිරාධාරව පිහිටා තිබෙන ඒ වස්තූන්ගේ සාධකය ශක්තියෙන්ම බව පෙනීගියාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවේ. හේ මෙසේය,

“සිඬාත්ත සිරොමණියෙති”

භූමෙ: පිණ්ඩ: ශශාඛකඤ්ඤ රචිකුප්පොර්කි තක්ඛන්‍යාකක්ඛා,
වෘතේතමාත්තොවෘත: සන්මාදතිල සලිලවොයාම තෙපොමයොයං.
නානායාධාර: සවගකෙතොව වියති තියතං තිෂ්ඨති භාසා පෘෂ්ඨො,
තිෂ්ඨං විශ්වඤ්චග්ගවත්සද නුපමනුපාදිතා දෛතාං සමත්තාත්.

ලෝකයේ පංචමහා භූතයන්ගේ සාධකය බලයෙන් සිඬවෙන්නාවූ දේවල් දේවානුභාවයෙන් වෙනවාය කියා නුගත් යමෙක් කීවාට ශාස්ත්‍රෝද්‍රව්‍යණය කළා වූ පණ්ඩිත ලෝකයා ඒ අඤ්ඤා කීම පිළිගන්නේ නැත. ලෝකය සහ එහි ඇත්තාවූ සියල්ල කම් සෘතු හේතූයන තුනෙන් හටගන්න බව පණ්ඩිත ලෝකයා ඒත්තු අරගෙන දැනට ඉවරය. පාරිච්ඡාදීය සහ වෘක්ෂලතාදීය, සෘතු හේතූද්වයෙන් හටගන්න බව කිසිවෙකුට බිඳහෙළිය නොහැකි වැදගත් සාක්ෂි සහිතව මගේ පළමුවෙනි පැයේදී ඔප්පුකළා ඇත. තවද මේ ලෝකයාට පිළිවෙල් කාරයෙක් නැතුව පිළිවෙළක් තිබෙන්නට බැරිබවත් අදහස් කාරයෙක් නැතුව අදහසක් තිබෙන්නට බැරිබවත් අපමිත්‍රයා කියයි. මේ ලෝකයේ අපට පෙනෙන්නට තිබෙන පිළිවෙළ නම්, පඤ්චමහා භූතයන්ගේ නිරන්තර විපයභාසයෙන් යුත් පැවැත්ම පමණක්ය, ඒ මහා භූතයින්ගේ පැවැත්ම ලෝකසංභාව ධර්මය මිස යම්කිසි දෙවිකෙනෙකුගේ අනාඤ්චක් ලෙස හෝ පිළිවෙළකට යෙදීමක් වශයෙන් හෝ සිඬවෙන බවට ඒ මහාභූතයන්ගෙන් හෝ එබඳු මැවුම්කාරයකුගෙන් හෝ කිසිම සාක්ෂියක් දැනගන්නට ඇත්තේම නැත. එබැවින්, එසේ යමෙක් කල්පනා කරණවා නම් ඒ කල්පනාව ශාස්ත්‍රය නුගත් අඤ්ඤා මිථ්‍යා කල්පනාවක්ය. තවද, අප මිත්‍රයා මේ ලෝකයේ සිඬවෙන්නාවූ සියළු දේම දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙනවාය කියා අභවන්ට තැත්කරමින්, අදහස් කාරයෙක් නැතුව අදහසක් සිඬවෙන්නට බැරිය කියයි, මේ ලෝකයේ සිඬවෙන්නාවූ සියළුම දේ, දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙනවා නම් එබව දැනගන්නට පුළුවන් සාක්ෂියක් අහසෙන් හෝ පොළවෙන් හෝ පහළවෙන්ට ඕනෑය. එබඳු කිසිම

සාක්ෂියක් අභයෙන්වත් පොළවෙන්වත් ඇත්තේම නැති නිසා ඒ කීම ඉතා ලාභක මිථ්‍යාවක්ය. එපමණක් නොව මේ ලෝකයේ සිඬවෙන සියළුම දේ දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙනවා නම්, දහස්ගණන් මනුෂ්‍යයන් සමඟ නොයෙක් නැවතමිඳන් කැඩී මුදේ ගිලී විනාශ වෙන්නේත්, ලක්ෂගණන් හේවායෝ යුධවලින් පැරදී විනාශ වෙන්නේත්, සිය ගණන් මනුෂ්‍යයෝ අහුරු ආකර ආදියට යටවී නිරාපරාධයේ විනාශවී යන්නේත්, භූමිකම්පාදියෙන් දහස්ගණන් මනුෂ්‍යයන් විනාශවී යන්නේත් වසන්ගත රෝගවලින් ලක්ෂගණන් සේනාව මරුමුවට පැමිණෙන්නේත්, කෝටිගණන් මනුෂ්‍යයෝ මැවුම් කාරයෙක් නැත කියා අන්‍යාගම් වැළඳගන්නේත්, ඒ දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමටද? ඒවා සියල්ලම සිඬවෙන්නේ දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට නම්, අන්‍යාගම් අදහන්ට එපාය කියා අපමිත්‍රයාලා දේශනා කරන්නේ මන්ද? දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙන්නට ඉඩතැර මිත්‍රයාලා ඔය කරණ වැඩේ දෙවියන්ට විරුද්ධව කැරළිගැසීමක් නොවේද? නැව් හම්බන්න කැඩී දහස්ගණන් සේනාව මුදේ ගිලී මරුමුවට පැමිණෙන්නේත්, දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමටනම්, ඒ වේලාවල්වලදී එයේ සිඬවෙන්නට එපාය කියා දෙවියන්ට යදින්නේ මන්ද? සමහර පල්ලිවලට හෙතෙසා කුරුය මොහොස්සු ආදිය සුනුවිසුනුවී යන්නේත් දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට නම්, ඒවා නැවත සල්ලි වියදම් කරලා ප්‍රකෘතිමත් මන්ද? දෙවියන්ගේ අදහස සිඬවෙන්නට ඉඩ ඇවියාම තරකද? ඒ කොයි හැටි වෙතත්, අනිත් කාරණා ගැණ දෙවියෝ නොසලකා උන්නත් පල්ලිවලට හෙත ගහද්දී තිකම් බලා උන්නා නම් නොහොත්, දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට පල්ලිවලට හෙත ගැස්සෙව්වානම් ඒක තදබල අඤ්ඤාකමක්ය, එබඳු අඤ්ඤා දෙවියෙක් ඉන්නවාය කියා යමෙක් හිතනවානම් ඔහු යෙහෝව්‍යටත් වඩා තදබල අඤ්ඤායෙක් බව පැහැදිලිව ඔප්පුවෙනවා ඇත. මේ ඉහත දක්වූ කාරණා ගැණ කල්පනාකර බලනකල මේ ලෝකයේ සිඬවෙන්නාවූ දේට, කිසිම අදහස් කාරයෙක් නැති බවත් සියල්ල කම්පානුරූපව පරිද්දෙන් සහ ස්වභාව ධර්මානුකූලව සිඬවෙන බවත් සක්සුදක් මෙන් ඔප්පු වෙනවා ඇත.

තවද අහසත් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත් පැවැත්මට ආවේ, ආපො, තේජෝ, වායෝ යන ධාතුන් පෘථිවිධාතුව සමග සංසරී වීමෙන්ය කියා මවිසින් කීවායයි, අපමිත්‍රයා කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. නමුත් එබඳු කීමක් මම කීවේ නැති බවට මෙහි සිටින සියල්ලෝම සාක්ෂි දරණවාට අනුමාන නැත. නමුත් අප මිත්‍රයා මෙබඳු මුසාවාද කියන්නේ

හිරිමතළු නැති නිසායයි කල්පනා කරමි. තවද, ඔරලෝසුවක රෝද කටු ආදිය එහි කර්තෘ විසින් කාලප්‍රමාණය දැනගන්නා අදහසින් පිළිවෙළකට යෙදුවාක් මෙන් ලෝකයෙහි පවත්නා ධාතුන් යෙහෝවි: විසින් පිළිවෙළකට යොදා මේ ලෝකය මැව්වාය කියාද, ඒ ධාතුන් පිළිවෙළකට යෙදුවොත් මිස නැත්නම් මේ ලෝකය හටගැන්මට ඒ ගැන අදහසක් උපදවන්ට වත් පිළිවෙළක් යොදන්ට වත් ඒ ධාතුවලට පුළුවන් කමක් නැත කියා අපමිත්‍රයා කියයි. මේ කීමට අපි දෙන උත්තර මෙසේය—ඔරලෝසුවක් දෙස බලන කෙනෙකුට ඒ ඔරලෝසුව යමෙක් විසින් සාදනු එකක් බව දැනගැනීමට එහිම නොයෙක් කාරණා තිබේ. නමුත් මේ ලෝකය එසේ යම්කිසි කතෘවරයෙක් විසින් මාවානු එකක් බව දැනගන්ට පුළුවන් කිසිම කාරණයක් ලෝකයේ කිසිම වස්තුවකින් පේන්ට නැත. ඔරලෝසුව යම් කෙණෙක් විසින් කළාට වැඩක් බව දැනගන්ට තිබෙන කාරණා වලින් සමහරක් නම්, දැනිරෝද එකකට එකක් අමුණා තිබීම, ඒ රෝද මැණික් ගල් උඩ සවිකර තිබීම, එහි පිටතින් ලක්ෂණ කැටයම් කපා තිබීම ආදියයි, මේ ලෝකයේ පවත්නා ධාතුන්ද, එසේ යමෙක් විසින් පිළිවෙළකට යොදා තිබෙනවා නම්, පෘථිවි ධාතුව නමැති රෝදය සවිකරලා තිබෙන්නේ කවර මැණික්ගලක් උඩද? වායෝ ධාතුව සවිකරලා තිබෙන්නේ කවර බෙරලියන්තුවක් උඩද? මෙසේ ධාතුන් කිසිවෙක් විසින් පිළියෙළකට යොදනු බවක් ඒ ධාතුන්ගෙන් දැනගන්ට ඇත්තේම නැත. ඉන්නිසා ධාතු දෙවියෝ විසින් පිළිවෙළකට යෙදුවාය කීම, ලෝකස්වභාව ධර්මය නොදත් අනුවන කමය, ස්වභාව ධර්මය කියන්නේ, ඒ ඒ ධාතුන්ගේ ස්වභාවයක්නිසෙන් පවත්නා අවිනිර්හෝගාකෘතීන්දී ගුණයන්ට සහ ලෝකය උත්පාද කරවන බලයටයි, තේපෝ ධාතුව නිලාදිසථි වණියන්ගෙන් යුක්තය. එ බව “තත්‍ර තෙපොධාතූ: සථිවණිනං ප්‍රභව:” යන සූශ්‍රූත පාඨයෙන්ද ඔප්පුවේ. එය දේදුන්නෙන් සහ පලිඟු වෙන්ද බලා දැනගන්ට පුළුවන. එපමණක් නොව එක එක ධාතුවක් සුඛාස්ඨක රූපයයි කියන ලද පෘථිවි, ආපස්, තෙපො වායු වණි, ගන්ධ, රස, ඕජා, යන අවිනිර්හෝගරූප කලාපයන්ගෙන් යුක්තය, ඒ ඒ ධාතුන්ගේ සංයෝජිත රූපකලාපයන් සහ අනේකරූපයන් උපදවන බලය, ආකෂිණගුණය යන මේ ස්වභාව ධර්මයෙන් යමෙක් විසින් අමුතුවෙන් අන්තර්ගත කළාට ස්වභාව ගුණයෝ නොවේය. ඒ ධාතුන්ගේම පවත්නා ස්වභාව ගුණයෝ හා වෙත්. මෙසේ ඒ ඒ ධාතුන්ගේ පවත්නා සංයෝජිත

ගුණයෙන් හා උපදවන බලයෙන්ද, ආකෂිණ ශක්තියෙන් කම්, සාතු, හේතු, යන මේ තුනෙන් ලෝකය හටගන්නවා මිස දෙව්කෙණෙක් විසින් ධාතු පිළිවළකට යොදු පු බවක් ලෝකයේ කිසිම දේකින් දැනගන්න නැත. තවද, අපමිත්‍රයා, සභාව ධර්මය කියන වචනයේ හරි අර්ථයවත් දන්නවානම් දෙවියෝ විසින් ධාතු පිළිවළකට යොදා ලෝකය මැව්වාය කියා කියන්නේම නැත. සභාව ධර්මය කියන්නේ යම්කිසි ද්‍රව්‍යයක සවශක්තියෙන් පවත්නා උත්පාද කරවන බලය ආදි ගුණයන්ටයි - එසේම කළින් කල ලෝකය හට ගැණිමද විනාශ වීමද ඒ ඒ ලෝකධාතූන්ගේ සවශක්තියෙන් පවත්නා බලසම්පන්න ගුණය හෙවත් සභාවධර්මයයි.

“ඒ බව විෂ්ණු පුරාණයෙහි”

ආකාශාජ්ජායතෙ වායුචායෝරුත් පද්‍යාතෙරවි:
රවෙරුත්පද්‍යා තෙ තොයං, තොයාදුත් පද්‍යාතෙමහි
මහිසංලියතෙ තොයෙ, තොයං සංලියෙතෙ රවො,
රවි: සංලියතෙ වායො, වායුර්නහසිලියතෙ.

මෙසේ උත්පාදස්ථිති භංගත්‍රයෙහුත් සියළු සංස්කාර ධර්මයන්ගේ තත් සභාව වෙනස් කරන්ට හෙවත් අන්‍යාකාරයකට හරවන්ට කිසි කෙනෙකුටවත් නොහැකිය. එමෙන්ම නොතිබුණාට ධාතුගතියක් සංයෝජිත කරන්ටද, පවතින්නාට යම්කිසි ධාතු ගතියක් එයින් වෙන් කරන්ටද දිවා-බ්‍රහ්මාදී කිසිවෙකුටත් නොහැක්කේමය - ඊට කාරණයක් නම් - කොසඹ ඇටයක් උක් රසයෙහි කිරි සහ මී පැණි වත්කරමින් රෝපණය කළත් එහි තිත්ත ගතියට සභාව ධර්මය, අත්හැරෙන්නේම නැත. - එසේම දුර්ජනයාට කොපමණ ගුණ යහපත් කම් කළත් ඔහුගේ දුර්ජන ගතියට සභාව ධර්මය, අත්හැරෙන්නේම නැත.

“ඒ බව සුභාෂිතයෙහි”

කොතෙක් ගුණ කළත් දුදනන්හට අසු	බ
අ ක ක් පමණවත් නොකෙරෙති පිරිය ලො	බ
එ උ ක් රසෙහි සැදුවත් නිඛි බිජු කිර	ඔ
උ ද ක් තිත්තමය ගැබ පස තුරෙහි නි	ඔ

එසේම “රසවාහිතියෙහි”

යථාසංවහිධිතො නිමබ්බො, මධුබ්බිරොද සිද්ධතා,
නායාතිමධුරං තංවො, පකාරසමසතං කතං

තවද, මේ ලෝකයෙහි තිබෙන සියල්ලෙහි පවත්නා සභාව ධර්ම දෙවියන් විසින් ධාතු පිළිවෙළකට යොදද්දී ඒ ඒ ධාතූන්ට සහ ඒ ඒ අයවරුන්ට සංයෝජිත කළාවූ සභාව ධර්මයයි කියා කියනවානම් කොපමණ ගුණ යහපත්කම් කළත් අත්තොභරිණ ලද දුර්ජනායාගේ දුර්ජනගතියවූ සභාව ධර්මයක් ඒ දෙවියන් විසින් පිහිටෙව්වා වූ සභාව ධර්මයක්ද? නැතහොත් ඔහුගේ ජම්මගතියෙන් පිහිටියාවූ සභාව ධර්මයක්ද? ලෝකයෙහි පවත්නා සියළුම සභාව ධර්මයන් දෙවියෝ විසින් පිහිටෙව්වා වූ සභාව ධර්මයන්යයි, කියනවානම් දුර්ජනායාගේ දුර්ජන සභාව ධර්මයන් දෙවියෝ විසින් පිහිටෙව් එකක් වෙන්ට ඕනෑය. ඒක දෙවියෝ විසින් පිහිටෙව් සභාව ධර්මයක් නොවේය කියනවානම්, ධාතූන්ගේ පවත්නා සභාව ධර්මයන් දෙවියන්ගේ පිහිට වීමක් නොවන බව එයින්ම ඔප්පුවේ. ඒ ධාතූන්ගේ සභාව ධර්මය පමණක් දෙවියෝ පිටට ආරුඪ කරගන්ට ආවොත් දුර්ජනායාගේ සභාව ධර්මයන් ඔහු පිටටම ආරුඪ වෙනවාට කිසි සැකයක් නැත. මක්නිසාද මේ ලෝකයේ දෙවියන් නොදැනුවත්ව කෙසෙත් පමණවත් වැටෙන්නේ නැත කියන නිසා දුර්ජනායාගේ දුර්ජන සභාවත් දෙවියන් විසින් පිහිටෙව් එකක් බව පෙනෙනවා ඇත. එබැවින් එසේ දුර්ජන ගති පිහිටවන දෙවියෝ යහපත් කෙනෙක් වෙන්ට බැරි බවත් එසේම දුර්ජනායෙක් බවත් යන්නම් මොළේ ඇති අයෙකුට පවා කල්පනා කරන්ට පුළුවන. ඉන්නිසා එබඳු දුර්ජන දෙවිකෙනෙක් මේ ලෝකයේ ඉන්නවාය කියා යමෙක් විශ්වාස කරණවානම්, ඔහු යෙහෝව්:ටත් වඩා මහත් වූ දුර්ජනායෙක්ය. තවද අපො, තෙපො, වායො යන ධාතූයේ යෙහෝව්:ගේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව නිරන්තරයෙන් ක්‍රියා කරමින් යෙහෝව්:ගේ අභිප්‍රාප්තිය ඉෂ්ට කරනවාය කියා අප මිත්‍රයා කියයි. නමුත් මේ කීම මේ ලෝකයේ සිඬවෙන කිසිම දේකින් දැනගන්ට නැත. ඊට කාරණයක් නම් වායො ධාතුව සහ තෙපො ධාතුවෙන් අධික වේගය සහ බලය කරණකොට ගෙන සිඬවෙන්නාවූ අකුණු වැදීම එනම් හෙන වැදීම සමහර පල්ලිවලට සහ කුරුය වලටත් බලවත් අන්දමට වැදී ඒවා සුණුවිසුනු වී යන බව අපට දකින්නට ලැබේ. ඉතින් අපො තෙපො වායො යන, ධාතූන් දෙවියන්ගේ එක්තරා ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව නිරන්තරයෙන් ක්‍රියාකරමින් ඔහුගේ අදහස ඉෂ්ටකර දෙනවා සැබැනම් ඒ දෙවියන්ට නොයෙක් පුදපූජා සහ යාඤ්ථා කිරීමට සාදගත්ත පල්ලිවලට කුමට හෙන ගසාද? මේ කාරණයෙන්ම ඒ ධාතු දෙවියන්ගේ ව්‍යවස්ථා ක්‍රමයකට එකඟව ක්‍රියා නොකරණ බවත් ඒවායේ සභාව ධර්මයේ අන්දමට ක්‍රියා සිඬවෙන බවත් තේරුම් යන්නේ නැද්ද? දෙවියෝ පල්ලි වලට සහ කුරුසවලටත් හෙන ගසා

ඒවා සුඤ්චිසුනුකර දමන අන්දමේ ව්‍යවස්ථාවක් සාද ඒ ව්‍යවස්ථාවට ධාතුන් යෙදුවාය කියා අප මිත්‍රයා කියනවාද? එසේ කියනවා නම් එයින් හැඟෙන්නේ යෙහෝව්‍ය: පල්ලි සහ කුරුස අදහනවාට අකමැති බව නොවේද? එසේ නම් අප මිත්‍රයාලා ඒ දෙවියෝ අකමැති ඇදහිල්ල කරන්නේ කුමටද? තවද ධාතුන් දෙවියන්ගේ අදහස ඉෂ්ට නොකරණ බව බයිබලයෙන් ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය. මේ ලෝකයේ පවතින ධාතු සියල්ලම දෙවියන්ගේ අදහස ඉෂ්ට කරණවානම් දෙවියෝ තහනම් කළා වූ දේවල් සිඛ නොවන අන්දමට ඒ ධාතුන් පවතින්ට ඕනෑය-ඒක නිසා, අපි ඉතින් බයිබලයෙන් සොයා බලමු, දෙවියන්ගේ අදහසට විරුධ ව යම් කාරණයක් සිඛවී තිබේද කියා-යෙහෝව්‍ය: විසින් තහනම් කළා වූ ගහේ ගෙඩි සාකන් විසින් ඔහුට විරුධව කැවෙව් බව බයිබලයෙන් අපට පෙන්ට තිබේ. ලෝකයේ තිබෙන සියළුම ධාතුන් යෙහෝව්‍ය:ගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියාකරණවා සැබෑ නම් ඒ තහනම් ගහේ ගෙඩි කඩාගන කන්ට හඳුන වේලාවේදී, ඒ කෑම දෙවියන්ගේ අදහසට විරුධ බැවින් ඒ ගහේ ගෙඩි කඩාගන්ට බැරි අන්දමකට පැමිණෙන්නට ඕනෑය. එක්කෝ ඒ ගෙඩි කඩා ගත්තත් අනුභව කරන්ට බැරි අන්දමට කුඤ්චී යන්ට ඕනෑය. එසේ නැත්නම්, ඒ ගහේ ගෙඩි කෑම දෙවියන්ගේ අදහසට විරුධ නිසා ඒ ගෙඩි කැවායින් පසු වහ වෙන්ට ඕනෑය. ඒ කිසිත් සිඛවී නැති නිසා දෙවියන්ගේ අදහසට එකඟව කිසිම ධාතුවක් ක්‍රියා නොකරණ බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු වෙනවාය. තවද, තේපේ ධාතුව දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරණ බව ඔප්පු වෙනවාය: ඒ මෙසේය, මනුෂ්‍යයා ගැණ දෙවියන්ගේ අදහස මේ ලෝකයේ මනුෂ්‍යයන් අප්‍රමාණව බෝවෙන්ටත් පරමායුෂ වලදමින් ජීවත්ව සිටින්ටත් වෙන්ට ඕනෑය. මෙබඳු අදහසක් දෙවියන් තුල තිබෙනවා නම් ඒ අදහසට අනියමින්ම විරුධව තේපේ ධාතුව ක්‍රියා කරණවා නම් දේව අදහසට එකඟ නොවී තේපේ ධාතුව ක්‍රියා කරණ බව ඔප්පු වෙනවාය. ඒ මෙසේය. හදිස්සියෙන් හෝ යම්කිසි අන්දමකින් මනුෂ්‍යයෙක් ගින්නට අසු වුනෝකින් ක්ෂණයකින් ඔහු ද මැරීයනවාය. ඉතින් දෙවියන්ගේ අදහස මනුෂ්‍යයා පරමායුෂ වළඳා ජීවත්ව සිටින්ට බැවින් ඒ අදහසේ අන්දමට තේපේ ධාතුව, මනුෂ්‍යයාගේ සුභ සිඬියත් ආරක්ෂාවත් පිණිස පණවනලද ව්‍යවස්ථානුකූලව පවතින්ට ඕනෑය. නමුත් ඒ දේව අදහසට විරුධව තේපේ ධාතුව ක්‍රියාකරණ බව පැහැදිලිව පෙනීයන නිසා දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට තේපේ ධාතුව ක්‍රියා නොකරණ බව ඔප්පු වෙනවාය. ආපො වායෝ යන ධාතුන් ගැනත් කල්පනා කර බලන විට දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරන බව එසේම

ඔප්පු වෙනවාය. තවද මනුෂ්‍යයාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස දෙවියෝ විසින් මවාපු නොයෙක් පලතුරු වෘක්ෂයන් වන්ඩ වූ මහා වාතය විසින් මුලින් උදුරා සිදු බිඳ දමයි. එසේම මනුෂ්‍යයන් විසින් සාදගන්නා ලද ගෙවල් දෙරවල් ආදියද මනුෂ්‍යයන්ට ආහාර පිණිස දෙවියන් විසින් මවාපු එළු බැටලු පරෙවි හරක් ආදී කිරිසන් සතුන්ද වන්ඩවූ මහාවාතය විසින් සුණුවිසුණු කර දමයි. ඉතින් මේ කාරණා දෙවියන්ගේ අදහසට නොහොත් ඔහුගේ ව්‍යවස්ථාවට අනිශ්චිතව වීරුබ නිසා වායෝ ධාතුව දේව අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරණ බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවෙනවාය. තවද, ආපොධාතුව නොහොත් වම්බ මනුෂ්‍යයන්ගේ සැප ජීවිතාව පිණිස මනුෂ්‍යවාසවලට වම්බ කිරීම දෙවියන්ගේ අදහස වෙන්ට ඕනෑය. නුමුත්, ඒ අදහසට වීරුබව නිෂ්කාරණයේ වම්බ මහා සමුද්‍රයට වැස එහි යාත්‍රා කරණ නැව් හම්බන් ආදිය කඩා බිඳ දමා මනුෂ්‍යයන්ටත් සමග මහත් වීපත්ති සිඬකරණ බව අපට පෙන්ව තිබෙන සත්‍යයක්ය. මේ කාරණයෙන්ද ආපො ධාතුව දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරණ බවත් ඒවායේ පිහිටියාවූ සවිභාගුණධර්මයේ අන්දමට ක්‍රියා කරණ බවත් සක්සුදක් මෙන් පෙනීයන ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය. මේ ආදී අනෙක කාරණා ගැන නුවණින් පරීක්ෂා කර බලන කල මේ ලෝකයේ පවත්නා කිසිම ධාතුවක් යෙහෝව්‍යේගේ අදහසේ අන්දමට ක්‍රියා නොකරණ බවත් එබඳු ව්‍යවස්ථාවක් ඉෂ්ට කිරීමට ඒ ධාතූන්ට මනසක් ඇත්තේ නැති බවත් ඔප්පු වෙනවා ඇත.

තවද, දේව බලයකින් වෘක්ෂලතාදිය වැවෙනවා නම් යම් කිසිවෙක් ආපො, තෙජො, වායෝ යන ධාතූන් පාරිච්ඡි සමග සංසථි නොවෙනාකාරයකට යම්කින් වසා තිබුවොත් කොපමණ කලක් ගියත් එහි වෘක්ෂලතාදියක් හට නොගන්නේ මන්ද කියාත්, දුර්වල මනුෂ්‍යයෙකුගේ ක්‍රියාවකින් එයාව එනම් මැවීම වලකින හෙයින්, ඒ මැවුම් කාරයාට වඩා මනුෂ්‍යයන් බලවත්තයෙක් බවත් ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් බවත් සැක නැතුව ඔප්පුවෙන බව තර්කානුකූලව මවිසින් ගණහැර දක්වූ ඒ කාරණා වලට පිළිතුරු වශයෙන් අප මිත්‍රයා කියන්නේ ගිණි තිහක් පමණ වටිනා ඔරලෝසුවක් නමුත් එහි සවිභාව නොදත් ළමයෙකුට පවා නරක් කරන්ට හෙවත් එහි ගමන නරක් කරන්ට හෙවත් එහි ගමන වලක්වන්ට පුළුවන. නමුත් ඒ ලමයා ඔරලෝසුව සැදූ තැනැත්තාට වඩා ඥාණවත්තයෙක්වත් බලවත්තයෙක්වත් වෙන්ට බැරිය. එසේම, යමෙක් වෘක්ෂලතාදියේ හටගැනීම වැලැක්වූවාට ඔහු දෙවියන්ට වඩා ඥාණවත්තයෙක්වත් බලවත්තයෙක්වත් වෙන්ට බැරිය කියාය. මේ කියමනට අපි දෙන උත්තරය මෙසේය. මේ ලෝකය යම්කිසි දෙවිකෙනෙක්

විසින් මවනු ලැබූවා නම් ඔහු මහත් බලවත්තයෙක් සහ
 ඥාණවත්තයෙක් වෙන්නට ඕනැය. ඉන්නිසා, ඒ මැවිල්ල ගුණය
 පමණක් ප්‍රකාශ කරණ ලද්දක් නොව ඥාණය සහ මහත්වූ
 බලය ප්‍රකාශ කරණ ක්‍රියාවක්ය. ඔර්ලෝසුව යමෙකුගේ බලය
 ප්‍රකාශ කරණ වස්තුවක් නොව ඥාණය ප්‍රකාශ කරණ ලද
 වස්තුවක්ය. එම නිසා සර්බලධාරී දෙවි කෙනෙකුගේ මහත් වූ
 බලය ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස මැව්වා වූ මේ ලෝකය දුර්ල මනුෂ්‍ය-
 යෙකුගේ ඥාණය ප්‍රකාශ කරණලද ඔර්ලෝසුවකට සමාන කිරීම
 අනිශ්චිත්ත වැරදිය. යම්කිසි මනුෂ්‍යයෙකුගේ නමුත් ඥාණය
 සහ බලය ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස සැදුවා වූ වස්තුවකට නම්, සමාන
 කර බැලීම තර්ක ශාස්ත්‍රයටත් එකඟය, ඉන්නිසා අපි එබඳු
 වස්තුවන්ට සමාන කර බලමු. කාලතුවක්කුව රාජ බලය සහ
 ඥාණය ප්‍රකාශ කරණ ලද වස්තුවක්ය. එබඳු කාලතුවක්කුවකින්
 නික්මෙන වෙඩි පහරක් වලක්වන්නට දුර්ල මනුෂ්‍යයෙකුට
 කිසිසේත් නුසුළුවන. මක්නිසාද, ඒ කාලතුවක්කුව රාජබලය
 සහ ඥාණය ප්‍රකාශකරණ පිණිස සාදනලද බලසම්පන්න බඩුවක්
 නිසාය. එමෙන්ම මේ ලෝකය සර්බලධාරී දෙවිකෙනෙක්
 විසින් මවනු ලැබූ වස්තුවක් නම්, නොහොත් එබඳු දේව
 බලයකින් වෘක්ෂ ලතාදිය වැවෙන්නට අධිෂ්ඨාන කර තිබෙනවා
 නම් දුර්ල මනුෂ්‍යයෙකුගේ ක්‍රියාවකින් ඒ බලසම්පන්න
 දෙවියන්ගේ අධිෂ්ඨානය කිසිසේත් වලකින්නට බැරිය. ඒ
 කුමක් මෙන්ද කාලතුවක්කුවකින් නික්මෙන වෙඩිපහර දුර්ල-
 යෙකුට වලක්වන්නට බැරුවාක් මෙන්ය. මේ කාරණයෙන්ද
 ලෝකය දෙවිකෙනෙක් විසින් නොමැව් බවත් පංචමහා
 භූතයන්ගේ පවත්නා සවිභාව ධර්ම පරිද්දෙන් හටගන්නා
 බවත් හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වෙනවාය. තවද දුර්ල
 මනුෂ්‍යයෙකුගේ ක්‍රියාවකින් ඒ මැවුම් කාරයාගේ බලසම්පන්න
 මැවිල්ල හෙවත් වෘක්ෂ ලතාදිය වැවේවයි, යන බලවත්ත
 අධිෂ්ඨානය මනුෂ්‍යයෙකුගේ සුළු ක්‍රියාවකින් වලකින හෙයින්
 ඒ මැවුම් කාරයාට වඩා මනුෂ්‍යයා බලවත්තයෙක් බවත්
 ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් බවත් ඔප්පු වෙනවා ඇත. ඒ කුමක් මෙන්ද
 චිත්‍රයන්ගේ බලසම්පන්න කාලතුවක්කු ජපන් ආණ්ඩුවේ කාල-
 තුවක්කුවලින් අභිභවනය කරන්නට යෙදුනා ඇත. ඒ කාරණ-
 යෙන් චිත්‍රයන්ට වඩා ජපන්හු බල වත්තයෝ බව මුලු ලෝකයා
 ඒත්තු ගත්තා සත්තකය. එමෙන්ම සර්බලධාරී දෙවියන්ගේ
 මැවිල්ල හෙවත් වෘක්ෂ ලතාදිය වැවේවයි, යන බලසම්පන්න
 අධිෂ්ඨානය මනුෂ්‍යයෙකුගේ ක්‍රියාවකින් වලකින හෙයින් ඒ
 දෙවියන්ට වඩා මනුෂ්‍යයා බලසම්පන්න බවත් ඔප්පු වෙනවා
 සත්තකය. මෙසේ මනුෂ්‍යයෙකුටත් වඩා දුර්ලවු දෙවියෙක්
 විසින් මේ ලෝකය මැව්වාය කියා යමෙක් විශ්වාස කරණවානම්

ඔහුට වඩා අඥානයෙන් අවාසනාවන්තයෙන් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද? මනුෂ්‍යයෙකුටත් වඩා දුර්වල වූ දෙවියෙකුට මෙබඳු ලෝකයක් මවන්ට පුළුවන් නම් ඔහුට වඩා බලසම්පන්නවූ මනුෂ්‍යයාට මෙබඳු ලෝකවල් දහස් ගණන් මවන්ට පුළුවන් වෙන්ට ඕනෑ නොවේද? මේ ආදී කාරණා ගැන නුවණින් කල්පනා කර බලන කල ලෝකය කිසිම දෙවිකෙනෙක් විසින් නොමැව් බවත් පංච මහා භූතයන්ගේ ස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් කලින් කල හටගැනීමත් විනාශවීමත් සිඬවෙන බවත් ඒ උත්පාදස්ථිති හඬගනුයෙන් යුත් පරම්පරාවගේ මුල් වූ මූලක් හෝ අන්තිමයක් හෝ නැති බවත්, න්‍යායමීමාංසාදී ශාස්ත්‍රානුකූලව ඔප්පු වෙනවා සත්‍යකය.

තවද, මේ ලෝකය දෙවිකෙනෙක් විසින් නොමැව් බවත්, කම්, සෘතු හේතු යන මේ කාරණයන් හේතුකොටගෙන පංචමහාභූතයන්ගේ විපර්යාසයෙන් යුත් ස්වභාවධර්මය වූ පරිද්දෙන් හටගන්නා බව සංකා රහිතව දැනගැනීමට මව්සින් ගෙනහැර දක්වූ වීදුරු භාජනයේ නිදර්ශනය ගැන අප මිත්‍රයා කියන්නේ වීදුරු භාජනය සේදුවාට එහි තිබෙන සියුම් ද්‍රව්‍ය සහිත වාතය නැති වෙන්නේ නැති බවත් ඒ වාතයේ පෘථිවිය සෑදීමට ඕනෑ කරණ ද්‍රව්‍ය තිබෙන බවත් ඒ ද්‍රව්‍ය සෑදී තිබෙන ඒවා මිස අමුතුවෙන් සෑදෙන්නාවූ දේවල් නොවන බවත්ය. මේ කීමෙන් අපේ කීම ඔප්පුවනා මිස මැවීමක් ඔප්පු වෙන්නේ නැත. (පස්විස්සත් විසිපහය කීවාක් මෙන්) වාතය සමග පෘථිවිය හටගන්නා ද්‍රව්‍ය තිබෙන බවත් ඒවා දැනට සෑදී තිබෙන ඒවා මිස අමුතුවෙන් සෑදෙන ඒවා නොවන බවත් අප මිත්‍රයාම කියයි. අපි කියන්නේත් ඒ ද්‍රව්‍ය අමුතුවෙන් සෑදෙන්නේවත් යමෙක් විසින් සාදන්නේවත් නැති බවත් ඒවා සද කාලේටම නොයෙක් අත විපර්යාස වෙමින් පවත්නා බවත්ය. ඒ ද්‍රව්‍ය සාදන්ට හෝ මවන්ට කිසිම මනුෂ්‍යයෙකුට හෝ දෙවියෙකුට නුපුළුවන. එපමණක් නොව ඒ ද්‍රව්‍ය ලෝකයේ සියලු කල්හිම විපර්යාසයෙන් යුක්තව තිබුනු නිසා දෙවියෙකුට ඒවා මවන්ට ඕනෑ කරන්නේ නැත. ඒවායේ කිසි අඩු පාඩුවක් නැත. තවද ඒ වාතය සමග සදකාලේටම පවතින්නාවූ ඒ සියුම් ද්‍රව්‍ය වලින් පෘථිවිය හටගන්නේ දේවබලයකින් නොව ඒවායේම පවතින තිරන්තර විපර්යාස ස්වභාවයෙන් සහ උත්පාද කරවන බලයෙනුත් සෘතු ගුණය කරණකොටගෙනය. සෘතු ගුණය නැත්නම් ඒ වාතය සමග තිබෙන සියුම් ද්‍රව්‍ය එකතුව පෘථිවියක් හටගන්නේ නැත. ඒ පෘථිවිය හටගත්වන සෘතුව නම් ශිශිර සෘතුවයි. මේ සෘතුවගේ අධික බලය අත්ධකාරය කරණකොට ගෙන සම්පූර්ණ වෙනවාය. මෙසේ අත්ධකාරය සහ ශිශිර සෘතුගුණය ඒ වීදුරු භාජනය තුලට ඇති කරදෙන පිණිස එහි

පිටතින් කළ ඉට්ටේදී කැබැල්ලක් දවවා ගැඹුරු වූ ජලයක බහා කාලයක් තිබෙන්නට අරිණ බව දකුණුයි. ඒ උපක්‍රමයෙන් වීදුරු භාජනයේ ඇතුළට ශීගිර සෘතුගුණය* සම්ප්‍රාප්ත වීමෙන් එහි වාතයද සමග තිබෙන සියුම් ද්‍රව්‍ය එකතුවී කුඩා වූ පෘථිවි පටලයක් හටගන්නවාය. ඒ පෘථිවියගේ හේතුවෙන් සහ එහි තුළ තිබෙන වාතය සමග අවිනිර්හෝග වූ ආපො තේජො යන ධාතුන් වායෝ ධාතුවක් සමග පෘථිවි ධාතුව ආශ්‍රය කිරීමෙන් හෙවත් සිතෝෂණයදී සෘතුගුණයෙන් එහි ඉතා සියුම් වෘක්ෂ-ලතාදිය හටගන්නවාය. ඒ වෘක්ෂලතාදිය නිසා සියලුම බීජ ජාතීන්ද, කම්ය නිසා සියලු සත්ව වර්ගයන්ද ඒ වීදුරු භාජනය ඇතුළේ හටගෙන තිබෙන බව හස්තාමලකයක් මෙන් පේන්නට තිබෙන සත්‍යයක්ය. ඉතින් ඒ වීදුරු භාජනය ඇතුළේ ඒ කුඩා ලෝකය මැව්වේ යෙහෝව: නොවන බවත්, ධාතුන්ගේ විපයභාසයෙන් යුත් ස්වභාව ධර්මයේ අන්දමට කම්, සෘතු, හේතු, යන තුන්දෙනාගේ සම්ප්‍රාප්තිය කරණකොටගෙන බවත් ඉරහඳු මෙන් පේන්නට තිබෙන ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය. ඉතින් ඒ කුඩා ලෝකය දෙව්කෙනෙක් විසින් නොමවා හට ගත්තාක් මෙන් මේ මහත් වූ ලෝකයත් එසේම හටගන්නට බැරි මන්දයි කියා කල්පනා කරන්නට තරකද? දෙව්කෙනෙක් නැතුව කුඩා ලෝකයක් හටගන්නා බව අපට පේන්නට තිබෙන නිසා මේ ලෝකය කිසිම දෙවියෙක් විසින් නොමැව් බව කිසි සැකයක් නැතුව ඔප්පු වෙනවාය. එමනිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණයෙන්ම අත්හැර දමන්නට වටිනවාය.

තවද, ලෝකය කල්පාන්තරයකදී දලාභිය බවත් අළුත් ලෝකයක් සෑදීමට අළුපමණුවන් පරණ ලෝකයෙන් ඉතුරුනුනු බවත් බුද්ධාගමේ උගන්වා තිබෙනවාය කියාද එම නිසා දනට මේ පවත්නා දේට සහ සත්වයාටත් පටන් ගැන්මක් තිබුනු බව එම කාරණයෙන් ඔප්පු වෙනවා කියාද එසේ පටන් ගැන්මක් තිබුනා වූ මේ ලෝකය මැවුම්කාරයෙක් නැතුව පැවැත්මට ආවේ කෙසේද කියාත්, අප මිත්‍රයා අසයි. මේ ඇඟිමට අපි දෙන උත්තර මෙසේය—මේ ඇඟිම දැන් අහන්නට ඕනෑ කරණ එකක් නොවේය, මක්නිසාද, ලෝකය මැවුම්කාරයෙක් නැතුව හටගත්තා වූ අන්දම සාක්ෂි සහිතව පළමු වාරයේදී ඔප්පු කළා ඇත. එම සාක්ෂි කිසිවෙකුට බිඳහෙලන්නට බැරි නිසා දිගින් දිගට මේකම ඇඟිම නිෂ්ප්‍රයෝජනය ඇතිව තැනිවන ස්වභාවෙන්

* ඒ ශීගිර සෘතු ගුණය කරණකොටගෙන හිම හටගන්නා බව දකුණුයි.

ද්‍රව්‍යවාදී ධාතුන් සමග අවිනිර්හෝගව පවත්නා පරමානු සංඛ්‍යාත සුබම ද්‍රව්‍යයන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන් ඒ කුඩා වූ පෘථිවි පටලය හටගන්නා බව දකුණුයි.

යුත් පරම්පරාවගේ පටන් ගැන්මක් වත් අන්තිමයක්වත් නැත, කීමෙන් ප්‍රකාශවෙන්නේ කල්පෝත්පත්තියට පටන් ගැන්මක් වත් අන්තිමයක් වත් නැතැයි කීම නොව එසේ කල්පයෙන් කල්පයට ඇතිව නැතිවන ස්වභාවයෙන් යුත් පරම්පරාවගේ, පටන් ගැන්මක් වත් අන්තිමයක්වත් නැති බවය. මෙපමණවත් තේරුම් නොගෙණ උත්තර දෙන්නට එන එක පණ්ඩිතයන්ට හිතාවට කාරණයක්ය, එසේ කල්පාන්තරයකදී ලෝකය අළු පමණවත් ඉතුරු නොවී ගින්නෙන් දලා ගියත් වාතය ආදී ධාතුන් සමග සංයෝජිතවූ සුඛාණ්ඩක රූපයයි කියන ලද පාර්ථි, ආපස්, තෙජෝ, වායු, වණ් ගන්ධ, රස ඕජා, යන අවිනිර්හෝග රූපයන් සුක්ෂමාකාරයෙන් අවිනාසව පවත්නා බැවින් සෘතුව කරණ කොට ගෙණ පාර්ථි පව්ත වෘක්ෂලතාදිය හටගනියි. එම ශීගිර සෘතුවගේ සම්ප්‍රාප්තිය අන්ධකාරය සහ ස්වභාවධර්මය හේතුකොට ගෙණ සිඬවෙයි. එක් කල්පාන්තරයකදී ලෝකය අළු පමණවත් ඉතුරු නොවී ගින්නෙන් දලා විනාසවී ගියාම පතලාවූ සනාත්ධකාරය සහ ආකාශාදී ධාතුන් පමණක් ඉතුරු වෙයි. එම අන්ධකාරය නිසා සහ ස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් ශීගිර සෘතුවගේ සම්ප්‍රාප්තිය සිඬවෙයි. එම සෘතුව කරණකොට ගෙණ ආකාශාදී ධාතුන් සමග සංයෝජිත වූ පරමානු සංඛ්‍යාත සුබ්බ ද්‍රව්‍ය ඒකරාසිවී කිනිහිරිමලකට බදු වණ් ඇති පාර්ථි පටලයක් හටගනියි. එම පාර්ථි පටලය ක්‍රමයෙන් වැඩී ගොස් මේ මහා පාර්ථිව්‍ය හටගන්නවාය, (මෙසේ පාර්ථිව්‍ය සහ පව්ත වෘක්ෂලතාදිය) සීතෝෂණාදී සෘතු ගුණයන් නිසා හටගන්නා බැවින් සෘතුව සියළුම ධර්ම ජාති වෘක්ෂලතාදී හේතුවෙන් හටගන්නා බැවින් හේතුවය-සියළුම සත්වයන් කම්යෙන් හටගන්නා බැවින් කම්පය-මෙසේ කම් සෘතු හේතු යන කාරණා තුනෙන් මේ ලෝකය හටගන්නා බව කිසි සැකයක් නැතුව දැනගැනීමට ඉහත දක්වූ වීදුරු භාජනයේ නිදර්ශණය ඉතා වැදගත්ය, එම කාරණයෙන් මැවුම්කාරයෙක් නැතුව ලෝකය හටගන්නා බව සක්සුදක්මෙන් ඔප්පුවෙනවාය-

තවද, එම සත්වයන්ගේ ආධ්‍යාත්මික රූප කලාපයන් පමණක් පළමුවෙන් හටගන්නා කල පූර්ව කම්බලයෙන්ම හටගනියි.

ඒබව අභිධර්මාවතාරයෙහි.

**රූපං නිබ්බත්තමානන්තං සබ්බෙසංපනපාණිනං,
පඨමංකම්මතොයෙව, නිබ්බත්තභිනසංසයො-**

එම අධ්‍යාත්මික රූපකලාපයන් ආශ්‍රය කොටගෙණ නැවත, විත්ත, සෘතු, ආහාර යන තුන්කාරණයන් නිසා අතරතුරක් හෙවත් නැවතීමක් නැතුව බාහිර වූ රූපකලාපයෝ පහළවී

මහත්වූ ආත්මභාවාදිය හටගනියි. මෙසේ සත්වයා සම්බන්ධ ආධ්‍යාත්මික බාහිර රූපයන්ගේ හටගැනීම පරමාපී ධර්මශාස්ත්‍රානුකූලව දැනගන්නට ඕනෑය. එබඳු උතුම් ශාස්ත්‍රයන්ගේ දැන ගැනීමක් නැති උදර හරණයෙහි පමණක් ඥාණය ඇති අඥාණයින්ට එම ඒකාන්ත සත්‍ය ධර්මයන් දැනගන්නට පුළුවන් කමක් නැත. තවද, මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි ප්‍රථමයෙන් මනුෂ්‍යයන් හටගත්තේ බ්‍රහ්මයන්ගෙන්ය. ප්‍රථම කල්පිකයෝ නම් එම බ්‍රහ්මයෝය. ඔවුන් පුණ්‍යක්ෂයවීමෙන් බබ්ලොවින් අවුත් අළුත් ලෝකයෙහි වාසය කළාහුය. තවද, මැවුම් කාරයෙක් නැතුව මේ ලෝකය පැවැත්වීමට ආවේ කොහොමදැයි කියා අසන අප මිත්‍රයාගේ ඇසීමට අපි දෙන ලුහුඬු උත්තරය නම් මෙහි ඉහත දක්වූ අන්දමය. පුළුවන් නම් මේ කියමන් තර්ක ව්‍යාකරණත්‍යාය මීමාංසාදි ශාස්ත්‍ර වලින් බොරුවට ඔප්පු කළ යුතුයි. එබඳු කියමනක් එම ශාස්ත්‍ර වලින් පෙන්වන්නට නම් අප මිත්‍රයාට අමුතුවෙන් එම ශාස්ත්‍ර සාදගන්නට වෙනවාට අනුමාන නැත.

තවද, “මනුෂ්‍යයා මව්පියන් හැර භායාබාවට ඇළුම් වෙනවාය, යන වචන ස්ත්‍රී දුටු හැටියේම ආදම් කීවේ නැත කියාද, එසේ කීවේ පුළුවන් නම් අපට ඔප්පු කරන්නට කියාද, අප මිත්‍රයා අපෙන් ඉල්ලා සිටින හෙයින් එම වචන කීවේ ආදම්ද මෝසෙස්ද කියා මෙහි සිටින්නන්ට තේරුම් යන පිණිස එම පරිච්ඡේදය මඳක් ඉහලට සිට කියවා තේරුම්කර දෙමි, ඒ මෙසේය උත්තරය, 2, 23, 24. “එවිට ආදම් මේ තැනැත්තී මාගේ ඇටවලින් ඇටය, මාගේ මාංශයෙන් මාංශයය, මනුෂ්‍යයාගෙන් ගත් බැවින් මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රීයයි නම් ලබන්නීය, එබැවින් මනුෂ්‍යයා තමන්ගේ මව් පියන් හැර තමාගේ භායාබාවට ඇළුම් වන්නේය, ආදම් යන නාමපදයෙන් පටන්ගෙන වන්නේය යන හචනක් ක්‍රියාවෙන් අවසාන වූ මේ වාක්‍යය ආදම් විසින්ම කියාපු බව යන්නම් ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රය උගත් ලමයෙකුට පවා තේරුම් යනවාට අනුමාන නැත. පද පුරණාපීයෙහිවූ එබැවින් යන නිපාතපදයන්ද, ඒ වාක්‍යයෙහි සියළු පදයන්ගේ සම්බන්ධය ප්‍රකාශ වෙයි, මෙසේ ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රානුකූලව බලන කල ආදම්, යන කර්තෘ විසින් එම වචන සියල්ලම කියා වන්නේය, යන ක්‍රියාවෙන් අවසාන කරපු බව පෙනේ. එවිට ආදම් මේ තැනැත්තී මාගේ ඇටවලින් ඇටය, මාගේ මාංශයෙන් මාංශයය, යනමෙහි, මාගේ යන සම්බන්ධ විභකේතත්‍යක වචනයන්ද එම ස්ත්‍රී ගැණ කථාකල තැනැත්තා ආදම් බව තේරුම් නොයන්නේ කාටද? මෙපමණ පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබෙන මේ කාරණය අනික් අතට හරවන්නට හදන එක වගේ හපන් කමක් තවත් ඇද්ද. මේ වචන කීවේ ආදම් මිස මෝසෙස්

බවට ඒ පරිච්ඡේදයේ කිසිම තැනකින් දැනගන්නට නැත. එම වචන කීවේ මෝසෙස් නම් ඒ 23 වෙනි පදය පටන්ගන්නාවිට “එවිට මෝසෙස්” කියා පටන්ගන්නට ඕනෑය. එසේ මෝසෙස්ගේ නමවත් එම පරිච්ඡේදයේ කිසිම තැනක සඳහන්වී නැති නිසාත් ආදම් ගේ නම එහි මුලටම සඳහන් කර තිබෙන නිසාත් ඒ වචන සියල්ලම ආදම් විසින් කියාපූ බව හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වෙනවාය. මනුෂ්‍යයා මව් පියන් හැර භායාබාවට ඇලුම් වෙනවාය, යන වචන ආදම්ට ස්ත්‍රී දුටු හැටියේම කියන්නට බැරිබව අප විසින් තේරුම්කර දුන්නාම එම වචනය පමණක් මෝසෙස් පිට පවරන්නට හඳුන්වන්නේ ඊට ඉහළින් පෙනෙන්නට තිබෙන වචන ආදම්ට කිසිකලෙකවත් කියන්නට පුළුවන කියා හිතාගන්නද? ආදම්ට බරවූ නින්දක් පමුණුවා ඔහු නිදගත්විට යෙහෝව: ඔහු ගෙන් ඉලඟුටයක් බිඳගෙන ඒ ඇටයෙන් ස්ත්‍රීයෙක් මවා ආදම් වෙතට පැමිණෙව්වාම ආදම් ස්ත්‍රී දෙස බලා “මේ තැනැත්තී මාගේ ඇටවලින් ඇටය, මාගේ මාංශයෙන් මාංශය” කියා කීවා යයි බයිබලයේ සඳහන් කර තිබේ. මේ කීමද කිසිසේත් විශ්වාස කරන්නට බැරි එකක්ය. මක්නිසාද, ආදම් බරවූ නින්දකින් නිදගත සිටිද්දී යෙහෝව: ඔහුගෙන් ඉලඟුටයක් බිඳගෙන, එයින් ස්ත්‍රීයක් මවාපූ නිසා ආදම් නින්දෙන් සිටිද්දී සිඬවුනු ඒ කාරණය කිසිසේත් ඔහුට දැනගන්නට බැරිය. ඒකනිසා ආදම්ට ස්ත්‍රී දුටු හැටියේම, මේ තැනැත්තී මාගේ ඇට වලින් ඇටය, කියා හෝ මාගේ මාංශයෙන් මාංශය යන වචන කිසිසේත් කියන්නට බැරුවා සත්තකය. නින්දෙන් සිටිද්දී සිඬවූ ඒ කාරණය, ආදම් නොදන්නා නිසා ස්ත්‍රී දුටුවාම එම ස්ත්‍රී මාගේ ඇටවලින් ඇටය, කියා හෝ මාගේ මාංශයෙන් මාංශය කියා හෝ කියන්නට පුළුවන් කමක් ඔහුට තිබෙන්නට බැරිය. යෙහෝව: එම ස්ත්‍රී මැව්වේ ආදම්ගේ ඇටවලින්ද වෙනයම් දෙයකින් දැයි කියා ආදම්ට කියන්නට පුළුවන් කමක් තිබෙන්නට බැරිය. ආදම් නින්දෙන් නැගිටවේ ඔහුගෙන් ගත් ඉලඟුටයෙන් ස්ත්‍රී මැව්වාටත් පසුව නිසා ආදම් උපන්නාට (මැවුනාට) පසු කවදවත් නුදුටු එම ස්ත්‍රීය නින්දෙන් නැගිටිනවා හා සමඟ දක්ක තරමකින් එම ස්ත්‍රී ආදම්ගේ ඇටවලින් ඇටය කියා හෝ මොන අන්දමකට වත් එම ස්ත්‍රීගේ මැවීම ගැන කිසිම වචනයක් වත් ආදම්ට පාවිච්චි කරන්නට පුළුවන් කමක් තිබෙන්නට බැරිය. එමනිසා ඒ කියමන ද පූර්වපර වීරොධ බැවින් සම්පූර්ණ බොරුවක්ය. ආදම්, එම වචන කීවා සැබෑනම් ඔහුගෙන් ඉලඟුටය බිඳගත් බව ඔහු දැනගත් සිටින්නට ඕනෑය. එසේ ඉලඟුට බිඳිද්දී ආදම් එය දැන ගත් සිටියානම් නොහොත් ආදම්ට ඉලඟුට බිඳින බව දැනුනා නම් ආදම් මරහඬ නොදී මරණ හයින් කෑනොගසා සිටියානම් ඒකත් ලොකු අපුරුවයි.

ආදම් බරවූ නින්දකින් සිටියාය සැබෑ නම්, මේ තැනැත්තී මාගේ ඇටවලින් ඇටය, කී වචනය සම්පූර්ණයෙන් බොරුවෙන්ම ඕනෑය. එම වචනය සැබෑනම් බරවූ නින්දකින් සිටියාය, කියන වචනය සම්පූර්ණයෙන් බොරු වෙන්ම ඕනෑය. මෙසේ එකකට එකක් බොරුවෙන කියමන් වලින් පිරි තිබෙන බයිබලය සැබෑ පොතක් වෙන්නේ කෙලෙසද? අරාබි බොරුය කියන්නේ මෙබඳු ඒවාට නොවේද? මෙසේ එක බොරුවක් හරිගස්සාගත්තට යනකොට පතික්කියාගේ කසලගොඩ අවුස්සන්නාක් මෙන් බයිබලයේ තිබෙන තව තව අනන්ත බොරු එළිවෙන රුව පෙනෙන්නේ නැද්ද? ආදම්ට කිසිකලකවත් කියන්නට කියා හිතන්නටවත් බැරි වචනයක්වූ "මනුෂ්‍යයා මව් පියන් හැර භායාබාවට ඇඳුම් වෙනවාය. යන වචන ආදම්ට කිසි කලකවත් කියන්නට බැරිබව අප විසින් පෙන්නා දුන්නාම අප මිත්‍රයා එම වචන මොසෙස් කීවාය කියා උත්තර දුන්නු බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත, හොඳයි මේ උත්තරයේ අන්දමට, ආදම් නොකී වචනයක් ආදම් කීවාය කියා මෝසෙස් බයිබලයේ ලිව්නම් එම ලියාපු ලියවිල්ල බොරු ලියවිල්ලක් නොවේද? මෙසේ බොරු ලියවිලි වලින් පුරවා තිබෙන බයිබලය සැබෑ පොතක් වෙන්නේ කෙලෙසද? එබඳු බොරු පොතක බොරු කියමන් අදහාලත් පරලොව ගැලවීමක් ලබාගන්නට පුළුවන්ද? තවද, උත්පත්ති පොත මෝසෙස් විසින් ලිව්වය කියා අප මිත්‍රයා කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නමුත් එය ඔප්පුකරන්නට බැරි කීමක්ය. උත්පත්ති පොත තියා බයිබලයේ එක අකුරක්වත් මොසෙස් ලිව්වය කියා අප මිතුරාට කවර කලකවත් ඔප්පුකරන්නට බැරිමය. බයිබලයේ එක අකුරක්වත් මෝසෙස් ලිවේ නැති බව එම බයිබලයෙන්ම අපට ඔප්පු කරන්නට පුළුවන. ඒ නිසා මේ වාදය අවසාන වෙන්නට මත්තෙන් යථාචක්‍යාශවූ පරිද්දෙන් ඒ කාරණය බයිබලයෙන්ම ඉතා පැහැදිලි ලෙස ඔප්පුකර දෙන්නෙමි.

තවද ආදම් ලඬිකාවේ සිටින මිනිසෙක්බවත් ඔහුගේ දෙමව්-පියෝ ලඬිකාවේ සිටිය බවත් ඔප්පු කරන්නට ගියොත් බයිබල් පද ඔප්පු කළා වාගේ වේය කියා අප මිත්‍රයා කියන නිසා මෙන්න එහෙනම් ආදම් ලඬිකාවේ සිටිය මිනිසෙක් බව පුරාණ පොත පතෙන් සහ මුඛ පරම්පරාගත පාඨ වලිනුත් ඔප්පු කරණ හැටි බලා ඉන්නට හොඳයි. ආදම් ජීවත්ව සිටියේ ගල් අරාබියාවේය. ඒ රටේ අරාබි මිනිසුන් විසින් ආදම් ගැණ කියන්නේ කොහොමද කියා පළමු කොට සොයා බලමු. මෙන්න ඒ ගැණ අරාබීන්ගේ කුරන් පොතේ 2 වෙනි, පරිච්ඡේදයේ 33 වෙනි පදේ සිට 37, වෙනි පදය දක්වා කියා තිබෙන අන්දම "දෙවියන්වහන්සේ

ආදම් නම් මනුෂ්‍යයා මවා ඔහුගේ වම් ඉල ඇටයකින් ඒවා මවා උයනක් නිර්මිත කොට ඒ දෙදෙනාටම උයනේ ඉන්ඩ සලසවා උයන මධ්‍යයේ තිබෙන ගසෙන්* පමණක් නොකඩ කියා අනකොට දෙවියන්වහන්සේ අහස්වුහු කල්හි, ඔවුන් ඒ එපාය කී ගසේ ගෙඩි කෑවේය. දෙවියන් වහන්සේ මේ දක ඔවුන් උයනෙන් පත්තා දමුවේය. එකල ආදම් සිරන්ඩිබ් නම් මේ ලඬිකාවේ වැටුනේය. ඒවා පුඩියා සවිථිපයෙහිවූ කන්දකට වැටුනේය. මෙසේ මේ දෙදෙන අවුරුදු 200 යක් වෙන්ව ඉන්නා අතර ගාබිරියෙල් නම් දේවදූතයා විසින් ආදම්ව ගෙණ ගොස් ඒවා සවිථිපයේ තැබුවේය. එහිදී ඒ දෙදෙනාගේ සංවාසය වූයේය කියාය” †කුරන් පොතෙන් ගෙණ ප්‍රකාශ කළාවූ ආදම්ගේ සහ ඒවගෙන් ප්‍රවාත්ති කරාව ඒ කුරන් පොතට අඩංගු කරන්ට ප්‍රථමයෙන් ඒ බව ඒ රටේ ව්‍යවහාරයට තිබුනාට අනුමානයක් නැත. මේ ව්‍යවහාරය ප්‍රකටව තිබුනේ අරාබියාවේ බස්නාහිර පලාතේය. ඒ අසල සංකද්වීපය, කුසද්වීපය, වරාහද්වීපය, පලක්ද්වීපය යන මේ ආදී මහද්වීපවල් සහ මීසර, මීසපොටේමියා, සීමන් ආදී සියළු දෙයින් සමුර්ධවූ දේශ ද්වීප නගරාදිය තිබුනාය. මෙසේ

* මේ ගසට සමහරෙක් කිරිගු ගසය කියාද, සමහරෙක් මුද්දප්පලම් වැලය කියාද සමහරෙක් වෙන ගසක කියාද, කියන්නාහුය.

‡ සවිථි රාජ්‍යයෙන් පත්තා දමූ කල්හි ආදම් ලඬිකාවෙන්, ඒවා අරාබියාවේ මක්කම් සවිථිපයෙන් වැටුනාය කියන එකක් ගාබිරියෙල් දේවදූතයා විසින් ආදම්ව ගෙණ ගොස් අරාබියාවේ මක්කම් සවිථිපයේ ඒවා ලහ තැබුවාය කියන එකක් සමහර විට කේවුහ නම් රචනා ශාස්ත්‍රයට අයිති ඒවා වෙන්ට පිළිඳින, මක්නිසාද යහපත් තේරුමට වැටහේනම් මෙවැනි කියමන් කියන්ට රචනා ශාස්ත්‍රය ඉඩ දෙයි, ආදම් සහ ඒවා යහපත් ගුණ ධර්මයේ පිහිටි මනුෂ්‍යයෝ නම් ඔවුන් කොහෙන් ඇවිත් මේ තරලොව උපන්නාද කියා දන්නේ නැත්නම් ඒ අයවල් අහසින් වැටුනාය කියා කීවාට රචනාශාස්ත්‍රයට සහ ව්‍යවහාරයට වරද නැත, මේ වචනය මෙයාකාරයෙන්ම අද දක්වාත් මනුෂ්‍යයෝ ව්‍යවහාර කරන්නාහුය. හේ කෙසේද යම් මනුෂ්‍යයෙක් අපේ ගම්දෙර අහන්බෙන් වාගේ ඇවිත් සිටිනවා යමක් දක මොහු මෙතනට කොහෙන් ආවාද කියා ඇසුවොත් “අනේ මම දන්නේනැ අහසෙන් වැටුනා වෙන්ට ඇත කියන කියමන අද දක්වාත් ව්‍යවහාරයි, තවද ආදම් මොන අහම්බයකින්වත් අරාබියාවට පැමිණ ඒවා අඹු කොට ගන්නානම් ආදම් මොන විධියකින් අරාබියට ආවේද යන බව නොදන්නා අය මොහු කොහොම ආවාද කියා අපි දන්නේ නැත. දෙවියෝ ගෙණැත් දමන්ට ඇත. කියන කියමන ව්‍යවහාර කළාට වරදක් නැත.

අරාබියාව අසල නොයෙක් දේශ ද්වීප නගරාදිය තිබෙද්දී-
ඒ කිසිම රටකින් ආදම් එහි පැමිණුණාය නොකියා මේ ඉතාමත්
දුරස්තරව තිබෙන ලංකාවෙන් ආදම් අරාබියාවට ගියාය කියා
බොරුවට නම් කියන්න කිසි ඕනෑකමක් ඇත්තේම නැත.
එබැවින් මෙහි මොකක් නමුත් ඇත්තක් තිබෙන්නටම ඇත.
ඒ ඇත්ත නම් ආදම් ලංකාවේ සිට අරාබියාවට ගිය එකමය.

තවද උත්පත්ති පොතේ 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 24 වෙනි
පදයෙන් “මනුෂ්‍යයා තමාගේ දෙමව්පියන් හැර ස්ත්‍රීට
ඇලෙන්නේය” කියා ආදම් කී බව පෙනේ. මේ ආදම්ගේ
කීමෙන්ද ඔහු කොහේදෝ රටක සිට ඒව ලඟට ආබව ඔප්පුවේ.
ඒ මෙසේය, මේ ලෝකයේ දහෙන් නවසිය අනූනව දෙනෙක්
පමණ ස්ත්‍රීහු තමනමන්ගේ දෙමව්පියන් හැර පුරුෂයන්ට ඇලෙන
එක සිරිතක්ය. ඒ සිරිත එසේ තිබෙද්දීත් ආදම් කියා තිබෙන්නේ
පුඡ්ඡා දෙමව්පියන් හැර ස්ත්‍රීට ඇලෙනවාය කියාය. මේ
කීමෙන් පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ ආදම් තමාට සිබවූ දේ කී
බවය. ආදම්ගේ කටින් කියාලා තිබෙන ඒ කියමනෙන්ම
ඔහු කොහේදෝ ඉඳලා ඒව ගාවාට ආ බව ඉතා පිරිසිදුව ඔප්පු-
වෙන නිසා ආදම් තමාගේ දෙමව්පියන් අත්හැරලා ලංකාවෙන්
ගල්අරාබියාවට ගිය බව බයිබලයෙන් පවා ඔප්පුවේ.

තවද, ආදම් මේ ලංකාවේ සිටිය මිනිහෙක් බවට මේ ඇර
තවත් බොහෝ ලකුණු තිබෙනවාය. එයින් සමහරක් නම්:-
ඉංග්‍රීසිකාරයන් විසින් ශ්‍රීපාද කන්දට, “ඇඩම්ස්පික්” ආදම්ගේ
කන්දය, නොහොත් ආදම් සිටිය රටේ කන්දය, කියා කීමද-
ආදම් ලංකාවෙන් යනකොට දඹදිවට එගොඩව ගිය පාලමට
අද දක්වාත් ආදම්ගේ පාලමය කියා කීමද-එසේම, පුත්ස,
පර්සින්, අරාබි, තුර්කි, පරන්ගි, ලන්සි, කාබෙරි, රුසියන්,
ජර්මන්, ඉතාලි ආදී සියළුම දේසස්කාරයින් විසින් ශ්‍රීපාද
කන්දට ආදම් සිටිය රටේ කන්ද කියා කීමද, යන මේ ඉතා
වැදගත් සාක්ෂි වලින් ආදම් ලංකාවේ සිටිය මිනිහෙක් බවත්
ඔහුගේ දෙමව්පියන් ලංකාවේ සිටිය බවත් ඉතා පැහැදිලිව
ඔප්පුවේ.

තවද ලංකාවේ මනුෂ්‍යයෝ වැඩිකොටම රතුය, එහෙත්
ගල්අරාබියාවේ මනුෂ්‍යයෝ සුදුමැලි පාට මනුෂ්‍ය වර්ගයක්ය.
යම් විධියකින් රතු මනුෂ්‍යයෙක් අරාබියාවට පැමිණියේ නම්,
ඔහුගේ නම අරාබීන් දන්නේ නැත්නම් ඔහුගේ වණය කරණ-
කොටගෙණ හෝ වෙන අඩ්ගයක් කරණකොටගෙණ හෝ
ඔහුට නමක් තබාය කියා අපට හිතන්නට පුළුවන. ඒ ආදම්ගේ
පාටේ අන්දමට නමක් තබනවානම් ඔහුට රත්තාය, කියා
නමක් තබන්නට ඕනෑය. ආදම් යන අරාබි වචනයේ අර්ථය
නම්, රත්තා, යන අර්ථය, මේ ආදම් යන වචනයේ තේරුමෙන්

පවා ඔහු ලංකාවෙන් ගිය රතු මිනිහෙක් බව පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. එසේම, ආදම් රතු මනුෂ්‍යයෝ ඉන්න වෙන රටකින් එහි පැමිණුනාය කියා කිසිවෙක් නොකියන බැවින්ද ලංකාවෙන් ගිය බව අරාබීන්ගේ කුරන්පොත් පවා ලියා තිබෙන බැවින්ද කිසි සැකයක් නැතුවම ආදම් ලංකාවෙන් ගිය රතු මිනිහෙක් බැවින්ද ඔහුගේ දෙමව්පියන් ලංකාවේ සිටිය බවත් ඔප්පුවුනා ඇත.*

තවද, උත්පත්ති පොතේ 6 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදය ගැණ අප මිත්‍රයා කියන්නේ යෙහෝව: මනුෂ්‍යයන් මෙන් තමා කළාවූ යම් වැරද්දකට තැවුනා නොව මනුෂ්‍යයන් ගැණ අප්‍රිය වුනාය කියාය. හොඳයි මේ උත්තරය බයිබලයට එකඟද කියා බලමු. උත්පත්ති පොතේ 6 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදේ පටන් 7 වෙනි පදය දක්වා නැවතත් කියවා තේරුම් කර දෙමි. ඒ මෙසේය- “යෙහෝව: වහන්සේ පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් තැවුනු සේක, උත්වහන්සේගේ හෘදයෙහි සෝක වූයේය. යෙහෝව: වහන්සේ මම මනුෂ්‍යයා මැව් නිසා තැවෙමි. එබැවින් මම මැව් මනුෂ්‍යයා යොළෝ තලයෙන් විනාස කරන්නෙමි. මනුෂ්‍යයන්ද මෘගයන්ද බඩගා ඇවිදින්නන්ද ආකාශයෙහි පක්ෂීන්ද විනාස කරන්නෙමියි”යි වදළුසේක. යෙහෝව: මේ කී අන්දමට නො වාගේ

* ආදම් සිටිය, පැරඩයිස්, නම් උයන ලංකාවේ පිහිටා තිබෙන බව ඔප්පුවීමෙන් ඔහු ලංකාවෙන් ගිය රතු මිනිහෙක් බව කිසි සැකයක් නැතුව ඔප්පු වෙනවා ඇත. එම නිසා ආදම් සිටිය පැරඩයිස් නම් උයන ලංකාවේ පිහිටා තිබෙන බව පුරාණ සිටි ඒරෝපාකාර පණ්ඩිතයින්ගේ කියමන් වලින් ඔප්පුකරන්නෙමි. ඒ මෙසේය. ඇම්. ඒ. යන උගත් නාමයක් දරා ඇස්. බාරින් ගුලේඩ් උන්නැහේගේ පොතේ 264 වෙනි පිටේ සඳහන්කර තිබෙන්නේ මෙසේය. තවවෙනි ශතවර්ෂයෙහි සාදුනු මැප්පකක් ස්ට්‍රස්-බැරැක්හි පොතේ ගෙයි ප්‍රවේශමකර තිබෙයි. එහි ආදම් සිටි උයන ආසියාවේ නැගෙනහිර අන්තිම කොතේ පිහිටා තිබෙන බව පෙනෙයි. තවත් මැප්පකක් බ්‍රිටිස් මියුසියම්හි තිබෙයි. එහි ආදම් සිටි උයන පළමු කී ආකාරයටම පිහිටා තිබෙන බව පෙනෙයි. වස 1168 දී ප්‍රස්ටර් ජෝන් නම් කෙනෙක් විසින් කොන්ස්තන්තියෝපල්හි එම්ප්‍රදේරු එමානුවෙල් කොන්-කිනස්ට අවින ලද ලියමනක ආදම් සිටි උයන ඉන්දියාවේ තිබෙන බව කියා තිබෙයි. තවත් ඒ ලියමනෙහි භාස්කම් පවතින්නාවූ පොකුණක් ඒ උයන සමීපයෙහි තිබෙන බවත් ඒ පොකුන පිහිටා තිබෙන්නේ ඔලිම්පස් නම් කන්දක් පහළ බවත් කියා තිබෙයි. මේ ගැණ ඇස්බරින් නම් පණ්ඩිත මහතා මෙසේ කියයි. මේ ඔලිම්පස් කියන නම එලම්බෝ කියන නාමයෙන් පෙරලාගෙන තිබෙන එකක්ය. එලම්බෝ කියන්නේ ලංකාවේ තිබෙන

පවුල පමණක් ඉතුරු වෙද්දී අතින් සියළු මනුෂ්‍ය නිරන්තරයෙන් මහත්වූ පලශාල්මක් එවා මරාදැමීම බව බයිබලයේ සඳහන්ව තිබේ. දැන් ඉතින් අපට ඕනෑම තිබෙන්නේ යෙහෝව: මනුෂ්‍ය යෙක් මෙන් තැවුණු සෝකවුණු කෙනෙක්ද නැතහොත් ඊටත් වඩා අන්ත ලෙස තැවුණු සෝකවුණු කෙනෙක්ද කියා බලා දැනගැනීමයි. මේ ලෝකයේ නුවණ ඇති කොයිම මනුෂ්‍යයෙක් වත් අන්තිමට තැවෙන සෝකවෙන දේවල් කරන්නේ නැතුවා යන්නකය, නමුත් යෙහෝව: කරපු කාරියෙන් අන්තිමේදී ඉතා මහත් ලෙස තැවුණු සෝකවුණු කෙනෙක් බව බයිබලයෙන්ම ඔප්පු උනා සත්තකය, යෙහෝව: මනුෂ්‍යයෙක් මෙන් තමා

කොළොම්බෝ නම් ප්‍රදේශයටය. ඒ බව ඔප්පු කිරීමට “යර් ජෝන් මැන්ඩ- විල්” නම් මහත්මයෙකුගේ කියමනක් සාක්ෂිකොට දී තිබෙයි. ඒ ගැණ මැන්ඩවිල්ගේ හිස්වරි ඔප් ප්‍රවල්ස් නම් පොතේ මෙසේ කියයි. “ඒ වනාන්තරයෙන් බස්නාහිර කෙළවර පොළොම්බෝ කියා නුවරක් තිබෙයි. ඊට ඇත නැගෙනහිරින් පොළොම්බෝ කියා කන්දක් තිබෙයි. ඒ කන්ද පාඩුල මහත් හාස්කම් ඇති ලිඳක් තිබෙයි. ඒ ලිඳෙන් තුන්වරුවක් වතුර බි කෙනෙකුට කිසි කලක රෝග පීඩාදියක් යැදෙන්නේ නැතිවු.” ඒ මහතා ඒ ලිඳෙන් තුන් හතර වටක් වතුර බිවාය. එයින් ඒ මහතාට බොහෝ සුව ලැබුණු බව දැනගන්නාය. සමහරු ඒ ලිඳට තරුණකමේ ලිඳයයි කියති. ඒ ලිඳට එයාකාර බලයක් තිබෙන්නේ ආදම් හිටි උයනෙන් ගලාගෙන එන උල්පතක් ඊට අසුචි තිබෙන නිසාය කියා මනුෂ්‍යයෝ කියති. පැරිස් නුවර ඉම්පිරියල් නම් පොත්ගෙයි “ලැම්බාර්ටස් ප්ලෝරිඩස්” නම් කෙනෙක් විසින් දෙළොස්වෙනි ශතවර්ෂයේදී තැනූ මැජ් නොහොත් භූමි සිතියමක් තිබෙයි. ඒ භූමිසිතියමේ ආදම් සිටි උයන ආසියාවේ දකුණු නැගෙනහිරින් පිහිටා තිබෙන දූපතක තිබෙන බව සඳහන්කර තිබෙයි. මැන්ඩවිල් තුන් හතර වටක් වතුර බිවාය කියන පොතෙකින් තිබෙන්නේ ආදම් සිටි උයනේ බව කියයි. තවද ඒ උයන අසල සදකාල ජීවනය ලබන්නාවූ ගසක් තිබෙන බව සඳහන් කර තිබෙයි. තවත් ඒ උයනෙන් ගංගා හතරක් වැටී බවත් එහිම සඳහන්කර තිබෙයි. කන්නිමරියාගේ කතාසාදනකමට විරුධව දේශනාකළාවූ මැජර්න් නම් පුරාණ පාදිලිකෙනෙක් ඉරිදි දවසක කළාවූ දේශනාවකදී සාන්තු බොයිල් සහ අම්බ්‍රෙස් කියන රෝමානු පාදිලි දෙන්නා සාක්ෂියට තබාගෙන ආදම්ගේ උයන ආසියාවේ නැගෙනහිර කන්දක් මුදුනේ පිහිටා තිබෙන බව ප්‍රකාශකර තිබෙයි. ශතවර්ෂ දෙළහේදී ලියනලද ලියවිලි වගේක සහ ලෝක සිතියමක් කැම්බ්‍රිජ් නුවර කෝර්පස් ක්‍රිස්ටි කොලජ් නම් පොත් ගෙයි තිබෙයි. එහි ආදම් සිටි උයන ගංගා නම් ගඟේ මෝය ඉදිරියෙහි තිබෙන දූපතක පිහිටා තිබෙන බව පෙනෙයි. ගංගානම් ගඟේ මෝය ඉදිරියෙහි තිබෙන දූපත නම් ලංකාවයි. ජෝන් ඩොන් ඩී. සී. වෙරක් නම් රෝමානු තාපසයෙක් දහහතරවෙනි ශතවර්ෂයෙහි බොහෝ ගමන්ගොස් තිබෙයි. ඒ ගමන්වලදී ආදම්ගේ උයන තිබෙන ප්‍රදේශය

කළාවු යම් වැරද්දකට තැවුනේ නැතකියා අපමිත්‍රයා කියන්නේ යෙහෝව්:ට මේ තැවීමත් සෝකවීමත් සිඬවුනේ පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයන් මැව්නියා නොවේද? මේ මනුෂ්‍යයන් මවන්ට පළමුවෙන් ඔවුන් දුෂ්ටයෝ වෙනබව යෙහෝව්: දුටුවේ නැද්ද-දුටුවා නම් එබඳු දුෂ්ට මනුෂ්‍යයන් මැවුවේ කුමටද? ඔවුන් දුෂ්ටයෝ වෙනබව දුටුවානම් මවන්නේ නැතුවා සත්තකය. දුෂ්ටයන් මවාපු කාරණයෙන්ම ඔවුන් දුෂ්ටයෝ වෙනබව යෙහෝව්: දුටුවේ නැති බව පැහැදිලිව පෙනේ. මෙපමණ සුළු කාරණයක්වත් නුදුටු කෙනෙක් සියල්ල පෙන්වාපු සඵල කෙනෙක් වෙන්ට බැරිනියා මේ කාරණයෙන්ද යෙහෝව්:ට සඵලකමක් නොතිබුන බව ඔප්පු වේ. දුෂ්ටයන් නොමවා ධර්මිෂ්ටයන් මවාගත්තා නම් යෙහෝව්:ට කිසි කලක එබඳු සෝකවීමක් තැවීමක් වෙන්තේ නැ නොවේද? අන්තිමේදී යෙහෝව්:ට පැමුණු සෝකයේ මහත කොපමණද කීවොත් ඒ මැව් මනුෂ්‍යයන් සියල්ලම නෝවාගේ පවුල පමණක් ඉතුරු වෙද්දී ජලගැල්මෙන් මරාදමන්ට සිඬවුනාය. ඉතින් මේ ක්‍රියාව කුමකට සමානද කීවොත්, යම්කිසි අඤ්ඤායක් තමාගේ වත්තේ සෑම තැනම විසඹ වවාගණ වැවිල්ල සම්පූර්ණ උනායින් පසු ඒ අඹ විසඹ බව දැනී ඒ ගැණ බොහෝ සෝකවී ඒ ගස් සියල්ලම කපාකොටා විනාසකර දමුවාක් මෙන් යෙහෝව්:ද පොළොවේ මනුෂ්‍යයන් මවා ඔවුන් දුෂ්ටයෝ බව දැනී ඒ ගැණ බොහෝ සෝකවී ජලගැල්මෙන් ඔවුන් විනාසකර දමුව බව පෙනේ. ඉතින් යෙහෝව්:ගේ මේ ක්‍රියාව යථෝක්ත අඤ්ඤා වැවිලිකාරයාගේ අඤ්ඤා ක්‍රියාව හා සමාන බව ඉතා පැහැදිලිව පෙනියන නිසා එබඳු අඤ්ඤා දෙවියෙක් ඉන්නවාය කියා හිතනවාට වඩා මහත් අඤ්ඤා කමක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද?

ඔහු සොයාගණ තිබෙන අන්දමත් මෙසේය. ආදම්ගේ උයන එනම් පැරඩයිස් එක ගංගානම් ගඟෙන් එතර පිහිටා තිබෙන බව ඔහු කියයි. (කල්-කවාච ආදී ඉන්ද්‍රියාකරේ රචක සිටගණ ගංගානම් ගඟෙන් එතරය කියත් නම් ඒ කියන්නේ ලංකාවටයි) දහතුන්වෙනි ශතවර්ෂයෙහි සාදනලද හැටිපෝර් නම් මැජරකක් තිබෙයි. එහි ආදම්ගේ උයන ඉන්ද්‍රියාව සම්පූර්ණ තිබෙන දූපතක් බව කියා තිබෙයි. (ඉන්ද්‍රියාව සම්පූර්ණ තිබෙන දූපත නම් ලංකාවයි.) දහහතරවෙනි ශතවර්ෂයේ අයර්ලන්තයෙහිදී ලියනලද රීක්ස්ස්ගේ ගවිඩිපෝර්ල් නම් ලියමනක මෙසේ කියා තිබෙයි. රීක්ස්තෝර්ට්ස්න් රජෙකුගේ සුත්‍රයක් ආදම්ගේ උයන ඉන්ද්‍රියාවේ නැගෙනහිරට නුදුරුව පිහිටා තිබෙන බව සහ ඔහු ඒ ඉඩමට ගිය බවත් කියා තිබේ. මෙකී කාරණා වලින් සහ තවත් අනෙක කාරණාවලින් ඔප්පුවෙන්තේ ආදම් සිටි උයන ලංකාවේ පිහිටා තිබෙන බවත් ඔහු ලංකාවෙන් උල්ලංඝනයාවට ගිය රතු මිනිසෙක් බවත් ඔහුගේ මව්පියන් ලංකාවේ සිටිය බවත්ය.

තවද අකීකරු දරුවන් ගැණ යම්කිසි පියෙක් අසතුටු වුනාක්මෙන් දුෂ්ටවූ මනුෂ්‍යයන් ගැණ යෙහෝව: අප්‍රිය වුනාය කියාද, මනුෂ්‍යයා මැව් බැවින් යෙහෝව: සෝකයෙන් තැවුනාය කීවේ දුෂ්ටයන් ගැණ අප්‍රිය වුනාට කියාද, අප මිත්‍රයා කියයි, නමුත් මේ කීම කිසිසේත් පිළිගන්ට බැරිය. මක්නිසාද- අකීකරු දරුවන් ගැණ යම්කිසි පියෙක් කොපමණ අසතුටු උනත් ඒ දරුවන් මරාදමන්නේ නැත. නමුත් යෙහෝව: තමන් විසින් මවාගත් මනුෂ්‍යයන් දුෂ්ට වුනුනිසා සියල්ලම මරාදමන්ට යෙදුනාය. ඒකනිසා යෙහෝව:ගේ මේ ක්‍රියාව අකීකරු දරුවන් ගැණ යම්කිසි පියෙකුගේ අසතුටුවීමක් හා සමානනැත, විෂ වාක්ෂයන් වවාගණ අන්තිමේදී සෝකයෙන් තැවී ඒ සියලු වාක්ෂයන් විනාසකර දූමු අඥනයෙකුගේ අඥන ක්‍රියාවක් හා සමානාය. තවද, යෙහෝව: පොළොවෙහි මනුෂ්‍යයන් මැවූ බැවින් තැවුනාය යන කීමෙන් ප්‍රකාශ වෙන්නේ මනුෂ්‍යයන් ගැණ අප්‍රිය වුනුබවය කියා අප මිත්‍රයා කියන්නේවි නමුත් ඒ කීම කිසිම ශාස්ත්‍රයකට එකඟ නැත. තැවුනාය, කීමෙන් අප්‍රිය වුනාය, කියා අර්ථයක් මොනම ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයකින්වත් ප්‍රකාශ වෙන්නේ නැත. මෙසේ කිසිම ශාස්ත්‍රයකට එකඟ නැත්තාවූ කියමන් මේ පණ්ඩිත සභාව ඉදිරිපිටදී කීම තමාගේ නුගත්කම එළිවීමට කාරණයක්ය. එපමණක් නොව තැවුනාය යන වචනයේ අර්ථය අප්‍රියවීමය කියා කිසිම අකාරාදියකින්වත් ව්‍යාකරණාදී කිසිම ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයකින්වත් එම බයිබලයෙන්වත්, පෙන්වන්ට බැරිය. එමනිසා කිසිම ආගම ශාස්ත්‍රාදියකට එකඟ නොවන්නාවූ කටට එන එන විහිළු දෙබෙව්වාට ඒවා පණ්ඩිත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැත. මෙසේ හිතට හිතෙන බොරු නොකියා අපට ඒ ගැන උත්තර දෙන්නට බැරිය කියනවානම් මීටවඩා කොපමණ නම්බුද? තවද තැවුනාය, යන තත්ත්ව වචනය සුඛසිංහලට, පතන, තප්, තාපය, තැවුම්, තැවලි කියා හින්තව තිබේ. මේ එකම වචනයකින්වත් අප්‍රිය වුනාය කියා අර්ථයක් ප්‍රකාශවෙන්නේ නැත. තැවුනාය, කියන්නේ සෝක- යෙන් තැවීමට මිෂ අප්‍රියවීමට හොවේය, අප්‍රිය වුනාය කියන්නේ ප්‍රියවීම නැති උනාටය ඉතින් මෙපමණ සුළු වචනයක වත් හරි අර්ථය නොදත් මොහු මේ මහා වාදයට ඉදිරියට ආ එකෙන් ඔප්පුවෙන්නේ විලිලැප්පා නැතිකමේ හපන්නම මිස වෙන දැනකියාගත් කමක් නොවේය.

තවද මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තරය කියා හිතාගණ අප මිත්‍රයා "යන්නේ කොහේදැයි කියා ඇසුවාම මල්ලේ පොල්ය කියා" උත්තර දුන්නාක්මෙන් බිහිරෝ වෙන්නේත් අන්ධයෝ වෙන්නේත් දුප්පත් වෙන්නේත් පොහොසත් වෙන්නේත් දෙමව්පියෝ කරුණ කාලේදී නොයෙක් අවකල් ක්‍රියාවන් කොට

රෝග සාදගත් නිසාය කියාද, එසේ දෙමව්පියන්ගේ වරදෙන් අද ගොළු බිහිරි දුප්පත් පොහොසත් වුනාට ඒ වරදට යෙහෝව:- පිට පවරණ එක වරදය කියාද උත්තර දුන් බව මෙහි සිටින කාටත් ඇහුනාට අනුමාන නැත. මේ උත්තරය ආයතියාස්ත්‍රයන්ට අතිශයින්ම විරුධවා පමණක් නොව බයිබලයටත් ඉදුරාම විරුධය, ඒ මෙසේය, නික්මයාමේ කථාව 2 වෙනි පොතේ 4 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 11 වෙනි පදේ “ගොළුවන්ද බිහිරන්ද දකින්නන්ද අන්ධයින්ද, මවන්නේ කවද? යෙහෝව: වහන්සේවූ මම නොවෙමිද?” කියා යෙහෝව:ගේ කටිත්ම ගොළුවොත් බිහිරොත් අන්ධයොත් මවන්නේ යෙහෝව:ම බව කියා තිබෙද්දීත් ඒ යෙහෝව:ගේ කීම අවලංගුකර දමන්ට හිතාගණ අප මිත්‍රයා උත්තර දෙන හැටි යෙහෝව:ට විරුධය, අද ගොළු බිහිරිව උපදින්නේ දෙමව්පියන්ගේ දෝෂයෙන්නම් අන්ධයොත් ගොළුවොත් බිහිරොත් මවන්නේ යෙහෝව:ය කියා ඔහුගේ කටිත්ම කියාපූ ඒ වචන බොරු වෙනවා නොවෙද? මෙසේ අපමිත්‍රයාගේ කීම සැබෑ වූනොත් යෙහෝව:ගේ කීම බොරුවෙන්ම ඕනෑය. යෙහෝව:ගේ කීම සැබෑ වූනොත් මිත්‍රයාගේ කීම බොරු වෙන්ම ඕනෑය. මෙසේ මිත්‍රයාගේ උත්තරය බයිබලයට විරුධ නිසා කිසි විධියකින් වත් පිළිගන්ට බැරිය. දෙමව්පියන්ගේ වරදෙන් අද ගොළු බිහිරිව උපන්නාට දෙවියන්ට දෙස් කියන එක වැරද්දෙයි කීවේ අද ගොළු බිහිරන් යෙහෝව: මවන්නේ නැත කියා මේ පිරිසට අභවන්ට හිතාගණයි, නමුත් ඒක කරන්ට මේ බයිබලය තිබෙන තුරු අප මිත්‍රයාට කවර කලවත් පුළුවන් වෙන්නේ නැත.

කවද-දෙමව්පියන්ගේ දෝෂ වලින් දරුවෝ ඇස් අන්ධව උපදිනවාය කියාද එසේ මව්පියන් විසින් වැරදි කොට ඒ වැරද්ද යෙහෝව: පිට පැවරීම පාපිෂ්ට මනුෂ්‍යයන්ගේ සාමාන්‍යත්වය කියාද, අප මිත්‍රයා මෙහිදී කී බව කාටත් ඇහෙන්නට ඇත. ඉන් නිසා මේ ගැණ වැඩි දුරටත් බයිබලයෙන් පරීක්ෂාකර බැලීම අපේ යුතු කමක්ය. මෙන්න එහෙනම් යෝහන්ගේ පොතේ 9 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 1 වෙනි පදේ පටන් 4 වෙනි පදය දක්වා ඒ ගැන කියා තිබෙන හැටි අසා ඉන්ට හොඳයි. “යේසුස් වහන්සේ යමින් මවකුසේ පටන් අන්ධවූ මනුෂ්‍යයෙක් දුටුසේක, එවිට උන්වහන්සේගේ ගෝලයෝ ආචාරිණි කවරු විසින් කරණ ලද පාපයකින් මොහු අන්ධව උපන්නේද? මොහු විසින්ද මොහුගේ මව්පියන් විසින්දැයි ඇසුවෝය. යේසුස් වහන්සේ උත්තර දෙමින් දෙවියන් වහන්සේගේ ක්‍රියාවක් මොහු කෙරෙ ප්‍රකාශ කරණ පිණිස මිස, මොහු විසින්වත් මොහුගේ මව්පියන් විසින්වත් කළ පාපයකින් මෙදේ සිබවුනේ නැත කියා ක්‍රිස්තුස් කියා තිබෙන හෙයින් අප මිත්‍රයාගේ කීමේ

ප්‍රකාරයට ක්‍රියාකාරී පාපිෂ්ට මනුෂ්‍යයෙක් බව ඔප්පු වූනා නොවේද? අප මිත්‍රයා යෙහෝව්‍ය: අන්ධයෝ මවන්තේ නැත කියා කියන නමුත් මෙහි ඉහත සඳහන් කළ ක්‍රියාකාරී කීමෙන් පවා යෙහෝව්‍ය: අන්ධයෝ මවන බව පැහැදිලිව ඔප්පු වූ හෙයින් අප මිත්‍රයාගේ කීම සම්පූර්ණයෙන්ම බොරු වූයේය. මිත්‍රයාගේ කීම සැබෑ වූනම් ක්‍රියාකාරී පාපිෂ්ට මනුෂ්‍යයෙක් බව ඔප්පු වන්නේය, මේ අවුල බේරන්ට අප මිතුරාට තබා සන්න පාප්ටවත් පුළුවන් වෙන්නේ නැත, මව්පියන්ගේ දෝෂවලින් අන්ධව උපදින්නේ නැත කියා ක්‍රියාකාරී කියා තිබෙන හෙයින්, මිත්‍රයාගේ කීම අවලංගු නොවූයේද? වූයේමය.

තවද, අද ගොළු බිහිරි ආදී නොයෙක් අභිගව්‍යයාසව උපදින්නේ දෙමව්පියන්ගේ දෝෂයෙන්ය කියා වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය දන්තාඩු අයවළුන් කියනවාය කියා මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත් සියළුම වෛද්‍යවාරීන් විසින් ගුරු තනතුරෙහි තබා ගත්තාඩු ආයතන ශාස්ත්‍ර සංඛ්‍යාත සංස්කෘත වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙන් නම් එබැවින් ඔප්පු කරන්ට නුපුළුවන. එම වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙහි අද ගොළු බිහිරි ආදී නොයෙක් අභිගව්‍යකාරව ඉපදීම ගැණ දක්වා තිබෙන්නේ මෙසේය, දෙමව්පියන්ගේ යම්කිසි දෝෂයකින් නොව වක්ෂුර්දශකය පහළ වන්නාඩු කල්හි තෙජොධාතුව දෘෂ්ටිමණ්ඩලයට නොපැමිණියේ වී නම් ජාත්‍යන්තරයෙක් වෙනවාය කියාය.

ඒ බව සුශ්‍රූතයෙහි

“තද්‍රදාෂ්ටිභාගමප්‍රතිපන්නං තෙජොජාත්‍යන්තංකරොති”

තවද එසේම දෙළඳුක් උපදින්නාඩු කල රූපාලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද්දේ නම් ඇස් විකාරවද - ශබ්දලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද නම් ශ්‍රෝතවිකාරවද - ගන්ධාලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද නම්, ස්පර්ශ විකාරවද රසාලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද නම් ජීවිත විකාරවද-ජපර්ශාලම්බන සම්බන්ධ දෙළක් නොලද නම් ජවී විකාරවද - උපදින බව කියා තිබේ

ඒ බව සුශ්‍රූතයෙහි

යෙසුයෙෂ්චින්ද්‍රියාටේෂු, දොභාදෙවෙව්මානානා ප්‍රජායෙතසුතසාත්‍රිකී: කසිම්-කස්මි-ස්තපෙන්නදියෙ.

මෙසේ දෙමව්පියන් කරුණ කාලේදී නොයෙක් අවකල් ක්‍රියාවල යෙදීමෙන් සාදගත් යම්කිසි ව්‍යාධියක් කරුණ කොට ගෙන ඔවුන්ගේ දරුවන් ජාත්‍යන්තාදී අභිගව්‍යකාරව නුපදින බව, වක්ෂුර් දශකය පහළවන්නාඩු කල්හි දෘෂ්ටිමණ්ඩලයකරා

තේජෝධාතුව නොපැමිණීමෙන් ජාත්‍යන්ධයෙක් වෙනවාය, කියා වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙන් ප්‍රකාශවෙන හෙයින් අප මිත්‍රයාගේ කීම එනම් දෙමව්පියන්ගේ දෝෂයෙන් අද ගොඵ බිහිරිව උපදිනවාය කියා වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය දන්නාඩු අයවළුන් කියනවාය, යන කීම සම්පූර්ණ බොරුවක් බව ඔප්පු වූනා ඇත.

තවද, සමහර දෙමව්පියන්ගේ දරුවෝ දුප්පත් වෙන්නෙන් පොහොසත් වෙන්නෙන් දෙමව්පියෝ තරුණ කාලේදී නොයෙක් තරක රෝග සාදගත් නිසාය කියා ඇහෙන අන්දමේ කථාවක් අප මිත්‍රයා කළේ යෙහෝව්: සමහරු දුප්පත් කරන්නේවත් සමහරු පොහොසත් කරන්නේවත් නැත කියා මේ පිරිසට අභවන්ට හිතාගණවාට අනුමාන නැත. නුමුත් ඒ කීම බයිබලයට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුධය. ඒ මෙසේය-සාමුවෙල්ගේ පළමුවෙනි පොතේ 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 7 වෙනි පදේ “යෙහෝව්: වහන්සේ දුප්පත් කරණසේක, පොහොසත් කරණ සේක, පහත් කරණසේක, උසස් කරණසේක” කියා දක්වා තිබෙන බැවින් නිරපරාධයේ මනුෂ්‍යයන් දිලිඳු කරලා ඔවුන්ට නිරාදාක් සමාන දුප්පත්කමේ මහාදාය යෙහෝව්: විසින්ම පමුණුවා තිබෙන බව පෙනෙන හෙයින් එසේ නිරපරාධ අයවළුන්ට අපරාධ අවිචාරණ අඥාන පිස්සු දෙවියෙක් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක නැති බව විශ්වාස කිරීම කොපමණ ඥානගෝචරද? තවද-මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයෙන් අසන්නේ කවර අභියක්ද කියා අප මිත්‍රයා තේරුම් නොගෙන දෙමව්-පියන්ගේ දෝෂ ගැණ කළ කථාව මගේ ප්‍රශ්නයට කොහෙත්ම උත්තර වෙන්නේ නැත.

මම තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයෙන් ඇසූ පළමුවෙනි කාරණාව නම් යෙහෝව්: සමහර මනුෂ්‍යයන් අඩු ආවිසෙන් මරාදමන නිසාත් සමහරු සම්පූර්ණ ආයුචලදා ජීවත්ව ඉන්ට ඉඩ අරින නිසාත් මේ කාරණය ගැණ නුවණින් කල්පනාකර බැලුවාම නිෂ්-කාරණයේ මනුෂ්‍යයන් අඩු ආවිසෙන් මරා දැමීම හත් අනුවණ පිස්සු ක්‍රියාවක් බවත් ඒක නිසා එබඳු අඥාන පිස්සු ක්‍රියා කරණ දෙවියෙක් මේ ලෝකයේ කිසි තැනක ඇත්තේ නැති බවත්ය, මේ ඇහීමට උත්තර වසයෙන් සමහරු අඩු අවිසෙන් මැරෙන්නේ දෙමව්පියන්ගේ දෝෂයෙන්ය කියා උත්තර දීම බයිබලයට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුධය. එය මෙසේය-සාමුවෙල්ගේ පළමුවෙනි පොතේ, 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ, 6 වෙනි පදයෙන් යෙහෝව්: වහන්සේ මරණසේක ජීවත් කරණසේක” කියා මනුෂ්‍යයන් අඩු ආවිසෙන් මරා දමන්නෙන් පරමායුසයාගේ කෙළවර දක්වා ජීවත් කරන්නෙන් යෙහෝව්:ම බයිබලයෙන් ඔප්පුවේ. එසේම යෙහෝව්: මහත්වූ ජලගැල්මක් එවා සියලු මනුෂ්‍යයන් සහ සියළුම නිරිසත්තු එකපාරට මරා දැමීම බව

උත්පත්ති පොතේ 7 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 23 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවේ. එය මෙසේය—“භූමිමතුයෙහි සිටියාවූ සියළු සත්වයෝ විනාසවුනෝය. මනුෂ්‍යයෝද සිව්පාවෝද දීර්ඝජාතීහුද ආකාස පක්ෂිහුද භූමියෙන් විනාසවුනෝය” මෙසේ සියළුම මනුෂ්‍යයන් සහ සියළු තිරිසන්තු එකපාරටම මරාදමන්ට එම ජලගැල්ම එව්වේ යෙහෝව්‍යය, එසේම යෙහෝව්‍ය විසින් මහත්වූ වසංගත රෝග එවා මනුෂ්‍යයන් මරාදැමූ බව ගණන් කරාව නම්, 4 වෙනි පොතේ, 11 වෙනි පරිච්ඡේදයේ, 33 වෙනි පදේ පටන් 34 වෙනි පදය දක්වා සඳහන් වී තිබේ. එය මෙසේය “යෙහෝව්‍යවහන්සේගේ ක්‍රෝධය ජනයන්ට වීරුබව දිලිහුනෝය” යෙහෝව්‍යවහන්සේද ඉතා මහත් වසංගත රෝගයකින් ජනයන්ට පහර දුන්නේය, තවද තෘෂ්ණා අධිකවූ ජනයන් එහි භූමදන කළ බැවින් මෝසෙස් ඒ ස්ථානයට කිවුණත්හත්තව: යන නම තැබූයේය” මේ පද දෙකෙන් යෙහෝව්‍ය ඉතා මහත් වසංගත රෝගයක් එවා මනුෂ්‍යයන් මැරූ බවත් එම මලකුණු එම ස්ථානයේම වැලඳු බවත් ඔප්පුවේ. එසේම, එම පොතේ, 16 වෙනි පරිච්ඡේදයේ, 41 වෙනි පදේ පටන් 50 වෙනි පදය දක්වා කියවා බලනකොට යෙහෝව්‍ය ඉතා භයංකර වසංගත රෝගයක් එවා බොහෝ මනුෂ්‍යයන් මරා දැමූ බව පෙනෙන්නට තිබේ. එහිම 49 වෙනි පදයේ එම වසංගතයෙන් මැරූ අයවලුන්ගේ ගණන සඳහන්වී තිබේ. එය මෙසේය—“එකල කෝරුගේ කාරණයෙන් මලවුන් හැර වසංගතයෙන් මලවුන් දහහතරදස් හත්සියයක” මෙසේ දහස් ගණන් මනුෂ්‍යයෝ යෙහෝව්‍ය නිෂ්කාරණයේ වසංගත වලින් මැරුවා පමණක් නොව ගින්නෙන්ද මිනිස්සු මරාදමා තිබෙනවාය, එය මෙසේය, එම පොතේ එම පරිච්ඡේදයේ, 35 වෙනි පදයේ, “යෙහෝව්‍යවහන්සේ කෙරෙන් ගින්නක් අවුත් සුවද දුම්පිදු මනුෂ්‍යයන් දෙසිය පණසූ විනාස කෙළේය” කියා සඳහන් කර තිබෙන බැවින් යෙහෝව්‍ය ගින්නෙන් පවා මිනීමරා තිබෙන බව පැහැදිලිව පෙනේ. එසේම, එම පොතේ 21 වෙනි පරිච්ඡේදයේ, 6 වෙනි පදයෙන් ගිණිසර්පයන් එවා මිනීමැරූ බව සඳහන්ව තිබේ. එය මෙසේය— “එවිට යෙහෝව්‍යවහන්සේ සමුද්‍රව අතරට ගිණිසර්පයන් යැවූයේය. උන්ද සමුද්‍රව දෂ්ට කොට ඊශ්‍රායෙල් ජනයන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් මළෝය” කියා තිබෙන සෙයින් යෙහෝව්‍ය ගිණිසර්පයන් ලවා මනුෂ්‍යයන් නිරපරාධයේ මරාදමීමෙහි බව පෙනෙන්නට තිබේ. එසේම— යෙහෝව්‍ය මනුෂ්‍යයන් කඩුවලින් කප්පවා මරවා දමීමෙහි බව යෝසුවාගේ පොතේ, 8 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 24 වෙනි 25 වෙනි පදවලින් ප්‍රකාශවේ:— එය මෙසේය.

“රිශ්‍රායෙල්වරු තමන් පස්සේ එලවා ආ සියළු ආශික්‍ෂුවර වැසියන් බැඳ්දේදීත් සමතලාවේදීත් මරා තීන්දු කළ පසුද ඔවුන් සියල්ලෝම නාස්තිවෙනතුරු කඩුළුවහතින් වැටුනු පසුද සියළු රිශ්‍රායෙල්වරු ආශිදේශයට හැරී ගොස් ඊට කඩුළුවහතින් පහර දුන්නෝය, එද වැටුනු ආශික්‍ෂුවර වැසි සියලු ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ දෙළොස් දහසක” මෙසේ-එකදවසකට මනුෂ්‍යයන් දෙළොස්-දහස් කඩුවලින් කප්පවා මරවා දමමේවි බව බයිබලයෙන්ම පෙනෙන්නට තිබෙන නිසා යෙහෝව්‍යාගේ මේ මැවිල්ලත් ඉහත සඳහන් කළ ක්‍රියාවලීන් ගැන කල්පනාකර බලන කවරෙකුට නමුත් එම මැවුම්කාරයා පිස්සෙක් බව හැඟීයනවා ඇත. යම්කිසි කුම්භකාරයෙක් පළමු කොට වලන්රාසියක් සාදා දෙවනු ඇවිත් එකපාරකට පොලුවලින් ගහලා වලන් පංගුවක් බිඳ දමනවා නම් එකපාරකට කඩු වලින් ගහලා බිඳ දමනවා නම් එකපාරකට ගින්දරේ දාමාල බිඳ දමනවානම් එකපාරකට පොළොවෙ ගහලා බිඳ දමනවානම් එම කුම්භා ඒකාන්තයෙන්ම පිස්සෙක් බව ඒ කාරණයෙන්ම ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? එසේම යෙහෝව්‍යා නමැති මැවුම්කාරයාත් ලෝක සත්වයන් මවලා අන්තිමේදී එකපාරකට කඩුවලින් කප්පවාලා මරාදමූ නිසාත් එකපාරකට ගින්තෙන් මරාදමූ නිසාත් එක-පාරකට ජලයෙන් මරාදමූ නිසාත් එකපාරකට වසංගත රෝග-වලින් මරාදමූ නිසාත් එකපාරකට අඩු ආවිසෙන් මරාදමන නිසාත් එකපාරකට මවු කුසේදීම මරාදමන නිසාත් එම යෙහෝව්‍යා ඒකාන්තයෙන්ම පිස්සෙක් බව මේ මිනීමරණ අන්දමින්ම ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? මෙබඳු පිස්සු මැවුම්කාර-යෙක් ඉන්නවාය කියා හිතනවාට වඩා මහත් පිස්සුවක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද? මේ යෙහෝව්‍යාගේ පිස්සු ක්‍රියාව යම් කම්භාන්තයක පෙනෙන්නට තිබෙන දෝෂයක් හා සමාන නැත. යම් කම්භාන්තයක දෝෂයක් හෙවත් අඩු ලුහුඬක් පෙනෙන්නට තිබුනත් එහි කර්තෘ කෙනෙක් සිටිය බව ඒ කම්භාන්තයෙන්ම ඔප්පුවෙන්නාක් මෙන් පිස්සු ක්‍රියාවකින් පිස්සෙක් සිටිය බව ඔප්පුවෙනවා මිස හරි සිහිය ඇති කෙනෙක් සිටිය බවක් ඔප්පු-වන්නේ නැත. ඉතින් මේ ලෝකය මවන්ට පුළුවන් බල සම්පන්න දෙව්කෙනෙක් පිස්සෙක් වෙන්ට බැරි බවත් එබඳු පිස්සෙක් දෙව් කෙනෙක් වෙන්ට බැරි බවත් යන්නම් මොලේ ඇති කවරෙකුට නමුත් තේරුම් යනවාට අනුමාන නැත. යෙහෝව්‍යා කළාවූ ක්‍රියාවලීන් ඔහු ඒකාන්තකොටම පිස්සෙක් බව ඔප්පුවෙන නිසා එබඳු පිස්සෙකුට ලෝකයක් මවන්ට පුළුවන්කමක් තිබෙන්නටම බැරි බව ඉර හඳමෙන් ඔප්පු වෙනවාය. ඉතින් මෙබඳු පිස්සු යෙහෝව්‍යා විසින් මේ ලෝකය මැව්වාය කියා යමෙක් විශ්වාස කරනවා නම් ඊට වඩා මහත් පිස්සුවක්

තවත් මේ ලෝකයේ කිසි තැනක තිබෙන්නට පුළුවන්ද? එබඳු පිස්සු මැවුම් කාරයෙක් ඇත කියා හිතනවාට වඩා නැත කියා හිතීම කොපමණ ප්‍රඥාගොවරද? තවද යම්කිසි වැවිලිකාරයෙක් වත්තක් වවාලා එහි සමහර ගස් උදුරන්නටත් සමහර ගස් බිඳ දමන්නටත් සමහර ගස් නැති භංගකර දමන්නටත් සමහර ගස්වලට නොයෙක් පීඩා කරන්නටත් ඒ අස්සේම මගඳකසිටිය කෙනෙක් මෙන් ගොඩනැගිල්ලක් ගොඩනගන්නටත් සමහර ගස් සිටුවන්නටත් පටන් ගෙන ඒ ගැණ (පාරේ) රැකසිටිනවා නම් සත්තකටම ඒ වැවිලි කාරයා මහත් පිස්සෙක් බව ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? පිස්සෙක් බව ඔප්පුවෙනවාමය. එසේම යෙහෝව: මේ කී අන්දමටම කරණබව යෙරමියාගේ පොතේ 31 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 28 වෙනි පදයෙන් පෙනෙන්නට තිබේ. ඒ මෙසේය. "ඇරන් මම උදුරන්නටත්, හෙලන්නටත් නැතිකරන්නටත්, පීඩාකරන්නටත්, මම ඔවුන්ට රැකසිටියාක් මෙන් ගොඩනගන්නටත් සිටුවන්නටත් ඔවුන්ට රැකසිටිමි; යෙහෝව: වහන්සේ කියන සේක." ඉතින් මිත්‍රවරුණි හිතෙන හිතෙන පාරට උදුරණ බිඳින හෙලන නැති කරණ පීඩාකරණ යෙහෝව: ඒකාන්තයෙන් පිස්සෙක් බව ඔප්පුවෙනවා සත්තකය, ඒක නිසා යෙහෝව: නමැති පිස්සෙකුට කවර කාලේකවත් මේ ලෝකය තබා එකගල්කැටයක්වත් මවන්න බැරි බව විශ්වාස කටයුතුය. එසේම මේ ලෝකය මවන්න පුළුවන් දෙවිකෙනෙක් ලෝකයේ කිසි තැනක ඇත්තේ නැති බවත් ලෝකය කිසිවෙක් විසින් නොමැව් බවත් ලොකසවිභාව ධර්මයේ අන්දමට කම් සෘතු හේතු යන තුන්කාරණයෙන් හටගන්න බවත් එසේම, සවිභාවානුකූලව විනාශවෙන බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම ඒකාන්තයෙන්ම පල්ම පල් බොරු ආගමක් බවත්, බුද්ධාගම ලෝකයේ තිබෙන සියළුම ආගම්වලින් ඒකාන්ත සත්‍යවූ එකම ආගම බවත් සංකාර හිතව විශ්වාස කටයුත්තාහුය, දැන් ඉතින් මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට අප මිත්‍රයා දන්නු උත්තරවල නිස්සාර කම, මට ලැබී තිබුණු කාලප්‍රමාණයේ අන්දමට ලුහුබෙන් ප්‍රකාශ කළ බවත් අද සවිස්මිත නිසා වාදය මෙපමණකින් නවත්වන බවත් ලබන ඉරිදිව නැවතත් වාදය පටන්ගනු ලබන බවත් දැනුම් දෙමින් මගේ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

වස 1899 ක්වූ සැප්තැම්බර් මස 10 වෙනි ඉරිදි දවල් 2 ට පමණ
උරුමොඩවත්තේ තර්කදේශනා ශාලාවේදී

සී. සිල්වා මහත්මයා විසින් තුන්වෙනි වරට
පවත්වනට යෙදුනු කරාව.

මිත්‍රවරුණි, මේ ලෝකයේ පණ ඇති සත්වයන් සහ පණ නැති
දේ සොයා බලන අතර ඥානවන්තවූ මැවුම්කාරයෙක් සිටින බව
ඉතා පැහැදිලි ලෙස ඔප්පුවේ. මම දැන් කරාකරන්ට යන්නේ
වෙනතා සහිත සත්වයන් ගැණ නොව පණ නැති දේ ගැණය.
කම්ය සත්වයන් ඉපදීමට හේතුව යයි බුදුන් කීයේය. ඒක
වෙන්ට බැරිවූ දෙයක් බව වෙනින් දවසක ඔප්පුකරන්ට බලා-
පොරොත්තු වෙමි. පණ නැති දේ කම්බලයෙන් හටගත්තේ
යයි බුදුන් නොකීයේය. (See Page 66) “සත්තා සවෙනතා
සබ්බෙසෙ සෙ කම්මජා අග්ගිව සබ්බානිව බිජජානානි හේතුජානි
පඨවීව පබ්බතාව උදකංව වානොථී සබ්බෙනෙ උතුජා”-එනම්
වෙනතා සහිත සියළු සත්වයෝ කම්ජය, ගිණි හා සියලුම
බිජජානිහු හේතුජය, ප්‍රථිවියද, පථිතයෝද, වතුරද, හුලඟද
යන මේ සියල්ල සෘතුජය කියා බුද්ධාගමේ තිබේ. සියලුම
වෙනතා සහිත සත්වයෝ කම්ජය, එනම් කුසලාකුසල කම්යෙන්
උපදිත්, ගිණි සහ සියලුම ගස්ජාති *හේතුජය, එනම් බීජාදී
හේතු බලයෙන් උපදිත්. පොළවත්, වතුරත්, හුලඟත්,
පථිතයෝත් සෘතුජය, එනම් සෘතු බලයෙන් උපදිත්., නුමුත්
කිසිත් නැතිකමෙන් පොළව සෑදුනකල වෘක්ෂ ලතාදීන්ගේ
සෑදීම පිණිස බිජජාතියක් හෝ වෙනයම් හේතුවක් තිබුනේ නැත.
පළමුවෙන් බිජජාති සෑදුනායින් පසු බිජ කරණකොටගෙන
නොකඩව බෝවේගණ එනවාය. නමුත් මෙසේ සෑදෙන්නට
පළමුවෙන් වෘක්ෂලතාදිය සෑදුන අන්දම බුද්ධාගමේ දක්වන්නේ
නැත.

මේවා මහත් ඥාණවන්තවූ මැවුම්කාරයෙක් විසින් උපදවනු
ලැබූවා වෙන්ටම ඕනෑය. මක්නිසාද ඒවාට පවතින්ට පටන්ගත්ට
පුළුවන් වෙන මගක් ඇත්තේම නැත. පෘථිවියාදිය සෘතුජය
කියා තිබේ. සෘතුජය යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාල-
පරිච්ඡේදයක්වා පමණක එසේ නැතුව සත්වයෙක්වත්, බලයක්-
වත්, නොවේය. අප්‍රේල්, මැයි යන මාස දෙක විසින් නොතිබුන
පෘථිවියක් උපදවන්නේ කොහොමද? අප්‍රේල්, මැයි, ජූනි, ජූලි
යන හතර වසූ මාස කාලයෝය. හෙවත් වස්සාන සෘතුවය

*සබ්බානි බිජජානානි, යන්නට සියළුම ගස්ජාතිය, කියා තේරුම් කිරීම
වැරදිය. බීජාදී හේතු බලයෙන් උපදින්න, යන කීමද යථොක්ත පාඨයට
වැරදිය.

කීවාම වස්සාන සෘතුවයයි කී කාලය වම්බා උපදවනවා නොව ඒ මාසය ඇතුළතදී වෙන කරුණුවලින් උපන් වම්බා වහිනවාය. ඒ නිසා කාලය බෙදන්නාවූ අයවල් ඒ කාලයට වම්බාකාලය කියනවාය. මහා පාර්වියද පථිතයෝද හුලහද දියද සෘතුවය කියා බුඩාගමි කාරයෝ කියන කල කිසි අරියක් නැති කීමක් කියන බව මෙහි සිටින යම්තමවත් සිහිකල්පනාව ඇති අයට දැන් තේරෙණවා ඇත. සෘතුවය කියන්නේ කොයි අන්දමේවත් හේතුවක් නොවේය. මේ ලෝකය නොතිබුන කලක් තිබුන බව බුඩාගමි කියා තිබේ. ඒ නිසා ටිකක්වත් සිහිකල්පනාව ඇති අයට මේ ලෝකය කිසිත් නැතිකමෙන් පැවැත්මට ආවාය කියා කියන්නට පුළුවන්ද? අපේ හැඟීමේ ඇඟීම නම් මේ ලෝකය පැවැත්මට ආවේ කොහොමද? (කිසිත් නැතිකමෙන් ඉතා කුඩා ගල් කැටයක්වත් උපදින්නට නුපුළුවන් නිසාද මේ මහත් විසාලවූ ලෝකය හටගැන්වීමට බලය ඇත්තාවූ කෙනෙක් සිටින්නට ඕනෑය. කම්පාත්තය අපට පේන්නට තිබේ. කම්පාත්ත-කාරයෙක් නැතැයි බුඩාගමි උගන්වති. ඒ නිසා මේ ආගම සැබෑවෙන්ට බැරිය. (ලෝකධාතු කිසිත් නැති කමෙන් උපදවන ලද බව අපට පෙනෙනවා පමණක් නොව ඊළඟේ උපදවන ලද ධාතු ඒ ඒ අරියන් සිදුවෙන පිණිස යොදා තිබෙන බවද අපට ඉතා පැහැදිලි ලෙස පෙනේ. මනුෂ්‍යයන් සහ තිරිසනුන් මවන්ට ඕනෑව තිබුනේය. ඔවුන්ගේ ශරීර ආහාර-යෙන් පෝෂ්‍ය වෙන පිණිසත්, ආලෝකයෙන් සහ උෂ්ණයෙන් සැතපීම ලබන පිණිසද සාදන්ට (මවන්ට) ඕනෑව තිබුනේය. මේ පිණිස තිරිසනුන්ගේ ආහාර පිණිස තෘණද මනුෂ්‍ය ආහාර කොට එල්පාති හා බීජපාතිද, මිනිසුන්ටත් තිරිසනුන්ටත් පෙනෙන පිණිස ආලෝකයද සාදන්ට ඕනෑව තිබුනේය. කම්පාත්තයෙන් කම්පාත්ත කාරයෙක් සිටින බව ප්‍රකාශ වෙන්නාක් මෙන් යම් කම්පාත්තයක් කිරීමේදී ප්‍රකාශව තිබෙන්නාවූ අභි-ප්‍රාර්යයෙන් අභිප්‍රකාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑව පෙනේ. මේ ලෝකයෙහි මහත් ඥානවත්තවූ අභිප්‍රාකාරයෙක් සිටිය බව අපි ඒකාන්ත කොටම කියමු. බුඩාගමි එසේ නැත කියති. ඒ නිසා ඒ ආගම බොරු ආගමකි ඒක අතහැර දමන්නට යුතුය.

අපට දවස්පතා පෙනෙන්නාවූ දේවල් ප්‍රකාශවූ අභිප්‍රාර්යයෙන් මැවුම් කාරයෙක් සිටින බව ඔප්පුකිරීම පිණිස පේළිනම් ධර්ම-වායායා විසින් මෙසේ කාරණා ගෙනහැර දක්වා තිබේ. එනම් මාවන මගක යන අතර මගේ පය ගලක වැදුනාම ඒගල එතනට කොසින්දැයි ඇසුවොත් මා ඒක හරියාකාර නොදන්න නිසා ඒ ගල එතන සැමකල්හිම තිබුනාය කියා සමහරවිට උත්තර

§ † - මොහුගේම මේ කියමන් දෙක එකිනෙකට විරුධය.

දෙත්ට පුළුවන. මේ උත්තරයේ අභ්‍යන්තර පෙන්වත්ට ඉතා පහසු වෙන්නෙන් නැත. නමුත් සමහරවිට ඔරලෝසුවක් බිම තිබී සමහ වූනොත් ඒ ඔරලෝසුව එතනට පැමිණුනේ කොහොමද කියා ඇසුවොත් ගලගැණ දුන් උත්තරය වාගේ ඔරලෝසුව ගැනත් නොදන්නේ මක්නිසාද? අන්කිසි කාරණයක් නිසා නොව මේ කාරණය නිසාය. එනම් අපි ඔරලෝසුව සොයා බැළුවාම ඒකේ ඒ ඒ කොට්ඨාස එක්තරා අභිප්‍රායක් පිණිස සාද යොද නිබෙන බව පෙනෙයි. ඒ ඒ කොට්ඨාසයන් ගෙන් සෙලවීමක් උපදින පිණිස සාද යොද නිබෙන බවද ඒ සෙලවීම කරණකොටගෙන දවයේ පැය වේලාව මේය කියා පෙන්වන පිණිස පිහිටුවා තිබෙන බව අපට පෙනෙයි. මේ ඔරලෝසුව ඒ ඒ කොට්ඨාස තිබෙන අන්දමට වෙනස්කර සාදනිබෙනවා නම් ඒ යන්ත්‍රයේ කිසි සෙලවීමක් හටගන්නේ නැතුවා පමණක් නොව ඒ ඔරලෝසුවෙන් දැනට ඉස්ටවෙන්නාවූ අර්ධ ඉස්ටවෙන්තේම නැත. මේ කොට්ඨාස අතරෙන් ඉතා පැහැදිලි කොට්ඨාස සවල්පයක් සහ ඒවායින් කෙරෙන වැඩ ගැණද සොයා බැලුවාම ඒ සියල්ලම එක කෙලවරක් බලා ක්‍රියා කරණ බව පෙනීයයි. ඔහාහාරිය දිගඇරෙන සුලු දුන්නක් තිබෙන කව පෙට්ටියක් අපට පෙනෙයි. එම දුන්න දිග ඇරෙන්ට උත්සාහ කිරීමෙන් එම පෙට්ටිය වට්ට කරකැවෙයි. ඒලඟට පුරුක් වසයෙන් සන්ධිවූ ඒක්තරා දම්වැලක් අපට පෙනෙන්නට තිබේ. මේ දම්වැල නැවෙන පිණිස ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයට සාද තිබේ. මේ දම්වැල කරණකොටගෙන දුන්නේ බලය පෙට්ටියෙන් දම්වැල ඔතා තිබෙන චක්‍රයට ගෙනයයි. ඒ ලඟට චක්‍ර පඩික්කියක් පෙනෙන්නට තිබේ. ඒ චක්‍රවල දත් එකිනෙකට කැටීමෙන් දම්වැල ඔතාතිබෙන චක්‍රයේ වංචලභාවය තුලාව කරාද තුලාවෙන් ඇඟිලි කරාද පමුණුවයි. මේ කාරණා කෙරෙණ අතරම ඒ චක්‍රවල ප්‍රමාණයෙන් හා ආකාරයෙන්ද මතු කී වංචල භාවය කොට්ඨාසකාර වීදියකට කරණවාද කීවොත් එය කෙලවර කරන්නේ සමාන ප්‍රමාණවූ මැන නියමකළාවූ ප්‍රදේශයක කාලප්‍රමාණයක් ඇතුළතදී අසවල් අසවල් පැයය කියා දක්වීමෙන්ය. මෙකී ඔරලෝසුවේ චක්‍ර මලකඩ නාල්ලන පිණිස පිතිත්ටලින්ද වානේ වාගේ කිසි ලෝහජාතියක් ඇකිලෙන්තේ නැතිනිසා දුන්න වානෙන්ද සාද තිබෙන බව අපට පෙනෙයි. ඔරලෝසුවේ, උඩපැත්තේ වීදුරුවක් පිහිටුවා තිබෙයි. එයාකාර ද්‍රව්‍යයක් එම කම්පාන්තයේ වෙන කිසි තැනක ඇත්තේ නැත. විනිවිද පෙනෙන ද්‍රව්‍යයක් මිස වෙන කිසි ද්‍රව්‍යයක් වීදුරුව පිහිටුවා තිබෙන තැන තිබුනේවිනම් ඔරලෝසුවේ තට්ටුව නැර පැය වේලාව බලාගන්ට බැරිය. මේ කම්පාන්තය සොයා බලා තේරුම් ගත්තාම එතනදී ඒකාන්ත

ලෙස කියන්නට තිබෙන්නේ ඔර්ලෝසුව සෑදූ කෙනෙක් සිටින්නට ඇත. ඒ තැනැත්තා විසින් එහි කම්පන ක්‍රමය තේරුම්ගෙන එහි අරිය අභිප්‍රාකොට දැනට සිඬවෙන අරිය පිණිස එය සෑදුවේය කියාය. “ඔර්ලෝසුව සෑදීම පිණිස එම අභිප්‍රායකළ සිතක්ද එම අභිප්‍රාය ඉෂ්ටකළ අතක්ද ඇතුළු තිබුන බවට පුළුවන් පමණ සාක්ෂි තිබේ. මක් නිසාද? යම් කම්පනයක අභිප්‍රායක් ඉෂ්ටවී තිබේද එම අභිප්‍රාය අභිප්‍රායකළ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. ඔර්ලෝසුවෙන් එම අභිප්‍රාය ප්‍රකාශවේ. එමනිසා ඒ පිළිවෙල යෙදුවා වූ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. මේ ඔර්ලෝසුව අමාරුවූ තීක්ෂණවූ ඥානවත්තවූ කම්පනයක් බව පෙනේ. එම නිසා තීක්ෂණවූ ඥානවත්තවූ කම්පන-කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. යම්තම්වත් සිහිනුවන ඇති කෙනෙකුට මෙය නැත කියන්නට බැරිය. එසේ කියනවානම් එම තැනැත්තා සිහිය නරක්වූනා වූ පිස්සෙක්කිය කියා නුඹලා කියන වාට අනුමාන නැත. මේ ලෝකය ගැනද එසේමය. මේ ලෝකය දෙස ඇස් ඇර බලන්නාවූ පණ්ඩිතයන්ටත් අපණ්ඩිතයන්ටත් උගතුන්ටත් නුගතුන්ටත් ඔර්ලෝසුව සෑදීමේදී ප්‍රකාශවූ අභිප්‍රායයටත් කම්පනයටත් වඩා අමාරුවූ කම්පනයක්ද අභිප්‍රාය රාශියක්ද පෙනියයි. එමනිසා මේ ලෝකය පැවැත්මට ගෙනොවා වූ බලසම්පන්නවූ අති ඥානවත්ත වූ සියලු බලය ඇත්තාවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. බුද්ධාගමේ කම්පනය තිබෙන නුවුත් කම්පන කාරයෙක් නැත කියති, එනිසා එම ආගම බොරුය. එය අත්හැර දමන්නට යුතුය. ඔර්ලෝසුව අපි පරීක්ෂා කළාක් මෙන් සාමාන්‍ය වශයෙන් මේ ලෝකය පරීක්ෂාකර බලමු. සෑම මවනලද ද්‍රව්‍ය පෘථිවි ධාතුවය, ආපො ධාතුවය, වායෝ ධාතුවය, තෙජෝ ධාතුවය යන මහා භූතයන් යයි කියනලද කොට්ඨාස හතරකට බෙදා තිබේ. අපි මෙය සොයා බැලුවාම පොළොවේ වාසය කරන්නට ඉන්න සත්වයින්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස එනම් ඔවුන්ගේ ජීවිකාව කරගැනීමත් සැනසීමත් පිණිස ඒවා අභිප්‍රාකොට යොදා තිබෙන බව පැහැදිලි ලෙස පෙනේ.

(1) පෘථිවි ධාතුව උපදවන්නට සිටි සත්වයින්ගේ ජීවිකාව පිණිස නානාප්‍රකාර පස්වලට යොදා තිබේ. සෑමතැනම මුදු-වැල්ල නම් වී සෑදෙන්නේ කොහොමද? මුළු පෘථිවි ධාතුව කළුගල් නොහොත් වෙන ගල් ජාතියක් නම් තිරිසනුන්ට ඕනෑ කරන්නාවූ තෘණ සහ වෘක්ෂලතාදිය වැටෙන්නේ කොහොමද? කඳු පර්වත මිටිතැන් තැනිතලා යන නානාප්‍රකාර පස්වලට බෙදා යොදා තිබීමෙන් ජීවමාන සත්වයින්ගේ ඕනෑකම් උදෙසා කලින් බලා යොදා තිබෙන බව ඔප්පුවෙයි. සත්වයින් මවන්නට පළමු ලෝකය මැවීමේදී ඒ ඒ සත්වයන් මැවීමට මුලින්ම කල්පනාවක්

කිවුනාට කොහෙන්ම අනුමාන නැත. මෙහි ඔර්ලෝසුව ගැණ සේම අභිප්‍රාථියකුත් අභිප්‍රාථියේ ප්‍රකාරයට කළ කම්පාත්තයකුත් අපට පෙනෙයි. එමනිසා මේ ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාථ කළ ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාකාරයෙක් සිටින්නට ම ඕනෑය. බුඩාගමේ එසේ නැත කියති, එමනිසා එම ආගම සැබෑවෙන්ට බැරිය. එය අත්හැරදමන්නට යුතුය.

(2) ආපොධාතුවෙන් සාදනලද දිය ගැණ සොයා බලමු. ලෝකේ සියළුම දියකදට වඩා මුහුදේ දිය වැඩිය, මේ දිය කරදියය, සුයඹ්තාපයෙන් ඉහලට මිදුමාකාරයෙන් නගින්නාවූ එදිය සනථ වලාකුල්වී වණිකාරයෙන් පොළොවට වැටෙනවාය, ඒ වසින්නාවූ වණිව පිණිය මිරිදියය, එසේ නැතුව වණිව පිණිය මුහුදෙන් ගන්නාවූ දියකද කරදියව ඉහලට නගිනවානම් අපේ ලින් පොකුණු සහ ගංගාවල් ලුණෙන් පිරෙණවා ඇත. වර්ෂාවෙන් පොළව සමූහ කරණවා වෙනුවට වාක්ෂලතාදිය මැරී යනවා ඇත, අපේ ලිං සහ පොකුණු ගංගා ලුණෙන් පිරී අපට ලුණු බොන්නට සිඬවෙනවා ඇත. මෙසේ මනුෂ්‍යයන් සහ තිරියනුන් මැරීයනවා ඇත, නුමුත් මේ වණිව වෙන පිළිවෙල බලාපල්ලා—මුහුදු දිය සුයඹ් තාපයෙන් මිදුමාකාරයට වෙනස්වී එම මිහිදුම සනථ වැසිවතුර වෙන අතර මුහුදු දියේ ලුනු මිදුම හා සමග නොහැඟී වැසිවතුර ලුණුදිය නොව මිහිරි දිය වෙන පිණිය ලුනු මුහුදේම තිබෙන්නට සැලැස්වීමෙන් මහත් ඥානවන්තවූ බලසම්පන්නවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටින බව ඉතා පැහැදිලි ලෙස ඔප්පු වෙන්නේ නැද්ද? වතුර මැව්වාටු උන් වහන්සේ එය උන්වහන්සේගේ මැවිල්ලට ප්‍රයෝජන වෙන ලෙස ක්‍රියා කරන්නට සලස්වන බව මෙයින් පෙනේ, මෙහි මහත් ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාථක් සහ අභිප්‍රාථියක් සිඬ වෙන බව ඉතා පැහැදිලි නොවේද? එමනිසා මහත් ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාකාරයෙක් සිටින බව අපි ඒකාන්ත ලෙසම කියමුව, බුඩාගමේ එසේ නැත කියති, එමනිසා එම ආගම බොරුය, එය අත්හැර දමන්නට යුතුය.

(3) වායෝ ධාතුව ගැණ සෝදිසිකර බලමු, මනුෂ්‍යයෝ ආශ්වාසකොට ගන්නා වාතයන් අතරෙන් ජීවිතභානිය කරණ වාතවග් කීපයක් තිබේ. ගැඹුරු අගල්වල හා ලිත්වලද මරණය ගෙණදෙන වාතය රැස්වී තිබේ. අපි ආශ්වාසකොට ගන්නාවූ පිරිසිදු වාතයනම් ඒරෝපාකාරයන් විසින් නොටුපන්නය, ඔක්සිජන්යයි කියනලද වාත දෙවර්ගයකින් මිශ්‍ර වාතයක්ය මේ වාතයට වෙනත් වාත වග් මදමදව මිශ්‍රය. පිරිසිදු වාතයෙන් මදක් සියක් කොට්ඨාශයකට බෙදුවොත් ඒ කොට්ඨාසයන්ගෙන් හැත්තෑ හය පංගුවක් නොටුපන්නම් වාතයවේ. විසිහතර පංගුවක් ඔක්සිජන්නම් වාතයවේ. නොටුපන්නම් පළමුවෙනි

කාණ්ඩය මරණය ගෙනදෙන වයස, ඒ වාතය අස්වාසය කරණ මිනිස්සු හා තිරිසන්තුද මැරෙත්. ඔක්සිජන් යන වාතය තනියම කලක් ජීවිත රක්ෂාකරන්නේ නැත. එසේවී නමුත් මේ වායු දෙවර්ගය සුදුසු ප්‍රමාණයට මිශ්‍ර කිරීමෙන් අප ආශ්වාස කොට ගන්නා සුව ඵලවන වාතයවේ. වෙදෙක් බෙහෙත් ද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර කරණ කල සැහෙන ලෙස මිශ්‍ර කළාම බලවත් සුවය ගෙනදෙන බෙහෙතක් වේ. නුමුත් ඒවා වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත්තොත් වසය, එසේ බෙහෙත් යොදන්නාගේ දක්ෂකම ගැණ අපි ඒ වෛද්‍යාවායාර්ථවරයාට ප්‍රශංසා කරමින් ඔහු ඥානවන්තවූ සමථිවූ වෙදෙකැයි කියමු. ඒනිසා අපි ආශ්වාසකොට ගන්නාවූ වාතය නොයෙක් වායු වර්ග වලින් මිශ්‍රකොට සද්තිබෙන සමථි කම* අපට පෙනෙනකල මහත් බලසම්පන්නවූ නුවනැත්තාවූ සත්වයෙකුගේ වැඩකැයි අපි ස්ථිරකොටම කියමුව. බුද්ධාගමේ එසේ නැත කියති. ඒනිසා ඒ ආගම සැබෑ නැත. ඒක අත්හැර දමීම යුතුය. (4) අපි තේජෝ ධාතුව සොයා බලමු. ඒ ධාතුව සුයාර්ථස්මයගේ තාපයෙහි සහ ආලෝකයෙහිද පෙනී යනවා පමණක් නොව වෙනදේවලත් තිබේ. ඒ තිබෙන්නේ මිනිසුන්ට ඕනෑවටක ඒවායින් හැරෙන්නට පුළුවන් ආකාරයකටය. මේ තේජෝ ධාතුව තෙල්වල තිබේ ඒ තෙලට පාන්තකඩයක් හෙලා පත්තුකර ගැන්මෙන් තෙල උෂ්ණය ගෙනදී එයින් අපේබත් පිසගන්නට පුළුවන. මේ කාරණගැණ කල්පනා කර බැලුවාම මිනිසුන් හා තිරිසනුන් ජාතියගේ සැතපිල්ලත් සුභසිද්ධියත් අභිප්‍රාය කොට ඒ අභිප්‍රාය ඉෂ්ටකිරීම පිණිස මේ ධාතු සාද තිබෙන්නාවූ ඥානවන්තවූ බලසම්පන්නවූ මැවුම් කාරයෙකුගේ ක්‍රියාකාරකම අපට පෙනීයන්නේ නැද්ද? අභිප්‍රාථය අපට පෙනීයයි. කම්මාන්තය අපට දකින්නට තිබේ. ඒනිසා අභිප්‍රායකළාවූ කෙනෙක් එනම් බලසම්පන්නවූ අති ඥානවන්තවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑය බුද්ධාගමේ එසේ නැත කියති. කම්මාන්තය තිබෙන නුමුත් කම්මාන්තකාරයෙක් නැත කියති. ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාථනය පෙනෙන නුමුත් ඒ අභිප්‍රායකළ ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාකාරයෙක් නැත කියති. ඒනිසා ඒ ආගම බොරුය. ඒක අත්හැර දමන්නට යුතුයි.

*ගහක ගෙඩියක් සැදිතිබෙන අන්දම බැලුවොත් මැවුම්කාරයා පොලොවයට ඉන්නවාය කියා අඥනයාට කල්පනා කරන්නට බැරිද?

‡අයි ඕනිකුරු පෙට්ටිවලිනුත් මැවුම්කාරයෙක් ඉන්නබව පෙනෙන්නේ නැද්ද? ඔවා බාරගන්න තුම්පනයෙන් ඇද්ද?

රිලහට මිත්‍රවරුණි, සංක්ෂේපයෙන් ගස් ජාතීන් ගැණ සොයා බලමු. ඒවා වැටෙන අන්දමෙන් ඉතා ඥානවන්තවූ අභිප්‍රාථික සහ පිළිවෙලක්ද ඉෂ්ටවෙන බව පෙනේ. අපි දැනට ගස්ජාති දෙකක් ගැණ පමණක් සොයා බලමු. පොල් සහ කොස්, මිත්‍රවරුණි, මේ ගස් දෙවර්ගය සෑදෙන අන්දම අතිශයින්ම එකිනෙකට වෙනස්ය. දැනට සෑහෙන සියළු ගස්ම බීජවලින් හටගනිති. මෙසේ මුල් ගස කරා පැමිණෙනතුරු ඒ ඒ වර්ගයේ ගස් ඊට පළමු තිබුන ගසක බීජයකින් හටගත්බව පෙනේ. (නැත්නම් ඊට පළමු තිබුන ගසක් කරණකොටගෙන) පොල්ගස් සියල්ලම පළමු තිබුන පොල්ගස්වල ගෙඩිවලින් හටගත් ඒවාය. මෙසේ පළමුවෙනි පොල්ගසට යනතුරු ක්‍රමයෙන් ඔයහැටිය, මේ ගස් දැනට සෑදෙන අන්දම මඳක් සොයා බලමු. පොල් වැනි සමහර ගස්වල ගහේ බඩෙන් සෑම කොට්ඨාසම ලියලනි. කොස් වැනි සමහර ගස්වල සෑම කොට්ඨාසම ගහේ පොත්තෙන් ලියලනි. පළමුවෙනි පොල් ගෙඩිය කාවිසින් සාදනලද නුමුත් ඒ කම්පාන්තයක් බැවින් කම්පාන්තකාරයාගේ අභිප්‍රාථර්ථයනම් ඒ ගහේ බඩතුර සෑදෙන්නාවූ දෙයින් ඒ ගහේ කඳ ලොකු කරවීමය. ඒකම්පාන්තකාරයා පළමුවෙනි කොස් ගහ සෑදුකළ කොස් ඇට වලින්සෑදෙන සියළුම ගස් ඒ ගහේ පිටලෙල්ලේ සෑදෙන දෙයින් ඒ ගහේ කඳ ලොකුකරවීමට සෑදුවේය.* මේ ක්‍රමයෙන් අද දක්වාම ඒවා එසේම පවතියි. කිසිකලක කොස් ගහක් පොල් ගසකින්වත් පොල් ගහක් කොස් ගසකින්වත් සෑදුනේ නැත. මෙහි අභිප්‍රාථිකයක් ඒ අභිප්‍රාථික ඉෂ්ටවීම පිණිස කම්පාන්තයකුත් තිබේ. අභිප්‍රාකාරයෙක් නැතුව අභිප්‍රාථිකයක් තිබෙන්නටම බැරිය. පලමු කී කොස් සහ පොල් ගස්වල අභිප්‍රාථිකය ඉෂ්ටවේ. ඒ නිසා එය අභිප්‍රාකළාවූ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. පිළිවෙල් කාරයෙක් නැතුව පිළිවෙළක් තිබෙන්නට බැරිය. ඒ ගස්වල පිළිවෙලක් තිබේ. ඒ නිසා ඒ පිළිවෙල කළාවූ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. තවත් දුරට මිත්‍රවරුණි, පොල් ගෙඩිවලින් පොල් ගස් නොකඩවා සෑදීමෙනුත් කොස්ඇටවලින් කොස්ගස් සෑදීමෙනුත් කම්පාන්ත කාරයාගේ නිරන්තර ආරක්ෂාව කම්පාන්තය කෙරෙහි පවතින බව පෙනේ. නුමුත් බුධාගමේ කම්පාන්තය පෙනෙන නුමුත් කම්පාන්තකාරයෙක් නැත කියති. අභිප්‍රාථිකය ඉෂ්ටවෙන නුමුත් ඒ අභිප්‍රා කළාවූ කෙනෙක් නැත කියති. පිළිවෙල තිබෙන නුමුත් එය යෙදුවාවූ පිළිවෙල් කාරයෙක් නැත කියති. මෙක වෙන්ටම බැරිදෙයක්ය, එනිසා ඒ ආගම බොරුය. ඒක අත්හැර දමන්නට යුතුය.

*ඔය කියන අදහස බයිබලයේ කවර පරිච්ඡේදයකින් පෙනී යන්නේද?

මිත්‍රවරුණි, පෘථිවියේ පවතින්නාවූ දේවලින් පමණක් නොව අභයේ පවතින්නාවූ දේවලින්ද, මහත් බලසම්පන්න ජීවමානවූ මැවුම්කාරයෙක් සිටින බව ඔප්පුවේ. දැනට පවතින්නාවූ සියළු දේම එකම පිළිවෙලක් පෙරදැරිව ඒ ඒ කොට්ඨාස රිටි නිසි නිසි තැන තිබෙන්නට ඕනෑ හැටියට සාද තිබෙන බව අපට පෙනී යයි. ආපො, වායො, තෙජො, යන ධාතු ලෝකේ සෑම දිසාභාගවලම එකාකාරව ව්‍යවස්ථාවලට යටත්ව ආණ්ඩුකරති. මේ ව්‍යවස්ථා බලය පෘථිවියේ පවත්නා දේ ගැණ පමණක් නොව අභයේ පවත්නාදේ ගැණත් එකාකාරම පවතියි. ජීවමාන සියළු සත්වයින්ගේ සුභ සිඛවීම පිණිස මහා පෘථිවියගේත් වන්ද සුය්‍යාදීන්ගේත් සම්බන්ධකමක් ඕනෑ කරයි. සුය්‍යාලෝකය නැත්නම් මනුෂ්‍යයා කොපමණ කාලකන්නිවේද? වලාකුල්-වලින් වැසි නොවසිනවා නම් කෙත්වල වපුරණ බීජ ජාති සැදෙන්නේ නැත. අවිව නැකුව බීජ ජාතීන් පැනෙන්නේ නැත. මනුෂ්‍යයෝ කෑම නැකුව විනය වෙති. සුය්‍යාලෝකය නැත්නම් බැලීම පිණිස ඇස්වලින් කිසි පලයක් නැත. ශබ්ද විහිද යන පිණිස අවකාසය නැත්නම් ඇසීම පිණිස කන්වලින් කිසි පලයක් නැත. වාතය නැත්නම් මනුෂ්‍යයන්ට සහ තිරිසනුන්ට ජීවත්වීම පිණිස ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස කරන්නට බැරිය. අභයත් පොළොවත් එහි තිබෙන සෑම දේත් එකම යන්ත්‍රයක් බවත් එහි සෑම කොට්ඨාසම එහි තිබෙන සෑම දේත් එකම යන්ත්‍රයක් බවත් එහි සෑම කොට්ඨාසම එකිනෙකට සෑහෙන ලෙස පිහිටා තිබෙන බවත් ඒ සියල්ලම එකම සිතකින් අභිප්‍රායකොට එකම කමාන්ත-කාරයෙක් විසින් ඉෂ්ටකොට තිබෙන බවත් පරීක්ෂාකර බලන කාට නොපෙනේද? මේ අප්‍රාණිකදේ සොයා බලන අතර කියන්නට තිබෙන්නේ ලෝකය සෑදීම පිණිසත් එය පවත්වන පිණිසත් නුවණ සහ මහත් බලය ඇත්තාවූ මහෝත්තමවූ මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බවය. සිටින බවය, බුදුන් එයාකාර කෙනෙක් නැතැයි කියේය. මේ ඉගැන්වීම සිහිකල්පනාවට විරුධය. සියළුම තර්කයන්ට විරුධය. ඒබව අපි පෙන්වා දුන්නාය. ඒ නිසා ඔහු සර්ඤ්ඤ නොවේය. බුද්ධාගමට අත්තිවාරමක් නැත. ඒක සම්පූර්ණයෙන්ම බොරුවූ ආගමක්ය. ඒක අත්හැර දමන්නට යුතුයි. (කියා සී. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාව අවසාන කරන්නට යෙදුනාය)

සී. සිල්වා මහත්මයාගේ 3 වෙනි කථාවට

මොහොට්ටිවත්තේ

ජනානන්ද උත්තාන්තේ විසින් දුන්නාවූ උත්තර.

අප මිත්‍රයාගේ මේ කථාවේ ප්‍රථමභාගයෙන් ප්‍රකාශ වූනේ “කිසිත් නැතිකමෙන් පොළොව සෑදුනායින් පසු වෘක්ෂ ලතාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස බීජාදී යම්කිසි හේතුවක් තිබුනේ නැත” යන බවයි. කිසිත් නැතිකමෙන් පොළොව සෑදුනාය කීම බුද්ධාගම ගැණ කිසිත් නොදන්නාක්මෙන් කියන මුළු කීමක්ය. කිසිත් නැති කමෙන් පොළොව සෑදුනාය කියා බුද්ධාගමේ කිසිම තැනක සඳහන්වී නැත. සිතෝෂ්ණාදී සෘතු ගුණයන් කරණකොටගෙන ලෝකයෙහි අවිනිර්හෝගව සෑම කල්හි පවත්නා පරමානු සංඛ්‍යාත අතිසුබුම පෘථිවිධාතුන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන් පෘථිවිය සෑදෙනවා වීනා කිසිත් නැතිකමෙන් පොළොව සෑදුනුබවක් බුද්ධාගමේ සඳහන්ව නැත. මෙසේ පොළොව සෑදුනායින් පසු වෘක්ෂාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස බීජාදී හේතුවක් දක්වන්නට ඕනෑකරන්නේ නැත. මක්නිසාද? පෘථිවි ආපස්, තෙජෝ, වායු, ආදී ධාතුන්ගේ සංයෝජිත භාවයෙන් අනෙක වෘක්ෂලතාදීන්ගේ හටගැනීම අපේ ඇස්වලට පෙනෙන්නට තිබෙන නිසාය. යම්කිසි භූමිප්‍රදේශයක සියළු ගස්කොළන් කපා කොටා සුඛකොට බිඹියක් පමණ යටට හාරා තිබුවත් එහි කිසිම වෘක්ෂලතාදියක් රෝපණය නොකළත් ලෝකඤ්ඤාවධම්මයේ අන්දමට (එනම් ධාතුන්ගේ ඒකත්වයෙන්) කල්යාමකදී එහි නොයෙක් ගස්කොළන් ආදිය සෑදී වනාන්තරයක්වී තිබෙන බව අපට දකින්නට ලැබේ. ඉතින් පෘථිවිය සෑදුනායින් පසු වෘක්ෂාදීන්ගේ සෑදීමට යම්කිසි හේතුවක් තිබුනේ නැත කීම ලොකඤ්ඤාව නොදත් අනුවණ කමක්ය. වෘක්ෂාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස දැනට අපට පෙන්ව තිබෙන මේ හේතුව පෘථිවිය සෑදුන කාලේදීත් තිබුනා සත්තකය. ඒක තෙකාලික හේතුවක්ය.

තවද “පළමුවෙන් බීජ ජාති සෑදුනායින් පසු බීජ කරණ කොටගෙන නොකඩවා වෘක්ෂලතාදිය බෝවේගණ එතවාය” කියා අප මිත්‍රයා කීවේ වී නුමුත් බීජ කරණකොටගෙන බෝවේගණ නොඑන්නාවූ නොයෙක් වෘක්ෂලතාදිය අපට දකින්නට තිබේ. එයින් සම්හරක් නම් රටදෙල්, කෙසෙල්, වල් ඇඹිලිය, රසකිඳු ආදී වෘක්ෂලතාදියයි. මේ ආදී වෘක්ෂලතා බීජ කරණ කොටගෙන නොව ඒවායේම අතු, වැල්, මුල් ආදියෙන් බෝවේගණ එන බවද එසේම නොයෙක් වෘක්ෂලතාදිය කිසිවෙක් විසින් රෝපණය නොකළත් ධාතුන්ගේ ඤාතෘගුණයේ අන්දමට

පාර්ථිවියේ හටගන්න බවද අපේ ඇස්වලට පෙනෙන්න කිබෙන නිසා ඒවා මුලින් දෙව් කෙණෙක් විසින් නොමවා පවතින්නට පටන්ගන්නට වෙනමගක් නැත කියා යමෙක් කියනවානම් ඔහු ලෝකස්ථිතාව නොදත් මෝඩයෙක් බව මේ සභාවේ සිටින ඥානවන්තයන් දැනගන්නවා ඇත.

තවද අප මිත්‍රයා, “සෘතුජය, යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාල පරිච්ඡේදයක්වා පමණක්” කියා කියයි. මෙපමණ සුළු වචනයකවත් හරි අර්ථය තේරුම් ගන්නට බැරි මොහු ආගමික සත්‍යාසත්‍යතාවය ගැණ වාදකරන්නට ඉදිරියට ආ එක මහත් පුද්ගලයෙක්ය. සෘතුජය, යන වචනයෙන් කාලපරිච්ඡේදයක් මිස අනිකක් අප මිත්‍රයාට නොතේරෙණ පලියට බුඩාගම බොරු වෙන්නට බැරිය. අපට තේරෙන්නේ නැති නිසා ඒක බොරුය කීම ඉතා ලාමකකමක්ය-නොතේරෙණ දේවල් ගැණ තේරෙණ කෙණෙකුගෙන් අහලා එහි හරි අර්ථය දැන ගැනීම පණ්ඩිතකමය. සෘතුජ යනු කාලපරිච්ඡේදයක්ය, කියා තේරුවොත් අර්ථපත්ති-වෙයි. එබැවින් සෘතුජය යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක් පමණක් යන කීම භාත්පසින්ම වැරදිය. සෘතුජය, යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක් පමණක් නම්, අණ්ඩජය, යන වචනයෙන් බිඳුවටත් පමණක් තේරෙන්නට ඕනෑය. අණ්ඩජ, යන වචනයෙන් බිඳුවට කරණ කොට ගෙණ උපදින අයවළුන්ය, යන අර්ථයක් ප්‍රකාශ වෙන්නා මෙන්, සෘතුජය, යන වචනයෙන්ද සෘතුව කරණ කොට ගෙණ උපන්දෙය හෙවත් හටගත් වස්තුය, යන අර්ථයක් පැහැදිලිව ප්‍රකාශවේ. ඉතින් පාර්ථිවියත් පථිතත් වාතයත් ජලයත්, යන මොවුන් සිතෝෂ්ණාදී සෘතුගුණය කරණ කොටගෙණ උපදින නිසා සෘතුව බලයක් නොවේය කියා කිසිවෙකුටත් කියන්නට බැරිමය. මේ අර්ථය ප්‍රකාශිතවූ පාළිවාසගමක් අප මිත්‍රයා කියා එහි අර්ථය තේරුම් නොගෙණ ඒ ගැණ කීවාට සියල්ලම නිෂ්ඵලය. ඉන් නිසා එම පාඨය සහ එහි අර්ථයත් මෙතැන් පටන් විස්තරකර දෙන්නෙමි. ඒ මෙසේය- “සත්තා සංවෙනනා සබ්බෙ තෙ කම්මජා, අග්ගිව සබ්බානි ව බිජජානානි හෙතුජානි, පඨවි ව පබ්බතා ව උදකංච වාතො ව සබ්බෙ තෙ උතුජා” මෙහි අර්ථය නම් “වෙනනා සහිත සියළු සත්වයෝ කම්ම කරණකොට ගෙණ උපන් හෙයින් කම්මජයෝය, වන්තිය හා සියළුම බිජ ජාතිහු හේතුව කරණකොට ගෙණ උපන් හෙයින් හේතුජයෝය, පාර්ථිවි හා පථිතයන් හා ජලය හා වාතයද, යන මේ සියල්ල සෘතුව කරණකොට ගෙණ උපන් බැවින් සෘතුජයෝය” යනුයි. මෙයින් දැනට ඕනෑ කරන්නේ සෘතුව වස්තූන් ගැණ පමණක් නිසා සෘතුව කරණකොටගෙණ පාර්ථිවිය හටගන්නා පරිදි සැකෙවින් ගෙණගැර දක්වමි. මේ ලෝකයෙහි ඉර හඳ තාරකා

පෘථිවි පථිත සමුද්‍රාදි කිසිවක් නැතිව හිස්ව ගිය කල්හි අත්ධකාර-
යෙන් පිරුණා වූ ආකාශ ලෝකය පමණක් ඉතුරුවේ. එකල
ශීගිර සෘතුව පහළ වෙයි. (ශීගිර යන පදය හිමිවලටද, වෛකල්-
පික වශයෙන් සිතලෙහිද වැටේ) ඒ ශීගිර සෘතුවගේ සිතල
ගුණය, අත්ධකාරය කරණකොටගෙණ අධිකවේ. ඒ අධිකවීම
නිසා හිම හෙවත් පිණිහටගණියි. ඒ හිම බොහෝ කොට
එකතැන් වීමෙන් වම්බා හටගනී. මෙසේ හටගන්නා ලද
වම්බා බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණනක් මුලුල්ලේ දරානිපාතයෙන්
නොකඩව පවතී. මෙසේ බොහෝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන්
අත්තොහැරෙණ ලද ලෝක සංභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් ශරද්දී
සෘතුවගේ පහළ වීමෙන් ඒ වම්බා නවතී. වේගවත්වූ
බලසම්පන්නවූ මහාවාතය කරණ කොටගෙණ ජලය තරදවමින්
ක්‍රමයෙන් අඩුවීමද, ලෝකයෙහි සියලු කල්හි වාය්ව්‍යදී ධාතුන්
සමග අවිනිර්ණේශව පවත්නා පරමාත්‍ම සංඛ්‍යාත සුබ්‍රම
ද්‍රව්‍යයන්ගේ ඒකරාශීවීමෙන් එම ජලස්කන්ධයෙහි පෘථිවිපටල-
යක්ද, ඒ භූතරූපය කරා අනික් බොහෝ රූප ධර්මයන්ගේ
එකතැන් වීමෙන් මේ මහාපෘථිවියද හටගනී. මෙසේ ශරද්දී
සෘතුවගේ යුත් කාලය අනාදීමත්ය. එබැවින් සෘතු ගුණයෙන්
විරහිතවූ කාලයක් නම් නැත්තේමය. නිරන්තර පරිවර්තනය
වෙන්නාවූ වක්‍රයක් මෙන්, එක සෘතුවක් ගෙවී යාමෙන්
තදනන්තරව අනික් සෘතුවක් පහළවෙයි. මෙසේ ශරද්දී සෘතු-
ත්‍රයෙන් යුත් කාලය අනාදීමත්ය. ඒ බව තර්කශාස්ත්‍රයෙන්
පවා ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය—“අතීතාදී ව්‍යවහාර හේතු: කාල: සංවේකො විභූර්තිත්‍යශ්ච” යන මෙහි අදහස නම්, අතීතාදී
ව්‍යවහාරයට කාරණා වූයේ කාලයයි. හෙද එකෙක්මය, එය
සර්වධර්ම සම්බන්ධයි, නිත්‍යදවෙයි, හෙවත් සදකාලික වෙයි,
යනුයි. ඒ ඒ කාලයන්ගේ විශේෂ ගුණ සංඛ්‍යාත සෘතුගුණය
කරණකොටගෙන ලෝකසංභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් පෘථිවි
පථිතාදිය හටගන්නවා වීනා අප්‍රෙල් මැයි යන මාස දෙක විසින්
නොතිබුනා වූ පෘථිවියක් උපදවන්නේ නැත. නොතිබුනා වූ
පෘථිවියක් කිසිවෙක් විසින් ඉපදෙව්වෙත් නැත. යථෝක්තා-
කාරයෙන් ලෝකයෙහි සියලු කල්හි තිබුනා වූ ධාතුන්ගේ
සංභාගුණයන් කරණකොටගෙණ එම භූතරූපයන්ගේ හට-
ගැනීම ලෝකසංභාව ධර්මයයි. ඉන් නිසා අප්‍රෙල් මැයි යන
මාස දෙක විසින් නොතිබුනා වූ පෘථිවියක් උපදවන්නේ
කොහොමදැයි කියා අපෙන් ඇසීම ඉතා ලාභකය.

තවද, මොන කාරණයකින් නමුත් වම්බ වහින කාලය හිම උපදින කාලය, ග්‍රීෂ්මකරණ කාලය කියා කාල තුනක් මේ ලෝකයෙහි සියලු කල්හිම පවතින නිසා, ඒ කාලයන්ගේ සිතෝෂ්ණාදී විශේෂ ගුණයන් කරණකොටගෙන ගුණාධි කරණ හෙයින් ද්‍රව්‍ය සංඛ්‍යාතවූ ආකාශාදී ධාතුන් සමග සියළු කල්හිම අවිනිර්භෝගව පවත්නා පෘථිව්‍යාදී පරමාණු සංඛ්‍යාත අත්‍යන්ත සුබ්‍රම ද්‍රව්‍යයන්ගේ ඒකරාසි වීමෙන් භූතරූප සංඛ්‍යාත මේ මහා පෘථිවිය හටගනියි. තවද, පෘථිව්‍යාදී භූතරූපයන් සෘතු ගුණය කරණකොටගෙන උපත් හෙයින් සෘතූපය, කීවාම එහි අරිය තේරුම් ගත්ට බැරි අප මිත්‍රයා වැනි දුප්පතෙක්ම කිසි අර්ථයක් නැති කියමනක් කීවය කියා කල්පනාකරණවා මිස එහි අර්ථය තේරුම් ගත්ට පුළුවන් අයවළුන් නම් එසේ කල්පනා කරන්නේ නැතුවාට අනුමානයක් නැත. ඒක නිසා අප මිත්‍රගේ කීම අඤාන ජනයන්ටම ගෝචර වෙනවා මිස ප්‍රාඥයින්ට ගොදුරු වෙන්නේ නැත. සෘතුවය කියන්නේ කොයි අන්දමේවත් හේතුවක් නොවේය කියා අප මිත්‍රයා කියන්නෙව් නමුත් පෘථිවි පථිතාදීන්ගේ ඉපදීමට හේතුව සෘතුවම බව මීට පළමුවෙන් ගෙනහැර දක්කුවා වූ විශිෂ්ට කරුණු වලින් ඔප්පුවූ හෙයින් මිත්‍රයාගේ එම කීමද හාස්‍යජනකය. මේ ලෝකය පැවැත්මට ආවේ කොහොමදැයි කියා අපෙන් අහන ඇඟිමටද මීට පළමු වෙන් ගෙනහැර දක්කුවා වූ කාරණාම පිළිතුරුවේයයි, කල්පනා කරමි. ලෝකය හටගැන්වීමට බලය ඇත්තාවූ කෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය, යන අප මිත්‍රයාගේ කීමද අඤාන කීමක්ය. පෘථිව්‍යාදී සංස්කාර ලෝකය හටගන්වන බලවත්තයා නම් සිතොෂ්ණාදී සෘතුත්‍රයම වන්නේය. ඒ මිස ඒ ගැණ යම්කිසි දෙවිකෙණෙක් ඇති බවට කිසිම සාක්ෂියක් මේ ලෝකයේ තිබෙන කිසියම් දේකින් ඔප්පුවෙන්නේ නැතුවා සත්තකය.

තවද, කිසිත් නැතිකමෙන් උපදවාගත් ධාතූන්, ඒ ඒ අර්ථයන් සිදුවෙන පිණිස යොදා තිබෙනවාය, කියා අප මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත් ලෝක ධාතූන් කිසිත් නැති කමෙන් කිසිවෙකුටත් උපදවන්නට බැරි බව සහ ඒවා උත්පාද විනාස ශාලි යන තුනෙන් යුක්තව සදකාලිකව පවතින බවත් මගේ පළමුවෙනි කථාවේදීම ශාස්ත්‍රානුකූලව ඔප්පුකළා ඇත. ඒ බව තර්ක ශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය “ශබ්ද ගුණකමාකශං තව්වෙකං විභූර්තිත්‍යව” මෙහි භාවය නම් පෘථිවි ආපස් තේජස් වාය්වාදී සියළු ද්‍රව්‍ය සංයෝගවූ ආකාශය තෙමේ, ශබ්දය ගුණකොට ඇත්තේය. ඒ විනාහි එකෙක්මය, නිත්‍යද්‍රව්‍ය, හෙවත් සදකාලික වේ, යනුයි. ඉන්නිසා ඒ කීම නිෂ්චලය දිව්‍ය බ්‍රහ්මාදී කිසිවෙකුටත් අමුතුවෙන් ධාතු උපදවා ගත්ට නුපුළුවන් නිසා ඒ ධාතු

යමෙකුගේ අභිප්‍රාච්ඡා ඉෂ්ටවෙන පිණිස යොදන්ටත් නුපුළුවන්-
මය. මක්නිසාද, පාර්ථිව්‍යාදි ධාතුන්ගේ තත් ස්වභාව හෙවත්
භූතරූපයන් හටගැනීම කිසිවෙකුගේ නියෝගයකින් සිඬ-
වෙනවා නොව ඒ ඒ ධාතුන්ගේම පිහිටියාවූ ස්වභාව ධර්මයවූ
පරිද්දෙන් සිඬවෙනවාය. ජලය-නුඹ ගංගාවක් සාදපත් කියා
ජලයට දෙවියෙක් හෝ මාරයෙක් හෝ කොපමණ කීවත්
ඒ කීමට ඇහුන්කන්දෙන්ට ජලයට ශ්‍රෝතයක් හෝ, ඒ කීම
පිළිගන්ට මනසක් හෝ ජලයට නැත්තේය. එසේම අනිකුදු
සියලුම ධාතුන්ටත් ශ්‍රෝතාදියක් ඇත්තේ නැත. ඉන්නිසා
ඒ ඒ ධාතුන්ගේ භූතරූපයන් හටගැනීම දේව අනාඤ්චකීන් හෝ
දෙවියන්ගේ අදහස සිඬවෙන අන්දමකට හෝ පහළවෙනවා
නොව ඒ ඒ ධාතුන්ගේ ස්වභාව ධර්මයවූ පරිද්දෙන්ම හට-
ගන්නවාය ඒ බව න්‍යාය ශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවේ. එය
මෙසේය—“පාර්ථිව්‍යජතෙජෝ වාස්වාකාශ පංචකංභූතපද්‍යාවාං”
මෙහි භාවය නම්, පාර්ථිවි ජලතේජස් වායු ආකාශ, යන පස
භූතපද්‍යාවායෝයි, යනුයි. මෙහි භූතපද වාච්‍යයෝය, යන්-
තෙහි තේරුම නම් ඒ ඒ ධාතුන්ගේ ස්වභාව ධර්මයවූ පරිද්දෙන්
පංචමභාභූතරූපයන්ගේ පහළ වීමයි. තවද, එම ධාතු යම්කිසි
දෙව්කෙණෙකුට ඔහුගේ අදහසක් සිඬවෙන පිණිස මොනායම්
අන්දමකටවත් යොදන්ට බැරිය. මක්නිසාද-පාර්ථිව්‍යාදි සියලු
ද්‍රව්‍ය සංයෝගවූ ආකාශ ධාතුව මොනායම් විධියකටවත් යොදන්ට
හෝ යොදවන්ට නුපුළුවන් නිසාය. ආකාශ ධාතුව අනිකුදු
සියළුම ධාතුන්ම ධරාසිටින හෙයින් ඒ සියල්ලට ප්‍රධානය.
පාර්ථිව්‍යාදි අවශෙෂ ධාතුන් කලින් කල ආකාශ ධාතුවෙහිම
සුබ්‍රමාකාරයෙන් සැඟවීයයි. එම කාරණය කෙසේදැයි
යතහොත් ආකාශ ධාතුව විසින් අවශෙෂ ධාතුන් ගිලගත්තාක්
වැනිය. එසේ ගිලිනු ලැබුවාවූ අවශෙෂ ධාතුන් නැවත වමනය
කළාක් මෙන් ඒ ඒ ධාතුන්ගේ භූතරූපයන් හටගනීයි. මෙසේ
කලින් කල භූතරූපයන් හටගන්නාවූද විනාස කළාක් මෙන්
සහවාගණු ලබන්නාවූද එකම මැවුම්කාරයා නම් ආකාශ ධාතුව
වන්නේය. එම ආකාශ ධාතුව ලවා යමක් ඉෂ්ටකරවා ගන්ට
හෝ එය, යම්කිසි දෙවියෙකුට හෝ මාරයෙකුට හෝ තමාට
ඕනෑ අන්දමකට යොදා තබාගන්ට හෝ නුපුළුවන්වා සත්තකය.
එය දෙව් කෙණෙකුට කරන්ට පුළුවන කියා යමෙක් හිතනවා
නම් ඒ හිතීම වැලි මිරිකා තෙල් ගන්ට පුළුවන කියා හිතු
අඤානායාගේ ‘හිතීවිල්ල හා සමානය. අවශෙෂ ධාතුන් ගැණද
එම කාරණය එසේමය.

තවද “මනුෂ්‍යයන් සහ තිරිසනුන් මවන්ට ඕනෑව කිසිනාය” කියමින් අප මිත්‍රයා කළ කථාවෙන් හැඟීමේ මනුෂ්‍ය තිරිසනාදීන් ආහාරය නිසා පෝෂ්‍යවීමද ආලෝකයෙන් සැනසීමද ආලෝකය බැලීමද, යන මේ කරුණු වලින් දෙව්කෙණෙක් සිටිය බව ප්‍රකාශ වෙනවාය කියාය. නමුත් එම කාරණාවලින් කිසිකලෙකවත් මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බව ඔප්පු වෙන්නේ නැත. තිරිසනුන්ගේ ආහාර පිණිස තෘණ මැව්වා නම් බල්ලෝ ආදී සමහර තිරිසන්තු තණකොළ කා ජීවත් නොවන්නේ මන්ද? තිරිසනුන්ටත් මනුෂ්‍යයන්ටත් පෙනෙන පිණිස ආලෝකය මැව්වා නම්, සමහර මනුෂ්‍යයෝ ජාත්‍යන්ධයෝ කරලා මවන්නේ මන්ද? බකමුණෝ ආදී තිරිසනුන්ට දවල් ආලෝකය නොපෙනෙන්නේ මන්ද? ගොඩකුඩුල්ලෝ ආදී සමහර තිරිසන්තු ඇස් නැතිව අන්ධකරලා මවන්නේ මන්ද? ඔවුන්ට සාණේන්ද්‍රිය මිස වක්වු ඉන්ද්‍රියක් නැත. ඔවුන් ඉව කරණකොටගෙන ගමන් කරන්නෝය. එසේම සමුද්‍රයෙහි, වක්ඝු, ශ්‍රෝත්‍ර, ස්‍රාණ, ජීවිතා යන වතුරින්ද්‍රියම නැත්තාවූ මාංස පිණ්ඩාකාර අනේක තිරිසනියන් අපට දකින්නට ලැබේ. තිරිසනුන්ගේ පෝෂ්‍ය පිණිස ආහාරත් ඔවුන්ට බලන පිණිස ආලෝකයත් මැව්වානම් ඒ මුදේ මාංස පිණ්ඩාකාර තිරිසනුන්ගේ වතුරායතනයන්ම ප්‍රතිත කරලා මැව්වේ මන්ද? එහෙත් අවිනිර්හෝග රූපයක් කිසි තැනක වෙන්නොවී පවතින නිසා තෘෂ්ණායතන භාවයෙන් ගන්ධරසාදීහුද, ත්වරිතන්ද්‍රිය කරණකොටගෙන ස්පර්ශාදීහුද, ලැබේ යයි හැගේ. මේ ආදී කාරණා ගැණ නුවණින් කල්පනා කර බැලුවාම මනුෂ්‍ය තිරිසනාදීහු ආහාරය නිසා යැපුනත් ආලෝකය නිසා ලෝකය බැලුවත් ඒ කාරණාවලින් මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. නමුත් යම්කෙණෙක් යථෝක්ත කාරණා නිසා මැවුම්කාරයෙක් සිටියාය කියා කල්පනා කරණවානම්, ඔහුගේ ඒ කල්පනාව තිරිසනානගත මත්ස්‍යයෙකුගේ අඤාන කල්පනාවක් හා සමානය. ඒ මෙසේය. යම් ගහක වාසයකරණ මත්ස්‍යයෙක් එම ගඟේ මඩපැත්ත ආදිය කා බී එයින් ජීවත්වෙමින් සිට, මේ ගඟේ ජල ගෙඩාලාදියෙන් මම ජීවත්ව ඉන්න පිණිස මේ මහාතදිය යම්කිසිවෙක් විසින් මැව්වා කියා කල්පනා කිරීමය. නමුත් ඒ ගඟේ ඉන්න මත්ස්‍යයාට ඒ ගංගාව සෑදුන අන්දම ගැණ දනගන්ට පුළුවන්වූ ඥානයක් නැති නිසා එසේ සිතු නමුත් ඒ ගංගාව සෑදුනු අන්දම දන්නාවූ කෙනෙක්නම් එබඳු අඤාන කල්පනාවල් විස්වාස කරන්නේ නැත. එමෙන්ම ඥානවන්තවූ කිසිකෙණෙක් මේ ලෝකය දෙව්කෙනෙක් විසින් මැව්වාය කියා විස්වාස කරන්නේම නැත.

තවද ඔරලෝසුවක් ගැණ කල්පනා කරණ කල්හි එහි කර්තෘ කෙණෙක් සිටියබව කල්පනාවෙන්නාක් මෙන් පෘථිවි, ආපස්, තේජස්, වායු යන භූතරූපයන් සිව්දෙනා ගැණත් පරීක්ෂාකර බලනකල මැවුම්කාරයෙක් සිටිය බව ඔප්පුවෙනවාය කියමින් පෘථිවියේ පස්වල නොයෙක් ප්‍රභේද තිබීම මැවුම්කාරයෙක් සිටිය බවට සාක්ෂියක්ය කියා අප මිත්‍රයා කියයි. සැමතැනම මුදු වැල්ලනම් ගොයම් සෑදෙන්නේ කොහොමද කියාත් මුලු පොළොව කළුගලක් නම්, තෘණාදිය හටගන්නේ කොහොමද කියාත් අපෙන් අසයි, පෘථිවියේ නොයෙක් ප්‍රභේද හටගෙන තිබීමෙන් මැවුම්කාරයෙක් සිටිය බව ඔප්පුවෙන්නේ නැත. ඒ ප්‍රභේද හටගෙන තිබෙන්නේ අන්තර්ක ධාතුගුණ සංයෝගය කරණකොටගෙනය. මැටි කලේ ලෝහවාලාදිය හටගෙන තිබෙන්නේ ආපොධාතු ගුණසංයෝගයෙන්ය. වාචකලෝහාදිය හටගෙන තිබෙන්නේ තෙජෝ ධාතු ගුණ සංයෝගයෙන්ය. ගෝලාකාරය හටගෙන තිබෙන්නේ වායෝ ධාතු ගුණසංයෝගයෙන්ය. මෙසේ අන්තර්ක ධාතු ගුණසංයෝගයෙන් පෘථිවියේ නොයෙක් ප්‍රභේද හටගෙන තිබෙනවා මිය මැවුම්කාරයකුගේ ප්‍රථම චේතනාවෙන් නොවේය. මැවුම්කාරයකුගේ ප්‍රථම චේතනාවක්වූ පරිද්දෙන් සත්වයන්ගේ ජීවිකාව පිණිස පෘථිවියේ නොයෙක් ප්‍රභේදයන් නිර්මිතකළා නම් ඒ දේව අධිෂ්ඨාතෘ ලෝකය පටන්ගත් තැන් පටන් අන්තිමය දක්වා අතුරුදන් නොවී පවතින්නට ඕනෑය. නමුත් එබඳු පැවැත්මක් ඇතිබවක් මේ මහා පෘථිවියෙන් දැනගන්නට නැති නිසා එබඳු දෙව්කෙනෙක් සිටිය බවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. මනුෂ්‍යයන්ගේ ආහාර පිණිස ගන්නා සමහර එළඳරණ වෘක්ෂයන් උපදවන ගුණය මේ පෘථිවියේ සමහර පලාන්වලින් කාලාන්තරයකින් අතුරුදන්වී යන්නේය. ඊට සාක්ෂියක්නම් ලංකාවේ කෝපිගස් වදවී යාමය. මේ කාරණය ගැණ යුරෝපීය රසශාස්ත්‍රඥ පණ්ඩිතයන් විසින් බොහෝ දුරට පෘථිවිය ශාස්ත්‍රානුකූලව පරීක්ෂාකරබලා ඒ වෘක්ෂයන් උපදවන ධාතුගුණය ලංකා භූමියෙන් අතුරුදන්වී තිබෙන බව කීයේය. ඉතින් යෙහෝව්: පොළොව මවන්නට පළමුවෙන් මනුෂ්‍යයන්ගේ ජීවිකාව පිණිස නානා ප්‍රකාර පස්වලට බෙදන්නට ඕනෑය කියා කල්පනාකොට මනුෂ්‍යයන්ගේ ජීවිකාව ඕනෑකරණ වෘක්ෂයන් උපදවන ධාතු ගුණයන් පොළොවේ ඒ ඒ තැන පිහිටා මැව්වානම් ඒ දේව අධිෂ්ඨාතෘ ලෝකාන්තිමය දක්වා වෙනස්නොවී පවතින්නටම ඕනෑය. නමුත් එසේ පැවැත්මක් ඇතිබවක් අපට පෙන්ට නැති නිසා මැවුම්කාරයෙක් ඇතිබවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. කීමෙක්ද? යෙහෝව්: ලඬිකාභූමියෙන් කෝපි උපදවන ධාතු ගුණය අතුරුදන් කරගත්තේ ලංකාවාසීන් කෝපි වෙළඳාමෙන්

මුදල් ලැබෙන්නවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන් වන්ද? නැතහොත් පාර්ටිගේ සමහර ධාතු ගුණයන් කලින් කල අතුරුදන් වී යාම පාර්ටිගේ සාමාන්‍ය ධර්මයක් නම් පොළොවට මැවුම් කාරයෙක් නැති බව මෙයින්ම ඔප්පුවේ. සමහර කුඹුරුවල කාලාන්තරයකින් ගොයම් හටගන්නා ධාතුගුණය අතුරුදන් වී යාමෙන් එහි ගොයම් හටගැනීම නවතීය. ඒක එසේවෙන්නේ ගොවියෝ කුඹුරු වසුරා කා ජීවත් වෙනවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන් යෙහෝවි: ගොයම් හටගන්නා ධාතුගුණය කුඹුරුවලින් අන්තර්ධාන කරගන්නවායින්ද? නැතහොත් පාර්ටිගේ සාමාන්‍ය ධර්මය වූ පරිද්දෙන් සිටුවෙන දෙයක් නම් ඒ කාරණයෙන්ම පොළොවට මැවුම්කාරයෙක් නැතිබව ඔප්පුවෙනවාය. ජීවමාන සත්වයන්ගේ ඕනෑකම් උදෙසා යෙහෝවි: කලින්ම බලා නොයෙක් ප්‍රකාරවලට පොළොව යොදා තිබූවා නම් ලංකාවේ හටගන්නා පොල්ගස් එංගලන්තයේ රටවල හටනොගන්නේ මන්ද? ජීවමාන සත්වයන්ගේ ඕනෑකම් උදෙසා පොළොව ඒ ඒ අන්දම වලට යෙදුවා නම් එංගලන්තයේ දේශවල පාර්ටිගේ පොල්ගස් හටනොගන්නා අන්දමට යෙදුවේ ඒ දේශවාසීන්ට පොල්වලින් ඕනෑකමක් නැතිහෙයින්ද? ඔවුන්ට පොල් කෑම තරක නිසාද? නැතහොත් ඒ දේශවාසීන් පොල් කුරුමිබා කනවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන්ද? මේ ත්‍රිවිධාකාරයෙන්ම නොවේය. ඒ රටවල දේශගුණයේ තිබෙන වෙනස්කම නිසාය කියනවා නම් පොළොව මනුෂ්‍යයන්ගේ ඕනෑකම්වල අන්දමට දෙව්කෙනෙක් විසින් නොයෙදූ බව එම කාරණයෙන්ම ඔප්පුවෙනවාය. පොළොවේ හටගන්නා ශ්‍රීගි-සංඝ නික්බයාණෝදී රත්න සියලු දේශද්විපාන්තරවල සිටින මනුෂ්‍යයන් සුලභ වශයෙන් සංඝාභරණයන් පැලඳගන්නවාට ඊර්ෂ්‍යාවෙන්ද නැතහොත් ඒ ඒ දේශවල පාර්ටි ගුණයේ වෙනස් ගතිය නිසා නම් ඒ කාරණයෙන්ම පොළොවට මැවුම්කාරයෙක් නැති බව ඔප්පුවෙනවාය. තවද මේ පොළොව යම්කිසි දෙව්කෙනෙක් විසින් මනුෂ්‍යයන්ගේ ඕනෑකම් ඉෂ්ටකරදෙන අන්දමට මවාපු එකක් නම් පොළොව සෑමතැනම මුදුවැල්ලෙන් පිරී තිබුනත් ඒ දෙවියන්ගේ ආනුභාවය කරණකොටගෙන මුදුවැල්ලේ නමුත් ගොයම් හටගත්ත ඕනෑය. කළුගල් නමුත් ඒ යුක්තිය එසේමය. නමුත් මුදුවැල්ලේ තබා මරදන්වැල්ලකවත් ගොයම් හටනොගන්න නිසා මේ පොළොවට මැවුම්කාරයෙක් කිසියෙක් නොසිටිය බව ඒ කාරණයෙන්ම ඔප්පුවෙනවාය.

තවද, මේ මහාපාර්ටිගේ කළුහෙල් ආදී උස් මිටිතැන් පිහිටා තිබෙන්නේ ශිතෝෂ්ණාදී සෘතුගුණය නිසාය. ඒ මීය දෙව්කෙනෙක් විසින් මෙතන කන්දක් මවන්ට ඕනෑය, මෙතන මහවලක් මවන්ට ඕනෑය කියා මුලින් කල්පනාවක් කරලා නොවේය. ඊට කාරණයක් නම්, දෙව්ම ගෙඩියක පිටපත්තේ

බොහෝ උස් මිටි තැන් පිහිටා තිබෙන බව අපට පේන්ට තිබෙනවාය. ඒවා යම්කිසි කෙනෙක් විසින් ඒ අන්දමට උස් මිටි කරලා සෑදුවා නොව එම ස්ථාන එයින්ම හටගත්ත බව යම්තම් මොළේ ඇති අයෙකුට පවා තේරුම් යනවා ඇත. එමෙන්ම මේ මහාපාර්විය හටගැණීමේදී කඳු හෙල් පරිතාදියත් සමග හටගත්තා මිස දෙව්කෙනෙක් විසින් ඒවා මැව්වා නොවේය. මෙපමණවත් යමක් තේරුම්ගත්ට බැරි අයෙක් වාදකරන්ට එන එක ලොකු පුද්ගලයෙක්ය. ජීවමාන සත්වයන්ගේ ඕනෑකම් උදෙසා කඳු හෙල් ආදිය මැව්වාය කියා අප මිතුරා කියන්නේවි නමුත් ජීවමාන සත්වයන්ගේ වාසස්ථානවලට කඳුවලට වඩා තැනිතලා ඉඩම් සැපපහසු ඇති බව සත්‍යයක් නොවේද? එසේනම් යෙහෝව්: පොළව මවන්ට මත්තෙන් ඒ ගැණ කල්පනා කළා නම් කඳු මැව්වේ කුමටද? කඳුවලට වඩා යාම්, ඊම්, සිටිම් ආදියෙන් ඉතා සැපපහසුකම් ඇත්තාඩු තැනිතලා පමණක් මැව්වා නම් වඩා හොඳ නොවේද? කන්දකට ගොසින් බැසගන්නේ කොපමණ අමාරුවකින්ද? ඒ බව යෙහෝව්: කඳු මවද්දී දිවියින් දුටුවේ නැද්ද? මේ ආදි කාරණා ගැණ නුවණින් විමසා බලන කල මේ මහා පාර්වියට මැවුම් කාරයෙක් සිටියේ නැති බව ඒකාන්තයෙන්ම ඔප්පුවෙනවාය.

තවද, අප මිත්‍රයා ආපොධාතුව ගැණ කථාකරමින් යෙහෝව්: ලෝකයාට ප්‍රයෝජන වෙන ලෙස ක්‍රියාකරන්ට ජලය සැලැස්සූවාය කියා මුහුදේ කරදිය සුයාභ්‍යාපයෙන් මිහිදුමාකාරයෙන් ඉහලට ගෙන පොළවට වහින කල්හි ඒ ජලය කරදිය නොවී මිහිරිදිය වීම දෙවියන්ගේ අනුභාවයෙන් හෙවත් දෙවියෝ එසේ වීමට සැලැස්සූ නිසා එසේ වෙනවාය කියා කීබව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නමුත් මේ කාරණය දේවතානුභාවයකින් හෝ දෙවියන්ගේ සැලැස්වීමකින් හෝ සිඬවෙන කාරණයක් නොවේය. ආපොධාතුව (ජලය පාර්විධාතුව සමග හෝ වායෝධාතුව සමග හෝ සංයෝගවීමෙන් එහි මුලින් තිබුණු ගුණය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම ස්වභාවධර්මයක්ය. ඊට කාරණයක් නම් කරදිය වතුර පෙරණ ගලකින් පෙරුවොත් එහි ලවනගතිය දුරුවී මිහිරි ජලය වෙයි. මේ කාරණයෙන් ආපොධාතුව පාර්විධාතුව සමග සවයෝගවීමෙන් එහි මුලින් තිබුණු ගුණය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලනබව ඔප්පුවේ. එසේම, කරදිය භාජනයක වක්කර ලිප තබා ගිණිමොලවා උණුකරණ කල්හි ඒ ජලයෙන් ධූමාකාරයෙන් නික්මෙන පිණි එකතැන් කරගත්තොත් ඒවා කරදිය නොව මිරිදියවී තිබෙන බව දකින්නට ලැබේ. එසේම ස්ප්‍රිතු පෙරණ යන්ත්‍රයකින් කරදිය පෙරාගත්තොත් එහි ලවණගතිය දුරුව මිරි ජලයවී තිබෙනබව දකින්නට ලැබේ. මේ කාරණයෙන් අපොධාතුව වායෝධාතුව

සමග සංයෝගවීමෙන් එහි මුලින් තිබුණු ගුණය දුරුවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලෙන බව ඔප්පුවේ. මුහුදේ කරදිය මිහිදුමාකාරයෙන් අභසට නැඟී නැවත පොළවට වහිනකල්හි එම කරදිය වායෝධාතුව සමග සංයෝගවූ හෙයින් එහි මුලින් තිබුණු ලවණගතිය නැතිවී මිහිරි ස්වභාවට හැරුණු බව දනගුනයි. කරදිය ස්ප්‍රිතු පෙරණ යන්ත්‍රයකින් පෙරාගත් කල්හි මිහිරි ගතියට හැරුණාක් මෙනි. ඉතින් මේ කාරණය සිඬවෙන්නේ දේවානුභාවයකින් හෝ දෙවියන්ගේ සැලැස්වීමකින් හෝ නොවන බවත් ආපොධාතුව වයෝධාතුව සමග සංයෝගවීම කරණකොට ගෙන බවත් සක්සුදක් මෙන් පෙනියනවා ඇත.

තවද, කරදිය මිරිදිය කරගන්ට දේවානුභාවයක් ඕනෑ කරන්නේ නැත. ඒක අසරණ ස්ත්‍රියෙකුට පවා කරගන්ට පුලුවන් පහසුකාරණයක්ය. එය මෙසේය, හිස් බෝතලයක පොරොප්පයක් තදින් ගසා ලනුවක් කටෙබැඳ මුද්දේදමා ටික-වේලාවක් ගියායින් පසු ලනුවෙන් ඇද බෝතලය ගොඩට ගෙන මුඩිය ඇර බැලුවොත් එහි මිරිදිය පිරිනිබෙන බව දකින්නට ලැබේ. ඉතින් මෙපමණ සුලුකාරණයක් දේවානුභාවය හෙවත් දෙවියන්ගේ සැලැස්වීම ඔප්පුකරන්නට ඉදිරියට ගෙනා එක හිතාවට කාරණයක්ය. දැන් ඉතින් කරදිය මිරිදිය කරන්නට දෙවිකෙණෙක් නැතුවාට අසරණ ස්ත්‍රියෙකුට පවා කරගන්ට පුලුවන් වැඩක් බව ඔප්පුවුණා ඇත. එකඟතාවක් වෙතින් ධාතුවක් සමග සංයෝගවීමෙන් එහි මුලින් තිබුණු ගතිය නැතිව වෙතින් ස්වභාවකට පෙරලීම (ආකාශධාතුව හැර) අතිකුසු සියලුම ධාතූන්ගේ පිහිටියාවූ ස්වභාවධර්මයක්ය. ඊට කාරණයක් නම් මිරිදිය කොසඟ ඇට සමග යෙදුවොත් අමිහිරි තිත්තරස වෙයි. එසේම ලුණු සමග යෙදුවොත් ලවණ ජලය වෙයි. කසටවර් සමග යෙදුවොත් කාබිදිය වෙයි. ඖෂධයක් සමග යෙදුවොත් බෙහෙත් වතුර වෙයි. මේ අන්දමින් එකඟතාවක් වෙතින් ධාතුවක් සමග යෙදීමෙන් එහි මුලින් තිබුණු රසගුණාදිය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම ඒ ඒ ධාතූන්ගේම පිහිටියාවූ ස්වභාවධර්මයක්මය දෙවිකෙණෙකුගේ සැලැස්වීමක් නොවේ. මුහුදේදීදිය වාතය සමග එකතුවීමෙන් මිරිදිය වෙන්නෙයි කියා දෙවියෝ සැලැස්සුවා නම් ස්ප්‍රිතුවෙරණ යන්ත්‍රයකින් පෙරාගත්තාමත් එසේම මිහිරිවෙන්නෙයි කියා දෙවියෝ සැලැස්සුවාද? පොරොප්පයකින් හෝ වතුර පෙරණ ගලකින් හෝ පෙරාගත්තාමත් එසේම මිහිරිවෙන්නෙයි කියා දෙවියෝ සැලැස්සුවාද? මනුෂ්‍යයන්ගේ පාත්‍ය පිණිස එසේ වෙන්නෙයි කියා දෙවියන්ගේ සැලැස්වීමක් තිබෙනවා නම්, ගල් ආදියෙන් පෙරාගන්ට මත්තෙන් පාත්‍ය පිණිස අතටගත් කෙණෙහිම දේවානුභාවයෙන් සේම මිහිරි වෙන්නට බැරිද? මුහුදේ දිය මනුෂ්‍යයන්ගේ

ප්‍රයෝජනය පිණිස පැමිණෙන කල්හි මිහිරි වෙන්ටෙයි කියා දෙවියන්ගේ යම්කිසි සැලැස්වීමක් තිබෙනවා, නම් අතටගත් කල්හිම එසේ මිහිරි වෙන්ටම ඕනෑය. නමුත් එබන්දක් ඇති බවක් අපට ජේන්ට නැති නිසා ආපොධාතුව ගැණ දෙවියන්ගේ සැලැස්වීමක් ඇත්තේ නැති බව ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය. තවද ජලය යෙහෝව්‍ය: මැව්වාය කියා අපමිත්‍රයා කියන්නේවී නමුත් එබව බයිබලයේ කිසිතැනකින් දැනගත්ත නැත. ලෝකය මවන්ට මත්තෙන් ජලය තිබුණු බව බයිබලයෙන් පැහැදිලිවේ. ඉන්නිසා අපමිත්‍රයා ලබන පැයේදී එම ජලය යෙහෝව්‍ය: මැව් බව බයිබලයෙන් ඔප්පු නොකළොත් ජලය ගැණ මිත්‍රයාගේ කියමන් එකක්වත් ක්‍රිස්තියානි ආගමට අඩංගු ඒවා වෙන්ට බැරිය. එම නිසා ලබන පැයේදී එබව බයිබලයෙන් ඔප්පුකරණ හැටි අපි බලා සිටිමු. මුහුදේ කරදිය වාතයෙන් අහසට නගින කල්හි එහි තිබෙන ලුණු මුදේම තිබෙන්නට යෙහෝව්‍ය: සැලැස්සුවාය කියා අපමිත්‍රයා කියන්නේවී නමුත් මේ කීමද ඉතා ලාමක කීමක්ය. මක්නිසාද, මුහුදුදිය අහසට නගින කල්හි එහි තිබෙන ලුණු මුදේම තිබෙද්දී ඒ ලවණ ගතියෙන් වෙන්වී වාතය සමග එකතුවී අහසට නගින බව කිසිවෙකුටත් ඔප්පුකරන්නට බැරිය. මක්නිසාද අහසට සමුද්‍රජලය නගින වේලාවේදී එම කාරණය කිසිවෙකුටත් පරීක්ෂාකරන්නට බැරුවා පමණක් නොව එම වේලාවේදී මත්‍රණයෙකුට තබා නැවකටවත් ඒ කිට්ටුව සිටින්නට පමණවත් නොහැකිය. ඉන්නිසා මොන විධියකින්වත් ඔප්පු කරන්නට බැරි කාරණා ගෙණහැර දක්වීම ඉතාමත් ලාමකය. තවද, ආපොධාතුව යෙහෝව්‍ය: මැව්වේ නැතුවා පමණක් නොව, සදකාලික පැවැත්මකින් යුත් ධාතුවක්ය. ඒ බව තර්කශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවෙනවාය. ඒ මෙසේය. “ශිතස්පර්ශවත්‍ය ආප: කාශ්ව වීධා නිත්‍යා අනිත්‍යාශ්ව, නිත්‍යා පරමානුරූප: අනිත්‍යා: කායා රූප:” මෙහි අදහස නම්, ශීලතස්පර්ශ ඇත්තාහු ජලයෝයි එවුහුද නිත්‍යයහ අනිත්‍යයහයි දෙවදැරුම් වෙති. නුත්‍යස්ත්‍ර පරමානුරූපයහ, අනිත්‍යයෝ කාරියරූපයෝය, මෙහි පරමානුරූපවූ ආපො ධාතුව නිත්‍යයයි කීමුත් උත්පාද විනාශ ශාලි යනතුනෙන් යුක්තවූ හෙයින් අනිත්‍යයයි න්‍යායශාස්ත්‍රයෙහි ප්‍රකාශව තිබේ. බොඩ මතයෙහිද, උත්පාදස්ථිති-භංගත්‍රයෙන් යුක්තහෙයින් අනිත්‍යයයි ප්‍රකාශව තිබේ. නමුත් උත්පාදස්ථිති-භංගත්‍රයෙන් යුත් පරම්පරාව හෙවත් පැවැත්මේ පිළිවෙල සදකාලිකය. එමනිසා යෙහෝව්‍ය: ආපොධාතුව මැව්බවක් බයිබලයේ සඳහන්ව නැතිනිසාත් තර්කවාකරණ න්‍යාය මිමාංසාදී ශාස්ත්‍රවලින් පවා ආපො ධාතුව සදකාලික පැවැත්මකින් යුක්තබව ප්‍රකාශවෙන නිසාත් යෙහෝව්‍ය: වච්ඡාව වස්සවන්නේවත් ඒ ගැණ මොනායම් විධියකින්වත් ආපො ධාතුව

සැලැස්සුවේවත් නැති බව ඔප්පුවේ. වම්බා ලෝකයෙහි කලින්කල පවතින එක සෘතුගුණය කරණකොටගෙන සිඬවෙන්නාවූ ලෝකසභාව ධර්මයක්ය. නොහොත් ලෝකයෙහි පවත්නා සෘතු, ධර්ම, කම්, ධර්ම, චිත්ත, යන නියම පසෙන් එකක්ය. මේ ලෝකයෙහි පවත්නා නියම පස සදකාලිකව පවත්නා ලෝකසභාවධර්මයන්ය. මේ සභාවධර්මයන් දෙව්කෙනෙක් සිටිය බවට සාක්ෂියක් වශයෙන් පෙන්වන එක මහත් හිඟනකමක්ය. මේසාමහත් ලෝකයක් මැව්වාය කියන ඔය දෙවියෝ සිටිය බවට සාක්ෂියක් පෙන්වනවානම් වටපිට බොරු අනම්මනම් දෙඩවන්නේ නැතුව හපන්නුනම් ඒ දෙවියන්ගෙන් අබ ඇටයක් පමණ කුඩා සාක්ෂියක්වත් නොපෙන්වන්නේ මන්ද? එබඳු දෙව්කෙනෙක් සිටිය බවට කිසිම භාස්කමක්වත් ගෙවල යකෙක් කරණ තරමේ කිසිම බලපූච්චත් කමක්වත් පෙන්වන්නට බැරුව ඉදගන වීලි ලැප්පා නැතුව මෙබඳු වැදගත් සභාවක් ඉදිරිපිට ඇවිත් සිටි ගනත් වැස්ස වහින එකත් කඳු, පච්ඡතිබෙන එකත් තණ කොළ පැලවෙන එකත් දෙවියෝ සිටිය බවට සාක්ෂියක්ය කිය කියා කොහෙවත් නැති දෙව්කෙනෙක් හදගන්නට උත්සාහ කරණ එකට වඩා හපන්කමක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇද්ද? මහමුදලිකම ටත් වඩා හපන්කමෙයි කියන්නේ මෙබඳු ඒවාට නොවේද? හපන්නු නම් මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බවට ඒ දෙවියන්ගෙන් සාක්ෂියක් ඔප්පුකළ යුතුය.

තවද, අප මිත්‍රයා වායෝ ධාතුව ගැණ කපාකරමින් අපි ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කරණ වාතය නොයෙක් වායුවර්ගවලින් මිශ්‍රකොට සෑද්දිබෙන සමර්තකමගැණ කල්පනාකර බලනවිට එය එසේ සෑදුවාට සමර්ත දෙව් කෙනෙක් සිටිය බව ඔප්පු වෙනවාය කියා කීමට මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නමුත් ඒ වාතය යෙහෝව: විසින් එසේ මිශ්‍රකළ බවත් කිසිවෙකුට ඔප්පුකරන්නට බැරිය. ඒක නිසා කියමන අතිශයින්ම හිස්ය. හපනානම් ලබන පැයේදීවත් ඒ වාතය යෙහෝව: විසින් මිශ්‍ර කරපු බව ඔප්පුකළ යුතුයි. එසේ ඔප්පුකරන්නට බැරිවුනොත් මේ වාදයෙන් මිත්‍රයා පැරදුනබව ලෝකයා දනගන්නවා ඇත. රූප රහිතවූ පහසින් පමණක් යුත් වාතය ගුණාධිකරණවූ ආකාශ ධාතුව කරණකොටගෙන පවතියි. ඒ බව "ආකාශාප්පා යනෙවායු: යන්නෙන් ඔප්පුවේ. අනෙක ගුණසංයෝගවූ ආකාශ ධාතුව කරණකොටගෙන යෙහුයා වශයෙන් වායෝ ධාතුව උපදින හෙයින් එහි නොයෙක් ප්‍රභේද තිබෙන්නට පුළුවන. නමුත් ඒ ප්‍රභේදයන් යෙහෝව: විසින් වායුවර්ග මිශ්‍රකොට සෑදුවානොව එම වායෝධාතුව හටගැනීමේදීම පිහිටන සභාවයක්ය. ඊට කාරණයක් නම් අපි අනුභව කරණ අන්තාසි ආදි

නොයෙක් පලතුරු වර්ගවල විෂ මිශ්‍රව තිබේ. අන්තර්ගත නිස්බඳ කුඩා ලමයෙක් කැවෙත් එය කරණකොටගෙන රෝගයක් සෑදෙයි. නමුත් අපට එම පලතුරු ආදිය කාලයක පටන් පුරුදුවී තිබෙන හෙයින් ඒවායින් සැපයක් මිස විපතක් නම් නැත. සමහර මනුෂ්‍යයන් පාසානං ආදී විෂජාති අනුභව කරන්ට පුරුදුකරගෙන තිබේ. ඒවායින් ඔවුන්ටද, සැපයක් මිස විපතක් නම් නැත. මෙසේ මනුෂ්‍යයන් විසින් තනිකර සම්පූර්ණ විෂ ජාතියක් හෝ විෂමිශ්‍ර යම්දෙයක් හෝ කාලයක සිට අනුභව කිරීමෙන් පුරුදුකරගෙන ආවෙත් එය සම්පූර්ණ සුවය ඵලවන ආහාර සංඛ්‍යාවට ඇතුළත් වේ. එය එසේ වෙන්නේ එම විෂවර්ගයන්ගේ විෂ ගතිය නැතිවී යාමෙන් නොව මනුෂ්‍යයාගේ ශරීරය ඒවාගැණ පුරුදුවීමෙන්ය. එසේම විෂ මිශ්‍රවූ වාතය නමුත් අපට උපන්ද පටන් පුරුදුවීමෙන් අපේ ශරීරවලට විෂ නොවී සම්පූර්ණ සැපය ගෙනදේ. ඉතින් අන්තර්ගත ආදී සමහර පලතුරු වර්ගවල විෂ මිශ්‍රකළා නොව ඒවා හටගැනීමේදී පිහිටන ස්වභාවය. අන්තර්ගත සංයෝගවූ පෘථිවි ධාතුවෙන් ඒ පලතුරු වර්ග හටගන්න නිසා ඒවාටද විෂ අමානාදී නොයෙක් ගුණයන් පිහිටන එක ස්වභාවක්ය. එසේම ආශ්වාස කරණ වාතයද විෂ මිශ්‍රව හටගැනීම එම වාතයේ ස්වභාවක්ය. එම පලතුරු වර්ගයන්ට විෂ අමානාදී යම්කිසි ගුණයක් යෙහෝව: විසින් මිශ්‍රකොට නොසෑදුවාක් මෙන් ආශ්වාස වාතයද යෙහෝව: විෂ මිශ්‍රකොට නොසෑදුවාක් මෙන් වේ.

තවද, අප ආශ්වාසකරන වාතය කිසිවෙක් විසින් මිශ්‍රාදියක් කොට නොසෑදුවත් ඒ ඒ වාතයන්ගේ ස්වභාවධර්මය වර්ද්දෙන් සංයෝගව හටගෙන තිබෙන බවත් යුරෝපීය ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ මත වලින් පවා ඔප්පුවේ. එය මෙසේය- ඔක්ෂිජන් නම් වායුව එක් භාගයක්ද, හයිඩ්‍රොජන් නම් වායුව ස්තර භාගයක්ද, කාර්බොනික් ඇසිඩ් නම් වායුව ඉතා ස්ථිරයක්ද සංයෝගවීමෙන් වායුව හටගෙන තිබෙන බව යථොක්ත ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ මත වලින් ප්‍රකාශවේ. මේ ආදී පණ්ඩිත කියමන්වලින් ඔප්පු වෙන්නේ ඒ ඒ වාතයන්ගේ ස්වභාවානුකූල පරිද්දෙන් සංයෝගව අප ආදීන්ගේ ආශ්වාස වාතය හටගෙන තිබෙන බවය. ඒ මිස යෙහෝව: කෙනෙක් විසින් ඒ ඒ වාතයන් මිශ්‍රකොට ආශ්වාස වාතය සෑදුවක් නොවේය. එමනිසා අප මිත්‍රයාගේ ඒ කීම අතිසයින්ම හිස්වූ ලාමක කීමක්ය.

තවද, අප මිත්‍රයා තෙජො ධාතුව ගැණ කරාකරමින්-තෙජො ධාතුව තෙල්වල සහ වෙනදේවලත් අපට ඕනෑවටක එයින් අරගන්ට පුළුවන් අන්දමට පිහිටා තිබෙන හෙයින් එම තෙජො ධාතුව මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය අභිප්‍රායකොට එම අභිප්‍රාය ඉෂ්ට කිරීම පිණිස සද යොදා තිබෙන්නාවූ මැවුම්කාරයෙකුගේ

ක්‍රියාකාරකම පෙනීයනවාය කියා කීබව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්නට ඇත. නුමුත් මේ කීමද කිසිකලක ඔප්පුකරන්නට බැරිවූ හිස් කියමනක්ය. මක්නිසාද කීවොත්-තෙල් ආදී සියළුම ද්‍රව්‍යයන් හා සමග සංයෝගව තිබෙන්නේ තෙජො, ධාතුව පමණක් නොව පෘථිවි, ආපස්, තෙජො, වායෝ, වණි, ගන්ධ, රස, ඕජා, යන අට වැදූරුම් අවිනිර්හොග රූපකලාපයන් සම්පූර්ණයෙන් පිහිටා තිබේ. පොල්ගෙඩියක් අරගත ශාස්ත්‍රානුකූලව පරීක්ෂාකර බලනවානම් එහි තද ද්‍රව්‍ය පෘථිවිධාතුවටද, නෙමිත්තිකද්‍රවත්වයෙන් යුත් සිහිල් පහස් ඇති ද්‍රව්‍ය ආපො-ධාතුවටද, තෙල් ආදියෙහි සංයෝගවූ විෂයරූපසංඛ්‍යාත භෞම වත්තිය, තෙජො ධාතුවටද, එහි සංයෝගවූ වාතය වායෝ ධාතුවටද, ධවලාදිවණියන් වණියටද, සුගන්ධාදිය ගන්ධයමද, රසාදිය රසයටද, ශරීරය පුෂ්ටිමත් කරන රසෝජාව ඕජාවටද, යන මේ අවිනිර්හොග රූපයන්ට ඇතුළත්වේ. ඉතින් මේ ගුණයන් පොල් ගෙඩියට යෙහෝව: ඇතුළත් කළා නොව අනෙකගුණ සංයෝගවූ පෘථිවියෙන් එය හටගන්නා නිසා ඒ අවිනිර්හෝග රූපයන් ඊට ඇතුළත්ව හටගැනීම එහි ස්වභාව ධර්මයක්ය. තෙල් ආදියේද එසේම ඒ ගුණයන් සංයෝගව තිබීම එහි පවත්නා ස්වභාවධර්මයවේ. ඒ මිය යෙහෝව: විසින් ඒවාට ඒ ගුණයන් ඇතුල්කළා නොවේ. රසවිද්‍යාව උගත් කිසිම පණ්ඩිතයෙකුට මේ කාරණය මෙසේ නොවේය කියා ශාස්ත්‍රානුකූලව කියන්නට බැරිය. ඉතින් මේ ලෝකයෙහි පවත්නා ස්වභාවධර්මයන් මැවුම්කාරයෙක් පිටට ආරූඪ කරගන්නට යාම මහත් භිහනකමක්ය. හපන්න නම් මැවුම්කාරයාගෙන් කුඩා ලකුණක්වත් සාක්ෂියක් වශයෙන් ඔප්පුකළ යුතුය. වැඩිපුර බැරිනම් ගෙවල යකෙක් කරන තරමේවත් බලපුලුවත් කමක් කරවා පෙන්නුවොත් අප මිත්‍රයා හපනෙක් හැටියටත් මැවුම්කාරයෙක් සිටින බවටත් අපි එකඟෙලා පිළිගන්නෙමු. මැවුම්කාරයෙක් ඉන්නබව ඔප්පුකරන්නට පුළුවන්නම් ඒ අන්දමින් මිස නිකම් වටපිට බොරු දෙබඩවිවාට කිසි කලකවත් බැරිය. තවද, යෙහෝව: මනුෂ්‍යයන්ගේ අභිප්‍රාය කොට තෙජො ධාතුව නොයෙක් ද්‍රව්‍ය සමග සාද යොද තිබෙනවාය. කියා අප මිත්‍රයා කියන්නේවි නමුත් ඒ කීම කිසිම ආර්ය ශාස්ත්‍රයකින් ඔප්පුකරන්නට බැරි හිස් කීමක්ය. තෙජොධාතුව කිසිවෙක් විසින් නොසෑදූ නොමැව් බවත් එය සදකාලික බවත් තර්ක ශාස්ත්‍රයෙන් ඔප්පු වේ. ඒ මෙසේය. "උෂ්ණ ස්පෂ්ටිත්තෙජ: තද්ද්විවිධං නිත්‍යමනිත්‍යංව, නිත්‍යංපරමානු රූපම් අනිත්‍යං කායාරූපං" මෙහි නිත්‍යං පරමානුරූපං යන්නෙන් පරමානු-රූපවූ තෙජො ධාතුව නිත්‍යය කියා කී නමුත් උත්පාද ස්ථිති හඬගත්‍රයෙන් යුක්ත නිසා අනිත්‍යය නමුත් පරම්පරාව නිත්‍යය

භවත් සදකාලිකය. මෙසේ උත්තම ශාස්ත්‍රවලින් පවා තෙජො ධාතුව කිසිවෙක් විසින් නොමැව් බැව් ඔප්පුවෙද්දී එය යෙහෝව: විසින් සෑදුවාය කියන කීම කොපමණ ලාමක කීමක්ද?

තවද, යෙහෝව: මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස තෙජො ධාතුව නොයෙක් ද්‍රව්‍යවලට ඇතුළත් කළානම් පොල්අතු පිදුරු ආදියට ඇතුළත්කළ එක තදබල අපරාධයක්ය. මක්නිසාද- ලෝකයෙහි වැඩිදෙනා දිලින්දෝය, ඒ දිලින්දන්ගේ ගෙවල් සෙවිලි කරගණ තිබෙන්නේ පොල්අතු පිදුරු ආදියෙන්ය. ඔවුන්ගේ ගෙවල් කලින්කල ගිණිගෙන (දුප්පතුන්ටම වෙයි අමාරුව කීවාක්මෙන්) කුඩා දරුවන් පවා ගින්තොන්ද විනාශවී ඔවුන්ද මහවිපතට පත්වෙන්නාහුය, ඉතින් යෙහෝව: පොල්අතු පිදුරු ආදියට තෙජොධාතුව අන්තර්ගත කරද්දී එයින් ලෝකයේ වැඩි දෙනෙකුට සිඬවෙන්ට තිබෙන මහත් විපත දුටුවේ නැද්ද? දුටුවා නම් ඒ තදබල අපරාධය කළේ කුමටද? ලෝකයා මවා ආරක්ෂා කරණවාය කියන්නේ ඔහොමද? ඒවා මනුෂ්‍යයන්ගේ අප්‍රවේෂම් කමෙන් සිඬවෙනවාය කියා උත්තර දෙනවා නම් අප්‍රවේෂම් කමෙන් ඒයා මහත් බරපතල විපත්තියක් සිඬවෙන්ට තිබෙන බව යෙහෝව: දුටුවේ නැද්ද? දුටුවානම් එසේ කළඑක කොපමණ තදබල අපරාධයක්ද? මේ ක්‍රියාවෙන් මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය වෙනුවට අසුභ සිද්ධියක් අභිප්‍රාකොට මුල්අභිප්‍රාච් ඉෂ්ට කිරීම පිණිස නොයෙක් දේවලට තෙජො ධාතුව ඇතුළත්කොට සාද යොද තිබෙන බව ඔප්පුවේ. එසේ අසුභ සිද්ධකරණ දෙව් කෙණෙක් ඇත කියා භික්ෂුවාට වඩා නැතකියා භික්ෂුවක ප්‍රඥාගොචර නොවේද? මැවුම්කාරයෙක් විසින් ඒ ක්‍රියාව එනම්:- පොල්අතු පිදුරු ආදියට තෙජොධාතුව ඇතුළත් කිරීම කළානම් එයින් මතු පැමිණෙන්නට තිබෙන මහත් විපත නොපැමිණෙන ලෙස අධිෂ්ඨානකොට අතුගෙවල්වලට ගින්දර නාල්ලන ලෙස සෙවිලිකළායින් පසු ඒවා සමග අන්තර්ගතකොට තිබුනු තෙජො ධාතුව ඒවායින් අහක්ව යන ලෙස නියෝගකොට භවත් අධිෂ්ඨානකොට මැව්වානම් ඉතා යහපත් නොවේද? එසේ නියෝග කොට මැව් බවක් මේ ලෝකයේ කිසිමදෙකින් දැනගන්නට නැති නිසා ලෝකයේ නොයෙක් දේවලට තෙජොධාතුව යෙහෝව: විසින් ඇතුළත් නොකරපු බව එයින්ම ඔප්පුවෙනවා ඇත. තවද දුප්පතුන්ගේ ගෙවල්වලට ගිණි නාල්ලන අන්දමට නියෝග නොකළේ දුප්පතුන්ටම අමාරුකරණ අදහසින්ද? නැතහොත් ඔවුන්ට

විපත්ති පැමිණෙන අන්දමට කලින් කාරණා යොදලා අත්තිමේදී උඩ ඉඳගෙන සිතාසෙන්ටද? අහෝ මිත්‍රවරුණි, මේ කාරණා ගැණ නුවණින් කල්පනාකර බලනකොට මේ ලෝකයේ කිසිම දෙයක් මැව්වාටු මැවුම්කාරයෙක් කිසිකලෙකවත් සිටියේ නැති බවත් සියල්ල ලෝකසංභාවධර්මයේ අන්දමට හටගෙන තිබෙන බවත් ඉර හඳ මෙන් ඔප්පුවෙනවා ඇත.

තවද අපමිත්‍රයා වෘක්ෂජාතීන් ගැණ කථාකරමින් පොල්ගස් එම ගස්වලින්ම බෝවෙගන එන හෙයින්ද පොල්ගහේ කරගොබයෙන් එම ගහේ සාබාදිය හටගැනීමෙන් සහ ගහේ කඳ ලියලන හෙයින්ද කොස් ගස්වලින් එම ගස් පරම්පරාව බෝවෙගන එන හෙයින් සහ එම ගහේ පිටලෙල්ලෙන් අතුපතරාදිය සහ කඳ ලොකුවීමෙනුත් එක්තරා අදහසක් නොහොත් දේව අභිප්‍රාචක් ප්‍රකාශවෙනවාය කියා කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහෙන්ට ඇත. නමුත් මේ කීම ලෝකසංභාව නොදන්නා කෙණෙක්මීය දන්නා කෙණෙක්නම් විශ්වාසකරන්නේ නැත. මක්නිසාද, ලෝකයෙහි නොයෙක් වෘක්ෂලතාදිය බීජපරම්පරාවෙන් සහ සාබාදියෙන් හට ගැනීම සංභාවධර්මයක්ය. මේ සංභාවධර්මය දෙව්කෙණෙක් විසින් මුලින් අදහස් කරලා සිඬ කරන්නාවූ කාරණයක් නොවේය. පෘථිව්‍යාදී ධාතු සංසථයෙන් සහ පෘථිවියේ තිබෙන ඒ ඒ වෘක්ෂයන් හටගන්නා ධාතුගුණය හේතුකොටගෙන සිඬවෙන්නාවූ සංභාවධර්මයක්ය. දෙව්කෙණෙකුගේ පළමු අදහසකින් සිඬවෙන කාරණයක් නම් ලෝකාන්තිමය දක්වා වෙනස් නොවී ලෝකයේ සියලුතන්හිම බීජපරම්පරාවෙන් සියළු වෘක්ෂයන් හටගන්ට ඕනෑය. මැවුම්කාරයෙක් විසින් අදහස් කළානම් එම අදහස් කිසිකලකවත් වලකින්ට බැරිය. නමුත් එසේ නොවැලකී සියළු තන්හි පවත්නා බවක් අපට පෙනෙන්නට නැත. ලෝකයේ නොයෙක් පළාත්වල මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනයට ගන්නා නොයෙක් වෘක්ෂජාති කලින්කල වඳවී බීජපරම්පරාව ඒ පළාත් වලින් බැහැරවී යන බව අපට දකින්නට තිබේ. මේ කාරණය මෙසේ සිඬවෙන්නේ පෘථිවියේ තිබෙන සමහර වෘක්ෂයන් උපදවන ධාතුගුණය, අතුරුදහන්වී යාමෙන්ය. මේ කාරණය ඒකාන්ත සත්‍යයක් බවට ලංකාවේ කෝපි වඳවීම මැදගත් සාක්ෂියක්ය.

ඉතින් මේ කාරණයෙන් ප්‍රකාශවෙන්නේ ලෝකයේ වෘක්ෂ ලතාදීන්ගේ බෝවීම දේව අදහසකින් නොව පෘථිවියේ පවත්නා ඒ ඒ ධාතුගුණයන් හේතුකොටගෙන බවය. දේව අදහසකින්

නම් කලින්කල මෙසේ වදවියාම සිඬවෙන්ට බැරිය. එම නිසා වෘක්ෂ ලතාදීන්ගේ බෝවීම දේව අදහසකින් නොවන බවත් ලෝක ස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් සිඬවෙන බවත් හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වුනා ඇත. තවද, ලෝකයෙහි නියම පසක් තිබේ. එනම් - සෘතු, බිජු, කම්, ධර්ම, චිත්ත යන මේ පසයි. ඒ බව

උතුබිජු නියාමොව, කම්ම ධර්මනියාමනා
චිත්තස්සවනියාමොව, එතෙ පඤ්ච නියමනා,

මෙහි බිජු නියමය කියන්නේ අක්කර සියයක නමුත් කොල්ලු වැපුරුවොත් ඒවායේ කරවී සියල්ලම උතුරට හැරී තිබීමද සියළු වැල්පාකී ලංව තුබූ ගස්කොළන්වලට නැගී දකුණට වෙළිවෙළි යාමද, සියලු පොල්ගෙඩිවල මුදුනේ සිදුරක් තිබීමද, තල්, පොල් ආදී වෘක්ෂ ජාතීන්ගේ (අනාවෘක්ෂයන්ගේ මෙන්) කඳ මැදින් ශාඛාදිය හටනොගෙණ ඇදනැතුව එක මුදුනක් ඉහල බලා යාමද, අනිකුත් සියළු වෘක්ෂජාතීන්ගේ කඳ මැදින් නොයෙක් දිසාවන්ට අතුපතුර නැගී ඇදකුදව යාමද යනාදිය කර්තෘකෙනක් නැතුවම හටගැනීම බිජුනියමයයි. ඒ මිස යෙහෝව්‍යාගේ නියමයක් නොවේය. යෙහෝව්‍යාට කොල්ලු ගැණ එබඳු නියෝගයක් කිරීමෙන් කිසි ප්‍රයෝජනයක් ඇත්තේ නැත. එම නිසා මෙසේ ලෝකයෙහි පවත්නා බිජුජාතීන්ගේ නියමය ආදී වූ ස්වභාව ධර්මයන් දේව-නිර්මිතයක් නොව ලෝකස්වභාව ධර්මයන් බව හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පුවෙන නිසා වෘක්ෂලතාදීන්ගේ හටගැනීමේදීද පවත්නා ස්වභාවධර්මයක් නැතැයි කියා කිසිම ප්‍රාඥයෙකුට කියන්නට බැරිය. ඉතින් මේ ලෝකස්වභාව ධර්මයන්ගෙන්, දෙව්-කෙනෙක් සිටිය බව ඔප්පු කරන්නට ඉදිරියට එන එක ඉතා මහත් හිඟනකමක්මය. දෙව්කෙනෙක් සිටියබව ඔප්පු කරන්නට නම් ඒ දෙවියන්ගෙන් සාක්ෂියක් පෙන්වන්නට ඕනෑය. තවද, පෘථිවියෙහි වෘක්ෂලතාදීන් බෝවීම දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමකට නොවන බව සමහර වෘක්ෂයන් ගැණ කල්පනාකර බැලීමෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂව ඔප්පු වෙනවාය. ඒ මෙසේය හිමාලයෙහි මනුෂ්‍ය තිරස්චිතාදීන් චිත්තාස කරන්නාවූ වෘක්ෂජාතියක් තිබේ. ඒ ගස ලඟට මනුෂ්‍යයෙක් හෝ තිරිසනෙක් හෝ කිට්ටුවූනොත් එම ගසේ ශාඛාවලින් ඔහු අඹරවා ගෙණ ගස උඩට ඇදගනියි. ශාඛාවන්ගේ බලවත් වේගය කරණ කොටගෙණ එම මනුෂ්‍යයා හෝ තිරිසනා ක්ෂණයකින් ජීවිතක්ෂයට පැමිණේ. හිමාලයෙහි සංචාරණයකරණ වැද්දේ ආදී මනුෂ්‍යයන් එම ගස දුරදීම ඇඳින ගනිති. ඒ ඇඳිනගන්නේ එම ගස යට බොහෝ මනුෂ්‍ය තිරස්චිතයන්ගේ ඇටසැකිලි ගොඩවල් දකින්නට

ලැබීමෙන්ය. ඉතින් මේ ගස්වර්ගය යෙහෝව: මැව්වේ මනුෂ්‍ය තිරස්චිත්‍යයන් නිශ්කාරණයේ ගස ලවා මරවාදමුවන්ටද? මේ කාරණයන් වෘක්ෂ ලතාදිය දෙව් කෙණෙකුගේ අදහසක්වූ පරිද්දෙන් හටනොගන්නා ධාතු ගුණ සංයෝගයෙන් හෙවත් ලෝකසංභාවධර්මය වූ පරිද්දෙන් හටගන්න බවත් ඔප්පුවන්නේ නැද්ද? මෙබඳු වෘක්ෂයක් අපි දුටුවේ නැති නිසා විශ්වාසකරන්නට බැරිය කියා යමෙක් සැක කරණවා නම්, මනුෂ්‍යාගේ ආකර්ෂණ ගුණය නිසා එකහෙලා හැකිලී යන්නාවූ නිදිකුඹාදී වෘක්ෂයන් ගැණ ක්‍රමයෙන් කල්පනාකර බලා සංකාවිනෝදනය කරගත යුතුය. නිදිකුඹ වැලට හුලඟ වැදීමෙන් හෝ බාහිරවූ මොනම දෙයකින්වත් එහි කොළ ඇතිලී යන්නේ නැත. නමුත් මනුෂ්‍යයාගේ මුඛයෙන් පිහින ලද හුලඟ වැදුනොත් ක්ෂණයකින් සියල්ල හැකිලීයයි.

තවද, ව්‍යාන්තරවල අඹ හා සමාන විෂඹ වර්ගයක් තිබේ. ඒවා අඹවලට වඩා කිසි වෙනසක් ඇත්තේ නැත. නමුත් යමෙක් එම විෂඹ කැවොත් එකෙණෙහිම මරණයට පැමිණේ. ඉතින් යෙහෝව: මේ විෂඹ වර්ගය මැව්වේ මනුෂ්‍යයන් අඹය කියා රචවා කවා නිෂ්කාරණයේ මරා දමන්නටද? නැතහොත් මේ විෂඹ මව්ද්දී ඒවා කා මනුෂ්‍යයන් තිරපරාධයේ මරණයට පැමිණෙන බව දුටුවේ නැද්ද? දුටුවා නම් එම විෂඹ වෘක්ෂ මැව්වේ කුමටද? තවද, විබැට් රටේ ආශ්වයාමත් වෘක්ෂයක් තිබේ. එම ගසට විබැට් භාෂාවෙන් කොම්බොවුම් ගසය කියා කියති. එම ගසේ පත්‍රවල සහ පතුරුවලත් ඉතා ලක්ෂණ දේවතාගර අකුරු පිහිටා තිබේ. එම අකුරුවලින් කියවෙන්නේ සම්පූර්ණ බුද්ධ දේශනාවය, කුන්දිකයේ සියළුම ධර්මයන් එම ගසේ පිහිටා තිබේ. එම ගසේ සහ පත්‍රවලත් ඡායාරූපය (හෙවත් පොටෝග්‍රෑෆ් එක) අයිසිස් අන්වේල්ඩ් නම් ඉංග්‍රීසි පොතේ සහ විබැට් රට බුඩාගම, නමැති සිංහල පොතෙන් මුද්‍රණයකර තිබේ. ඉතින් මේ ගස යෙහෝව: මැව්වේ කුමටද? මේ ගස නිසා බුඩාගමේ සත්‍යතාවය වඩවඩා දීප්තිමත් වෙනවා නොවේද? එතකොට ක්‍රිස්තියානි ආගම මුලෝවර්ජින්න වෙනවා නොවේද? ඉතින් මේ ගස මව්ද්දී මේ ගස නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගමට මතු පැමිණෙන මහත් විපත යෙහෝවූ: දුටුවේ නැද්ද? දුටුවානම් කුමට මැව්වාද? තවද මනුෂ්‍යයන්ට කිසි රොග පීඩාදියක් නොපැමිණි බොහෝ දීර්ඝකාලයක් ජීවත්ව ඉන්ට පුළුවන්වූ ඉතා මාහැඟි ඖෂධයක් දේවගිරි නම් පර්තයෙහිද ශ්‍රීපාද පර්තයෙහිද තිබෙන බව පෞරාණික උත්තම සෘෂිවරයන් විසින් කියා තිබේ. මේ ඖෂධයේ නම වන්දුලතය. ඒ බව ශුශ්‍රූතයෙහි මෙසේ කියා තිබේ.

බ්‍රිතාන්‍යයෝ මෘජුන් පුඵමමානං සොම සංඤ්ඤා
 ජරාමාත්‍යා ව්‍යාධියා ව්‍යාධිං තස්‍යවක්ෂ්‍යතෙ,
 ඔෂධිනාංපතිං සොමමුපසුක්ඛං විවක්ෂණං
 දශවෂ්ඨි සහග්‍රාහි, නවාංධාරයතෙ තනුං,
 ශ්‍රී පරිතෙ දෙවගිරො ගිරො දෙව සහෙ තවා
 පාරි පාත්‍රෙව වින්ධෙව දෙවසුන්දෙ හාදෙ තවා.

ඉතින් මේ අතර ස ඔෂධවර්ගය සොයාගැනීම ඉතා දුෂ්කරය. මක්නිසාද, ඒ වන්දුලතා පසළොස් දවසකට වරක් මැරීයන නිසාය. ඉතින් මේ මාහැඟි ඔෂධ වර්ගය පසළොස් දවසෙන් දවසට මැරීයන ලෙසටත් සපයාගැනීම දුෂ්කර ලෙසටත් සලස්වා සහවාලා මැව්වේ, මනුෂ්‍යයන් ඒවා කා නිරෝගි වෙනවාට රීර්ෂ්‍යාවෙන්ද? අහෝ මිත්‍රවරුණු මේ ආදී නොයෙක් කාරණා ගැණ නුවණින් කල්පනාකර බැලුවාම වෘක්ෂලතාදිය මැව්වාට මැවුම්කාරයෙක් කිසිකලෙක ලෝකයේ නොසිටී බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවෙනවාය.

තවද, අප මිත්‍රයා අහසේ පවතින්නාවූ දේ වලින් මැවුම්කාරයෙක් සිටිනබව ඔප්පු වෙනවාය කියමින් වලාකුල්වලින් වැසි නොවැස්සොත් කෙත්වල වපුරණ බීජජාති සැදෙන්නේ නැත කියා කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. මේ කියමන් වලින් මොහු අභවන්ට හදන්නේ වම්බ පවතින එක දෙවියන්ගේ අනාඥාවේ අන්දමට සිඬවෙනවාය. නොහොත් එම අන්දමට පවතින්ට දෙවියෝ විසින් සලස්වා තිබෙනවාය කියාය. නමුත් අවිච්ඡාදන එකක් වැසි වසින එකක් දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට සිඬවෙන කාරණයක් නොවේය. ඒවා ලෝක සවිභාව ධර්මයට පරිද්දෙන් සිඬවෙන දේවල්ය. ඒ වම්බ පවතින එක මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස දෙවියන්ගේ අභිප්‍රායේ අන්දමට සිඬවෙන කාරණයක් නම් සියළු කල්හිම අත්නොහැරී එම දෙව අභිප්‍රාය ඉෂ්ටවෙන්ට ඕනෑය. නමුත්, එසේ ඉෂ්ටවෙන බවක් අපට පෙනෙන්නට නැති නිසා දේව අභිප්‍රායකින් එය සිඬවෙන බවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. කලින් කල ලෝකයෙහි නියම කාලයට වම්බ පවතින එකක් එසේම බොහෝ දීර්ඝකාලයක් මුළුල්ලේ වම්බ නොපැවති ශ්‍රීෂ්ම සෘතුවගේ නොපැවති දීර්ඝකාලයක් පැවතිමත්, අකල මෙයයන් හටගැනීමත්, ලෝකස්වාභාවධර්මයක්ය. ඒ බව ලංකාවේ පුරාණ පැවැති බැමිනිටියා මහා සාගතයෙන් පවා ඔප්පුවේ. දෙළොස් අවුරුද්දක් මුළුල්ලේ එක වැනි බිත්දුවක් වත් නොවැස ශ්‍රීෂ්ම සෘතුව පැවතුන හෙයින් ගංගා කඳුරුලි ආදිය සිඳි ගියේය. ගොයම් සම්පුණ්ණයෙන්ම විනාශව ගියේය. යටත් පිරිසෙයින් පලාවර්ගයක් වත් ඉතුරු නුනේය. මනුෂ්‍යයෝ ආහාර නැතුව

මළෝය. ගව මහිෂාදී අනේක තිරශ්චිත සත්වයන්ද ආහාර පානාදියක් නොලැබ අසරණව මළෝය. ඉතින් මේ සාගතය හටගත්තේ වරුෂාව නොවැසීමෙන්ය. වරුෂාව වසින්තේ දෙවියන්ගේ අදහසේ අන්දමට නම් නොහොත් මනුෂ්‍යයන්ගේ සහ සියළු තිරශ්චිතයන්ගේත් සුභසිද්ධිය පිණිස වරුෂාව නියම කාලයට වසින අන්දමට දෙවියෝ ඒ ඒ ධාතුන් යන්ත්‍රයක් මෙන් යොදා තිබෙනවානම් ඒ දෙවියන්ගේ යෙදීම කිසි කලකවත් කඩවෙන්ට බැරිය. නමුත් ලංකාවේම දෙළොස් අවුරුද්දක් මුලුල්ලේම වැසි නොවැස දුර්භික්ෂය හටගත් හෙයින් ඒක එනම් වරුෂාව පැවතීම දෙවියන්ගේ යෙදීමක් නොවන බවත් මනුෂ්‍යයන්ගේ කුසලාකුසල කම්පානාවයෙන් ලොකස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් සිඬවෙන කාරණයක් බවත් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු වෙනවාය. වම්බ වසින අන්දමට දෙවියෝ යන්ත්‍රයක් මෙන් ධාතුන් යෙදුවානම් මෙසේ දෙළොස් අවුරුද්දක් මුළුල්ලේ වරුෂාව නොවසින්ට කාරණය කුමක්ද? තවද, වාලුකාකාන්තාර වලින් යුත් අරාබීන්ගේ රටේ වම්බ ඉතා මදව පවතියි. ඔවුන්ගේ රටේ සමහර පලාත්වල හයමාසයක් මුලුල්ලේම වැසි බිත්දුවක්වත් වසින්තේ නැත. ඒ නිසා ඔවුන්ගේ රට ආහාර පානාදියෙන් ඉතාම ලාභය. ඉතින් මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස කලට වේලාවට වරුෂාව වසින්ට දෙවියෝ ධාතුන් යොදා තිබෙනවානම් ඔවුන්ගේ රටට හයමාසයක් මුලුල්ලේම වරුෂාව නොපැවතීමෙන් ඒ පැමිණි තිබෙන භාතිය මොකද? තවද, සමථ ජ්‍යොතිෂයින්ට පවා ගණිත ක්‍රමයෙන් දනගන්ට බැරිවූ අකාල මේස කලින්කල පවතින්නාහුය. මේ අකාල මේසයන් නිසා ගොයම් ආදී ධාන්‍යයන් පාචථී ගොස් ගොවියන්ට බොහෝ අලාභහානි පැමිණෙති. දහස්ගණන් වැසුරුවා වූ කුඹුරුද උදු මුං මෙතේරි ආදී කටුසර බෝගයන්ද සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශවී ගොස් ලක්ෂගණන් මනුෂ්‍යයන්ට කෑම භාතියෙන් දුර්භික්ෂය පැමිණෙති. ඉතින් මනුෂ්‍යයන්ගේ සුභ සිද්ධිය පිණිස කලට වේලාවට වම්බ වසින්ට දෙවියෝ ධාතුන් යොදා තිබෙනවානම් එය යථෝක්ත කාරණය කිසි කලකවත් එසේ සිඬවන්ට බැරිය. ඒ කාරණාවලින් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවන්නේ දේව අදහසකින් ලෝකයට වම්බ වසිනවා නොව ලෝකස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් එය සිඬවෙන බවය. තවද, වම්බ ගොඩට වඩා මුහුදට තදින් පවතියි. ඒ මුදට පවතින වම්බ නිසා බොහෝ මනුෂ්‍යයන්ගේ ජීවිත විනාශයට පැමිණෙති. නැව් හම්බන් කඩා පාචථී යෑමෙන්ද මුදේ ගිලීයාමෙන්ද දහස්ගණන් මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රාණ හානියට පැමිණෙති. ඉතින් මේ කාරණයෙන්ද මනුෂ්‍යයින්ගේ සුභසිද්ධිය පිණිස කලට වේලාවට වරුෂාව වසින්ට දෙවියෝ ධාතුන්

යොදා නැති බවත්, ලෝකස්වභාව පරිද්දෙන් වම්බා පවතින බවත් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? නැවතකාරයෝ තද කුණාටුවෙන් යුත් වම්බාකාලය, ඉතා හොඳින් දැනගත් මුදේ යාත්‍රා කරති. නමුත් අකාල මේසයන්ට අසුචිමෙන් යථොක්ත විපත්තිවලට පැමිණෙති. තවද “අභයන් පොළවත් එහි තිබෙන සෑමදේත් එකම යන්ත්‍රයක් බවත් එහි සෑම කොට්ඨාශම එකිනෙකට සැහෙන ලෙස පිහිටා තිබෙන බවත් ඒ සියල්ල එකම සිතකින් අභිප්‍රායකොට එකම කමාන්ත කාරයෙක් විසින් ඉෂ්ටකොට තිබෙන බවත් පෙනෙනවාය” කියා අප මිත්‍රයා කියයි. නමුත් මේ කීම ඉතා ලාමකවූ හිස් කියමනක්ය. එපමණක් නොව ව්‍යාකරණ ක්‍රමයට පවා අනිශ්චිත වැරදිය. “එකම සිතකින් අභිප්‍රායකොට එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් ඉෂ්ටකොට තිබෙනවාය” කීමේ අදහස කුමක්ද? මෙසේ කීම අර්ථපත්ති දෙසය නොවේද? නමුත් ඉතා අමාරුවෙන් එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් සාදා තිබෙනවාය, කියා අදහගන්ට පුළුවන, ඒ අදහසේ අන්දමට කල්පනාකර බැලුවත් අභයන් පොළවත් එහි තිබෙන සෑම දේත් එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් සෑදුවාය, නොහොත් මැව්වාය, කියා විශ්වාස කරන්ට පුළුවන් වැදගත් කිසිම සාක්ෂියක් නැත. අභයෙයි කියන්නේ ස්වර්ගයටය, කියා අටුවා කරගත්තත් අවකාශධාතුවේ අවයවවීය වස්තුවක්වූ පාරිච්ඡාදී භූතරූපයන් කිසිවෙක් විසින් නොමැව් බව සහ කිසිවෙකුට මවන්ට බැරි බවත් මීට පළමු ඉතා වැදගත් ශාස්ත්‍රානුකූල සාක්ෂි වලින් ඔප්පු කළා ඇත. එය මැව්වාය කියා ඔප්පු කරන්ට නම්, සියල්ලට ප්‍රධානවූ අවකාශ ධාතුව මැව් බවත් ඔප්පුකර සිටීන්ට ඕනෑය. ලෝකයේ තිබෙන භූතරූප පහතේ එකක් ඉතුරුවෙද්දී අනිත්වා, මැව්වාය, කියා කීවාට ඒ කීම පිළිගන්ට කොහෙත්ම බැරිය. මක්නිසාද, අවකාශ ධාතුව සදකාලිකවත් මෙන් අනිකුදු ධාතුවද අනිත්‍ය ස්වභාවෙන් යුත් පැවැත්ම සදකාලික නිසාය. සදකාලික පරම්පරාවකින් යුත් වස්තුවක් කිසිවෙකුට මවන්ට බැරි බව සියළුම ශාස්ත්‍රඥ පණ්ඩිතයන් ඉතා ප්‍රත්‍යක්ෂව දන්නා ඇත්තක්ය. තවද අභයන් පොළවත් එහි තිබෙන සෑමදේත් එකම කමාන්තකාරයෙක් විසින් සෑදුවා වූ යන්ත්‍රයක් නම් ඒ යන්ත්‍රය ඒකාකාරයකට පවතින්ට ඕනෑය. එසේ ඒකාකාරයකට නොපවතින බව මීට ප්‍රථමයෙන් ගෙනහැර දක්කුවා වූ විශිෂ්ට කරුණුවලින් ඔප්පුවූ හෙයින් මැවුම්කාරයෙක්, සිටියේවත් දැනට සිටීන්නේවත් නැති බව ඉර තද මෙන් ඔප්පුවනා සත්තකය. මෙතැන් පටන් මගේ පැයේ ඉතුරුව තිබෙන කාලය අතරතුරේදී, ක්‍රිස්තියානි ආගමේ අසත්‍යතාවය ප්‍රකාශිත කරුණු ගෙනහැර දක්වන්නෙමි. ඒ මෙසේය.

ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති ගොඩනැගිල්ල ධරාතීබෙන්තේ බයිබලය නමැති අත්තිවාරම පිටය. එම බයිබලය වංචාවෙන් ලියාගත් බොරු පොතක් බව අපි ඔප්පු කළොත් ක්‍රිස්තියානි ආගම නමැති සම්පූර්ණ ගොඩනැගිල්ල ඇද වැටෙනවා ඇත. එම නිසා මෝසෙස් විසින් ලිවූ කියන බයිබලයේ මුල් පොත් පහ මෝසෙස් විසින් නොලිව් බවත් හිල්කියා ආදීන් විසින් රහසෙන් ලියාගත් බොරු පොතක් බවත් මෙතැන් සිට ඔප්පු කරන්නෙමි.

1. පළමුකොට උත්පත්ති පොත මෝසෙස් නොලිව් බව ඔප්පුකිරීම පිණිස එම පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදය කියවා තේරුම්කර දෙන්නෙමි, එය මෙසේය. ඊශ්‍රායෙල්ගේ පුත්‍රයින් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජකරන්නට පුළුයෙන් ඒදෙමි දේශයෙහි රජකළ රජවරු නම් මොවුන්ය, කියා සඳහන්ව තිබේ. ඊශ්‍රාලිතයින් මුලදී රජුන් විසින් ආණ්ඩු කළේ නැත. මෝසෙස් ජීවත්ව සිටිය කාලයේදී ඊශ්‍රාලිතයින් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජකෙළේ නැත. ඉතින් ඊශ්‍රාලිතයින් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජ කරන්නට පුළුයෙන්, යන වචනය කියවෙන්නට ඕනෑ. එක රජෙක් විසින්වත් ඊශ්‍රාලිතයින් ආණ්ඩුකළායින්පසුය. හෙවත් එක රජෙක්වත් ඔවුන් කෙරෙහි රජකමට පත්වූනායින් පසුය. රජුන් විසින් ඊශ්‍රාලිතයින් ආණ්ඩුකරන්නට පටන් ගත්තේ ක්‍රිස්තුට ප්‍රථම අවුරුදු 1076 පසු සාමුවෙල්ගේ කාලයේදීය. එකකොට “රජෙක් විසින් ඊශ්‍රාලිතයින් ආණ්ඩු කිරීමට ප්‍රථමයෙන්” යන වචනය ලියවී තිබෙන මෙම පොත කොයි ආකාරයකින්වත් සාමුවෙල්ගේ කාලයට ප්‍රථමයෙන් ලියවෙන්නටම බැරිය. මෝසෙස් මැරී ගතවර්ෂ ගණනකටත් පසු සාමුවල් රජපුරුවන්ගේ කාලයෙනුත් පසුව ලියවෙන්නට ඕනෑය. ඉතින් මේ පොත මෝසෙස් විසින් ලිවූ කියා කවර ප්‍රාඥයෙක් පිළිගනීද? ඊශ්‍රාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්නට පුළුයෙන් ඒදෙමි රටේ සිටිය රජවරු කවිදැයි කියා පුළුකාලය හෙවත් අතීතකාලය කල්පනා කොට ලියාපු ලියවිල්ලක් බව ඉතා පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබේ. ඒ බව ඊශ්‍රාලිතයින් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්නට පුළුයෙන්, කියා පුළුකාලය සඳහන් කිරීමෙන් ඔප්පුවේ. මෝසෙස් විසින් එම වචන ලිවූනම් මෙසේ පුළුකාලය ගැන කල්පනාකොට ලියන්නට ඕනෑකරන්නේ නැත. මක්නිසාද, මෝසෙස්ගේ කාලයේදී ඊශ්‍රාලිතයින් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකෙළේ නැති නිසාය. මෝසෙස් විසින් ඒ වචන ලිවූනම් මෙසේ තිබෙන්නට ඕනෑය. “ඊශ්‍රාලිතයන් මගේ යටතේ සිටින මෙම කාලයේදී ඒදෙමි රටේ සිටින රජවරු මොවුන්ය” කියා සඳහන්ව තිබෙන්නට ඕනෑය. එය 31 වෙනි පදයේ එසේ සඳහන්ව නැති නිසාත් ඊශ්‍රාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්නට

පුච්ඡයෙන්, කියා පූර්කාලය සඳහන්කොට තිබෙන නිසාත් මෝසෙස් විසින් කවර කාලෙකවත් එම පොත නොලිව් බව ඉතා පැහැදිලිව පෙනෙනවාය. මොසෙස්ගේ කාලයේදී ර්ග්ලාලිතයන් එකම රජෙක් විසින් වත් ආණ්ඩුකෙළේ නැතිනිසා මෝසෙස් විසින් 31 වෙනි පදය ලිවූනම් “රජුන් විසින්” කියා රජකෙනෙක් ගැණ සඳහන් කරන්නට ඕනෑකරන්නේ නැත. ර්ග්ලාලිතයන් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජකරන්නට පුච්ඡයෙන්, යන මේ පදය ර්ග්ලාලිතයන් එක රජෙක් විසින්වත් ආණ්ඩු කළායින් පසු කාලයකදීම ලියවෙන්නට ඕනෑය. ඉතින් මේ පදය ඇතුළත්ව තිබෙන එම උත්පත්ති පොත මෝසෙස් විසින් කිසි කලකවත් නොලිව් බව ඔප්පුවෙනවා හා සමගම මුලු ක්‍රිස්තියානි ආගම අසත්‍ය බොරුවක් බව ඔප්පුවී ඉවරය.

මේ කාරණය තව පැහැදිලිකර දෙන පිණිස උපමාවක් ගෙන හැර දක්වමි-ඒ මෙසේය-ලඬකාවේ වැදිපත්තුවේ පුරාණ සිටිය වැද්දන් ඒ කාලයේදී කිසිම රජෙක් විසින් ආණ්ඩු කළේ නැත, ඉතින් ඒ වැද්දන් ගැණ යමක් ලියන්නට කල්පනා කළාට ඒ කාලයේ සිටිය යම් කෙනෙක් විසින් “ලඬකාවේ වැද්දන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පුච්ඡයෙන් උඩරට සිංහල රජකෙනෙක් සිටියාය” කියා ඉංග්‍රීසින් විසින් ඒ වැද්දන් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තට මත්තෙන් ලියන්නේ නැතුවා සත්තකය. එපමණක් නොව ඉංග්‍රීසින් විසින් වැද්දන් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තට මත්තෙන් සේරිවාරිව සිටී ඒ වැද්දන් ගැණ යමෙකුට එසේ සඳහන් කරන්නට නොහැකිය. වැද්දෝ ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තේ මෑතකාලේකදී නිසා එසේ ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තට මත්තෙන් ඔවුන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරණු ලබාදී නැද්ද කියා ඊට පළමුවෙන් සිටියාටු කෙනෙකුට ඒ කාරණය කොහෙත්ම දැනගත්තට නුපුළුවන් නිසා එසේ සඳහන් කරන්නට නුපුළුවන්මය. එසේම, මෝසෙස්ගේ කාලයේදී ර්ග්ලාලිතයන් කිසිම රජෙක් විසින් ආණ්ඩු කළේ නැති නිසා ඒ 31 වෙනි පදය මෝසෙස් විසින් ලිවූ නම් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පුච්ඡයෙන්, කියා ලියන්නේ නැතුවා සත්තකය. එසේම “ඒ වැද්දන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තට මත්තෙන් උඩරට සිංහල රජෙක් සිටියාය” කියා යමෙක් ලියනවා නම් ඒ ලියන්නට ඕනෑ ඔවුන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩුකරන්නට පටන් ගත්තායින් පසු කාලයකදීම වෙන්ට ඕනෑය. එසේම “ර්ග්ලාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරන්නට පුච්ඡයෙන් යන වචන ලියන්නට ඕනෑ ඔවුන් එක රජෙක් විසින්වත් ආණ්ඩු කරන්නට පටන් ගත්තායින් පසුව වෙන්ට ඕනෑය. එතකොට ඒ වචනය සඳහන් වී තිබෙන උත්පත්ති පොත කවර

කාලේකවත් මෝසෙස්ට ලියන්ටම බැරිය, මක්නිසාද, ඊශ්‍රාලිත-යන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරන්ට පටන් ගත්තේ මෝසෙස් මැරී ගතවම් ගණනකටත් පස්සේදී නිසාය. මෙසේ ඒ උත්පත්ති පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පුවෙනවා හා සමගම මුලු ක්‍රිස්තියානි ආගම ඒකාන්ත අසත්‍ය පල්බොරුවක් බව ඔප්පු වී ඉවරය.

2 වෙනුව, ලෙවී කරාව නම් 3 වෙනි පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පු කිරීම පිණිස ඒ පොතේ 18 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 27 වෙනි පදය කියවා තේරුම්කර දෙන්නෙමි. ඒ මෙසේය, “තොපට පූරියෙන් එහි සිටි ජාතීන් දේශය විසින් වමනයකර දමුවාක් මෙන් තොප වමනයකර නොදමන පිණිස, මගේ පතත් සහ නියෝගවල් රක්ෂා කර තිබේ.” කියා සඳහන් කර තිබේ. මෙහි තේරුම් නම් කානාන් රටේ ඊශ්‍රායෙල්වරුන්ට ප්‍රථමයෙන් සිටිය කනානිවරු යෙහෝව්: විසින් පන්තා දමුවාක් මෙන් ඊශ්‍රාලිතයන් එම රටෙන් පන්තා නොදමන පිණිස යෙහෝව්:ගේ අනාඥා සහ නියෝගවල් රක්ෂා කරන්ටය කියා ඊශ්‍රාලිත-යන්ට කී බවයි. ඉතින් මේ වචනය කියන්ට ඕනෑ ඊශ්‍රාලිතයන් කානාන් රටට ආවායින් පසුය. ඒ මිස මෝවබ් රටේදී මේ වචන ඔවුන්ට කියන්ට පුළුවන් කමක්වත් එබඳු සිරිතක්වත් ඇත්තේ නැත. තොපට පළමුවෙන් මේ කානාන් රටේ සිටිය මනුෂ්‍යයන් පන්තා දමුවාක් මෙන් තොපින් පන්තා නොදමන පිණිස මාගේ අනාඥා සහ නියෝගවල් රක්ෂා කරව්, යන මේ වචන ඊශ්‍රාලිතයන් කානාන් රටට ආවායින් පසු යෙහෝව්: ඔවුන්ට කී බව ඉතා පැහැදිලිව ප්‍රකාශවේ. තොපට පළමුවෙන් ලංකාවේ සිටිය ඕලන්දක්කාරයින් පන්තා දමුවාක් මෙන් තොපින් පන්තා නොදමන පිණිස මාගේ අනාඥාවල් රක්ෂා කරව් කියා යම් කෙනෙක් කියනවා නම්, ඒ කියන්ට ඕනෑ ඉංග්‍රීසිකාරයන් ලංකාවට ආවායින් පසුවම වෙන්ට ඕනෑය. එය මිස ඉංග්‍රීසිකාරයන් ලංකාවට එන්ටත් මත්තෙන් යම්-කෙනෙකුට එසේ කියන්ට පුළුවන් කමක්වත් එසේ කියන සිරිතක්වත් ඇත්තේම නැත. එසේම තොපට පළමුවෙන් මේ කානාන් රටේ සිටිය කනානිවරු පන්තා දමුවාක් මෙන් තොපින් පන්තා නොදමන පිණිස මාගේ අනාඥාවල් රක්ෂා කරව් යන මේ වචන යෙහෝව්: කීවාය කියා ලියන්ට ඕනෑ ඊශ්‍රාලිතයන් කානාන් රටට ආවායින් පසුමය. එය මිස මෝවබ් රටේදී මේ වචන යෙහෝව්: ඔවුන්ට කීවාය කියා ලියන්ට පුළුවන් කමක්වත් එබඳු සිරිතක්වත් ඇත්තේම නැත. ඉතින් මේ වචන සඳහන්ව තිබෙන ලෙවී කරාව නම් පොත කිසිකාලේක-වත් මෝසෙස්ට ලියන්ටම බැරිය. මක්නිසාද? මෝසෙස් කානාන් රටට ඊශ්‍රාලිතයන් එන්ට මත්තෙන් මෝවබ් රටේ

පියගා නම් කන්ද මුදුනේදී මැරුණු නිසාය. ඉතින් මේ පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පු වෙනවා හා සමගම මුලු ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණ බොරුවක් බව ඔප්පු වී ඉවරය. තවද තොපට පළමු වෙන් මේ කානාන් රටේ සිටිය කානාන්-වරුන් පන්නා දමුවාක් මෙන් යන වචන ඔවුන් පන්නා දමන්ට පළමුවෙන් කියන්ටම බැරිය. ඒ කෙසේද-ඕලන්දක්කාරයින් ලංකාවෙන් පන්නාදමන්ට මත්තෙන් ඔවුන් පන්නා දමුවාක් මෙන්, කියා අතීත ක්‍රියාවෙන් ව්‍යවහාර කරන්ට බැරුවාක් මෙන්ය. මේ වචනය ඔවුන් පන්නා දමන්ට මත්තෙන් ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් අන්දම මෙසේය. ඔවුන් පන්නා දමනු ලබනවාක් මෙන්, යන අනාගත ක්‍රියාවෙන්ය. ඉතින් කානාන් රටෙන් කානානිවරු යෙහෝව: විසින් පන්නා දමුවේ මෝසෙස් මැරී අවුරුදු ගණනකටත් පස්සේ නිසා පන්නා දමුවාක් මෙන්, යන අතීත ක්‍රියා වචනය මෝසෙස්ට කොයි ආකාරයකින්වත් ලියන්ටම බැරිය. මෙන්, යන නිපාත පදය සමග යෙදුනාවූ අතීත ක්‍රියාපදයේ එනම්, පන්නා දමුවාක් මෙන්, යන වචනයේ තේරුම නම්, පන්නා දමුවා වාගේය, යන අදහසයි. ඉතින් කානාන් රටෙන් කානානිවරුන් පන්නා දමන්ට මත්තෙන්, පන්නා දමුවාය කියා හෝ ඔවුන් පන්නා දමුවා වාගේ නොපිත් පන්නා නොදමන පිණිසය, කියා හෝ කොයි ආකාරයකටවත් ඔවුන් එම රටෙන් පන්නා දමන්ට අවුරුදු ගණනකට මත්තෙන් මැරුණු මෝසෙස්ට එසේ ලියා තබන්ට බැරුවාමය. එම නිසා මෝසෙස් විසින් එම පොත නොලිව් බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණ බොරුවක් බවත් ඔප්පු වී ඉවරය. තවද තොපට පුරීයෙන් එහි සිටි ජාතීන් යන මේ වචනවල සිටියා වූ, යන අතීත ක්‍රියාපදය කානානිවරුන් එම රටෙන් පන්නා දමන්ට මත්තෙන් ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් කමක් නැත. ඔවුන් පන්නා දමන්ට මත්තෙන් ව්‍යවහාර කළා නම්-දැනට එහි සිටින්නාවූ යන වර්තමාන ක්‍රියාපදයෙන් විය යුතුය. එම 27 වෙනි පදයේ එසේ වර්තමාන ක්‍රියාපදයක් නැති නිසාද අතීත ක්‍රියාවෙන් ලියා තිබෙන නිසාද මෝසෙස් විසින් එම ලියවිල්ල කිසිසේත් නොලිව් බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. තොපට පුරීයෙන්, යන නැත “පුරීයෙන්” යන අතීතකාල වාච්‍ය ශබ්දය, එම 27 වෙනි පදය මෝසෙස් විසින් ලිවා නම් ලියන්නේම නැත. දැන් දැනට යන වර්තමාන කාල වාච්‍ය ශබ්දයකින්ම ලියනවා ඇත. මක්නිසාද, මෝසෙස් ජීවත්ව සිටිය කාලයේදී කානාන් රටේ කානානිවරු පදිංචිව සිටිය නිසාත් ඔවුන් අහක් කළේ මෝසෙස් මැරුණායින් පසුව නිසාත්ය. මෙසේ ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයේ අන්දමටද ලෝක ව්‍යවහාරයේ අන්දමටද පරීක්ෂාකර බලන කල්හි එම 27

වෙනි පදය කොයි ආකාරයකින්වත් මෝසෙස් විසින් ලියාපු බවක් ඔප්පුවෙන්මෙන්ම නැත. තදකර එකට බඳින ලද ඉති මිටියකින් එකක් ඇද ගත්තාම සම්පූර්ණ ඉතිමිටිය බුරුල් වී ඇදවැටෙන්නාක් මෙන්, බයිබලයේ එක පදයක් මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් ඔප්පුවෙනවා හා සමගම මුළු බයිබලය බොරු පොතක් බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණයෙන් පල්මපල් බොරු ආගමක් බවත් ඔප්පු වී ඉවරය.

3 වෙනුව, ගණන් කරාව නම් 4 වෙනි පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පු කිරීම පිණිස එම පොතේ 15 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 32 වෙනි පදය කියවා තේරුම් කර දෙන්නෙමි. එය මෙසේය, "ර්ශ්‍යායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙහි සිටියදී සබත් දිනෙහි දර රැස්කරණ මනුෂ්‍යයෙක් දක, ඔහු මෝසෙස්ද ආරොන්ද සියළු සභාවද ලඟට ගෙනාවෝය" කියා තිබේ. මෙහි අදහස නම් ර්ශ්‍යාලිතයන් වනාන්තරයේ සිටිය කාලයේදී සබත් දිනයෙහි දරකඩන මිනිසෙක් දක ඔහු මෝසෙස් ආදී සභාව ඉදිරියට අල්ලාගත ආවාය-යනුයි. ඉතින් මේ පදයේ වනාන්තරයෙහි සිටියදී හෙවත් වනාන්තරයේ සිටිය කාලයේදී කියා වනාන්තරයේ ඉන්ද්‍රදේව නම් ලියන්නේම නැත. මක්නිසාද-එම පදයේ, සිටියදී යන අතීතකාලික පූර්වක්‍රියා පදය මෝසෙස් ලියන්ට පුළුවන්කමක්වත් වර්තමාන කාලයේදී සිටිනු කාරණයක් අතීත ක්‍රියාවකින් ලියන සිරිතක්වත් ඇත්තේ නැත. අපි මහනුවර සිටිද්දී ඉරිදි දවසේ රක්ෂාව කරණ මිනිහෙක් දුටුවාය, කියා යමක් කියනවා නම්, එසේ කියන්නේ ඔහු නුවරින් වෙනින් පළාතකට ඇවිත් සිටින කාලෙකදීම වෙන්ට ඕනෑය. එය මිස නුවර සිටිද්දීම, අපි නුවර සිටිද්දී ඉරිදි රක්ෂාව කරණ මිනිහෙක් දුටුවාය කියා කියන සිරිතක් ඇත්තේ නැත. නුවර සිටියාවූ මිනිහෙක් කොළඹට ඇවිත් සිටින කාලෙකදී නම් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන. නුවර සිටිද්දී යන වචන නුවර සිටගණ ව්‍යවහාර නොකරණ බවත් එම වචන ව්‍යවහාර කරන්නේ නුවරින් වෙන පළාතකට ගියායින් පසුව බවත් සියල්ලෝම දන්නා සත්‍යයක්ය. එසේම, ර්ශ්‍යාලිතයන් වනාන්තරයේ සිටිය කාලයේ නම් "වනාන්තරයේ සිටිද්දී" කියා ව්‍යවහාර කරන්නේ නැතුවා සත්‍යකය. වනාන්තරයේ සිටිද්දීය, යන වචන ව්‍යවහාරයට එන්නේ වනාන්තරයෙන් අහක් වී වෙන පළාතකට ගියායින් පසුය. ඉතින් වනාන්තරයේ සිටිද්දී, යන වචන ඇතුළත්වූ යථෝක්ත 32 වෙනි පදය කිසිසේත් මෝසෙස්ට ලියන්ටම බැරිය. මක්නිසාද, ර්ශ්‍යාලිතයන් වනාන්තරයෙන් අහක්වෙන්ට මත්තෙන් මෝසෙස් මැරුණු නිසාය. තවද, මෝසෙස් විසින් එම වගන්තිය ලිවා නම් එය මෙසේ වියයුතුය. ර්ශ්‍යාලිතයන් වනාන්තරයේ වාසය කරන්නාවූ මේ

කාලයේදී සබන් දවසේ දර රැස්කරන්නාවූ එක්තරා මිනිසෙක් දුටුයෙමුය, කියාය. මෝසෙස් වනාන්තරයේ වාසය කලාවූ හතළිස් අවුරුද්ද අතරතුරේදී එම වගන්තිය සඳහන්කළා නම් යථෝක්තාකාරයෙන්ම මිස අතීත ව්‍යවහාරයකින් නොවිය යුතුය. නමුත් එම වගන්තියෙන් පෙනී යන අතීත කාලික ක්‍රියා පදයෙන්ම එම වගන්තිය මෝසෙස් විසින් කවර කාලේක වත් නොලිව් බව ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවේ. මෙසේ මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව ඔප්පුවෙනවා හා සමගම මුලු ක්‍රිස්තියානි ආගම අසත්‍ය බව ඔප්පු වී ඉවරය. දැනට මගේ පැය අවසාන හෙයින් මගේ කථාව මෙයින් නවත්වමි.

සි. සිල්වා මහත්මයා විසින් බුද්ධාගමට විරුද්ධව පවත්වන්නට යෙදුණු සත්‍යවේනි කථාව.

මිත්‍රවරුණි,

අපමිත්‍ර උන්නාන්සේ විසින් මහෝත්තම වූ සද්කාලික මැවුම් කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පුකිරීමට තිබෙන්නාවූ බොහෝ සාක්ෂි අතරෙන් මා විසින් ගණහැර දැක්කුවාවූ කාරණා සාමාන්‍යයට විරුධව උත්තර වසයෙන් කළාවූ කථාව කිසිතේරුමක් නැත්තාවූ එකක්ය. මැවුම්කාරයෙක් නැත කියා ඔප්පුකරන්නට කළ කථාවෙන්ම මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව ඔප්පුවිය. කට බොරු කියතත් දිව නොකියයි, යනු ව්‍යවහාර කීමකි. අප මිත්‍රයාගේ කථාවේ ඕනෑ නොකරණ කොටස හැරදමා ඕනෑකරණ කොටසට පමණක් උත්තර දෙමි “කිසිත් නැතිකමින් පොළොව සෑදුනාය කීම බුද්ධාගම ගැණ කිසිත් නොදන්නකමින් කියන මෝඩ කීමක්ය” (කියමින්) කිසිත් නැතිකමින් පොළොව සෑදුනාය කියා බුද්ධාගමේ කිසිම තැනක සඳහන්වී නැත. ශිතෝෂ්ණාදී සාතගුණයන් කරණකොටගෙන ලෝකයෙහි අවිනිර්භෝගව සැමකල්හි පවත්නා පරමානු සංඛ්‍යාත අතිසුබම පාරිවිධාතුන්ගේ ඒකරාශිවීමෙන් පාරිවිය සෑදෙනවා වනා කිසිත් නැතිකමින් පොළව සෑදුන බවක් බුද්ධාගමේ සඳහන් නැතිකමින් පොළව සෑදුන බවක් බුද්ධාගමේ සඳහන් නැත, කියා අපමිත්‍ර උන්නාන්සේ කියයි. මෙය කිසි තේරුමක් නැත්තාවූ කීමක්ය කමාන්තයක් එනම් ඔරලෝසුවක් දෙස බලා එම පුදුම යන්ත්‍රය ක්‍රියා කරවන්නට සලස්වමින් අභිප්‍රාර්ථය ඉෂ්ට කරදෙන්නේ ඕනෑ එහි ඇතුළේ දමා තිබෙන්නාවූ දුන්න දිග ඇරෙන්නට උත්සාහ කිරීමෙන් වනා එම අභිප්‍රාර්ථය ඉෂ්ටවෙන ලෙස කල්පනාකොට ඒ ඒ ද්‍රව්‍ය පිළිවෙලට යෙදුවාවූ සමර්ථ කමාන්තකාරයෙක් සිටියේ නැත කියා යම්කෙනෙක් කීවොත් ඒ තැනැත්තා පිස්සෙක්ය කියා නුඹලා කියනවාට අනුමාන නැත. යමක් සෑදීමට ගත්තාවූ ද්‍රව්‍ය ඒ දේ පැවැත්මට පැමිණෙව් හේතුවය

කියා කීම මෝඩකීමක්ය. අපමිත්‍රයාගේ තර්කනයක් එසේය. පෘථිවි ධාතුන් දෙවියන්වහන්සේගේ මැව්ලිය. ඒ ඒ අභිප්‍රාචන් ඉෂ්ටවෙන ලෙස ඒවා එක්රාසිවීම උන්වහන්සේගේ අදහසය. එසේ නැතුව අප මිත්‍රයා කියනලෙස, ඒවා හිතන්ටවත් අභි-ප්‍රාථීයක් ඉෂ්ටවෙන ලෙස යම් යම් දේ යොදන්ටවත් පුළුවන් ප්‍රඥවන්ත සත්වයෝ නොවේය. ඒවා සද කාලික මහා බල-සම්පන්න අතිප්‍රඥාවන්ත සීවමාන කෙණෙකුගේ මැව්ලිය. මේක ඉතාපැහැදිලිය, ඒ නිසා ලෝකයන් එහි ඇත්තාවූ සියල්ලත් පැවැත්මට හේතුව මේ සදකාලික මැවුම්කාරයානන් වහන්සේ විනා අපමිත්‍ර උන්නාන්සේ කියන ලෙස උන්වහන්සේගේ මැව්ලිවූ ධාතු නොවේය.

අප මිත්‍රයාගේ තවත් පුදුම තර්කනයක් නම් "පොළොව සෑදුනායින් පසු වාක්ෂාදීන්ගේ සෑදීම පිණිස බිජාදි හේතුවක් දක්වන්නට ඕනෑ කරන්නේ නැත, මක්නිසාද පෘථිවි ආපස් තෙරො වායු ආදී ධාතුන්ගේ සංයෝජිත භාවයෙන් අනේක වාක්ෂලතාදීන්ගේ හටගැනීම අපේ ඇස්වලට පේන්නට තිබෙන නිසායයි" කියයි. ඊට ආදාශයක් වශයෙන් "යම්කිසි භූමිප්‍රදේශ-යක සියළු ගස්කොළන් කපාකොටා සුඩ කොට බඹයක් පමණ යටට සාරා තිබුවත් ලොකස්වභාව ධර්මයේ හැටියට එහි ගස් කොළන් සෑදෙනවායයි" කියයි. මේ කීම ඉතා ලාමකය. යම් භූමි ප්‍රදේශයක් කපාකොටා ශුඬකළත් එහි ඉතා සියුම් බීජ තිබෙන්නට පුළුවන. එසේම මුල් තිබෙන්නට පුළුවන හුලඟින් නොයෙක් ගස්කොළන්වල බීජ එහි ඇවිත් වැටෙන්නට පුළුවන. මෙසේ එහි වැටෙන්නේ ලෝකයේ තිබෙන ගස්කොළන්මය. ඒ වැටීමට ධාතුන් ගේ උපකාර ඕනෑමකරති. එනම් රස්නය හුලඟ වතුර පෘථිවිය යනාදියයි. මේ ධාතුන්ගේ ඒකත්වය නැත්නම් වාක්ෂලතාදිය මැරියනවා සත්තකය. ඉතින් මෙයින් පැහැදිලි ලෙස ඔප්පුවෙන්නේ සදකාලික මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බවත් ලෝකධාතුද මව්පින් පළමුකී ලෙස ඒ ඒ අභිප්‍රාර්ථයන් ඉෂ්ට වෙනලෙස උන්වහන්සේ යොදා තිබෙන බවත්ය.

තවද, අපමිත්‍ර උන්නාන්සේ "සාතුරය, යන වචනයෙන් තේරෙන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක්වා පමණකය" කියා මම කීවාය කියමින් මේ සුළු වචනයක වත් හරි අර්ථය තේරුම් ගන්ට බැරි මොහු ආගමික සත්‍යාසත්‍යතාවය ගැණ වාදකරන්ට ඉදිරියට ආ එක මහත්වූ පුදුමයක්ය, කියමින් මහත් සෝෂාවක් කළා මෙහි සිටින්නාවූ අයවළුන්ට මතක ඇත. කන්දක් විලිලා මී පැටියෙක් වැදුවාය කියන්නාක්මෙන් අප මිත්‍රයා මහත් සෝෂා වක් කළ නූමුත් එහි කිසි තේරුමක් නැත. මම කීවේ සාතුවය කියන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක්ය. ඉතින් බුද්ධාගමේ උගන්වන හැටියට සාතුරය එනම් සාතුව කරණකොට ගෙන නොතිබුණාවූ

ලෝකයක් පැවැත්මට ගෙනෙන්නේ කොහොමද කියයි අප්‍රියෙල් මැයි පුති පුලිවල වණින නිසා ඊට වස්සාන සෘතුව යයි කියත්. ඉතින් අප්‍රියෙල් මැයි පුති පුලි යන මාස වර්ෂාව ඉපදෙව්වා නොව ඒ කාලයේදී සිද්ධවෙන්නාවූ වෙන කරුණු වලින් වර්ෂාව වසිති. මෙසේ සෘතුව ය කියන අතර කාල පරිච්ඡේදයක්වා මිසක් වෙනයමක් නොවේය. එතකොට මේ කාලපරිච්ඡේදය කරනකොටගෙන මේ නොතිබුනාවූ ලෝකයක් සෑදුනේ කොහොමද? අප මිත්‍රයා මෙය විස්තර කරමින් කියන්නේ “මේ ලෝකයෙහි ඉරසඳු තාරකා පෘථිවි පථින සමුද්‍රාදී කිසිවක් නැතිව තිස්ව ගියකල්හි අන්ධකාරයෙන් පිරුණාවූ ආකාශ ලෝකය පමණක් ඉතුරුවෙයි. එකල සිසිර සෘතුව පැමිණෙයි. ඒ සිසිර සෘතුවගේ සීතලඟුණය අන්ධකාරය කරනකොටගෙන අධිකවෙයි. ඒ අධිකවීම නිසා හිම හෙවත් පිණි හටගනී. ඒ හිම බොහෝ කොට එකතැන්වීමෙන් වණිව හටගනී. මෙසේ හටගන්නාවූ වණිව බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණනක් මුලුල්ලේ දරාතිපාතයෙන් නොකඩවා පවතී. මෙසේ බොහෝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් අත්නොහැරෙණ ලද ලොකසව්භාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් ශරද්දී සෘතුවගේ පහළවීමෙන් ඒ වර්ෂාව නවතී. යනාදි වශයෙන් ලෝකසව්භාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන් පෘථිවි පථිනාදිය හටගන්න බවයි. මේ කීමෙහි කිසි තේරුමක් නැත. ධර්මය දුන්නාවූ කෙනෙක් නැතුව ධර්මයක් පවතින්නට බැරිය. අප මිත්‍රයාගේ විස්තරයෙන් ප්‍රකාශවෙන්නේ ලෝකය එක්තරා ස්ථිර ධර්මයකට එකඟව පවතින බවයි. ඒ නිසා ඒ ධර්මය පිහිටෙව්වා වූ කෙනෙක් එතම් මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නට ඕනෑය. නමුත් බුද්ධාගමේ එසේ නැත කියති. ඒ නිසා ඒ ආගම අත්හැර දමිය යුතුය. නමුත් අප මිත්‍රයා කියන හැටියට ලෝකය පැවැත්මට හේතුව ලෝකසව්භාව ධර්මය නම් බුදුන් නොවැද ලෝකසව්භාව ධර්මයට වදින්නට ඕනෑය. එහි සරණ පමණක් සොයන්නට ඕනෑය. මක්නිසාද එය සියල්ලටම විධා උතුම්ය බලවත්ය. ඤාණවත්ය. නමුත් මෙය ඉතා මෝඩ කීමක්ය. මක්නිසාද, ධර්මය පණ ඇති සත්වයෙක් නොවේය.

තවද, ලෝකධාතුන් සදකාලිකය, ඒවා කිසිකෙනෙකුට මවන්න බැරිය. එයින් මැවුම්කාරයෙක් නැති බව ඔප්පුවෙනවා යයි අප මිත්‍රයා කී නමුත් ඒ කීම මොනම සාක්ෂියකින් වත් ඔප්පු නොකළ නිසා ඊට උත්තර දෙන්නට මගේ කාලය නොගෙන “ඒ ධාතුන් යමෙකුගේ අභිප්‍රාප්ති ඉෂ්ටවෙන පිණිස යොදන්නටත් නුපුළුවන” කියමින් ඊට ආදාශයක් වශයෙන් ජලය තුනි ගංගා වත් සාදපත් කියා ජලයට දෙවියෙක් හෝ මාරයෙක් හෝ කොපමණ කිවත් ඒ කීමට ඇහුම්කන් දෙන්නට ජලයට ශ්‍රෝතයක්

හෝ ඒ කීම පිළිගත්ට මනසක් හෝ ජලයට නැත්තේය කියා අප මිත්‍රයා කීවා මෙහි සිටින අයට මතක ඇත. මේ කීම මිත්‍ර වරුණි, ඉතා ලාභකය. මේ ලෝකයෙහි අපට නොතේරෙන දේවල් අපිවෘත්තම මනුෂ්‍යයෝ කර තිබේ. විදුලි බලයෙන් කරත්තය දුවන එක අප මිත්‍රයාට විස්තර කරන්ට බැරිය. නුමුත් ඒක දවස්පතා දැන් කොළඹ විදිවල දුටයි. ඒක මනුෂ්‍යයෙක් විසින් කලින් කල්පනාකොට අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ටවෙන ලෙස ඒ ඒ ද්‍රව්‍ය එහි යොදා තිබෙන බව අපට පෙනේ. මෙසේ අපට වඩා ඤාණවන්ත මනුෂ්‍යයෙකුගේ කර්මාන්තය අපට තේරුම් ගන්ට බැරිනම් කාලිකවූ අප සදකාලිකවූ මැවුම්කාරයාණන් වහන්සේගේ මැවිල්ල සම්පූර්ණයෙන්ම තේරුම්ගන්නේ කොහොමද? ජලය මැවී නැතත් වහන්සේට ජලය ඕනෑ අතකට හරවන්ටත් ඇලදෙලවල් සහ ගංගාවල් එයින් සෑදෙන්නට සලස් වන්ටත් සියළු බලය තිබෙයි. මෙසයක් සෑදූ වඩුවෙකුට ඒක කඩන්ට හෝ දියුණුකරන්ට පුළුවන් බලය තිබෙනම් උන්වහන්සේට ඊට වඩා කොපමණ මහත් බලයක් තිබෙන්නට ඕනෑද?

ධාතූන්ගේ භූතරූපයන් හටගැනීම දේව අනාඤ්චකින් සිඬ වෙනවා නොව ඒ ඒ ධාතූන්ගේ ස්වභාව ධර්මය වූ පරිද්දෙන්ම හටගන්නවා යයි අප මිත්‍රයා කියයි. මිත්‍රවරුණි, මේ ධාතූන්ගේ භූතරූපයන් හට ගැනීම පිණිස ඒ ඒ ධාතූන් කෙරෙහි ස්වභාව ධර්මය නොහොත් ඒවායේ අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ටවෙන ගුණාංගයක් පිහිටෙව්වේ කවුද? අභිප්‍රාකාරයෙක් නැතුව අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ට වෙන්නට කිසිකලෙකක් බැරිය. ලෝකධාතූන්ද අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ට කරයි. ඒ නිසා සදකාලිකවූ අභිප්‍රඤ්චන්ත බලසම්පන්නවූ ජීවමාන මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. තවද, න්‍යාය ශාස්ත්‍රයෙන් අප මිත්‍රයා මීට විරුඬව කී කාරණාවලටද මා විසින් පළමු ගෙනහැර දක්වූ කාරණාම පිළිතුරුවේය කියා කල්පනා වෙන සෙයින් මෙයින් නවත්වමි.

තවද අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ ආපො ධාතුව ගැන මා විසින් කී කාරණාවලට විරුඬව කියන්නේ “මුහුදේ කරදිය සුයානාපයෙන් මිහිදුමාකාරයෙන් ඉහලට ගෙන පොළොවට වහින කල්හි ඒ ජලය කරදිය නොවී මිරිදිය වීම දෙවියන් වහන්සේගේ අභිප්‍රාචක් ලෙස සිඬවෙනවා නොව ආපො ධාතුව පෘථිවිධාතුව සමග හෝ වායෝ ධාතුව සමග හෝ සංයෝගවීමෙන් එහි මුලින් තිබුන ගුණය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම ස්වභාව ධර්මයක්ය” කියයි. ඉතින් මිත්‍රවරුණි, අපි අසන්නේ ජීවමාන සත්වයින්ගේ ප්‍රධානකොට මනුෂ්‍ය සත්වයාගේ ඕනෑකම්වල හැටියට මේ ධාතු සංයෝගවීම ස්වභාව ධර්මයක්වී තිබෙන්නේ කෙසේද කියයි. මිහිදුමාකාරයෙන් ඉහලට නගින්නාවූ මුහුදු වතුර මිරිදිය නොවී කරදියම නම් මම පළමු කීලෙස ජීවමාන

සත්වයින්ට කිය නොහැකි අමාරුකම් සිදුවෙනවා සත්තකය. ගස්කොළන් මැරී යනවාට අඩමන නැත. අපේ ලිං දුණෙන් පිරි අපට නිතරම දුණු වතුර බොන්ට වෙයි. මේ ආන්තරාව කලින් කල්පනාකරන්නට ආපො ධාතුව ප්‍රඥවන්ත සත්වයෙක් නොවේය. අනිත් ධාතූද අපි පළමු කී ලෙස නිතන්ටවත් යොදන්ටවත් අභිප්‍රාකරන්ටවත් පුළුවන් ජීවමාන සත්වයෝ නොවේය. මුහුදු වතුර මිනිසුමාකාරයෙන් ඉහලට නැගී වම්බාකාරයෙන් පොළවට පිරිසිදු මිරිදියව වැටෙන අතර මහත් ප්‍රඥාවන්ත අභිප්‍රාථයක් ඉෂ්ටවෙන බව පැහැදිලිව පෙනෙයි. ඒ නිසා ඔය ධාතු ක්‍රියාකරවන්නාවූ අති ප්‍රඥවන්ත මැවුම්කාරයෙක් සිටින්ට ඕනෑබව අපි ඒකාන්තකොටම කියමුව. “තවද මුහුදේ දිය මතුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස පැමිණෙන කල්හි මිහිරි වෙන්ටයි කියා දෙවියන් වහන්සේගේ යම්කිසි සැලැස්වීමක් තිබෙනවානම් අතට ගත්කල්හිම එසේ වෙන්ට ඕනෑය.” “එබන්දක් ඇති බවක් අපට පෙන්ට නැති නිසා ආපො ධාතුව ගැණ දෙවියන් වහන්සේගේ සැලැස්වීමක් ඇත්තේ නැති බව ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය.” කියා අප මිත්‍රයා කියයි. කරදිය සහ මිරිදිය යන දෙකම ලෝකේ තිබෙන්නට ඕනෑය. මක්නිසාද? දෙකෙන්ම ජීවමාන සත්වයින්ට ප්‍රයෝජනය. මේ කීම කුඩා ලමයෙකුට පවා තේරෙයි. මේ ගැණ බොහෝ දුරට කථාකරන්නට පුළුවන් නුමුත් එසේ ඕනෑකරන්නේ නැත. මක්නිසාද කරදිය අතට ගත්හැටියේ මිරිදිය නූනාට ඊට කර්තෘ කෙනෙක් නැත කියා ඔප්පුවෙන්නේ නැත. ඔර්ලෝසුවක් අතට ගත් හැටියේ එය නැවතුනාට ඒ කම්මාන්තය කළාවූ කම්මාන්තකාරයෙක් නැත කියා කවරකලකවත් කියන්ට බැරිය. ඔර්ලෝසුව නරකනම් කම්මාන්ත කාරයා සමථියෙක් නොවන බව ඔප්පුවෙයි. එසේම අප මිත්‍රයාගේ කරදිය උපමාවෙන් ඔප්පුවෙන්නේ මැවුන්කාරයාණන් වහන්සේගේ මැවිල්ලෙහි දෙෂයක් විනා ඊට කර්තෘ කෙනෙක් නැත කියා නොවේය. මැවුම්කාරයානන් වහන්සේගේ මැවිල්ලෙහි දෙෂයක් අප මිත්‍ර උන්නාන්සේට පෙන්වන්ට පුළුවන් නම් ඊට උත්තර දෙන්නට අපි සෑම වේලේම ලැස්තිය. එසේ ඔප්පුකරන්ට පුළුවන් නම් වෙනත් ප්‍රසංගවක එසේ කරණවා හොදයි. නුමුත් අප මිත්‍රයා මෙසේ පට වරද්දගණ කථාකරණවා ඇයිම කණගාටුවට කාරණාවක්ය.

තවද, අප මිත්‍ර උන්නාන්සේ “ජලය” යෙහෝව: මැව්වාය කියා බයිබලයේ කිසි තැනකින් දැනගන්නට නැත. ලෝකය මවන්ට මත්තෙන් ජලය තිබුන බව බයිබලයේ පැහැදිලි වෙනවාය. ඉන්නිසා අප මිත්‍රයා ලබන පැයේදී ජලය යෙහෝව: මැව්බව බයිබලයෙන් ඔප්පු නොකළොත් ජලය ගැන මිත්‍රයාගේ

කියමන් එකක්වත් ක්‍රිස්තියානි ආගමට අඩංගු ඒවා වෙන්ට බැරිය කියා" කියයි. මිත්‍රවරුණි, අප මිත්‍රයා මහත් ලොකු සෝභාවක් කරගණ ගෙනහැර දක්වූ කාරණාවද ඉතා සුඵය. මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බව සාහිත්‍යව ධර්මයෙන් සහ දැනට ලෝකේ පවතින්නාවූ දේවලින් ඔප්පුකරණවාය පළමුව කියා කී ලෙස ඒ සත්‍යය එසේම මේ ලෝකයෙහි පවතින්නාවූ දේවලින් ඔප්පුකළා මෙහි සිටින සමූහයාට මතක ඇත. බයිබලයෙන් මම ඔප්පු කරන්ට යන්නේ නැත කී බවත් මෙහි සිටින අයට මතක ඇත. එසේ කීවේ බයිබලය නුඹලා විස්වාස නොකරණ නිසයි. එසේම බුඩාගම තුන්පිටකයෙන් ඔප්පුකළාට අපි පිළිගන්නේ නැත කීවොත් මෙහි සිටින අයට මතක ඇත. නමුත් බයිබලයට විරුඩව අසන්නට යන්නාවූ සියල්ලටම උත්තර දෙන්නට මම ලැස්තිය. නමුත් එය දැනට අපේ පිළිවෙලට පිටය, ජලය දෙවියන් වහන්සේ මැවූ බව මීට පළමු අප විසින් ඔප්පුකළා මෙහි සිටින අයට මතක ඇත. අප මිත්‍රයා බොහෝ දුරටම ඉල්ලන නිසා බයිබලයෙන්ද ඒබව ඔප්පු කරන්නෙමි. වැඩිදුර නොගොස් බයිබලයේ පළමුවෙනි පොතේ පළමුවෙනි පරිච්ඡේදයෙහි පළමුවෙනි පදයෙන්ම මෙය ඔප්පු කරන්නෙමි. උත්පත්ති 1-1 "පටන් ගැන්මේදී දෙවියන් වහන්සේ අහසත් පොළවත් මැව්සේක." මෙහි තේරුම නම් අහසට අයිති සියල්ලත් පොළවට අයිති සියල්ලත් උත්වහන්සේ මැව් බවයි. මෙය තේරුම් ගන්ට බැරි ලමයා කවිද? පොළවට අයිති සියල්ලය කිව්නැත ජලයද අයිතිය. භූගෝලශාස්ත්‍රයේ හැටියටද පොළවෙහි හතරෙන් තුන්පන්ගුවක් ජලය බව දැනගෙන තිබේ.

තවද, මැවුම්කාරයෙක් ඉන්න බවට ඇදහිය යුතු වැදගත් සාක්ෂියක් පෙන්වන්නටයි කියා අප මිත්‍රයා කියන නිසා පළමු ගෙනහැර නොදැක්කුවා වූ කාරණාවක් කියන්නෙමි. ඇදහිලි වත්තයිත්ගේ යාච්ඤාවලට උත්තර ලැබීම ජීවමාන දෙව්-කෙණෙක් සිටින බවට ඉතා වැදගත් සාක්ෂියක්ය. මෙහි සිටින්නාවූ සැබෑ ක්‍රිස්තියානිකාරයින් මීට ජීවමාන සාක්ෂිකාර-යෝය. (ඇස්. ජී. ලී. මැක්ලේ ගො, ඊ. පී. පොන්සේකා යනාදී ක්‍රිස්තියානි මහතුන් දෙසට හැරී ඔවුන්ට පෙන්වමින්) ජාති වශයෙන් කල්පනා කරන අතරද ක්‍රිස්තියානි ජාතීන්ට දෙවියන් වහන්සේ විශේෂ ලෙස ආශීර්වාද කර තිබෙන බවද හස්තාමලකයක් මෙන් පෙනෙයි. ජාති වශයෙන් ඒරෝපා-කාරයින් ක්‍රිස්තියානි කාරයෝය. මොවුන් ලෝකේ ජාති-වසයෙන් ක්‍රිස්තියානිකාරයෝ නොවන්නාවූ සුචිදිගරටවාසීන්ට වඩා ඥාණවත්තවූ, උගත්වූ, බලසම්පන්නවූ, පොහොසත්වූ මනුෂ්‍ය වර්ගයක්ය. ලෝකේ සියළුම රාජ්‍යවලට වඩා බල ඇති රාජ්‍යවල් පහක් තිබේ. එනම් එංගලන්තය නොහොත්

මහා බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංසය, ජර්මනිය, රුසියාව, ඕස්ත්‍රියාව යන මේ රාජ්‍ය පහේම රජවරු ක්‍රිස්තියානි රජවරුය. මේ ජීවමාන මැවුම්කාරයානන් වහන්සේට නමස්කාර කරමින් යාච්ඤා ඔප්පුකරන්නාවූ අයවල්ය. අනිත් මිථ්‍යාදාෂ්ටි රාජ්ජවල් සියල්ලම ඉහතකී ක්‍රිස්තියානි රජවරුන්ගේ බලයට යටත්ව සිටියි. මේ ක්‍රිස්තියානි රාජ්‍යවල් පහට ලෝකේ බල පහයයි කියති. මිථ්‍යාදාෂ්ටි රාජ්‍යවල් සුනුච්ඡුකර දමන්ට මේ බලපහට පුළුවන්ව තිබෙයි. මෙසේ ලෝකබලය, ඵෙස්වයඝ්‍රිය වස්තුවය, ඥානය, උගත්කමය යන සියලුම හොඳ දේ බොහෝ වාරයක් වැඩිවසයෙන් ක්‍රිස්තියානි කාරයන්ට ලැබී තිබෙන එක කාටත් පෙනෙන්නාවූ සත්‍යයක්ය.

ලංකාවේ සියලුම බුඩාගමිකාරයින්ද ක්‍රිස්තියානි ආණ්ඩුවක් යටතේ උතුම් දෙවියන් වහන්සේට අගෞරව කරමින් සිටියි. ඒ නිසා අද භයනාකුව වාදකරන්ට මෙහි පැමිණ සිටිමි. මක් නිසාද, නිදහස දීම ක්‍රිස්තියානි ධර්මයක්ය නැත්නම් මේ උතුම් දෙවියන් වහන්සේට අගෞරව කරමින් කථාකරන්නාවූ සියල්ලන්ම ගහදමන්නට ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවට බලය තිබෙයි. නුමුත් දේවධර්මයට එය එකඟ නැති නිසා අප බුඩාගමිකාර මිත්‍රයින්ට ලංකාවේ ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව අනුකම්පා කරයි. තවද අප මිත්‍රයා වයොධාතුව ගැණ කී සියල්ලම මා විසින් ආපොධාතුව ගැණ කී සියල්ලම පිළිතුරු නිසා ඒ ගැන එකිනෙකට කාරණාකියන්ට කාලය නොගෙන වාතය යේහෝව: වහන්සේ විසින් මිශ්‍රකළ බව ඔප්පුකරන්ටය. එසේ නැත්නම් මේ වාදයෙන් මිත්‍රයා, පැරදුන බව ලෝකයා දැනගන්නවා ඇත කියා අප මිත්‍රයා කී නිසා සංක්ෂේපයෙන් එය නැවත මතක් කරමි.

මිත්‍රවරුණි, වාතයද ජලය මෙන් මැවුම්කාරයානන් වහන්සේ ජීවමාන සත්වයින්ගේ ඕනෑකම් වල හැටියට යොදා තිබෙන බව පෙනෙයි. එසේ නැතකියා ඔප්පු කිරීමට ගෙණහැර දක්වූ "යුරෝපීය ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ මතම" ඊට ඉතා වැදගත් සාක්ෂිය. එනම් ඔක්සිජන්, හයිඩ්‍රොජන් සහ කාර්බොනික් ඇසිඩ්නම් වායු සංයෝගවීමෙන් වායුව හටගැනීමය. සමථි වෛද්‍යාචාර්යයන්ගේ ලෙඩේ සොයා දැනගණ ඊට සැහෙන්නාවූ බෙහෙත කලවම්කර දෙන්නාක්මෙන් මැවුම්කාරයානන් වහන්සේද ඉහතකී වායුවර් අපේ ශරීර සන්තපයට ඔබ්බන ලෙසට යොදා තිබෙන බව ඉතා පැහැදිලිය. අපමිත්‍රයාගේ අත්නාසි සහ පාසානන් උපමාවෙන්ද මේ සැබෑව ස්ථීරකරයි. එනම් එක් ප්‍රමාණයකට විෂජාතියක් නුමුත් ශරීරයට ආහාරකොට ගන්නවා නම් එයින් සමහර විට ප්‍රයෝජනයක් ශරීරයට ලැබෙන්නට පුළුවන. වෛද්‍යාචාර්යයන්ද විෂජාති මෙසේ ඖෂධකොට පාවිච්චි කරයි. නුමුත් ගන්ට ඕනෑ ප්‍රමාණයට වඩා ගත්තොත්

ප්‍රාණය හානිවෙයි. එය දෙන තැනැත්තා නොහොත් එය වෙනත් ඖෂධ සමග කලවම් කරණ තැනැත්තාද ඒකේ ප්‍රමාණය දැනගණ ඥානවත්තලෙස ඒවා යොදන්ට ඕනෑය. මෙසේ අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේ නිදර්ශනයෙන්ද ඔප්පුවුනේ මැවුම්කාරයාණන් වහන්සේගේ විස්මපත් ඥානයය, එනම් කාර්මොනික් ඇසිඬ නම් විෂ වායුවද ඉහතකී අනික් වායු සමග අපේ ශරීර සනීපයට ඔබ්බා ලෙස එක් ප්‍රමාණයකට කලවම්කර තිබීමය. ඉතින් මේ සියල්ලට හේතුව සාමාන්‍ය ධර්මයයි අප මිත්‍රයා හඟවන්නට උත්සාහ කරයි. මේ කීමේ කිසි තේරුමක් නැත.

සත්වයින්ගේ ඕනෑකම් ඉෂ්ටවෙන ලෙසට මෙසේ මේවා යොදන්ට මහෝත්තමවූ ඥානවත්ත මැවුම්කාරයෙක් සිටින්නටම ඕනෑය. මේ සියල්ල එක්තරා ව්‍යවස්ථාක්‍රමයකට කෙරීගණ යන නිසා අපි ඊට සාමාන්‍ය ධර්මයයි කියනවාය, මේ ධර්මය සියල්ලට කර්තෘවූ මැවුම්කාරයානන් වහන්සේගේ ධර්මයයි.

තවද අප මිත්‍රයා තෙපො ධාතුව ගැණ කී දේවල්වලට වායෝ ධාතුව සහ අනිත් ධාතු සම්බන්ධව මම කී සියල්ලම පිළිතුරු නිසා එකිනෙකට ඊට උත්තර නොදී අප මිත්‍රයා කිව ගින්නෙන් වෙන්නාවූ විපත්තිවලට පමණක් උත්තර දෙමි. මිත්‍රවරුනි, ගින්නෙන් දුෂ්ටයන්ට දෙවියන් වහන්සේ අවිච්ඡාර තිබෙනබව අපට දැනගන්ට තිබේ. සාමාන්‍යයෙන් ගිණි එවා දුෂ්ටයන් උන්වහන්සේ විනාශකර තිබේ. මෙයින් ඔප්පු වෙන්නේ දෙවියන් වහන්සේ පාපයට වෙර කරන බවයි.

අප මිත්‍රයාගේ ඇස් මිත්‍රාදෘෂ්ටිය නමැති පටලයෙන් වැසී තිබෙන නිසා මේ සත්‍යය පෙන්වන්නේ නැත. නුඹුන් ලෝකේ සිටි යාච්ඤා සිටින්නාවූ ඥානවත්තයින්ද පණ්ඩිතයින්ද විස්ම පත්වූ මේ මැවිල්ල බලා සද්කාලික මහෝත්තමවූ ජීවමාන මැවුම් කාරයෙක් සිටිය බව ස්ථිරලෙස විශ්වාස කරමින් ඒ මහෝත්තමයාණන් වහන්සේට වැද වැටෙයි ලෝකයෙහි ඉතා බලවත් රජවරු අද දවසේ උන්වහන්සේගේ පාමුල දනින් වැටී උන්වහන්සේගේ පිහිට සොයයි. අප මිත්‍ර උන්නාන්සේගේද ඇස් ඇරී ඉක්මනටම මේ සත්‍යය දැක උන්වහන්සේට වැළඳගන්ට ලැබේවා කියා ප්‍රථිතා කරමින් මට නියමවූ පැය ගතවී විනාඩි සාමාන්‍යයක් ගොස් තිබෙන හෙයින් මගේ කර්ම දැනට මෙයින් නවත්වමි. මේ ලඟට අප මිත්‍ර ඇමි. ජනානන්ද උන්නාන්සේ විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට විරුද්ධව ගණහැර දක්කුවාවූ ප්‍රශ්න තුනකට ගරු කටයුතු ඊ. පී. පොන්නසේකා පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් මා වෙනුවට උත්තර දෙනවා ඇත. උන් නැහැගේ එම කර්ම සංසුච අසාගණ සිටින මෙන් මේ සභාවෙන් ඉල්ලමි.

ටී. පී. පොත්සේකා පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාව.

මාගේ මිත්‍රවරුණි,

සුමන ගණනක වේලේ පටන් අපමිත්‍ර ජනානන්ද උන්නාන්සේ හා සිල්වා මහත්මයා අතරේ ආගමි සම්බන්ධ වාදයක් උතුරුගොඩ වත්තේ එක්තරා ඉඩමකදී කෙරීගෙන යනවායයි ආරංචි ලැබූ මමද එය කෙබඳු වාදයක් දැයි බලන පිණිස අද දවසේ මෙහි පැමිණුනෙමි. කොයි අන්දමකින්වත් මේ වාදයට පංගුකාරයෙක් වෙත අදහසක් ඇතුළු මම මෙහි නොපැමිණුන නමුත් බයිබලය අසත්‍යවූ පොතක් බව මේ මහත් පිරිසට පෙන්වන අදහසින් ඉඩවූ බයිබලයේ පළමුවෙනි පොත එනම් උත්පත්ති පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද පොතක් නොවෙයි යි ඔප්පු කිරීම පිණිස මුන්නාන්සේ දුන් ගෙණහැර පැවැවූ තර්කණවලට සිල්වා මහත්මයා වෙනුවෙන් උත්තරදීමට මට අවසර දුන් බැවින් මුන්නාන්සේට මුළු සිතින් ස්තූති කරමි.

මුන්නාන්සේගේ තර්කණය සම්බන්ධව මම ගෙණහැර දක්වන්නාවූ කාරණා අපක්ෂවාදී ලෙස කල්පනාකර බලනමෙන් මේ මහත් පිරිසගෙන් ඉතා ඕනෑකමින් ඉල්ලමි. ඉද්ධවූ බයිබලය බොරු කරමි යි සිතා ගර්ජනාකරමින් මහාමේරු පථනයේ ගාමිභීර එකකැයි මේ පිරිසට අභවන පිණිස ගෙණහැර පැවැවූ මුන්නාන්සේගේ තර්කණය ඉතා සුළු එකක් බව මම පෙන්වන්නාවූ කාරණා වලින් ක්‍රමලාභ පැහැදිලි ිසේ පෙනී යනවාට අනුමානයක් නැත. මුන්නාන්සේගේ ඉතා ගාමිභීර තර්කණය උත්පත්ති පොතේ තිස්සයවෙනි පරිච්ඡේදයේ තිස්එක්වෙනි පදයේ සඳහන් කාරණාවෙන් හැරගෙන තිබේ. ඒ පදය මෙයාකාරය “රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් කෙරේ යම් රජෙක් රජකම් කරන්ට සුචියෙන් ඒ දෙම දේශයේ රජවරු නම් මොවුන්ය” ඉතින් මේ පදයෙ කාරණාවෙන් මුන්නාන්සේ ගෙණහැර පාන්නාවූ තර්කණය මෙයාකාරය. රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට යම් රජෙක් ආණ්ඩුකරන්ට මත්තෙන් ඒ දෙමවරුන්ට රජවරු ඇතුළු සිටියායයි කියන්ට පුළුවන් රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයින්ටත් රජුන් ලැබුනාට පසුව වෙන්ට ඕනෑය. රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට රජුන් ලැබුනේ මෝසෙස්ගේ කාලයට අවුරුදු දහස් ගණනකට පසු සිටියාවූ සාමුවෙල් අනාගත වක්තෘගේ කාලේදීය. ඉන්තිසා උත්පත්ති පොතේ එම කියමන මෝසෙස් විසින් ලියන ලද්දක් නොව සාමුවෙල් අනාගත වක්තෘගේ කාලේ සිටි කෙනෙක් විසින් ලියන ලද ලියවිල්ලක් වෙන්ට ඕනෑය. ඒ නිසා එම පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද පොතක් වෙන්ට බැරිය. මෙන්න අපමිත්‍ර උන්නාන්සේගේ ගාමිභීර තර්කණය. එහෙම පිටින්ම මේ තර්කණය උන්නාන්සේටම බේරාගන්ට බැරි

හැටියට පටලවාගෙන තිබෙන හැඩයි. හැබැටම උන්නාන්සේ බයිබලය ගැන නොදත්කමින් මෙයාකාර කාරණාවක් තර්කණයක් කොට ගෙන පැවාද එසේ තැත්නම් මේ පිරිස මූලාකරණ අදහසින් මෙය ගෙන පැවාදයි නොදනිමි.

මිත්‍රවරුණි, මුත්තාන්සේ මේ ගෙනහැර පැවාඩු කාරණාව කිසිසේත් තර්කණයක් නොවේය. මුත්තාන්සේ බයිබලයේ කාරණා නොදත් කම නිසා තර්කණයකැයි සිතා ගෙනහැර පැවාඩු එකක්වා පමණක්ය. ඉන්තිසා මේ කාරණාව ගැන මම විස්තර කළාම මුත්තාන්සේගේ අසත්‍යාඩු ලාමකඩු තර්කණය එහෙම පිරිත්ම බිදීගොස් ඒ තිස්එක්වෙනි කාරණාව පැහැදිලි සත්‍යයක් බව ක්‍රමලාට පෙනීයනවා ඇතු. ඒදෙමිවරු කවද කියාවත් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ කවද කියාවත් මුත්තාන්සේ කොහෙත්ම නොදන්නා බව මට දන් පෙනෙන්නා එය දැනගෙන සිටියා නම් මුත්තාන්සේ මෙබඳුට නිස්සාර තර්කණයක් කිසිකලක ගෙන පාත්තේ නැතුවා සත්තකයි. උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ පළමුවෙනි පදයේ මෙසේ සඳහන්ව තිබේ. එනම්, “ඒදෙමි නම් වූ ඒසවගේ පරම්පරාව මේය” යනුයි. එතකොට අපට පැහැදිලි ලෙස පෙනෙන්නේ ඒදෙමිවරු ඒසවගෙන් පැවත ආ අය බවයි. ඊලඟට මේ ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ කවද කියා අපි සොයා බලමු. ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ නම් යාකොබගේ ගෝත්‍රයෙන් පැවත ආවාඩු මිසරයේ වහල්කමින් ගැලවී ආ සෙනහය. මෙයින් අපට පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ ඒදෙමි වරු සහ ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ ඒසව සහ යාකොබගෙන් පැවත ආ අය බවයි. මේ ඒසව යාකොබ සහෝදරයෝ දෙදෙනාය. ඔවුන්ගේ පියා රීසාක් වූයේය. මේවා මුත්තාන්සේ කිසිසේත් දන්නා බවක් පෙනෙන්නේ නැ. මේ කථාන්තරය නොදන තමුන්ටම නොතේරෙන කාරණා බයිබලයේ තැන් තැන්වලින් අඩුලාගෙන ඒවා බයිබලය බොරු කිරීමට ගාම්භීර තර්කණයන්ය කියා ගර්ජනා කරන්නේ මුත්තාන්සේගේ නොදත්කම නිසා බව මේ පිරිසට දන් පෙනෙන්නේ නැද්ද? නැවතද මෝසෙස් මේ කථාන්තරය ලිවේ එකලට සිටි අයගේම දැනගැන්ම පිණිස පමණක් නොව, පසු කාලවල සිටි ඒ ඒ පරම්පරාවල අයට නිවැරදි ලෙස ඔවුන්ගේ පරම්පරා කථාන්තරය දැනගන්ට පුළුවන් වෙන පිණිසයි වැඩිමහල් සහෝදරවූ ඒසවගේ පරම්පරාවේ අයට රජවරු ඇතුළු සිටි කාලේ බාල සහෝදරවූ යාකොබගේ පරම්පරාවේ අයට රජවරු නොසිටිය බව මෝසෙස් ලියා නොතිබුනානම් සමහරවිට අපටත් මුල පටන් රජවරු ඇතුළු සිටියායයි පසු කාලවල සිටි ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයින්ට වැරදි ලෙස අභංකාර කල්පනා ඇතුළු සිටිත්ට පුළුවන්කම තිබුනා ඇත. ක්‍රමින් මෝසෙස් මෙය ලියා තිබුන නිසා ඒ වැරදිවූ

අභංකාර කල්පනාව ඇතුළු සිටින්නට ඔවුන්ට කිසියෙක් පුළුවන් කමක් නැත. ඒ ඇර මෝසෙස් මෙය ලියා නොතිබුනා නම් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයින් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරන්ට මත්තෙන් ඒදෙම්වරුන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කළායයි අපි දන ගන්නේ කොහොමද? මෝසෙස් කාලයට අවුරුදු අහස් ගණනකට පසු ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරනු ලැබූ කාලේ සිට ඇස්ලානම් අය විසින් ලියන ලදැයි පිළිගෙන තිබෙන ලේකම් පොතේ මේ පරම්පරා ගැණ සඳහන් කරණ අතර පළමුවෙනි ලේකම් පොතේ 1 පරිච්ඡේදයේ 43 වෙනි පදේ සඳහන් වචන උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදයේ සඳහන්වූ වචනම බව තමුන්නාන්සේ මීට පෙර දුටුවාද? ලේකම් පොතේ ඇස්ලා සඳහන්කර තිබෙන වචන මෙයාකාරය. "එනම් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් කෙරේ යම් රජෙක් රජකම් කරන්ට පළමුවෙන් ඒදෙම් රටේ රජකළ රජුන් මොවුන්ය" යනුයි. ඉතින් මෝසෙස් උත්පත්ති පොතේ සඳහන් කළ එම වචනම කිසි අඩු වැඩිකමක් නැතුව ඊට අවුරුදු අහස් ගණනකට පසු කාලේ සිට ඇස්ලා සඳහන් කර තිබෙන බව දැන් නුඹලාට පෙනෙනවා නොවේද? මේ වචන ඇස්ලා මෝසෙස් විසින් ලියාතිබුන උත්පත්ති පොතෙන් ගත් බවට යම් සැකයක් ඇද්ද? සත්තකටම නැත. මෝසෙස් ඒ කාලේදී මේ කාරණාව ලියා නොතිබුනා නම් ඇස්ලා තමාගේ පොත ලියද්දී, එහි ලියා සටහන් කිරීම පිණිස මේ කාරණාව දන ගත්තේ කෙලෙසද ඉතින් මේ ගැණ අප මිත්‍ර උන්නාන්සේට තිබුන පටලය දැන් පහවෙන්ට ඇතැයි මම සැක නොසිතමි.

මිත්‍රවරුණි,

ලෙවි කර්වා නම් පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද පොතක් නොවේයයි ඔප්පුකිරීමට මුත්තාන්සේ හොඳ තර්කණයක් ගෙන පාත්තා, උරුමෝධවත්තේ වාදයේ දී ම බයිබලය සහමුලින්ම බොරුකර දමන්ට මුත්තාන්සේ භිතාගණ ඉන්න හැඩයි. මුත්තාන්සේ තර්කණය උසුටා ගත්තාවූ කාරණාව ලෙවි කර්වාටේ 18 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 27 වෙනි පදේ සඳහන්ව තිබේ. ඒ මෙසේය. "තොපට පූර්වයෙන් එහි සිටි ජාතීන් දේශය විසින් වමනය කර දමුවාක් මෙන් තොප වමනය කර නොදමන පිණිස මාගේ පතත් සහ නියෝගවල් රකිව" යනුය. මේ පදයෙන් මුත්තාන්සේ හැරගත්තාවූ තර්කණය නම් මේ වචන මෝසෙස් ලියද්දී, එම රටේ සෙනග දේසයෙන් විනාශකර වමනයකර දමුවාක් මෙන් කළේ නැත. එසේ ඔවුන්ව විනාශ කළේ මෝසෙස්ගේ කාලයට පසුවය. එම නිසා ලෙවි කර්වා නම් පොත මෝසෙස් විසින් ලිවා වෙන්ට බැරිය කියාය. මේක තර්කණයක් නොවේය. ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට හිමිවෙන්ට තිබුන

දේශයවූ කානං දේශයේ යොර්දනෙන් නැගෙනහිර පැත්ත මෝසෙස්ගේ කාලේදී සතුරු සෙනභ විනාශකර ජයගත් බව මුත්තාන්සේ බිසිබලයෙන් කියෙව්වේ නැති එක පුද්ගලයාය. ද්විතීය වාක්‍ය පොතේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ පළමුවෙනි පදේ පටන් 7 වෙනි පදය දක්වා කියනවානම් එම රටේ බලවත් රජුන් දෙදෙනෙක් වූ අමොරිවරුන්ගේ සීහෝන් රජ හා බහින්ස ඔග් රජද මැරූ බව පැහැදිලි ලෙස සඳහන් කර තිබේ. එම පරිච්ඡේදයේ 28 වෙනි පදේ සඳහන් යෝධයෝ වූ අනක්ගේ පුත්‍රයන්ට කළදේද අනකම්වරුන්ට කළදේද ද්විතීය වාක්‍ය 2 වෙනි පරිච්ඡේදයේ පෙනෙන හෝර් වරුන්ටද කප්තෝර් වරුන්ටද ආවිම වරුන්ටද කළ දේ මුත්තාන්සේ කිසිකලක කියවා නැති හැඩයි. ඉන්තිසා, ද්විතීය වාක්‍ය පොතේ 1 වෙනි 2 වෙනි 3 වෙනි පරිච්ඡේද කියවා බලනවානම් මුත්තාන්සේගේ තර්කණයේ නිස්සාරකම පෙනීයනවා ඇත.

ඉතින් මිත්‍රවරුණි,

මුත්තාන්සේගේ මේ තර්කණයේ නිස්සාරකම දැන් නුඹලාට හොඳාකාර පෙනීයන්ට ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි. දෙවියන් වහන්සේ යම්සේ මෝසෙස් ලවා ඉහතකී වගීයන් විනාශකරවා ඔවුන් දේශයෙන් වමනයකර දැමුවාක් මෙන් නැති කළාද එසේම ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ අපමිත්‍ර දේ කරණවා නම් ඔවුන්වත් නැතිකරණ බව, දෙවියන්වහන්සේ ප්‍රකාශකර කී බව අපට පෙනේ. කාරණාව මෙසේ පැහැදිලිව තිබේද්දී මුත්තාන්සේ ලෙවි පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද පොතක් නොවෙයි කෑගසන්නේ මොන කාරණාවක් නිසාදැයි මම දන්නේ නැ. අද මගේ මෙහි පැමිණීම මට මහත් ප්‍රීතියක්ය. අපමිත්‍ර උත්තාන්සේ කරාවෙහි අති දක්ෂයෙක් බව මම දනගනිමි. උත්තාන්සේගේ තර්කණ නිස්සාරවූ නුමුත් කරාවේ දක්ෂයෙක්මයි. ඒ ගැණ මට මහත් සතුටක් තිබේ. ඒ ඇර මෙපමණ මහත් පිරිසක් ඉදිරියේ මම කරා කරද්දී මේ සේනාව කිසි සෝෂාවක්වත් වංචලයක්වත් නැතුව ඉතා නිශ්චල ලෙස මගේ කරාවට ඇහුම්කන්දිගන සිටි අන්දම පුද්ගලයකි. මේ දහස් ගණනක් සේනාව මෙසේ නිශ්චලව සිටීමට හසුරුවා ගන්නේ අප මිත්‍ර ජනානන්ද උත්තාන්සේගේම බලයෙන්යයි මම විශ්වාස කරණ බැවින් ඒ ගැණ උත්තාන්සේට ප්‍රශංසා කරමි. මෙයාකාර නිශ්චල ස්වභාවයකින්ද මිත්‍ර ලීලාවකින්ද වාද කිරීම මහත් ප්‍රීති ගෙනදෙන කාරණාවක්මයි. එමනිසා මේ ප්‍රශ්නයට ම'විසින් දුන් මේ උත්තර සැහෙන නිසා මෙතැන් පටන් මුත්තාන්සේගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තර දෙන්නට පටන් ගන්නෙමි.

මිත්‍රවරුණි,

මුත්තාන්තේගේ කුන්වෙනි කර්තෘණය උපුටාගන්නාවූ පදය, ගණන් කථාවේ 15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ පදයය. ඒ මෙයාකාරයි. "රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී සබන් දවසෙහි දර රැස්කරණ මනුෂ්‍යයෙකු දැක ඔහු ආරොන්ද මෝසෙස්ද සියලු සභාවද ලඟට ගෙනයේය." අප මිත්‍ර උන්තාන්තේ මේ වචනවලින් හැරගන්නාවූ කර්තෘණය නම් වනාන්තරයේ සිටිද්දී සිදුවූ දෙයක් වනාන්තරයේ සිටිද්දී කියා වනාන්තරයේ ඉදගන ලියන්නේ නැත. එසේ කීම ව්‍යවහාරයට වැරදිය. රිශ්‍රායෙල්-වරු වනාන්තරයෙන් පිටත්ව යන්ට ප්‍රථම මෝසෙස් මළේය. ඒ නිසා මේ පොත මෝසෙස් විසින් ලියනලද එකක් වෙන්ට බැරිය යනුය. මෝසෙස් වනාන්තරයේ ඉද මෙය ලිව්‍යයි මුත්තාන්තේ දැනගත්තේ කෙසේදැයි මම නොදනිමි. අරුප-ලෝකෙන් කෙනෙක් වත් කීවාදෝ! හොඳයි, එසේ කීවාය කියා හිතමු. මෝසෙස් වනාන්තරයේ ඉදගණ එසේ ලිවාට ඇති වරද මොකද? හොරෙක් පත්සල තුලටවිත් අප මිත්‍ර උන්-තාන්තේගේ ඇබ්බන්තයාට ගසා ඔළුව පැළවෙත් ඒ බව මුත්තාන්තේ පත්සල තුල ඉදගණ "මගේ ඇබ්බන්තයාට පත්සල තුලේදී හොරුගසා ඔළුව පැළවේයයි" පොලිසියට ලියා ඇරියාම පත්සලේදී සිදුවූ දේ පත්සලේ ඉද ලිවීම ව්‍යවහාරයට නුසුදුසු බැවින් මෙය උන්තාන්තේගේ ලියුමක් නොවේයයි ඉන්ස්-පැක්ටර් කියාවිද? එසේ කීවොත් එය කොතරම් මෝඩකමක්ද? එලෙස වනාන්තරයේදී සිදුවූ දේ පසු කාලවල සිටින අයගේ දැනගැන්ම පිණිස ලියා තැබූ බැවින් වනාන්තරයේ ඉදගණ ලිවීම එය ව්‍යවහාරයට විරුධය. ඒ නිසා මෝසෙස් විසින් ලිවා වෙන්ට බැරිය කියන කෙනෙක් ලෝකේ ඇද්ද? එසේ වනාන්තරයේදී ලියූ නුමුත් එය නිවරදි බව නුඹලාට පෙනෙන්නේ නැද්ද? එසේ නුමුත් එය වනාන්තරයේ ඉදගණ ලියාගණ ලියාපු බවක් බයිබලයේ කොහෙන්ම සඳහන්ව නැත. බයිබලයේ සඳහන්ව නැති දෙයක් ඇතිසේ පෙන්වීම මුසාවාදයක් නොවේද?

රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් පිටත්ව යන්ට ප්‍රථම මෝසෙස් මැරුණායයි තවත් මුසාවාදයක් මුත්තාන්තේ කියන්නා, මෝසෙස් වනාන්තරයේදී මැරුණායයි මුත්තාන්තේ කොහොම දැනගන්නාද? ද්විතීය වාක්‍ය පොතේ 34 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 5 වෙනි පදේ මෙසේ කියා තිබේ. එනම් "යෙහෝව: වහන්සේගේ මෙහෙකරුවූ මෝසෙස් උන්වහන්සේ කී ලෙස මෝවබ් දේශයේදී නැසුනේය යනුය. මෙතන නැසුනේය කීවේ" මැරුණාටයි. මේ වචන දෙකේ තේරුම මුත්තාන්තේ නොදන්නා වගෙයි. මෝසෙස් මැරුණේ මෝවබ්

දේශයේදී බව මෙනත පැහැදිලි ලෙස ලියා තිබෙද්දී වනාන්තර-යේදී මැරුණායයි මුත්තාන්සේ කිසි වකිතයක් නැතුව මේ පිරිස ඉදිරියේ කියන්නේ කොහොමද? මෝවඩ් දේසය කියන්නේ වනාන්තරයයි මුත්තාන්සේ සිතාගණ ඉන්නවා වත්ද? මෝවඩ් රට තිබෙන්නේ ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට හිමි වෙන්නට තිබුන කානාන් දේශයේ යෝර්දනෙන් නැගෙනඳුර මායිම් ඇතුළතය. මේ මෝවඩ් රටේ මෝසෙස් බොහෝ කල් වාසය කොට එහිදී මළේය.

රතුමුහුදෙන් එතරවූ තැන් පටන් මෝවඩ් දේශයට පැමිණෙන තුරු ඒනම්වනය, පාරම්වනය, සිනයයිවනය සහ සින්වනය යනාදී නොයෙක් වනාන්තර පසුකර ආබව බයිබලයේ පැහැදිලි සේ සඳහන්කර තිබේ. ඉතින් අර මිනිහා සබත් කඩකළේ කොයි වනයේදී දැයි මුත්තාන්සේ දන්නවාද? කොයි වනයේදී වුනත් මෝවඩ් දේශයේ සිට මෙය ලිවාම ඇති වරද මොකද? මෝසෙස් වනාන්තරය පසුකර මෝවඩ් රටට වීත් අවුරුදු බොහෝ ගණනක් එහි සිටියාය. ගණන් පොතේ 15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ සඳහන් කරුණු මෝසෙස් ලිවේ ඊශ්‍රායෙල් සිතයි වනයෙන් පිටත්ව කානාන් දේශයේ මායිම්වලට ගොස් ආපසු හැරීවිත් නැවත ඒ මායිම්වලට ගියපසුය. මෙහි කාලාන්තරය අවුරුදු 37 ක් පමණ ඇත. මෝසෙස් මේ කරුණු පොතක සටහන්කර ලිවේ පසුකරගණ ආ වනාන්තර එකකදීවත් නොව මෝවඩ් දේශයේදීවාට අනුමාන නැත. සමහරවිට ඒ ඒ වනාන්තරවලදී දිනපතා සිටුවූ කරුණු දින පොතක සඳහන් කරන්නට ඇත. පසුව ඒවා මෝවඩ් දේශයේදී පොතක ලිවාට අනුමාන නැත. බයිබලය ප්‍රවේසමින් කියවන කවරෙකුට නුමුත් මේ කාරණා පැහැදිලි සේ තේරුම් ගන්නට පුළුවන. එම නිසා මීට උත්තර දීමට තවත් කාලය ගැණිමෙන් පලක් නැත.

පුරාණ අතීතව අදේවදාෂ්ටික පණ්ඩිතයෝ බයිබලය බොරු කර විනාසකරම් යන අදහසින් බලවත් තර්කණ බයිබලයට විරුද්ධව ගෙනා නුමුත් ඒ සියල්ලේදී බයිබලයේ සත්‍යතාවයත් තේරුමත් වර්ධනයවී ගියේය.

ඉතින් ගණන් පොත නම් හතරවෙනි පොත මෝසෙස් නොලිබව ඔප්පු කිරීමට ගෙනපෑ මුත්තාන්සේගේ තර්කණ-යෙන් එය මෝසෙස් ලිව් බවට දන් නුඹලාට ඔප්පුවුනාට කිසි සැකයක් නැති නිසා මගේ කරාට මෙයින් නවත්වමි.

රට මොහොට්ටුවත්තේ ජනානන්ද උත්තාන්තේ විසින්
දුන්නාටු උත්තරය මෙසේය.

“සත්‍යමෙව ජයකෙ”

අප මිත්‍ර සී. සිල්වා මහත්මයාට මගේ කථා හරියාකාර තේරුම් ගත්ට බැරිදුනු බව ඔහුගේ වචනවලින්ම පැහැදිලි වූනා ඇත. ඔහු මගේ කථාව නිසිලෙස තේරුම් ගත්තා නම් “මෙය කිසි තේරුමක් නැත්තාටු කීමක්ය” කියා කියන්නේම නැත. ආර්ය ශාස්ත්‍රයන් නුගත්තාටු අයවලුන්ට කිසි තේරුමක් නැතත් ශාස්ත්‍රාගමධාරී පණ්ඩිත ජනයන්ට එහි හරි තේරුම වැටහෙනවා ඇත. එබඳු උත්තම ශාස්ත්‍රාදියක් නුගත් නිසා අප මිත්‍රයාට ඒ කථාව තේරුම් නොගියාට අපට කරන්ට දෙයක් නැත. එපමණක් නොව “අවිජ්ජාය නිවුනො ලොකෙ” යනාදී සච්ඡ දේශනාවේ අන්දමට සියලුම කෙලෙස් සහිත සත්වයන් අවිද්‍යාවෙන් හෙවත් මෝඩකමෙන් වැසී සිටින බව ඒකාන්ත සත්‍යයක් නිසා මේ ලෝක ධාතුවේ විශාල කමත් විචිත්‍රතාවයත් ගැණ කල්පනාකරන මෝඩයන්ට මෙපමණ විසිතුරු විශාල ලෝකයක් ඉබේ හටගන්ට බැරිය. මෙය මවා ආරක්ෂාකරන්නාටු මහෝත්තම දෙවිකෙනෙක් සිටින්නටම ඕනෑය යන අඤාන කල්පනාව ලෝකධාතුව නිසාම හටගන්නා මිථ්‍යා කල්පනාවක්ය. මේ මිථ්‍යා කල්පනාවෙන් සම්පූර්ණයෙන් අහක්ව සිටියේ මාග්ධ්‍ය ප්‍රතිලාභයෙන් නුවණ මෝරාසිටි දිව්‍ය මනුෂ්‍යාදිත්‍රය. එසේද වුවත් ශාස්ත්‍රාගම ධාරී ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිතයෝද ශාස්ත්‍රඥාන බලයෙන් බොහෝදුරට ඒ මිථ්‍යා කල්පනාවෙන් අහක්ව සිටිති. එබඳු පණ්ඩිතයින්ගේ වචනානුසාරයෙන් නුවණ මෙහෙයා කල්පනා කරන්නාටු ඤාණවත්ත ලෝකයාටද ඒ මිථ්‍යා කල්පනාවෙන් බොහෝදුරට වලකින්නට පුළුවන. ඉන්නිසා මෙතැන් පටන් ලොකොත්පත්තිය ගැණ සච්ඡ දේශනාවේ සඳහන්ව තිබෙන පරිදි සැකෙවින් ගෙණහැර දක්වමි. ඒ මෙසේය:— “සබ්බසංඛාර පරික්ඛයාපන සප්පිනෙලක්ඛාපනග්ගි සිඛාවිය ජාරිකම්පි අනාවසෙ සෙත්වා නිබ්බයති, හෙට්ඨා ආකාසෙනසහ උපරි ආකාසො එකො හොති, මහන්ධකාරො අට දීඝස්ස අඩුතො අවචයෙන මහාමෙසො උට්ඨතිත්වා පටම්-සුකුම්සුඛමංචස්සති, අනුපුබ්බෙන කුමුද්දායාලයාදී මුසලකාලක්ඛන් ධාදී පමානති ධාරාහි වස්සන්තො කොටි සත්‍යසහස්ස වක්ක වාලෙසු සබ්බං දඩ්ඨව්ඨානං පුරෙත්වා අන්තරධායති-පෙ-අනුක්ක මෙන ව මාසධ උතු සංචරිජරා වන්දිමසුරියානං පන පාතුහුත දිවසෙයෙව සිනෙරුවක්කවාල හිමවත්ත පබ්බතා පාතුහවත්ති තෙව බො අපුබ්බං අවරිමං එග්ගණිපුණ්ණම දිවසෙයෙව පාතු

භවත්ති, කථා යථානාම කතුහත්තෙ පච්චමානෙ එකස්පභා-
රෙතෙව බුබුලුකා උට්ඨහත්ති එකෙපදෙසාථුපදුපා හොත්ති
එකෙතින්ත නින්තා එකෙ සමසමා එවමෙව ථුපදුපච්චානෙ
පබ්බතා හොත්ති නින්තනින්තාච්චානෙ සමුද්ද සමසමච්චා
නෙදිපාති" මෙහි භාවය (අනන්ත දීර්ඝකාලයක් මුලුල්ලෙහි
තෙජා සංවර්තියෙන් ලෝකය නැසියන කල්හි) සියළු සංස්-
කාරයන්ගේ ක්ෂයවීම වනාහි ගිනෙල් දගිය ගිණිසුලක්මෙන්
අළු පමණුවක් නැතිව (ඒ වග්නි ජ්වාලාව) නිවීයන්නේය. එකල
යට අජවාකාශයෙහි පටන් මත්තෙන් පරිත්තාහ නම් බ්‍රහ්ම
ලෝකය දක්වා ඒකකුහරව සනාන්ධකාර දක්වා සිටින්නේය.
නැවත දීර්ඝකාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් මහා මේඝය පැනනැගී
පළමුකොට සියුම් සියුම් වණ්ඩ වැස ක්‍රමක්‍රමයෙන් මහත්ව
කුමුදුනල හී හඩුමුසල පුවක්කුරු තල්ලක් පමණ ධාරාවන්ගෙන්
යුත් වර්ෂාව වසිමින් කෙළලක්ෂයක් සක්වලවල්හි දගිය
සියළු තැන් පිරී මේඝය අත්තර්ධාන වන්නේය. ඒ ජලයෙහි
යටද සරසද වාතය නැගී සනකොට වියලී මෙසේ අනන්ත
දීර්ඝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් ජලය වියලී ක්ෂයවෙමින්
ක්‍රමයෙන් පාතබැස පළමු ශක්‍රභවනය පිහිටි තැනට ලත්වේ.
එකල පළමු බඹලොව පිහිටි තැන් බඹලොව පහලවේ. දෙවි-
ලොව පිහිටිතැන් දෙවිලොව පහලවේ. එකල ආභස්සරාදී
මතු බඹතලවල වසන බ්‍රහ්මරාජයන් අතුරෙන් ඇතැම් කෙණෙක්
ආයුක්ෂයවීමෙන් හෝ පුණ්‍යක්ෂයවීමෙන් හෝ එයින් චුතව
මහාබ්‍රහ්මය, බ්‍රහ්මපුරොහිතය, බ්‍රහ්මපාරිසද්‍යය යන ප්‍රථමධ්‍යාන
තුන්තලයෙහි උපදිත්. ඇතැම් කෙනෙක් පරනෙර්මිත වසවර්-
තිය, නෙමානරතිය, තුසිතය, යාමය යන සතර දෙවිලොව
උපදිත්. ජලය ක්‍රමයෙන් අඩුවෙමින් පළමු පෘථිවිස්ථානයට
බටකල්හි මහාවාතය අතිශයින් බලවත් වෙමින් ඩබරාවක තිබූ
ජලය සෙයින් නැගී දිය වටකෙරෙමින් තරදමින් මිරිකයි.
එකල නිරුද්ධ ක්ෂීරපායාසයාගේ උපරිපටලය මෙන් (අනාත්ත
සුමුමපරමානු රූපයන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන්) අමාරය පෘථිවි
පටලය නගයි.

ඒ පෘථිවිතලය කිහිප්මලක්මෙන් සංවිච්ඡේදයෙන් යොහමාන
වෙයි. නිත්‍යසුරහි සුගන්ධ පැතිරෙයි. දිව්‍යරසමිඡස්ගෙණ
බහාළා කලක් මෙන් අමාරසවෙයි. එකල සත්චොත්පත්තිය
පිණිස ආභස්සර නම් බඹලොවින් බ්‍රහ්මරාජයෝ ආයුක්ෂවීමෙන්
චුතවී අචුත් මේ මිනිස්ලොව ඕපපාතිකව උපදිත්. ඔව්හු
සංකීය ශරීර ප්‍රභාවයෙන් අපුරුබිඳ දිලියෙන්නාහ. අභයින්
යන ගමන් ඇත්තාහ. ප්‍රීති සැපම ආහරකොට ඇත්තාහ.
ස්ත්‍රී පුරුෂයෙහි යන ව්‍යවහාරයක් නැතිව අසංඛ්‍යායුක්තව අනන්ත
දීර්ඝකාලයක් වසන්නාවූ මධුරතර සුරහිසුගන්ධ සමාකීණ්ඩු

පෘථිවියෙන් මදක් ඇඟිල්ලෙන් ගෙන දිවගා ලේභකොට ඉතා මධුරයයි පෘථිවි රසය අනුභව කරන්නාහු සිත ලෝභ වඩුත් වඩුත් පෘථිවි රසය අන්තර්ධානව අභිනාකුල් වැනි අමාරස ඇති සතුවරියෙක් පහලවිය. හෙද ලොභ වැඩුත් වැඩුත් අන්තර්ධානව මධුර රසඇති හදු ලකාලිය පහලවිය. හෙද අන්තර්ධානව ඔවුන්ගේ කුසල බලයෙන් කුඩු හා දහිය නැති මුතුසේ පිරිසිදු මිහිරි සුවද ඇති සඬංජාතික හැල් පහලවිය. ඒ සයන්ජාතික සහල්ගෙණ පහළවූ මැණික් බදුන්හි ලා මැණික් උදුන නගා පිළියෙළවූ දිවබොජුන් වැනි සුවද බත් අනුභව කෙරෙමින් ජලමල උපත. ඒ ජලමල නික්මීමට කලට හටගන්නා පළමු කුළුසෙයින් ජලමල මාරි බිඳි ඒ ඒ ස්ත්‍රී පුඹි ලක්ෂණදවය හටගත්තේය. එකැත්පටන් ස්ත්‍රීයහ පුඹියහයි ව්‍යවහාරයක් විය. අහසින් යන සෘද්ධිය නැති විය. සඳ මෙන් බැබළූ ශරීරප්‍රභා නැතිවිය. මුළුලෝ සංඝාන්ධකාර විය. එකල ඒ සංඝාන්ධකාරයට පැමිණි ප්‍රථම කල්පික මහාබ්‍රහ්මයෝ අහෝ අපි අනන්තාසංඛ්‍යායු වලඳමින් ශරීරප්‍රභාවයෙන් මුලුලොව අඳුරු බිඳ අහස සැරිසරාලුමහ. දන් අපි කළ කම් ඉතා බලවත් නිසායයි කියා හඬන්නාහ. එකල ඔවුන්ගේ පුණ්‍යානුභාවයෙන් ඒ සංඝාන්ධකාරය විද්වංසනය කෙරෙමින් දෙසාලිය දහසක් යොදුන් මත්තෙහි අහස පනස් යොදුන් හිරුවීමනක් පහලවිය. ඒ දක මහත්වූ සුරභාවය දක්වමින් සංඝාන්ධකාරය දුරුකෙළේය. එහෙයින් මොහු සුයායයි නම් තැබූහ. ඒ හිරුවීමන ඉතා දුරුව ගිය කල්හි පෙර සෙයින් අඳුරට පැමිණ හිරු සෙයින් තවත් ආලෝකයක් පහළවීම ම යහපතැයි සිතූහ. ඔවුන්ගේ සිත හා සමග සඳවීමන පහළවිය. ඒ දක අපගේ ජන්දය ලෙසට පහළ වූයේ සඳහුයයි නම් තැබූහ. මෙසේ හිර සඳ පහළවූ දවස්හිම ඉදිරිපසු නොවී එකවිටම මහාමේරු වක්‍රාවට හිමවත් පර්වත දිවයින් කොඳෙව් සමුද්‍ර දෙදෙව්ලොව යන සියල්ලම මැදින් දින පසළොස්වක් පොහෝ දවස්හිම එකවිටම පහළවිය. කෙසේ පහළවීදහන්? යම්සේ තණ බත් ඉදෙන කල්හි එකවරම බුබුලු නැගීමෙන් එක් පියසෙක්හි ධූප ධූප වෙයි. එක් පියසෙක් මිටි මිටි වෙයි. එක් පියසෙක්හි සම සම වෙයි. ධූප ධූප සථාන නොයෙක් පර්වත කඳු වෙයි. නින්ත නින්ත සථාන නොයෙක් සරසරින් සාගර වෙයි. සම සම සථාන දිවයින් දඹදිව දෙදහසක් කොඳෙව් වෙයි. මෙසේ සම්පත්කර මහා මෙසයෙහි පටන් ලෝකයෙහි හටගැනීමත් විපත්තිකර මහා

මේ සය දක්වා අවිනාසව පැවතීමෙන් සිඬවෙන්නේ කුසලාකුසල කම්යන් කළාවූ සියලු සත්වයන්ගේ ඒ කම්මානුභාවයෙන් හා සිතොත්තාදී සාකුගුණයෙන්ද, හේතුබලයෙන්ද යන ත්‍රිවිධ කාරණයන් නිසාමය. ඊට සාක්ෂි වශයෙන් මේ මතු දක්වන කරුණු නුවණින් විමසා බැලිය යුතුයි.

ඒ මෙසේය. මේ ලෝකයෙහි වාසයකරණ මනුෂ්‍යයන් අතුරෙන් සමහරු ශරීරාවයව චිකල්වද, උසට සමාන මහත මහතට සමාන උස නැතිවද, ජවිබල නැතිවද, දුර්භවද, මෘදු මොලොක් අතුල් පතුල් නැතිවද, සියලු ලෝකයාට අප්‍රියවද, පිරිවර ජනයන් නැතිවද, බොහෝ ලෙඩ දුක් ඇතිවද සිටිති. එසේම ප්‍රිය මනාප අයගෙන් වෙන්වී සිටින්නාවූද, අඩු ආයුසෙන් මරණයට පැමිණෙන්නාවූද, අනුන්ගේ ප්‍රයෝගවලින් මරණයට පැමිණෙන්නාවූද, ධන ධාන්‍යාදී සම්පත් අඩුව ඉතා දිලිසුණුද, නූපත් වස්තුව නූපදින්නාවූද, උපත් වස්තුව ස්ථිර නොවන්නාවූද, පතන ලද පස්කම් ගුණයෝ වහා නොලැබෙන්නාවූද, රජුන් සොරුන් සතුරන් දියෙන් ගින්නෙන් තමාගේ වස්තුව විනාසවුනාවූද, සාධාරණ වස්තුවක් නොලැබෙන්නාවූද, සියලු ලෝකයාට නීච වූද, ඇතැයි යන වචනයකුදු මුඛයෙන් නොකියවෙන්නාවූද, සියලුකල්හි බලවත් දුකින් වාසයකරන්නාවූද, බොහෝ මනුෂ්‍යයෝ සිටිති. එසේම ශරීරාවයව අචිකල්වූද, උසට සමාන මහත මහතට සමාන උස ඇත්තාවූද, ජවිබල ඇත්තාවූද, රූප සෞන්දර්යයෙන් යුක්තවූද, මෘදු මොලොක් අතුල් පතුල් ඇත්තාවූද, සියලු ලෝකයාට ප්‍රිය මනාපවූද, පිරිවර ජනයන් ඇත්තාවූද, ලෙඩදුක් බොහෝ අඩුවූද, ප්‍රිය මනාප අයවලුන් සමග නිතර වාසයකරන්නාවූද, අඩු ආයුසයෙන් මරණයට නොපැමිණෙන්නාවූද, අනුන්ගේ ප්‍රයෝගවලින් මරණයට නොපැමිණෙන්නාවූද, බොහෝ ධනධාන්‍යාදී සම්පත් ඇත්තාවූද, නූපත් වස්තුව උපදින්නාවූද, උපත් වස්තුව ස්ථිර වන්නාවූද, පතන ලද පස්කම් ගුණයෝ වහා ලැබෙන්නාවූද, රජුන් සොරුන් සතුරන් දියෙන් ගින්නෙන් තමාගේ වස්තුව විනාශ නුවාවූද, සාධාරණ වස්තුව ලැබෙන්නාවූද, නැතැයි යන වචනයකුදු නොකියන්නාවූද, සියලු කල්හි සැපතින් වාසය කරන්නාවූද, බොහෝ මනුෂ්‍යයෝ සිටිති. මෙහි දක්වූ දෙපක්ෂය අතුරෙන් දුක් විඳින්නාවූ පක්ෂය පුළුල් ජන්මවලදී ප්‍රාණඝාතාදී අකුසල කම්යන් රැස්කරගත්තාවූද, සැප විඳින්නාවූ පක්ෂය දැන ශීලාදී කුශල කම්යන් රැස්කර ගත්තාවූද සත්වයෝ වෙති. මෙසේ පුළුල් ජන්මවලදී කුසලාකුසල කම්යන් රැස්කර ගත්තාවූ අනන්ත සත්ව සමූහයාට ඒ ඒ කම්වල හැටි හැටියට සැපයුක් ලැබීමට සුදුසු පරිද්දෙන් මේ මනුෂ්‍යලෝකය පිහිටා තිබෙන හෙයින්, ඒ සියලු සත්වයන්ගේ කම්මානුභාවයෙන් සහ සාකු හේතු යන

ත්‍රිවිධ කාරණයෙන් මේ මනුෂ්‍යලෝකය භටගෙණ තිබෙන බව කොණ නමැති ඇයට ඉතා පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබේ. සියළුදෙනාමට එකාකාර සැප ලබන්නට හෝ ඒකාකාර දුක ලබන්නට හෝ පුළුවන් ආකාරයකට මේ ලෝකය පිහිටා නැත. කොටසකට සැප ලැබීමටද, කොටසකට දුක් ලැබීමටද යොග්‍යාකාරයෙන් මේ ලෝකය පිහිටා තිබෙන බව සියලු දෙනාමට පෙනෙන්නට තිබෙන සත්‍යයක්ය. මේ ඒකාන්ත සත්‍යයෙන් ඔප්පුවෙන්නේ මේ ලෝකය කුසලාකුසල කම්යන් රැස්කර ගත්තාටු ඒ සියළු සත්වයන්ගේම කම්මානුවාටයෙන් සහ සෘතු හේතු යන ත්‍රිවිධ කාරණයෙන් භටගත් බවමය, ඒමිස එකම දෙව් පියෙක් විසින් මවාගත් බවක් ඔප්පුවෙන්නේ නැත. ඒ මෙසේය.

මේ ලෝකයෙහි කිසිම කරුණාවන්ත ධර්මිෂ්ට පියෙක් තමාගේ දරුවන්ගෙන් සමහරෙකුට මෙහි ඉහත දැක්වූ අන්දමේ අනෙකවිධ දුක් අනුව කිරීමට සහ ජීවිතාන්තය දක්වා අයරණ හිඟන්නෙක්ව ඉල්ලන්නෙක්ව දුගියෙක්ව බිදිගිය කබල්ගත් අත් ඇතිව හිස මුඩුව බොහෝ ජනයා විසින් කියන නින්ද වචනයෙන් තර්ජනය ලැබීමෙන් කඩමළ ගොතාකළ අදහස පිළි ඇතිව උතුණන් පිරුණු හිස ඇතිව දළි පිරුණු සිරුරු ඇතිව ලය පිරුණු සොක ඇතිව ඇස් පිරුණු කළුප ඇතිව මුව පිරුණ විලාප ඇතිව කෑද බත් පමණුවන් නොලැබ හිඳින ගෙයක් දෙරක්ද නොලැබ හැමකල්හි සතුරන්ගේ ගෙයි සිහමින මනුෂ්‍ය ප්‍රේතව වෙවලමින් ඇවිදින්නටද, සමහරෙකුට ධන ධාන්‍යාදී සම්පත් අයිතිකරදී අප්‍රමාණ සැප විඳින්නටද සලස්වන්නේම නැත. මක්නිසාද, එසේ කිරීම අකාරුණික අධම ක්‍රියාවක් නිසාය. මෙසේ අකාරුණාවන්ත අධම ක්‍රියාකරණ මනුෂ්‍යපියෙක් වත් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක ඇත්තේ නැතුවාක් මෙන් එබඳු දෙව්පියෙකුත් ඇත්තේ නැති බව ඉර හඳමෙන් පැහැදිලිව පෙනී යනවා ඇත. මේ ලෝකය මවා ආරක්ෂා කරන්නාටු යම්කිසි දෙව්පියෙක් සිටිනවානම් ඔහු යථෝක්ත අකාරුණික අධම පියෙකුට සමානවා මිස කරුණාවන්ත ධර්මිෂ්ට පියෙකුට කිසිසේත් සමාන නැත. මක්නිසාද මේ ලෝකය යම්කිසි දෙව් කෙනෙක් විසින් මවාගත්තා සැබෑනම් මේ ලෝකවාසී සියළු මනුෂ්‍යයෝම ඒ දෙවියන්ගේ දරුවන් හා සමානය. ඒ දරුවන්ගෙන් සමහරෙක් මෙහි ඉහත දැක්වූ අන්දමට අප්‍රමාණ සැපතටද, සමහරෙක් අප්‍රමාණ දුකටද පත්කර තිබෙන නිසාය, මෙසේ මනුෂ්‍ය පියෙක් වත් නොකරණ තරමේ අකාරුණික අධම ක්‍රියා කරණ දෙමව්පියෙක් සිටිනවාය කියා විශ්වාස කිරීම කොපමණ අනුවන කමක්ද? කොපමණ අවාසනාවන්ත ගතියක් දැයි කියා කල්පනා කටයුතුයි. එබඳු අධම ක්‍රියා කරණ දෙව්

කෙනෙක් සිටිනවාය කියා යම්කිසි පාදිලි කෙනෙක් කියනවාන ඔහු අනන්ත දෙව් දෙවතාවුන් වහන්සේලාට අපහාස කරණ දෙව් අපහාසකාරයෙක් වෙනවා මිස එබඳු අධර්මිෂ්ට දෙව් කෙනෙක් සිටින බවට ඔහුගේ ඒ අඥන කීම සාක්ෂියක් වෙන්නේ නැත.

මේ කාරණය නුගත් ලොකයා මුළුකරවන අදහසින් පාදිලි තැනලා දෙන උත්තර කෙසේද කීවොත්, දැනට අවුරුදු හය දහකට පමණ පුළුස්සේදී, සියළු මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ මුල් දෙමව්පිය දෙදෙනාවන ආදම් සහ ඒව විසින් කහනම් ගහේ ගෙඩි කාපු වරදට මෙසේ සමහරු අප්‍රමාණ සැපතටද සමහරු අප්‍රමාණ දුකටද පත්කර තිබෙනවාය කියාය. මේ අවිච්චි දෙන්නෝ කොපමණ සමූහයකටද කීවොත්, එවකට ජීවත්ව සිටියාවූ සියලු මනුෂ්‍ය වර්ගයාටද එතැන් පටන් මේ දක්වා උපන්නාවූ කෙලවරක් නැති මනුෂ්‍ය සමූහයාටද තවම නූපන්නාවූ ලොකාන්තිමය දක්වා උපදිනු ලබන්නාවූ සංඛ්‍යාපට අතික්‍රාන්ත සත්ව සමූහයාටදැයි මෙසේ මුලු ලෝකයේම වාසය කළාවූද, වාසය කරන්නාවූද, මතු වාසය කරණු ලබන්නාවූද, සකල සත්ව සමූහයාටමය. මේ කීමේ තිබෙන අඥනකමේ මහත යන්නම් මොලේ ඇති අයෙකුට පවා ඉතා කඩිනමට වැටහියනවාට අනුමානයක් නැත. යම්කිසි පියෙකුගේ දරුවන්ගෙන් වැඩි මහල් දරුවා විසින් කළාවූ යම්කිසි වැරද්දකට ඔහුගේ සියලුම දරුමුතුබුරු පරම්පරාවටද, තවම නූපන්නාවූ ලොකාන්තිමය දක්වා උපදිනු ලබන්නාවූ සියළුම දරු මුතුබුරු පරම්පරාවටද, අවිච්චි කරන සිරිතක් මේ ලෝකයේ කොතනක තිබේද? වැරද්ද කළාවූ තැනැත්තාට මිස නිවැරදි කාරයින්ට අවිච්චි කරන නීති මාර්ගයක් මේ ලෝකයේ කොයිම මනුෂ්‍ය වර්ගයක් අතරේ වත් තිබෙන්නට පුළුවන්ද? මෙබඳු අධර්ම නීතියක් මේ සාධාරණවූ ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවෙවත් තිබෙනවාද? දෙව් නීතියට ඒක හරිය කියා කියනවානම් ඒ නීතිය මනුෂ්‍ය නීතියටත් වඩා අතිශයින්ම අධර්මී නීතියක් විය යුතුය. මනුෂ්‍ය නීතියටත් වඩා නින්දිතවූ නීතියක් මොන අන්දමකින්වත් දෙව්නීතියක් වෙන්ට නුපුළුවන. ඉන්නිසාද එබඳු නින්දිත නීතියක් ඇත්තේ වත් එබඳු අනර් අනවු පමුණුවන අධිම මැවුම්කාර දෙවියෙක් ඇත්තේවත් නැති බව නිසැකව දැනගත යුතුය. ඉන්නිසා අසත්‍යවූ ක්‍රිස්තියානි ආගම දුරින්ම දුරු කටයුතුය. ඒකාන්ත සත්‍යවූ බ්‍රහ්මාගම වැලඳ ගැනීමෙන් දෙලොවින්ම වැඩ සාද ගත යුතුය.

තවද, පෘථිවි ධාතුව හටගන්නා අන්දම ගැන මේ වාදයේදී තර්ක ව්‍යාකරණ න්‍යාය මීමාංශාදී ශාස්ත්‍රයන්ගෙන් යම් යම් හේතු උදහරණාදියක් දක්වනු ලැබුවා නම් ඒ සියල්ල මෙහි ඉහත දක්වූ සච්ඡද දේශනාවටම සාක්ෂි පිණිස වේ. අප මිත්‍රයා මගේ

කථාව ආදීමය පරියොසාන වශයෙන් සම්පූර්ණයෙන් තේරුම් නොගෙන එහි මුලින් වචන සාද්‍රව්‍යයක් පමණක් ගෙන එය සභාවට කියමින් මේ කථාවේ කිසි තේරුමක් නැත, කියා කියයි. මොහුගේ මේ කීම කෙසේද කීවොත් පුරාණ සිටිය එක්තරා අඤ්ඤායෙන් ජාතක පොත කියවන්නට ගොස් යටගිය දවස බරණැස් නුවර, යනාදි වාසගම යටගියද-වසබ-රැස්නුවර-යනාදි වශයෙන් තමාටම නොතේරෙන තරම් වරදදුගණ කියවන්නට පටන්ගෙන මේ පොත කිසි තේරුමක් නැති පොතක්ය කියා කීවාට වඩා වෙනසක් නැත. ගීතෝෂ්ණාදී සෘතු ගුණයන් කරණ කොටගෙන ලොකයෙහි අවිනිර්හොගව සෑම කල්හි පවත්නා පරමානු සංඛ්‍යාත අති සුබ්‍රම පාර්වි ධාතුන්ගේ ඒකරාසි වීමෙන් පාර්විය සෑදෙනවාය යනාදි මගේ කථාවේ මුලින් වචන සාද්‍රව්‍යයක් පමණක් ගෙන කියමින් මේ කථාව කිසි තේරුමක් නැත කීම කොපමණ ලාමක කමක්ද? යම් කථාවක ආදි මධ්‍ය පරියොසාන යන ස්ථානතුන හොඳින් හිතට ගෙන ඒ කථාවට පිළිතුරු දීම පණ්ඩිත කමය. මගේ කථාවේ ප්‍රථම භාගයෙන් මේ මනුෂ්‍ය ලෝකය මෙයාකාරයෙන් සෑදී තිබෙන්නේ, කම් සෘතු හේතු, යන ත්‍රිවිධ කාරණයෙන් බව ඉතා පැහැදිලිව දක්වා ඇත. ඒ කාරණයන්ගෙන් එකකුදු බිඳහෙලිය නොහැකිව සිටගත ඔර්ලෝසුවකින් මෝස තර්කයක් ගෙන පාමින් මුළු ලෝකයා රවටන්නට තැත් කරන බව පෙනේ. ඔර්ලෝසුව ක්‍රියාකරවන්නට සලස්වන්නේ එහි පුන්ත දිග ඇරීමෙන්ය, කියන්නාක්මෙන් මේ මනුෂ්‍ය ලෝකය පැවැත්මට පැමිණෙයි හේතුව පාර්වි ධාතුවය, කියා මව්සින් කීවායයි මොහු කියයි. මේ මනුෂ්‍යලෝකය මෙලෙසින් පැවැත්මට, හේතු තුනක් ඇති බව (එනම් කර්ම සෘතු හේතු) යන හේතු කාරණා තුනක් ඇති බව මගේ ඒ කථාවේදී ඉතා පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කළා ඇත. එසේ පැහැදිලි වශයෙන් ගෙනහැර දක්වූ ඒ කාරණා තුනෙන් එකක් ගැණවත් මොහුට කිසිම විරුධ වචනයක් දක්වන්නට නොහැකි සෙයින් ඒ ගැණ කිසිවක් නොකියා මගේ ඒ කථාවේ මුලින් වචන සාද්‍රව්‍යයක් පමණක් උපුටා ගෙන "යමක් සෑදීමට ගත්තාවූ ද්‍රව්‍ය ඒ දේ පැවැත්මට පැමිණෙයි හේතුවය" කියා මම කීවායයි මේ සභාවට අහවන්නට උත්සාහ කිරීම තදබල අයුත්තක්ය. මෙසේ ප්‍රයෝග වශයෙන් කථා නොකොට බුඩ්ධාගමේ උගන්වා තිබෙන ධර්ම බොරු කරන්නට අපට බැරිය කියා කියනවානම් මීට වඩා කොපමණ නම්බුද? තවද, මාගේ මිත්‍රයා විසින් මීට පළමු කීපවිටක්ම, මැවුම් කාරයෙක් සිටින බව ඔප්පු කරගන්නට ඉදිරියට ගෙනා ඔර්ලෝසුවේ උපමාව සඵප්‍රකාරයෙන්ම වැරදි බවත් තර්කාදී ශාස්ත්‍රානුකූල නොවන බවත් අනෙක කාරණයන්ගෙන් ගෙනහැර

දක්වූයේ නමුත් මොහුට වෙන කියා ගත්තටම දෙයක් නැති නිසා මේ කබල් උපමාවම නැවත නැවතත් ගෙනපාන බව පෙනෙන්නට තිබේ. දෙළහ වදින්නට ඕනෑ තැනට හය වදින්නටද හය වදින්නට ඕනෑ තැනට දහය වදින්නටද ඔර්ලෝසුවක් සාදන කෙනෙක් මේ ලෝකයේ කිසිම තැනක ඇත්තේම නැත. එලෙසින්ම, මහඵ වයසට පැමිණෙන්නට මත්තෙන් ජරාවට පැමිණෙන්නාවූද, සම්පූර්ණ වයස ගතවෙන්නට මත්තෙන් ළදරු කාලේදීම මියයන්නාවූද මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයා යථෝක්ත විපයාසය ඔර්ලෝසුවකට සමානවා මිස හරිවෙලාව යන නියම ඔර්ලෝසුවකට කොයි ප්‍රකාරයකින්වත් සමාන කරන්නට බැරිය. ඉන්නිසා යථෝක්ත විපයාසය ඔර්ලෝසුවක් සාදන කෙනෙක් මේ ලෝකයේ නැතුවාක් මෙන් මේ විපයාසය ලෝකයා මවන්නටද, මැවුම් කාරයෙක් ඇත්තේ නැති බව ඤාණ නමැති ඇසට ඉතා පැහැදිලිලෙන් පෙනෙන්නට තිබේ. ඉන්නිසා මිත්‍රයාගේ ඒ කබල් උපමාවෙන් කිසිම පලක් නැති බව මෙහි සිටින ඤාණවත්තයින්ට පෙනී යනවා ඇත. තවද “ඒ ඒ අභිප්‍රාචන් ඉෂ්ට වෙන ලෙස ඒවා (එනම් පරමානු සංඛ්‍යාත ඉතා සියුම් පෘථිවි ධාතු) එක්රාසිවීම උන්වහන්සේගේ අදහසය” කියා අප මිත්‍රයා කියන්නේ වී නමුත් මේ කීම බයිබලයට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුධය. යෙහෝව: පටන් ගැන්මේදී ම ගැඹුරු වූ ජලයක් යට කිසි පිළිවෙළකට නැති පෘථිවියක් එක දවසකින්ම මවා ගත් බව බයිබලයේ සඳහන්ව තිබෙනවා මිස තර්කාදී බාහිර ශාස්ත්‍රයන්ගෙන් ප්‍රකාශ වන ලෙස බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණනක් මුලුල්ලෙහි පරමානු රූපයන්ගේ ඒකරාසිවීමෙන් පෘථිවිය හටගන්න බවක් බයිබලයේ කිසි තැනක සඳහන්ව නැත. මෙසේ අප මිත්‍රයා දැන් දැන් බයිබලයටත් විරුධව කථා කරන්නට පටන් ගෙන තිබෙන්නේ බයිබලයෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගම මොන අන්දමකින්වත් ඔප්පු කරගන්නට බැරුවායින්වාට කිසිම අනුමානයක් නැත. කට බොරු කියතත් දිව බොරු කියන්නේ නැත- කියන්නේ මෙබඳු කාරණාවලට නොවේද? මේ කාරණයෙන්ම ක්‍රිස්තියානි ආගම බොරුය කියා අප මිත්‍රයාගේ කටිත්ත කියවුනා නොවේද? පෘථිව්‍යාදී සවෙනතික සත්ව කොට්ඨාසයක් නුවූයේ නමුදු සවෙනතික සියලු සත්වයින්ගේම කුසලා කුසල කම්පානුභාවයෙන් ඒ ඒ සත්වයන් විසින් කළා වූ ඒ ඒ කම්වල හැටි හැටියට සුදුසු ඵල විපාක බැලීමට යෝග්‍යාකාරයෙන් මේ ලෝකය හටගණ තිබෙන්නේ කම් සාකු හේතු යන ත්‍රිවිධ කාරණයෙන්ය. ඒ බව මීට පළමු ඉතා පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කළා ඇත.

පාර්ටි, ආපස්, තෙරො, වායු ආදී ධාතුන්ගේ සංයෝජිත භාවයෙන් අනෙක වෘක්ෂලතාදීන්ගේ හටගැනීම අපේ ඇස්වලට පෙන්ට තිබෙන සත්‍යයක් බව කිසිවෙකුට බිඳහෙළිය නොහැක. උදහරණ සහිතව මව්සින් දක්වූකල්හි, ඊට අප මිත්‍රයා කියන්නේ යම්කිසි භූමි ප්‍රදේශයක් කොපමණ කපා කොටා ප්‍රඬ කළත් එහි ඉතා සියුම් බීජ තිබෙන්නට පුළුවන මුල් තිබෙන්නට පුළුවන යනාදියයි. මේ කීමද අනුමාන සහිතය. බීජ තිබෙන්නට පුළුවන යන අනුමාන කීම මීස එහි බීජ තිබෙනවාමය, යන ස්ථිර කීමක් අප මිත්‍රයාට කියන්නට බැරි වී තිබෙන බව පැහැදිලිය. ඉන් නිසා අප මිතුරාගේ උත්තර අනිස්ථිර බව මෙයින් පැහැදිලි විය. මෙන්න එහෙනම් ධාතුන්ගේ සංයෝජිත භාවයෙන් හෙවත් යෙදීම් බලය කරණකොට ගෙන වෘක්ෂලතාදීන්ගේ හටගැනීම සිඩවෙන බව නිසැකව දනගැනීමට ඉතා වැදගත් සාක්ෂියක්, ගෙන්දගම් අඟුරු වෙබ්ලුණු යනාදී ද්‍රව්‍යයන්ගේ යෙදීම් බලය කරණකොට ගෙන පුද්ගලික ගිණිකෙළි එනම් ගස් වැනිවූද, කොල මල් වැනිවූද, සර්පයන් සිව්පාවුන් සමානවූද, අපුරු පුදුම දේවල් ධාතු ශක්තියෙන්ම හටගැනීමද, “පොටුණ” යනාදී බෙහෙත් බෝතලයක දමා වතුර වත්කොට ඇබ ගසා තැබීමෙන් රිදීමල් ගස් සෑදීමද යනාදිය ධාතුශක්තියෙන්ම හටගන්නාක් මෙන් පොළවෙහිද ධාතුන්ගේ යෙදීම් ශක්තියෙන් අනෙක වෘක්ෂ ලතාදිය අද දක්වාම සෑදෙන බව මතු දක්වන කරුණු වලින් දැන ගත යුතුයි. සරකුන්ගේ සහ එළුවන්ගේ ලොම් එක්කොට පාර්ටියෙහි දමා තිබීමෙන් බිජුවට නොවපුරාම කාලාන්තරයකින් ඊතණ නම් තෘණ වර්ගය සෑදෙන බවද, එසේම ගෙරි අංකුඩු දමා තිබීමෙන් සිහින් බටගස් වර්ගය සෑදෙන බවද එලෙසම දීකිරි සහ තලමුරුවට එක්කොට දමා තිබීමෙන් භුස්තෘණ (හෙවත් පැහිරිමාන්) නම් තෘණ වර්ගය සෑදෙන බවද දැන යුතුයි.

තවද අප මිත්‍රයා සෘතුප් යන වචනයේවත් හරි අර්ථය නොදත් මෝඩයෙක් බව මේ සභාවට මව්සින් පෙන්නා දුන්නාට පසු මොහු නැවතත් ඒ පාඩුව පරිමසාගන්නට හිතාගන “මම කීවේ සෘතුවය කියන්නේ කාලපරිච්ඡේදයක්ය කියාය” කියා නොපිට හරවාගන්නට හදන බව පෙනේ. නුමුත් මිත්‍රයාට ඒක කිසි කලකවත් කරන්නට දෙන්නේම නැත. මක්නිසාද මිත්‍රයා පළමු වෙන් කථාකළේ “සෘතුව” යන වචනය ගැණ නොව “සෘතුප්” යන වචනය ගැණය. සෘතුප් යන වචනයෙන් කොයි ප්‍රකාරය කින්වත් කාලපරිච්ඡේදයක් ප්‍රකාශ වෙන්නේ නැත. සෘතුව කරණ කොටගෙන හටගත් දෙය හෙවත් සෑදුනාවූ දෙය යන අර්ථය ඒ වචනයෙන් ප්‍රකාශවේ. මෙසේ සෘතු කරණකොටගෙන සෑදෙන්නාවූ හෙවත් වැඩිවර්ධනය වෙන්නාවූ ඒ පාර්ටි පරිතා-

දිත්තේ පළමු හටගැනීමද කල්පාන්තය දක්වා අවිනාශව පැවතීමද සිඛ වෙන්තේ කම්මානුභාවයෙන්මය. ඊට සාක්ෂිය නම් අන්තකාකාර කුසලාකුසල කම්යක් රැස්කර ගත්තාවූ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ කම්මානුරූප පරිද්දෙන් සැප දුක් ලැබීමට සුදුසු ලෙස මේ විශාලවූ ලොක ධාතුව හටගෙන තිබීමය. මෙසේ කුසලාකුසල කම්මිපාකයන් ලැබීමට යොග්‍යාකාරයෙන් මේ ලෝකය හට ගැනීම ලොකස්ථිතාව ධර්මයයි. ඒ ධර්මය දුන්නාවූ දෙවිකෙනෙක් නැත. යම් දෙවිකෙනෙක් විසින් ඒ ධර්මය දුන්නා නම් සියල්ලට ඒකාකාර සැප ලබාගත්ට පුළුවන් ආකාරයකය ඒ ධර්ම පිහිටවන්ට ඕනෑය. අන්තක ප්‍රකාර අඩුවැඩි වශයෙන් කුසලාකුසල කම්යන් රැස්කර ගත්තාවූ ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ කුසලාකුසල කම්වල ප්‍රමාණයේ අන්දමට සැපදුක් ලැබීමට සුදුසුවූ පරිද්දෙන් මේ මනුෂ්‍ය ලෝකය පවත්නා ස්ථිතාවධර්මය පිහිටා තිබෙනවා මිස සියල්ලට ඒකාකාර සැප ලබාගත්ට පුළුවන් අන්දමකට ධර්මයක් පිහිටා නැත. ඉන්නිසා ඒ ධර්මය දුන්නාවූ දෙවිකෙනෙකුත් නැත. සත්‍ය වූ දේවාගමකුත් නැත. සියලු සත්වයන්ගේ කුසලාකුසල කම්මානු භාවයෙන් හටගත්තාවූ ලොකස්ථිතාවධර්මය මිස දෙවිකෙනෙක් විසින් දුන්නාවූ ස්ථිතාවධර්මයක් නැත. ඉන්නිසා ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණයෙන්ම බොරුවක්ය. එබැවින් ඒ ආගම සියලු දෙනා විසින්ම අත්හැර දමිය යුතුය.

තවද ලෝකධාතූන් සදකාලික බවත් ඒවා කිසිකෙනෙකුට මවන්ට බැරි බවත් තර්කශාස්ත්‍රාන්තර්ගත සංස්කෘත පාඨවලින් සාක්ෂි සහිතව මවිසින් ඔප්පුකළේ නමුදු ඊට අප මිත්‍රයා කියන්නේ ඒ ගැන මම කිසිම සාක්ෂියක් දක්කුවේ නැත, කියාය. මෙබඳු හිරිමතප් රහිත සම්පජාන මුසාවාද මේසා මහත් සභාවක් ඉදිරිපිට සිටගත කියන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගමේ බොරු කීම සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම් කරලා නැති නිසායින්වාට අනුමාන යක් නැත. තාගේ අසල් වැසියාට විරුධව බොරු සාක්ෂි නොකියව කියා පමණක් බයිබලයෙන් උගන්වයි. මේ ඉගැන්වීමෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම බොරු නොකියන්ට තහනම්ක් නැත. ඉන්නිසා අප මිත්‍රයා මෙයාකාර බොරු කියන බව පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබේ. ජලය නුඹ ගංගාවක් සාදපත් කියා ජලයට දෙවියෙක් හෝ මාරයෙක් හෝ කොපමණ කීවත් ඒ කීමට ඇහුම්කම් දෙන්නට ශ්‍රෝතයක් හෝ ඒ කීම පිළිගන්ට මනසක් හෝ ජලයට නැත්තේය යන මගේ මේ කීමට පිළිතුරු වශයෙන් අප මිත්‍රයා කියන්නේ අපට නෙතේරෙන දේවල් අපි වාගේම මනුෂ්‍යයෝ කරලා තිබෙන බවත්, විදුලි බලයෙන් කරත්තය දුවන එක වීස්තර කරන්නට බැරි බවත් යනාදී ලවට රාසියක්ය. මේ ඕනෑ නැති කියමන් මගේ කීමට උක්තර වෙන්තේ නැත.

ජලයට ශ්‍රෝතයක් හෝ මනසක් හෝ ඇත්තේ නැත යන මගේ මේ කීමට උත්තර දෙනවා නම් ජලයට ශ්‍රෝතයක් හෝ මනසක් හෝ තිබෙන බව ඔප්පුකරන්නට ඕනෑය. එසේ ඇති බවක් ඔප්පුකරන්නට මොනම විධියකින්වත් නුපුලුවන්ව සිටගත මේ ඕනෑ නැති අනම් මනම් දෙඩවන එක ලාමක කමය. අපට දුටුපාරටම තේරුම් ගත්ට බැරි දේවල් සමහර මනුෂ්‍යයන් විසින් කරලා තිබෙන්නේ වී නමුත්, ඒ කොයිම දෙයක් නමුත් තේරුම්ගත්ට ඕනෑය කියා යමෙක් උත්සාහ කළොත් එසේ තේරුම්ගත්ට නොහැකිවූ දෙයක් ලෝකයේම ඇත්තේ නැත. ඉන්නියා කාලිකඩු අපට සදකාලිකඩු ආකාශ ධාතුව පවා තේරුම්ගත්ට පුලුවන්කම තිබෙන නිසා ජලයට එබඳු ශ්‍රෝතාදියක් නැති බවත්, ඒ ජලය යෙහෝව්‍යේගේ අභිප්‍රාච ඉෂ්ට කරගන්නා පිණිස යොදා නැති බවත් හස්තාමලකයක් මෙන් පෙනී යනවා ඇත.

තවද ධාතූන්ගේ භූතරූපයන් හටගැනීම සම්භාවධර්මයවූ පරිද්දෙන් හෙවත් කම් සෘතු හේතු යන තුන් කාරණයෙන්ම සිඬවෙන බව න්‍යායශාස්ත්‍රයෙන් මවිසින් ඔප්පුකළ කල්හි ඒ ගැණ අප මිත්‍රයා අසන්නේ, ඒ ඒ ධාතූන් කෙරෙහි සම්භාවධර්මය නොහොත් ඒවායේ අභිප්‍රාචයක් ඉෂ්ටවෙන ගුණාංගයක් පිහිටෙව්වේ කවුද? කියාය. මේ ඇහීමට අපි දෙන උත්තර මෙසේය. ඒ ඒ ධාතූන්ගේ අභිප්‍රාචයක් ඉෂ්ටවෙන ගුණාංගයක් කවරෙක් විසින්වත් පිහිටුවා ඇත්තේ නැත. ඊට කාරණයක් නම්, යෙහෝව්‍ය රූප අදහනවාට සම්පූර්ණයෙන්ම වීරුඬය. නමුත් රූප අදහන්නෝ ඒ රූප සාදගන්නෝ පෘථිවි ධාතුවට අයත් යම් කිසි ද්‍රව්‍යාදියකිත්ය. එසේ රූප සාදන කල්හි යෙහෝව්‍යේගේ අභිප්‍රාචය ඉෂ්ටවෙන පිණිස එම ද්‍රව්‍ය ඊට කිසිම වීරුඬතාවයක් දක්වන්නේ නැත. මේ කාරණයෙන් පෘථිවි ධාතුව යෙහෝව්‍යේගේ අභිප්‍රාචය ඉෂ්ට කරන්නේ නැති බව ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? යෙහෝව්‍යේගේ අභිප්‍රාචය ඉෂ්ටවෙන ගුණාංගයක් පෘථිවි ධාතුව කෙරෙහි පිහිටුවා තිබෙනවා නම් ඔහු අතිශයින්ම වීරුඬවූ ඒ ක්‍රියාව කරණ කල්හි ඊට ඇතුලත් නොවෙනාකාරයක් පෘථිවි ධාතුව කෙරෙන් පහළ විය යුතුය. එබඳු ප්‍රාදුර්භූතවීමක් අදාශ්‍යමාන හෙයින් එබඳු ගුණාංගයක් ඒ ඒ ධාතූන් කෙරෙහි පිහිටවා ඇත්තේ නැති බවත්, අභිප්‍රාචයක් කිසිම ධාතුවකින් ඉෂ්ට නොවෙන බවත් ඉර හඳ මෙන් ඔප්පු වූයේය. තවද ආපොධාතුව වායෝ ධාතුව ආදී ධාතූන් සමග සංයෝගවීමෙන්, එහි මුලින් තිබුණු ගුණය නැතිවී අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම සම්භාවධර්මයක් බව මවිසින් කී කල්හි ඒ ගැණ අප මිත්‍රයා අසන්නේ, ජීවමාන සත්වයින්ගේ ඕනෑකම්වල හැටියට එම ධාතු සංයෝගවීම සම්භාව ධර්මයක්වී තිබෙන්නේ

කෙසේද කියාය. එය ගැණ අපි දෙන උත්තරය මෙසේය. ආපොධාතුව (එනම් මුහුදේ තිබෙන කරදිය සුය්‍යතාපයෙන් මිහිදුමාකාරයෙන් අහසට නැග වණිකාරයෙන් පොළවට වැටෙන කල්හි එහි තිබුනු ලවණ ගතිය දුරුවී මිහිරි ස්වභාවකට පැමිණීම සිඬවෙන්නේ වායොධාතුව ආදී අවශෙෂ ධාතුන් සමග සංයෝග වීමෙන්ය. එසේ අන්‍යාකාරයකට පෙරලීම ස්වභාවධර්මයක්ය.) මනුෂ්‍යයන්ගේ සැප ජීවිතාව පිණිස කලට වේලාවට වරුණාව පවතින්නේ සාතුගුණය සහ කුසල තේජානු භාවය කරණකොට ගෙනය. අප මිත්‍රයා කියන හැටියට මුහුදේ තිබෙන කරදිය මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනයට පැමිණෙන කල්හි එහි තිබෙන ලවණ ගතියත් සමගම පැමුණුනොත් එයින්, මතු සිඬවෙන්නට තිබෙන අන්තරාව යෙහෝව: කලින්ම කල්පනා කරලා එම ජලය මනුෂ්‍යයින්ගේ ප්‍රයෝජනයට පැමිණෙන කල්හි ලවණ ගතිය දුරුවී මිහිරි ආකාරයකට පැමිණෙන්නට සලස්වා තිබෙනවා සැබෑනම්, යම්කිසි මනුෂ්‍යයෙක් හදිස්සියකින් මුහුදේ වැටී බොහෝ විඩාවට පැමිණ ඒ වෙහෙස සංසිඳවා ගන්නා පිණිස නොහොත් කුසගින්න නිවාගන්නා පිණිස වෙන ආහාර පානාදියක් නැති නිසා ඒ මුහුදේ කරදිය බොනකල්හි එහි ලවණගතිය දුරුවී මිහිරි වෙන්නටම ඕනෑය. මක්නිසාද, ඒ ජලය මනුෂ්‍යයාගේ ප්‍රයෝජනයට පැමිණෙන කල්හි එහි ලවණ ගතිය අත්හැරී මිහිරි ස්වභාවට පැමිනෙන්නට යෙහෝව: විසින් සලස්වා තිබෙන වාය කියා අප මිත්‍රයා කියන නිසාය, ඒ මුහුදේ වැටුනු මනුෂ්‍යයා යම්කිසි උපායකින් එයින් ගොඩ ආවත් ඒ කරදිය බීමෙන් මතු ඔහුට පැමිණෙන්නට තිබෙන අන්තරාව වලකින පිණිස, යෙහෝව: විසින් මුහුදු දියගැණ එබදු සැලස්වීමක් කරලා තිබෙනවානම් ඔහුට ඒ බොන කරදිය මිහිරි ස්වභාවට පැමිණෙන්නට ඕනෑය. නමුත් එබදු ස්වභාවක් ලෝකයේ ඇත්තේම නැතිනිසා මුහුදු දිය ගැණ යෙහෝව:ගේ කිසිම සැලැස්වීමක් ඇත්තේ නැතිබව පැහැදිලිව පෙනීයනවාය.

තවද මුහුදු කරදිය මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස පැමිණෙන කල්හි (නොහොත් මනුෂ්‍යයන්ට මිහිරි දියෙන් ප්‍රයෝජන ඇති කල්හි) ඒ කරදිය මිහිරිවේවා කියා හෝ නැතහොත් එසේ මිහිරිවීමට සුදුසුවූ යම්කිසි අන්දමකට සැලැස්වීමක් හෝ යෙහෝව: විසින් සිඬකරලා තිබෙනවා නම්, යම්කිසිවෙක් මුහුදු දිය පානය පිණිස අතට ගත් කෙණෙහිම මිහිරිවිය යුතුයයි මවිසින් ගෙන හැර දක්වූ කල්හි ඊට පිළිතුරු වශයෙන් අප මිත්‍රයා කියන්නේ කරදිය සහ මිරිදිය යන දෙකම ලෝකේ තිබෙන්නට ඕනෑය. ඒ දෙකෙන්ම සත්වයන්ට ප්‍රයෝජනය යනාදියයි. මේ කීම මගේ කීමට කිසිසේත් පිළිතුරු වෙන්නේ නැත. කරදිය සහ මිහිරිදිය යන දෙකම ලෝකයේ තිබෙන්නට

ඕනෑවා සැබෑය. නුමුත් මුහුදේ කරදිය මනුෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස පැමිණෙන කල්හි (හෙවත් ඔවුන්ට මිහිරි දියෙන් ප්‍රයෝජනය ඇතිකල්හි) ඒ කරදිය මිහිරි වෙන්ටෙයි කියා යෙහෝව්‍යගේ යම්කිසි සැලැස්වීමක් තිබෙනවානම් පානය පිණිස අතටගත් කෙණෙහිම මිහිරි විය යුතුමය. නුමුත් එබඳු මිහිරි ස්වභාවයකට පැමිණීමක් ලෝකයේ කිසිම තැනක ඇත්තේ නැති නිසා මුහුදු දිය ගැණ කර්තෘ කෙනෙක් ඇති බවක් ඔප්පුවෙන්තේම නැත.

තවද මගේ කරදිය උපමාවෙන් ඔප්පු වෙන්තේ මැවුම්කාරයාගේ මැවිල්ලෙහි දෙෂයක් මිස ඊට කර්තෘකෙනෙක් නැති බවක් නොවේය කියා අප මිත්‍රයා කියයි. මොහුගේ මේ කීමෙන් පැහැදිලිවෙන්තේ මැවුම්කාරයාගේ මැවිල්ලෙහි දෝෂ තිබෙන බවයි. එතකොට දෙෂ සහිත මැවිල්ලක් මැව්වාටු ඒ මැවුම්කාරයාට සියළු බලය නැතිබව එයින්ම ඔප්පුවෙන්තේ නැද්ද? සියලු බලය නැත්තාටු කෙනෙකුට මෙබඳු මැවිල්ලක් මවන්ට බැරිබව නොතේරෙණ අහේතුව මොකද? මෝහ නමැති පටලයෙන් අප මිත්‍රයා වැසී සිටින නිසා මේ සත්‍යය තේරුම් නොයනවායයි හඟිමි. තවද යෙහෝව්‍ය ජලය මැව් බවක් බයිබලයේ සඳහන්ව නැතිබව මව්සින් ගණහැර දක්වූ කල්හි ඊට පිළිතුරු වශයෙන් අප මිත්‍රයා කියන්නේ පටන් ගැන්මෙහිදී දෙවියන් වහන්සේ අහසත් පොළවත් මැවූසේක යන බයිබල් පදයෙන් ජලය මැව්බව ඔප්පුවෙනවාය කියාය. පොළව මැව්වාය, යන වචනයෙන් පොළවට අයිති සියල්ලය කිව තැන ජලයත් අයිතිවෙනවාය කියා පූර්ව තේරවිල්ලක් විස්තර කළ බව මෙහි සිටින්නන්ට මතක ඇත. මොහුගේ මේ තේරීම කොයි ආකාරද කීවොත් පුරාණ සිටිය එක්තරා මිනිසෙක් භිතෙන් අඟුරු කැල්ලක් දකලා ඒක තෝරා දෙත්ටය කියා ලිඳමුලගේ හන්නැද්දෙකුට කීවාම ඔහුගේ ඒ භීත තේරීමට වඩා වෙනසක් පෙනෙන්නේ නැත. ඉන්නිසා ඒ හන්නැද්දගේ තේරුම සැකෙවින් ගණහැර දක්වමි. ඒ මෙසේය. අඟුරානම්, කළුවාය, කළුවානම්, මගුරාය, මගුරානම්, රව්ලාය, රවුලානම්, බළලාය, කියා තේරුවාට වඩා වෙනසක් පෙනෙන්නේ නැත. මෙයාකාර බොරු තේරවිලි තමුසේලාගේ වල්ලෙ හාදයෝම පිළිගන්නවා මිස යම්තම් මොලේ ඇති කිසිවෙක් බාර ගන්නේ නැත. පොළව මැව්වාය කීවාම ජලය මැව්වාය කියා තෝරන්නවා නම් ජලය මැව්වාය කියා කීවොත් පොළව මැව්වාය කියා තෝරන්නා ඕනෑය. මුඛය පුළුස්සන්ටෙයි කීවාම අධො මුඛය පිළිස්සුවාට වඩා වෙනසක් මේ තේරීමේ තිබේදැයි කියා කල්පනා කටයුතුයි. පොළව යෙහෝව්‍ය මැව්වාය කියා අප මිත්‍රයා කී නමුත් එය කිසිවෙක් විසින් නොමැව් බවත් ඇතිව නැතිවන

සදකාලික පරම්පරාවකින් යුක්ත බවත් බයිබලයේම සඳහන්ව තිබේ. ඒ මෙසේය දේශනාකාරයාගේ පොතේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 4 වෙනි පදයේ “පරම්පරාවක් පසුවගොස් තවත් පරම්පරාවක් එන්නේය. නුමුත් පොළොව සදකල් පවතියි” කියාද, එසේම එම පොතේ එම පරිච්ඡේදයේ 9, වෙනි 10 වෙනි පදවලින් “තිබුනු දේ වන්නේය. කළදේ දෙවනු කරණු ලබන්නේය. ඉරයට අළුත් දෙයක් නැත. මෙන්න මේක අළුතැයි කියන්නට දෙයක් ඇද්ද? ඒක අපට පළමුවෙන් ඉස්සර කාලේම තිබුනේය” කියාද සඳහන්ව තිබෙන නිසා පොළව යෙහෝව: නොමැව්බව බයිබලයෙන්ම ඔප්පු වෙතවාය.

තවද මැවුම් කාරයෙක් ඉන්න බවට ඇදහිය යුතු වැදගත් සාක්ෂියක් පෙන්වන්නටයි කියා මව්සින් කී කල්හි, යාව්ඤාචලට උත්තර ලැබීම ජීවමාන දෙව්කෙනෙක් සිටින බවට ඉතා වැදගත් සාක්ෂියක් කියමින් ඊට සාක්ෂිකාරයෝ වශයෙන් ඇස්. ජී. ලී මැක්ලේ ගෞ. ඊ. පී. පොන්සේකා යන තුන්දෙනා පෙන්වයි. මේ තුන්දෙනාගේ සාක්ෂිය කොයි ආකාරද කීවොත් දීකිරට බළලුන්ගේ සාක්ෂියට වඩා වෙනසක් පෙනෙන්නට නැත. ක්‍රිස්තියානි ආගම වෙනුවට පඩිලබන සමහරු ඒ ගැණ කෙසේ සාක්ෂි නොකියාපිද? මෙබඳු ලාමක කියමන් අප මිත්‍රයා මේ සභාවේ සිටගණ කියන එකෙන් තේරුම් ගන්නට තිබෙන්නේ ඒකාන්තයෙන්ම මැවුම් කාරයෙක් සිටින බවට වෛදානර්කාදී උත්තම ශාස්ත්‍රයකින් කිසිම සාක්ෂියක් පෙන්වන්නටම බැරිවීමය. එසේ නොවෙතම් එබඳු ආර්ය ශාස්ත්‍රයකින් සාක්ෂියක් පෙන්වන්නට ඕනෑය. මැවුම් කාරයෙක් ඉන්නාවාය කියන මුළු වචනය මීස ඒ ගැන කිසිම වැදගත් සාක්ෂියක් ලෝකේ ඇත්තේම නැතිබව මේ කාරණයෙන්ම ඔප්පු වූයේය. තවද අප මිත්‍රයා, ජාතිවශයෙන් කල්පනා කරණ අතර ක්‍රිස්තියානි ජාතීන්ට දෙවියන් වහන්සේ විශේෂ ලෙස ආශීර්වාද කර තිබෙන බව හස්තාමලකයක් මෙන් පෙනෙනවාය කියමින්, සියලුම රජවරු ක්‍රිස්තියානි රජුන්ගේ බලයට යටත්ව සිටිනවාය කියා කීබව මෙහි සිටින්නන්ට මතක ඇත. නමුත් මෙබඳු අහංකාර වචනයක් ඇසූ පළමුවෙනි වතාව මේකය. මේ නොබෝද මිත්‍රයාලාගේ ඔය බල පහෙන් ජපන් ආණ්ඩුවට වින යුද්ධය නවත්වන්නටයි කියා ආඥාකල කල්හි නුඹලා පස්කොටස පමණක් නො. මුළු ලෝකේම ඉන්න රජවරු ආවත් යුද්ධ කරමහයි නිර්භීතව ජපන් ආණ්ඩුව කී බව ඉංග්‍රීසි පත්‍ර මාහියෙන්

අපට දැනගත්ට ලැබුණාය. ඉන්තියා ක්‍රිස්තියානි ජාතීන්ට දෙවියන් වහන්සේ විශේෂ ලෙස ආශීවාදකර තිබෙනවාය, යන කීම බරපතල අභ්‍යන්තර කීමක්ය. මෙබඳු මුළු වචනවලින් නූගත් ලෝකයා මුළුකරවන එක තදබල අයුත්තක්ය. ඉන්තියා මින්මතු කවදවත් ජීවිතාන්තය දක්වාම මේ බඳු අභ්‍යන්තර වචන නොකියන්නට හිතට ගත යුතුයි.

තවද අප මිත්‍රයා, ලංකාවේ සියලුම බුද්ධාගමිකාරයෝ ක්‍රිස්තියානි ආණ්ඩුවක් යටතේ සිටිනවාය කියමින් දෙවියන් වහන්සේට අගෞරව කරමින් කපාකරණ සියල්ලෝම ගත දමන්ට ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවට බලය තිබෙනවාය. නුමුත් දේව ධර්මයේ අන්දමට බුද්ධාගමිකාරයින්ට ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව අනුකම්පා කරණවාය කියා මහත්වූ අහංකාර මුසාවාදයක් දෙසාබෑ බව මෙහි සිටින කාටත් ඇහුණාට අනුමාන නැත. ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව එනම් මහා බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව ක්‍රිස්තියානි ආණ්ඩුවක්ය කියා අහන්ඩ ලැබුණු පළමුවෙනි වතාව මේකය. මොහුගේ මේ කීම ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව දැනගත්තොත් ඒ ගැණ මොහුට සුදුසු දඩුවමක් නොකරාවිය කියා මට කල්පනාවෙන් හේ නැත. මක්නිසාද සර්වාධාරණවූ ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව ක්‍රිස්තියානි ආණ්ඩුවක්ය කියා පක්ෂගප්‍යය කරණ අයුතු ආණ්ඩුවක් හැටියට ඇඟවීම නිසාය. මෙයින් තේරුම් ගන්ට තිබෙන්නේ මොහු ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව ගැණවත් හරියාකාර දැනගැනීමක් නැති ලාමක මතුණයෙක් බවය. මොහු මේ ගැණ කියාපු අතින් වචනත් එලෙසින්ම තුවපවූ නින්දිතවූ අභ්‍යන්තර කියමන්ය.

තවද අප ආදීන් විසින් ආශ්වාස කරනු ලබන වාක්‍ය යෙහෝව්: විසින් කාර්බෝනික් ඇසිඩ් නම් විය වාක්‍ය සමග මිශ්‍රකළාය කියා අප මිත්‍රයා කී හෙයින් එසේ මිශ්‍ර කරපු බව ඔප්පුකරන්නටය කියා මවිසින් කී කල්හි එම කාරණය බයිබලයෙන් හෝ වෙනයම් ශාස්ත්‍රාදියකින් හෝ ඔප්පුකරගත නොහැකිව මුලින් කී එකඟ නැවත නැවතත් කියමින් සමරී වෛද්‍යාචාර්යයෙක් බෙහෙතක් කලවත් කරන්නාක් මෙන් වීෂ වාක්‍ය සමග ආශ්වාස වාක්‍ය යෙහෝව්: විසින් මිශ්‍රකර තිබෙන බව ඔප්පු වෙනවාය කියා කියන්නට යෙදුන බව මෙහි සිටින කාටත් ඇහුණාට අනුමාන නැත. නුමුත් මොහුගේ මේ කියූ අර්ථයක් නැති බොල්කීම මිස එසේ යෙහෝව්: වාක්‍ය මිශ්‍රකළ බව බයිබලයෙන්වත් වෙනයම් පොතකින්වත් ඔප්පුකළේ නැති නිසා එම කීම කිසිම ඤාණ-වන්තයෙකුට පිළිගන්ට බැරිය. මෙසේ ශබ්ද ශාස්ත්‍රාදියකින් ඔප්පුකරන්නට බැරිවූ කටට එන පල්විහිඵ කියමන් මෙබඳු සභාවලදී ව්‍යවහාරකරණ එක ඉතාම ලාමකකමක්ය. එපමණක් නොව යම්කිසි ශබ්දශාස්ත්‍රාදියකින් හෝ බයිබලයෙන් හෝ එම කාරණය අප මිත්‍රයාට ඔප්පු කරන්නට නොහැකිවූ හෙයින් මේ

වාදයෙන් මිත්‍රයා සම්පූර්ණයෙන්ම පැරදුන බව සියලු ලෝකයාම දනගන්නවා ඇත. ඉන්නිසා අප ආදීන් විසින් ආඥාස ප්‍රාඥාස කරණ වාතය හයිඩ්‍රොජන් ආදී වායු වර්ග සමග සංයෝගවී සම්පූර්ණ සුවය ගෙනදෙන වාතය හටගෙන තිබෙන්නේ යෙහෝව්‍යෙහේ අනුභාවයකින් නොව ලොක සවභාවධර්මය එනම් සියලු සත්වයන්ගේම කුසලකම්පානුභාවය කරණකොටගෙනය.

තවද අප මිත්‍රයා තෙල් ආදියෙහි තේජෝධාතුව අන්තර්ගතව තිබෙන නිසා එයින් මැවුම්කාරයෙක් සිටින බව ඔප්පු කරමැයි වියරු බස් රාසියක් කිකල්හි ඊට පිළිතුරු වශයෙන් ඒ අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යවල තේජෝ ධාතුව ඇතුළත්ව තිබීමෙන් මැවුම්කාරයෙක් නැති බවත් එයින් ලොකයාට පැමිණෙන මහත්වූ විපත්ති ආදියත් දක්වූ කල්හි, ස්වර්ගයෙන් ගිණි එවා දුෂ්ටයන් යෙහෝව්‍යෙහේ විනාශකළ බවත්, එයින් ඔප්පුවෙන්නේ යෙහෝව්‍යෙහේ පාපයට වෛරකරණ බවත්ය, කියා අප මිත්‍රයා කියන්නට යෙදුනු බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමානයක් නැත. මොහුගේ මේ කර්මවේද පැහැදිලි වෙන්නේ යෙහෝව්‍යෙහේ ලෝකයා විනාශකළාවූ වෛරක්කාරයෙක් බවයි. මේ ලෝකයේ තිබෙන ගින්නේද මිනිසා ස්වර්ගයෙහි ගින්නේද ගෙනැත් ලොකයා විනාශකළා නම් ඔහුට වඩා වෛරක්කාරයෙක් තවත් මේ ලෝකයේ ඇතිවෙන්නට පුළුවන්ද? මෙබඳු වෛරකරණ විනාශකාරයෙක් සුබවත්තයෙක් වත් මහෝත්තම කරුණාවත්තයෙක්වත් වෙන්නට පුළුවන්දැයි කියා කල්පනා කටයුතුයි. එබඳු අකරුණාවත්ත අසුඛ වෛරක්කාරයෙක් මැවුම්කාර දෙව්කෙනෙක් නොවන බවත් ආරක්ෂාකාරයෙක් නොවන බවත් කල්පනා නොවෙන්නේ මොන අහේතුවකින්ද? “කෝපය (එනම් වෛරය) අඥාණයන්ගේ ලැපැත්තේ වසන්නේය” කියා දේශනාකාරයාගේ පොතේ 7 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 8 වෙනි පදයේ සඳහන්ව තිබේ.

මේ බයිබල් පදයේ අන්දමට යෙහෝව්‍යෙහේ ලැපැත්තේ එනම් හෘදයෙහි කෝපය හෙවත් වෛරය පවතින නිසා ඔහු අඥාණයෙක් බව ඔප්පුවෙන්නේ නැද්ද? මෙබඳු අඥාණයෙක් මැවුම්කාර දෙව්කෙනෙක් කියා අදහනවාට වඩා මහත්වූ අඥාණකමක් තවත් මේ ලොකයේ තිබෙන්නට පුළුවන්ද? ඉන්නිසා මෙබඳු වෛරකරණ විනාශකාර අඥාණ මැවුම්කාරයෙක් ලෝකයේ කිසිම තැනක ඇත්තේ නැති බව නුවනින් විමසා බලා ඒ මිත්‍රයා ලබ්ධිය සිතෙන් දුරුකර දමා ලොහ ද්වේෂ මොහාදි සියලු ක්ලේශයන් මූලොප්ථින්න කිරීමෙන් අතිපරිශුද්ධභාවයට පැමිණුනාවූ දෙව්කෙනෙවූ සමාක්සම්බුධ ස්විඤ්ජාපොත්තමයානන් වහන්සේ අදහාගැනීමෙන් දෙලොවින්ම උතුම්වූ සැපතට පැමිණෙන්නට උත්සාහ කටයුතුයි. මෙතෙකින්

අපමිත්‍ර සි. සිල්වා මහත්මයාගේ කථාවට උත්තරදී නිමවා මෙතැන් පටන් මාගේ මිත්‍රවූ ඊ. පී. පොන්නසේකා පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාවට උත්තර දෙන්නට පටන් ගන්නෙමි.

මිත්‍රවරුණි,

මගේ පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය බයිබලය ගැණ කාරණා නොදත් කමින් කීවා වූ එකක්ය කියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කී බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. මුත්තැහේ මෙසේ ගර්ජනා කරන්නේ ඒ ප්‍රශ්නය මිනිසින් උපදවා පු එකක්ය කියා හිතාගණයි. නුමුත් ඒ ප්‍රශ්නය උපදවා පු තැනැත්තා කවිද කියා දැන් මේ සභාවට කියාපුත්තාම බයිබලය ගැණ නොදත් කමින් ගර්ජනාකරන්නේ මුත්තැහේද උන්නැහේද කියා ලෝකයාට තේරුම්ගන්නට පුළුවන්වේය. ඒ ප්‍රශ්නය පණ්ඩිතවූ බීසොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේ විසින් උපදවා පු එකක්ය. ඉතින් බීසොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේත් මේ පාදිලි උන්නාන්සේත් යන දෙදෙනාගෙන් බයිබලයේ කාරණා වඩා හොඳට දැනගණ සිටියේ කවරෙක්ද කියා විනිශ්චය කිරීම ලෝකයාට භාරකරමි. බීසොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේට වඩා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ බයිබලයේ කාරණා දැනගණ සිටිනවානම් මුත්තැහේට ලෝඩ් බීසොප් තනතුර නොදෙන කරුමය මොකද? කවින් කොපමණ අනුවණ අභාකාරකම් දෙසුවත් තමබිගේ තරම තොප්පියෙන් දූනෙයි කීවාක් මෙන් ඔය කොපමණ උඩඟුකම් දෙසුවත් බීසොප් කොලැන්සෝගේ පය වැකුණු ධූලි ඇටයකට සමාන කරන්ට පුළුවන් පාදිලි කෙනෙක් අද මිනිසිට ඇත්තේ නැත. ඉන්නිසා මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාවේදී යම්පමණ අපමණ වචන ව්‍යවහාර කළා නම් එම සියල්ල දැන් මොහුගේම හිසපිට වැටුණු බව මෙහි සිටින කාටත් වැටහුනාට අනුමාන නැත. බීසොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේටත් වඩා හපනෙක් බව අඟවන්ට හිතාගණ මෙසේ ගාරෝඩ් වචන කීවේවි නුමුත් එම ප්‍රශ්නය කුමක්ද කියාවත් මොහුට තේරුම් නොගිය බව මොහුගේ එම ප්‍රලාප කථාවෙන්ම පැහැදිලි වෙයි. ඒ බව මේ මතු දක්වන කරුණුවලින් ඔප්පුවේ.

මෙම ලංකාවේ වැදිපත්තුවේ සිටින වැද්දන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගන්ට මත්තෙන් උඩරට සිංහල රජ-කෙනෙක් සිටියාය, කියා යමෙක් කියනවානම් එය කියන්ට ඕනෑ ඔවුන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගත්තායින් පසුව බව යම්තම් සිහිමොලේ ඇති ලමයෙකුට පවා තේරුම් යනවා සත්තකය. ඔවුන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගන්ට මත්තෙන් නම් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් කමක් නැත. මක්නිසාද එම වැද්දන් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආණ්ඩු කරණු ලබාදී නැද්ද කියා ඊට පළමුවෙන් සිටියා වූ කෙනෙකුට

දැනගත්ට බැරුවා පමණක් නොව ව්‍යවහාරයටද හාත්පසින්ම වැරදි නිසාය. එසේම උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදයෙන් පෙනෙන “රිග්‍රායෙල්ගේ පුත්‍රයන් කෙරෙහි යම් රජෙක් රජකරන්ට පූඵයෙන් ඒදෙම් දේශයෙහි රජකළ රජවරු නම් මොවුන්ය” යන වගන්තිය කොට්ඨ ප්‍රකාරයකින්වත් මෝසෙස්ට ලියන්ටම බැරිය. මක්නිසාද එම කාලයේදී රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයන් යම්කිසි රජෙක් විසින් ආණ්ඩු නොකළ නිසාද ඔවුන් වැද්දෝ මෙන් සේරිවාරිව වනාන්තරවල වාසයකළ නිසාද කිසිම රජෙක් විසින් ආණ්ඩු නොකර සිටින්නාවූ පිරිසක් ගැණ එසේ ව්‍යවහාර කරණ සිරිතක් ලොකයෙහි නැති නිසාද මෝසෙස්ට එම වගන්තිය ලියන්ට බැරුවා යක්තකය. ඊට නිදර්ශනයක් නම්, මම හිරගෙයි වැටෙන්ට මත්තෙන් කොළඹ සිටියාය කියා යමෙක් කියනවා නම් එසේ කියන්නේ ඔහු හිරගෙයි වැටුනාට පසු කාලයකදීමය. එය මිස ඔහු හිරගෙයි වැටෙන්ට මත්තෙන් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් කමක්වත් එසේ ව්‍යවහාර කරණ සිරිතක්වත් ඇත්තේම නැත. එසේම “රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගන්ට මත්තෙන්” යන වචන ව්‍යවහාරයට එන්නේ ඔවුන් එක රජෙක් විසින්වත් ආණ්ඩුකරන්ට පටන් ගත්තායින් පසුව බව ලෝකයෙහි වචන ව්‍යවහාරය දත් ළමයෙකුට පවා තේරුම් යන කාරණයක්ය, මේ කාරණය මගේ පළමු වෙනි පැයේදී ඕනෑවටත් වඩා පැහැදිලිලෙන් විස්තර කර දුන්නා ඇත. එම විස්තරය ගැණවත් ඒ ගැණ දක්වූ නිදර්ශනය ගැණවත් මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කිසිම උත්තරයක් නොදී නිකම්ම මෝසෙස්ට එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් කියා කියයි. නුමුත් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් බවට කිසිම හේතු උදහරණාදියක් දක්කුවේ නැත. ඉන්නිසා මොහුගේ එම කීම කොහෙත්ම පිළිගන්ට බැරිය. ඒසච සහ යාකොබ් සහෝදරයෝ දෙන්නෙක් බවත් ඔවුන්ගේ පියා රියාක් බවත් මොහු කියයි. මේ නැදූකම පෙන්වාදීම එම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු නොවේ. ඊට පිළිතුරු නම් එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන් බවට ඇදහිය යුතු වැදගත් හේතු උදහරණාදිය දක්වීම සහ එසේ ව්‍යවහාර කරණ බව විද්‍යාමාන කරුණුවලින් පෙන්වාදීමය. ඒ කිසිත් නැතුව නිකම්ම එසේ ව්‍යවහාර කරන්ට පුළුවන කියා කියන එක ඉතා මහත් ලාමකකමක්ය. තවද මෝසෙස්ගේ කාලේදී යාකොබ්ගේ පරම්පරාවේ අයට රජවරු නොසිටිය බව මෝසෙස් ලියා නොතිබුනා නම් සම්භරවිට අපටත් මුල පටන් රජවරු ඇතුව සිටියායයි පසු කාලවල සිටි රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයින්ට වැරදි ලෙස අභිකාර කල්පනා ඇතුව සිටින්නට පුළුවන්කම තිබුනා ඇත, කියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කියයි. මොහුගේ මේ කීමේ

තිබෙන ප්‍රයෝගකාරකමේ මහත මෙහි සිටින්නාවූ සිහි නුවණ ඇති කාටත් තේරුම් යනවාට අනුමාන නැත. උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදය ලියා තිබෙන්නේ යාකොබගේ පරම්පරාවේ අයට මෝසෙස්ගේ කාලයේදී රජවරු නොසිටිය බව ඇඟවීමටය කියා ලෝකයා මූලාකරවන්ට උත්සාහ කරණ බව පෙනේ. එම 31 වෙනි පදයේ “ර්ශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගන්ට මත්තෙන්” කියා කිසියෙක් ව්‍යවහාරයට යෝග්‍යනුූච්ඡ එම වචන නොලිවාට මෝසෙස් රජෙක් නොවන බව සියලුදෙනාම දන්නා නිසා ඔහුගේ කාලයේදී ර්ශ්‍රායෙල් වරුන්ට රජෙක් නොසිටිය බව දනගැණීම එපමණ අමාරු වැඩක් නොවේය.

එසේම මෝසෙස්ගේ කාලයේදී ඔහුට මොන අන්දමකින්වත් ව්‍යවහාර කරන්ට නුපුලුවන්වූ “ර්ශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගන්ට මත්තෙන්” යන වචන නොලිවාට ඒදෙමිවරුන්ට එම කාලේදී රජවරු ඇතුළු සිටිය බව ලියා තබන්ට බැරිකමක් නැත. කොටින්ම එම 31 වෙනි පදය මෝසෙස් විසින් ලිව්නාම එය මෙසේ විය යුතුය. “ර්ශ්‍රාලිතයන් මගේ යටතේ සිටින මෙම කාලයේදී ඒදෙමි රටේ සිටින රජවරු මොවුන්ය” කියාය. මෙසේ ව්‍යවහාරාණුකූලව ලියා තිබෙනවා නම් එම 31 වෙනි පදය ගැණ අපට කිසිම වාදයක් නැත. නමුත් එම පදයේ “ර්ශ්‍රායෙලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන් ගන්ට පූර්වයෙන්” කියා පූර්වකාලය ගැණ කල්පනා කොට ලියා තිබෙන හෙයින් එය මෝසෙස් විසින් නොලි බවත් ඔහු මැරී අවුරුදු දහස් ගණනකටත් පසු සාමුවෙල්ගේ කාලයේදී නොහොත් (ඇස්ලාගේ කාලයේදීම) ලියවෙන්ට ඕනෑය, යන බියොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේගේ කීම ඒකාන්ත සත්‍යයක්ය. මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාවෙන්ද උන්නැහේගේ එම කීම වඩ වඩා ස්ථිර වූණය. ඒ මෙසේය— මෝසෙස්ගේ කාලයට අවුරුදු දහස් ගණනකට පසු ර්ශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩු කරනු ලැබූ කාලේ සිටි ඇස්ලා නම් අය විසින් ලියනලද්දී පිළිගෙණ තිබෙන ලේකම් පොතේ මේ පරම්පරා ගැණ සඳහන් කරණ අතර පළමුවෙනි ලේකම් පොතේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 43 වෙනි පදේ සඳහන්වූ වචනම උත්පත්ති පොතේ 36 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 31 වෙනි පදයේ සඳහන්ව තිබෙන බව මේ පාදිලි උන්නාන්සේ බයිබලයෙන් පෙන්නා දුන් බව මෙහි සිටින කාටත් මතක ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වෙන්නේ ලේකම් පොතේ තිබෙන වගන්තිය උත්පත්ති පොතේ ලියාගණ තිබෙන බවය. එවිට ලේකම් පොත ලිවාටත් පසු උත්පත්ති පොත ලියාපුබව ඔප්පුවේ. එතකොට පණ්ඩිතවූ බියොප් කොලැන්සෝ උන්නැහේගේ කීම එනම් උත්පත්ති

පොත මෝසෙස් විසින් නොලිව් බව මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාවෙන් වඩ වඩා ඔප්පුවුනා නොවේද? ලේකම් පොතේ ඒ වගන්තිය එලෙස සඳහන් කිරීම ව්‍යවහාරයට අනුකූලය. මක්නිසාද ලේකම් පොත ලියන කාලේදී රිග්ලාලිතයන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන්ගෙන තිබුනු නිසාය. නුමුත් මෝසෙස්ගේ කාලයේදී ඔවුන් රජුන් විසින් ආණ්ඩුකරන්ට පටන් ගෙන නොතිබුනු නිසා මෝසෙස්ට එසේ සඳහන් කරන්ට පුළුවන් කමකුත් නැත. වචන ව්‍යවහාරයේ ප්‍රකාරයට එසේ යෙදෙන්නේත් නැත, ඉන්නිසා මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ කථාවෙන් බියොප් කොලැන්සෝ උන්නාන්සේගේ කීම වඩ වඩා ස්ථිරවුනා සත්‍යකය. මෙසේ මවිසින් ගෙනහැර දක්වූ ප්‍රශ්නය බයිබලයෙන්ම ස්ථිරකර දුන්නිසා මේ පාදිලි උන්නාන්සේට අනේක වාරයක් ප්‍රශංසා කරමි. නුමුත් අප මිත්‍ර සී. සිල්වා උන්නාන්සේට මේ ප්‍රශ්නවලට උත්තර දෙන්නට නොහැකි නිසා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ ඊට උත්තර දෙන්නට ඇවිත් මේ කාරණය ගැන මෙනතදී මට හොඳ කවියක් කියන්ට මතක් වුනාය. ඒ කවිය මෙන්න:

වැ ට ක් බැඳුමට රිටක් කැපුකල කැත්ත කඩතොළුවී	ගියා
මොකක් වත් සකි කපාගන්නට ඒ නිසා බැරිවී	ගියා
එ ක ක් කඩතොළු මකාගන්නට ගොසින් මට උනු කා	රියා
දෙ ක ක් කඩතොළු සද දුන්නයි ඉදුරුවේ ආවා	රියා

මේ පෞරාණික උපදේශ කාව්‍යය අප මිත්‍ර සී. සිල්වා මහත් මයාට මේ වේලාවේදී කල්පනාකරන්ට වටිවිය. ඉන්නිසා මගේ පළමුවෙනි ප්‍රශ්නය මේ පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් දුන්නාවූ උත්තරවලට මේ ප්‍රකූත්තර සැහේය කියා කල්පනාවෙන නිසා මේ ගැන මීට වඩා කාලය මිඩංගුකරන්නේ නැතුව දෙවෙනි ප්‍රශ්නයට දුන්නාවූ උත්තර වලට ප්‍රකූත්තර දෙන්නට පටන් ගන්නෙමි.

මිත්‍රවරුණි,

මේ පාදිලි උන්නාන්සේ මගේ දෙවෙනි ප්‍රශ්නයට උත්තර වශයෙන් කළ කථාව ප්‍රයෝග සහිත මුසාවාදයක්ය. ඒ බව මින් මතු දක්වන කරුණුවලින් මේ සභාවට හොඳාකාර තේරුම් ගන්ට පුළුවන් වෙනවා ඇත. මේ පාදිලි උන්නාන්සේ මගේ දෙවෙනි ප්‍රශ්නයට දුන්නු උත්තර මෙසේය. "මෝසෙස් අමෝරිවරුන්ගේ සිහොන් රජ සහ බසන් හිමන් රජද මරා ඔවුන්ගේ රටවල් අයිතිකරගත් බව කියමින් දෙවියන් වහන්සේ යම්සේ මෝසෙස් ලවා ඉහතකි වර්ගයන් විනාශ කරවා ඔවුන් දේශයෙන් වමනයකර දමුවාක් මෙන් නැතිකළාද, එසේම

රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ අපවිත්‍රදේ කරණවානම් ඔවුන්වත් නැතිකරණ බව දෙවියන් වහන්සේ ප්‍රකාශකර කීබව අපට පෙනෙන්නට තිබෙනවාය" කියාය. මේ ප්‍රයෝග උත්තරය මොහු කියන්නේ ලෙවී කරාව නම් පොතේ 18 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 27 වෙනි පදය ගැණය, ඒ පදය මෙසේය "තොපට පූර්වයෙන් එහි (එනම් කානාන් දේශයෙහි) සිටියාවූ ජාතීන් දේශය විසින් වමනයකර දමුවාක්මෙන් තොප වමනය කර නොදමන පිණිස මාගේ පනත් සහ නියෝගවල් රකිව්" යනුය. මේ වගන්තිය මොසේස් සිහොන් රජ සහ ඔහුරජ ආදී රජදරුවන් මරා අල්ලාගත් මෝවබ් දේශය සහ අගොබ්දේශය ආදී දේශාන්තරවල් ගැණ යෙහෝව: විසින් කියන්නට යෙදුනු වගන්තියක් නොවේය. කානාන්දේශය ගැණම පමණක් කියන්නට යෙදුන වගන්තියක්ය. ඒ බව අපට බයිබලයෙන්ම ඔප්පුකරන්නට පුළුවන.

එය මෙසේය ලෙවී කරාව නම් පොතේ 14 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 33 වෙනි පදය දක්වා ප්‍රවේශමෙන් කියවාගණ යන කල එය පැහැදිලිව දැනගන්නට තිබේ. එහි (එනම් 33 වෙනි පදයෙහි) මුලටම "තොපගේ බුත්තිවිදීමට මා විසින් දුන්නාවූ කානාන් දේශයට තොපි එන කල්හි තොපට හිමි දේශයෙහි (එනම් කානාන්දේශයෙහි) ගෙයක කුෂ්ටරෝගය තබන්නෙමි නම් ගෙය ඇත්තා අවුත් ගෙයි රෝගයක් තිබෙන බව මට පෙන්වන්නේයයි පූජකයාට කියයුතුය" යනාදී වශයෙන් කුෂ්ට පනත ප්‍රමේභ පනත ආදී අණපනත් දක්වාගණ අවුත් 18 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 27 වෙනි පදයෙන් දක්වන්නේ "තොපට පූර්වයෙන් එහි (එනම් කානාන් දේශයෙහි සිටියාවූ ජාතීන් දේශය විසින් වමනයකර දමුවාක් මෙන් (හෙවත් දේශයන් විනාශකර දමුවාක්මෙන්) තොප වමනයකර නොදමන පිණිස මාගේ පනත් සහ නියෝගවල් රකිව්, තොපට පූර්වයෙන් දේශයෙහි විසූ මනුෂ්‍යයෝ මේ සියලු පිළිකුල් දේවල් කොට දේශය කිවුවු කළෝය" කියාය.

ඉතින් මෙහි ඉහත දක්වූ බයිබල් පදවලින් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු වෙන්නේ ඒ 27 වෙනි පදය යෙහෝව: විසින් කියා තිබෙන්නේ රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයන් කානාන් දේශයට ගියායින් පසු එම දේශය ගැනම බවය. මෝසේස් රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයන් කානාන් දේශයට යන්නට මත්තෙන් මෝවබ් දේශයේදී එනම් එම දේශයට අයත් වනාන්තරයේදී මැරුණු නිසා ඔහුට එම වගන්තිය මොන අන්දමකින්වත් ලියා තබන්නට නොහැකි බව මවිසින් කිසිවෙකුට බිදහෙළිය නොහැකි විශිෂ්ට කරුණුවලින් ගෙනහැර දක්වූ කල්හි මේ පාදිලිඋන්නාන්සේ ඒ ගැණ කියන්නේ මෝසේස් අල්ලාගත් ටද්සාන්තරවල සිටිය මිනිසුන් විනාසකළාවාගේ රිග්‍රායෙල් පුත්‍රයෝත් විනාසකරණවායි කියා යෙහෝව: කීවාය

කියාය. මොහුගේ මේ කීමේ තිබෙන ප්‍රයෝගකාරකමේ මහත මෙහි සිටින සියලුදෙනාටම දන් වැටහී ගියාට අනුමාන නැත. එම 27 වෙනි පදයේ යෙහොව: විසින් කියාතිබෙන්නේ මෝසෙස් විසින් අල්ලාගත් එම රටවල් ගැණවත් ඔහු විසින් විනාසකළ එම සේනාවල් ගැණවත් නොවන බව මෙහි ඉහත දක්වූ බයිබල් පදවලින් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුළනා ඇත. කොපට පූර්වයෙන් මේ කානාන් රටේ සිටිය මනුෂ්‍යයන් විනාසකළා වාගේ තොරින් විනාසකර නොදමන්ට නම් මාගේ ආඥාවන් රක්ෂාකරපල්ලාය, කියා යෙහොව: විසින් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට කීවා සැබෑනම්, එම වචන කියවෙන්නට ඕනෑ ඔවුන් කානාන්දේසයට ගියායින් පසුව බව නොතේරෙණ අඥාණයෙක් මේ ලෝකයේ ඇති වෙන්නට පුළුවන්ද? මෙසේ ඔවුන් කානාන්දේසයට ගියායින් පසු යෙහොව: විසින් කියන්නට යෙදුනු වචන මෝසෙස්ට ලියා තබන්නට පුළුවන් කමක් නැත. මක්නිසාද මෝසෙස් එම කානාන්දේසයට නොගිය නිසාද ඔහු එහි යන්නේ නැත කියා ද්විතීය වාක්‍ය නම් පොතේ 1 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 37-38 වෙනි පදවලින් යෙහොව: දිවුරුම්පිට කියා තිබෙන නිසාද ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන් එම කානාන්දේසයට යන්නට මත්තෙන් ඔහු පිස්ගානම් කන්ද මුදුනේදී කාලක්‍රියා කළ නිසාද එම 27 වෙනි පදය මෝසෙස්ට කවර කාලේකවත් ඔහුගේ පොතේ ලියා තබන්නට බැරුවා සත්තකය. මෙසේ එක පදයක් ඔහු විසින් නොලිව්බව ඔප්පුවෙනවා හා සමගම එම ලෙවි කථාව නම් පොත වංචාවෙන් ලියාගත් බොරු පොතක් බවත් ක්‍රිස්තියානි ආගම සම්පූර්ණ බොරුවක් බවත් ඔප්පුවී ඉවරය. ඉන්නිසා මාගේ දෙවෙනි ප්‍රශ්නයට මේ පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් දුන්නාවූ උත්තර වලට මේ ප්‍රත්‍යුත්තර සැහේය කියා කල්පනා වෙන හෙයින් මෙපමණකින් නවත්වා මෙතැන්සිට මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට දුන්නාවූ උත්තර වලට ප්‍රත්‍යුත්තර දෙන්නට පටන් ගන්නෙමි.

මිත්‍රවරුණි,

මේ පාදිලිඋන්නාන්සේ මගේ 3 වෙනි ප්‍රශ්නයට දෙයාකාර යකින් උත්තර දෙකක් දුන් බව මෙහි සිටින්නන්ට මතක ඇත. ඉන්නිසා එම උත්තර දෙකටම ඉතා කඩිනමින් ප්‍රත්‍යුත්තර දෙන්නෙමි. එබැවින් පළමුකොට මගේ 3 වෙනි ප්‍රශ්නය නැවතත් සැක්ෂේපයෙන් කියාදෙමි. ගණන් කරාව නම් පොතේ 15 වෙනි - පරිච්ඡේදයේ 32 වෙනි පදයෙහි “ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී සබන් දවසෙහි දර රැස්කරණ මනුෂ්‍යයෙකු දක ඔහු ආරොන්ද මෝසෙස්ද සියලු සභාවද ලඟට ගෙනායේය” කියා දක්වා තිබේ. ඉතින් මේ 32 වෙනි පදය මෝසෙස් විසින්

ලීවා නම් “වනාන්තරයේ සිටිද්දී” යන අතීත කාලික ප්‍රවීක්‍රියා පදය ලියන්නේ නැතුවා සත්තකය. මක්නිසාද වර්තමාන කාලයේදී සිබ්බු කාරණයක් අතීත ක්‍රියාවකින් ලියන සිරිතක්වත් වනාන්තරයේ ඉඳගතම වනාන්තරයේ සිටිද්දීය, කියා ව්‍යවහාර කරණ සිරිතක්වත් ඇත්තේ නැති නිසාය. අපි කොළඹ සිටිද්දී ඉරිදු දවසේ රක්ෂාව කරණ මිනිහෙක් දුටුවාය කියා යමෙක් කියනවානම් එසේ කියන්නේ ඔහු කොළඹින් වෙන පළාතකට ගියායින් පසුව බව නොදන්නාහු මෝඩයෙක් මේ ලෝකයේ ඇතිවෙත්ට නුපුළුවන. එසේම ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී සබත් දවසෙහි දර රැස්කරණ මනුෂ්‍යයෙක් දුටුවාය, කියා ව්‍යවහාර කරන්නේ ඔවුන් වනාන්තරයෙන් වෙනින් පළාතකට ගියායින් පසුව බව නොතේරෙන අඥායා කවිද? මෙසේ එම 32 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවෙන්නේ එම පදය ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අහක්ව වෙනින් පළාතකට ගියායින් පසුව ලියන්ට යෙදුනු බවය. නුමුත් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අහක්ව යන්ට මත්තෙන් මෝසෙස් මැරුණු නිසා ඔහුට එම 23 වෙනි පදය නොහොත් ගණන් කළාව නම් පොත කිසියෙක් ලියන්ටම බැරිබව කිසිවෙකුට බිඳහෙලිය නොහැකි විශිෂ්ට කරුණුවලින් දක්වූ කල්හි ඊට උත්තර වශයෙන් මේ පාදිලි උත්තරාන්තරයේ කියන්නේ “මෝසෙස් වනාන්තරයේ ඉඳගෙන එසේ ලීවාට ඇති වරද මොකදැයි කියා අපෙන් අසමින් හොරෙක් පන්සල තුලට විත් අප මිත්‍ර උත්තරාන්තරයේ ඇබිත්තයාට ගසා ඔළුව පැළවෙත්, ඒ බව මුත්තරාන්තරයේ පන්සල තුල ඉඳගණ මගේ ඇබිත්තයාට පන්සල තුළේදී හොරු ගසා ඔළුව පැළවියයි පොලිසියට ලියා ඇරියාම, පන්සලේදී සිදුවූදේ පන්සලේ ඉඳ ලිවීම ව්‍යවහාරයට නුසුදුසු බැවින් මෙය උත්තරාන්තරයේ ලියුමක් නොවෙයි ඉන්ස්පැක්ටර් කියාවිද?” කියාය. මුත්තරාන්තරයේ මේ ග්‍රාමොපමාවේ තිබෙන වැරද්ද මුත්තරාන්තරයටම නොතේරී කියනවාද, නැතහොත් මේ මහත්වූ පිරිස මුලාකරවන අදහසින් මෙසේ කියනවාදැයි නොදනිමි. ඒ කෙසේ වෙතත් මේ උපමාවේ තිබෙන වැරද්ද පෙන්වාදීම මගේ යුතුකමක්ය. පන්සල තුළේදී හොරු ගසා ඔළුව පැළවිය කීම ව්‍යවහාරයට යෝග්‍ය නුමුත්, එබඳු වියවුලකදී අපි කොළඹ සිටිද්දී මගේ ඇබිත්තයාට ගසා ඔළුව පැළවිය, කියා පොලිසියට ලියා ඇරියොත්, පලයන් පිස්සා පසුගිය කාලේදී සිබ්බුතු කාරණා දැන් ලියා එවන්නේ කුමටදැයි කියා ඉන්ස්පැක්ටර් නොකියාවිද? එසේම, ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී ඉරිදු දවසේ දර රැස් කරණ මනුෂ්‍යයෙක් දුටුවාය, කියා ව්‍යවහාර කරන්නේ ඔවුන් වනාන්තරයෙන් වෙනින් පළාතකට ගියායින් පසුව බවත් “සිටිද්දී” යන අතීත

කාලික පුච්ඡියා පදයෙන් ප්‍රකාශකරන්නේ පසුගිය කාලයේදී සිටින කාරණයක් බවත් නොතේරෙණ බත් කන පිස්සා කවද? “ඒ 32 වෙනි පදයේ ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයේ සිටිද්දී” යන වගන්තිය “කොළඹ සිටිද්දී” යන උපමාවට කාලදේශාදී සම්ප්‍රකාරයෙන්ම සමානවා මිස “පන්සල තුළදී” යන මුත්තෑහේගේ ග්‍රාමොපමාවට කොයි ප්‍රකාරයකින්වත් සමාන කරන්නට පුළුවන් කමක් නැත. මක්නිසාද, යම්කිසි ප්‍රදේශයක් ගැණ කරණ ව්‍යවහාරය ආරාමයක් ගැණ කරණ ව්‍යවහාරයට සම්පූර්ණයෙන්ම විරුධ නිසාය.

නුමුත් මේ පාදිලි උත්තාන්තරයේ යම්කිසි රටක් ගමක් ගැණ කරණලද ව්‍යවහාරය ගෙයක් දෙරක් ආරාමයක් ගැණ කරණ ලද ව්‍යවහාරයට සමාන කරන්නට හිතාගණකරණමේ කථාවේ තිබෙන ප්‍රයෝගකාරකමක මහත මේ පිරිසට තේරුම් ගියාට අනුමාන නැත. ඒ 32 වෙනි පදයෙන් පෙනීයන හිමවත් ප්‍රදේශය සම්බන්ධ අතීත ව්‍යවහාරය පන්සලක් ගැණ පවත්වන කථා මාත්‍රයකට සමාන කරන්නට උත්සාහ කරණ මුත්තෑහේගේ මේ ප්‍රයත්නය සම්පූර්ණ කෙරෙහි කමක්ය. මෙසේ ලෝකයාට එකඟලා අසුචෙන ප්‍රයෝග උත්තර නොදීමට ඔය ප්‍රයත්නයට උත්තර දෙන්නට බැරිය කීවා නම් මීට වඩා කොපමණ නම්බුද? ඉන්නිසා මුත්තෑහේගේ උත්තරයේ පළමුවෙනි කොට්ඨාශයට මේ ප්‍රත්‍යක්තර සැහෙය කියා කල්පණාවෙන හෙයින් මෙතැන් සිට දෙවෙනි කොටසට උත්තර දෙන්නට පටන්ගන්නෙමි.

ඒ මෙසේය-අප මිත්‍ර පාදිලි උත්තාන්තරයේගේ දෙවෙනි උත්තරයේ පටන්ගැනීම මෙසේය. “එය වනාන්තරයේ ඉදගණ ලියාපු බවක් බඩිබලයේ කොහෙත්ම සඳහන්ව නැති දෙයක් ඇතිසේ පෙන්නීම මුසාවාදයක් නොවෙද? කියාය. මුත්තෑහේ මෙබඳු විපරිත වචන කියන්නේ සාත්ත නම් යක්ෂයා ඔලුවට වැහිලාය කියා මට දන් කල්පනා වෙනවාය. එසේ නොවේ නම් අපි නොකීවාහු දෙයක් කීවාය කියා කියන්නට කිසිම හේතුවක් නැත. එය එනම් ඒ 32 වෙනි පදය මෝසෙස් වනාන්තරයේ ඉදගණ ලිවාය කියා අපි කීවේ නැත. අප කීවෙන් කියන්නෙත් එම 32 වෙනි පදය වනාන්තරයේ ඉදගණ ලියාපු ලියවිල්ලක් නොවේය. වනාන්තරයෙන් අඟක්ව ගියායින් පසු ලියාපු ලියවිල්ලක්ය කියාය. ඉතින් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අඟක්ව යන්නට මත්තෙන් මෝසෙස් මැරුණු නිසා ඔහුට එම 32 වෙනි පදය නොහොත් ගණන් කථාව නම් පොත කොයි ප්‍රකාරයකින්වත් ලියන්නට නුපුළුවන් බවය. තවද “ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් පිටත්ව යන්නට ප්‍රථම මෝසෙස් මැරුණාය කීම මුසාවාදයක්ය කියාද, මෝසෙස් මෝවබ් රටේ බොහෝ කල් වාසයකොට එහිදී මැරුණාය කියාද, ගණන්

කථාව නම් පොතේ 15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ සඳහන්ව තිබෙන කරුණු මෝසෙස් පොතක සටහන්කර ලිවේ පසුකර ගණ ආ ව්‍යාන්තර එකකදීවත් නොව මෝවඩ දේශයේදීවාට අනුමාන නැත" කියාද මේ පාදිලි උන්නාන්සේ මෙහිදී කියන්නට යෙදුනු බව මෙහි සිටින්නන්ට ඇහුනාට අනුමාන නැත. ඉන්නියා මුත්තැහේ ගේ මේ කියමන්වලට පිළිවෙලින් ප්‍රත්‍යුත්තර දෙන්නෙමි. රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ ව්‍යාන්තරයෙන් පිටත්ව යන්නට ප්‍රථම මෝසෙස් මැරුණාය කියා කීම මුසාවාදයක්ය කියා, මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කියන්නේවි නුමුත් අපට ඒ කාරණය බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කරන්නට පුළුවන. එසේ අපි බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කළොත් මුසාවාදකාරයා මේ පාදිලි උන්නාන්සේම බව පණ්ඩිත ලෝකයා දැන ගන්නවා ඇත.

මෝසෙස් මීසර දේශයෙන් පිටත්ව ව්‍යාන්තරයට එනකල්හි ඔහුගේ වයස අවුරුදු අසූවක් බව නික්මයාම නම් පොතේ 7 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 7 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය. ඔවුන් ඒරාමෝහට කථාකරණ කාලයෙහි මෝසෙස්ට අවුරුදු අසූවක්ද ආරෙන්ට අවුරුදු අසූතුනක්ද වයස් විය" යන මේ බයිබල් පදයෙන් පැහැදිලි වෙන්නේ මෝසෙස් මීසර දේශයෙන් පිටත්ව ව්‍යාන්තරයට එන කාලයේදී ඔහුගේ වයස අවුරුදු අසූවක් බවය. මෙසේ අසූඅවුරුදු වයස් පිරුණාවූ මෝසෙස් රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයොන් සමග ව්‍යාන්තරයට අවුත් එහි හතළිස් අවුරුද්දක් වාසය කළ බව යෝසුවාගේ පොතේ 5 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 6 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය. "රිශ්‍රායෙල් දරුවෝ (එනම්) මීසරයෙන් ආ සියලු යුධකාර ජනයෝ යෙහෝව්‍යා වහන්සේගේ හඩට කීකරු නූන නියා ඔවුන් විනාස වෙනතුරු සතළිස් අවුරුද්දක් වනයෙහි හැසුරුනෝය" කියාය. මේ බයිබල් පදයෙන් ප්‍රකාශවෙන අන්දමට ව්‍යාන්තරයේ සිටිය හතළිස් අවුරුද්දක් සමග මෝසෙස්ගේ වයස එකසිය විස්සක් බව පෙනේ. රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයොන් සමග මෝසෙස් මීසර දේශයෙන් පිටත්ව ව්‍යාන්තරයට එන කාලයේදී ඔහුට අසූ අවුරුද්ද සම්පූර්ණව තිබුනු නිසාද ව්‍යාන්තරයට අවුත් එහි හතළිස් අවුරුද්දක් වාසය කළ නිසාද ඔහුගේ වයස එකසිය විස්සක් බව පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබේ. මේ අවුරුදු එකසිය-විස්ස ගතවූ කල මෝසෙස් මැරුණු බව ද්විතීය වාක්‍ය නම් පොතේ 34 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 7 වෙනි පදයෙන් ඔප්පුවේ, ඒ මෙසේය. "මෝසෙස් නැසෙන කල එකසියවිසි අවුරුදු වයස් විය" කියාය. මෙසේ මෝසෙස්ගේ සම්පූර්ණ වයස අවුරුදු එකසියවිස්ස බවත් මීසරයෙන් එනකොට අවුරුදු අසූවක් වයස සම්පූර්ණ බවත් ව්‍යාන්තරයේ සතළිස් අවුරුද්දක් වාසය කොට එකසියවිස්ස පිරුණු කල්හි එහිදී කාලක්‍රියා කළ

බවත්, දැන් බයිබලයෙන්ම යසරුවට ඔප්පු උනා නොවේද? මිසරදේශයේ සිට වනාන්තරයට ආ රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වූ යුඩකාර ජනයන්ගේ ප්‍රධානියා මෝසෙස්ය. මෝසෙස් මැරෙණු තුරු එම පිරිසෙන් අහක්ව සිටියේ නැත. මරණය දක්වා එම පිරිස සමගම හැසුරුණාය. ඉතින් මිසරයෙන් ආ මෝසෙස් ඇතුළුව සියලු යුඩකාර ජනයෝ විනාස වෙනතුරු හතළිස් අවුරුද්දක් වනයෙහි හැසුරුණාය, යන යෝසුවාගේ පොතේ කියමනේ ප්‍රකාරයට රිශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ වනාන්තරයෙන් අහක්ව යන්ට මත්තෙන් මෝසෙස් වනාන්තරයේදීම කාලක්‍රියා කළ බව බයිබලයෙන්ම ඔප්පුවනේ නැද්ද? මේ කාරණය යෝසුවාගේ පොතේ පමණක් නොව ගණන් කථාව නම් පොතේ 14 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 32 වෙනි පදයේ පටන් 35 වෙනි පදය දක්වා සඳහන්ව තිබෙන කරුණුවලින් ඉතා පැහැදිලිව දැනගන්ට තිබේ.

ඒ මෙසේය. “තොපගේ මලකඳන් මේ වනාන්තරයෙහි වැටුන්නෝය. තොපගේ පුත්‍රයෝද සතළිස් අවුරුද්දක් වනාන්තරයෙහි ඇවිදිමින් තොපගේ මළකඳන් වනාන්තරයෙහි දිරණතුරු තොපගේ වෛශ්‍යාකම් ධරණවා ඇත. තොපි දේසය සතළිස් දවසක් සෙව්වාහුද දවසකට එක් අවුරුද්ද ගණනක් හැටියට හතළිස් අවුරුද්දක් තොපගේ අයුතු කම් ධරා මාගේ අභිප්‍රාච වෙනස් කළ බව දැනගන්නවා ඇත. මට විරුඬව රැස්ව සිටින්නාවූ මේ දුෂ්ට සමුද්‍රවට සැබවින් මම ඒක කරන්නෙමි, මේ වනාන්තරයෙහි ඔවුන් නාස්තිවෙති. මෙහි ඔවුන් නහිනවා ඇතැයි යෙහෝව්‍යෙහි මම කියමි” කියාය. මෝසෙස් ඇතුළුව මිසරයෙන් ආ ඒ සියලුම යුඩකාර ජනයෝ ඔවුන්ගේ මලකඳන් වනාන්තරයෙහි වැටෙනතුරු සතළිස් අවුරුද්දක් මුලුල්ලේ වනයෙහි ඇවිදිනවා ඇතැයි කියා යෙහෝව්‍යෙහි කවින්ම කියා තිබෙද්දී මෝසෙස් වනාන්තරයේදී මැරුණාය කීම මුසාවාදයක්ය කියා කිසි වකිතයක් නැතුව මේ පාදිලි උත්තාන්තයේ කියන්නේ කොහොමද? දැන් ඉතින් මෝසෙස් පමණක් නොව ඔහු සමග ආ සියලුම පිරිස වනාන්තරයේදීම කාලක්‍රියා කළ බව අපි බයිබලයෙන්ම ඔප්පු කළාය. ඉන්තිසා මේ පාදිලි උත්තාන්තයේගේ දෙවෙනි කියමනට එනම් මෝසෙස් මෝවබ් රටේ බොහෝ කල් වාසය කොට එහිදී මැරුණාය, යන කියමනට උත්තර දෙන්නෙමි.

මේ කාරණය ගැණ අප මිත්‍ර පාදිලි උත්තාන්තයේ තමාගේ වාසියට ජය කඩුවක් මෙන් සිතාගත එක්තරා බයිබල් පදයක් (එනම් ද්විතීය වාක්‍ය නම් පොතේ 34 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 5 වෙනි පදය) ඉදිරියට ගෙන පානබව පෙනේ ඒ පදය මෙසේය. “යෙහෝව්‍යෙහි වහන්සේ මෙහෙකරු වූ මෝසෙස් උන්වහන්සේ

කී ලෙස මෝවබ්දේසයේදී නැසුනේය" යනුය. මේ බයිබල් පදයෙන් මෝසෙස් කවර ස්ථානයකදී මැරුණාද කියා කොහෙන්ම දැනගන්නට පුළුවන්කමක් නැත. යම් කිසි ඔහුණයෙක් කොළඹදී මැරුණාය කියා යමෙක් කී පමණකින් ඔහු කොළඹ කවර විවිධ කෙබඳු හේතූන්දී කළුරිය කළාද කියා ඒ වචනයෙන් කොහෙන්ම දැනගන්නට පුළුවන්කමක් නැත. සමහරවිට ඔහු කොළඹ අවුත් යම් කිසි අප්‍රසිද්ධ ස්ථානයකදී මැරීයන්ට බැරි කමක් නැත. එසේම මෝසෙස් මෝවබ්දේසයේදී නැසුනාය කී පමණින් ඔහු ඒ දේසයේදී කවර ස්ථානයකදී නැසුනාද කියා කොහෙන්ම දැනගන්නට පුළුවන්කමක් නැත. සමහර විට ඔහු ඒ දේසයට අයත් යම්කිසි අප්‍රසිද්ධ ස්ථානයකදී මැරීයන්ට බැරි කමක් නැත. ඉන්තිසා මේ කාරණය ගැන බයිබලය විශේෂයෙන්ම පරීක්ෂා කළයුතුය. මෙන්න ඒ ගැන ද්විතීය වාක්‍ය නම් පොතේ 32 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 48 වෙනි පදේ පටන් 51 වෙනි පදය දක්වා සඳහන්ව තිබෙන අන්දම "එම දවසෙහි යේහෝව්: වහන්සේ මෝසෙස්ට කථාකොට යෙරිබො ඉදිරියෙහි මෝවබ් දේසයෙහි තිබෙන නොබෝයන අබාරිම් කන්දට ගොස් උරුමයක් පිණිස ර්ශ්‍රායෙල් පුත්‍රයන්ට මා විසින් දෙන කාන්තාන් දේසය බලා-පෙ-තෝ නගින (ඒ) කන්දේදී මැරී තාගේ සහෝදරවූ ආරොන් හොර් කන්දේදී මැරී තමන් ජනයන්ට එකතු වූහාක් මෙන් තාගේ ජනයන්ට එකතුවන්නෙහිය" කියාය. මේ බයිබල් පදයෙන් පැහැදිලි වෙන්නේ මෝසෙස් මෝවබ් දේසයට අයත් අබාරිම් කන්දේදී මැරුණු බවය. මේ අබාරිම් කන්ද වනාන්තරයක් බව යෝසුවාගේ පොතෙන් සහ යේහෝව්:ගේ කීමෙනුත් ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවේ.

ඒ මෙසේය-ඔවුන් විනාස වෙනතුරු සතලිස් අවුරුද්දක් වනයෙහි හැසුරුණෝය, යන යෝසුවාගේ පොතේ කියමනෙන්ද, ඔවුන්ගේ මලකඳන් වනාන්තරයෙහි දිරණතුරු සතලිස් අවුරුද්දක් වනයෙහි ඇවිදිනවා ඇත, යන යෙහෝව්:ගේ කීමෙන්ද ඔප්පුවේමය, ඒ අබාරිම් කන්ද වනාන්තරයක් නොවේ නම් යෝසුවා තමාගේ පොතේ, මෝසෙස් ඇතුළුව ඒ යුධකාර පිරිස විනාස වෙනතුරු සතලිස් අවුරුද්දක් වනාන්තරයෙහි හැසුරුණාය කියා සඳහන් කරන්නට කිසිම හේතුවක් නැත.

ඉන්තිසා යෝසුවාගේ පොතෙන් සහ යේහෝව්:ගේ කීමෙනුත් ඒ අබාරිම් කන්ද වනාන්තරයක් බව ඔප්පුවනා සත්‍යකය. මෙසේ මෝසෙස් මෝවබ් දේසයට අයත් වනාන්තරයෙහිවූ

අබාරිමකන්දේදී නැසිගිය බව පැහැදිලිවූ සෙයින් මෝසෙස් මෝවබ් රටේ බොහෝ කල් වාසයකොට එහිදී මැරුණාය, යන අප මිත්‍ර පාදිලි උන්නාන්සේගේ මේ කීමට උත්තර දෙන්නෙමි.

මෝසෙස්ගේ සම්පූර්ණ වයස එකසිය විස්සක්ය. එයින් අසූ අවුරුද්දක් ගතවුනේ මිසරදේශයේදී සහ මිදියන්දේශයේදීය. ඉතරු සතළිස් අවුරුද්ද ගතවුනේ වනාන්තරයෙහිදීය. ඉතින් මෝසෙස් මෝවබ් දේශයේ බොහෝකල් වාසයකළේ වනාන්තරයේ සිටිය හතළිස් අවුරුද්ද අතරතුරේදීද? නැතහොත් මිසරදේශයේ සහ මිදියන්දේශයේ සිටිය අසූඅවුරුද්ද අතර තුරේදීදැයි පැහැදිලිව පෙන්නුම් කළ යුතුය. වනාන්තරයේ සිටිය හතළිස් අවුරුද්ද අතරතුරේදීය කීවොත්, මෝසෙස් සහ ඔහු සමග ගිය සියලුම යුධ පිරිස නැසියනතුරු හතළිස් අවුරුද්දක් වනාන්තරයෙහි හැසුරුණාය, යන යෝසුවාගේ කීම සහ යෙහෝව්‍යාගේ කීමත් බොරු වන්නේය. මිසරදේශයේ සහ මිදියන් දේශයේ සිටිය අසූ අවුරුද්ද අතරතුරේදීය කීවොත්, රතුමුහුදෙන් එතර වෙන්ටත් මත්තෙන් මෝසෙස් මෝවබ් දේශයේ සිටියාය කීම, මුහුදෙන් එතර යන්ටත් මත්තෙන් එංගලන්තයේ සිටියාය කියන්නාක් මෙන් අමූලික පල්බොරුවක්ය.

තවද, මිසරයෙන් ආ ඒ යුධකාර පිරිස 38 අවුරුද්දක් අතර තුරේදී වනාන්තර යෙහි නැසිගියාය, ඉදිරියට තිබුනු අවුරුද්ද අතරතුරේදී මෝසෙස් මෝවබ් දේශයේ වාසය කළාය. කියා උත්තර දුන්නොත් ඒ යුධකාර පිරිස සම්පූර්ණයෙන් නැසියනතුරු සතළිස් අවුරුද්දක් වනාන්තරයෙහි හැසුරුණාය, යන යෝසුවාගේ සහ යෙහෝව්‍යාගේ කීමත් සම්පූර්ණයෙන් බොරු වන්නේය.

මේ අවුල බෙරන්ට මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ උගත්කම මිදිය. ඉන්නියා ලෝඩ් බිෂොප් කැඳවාගෙන ආවොත් හොඳයි කියා මට කල්පනා වෙනවාය. ලෝඩ් බිෂොප් තබා සන්න පාප් ආවත් මේ අවුල කිසිකලක බෙරෙන්නේ නැත. එම නිසා මෝසෙස් මෝවබ් දේශයේ බොහෝකල් සිටියාය කීම බයිබලයට හාත්පසින්ම විරුධවූ අමූලික පල් බොරුවක්බව දැන් මේ පිරිසට පෙන්නා දුන් බැවින් මෙතැන් සිට මේ පාදිලි උන්නාන්සේගේ තුන්වෙනි කීමට පිළිතුරු දෙන්නෙමි. තුන් වෙනුව මේ පාදිලි උන්නාන්සේ කියන්නේ, ගණන් කපාව නම් පොතේ 15 වෙනි පරිච්ඡේදයේ සඳහන්ව තිබෙන කරුණු මෝසෙස් පොතක සටහන්කර ලීවේ පසුකරගණ ආ වනාන්තර එකකදීවත් නොව මෝවබ් දේශයේදීවාට අනුමාන නැත, කියාය. නුමුත් මේ කාරණය මේ උගත් පාදිලි උන්නාන්සේට බයිබල් පොතේ කිසිම පද පරිච්ඡේදයකින් පෙන්නුම් කරන්ට

නුපුළුවන් විය. බයිබලයෙන් ඔප්පුකරන්නට බැරි කාරණා අතින් මිටින් දගණ කීවාට පණ්ඩිත ලෝකයා පිළිගන්නේ නැත. ඉන්තියා හපතා නම් ඒ බව බයිබලයේ යම්කිසි පදයකින් පෙන්වුම් කළ යුතුය. ඉන්තියා මේ පාදිලි උන්නාන්සේ විසින් මගේ තුන්වෙනි ප්‍රශ්නයට දෙවිධියකින් දුන්නාවූ උත්තර භාත්පසින්ම නිෂ්ඵල බවත් ඒ ප්‍රශ්නය වඩ වඩා ස්ථිරවූ බවත් දැන් මේ පිරිසට තේරුම් ගියාට අනුමාන නැත.

මිසරදේශයේ සිට ආ දවසේ පටන් ජීවිතාන්තය දක්වා ව්‍යාන්තරයේම සිට එහිම නැසී ගියා වූ මෝසෙස්ට, ඒ 32 වෙනි පදයේ සඳහන්ව තිබෙන “ව්‍යාන්තරයේ සිටිද්දී” යන වචනය නොහොත් ගණන් කළාව නම් පොත කවරකාලේවත් ලියන්නට බැරි බව ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රානුකූලව සහ ව්‍යවහාරානුකූලවත් අප පැහැදිලිව ඔප්පුකළා ඇත. ව්‍යාන්තරයේ ඉදගතම “ව්‍යාන්තරයේ සිටිද්දී” කියා ලියන සිරිතක් හෝ එසේ ලියන්නට පුළුවන් ව්‍යාකරණ රීතියක් හෝ මේ ලෝකයෙහි ඇත්තේ නැතිනිසා ඒ ගණන් කළාව නම් පොත මෝසෙස් විසින් කවර කාලේදීවත් ලිවේ නැති බවත් ඔහුගේ මරණයෙන් පසු හෙවත් ඊශ්‍රායෙල් පුත්‍රයෝ ව්‍යාන්තරයෙන් අහස්ව ගියායින් පසු මෑත භාගයකදී හිල්කියා ආදීන් විසින් රහසක් ලියාගත් වංචා පොතක් බවත් දැන් අපි ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු කළා ඇත. මෙසේ මේ කාරණය රෙපරමාදු කාරයන්ගේ බයිබලයෙන් පමණක් නොව රෝමානු කාරයන්ගේ බයිබලයෙන්ද ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පු කරන්නට පුළුවන. දැනට තිබෙන මේ බයිබලය මෝසෙස් විසින් ලියාපු එකක් නොවන බවත්, ඔහු විසින් ලියාපු යම්කිසි බයිබලයක් තිබුණා නම් එය ක්‍රිස්තුස් උපදින්නටත් මත්තෙන් බැබිලෝනියන්වරු විසින් පල්ලියත් සමග සම්පූර්ණයෙන්ම පුළුස්සා දමූ බවත් ඔවුන්ගේ බයිබලයෙහි ඇස්දස්ගේ පොතේ 14 වෙනි පරිච්ඡෙදයේ 21 වෙනි පදයෙන් පැහැදිලිව ඔප්පු වේ. ඒ මෙසේය. “ඔබවහන්සේගේ (එනම් යෙහෝව්‍යාගේ) මුළු පතත් පොත (එනම් සම්පූර්ණ බයිබලය) පුළුස්සා දමුවේය” කියාය. දැන් ඉතින් අපේ කීම රෝමානු කාරයන්ගේ බයිබලයෙන් පවා ඔප්පුවුණා සත්තකය. ඉන්තියා බයිබලය මෝසෙස් විසින් නොලිව් බවත් රහසෙන් ලියාගත් වංචා පොතක් බවත් ඔප්පු වෙනවා හා සමගම මුලුක්‍රිස්තියානි ආගම අමුලික පල් බොරුවක් බව ඔප්පු වී ඉවරය. එම නිසා අසත්‍යවූ ක්‍රිස්තියානි ආගම අත්හැර දමා ඒකාන්ත සත්‍යවූ බුද්ධාගම අදහා ගැනීම අප මිත්‍ර ක්‍රිස්තියානික ජීවිතට සැහේමය; ඉන්තියා මෙතැන් පටන් තුන්ලෝකාග්‍රවූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උත්තමකම ඔප්පු කිරීමට සැහෙන්නාවූ වැදගත් කාරණා අතරෙන් සවල්පයක් ගෙනහැර දක්වමි.

මේ සභාවේ සිටින සියල්ලන් විසින් එය මනාකොට ඇසිය යුතුය. රන් රිදී බඩු මිලේට ගන්නාවූ කෙනෙක් ඇත්නම් ඔහු ඒ රන් රිදී වල හොඳ නොහොඳ දෑ ගැණිමට සමර්ථයෙක් නොවේනම් සාමාන්‍යයෙකුට එනම් රත්න වැඩකාරයෙකුට ඒ බඩු පළමු කොට පෙන්නා ඒවායේ වටිනාකම දැනගත එපමණ මිලදී ගන්නේය. එසේ කරන්නේ රන් රිදී බඩුවල හරිවටිනාකම හොඳාකාර නොදන්න නිසා එයින් අලාභයක් පැමිණේදෝ යන හයිනය. මෙසේ සාමාන්‍ය මුදලක් ගැන මෙපමණ ප්‍රවේශමකින් ක්‍රියා කරණවානම්, වටිනාකමේ ප්‍රමාණය නියම කරන්ට බැරිවූ ආත්මය හෙවත් ප්‍රාණයට සුභසිඬ කර ගැණිම කරන්නාවූ යම් ක්‍රියාවක් ඇත්නම් ඒ ක්‍රියාව ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කරන්ට යුතුය. ආත්ම ගැලවීමට හෙවත් පරලොව සුභසිඬකර ගැණිමට කරණ එකම ක්‍රියාව නම් සැබෑවූ ආගමක් සොයාගත ඒ ආගම ඇදහීමය, සැබෑවූ ආගමක් අදහා මිස වෙන මොනායම් දෙයක් කරලාවත් පරලොව සුභ සිඬකරගැණිම පුළුවන් නැත. එමනිසා සැබෑවූ ආගමක් සොයා ගැණිම අප සියල්ලටම යුතුවූ වැඩක්ය. දන්නා අයවලුන් ලවා තක්සේරුකරවා රත්න බඩු මිලේට ගන්නවා වගේම ආගම්වල සත්‍යාසත්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීමට පළමුකොට පණ්ඩිතයන්ට භාරකිරීම යුතුය. පුරාණ සිටිය සෘෂිවරයන් වහන්සේලා නම් මහපොළොව හා සමාන විශාල ප්‍රඥාවකින් යුක්තවූ සියලු ලෝකයා විසින් ගරුකටයුතුවූ සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළ වරට පැමිණියාවූ උත්තමයන් වහන්සේලාය. ඒ උත්තමයන් වහන්සේලාගේ යටිපතුලෙහි තැවුරුණු ධූලි ඇටයකට සමකරන්ට පුළුවන් පණ්ඩිතයෙක් දැනට ලෝකයේ ඇත්තේ නැත. එම නිසා දැන් සිටින පණ්ඩිතයන් ලවා ආගම්වල සත්‍යාසත්‍යතාවය පරීක්ෂා කරවීමට වඩා පුරාණ සිටිය සෘෂි වහන්සේලා දැනට ලෝකයේ ජීවත්ව නැති නමුත් උත්තමයන් වහන්සේලා විසින් කරපු පොත්වලින් පරීක්ෂා කිරීම යුතුය.

පුරාණ සිටිය සෘෂි වහන්සේලා එයින් ලෝකයාට හිත වැඩ පිණිස උපදවා තිබෙන්නාවූ චෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රය ආදී ශාස්ත්‍ර පොත්වල යම් ආගමක් සැබෑබවට එම සෘෂිවරයන් වහන්සේලා විසිනුත් ඒත්තු අරගෙන තිබෙනවා පෙනේනම්, ඒ ආගම සැබෑවූ ආගමක් වෙන්ට ඕනෑය. එසේම තර්කශාස්ත්‍රය නීතිශාස්ත්‍රය ආදී මාහැඟි ශාස්ත්‍ර පොත් වලින්ද, ශාස්ත්‍රකාරක පෞරාණික ශ්‍රේෂ්ඨ පටිවරයන්ගේ පණ්ඩිත වාක්‍ය වලින්ද, යම් ආගමක් සැබෑබව පෙනෙන්නට තිබේ නම් ඒ ආගම ඒකාන්ත සත්‍යාගමක් වෙන්ට ඕනෑය. සෘෂිවරයෝ නම් මහා සමුද්‍රයට බඳු ගාම්භීරවූ ප්‍රඥාවකින් යුක්ත ඇත්තෝය. එබඳු උත්තමයෝ බොරු ආගමක් සැබෑය කියා පිළිගන්නේ නැත. පුරාණ

සෘෂ්ටිවරයන් විසින් බුද්ධාගම සැබෑවූ ආගමක් බවට පිළිතුරුගෙන තිබෙයි. ඒ බව එම සෘෂ්ටිවහන්සේලාගේ කියමන් වලින් ඔප්පු කරමි. එය මනාකොට අසන්නවා. ව්‍යාසසෘෂ්ටියා විසින් කරණලද ව්‍යාසකරයෙහි.

**යභානරේපුසාමාථීය, මරේඛපිච්චිදානෙ
හස්තස්ථානවෙත්තසාර්වියංසොගතංපදං.**

මෙහි අභිප්‍රාචනම් අනථි කිරීමට ඇති උත්සාහය හොඳ කිරීමටත් ඇත්තම් සියල්ලන්ට හිතවූ සියලු ලොවට නායකවූ සඵඤ්ඤා පදවිය කාගේ අතට නොලැබෙන්නේද? ලැබෙන්නේමය, යනු අභිප්‍රාචයි. සියල්ලන්ට හිතවූ සඵඤ්ඤා පදවියක් ඇති නිසාම “සාර්වියං සවිගතංපදං” කියා මේ ශ්ලෝකයෙහි අන්තිම පදයෙන් බුදුන්ගේ උත්තමකම ප්‍රකාශකළ බව පෙනෙයි, ව්‍යාස සෘෂ්ටිවරයන් වහන්සේලාම සියලු ශාස්ත්‍රයෙහි කෙළවරට පැමිණ අනන්ත පණ්ඩිතයන්ගෙන් ප්‍රශංසා ලබාගත සිටියාවූ ශාස්ත්‍රකාරක උත්තමයෙක්ය. බුදුරජාණන්වහන්සේ සියලු ලොවට නායකවූ සියල්ල දැනගත්තාවූ උත්තමයෙක් බව එම ව්‍යාස සෘෂ්ටිවහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කර තිබෙන මේ ආදී කියමන් වලින් පෙනෙයි. එම නිසා පුරාණ සෘෂ්ටිවරයන් ගියමග යාම සියල්ලටම යුතුය. සඵඤ්ඤා පදවියෙන් වහන්සේගේ එබඳු ගුණයක් නැත්නම් ව්‍යාසාදී සෘෂ්ටිවරයෝ උන්වහන්සේ ලෝකොත්තමයෙක් කොට පිළිගන්නේ නැත. එම නිසා අප වැනි අය උන්වහන්සේගේ සරණ යන එක පුද්ගලයක් නොවෙය. තවද වෙදකාරක ප්‍රධාන පණ්ඩිතොත්තමයෙක්වූ ධනවත්තරි මහර්ෂීන්වහන්සේ විසින් සුශ්‍රැතයෙහි.

**විෂමෙත්‍යොපවාරෙණ, කම්හිස්ථ පුරාකානෙ:
අනිත්‍යත්වාච්චජන්තුතාං, ජීවිතං නිධනං වුජෙත්.**

මෙහි අදහස නම්, විශමවූ හැසිරීමෙන්ද, පෙර කළාවූ කම් යන්ගේ බලයෙන්ද, අනිත්‍ය ස්වභාව හෙයින්ද සත්වයන්ගේ ජීවිතය විනාශයට යන්නේය, යන අදහසයි ධනවත්තරි මහර්ෂීන් වහන්සේ විසින් කියා තිබෙන මේ ආදී කියමන් වලින් ඔප්පු වෙන්නේ සඵඤ්ඤා පදවියෙන් වහන්සේගේ කම්ය පිළිබඳ ධර්මය ඒකාන්ත සත්‍යධර්මයක් බවයි. උන්වහන්සේ විසින් වදළ කම්ය පිළිබඳ ධර්මයෙහි සත්‍යතාවය ගැණ මේ ආදී සෘෂ්ටිවරයෝ පවා සාක්ෂිකාරයෝව සිටිනවාය. තවද නාගර්ජුන කියා පුරාණ පණ්ඩිතොත්තම සෘෂ්ටිවරයෙක් සිටියාය. ඔහු

විසින් කරණ ලද රාජතරභිතිය, කියන පොතේ පවා උන්-
වහන්සේගේ උත්තමකම ප්‍රකාශ කොට තිබෙනවාය. ඒ පොත
කළ නාගාර්ජුන, කියන සෘෂිවරයා ලෝකයෙහි සිටිය ප්‍රධාන
රජ සෘෂින්ගෙන් පස්වෙනි සෘෂියාය. ඒ බව රජකල්පදාමය,
කියන මාහැඟි පොතෙන් පෙනෙයි, ඒ මෙසේය.

ව්‍යාලාවායාච්චන්ද්‍රසේනා, ණ්ධිරණ්ණරවාහනා:

නාගාර්ජුනො රත්තමොසො, සාරාකන්දය සොදනා:

යනමෙහි නාගාර්ජුන කීවේ එම සෘෂින්වහන්සේටය. එම
සෘෂින්වහන්සේ අහසින් යන ඉරිදි ඇත්තාවූ රජප්‍රතික දෙකක්
උපදවා පු කෙනෙක්ය. ඒ බව රජකල්පයෙහි පොත්වල
පෙනෙයි. එබඳු උත්තම සෘෂිවරයා විසින් කරන ලද රාජ-
තරභිතියෙහි “ඡධහිත්වංනසංසධි” කියා බුදුන්ගේ ඡට්ඨාංගී
ඥානයට උන්වහන්සේ සැක කරන්නේ නැත කියා තිබෙයි.
මෙබඳු මහෝත්තමයෝ බුදුන්ගේ සච්ඡාඥානයට සැක
කරන්නේ නැත කියා මාහැඟි ශාස්ත්‍ර පොත්වල තිබෙන්නේ වී
නමුත් උන්වහන්සේලාගේ යටි පතුලේ තැවරුණු බුලි ඇටයක්
පමණට සමකරන්ට නුපුළුවන්වූ ලාමක පුද්ගලයන් සච්ඡායන්
වහන්සේ ගැණ යම් සැකයක් කරණවා නම් එය භාසොන්-
පාදනයට කරුණක්ය. වෛද්‍යශාස්ත්‍රය වනාහි ලෝකයාට
කරුණාවෙන් පුරාණ සෘෂිවරයන් විසින් උපදවා පු ශාස්ත්‍රයක්ය.
එම ශාස්ත්‍රයෙහි පවා බුද්ධාගමේ උතුම්කම සඳහන් වෙයි. හේ
කෙසේද, කීර්ති ශ්‍රී මහරජ මේ රටේ රජ කරණ කාලේදී දඹදිවින්
මේ රටට ගෙනාවා වූ මාහැඟි වෙද පොතක් දැනට ප්‍රකාශව
තිබෙයි. එම පොත වෛද්‍යශාස්ත්‍රයට අයිති සෘෂි භාෂිතේ
බොහෝ පොත් බලා සාරවත් ඖෂධයෝගයන් එකතු කොට
සාද තිබෙන මාහැඟි පොතක්ය. ඒ පොත බුද්ධාගමිකාරයෙක්
විසින් සාද නැති බව එම පොතේ මුල ශ්ලෝකයෙන් පෙනෙයි.
ගෞරවය කල්පයයි ව්‍යාවහාරවූ එම පොතේ මුල “ගජවදන
මවින්තං තික්ඡණ්ණභිෂ්ටං ත්‍රිනෙත්‍රං” යන්නෙන් ගණ දෙවියන්ට
පළමු කොට නමස්කාරකොට පොත කර තිබේ, එසේ වූවත්
පුරාණ සෘෂි වාක්‍යවල තිබුණු බෙහෙත් ශ්ලෝක එලෙසම
එම පොතට එකතු කොට තිබෙන හෙයින් බුද්ධාගමේ උතුම්කම
ඒවායින් පවා පෙනෙයි.

පිප්ඵලිවෘෂටිභිත්තකොසධං ධන්වයාසසතිතග්‍රතංපය:

පිත්තකාශවිසමප්වරංජයෙන්, ජාතිදුබ්ච්චිශෝගතාගමං.

තිප්පිලි, වංඤාපල, බුදු, ඉඟුරු, කසාබිලියා යන මෙයින් කරණ ලද කසායෙන් පිත්ත කසායද විශම උණද නැති කරන්නේය. කෙසේ නැති කරන්නේදයත් සංසාරදුක් බුඩාගමෙන් නැතිකරන්නාක් මෙන්ය යනු අභිප්‍රාචයි. සංසාර දුක් බුඩාගම අදහා නැති කරන්නාක්මෙන්, මේ කසායෙන් පිතෙන් උපදිනලද කාශයද විසම උණද නැති කරන්නේය, යනුයි. මේ අන්දමේ ශාස්ත්‍රකාරක උත්තමයෝ පවා බුඩාගම උතුම් ආගමක් කොට පිළි අරගණ තිබෙයි. තවද ජ්‍යොතිශ්-ශාස්ත්‍රය මාහැඟි උත්තම ශාස්ත්‍රයක්ය. එම ශාස්ත්‍රය හරියාකාර උගත් අයට තෘෂ්ටකේන්දර ගර්භකේන්දර සාදන්ව පුළුවන. ආයුර්ද ගණිතයෙන් ආයුෂ ප්‍රමාණය හරියාකාර කියන්නට පුළුවන. මේ ඇර යමෙකුගේ කේන්ද්‍රය බලා ඔහුට වන්නාවූ සියලු හොඳ නොහොඳ කියන්නට පුළුවන්වා පමණක් නොව කේන්ද්‍ර බැලීමෙන් පුළුචාතියද ඒ ජාතියේදී කළාවූ සුවර්ත දුශ්චරිත දෙකද මත්තට උපදින ජාතියද කියන්නට නුපුළුවන. ඒ බව ඔප්පු කිරීම පිණිස මදක් කාරණා කියමි. “පුත්‍රාදිත්‍ය සචලග්න ජම්මායතේ ආදිත්‍යභවනෙපණි, මාතෘසාතපරාථිවොර ක්‍රතමුත් පාදෙව පුළුවනිරො” යන මේ ශ්ලෝක පාදයෙහි කී අන්දමට යමෙක් උපන් කේන්ද්‍රයෙහි ග්‍රහයෝ සිටියොත් ඔහු පුළුචාතියේදී මවු මරා අනුන් සතු වස්තුව භොරකම් කර නරකයෙහි ඉපිදිසිට එයින් වුතව මේ මිනිස් ලොව උපන්නේය කියාද, “ජාතසා රොරෙපුතා” කියා එම ශ්ලෝකයෙහි අන්තිම පාදයෙන් ජේන හෙයින්, මේ ආත්මේදී එලෙසම පවතොට රවිරව නම් සතර වෙනි මහනරකයෙහි උපදින්නේය, කියාද ජේන හෙයින් පුළුචාතියක් ඇති බව මෙබඳු උත්තම ශාස්ත්‍ර වලින් පවා පෙනෙයි. සථිඥයන්වහන්සේගේ දේශනාවේ තිබෙන සත්‍යකම මේ ආදී අනන්ත කාරණා වලින් ඔප්පුවෙයි. එසේම දිව්‍ය ලෝකයෙන් වුතව මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපදින බවද, පිතාලෝකයෙන් හෙවත් බ්‍රහ්මලෝකයෙන් වුතව මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපදින බවද, තිරිසන් යෝනියෙන් වුතව මනුෂ්‍ය ජන්මයෙහි උපදින බවද, නිරයෙන් හෙවත් නරකාදියෙන් වුතව මනුෂ්‍යලෝකයේ උපදින බවද, එම ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රයෙන්ම ඔප්පුවේ. ඒ මෙසේය,

ඉරුරුඩුපති ඉන්ත්‍රා, සුයඨි හොමො යමඥො
විබුධ පිතාතිරශ්වො, නාරකීයං ශ්වකුයායු:
දිනකර ශබ් වියාදිජයි තත්‍රාං ගතාථා:
ප්‍රචර සමනිකාෂටා ස්කුචග හ්‍රාසාදනුකො,

තවද, උත්පත්‍යාදි සියලු දුක්නැත්තාවූ සදකාලික සැප ඇත්තාවූ උතුම්ම අමෘත මහානිථාණය තිබෙන බවද, එම ජ්‍යොතිශ් ශාස්ත්‍රයෙන්ම ඔප්පුවේ ඒ මෙසේය—

**සත්වාප්පමි කණ්ටකගො, ගුරු රුවිසොභිවති මිනලග්නෙවා
ගෙසෙර බලෙර්ජ්ජන්මති. මරණෙවා මොක්ඛෙති මාත්‍රා:**

තවද, නොයායික තර්කශාස්ත්‍රය වනාහි වන්ද්‍ර රාජසිංහාදී ශ්‍රේෂ්ඨ පණ්ඩිතයන් විසින් උතුම්කොට සලකන ලද මාහැඟි ශාස්ත්‍රයක්ය. එම ශාස්ත්‍රයෙහි “ජීවංප්‍රතිගර්ථිත්තො” යනාදී යෙන් ආත්මය තෙම ගර්ථයක් පාසා බිඳෙමින් (පටන් ගැනීමේ මුල්වූ කොනක් නොමැතිව) අනිත්‍යස්වභාවයෙන් යුක්තව පවතින බව ප්‍රකාශව තිබෙන හෙයින් සඵඤ්ඤ දේශනාවේ සත්‍යතාවය තර්කශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවෙනවාය. එසේම යම් මනුෂ්‍යයෙකුගේ සුචිතවශේදී කරණ ලද මහත්වූ කුසල කම් ඇත්තේ වෙතම්, ඕනට භයානකවූ වනාන්තරය ප්‍රධාන නුවරක් මෙන් වේය කියාද, සියළු ජනයා මිත්‍ර බවට පැමිණෙය කියාද සියළු භූමිය සත්රුවතින් පිරුණු භූමියක් වේය කියාද නීති ශාස්ත්‍රයෙන් පවා ඔප්පුවේ ඒ මෙසේය,

**භිමං වනං භවති තසා පුරං ප්‍රධාන,
සථොජනා: සුජනතා මුපයන්ති තසා
කාත්ස්නාවගුර් භවතියන්තිධි රත්තපුර්ණා
යසාස්ති සුචිසුකාතං විපුලං නරාණං.**

මේ ආදී උත්තම ශාස්ත්‍රවලින් සඵඤ්ඤාත් වහන්සේගේ දේශනාවේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවා පමණක් නොව විෂ්ණු භක්තික මිත්‍රාදාස්වීර්ගේ කියමන්වලින් ඒ බව ඔප්පුවෙනවාය. ඒ මෙසේය.

**පුනරපි මරණං පුනරපි ජනනං
පුනරපි ජනනිජ රෙසයනං
ඉහසංසාරෙ බහුදුස්තාරෙ
කාපයාපරෙ පාති මුරාරෙ**

මෙහි අදහස නම්, සත්වයා නැවත නැවත ඉපදීමට සහ මරණයට පැමිණෙන බවත්, එසේ ඉපද නැසීමෙන් යුත් අනාදිමත් සසර බොහෝ දුක් සහිත බවත්ය. මේ කියමනෙන්ද “අනාම-තග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො පුබ්බාකොට්ඨ පන නපඤ්ඤායති” යන සඵඤ්ඤ දේශනාවේ සත්‍යතාවය වඩවඩා ඔප්පුවෙනවාය. තවද ශ්‍රී කාලිය සපණ්ඩිත විසින් රසුචංඝ මහා කාව්‍යයෙහි දක්වා තිබෙන කියමන් වලින්ද උන්වහන්සේගේ දේශනාවේ තිබෙන සත්‍යකම ප්‍රකාශ වෙනවාය. ඒ මෙසේය.

**ලොකාත්තර ඉඩං පුණං, තපොදන පමුද්භවම්
යන්නතීං සුචවංශාභි, පරත්‍රොහවශම්මණං.**

මෙහි අදහස නම්, දන්දීමාදියෙන් උපදවන ලද කුසලකම් සරලවේහි පමණක් සැප සිඬකෙරෙයි, පිරිසිදු වංශයෙහි වූ දරු මුහුදුරු පරම්පරාව මෙලෝ පරලෝ දෙකෙහිම සැප පිණිස වන්නේය යනුයි. මෙයින් උන්වහන්සේගේ ශ්‍රීමුඛ දේශනාවේ සත්‍යතාවය හස්තාමලකයක් මෙන් ඔප්පු වෙනවාය. එසේම ශ්‍රී සිහල්ලාමිශ්‍රාවාර්යවරයා විසින් ශාන්ති ශතකයෙහි දක්වා තිබෙන කියමන් වලින්ද, උන්වහන්සේගේ දේශනාවේ සත්‍යතාවය ඔප්පු වෙනවාය. ඒ මෙසේය.

**ආකාශමුත් පත්තු ගච්ඡතු වාදිගන්තං
අම්භොනිධිං විශතුතිස්සිතුචා යථස්ථං
ජන්මාන්තරාර්ථික භූතාශුභකුන්තරාණං
ශායෙවනත්‍ය ජතිකම් ඵලානුබන්ධං**

මෙහි අදහස නම්, මනුෂ්‍යයාගේ සුවිජාතියෙහි රැස්කරන ලද කුසලාකුසලකම් ඇත්තේවිනම් අහසට පැන නැංගේ හෝ වේද, කැමති දිශාවකට ගියේ හෝ වේද, මහමුහුදෙහි ගිව්නේ හෝ වේද, කැමති පරිද්දෙකින් සිටියේ හෝ වේද, ඒ කම් ඵලයන්ගේ පසුපස්සෙහි ලුහුබැඳ යාම ඡායාවක් මෙන් අත් නොහරින්නේය යනුයි. මේ පණ්ඩිත වාක්‍යයෙන්ද “ඡායාව අනපායිනී” යනාදී සඵල දේශනාවේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවාය. මෙසේ පෙරදිග ශාස්ත්‍රඥ පඬිවරයන්ගේ වාක්‍යවලින් සහ මාතෘභි ශාස්ත්‍රවලින්ද, ව්‍යාසාදී උත්තම සාම්ප්‍රදායන් වහන්සේලාගේ කියමන් වලින්ද, බුද්ධාගමේ සත්‍යතාවය ඔප්පු වෙනවා පමණක් නොව බටහිර දේශවාසී පණ්ඩිත ශිරෝමණි-භූත ප්‍රාඥයින්ගේ පණ්ඩිත වාක්‍ය වලින්ද බුද්ධාගමේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවාය. ඒ මෙසේය. “සෑමකල්හිම මනුෂ්‍ය වර්ගයා උන්නාහ, මනුෂ්‍යයාගේ පටන්ගැන්මක් නැත්තේය” යන පතාගොරස් නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, එක් දර්ශණ රූපියෙක් අන්‍ය දර්ශණ රූපියෙකුගේ ප්‍රත්‍යයක් ලෙස ද්‍රව්‍ය විද්‍යාවේදී නැණවකට මනාකොට වෙන්කර දැනගත්ට පුළුවන. සුවරිත දුශ්චරිතවලදීත් ඒක එසේමය” කෙළවරක් නැති ලෝක ස්වභාවය බිඳ නොහැකි දන්වැල් නැමති පිළිවෙළකින් එහි මාර්ග අන් දිශාවකට හරවන්ට නොහැකි කොට බැඳීගෙනයේ, යන සැනේකා නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, “ද්‍රව්‍යලෝකය අනන්තයි, සදකාලිකයි, නොතිබුණා වූ යමකින් ලෝකයේ පැවැත්ම ගෙන නුදුන්නේය, යන ජලේටෝ නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද” “ලෝකය දෙව්කෙනෙක් විසින්වත් මනුෂ්‍යයෙක්

විසින්වත් නොසාදන (නොමවන) ලදී. එය යුක්ත ප්‍රකාර-
යෙන්ම නිරන්තරව පැවැත්නාවූද, අනාගතයෙහිත් පවතින්නාවූද,
අනන්තවූ ද්‍රව්‍යාන්විත පැවැත්මක්ය" යන හැරුක්ලිටස් නම්
පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, "අනන්තවූ යමක මුල් පැණවීමක්
නොහොත් පටන්ගැන්මක් තිබෙන්නට නොහැක්කේය, අනන්ත
ඝට්ඨාවයාගේ පිළිවෙළින් වෙනස්වූ කිසි ක්‍රියාවක් සිදුවෙන්නට
නොහැක්කේය, දැනට පවතින ඝට්ඨාවය නොහොත් පටිපාටිය
සදකාලිකවූ පැවැත්මක් විය යුතුයි. නිරන්තරයෙන් රූපින්
විපර්යාස කරවන්නාවූ ඒ ඝට්ඨාවය, අත්‍යඝට්ඨාවයකට නො-
පැමිණ පවත්නා හෙයින් සදකාලිකමවේ" යන ඇපිකිවුරස්
නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, ලොකඝට්ඨාව නොහොත්
පරම්පරාව සදකාලිකයි, පටන්ගැන්මක් නැත්තේය" යන
ඩැමෝක්‍රීටස් නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, "සකල ඝට්ඨාවය
නොහොත් පැවැත්ම සදකාලිකම වියයුතුය. යන එම
පඬිවරයාගේම වාක්‍යයෙන්ද" "අනන්තයාගේ ඝට්ඨාව නො-
දැනුම්කම නිසාම මනුෂ්‍යයෝ නොයෙක් වැරදිවලට සහ හිතේ
චංචල භාවයටද, වැටෙත් සුවරිත ධර්මයාගේ මනා අවබෝධයට
ප්‍රතිවිරුද්ධව සිත්තනෙකුට නොඅහාත් සිතිවිල්ලෙන් ඇතිකරගත්
දෙවිකෙනෙකුට ලෝකය යටහත් කරන්නට නුපුළුවන. නොවිය
හැකි දෙයක් විය හැකිවන්නට නුපුළුවන. මෝහය තෙමේ
මේ ප්‍රත්‍යක්ෂ සත්‍යතාවය මනුෂ්‍යයන්ට නොවැටහෙන ලෙස
තබයි" යන සිසිරෝ නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, "දැනට
පවතින ඝට්ඨාවධර්ම සංඛ්‍යාත ලොකය සදකාලිකයි, සියලු
රූපධර්මවලින් හා පැවැත්මෙන්ද ද්‍රව්‍ය වෙන්කළ නොහැකියි"
යන ඇරිස්ටෝටල් නම් පඬිවරයාගේ වාක්‍යයෙන්ද, "අනන්තවූ
ඝට්ඨාවධර්මයාගේ පටිපාටියට අනුකූල වස්තු ඝට්ඨාවයෙන්ම
විනාශවෙති. එසේම එවැනි වස්තු ඝට්ඨාවයෙන්ම භටගණි,
පරම්පරා නමැති-ජලධාරාව එහි කෙළවරක් නැති මාග්ගයේ
ධාවනය කරයි" යන ඇන්ටෝ නයිනස් නම් පඬිවරයාගේ
වාක්‍යයෙන්ද යනාදී අපරදිග දේශවාසී ශ්‍රේෂ්ඨ පඬිවරයන්ගේ
වාක්‍යවලින්ද බුද්ධාගමේ සත්‍යතාවය ඔප්පුවෙනවාය. මේ ආදී
අනන්ත කාරණාවලින් සවිඤ්ජනවහන්සේගේ දේශනාවේ
තිබෙන සත්‍යකම ඔප්පුවෙයි. එමනිසා බුද්ධාගම ඒකාන්ත
සත්‍යවූ ආගම වන්නේය. ව්‍යාසාදී උත්තම සෘෂිවරයන් විච්ඡාස
කළාවූ ආගමක් වන්නේය. වෛද්‍යශාස්ත්‍රය ජ්‍යොතිශ්ශාස්ත්‍රය
තර්කශාස්ත්‍රය නීති ශාස්ත්‍රය, යනාදී උත්තම ශාස්ත්‍රවලින්ද

පෙරදිග අපරදිගදේශවාසී ශ්‍රේෂ්ඨ පඬිවරුන්ගේ වාක්‍යවලින්ද සත්‍යත්වය ඔප්පුවෙන්නාවූ එකම සැබෑවූ ආගම නම් බුද්ධාගම වන්නේය, ක්‍රිස්තියානි ආගම ගැණ මෙබඳු වැදගත් කිසිම සාක්ෂියක් නැත, ඉන්තියා ක්‍රිස්තියානි ආගම ඒකාන්ත අසත්‍යවූ පල් බොරුවක් වන්නේය. එය දුරින්ම දුරු කටයුත්තේය, ඒකාන්ත සත්‍යවූ බුද්ධාගම සියල්ලන් විසින් අදහා ගත යුත්තේය. එසේ සත්‍යාගම අදහා ගැනීමෙන් සතර අසා දුකින් මිදී දෙව මිනිස් සැප අවසන් කොට ඇති අපරාමර සංඛ්‍යාත අමාත මහා නිව්‍යාණ සම්පත් ලබා ගතයුත්තේය. (කියා මොහොට්ටිවත්තේ ජනානාඤ්ඤ සවාමීන් වහන්සේගේ කථාව අවසාන කරන්ට යෙදුනාය.)

නිමි.